Ref. Ares(2025)2586019 - 31/03/2025
Co-funded by the European Union

D2.2: Centers Involved in Documentations of HEIs

Project: 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE

WP 3: Creating a Program of Short Studies in Multimedia Engineering and Computing

WP Leader: ULFE

Document prepared by:	Nebojša Arsić, Jordan Radosavljević, Branimir Jakšić, Aleksandra Petrović, Aleksandra Andrijević, Ljiljana Pecić, Nataša Šantić, Ermina Habibija, Saša Čekrlija, Atif Hodžić, Halid Makić, Ermin Bajramović, Aladin Crnkić, Bojan Prlinčević, Anže Zadravec, Žana Juvan, Klemen Pečnik
Date:	28. 3. 2025
Work package:	WP 3
Dissemination level:	Public

Project acronym:	WBNET
Project full title:	Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans
Project No:	101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE
Grant Agreement number:	101128813
Coordinator institution:	Akademija Tehničko-Umetničkih Strukovnih Studija Beograd (ATUSS)
Coordinator:	prof. dr. Ljiljana Pecić, ATUSS
Participants:	1. Akademija Tehničko-Umetničkih Strukovnih Studija Beograd (ATUSS) 2. Univerza v Ljubljani (UL FE) 3. Universidad Politecnica de Madrid (UPM) 4. University of Mitrovica (UPKM) 5. Akademija Strukovnih Studija Kosovsko Metohijska, Leposavić (AASKM) 6. Sveučilište Hercegovina (SVEHERC) 7. Univerzitet u Bihaću (UNBI) 8. W3 LAB Digital Solutions (W3L) 9. Asocijacija Rektora Privatnih Univerziteta (ASRPU)

Table of Contents

1 Introduction 4
2 University of Mitrovica (UPKM) 5
2.1 Procedure 5
2.2 Suporting Materials 6
3 Akademija Strukovnih Studija Kosovsko Metohijska, Leposavić (AASKM) 8
3.1 Procedure 8
3.2 Suporting Materials 8
4 Univerzitet u Bihaću (UNBI) 10
4.1 Procedure 10
4.2 Suporting Materials 14
5 Sveučilište Hercegovina (SVEHERC) 15
5.1 Procedure 15
5.2 Suporting Materials 16
6 Annexes 17

1 Introduction

This document presents a comprehensive overview of the procedures, activities, and official documentation related to the establishment of Centres for Short Study Programs at higher education institutions (HEIs) across the Western Balkans participating in the WBnet project. The partner institutions involved in this initiative include the University of Mitrovica (UPKM), the Akademija Strukovnih Studija Kosovsko Metohijska, Leposavić (AASKM), Sveučilište Hercegovina (SVEHERC), and the University of Bihać (UNBI).

Each of these institutions has formally established a Centre for Short Study Programs as part of their engagement in the WBnet project. All activities, procedures, and goals related to the establishment of the Centers were developed and implemented in full accordance with the objectives of the WBnet project, which aims to enhance the relevance, accessibility, and responsiveness of higher education through short-cycle, practice-oriented learning pathways.

The establishment of the Centers was conducted in compliance with respective national legislative frameworks and institutional regulations. In certain cases, additional legal or statutory modifications were required to enable the formal integration of these new organizational units. The Centers are envisioned as strategic platforms for delivering flexible and modular educational programs tailored to the evolving needs of industry and society. Their implementation represents a significant advancement in strengthening institutional capacities for continuous professional development, supporting labor market adaptability, and promoting innovation in teaching and learning across the Western Balkan region.

2 University of Mitrovica (UPKM)

2.1 Procedure

UPKM works in an educational system in which the existence of short study programs is regulated. The establishment of the center was carried out in accordance with national and institutional regulations. The initiative was launched by the Department of Electronics and Telecommunications. The teaching-scientific council of the Faculty of Technical Sciences decided to establish the Center for Short Study Programs on November 27, 2024 (Annex 1). The Council of the Faculty of Technical Sciences, as the highest body, confirmed the decision to establish the Center on December 25, 2024 (Annex 2).

The Faculty of Technical Sciences gave the classroom to the Center for holding short study programs. In the classroom, the necessary equipment is installed to hold classes on short study programs. The equipment was acquired within the framework of the WBNET project.

After the formal establishment of the Center, the Strategy and Action Plan of the Center was adopted (Annex 5). The strategy and action plan of the Center was proposed by the Department of Electronics and Telecommunications, and the Teaching and Research Council of the Faculty of Technical Sciences adopted the Strategy and Action Plan on February 26, 2025 (Annex 3). The adoption of the Strategy and Action Plan was confirmed by the Council of the Faculty of Technical Sciences as the highest body on February 28, 2025.

Organization of the work of the Center for Short Study Programs

The work of the Center for Short Study Programs, as an organizational unit of the Faculty, is managed by the Head of the Center. The Head of the Centre is appointed and relieved of duty by the Dean of the Faculty and is accountable to the Dean of the Faculty for his/her work. The task of the Head of the Center is to organize the work and activities of the Center in accordance with this Strategy and Action Plan, the Statute and legal acts of the University and the Faculty, as well as the rules defined by the WBNET project. The Collegium of the Center for Short Study Programs of the Faculty consists of teachers and associates who hold training within the program of continuous professional development.

The Chair of the Collegium is the Head of the Centre, who is elected from among the teachers who give training at the Centre.

The task of the Collegium is to organize the performance of activities within the work of the Center, organizing and holding trainings in the Center, organizing and performing other activities of the Center, expanding the network of cooperation with representatives of the economic, industrial and other institutions, preparing certificates, as well as performing other activities envisaged by this Strategy and the Center's Action Plan.

Software and hardware support for the activities of the Center for Short Study Programs will be provided through the WBNET project, which envisages the purchase of computer and

multimedia equipment, specialized software tools for training and other digital infrastructure necessary for teaching and organizing courses.

Administrative support for the activities of the Center for Short Study Programs will be provided by the administrative staff of the Faculty's professional services.

Short study programs

According to the planned activities within the WBNET project, the Faculty will participate in the creation of a center for short study programs and implement a series of professional courses designed to improve the skills of students and professionals in the fields of information technology and multimedia. The implementation of the training program will be organized at the Faculty of Technical Sciences (FTS) and it is envisaged that the participants of the courses can be: professionals from industry, public sector, educational sector, as well as students of undergraduate, master and doctoral studies of FTS. The topics of the courses follow modern trends in the IT sector and multimedia. Courses and training within the Center for Short Study Programs follow modern trends in digital technologies, multimedia systems and e-business. The focus is on the application of innovative solutions in the fields of audio and video systems, web design and computer applications. These courses aim to enable participants to acquire competitive skills necessary to work in dynamic and innovative jobs of the digital industry and multimedia, and to contribute to the improvement of their professional competencies and employment in the labor market.

Conclusion

The establishment of the Center for Short Study Programs will significantly improve the institutional capacities of the Faculty, enabling the efficient implementation of professional development programs and adaptation to the needs of the modern labor market.

The Center will play a key role in the continuous development of students' and professionals' competencies, providing them with professional courses that meet the current demands of the digital industry, multimedia and business. By establishing such a training system, it will enable the acquisition of practical skills necessary to work in a modern environment.

The Center will receive a hardware infrastructure, which will enable a high level of digitalization of teaching processes and provide modern equipment for the implementation of courses. By establishing the Center for Short Study Programs, the Faculty will significantly contribute to the development of modern educational models, strengthen the connection with the economy and open new opportunities for students and professionals who want to improve their skills in accordance with the requirements of the digital age.

2.2 Suporting Materials

- Annex 1: Decision of the Teaching-Scientific Council on establishment of the Centre for the short study programs, No. 1439/3-6 of November 27, 2024.

- Annex 2: Decision of the Faculty Council on establishment of the Centre for the short study programs, No. 1521/3-4 of December 25, 2024.
- Annex 3: Decision of the Teaching-Scientific Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs, No. 180/3-3 of February 26, 2025.
- Annex 4: Decision of the Faculty Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs, No. 197/3-3 of February 28, 2025.
- Annex 5: Strategy and action plan of the Center for short study programs at the University of Mitrovica.

3 Akademija Strukovnih Studija Kosovsko Metohijska, Leposavić (AASKM)

3.1 Procedure

This section outlines the activities and official documentation related to the establishment of the Centre for Short Study Programs at the Akademija Strukovnih Studija Kosovsko Metohijska, Leposavić (AASKM). The Centre was established in compliance with national and institutional regulations and was designed to strengthen professional competencies in the fields of information technology, multimedia, and energy systems.

The initiative to establish the Centre originated from the Department of Information Technologies and was actively supported by the institution's management. The process of establishment followed a comprehensive, multi-phase approach aligned with both internal regulations and national legislation.

The initial phase involved a thorough assessment and planning process. This included an analysis of market demands and current industry requirements, as well as an evaluation of the institutional capacity to support such a program. Based on these findings, an implementation strategy was developed.

In the second phase, the formal establishment of the Centre was conducted through institutional governance procedures. The proposal was first approved by the Teaching Council and subsequently confirmed by the Academic Council. Following these decisions, dedicated physical space and the necessary resources were allocated for the Centre's operations.

The third phase focused on setting up the organizational structure. A Head of Centre was formally appointed, and an Expert Committee was established to support the Centre's academic and operational functions. Administrative support staff were also assigned to ensure the smooth running of daily activities.

In the fourth phase, significant attention was given to infrastructure development. Specialized equipment, acquired through the WBNET project, was installed to facilitate the delivery of modern training programs. Additionally, computer laboratories and multimedia facilities were established, and essential software solutions were implemented to support instructional activities.

The fifth and final phase centered on program development. The Centre created a suite of specialized courses in both information technology and multimedia, incorporating practical training modules designed to meet current industry needs. The curriculum was carefully developed to ensure the integration of relevant content that aligns with evolving trends and technological advancements.

The Centre for Short Study Programs at AASKM is primarily oriented toward two focus areas: Information Technology and Multimedia. Within the domain of information technology, the programs cover advanced programming and software development, network administration and security, cloud computing and virtualization, as well as applications related to the Internet of Things (IoT) and smart systems. In the field of multimedia, the programs include digital content creation and management, audio-video production, web design and development, and the development of interactive media applications.

The operation of the Centre is sustained by modern technical infrastructure, a highly qualified teaching staff, strategic partnerships with industry, and comprehensive administrative support. The establishment of the Centre marks a strategic advancement in the institution's capacity to offer specialized educational and training programs. It reinforces AASKM’s commitment to addressing the dynamic demands of the labor market and contributing to regional development through practical, career-oriented education.

3.2 Suporting Materials

- Annex 6: Decision of the Council on establishment of the Centre for the short study programs, No. 05-27/3 of January 23, 2025.

4 Univerzitet u Bihaću (UNBI)

4.1 Procedure

This section outlines the comprehensive process of establishing the Center for Non-Cyclical Education at the University of Bihać (UNBI), which also encompasses the implementation of short study programs. Due to the absence of an existing legal framework for such educational formats, the initiative required significant legislative, institutional, and regulatory modifications.

Amendments to the USC legislation: To enable the establishment and operation of the Center for Non-Cyclic Education, which also includes short study programs, it was necessary to amend the USC Law on Higher Education. Key activities in this segment include:

- The Project Implementation Team carried out an analysis of existing legal provisions and identified necessary amendments. They analyzed the existing Law on Higher Education of the Una-Sana Canton, the Law on the University of UNBI, and the Statute of UNBI, and amendments to the aforementioned legal regulations were initiated.
- In parallel with the initiatives of the Team, the adoption of a new Law on Higher Education of the Una-Sana Canton was initiated by the management of UNBI and the Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Una-Sana Canton.
- Preparation of a proposal for inclusion in the Law on Higher Education in cooperation with legal experts and competent institutions.
- A new Law on Higher Education of the USC, No. 01/1-2-45-370/24 of September 9, 2024 (Annex 7) was adopted, which defines the following:
    - *Article 30. (University) paragraph (3) The university can also offer first and second cycle professional studies and establish various forms of non-cyclical education, including education for the account of companies, professional associations, and third parties that express such needs.*
    - *Article 57. (Study program) paragraph 7) At the request of the Ministry, a public higher education institution is obliged to prepare a study on the launch of a new study program, as well as a non-cyclical education program, retraining or additional training, or to harmonize existing programs by the demands of the labor market.*
    - *Article 32. (Lifelong and non-cyclical education programs) (1) Within its activities, a higher education institution may implement lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, micro-credits, summer/winter school programs, and interdisciplinary programs in the field of education from which it conducts study programs. (2) The programs referred to in paragraph (1) of this Article are an integral part of the program of a higher education institution, and contribute to strengthening the flexibility of the institution, as well as strengthening*

internationalization, quality and achieving the "third mission" of higher education institutions, and for them the institution issues certificates or "micro-qualifications", which are public documents and are issued, stored and archived by regulations. (3) The conditions and procedure for implementing lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, micro-credits, as well as summer/winter school programs and the method of issuing certificates and "micro-qualifications" are prescribed by the general act of the higher education institution.

- Considering that the new Law on Higher Education has been adopted, the University Senate, at its 102nd regular session, adopts the Decision on the adoption of the Proposal of the Statute of the University of Bihac, No. 06-813/2025 of February 6, 2025 (Annex 8) and then at its 26th electronic session, adopts the Decision on the harmonization of the text of the Statute of the University of Bihac, No. 06-1343/2025 of March 6, 2025 (Annex 9), which adopted the Statute of the University of Bihac, No. 06-1344/2025 of March 6, 2025 (Annex 10). For the Center for Short Study Programs to be officially established within the existing higher education institution, the following provisions were included in the Statute at the proposal of the Team:

  - *Article 39 (Sub-organizational units at the Rectorate)*

    (1) Sub-organizational units within the Rectorate are: paragraph g) defines the establishment of the Center for Non-Cyclical Education.

  - *Article 46 defines (Centre for non-cyclical education)*

    (1) The Center for Non-Cyclic Education is a sub-organizational unit within the Rectorate whose activity is the coordination, proposal and organization of lifelong education outside higher education cycles (first, second, third and integrated), which provides interested persons with education through courses, seminars and other forms, and the awarding of certificates.

    (2) The University, through the Center, establishes various forms of non-cyclical education and the Center is responsible for:

    a) proposing and implementing non-cyclical education programs,

    b) proposing and implementing non-cyclical micro-qualification programs,

    c) proposing and implementing summer/winter school programs,

    d) education on behalf of companies, professional associations and third parties that express such needs,

    e) proposing and implementing lifelong learning programs,

    f) proposing and implementing adult education programs by the law.

(3) *All programs proposed/organized by the Center for Non-Cyclical Education use the higher education ECTS credit system as a measure of the workload of participants.*

(4) *Non-cyclical education programs may be organized in cooperation with partners and using their resources, which is defined in a contract approved by the Senate.*

(5) *The Center for Non-cyclical Education uses the available infrastructure and engages the University staff.*

(6) *The organization of work and activities of the Center for Non-cyclical Education are regulated in more detail by the general act of the University.*

- *Article 99, which defines the Competence of the Teaching and Scientific Council, among other things, the Teaching and Scientific Council: a) proposes programs of cyclical and non-cyclical education;*

Drafting of the Regulations: For the Center to function properly, it was necessary to adopt appropriate Regulations that would regulate its work.

- A Commission was appointed to draft the Regulations on the implementation of lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of informal education. By the Decision on the appointment of the Commission for the drafting of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, No. 02-5840/2024 of December 2, 2024. (Annex 11), the Commission prepared the Draft of the Regulations, and then a public debate was held on it.
- The Senate of the University of Bihac adopted the Decision on the adoption of the Draft of the Regulations on the implementation of lifelong learning and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of informal education, No. 06-1212/2025 of February 27, 2025. (Annex 12)
- After that, the Commission prepared the final version of the Regulations and sent it to the UNBI Senate for adoption.
- The Regulation defines the organization and activities of the Center. In addition, the Regulation on the implementation of lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of informal education of the University of Bihac regulates:
    - Types and characteristics of education programs,
    - Documents obtained after implementing education programs,
    - Bodies implementing education programs,

  - Procedure for adopting and revising programs,
  - Content of curricula,
  - Special types of programs (short cycle and micro-credentials),
  - Special types of informal education,
  - Quality assurance of lifelong and non-cyclical education programs, short study programs and other forms of informal education.

- The Senate of the University of Bihac made the Decision on the adoption of the Regulations on the implementation of lifelong learning and non-cyclical education programs, short study programs and other forms of informal education, No. 06-1782/2025 of March 26, 2025. (Annex 13). The text of the Regulations on the implementation of lifelong learning and non-cyclical education programs, short study programs and other forms of informal education, No. 06-1782-1/2025 of March 26, 2025. (Annex 14) is attached in the appendix.

Conclusion: All planned activities have been successfully implemented within the defined timelines and in full compliance with the applicable legal framework. The adopted legislative and institutional amendments have enabled the formal establishment and operational readiness of the Center for Non-Cyclical Education, which also encompasses short study programs. This achievement marks a significant advancement in the modernization of the higher education system in the Una-Sana Canton. The next steps will focus on the operationalization of the Center, the development and accreditation of study programs, and the promotion of new educational opportunities tailored to the needs of students and professionals.

4.2 Suporting Materials

- Annex 7: Law on Higher Education of the Canton of Una-Sana No. 01/1-2-45-370/24 of September 9, 2024 ("Official Gazette of the Una-Sana Canton", No. 26/24).
- Annex 8: Senate Decision on Adoption of the Proposal of the Statute of the University of Bihac No. 06-813/2025 of February 6, 2025.
- Annex 9: Senate Decision on Harmonization of the Text of the Statute of the University of Bihac No. 06-1343/2025 of March 6, 2025.
- Annex 10: Statute of the University of Bihac No. 06-1344/2025, of March 6, 2025.
- Annex 11: Decision on the appointment of the Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education No. 02-5840/2024 of December 2, 2024.
- Annex 12: Decision of the Senate on adoption the Draft of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, No. 06-1212/2025 of February 27, 2025.
- Annex 13: Decision of the Senate on adoption of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, No. 06-1782/2025 of March 26, 2025.
- Annex 14: Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, No. 06-1782-1/2025 of March 26, 2025.

5 Sveučilište Hercegovina (SVEHERC)

5.1 Procedure

The establishment of the Center for Short Study Programs at Sveučilište Hercegovina (SVEHERC) was carried out in accordance with institutional procedures and in alignment with the objectives of the WBNET project. The initiative was coordinated by a designated working team within the University, which was responsible for preparing all necessary documentation and managing the procedural steps.

The process began with the drafting of a proposal for the formal decision on the establishment of the Center. This document included the scope of work, mission, vision, and primary activities of the Center and was prepared in accordance with internal guidelines and project requirements. Once finalized, the proposal was submitted to the General Secretariat of the University, which forwarded it for consideration to the University Senate. The Senate adopted the decision on July 6, 2024 (Annex 15).

Following the establishment decision, the University initiated the preparation of the Regulations on the work and organization of the Center for Short Study Programs. This document defined the internal structure of the Center, including management roles and responsibilities, organizational framework, working conditions, and the rights and duties of both teaching and administrative staff. The Regulations were formally adopted at the Senate session held on December 14, 2024 (Annex 16).

In accordance with the requirements of the WBNET project, key documents related to the establishment and functioning of the Center were translated into English to ensure transparency and facilitate international cooperation. These include the official decision on establishment and the Center's internal Regulations.

In parallel with these administrative and legal procedures, the working team developed teaching materials that will be used within the short study programs. These materials were prepared in compliance with the standards of the Ministry of Education and in response to the needs of the labor market, with a focus on practical application and relevance to professional practice.

With all procedural steps completed and the necessary legal and organizational foundations established, the Center for Short Study Programs at SVEHERC is prepared for first implementations. It is equipped to implement training activities and stands as a key institutional mechanism for delivering flexible, industry-relevant educational programs.

5.2 Suporting Materials

- Annex 15: Decision on the establishment of the Center for the Short study programs, No. R-62-1/24 of July 6, 2024.
- Annex 16: Regulations on work and operation of the Center for the Short study programs, No. R-111-1/24 of December 14, 2014.

6 Annexes

- Annex 1A - UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on establishment of the Centre for the short study programs (Serbian version).
- Annex 1B - UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on establishment of the Centre for the short study programs (English version).
- Annex 2A - UPKM: Decision of the Faculty Council on establishment of the Centre for the short study programs (Serbian version).
- Annex 2B - UPKM: Decision of the Faculty Council on establishment of the Centre for the short study programs (English version).
- Annex 3A - UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (Serbian version).
- Annex 3B - UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (English version).
- Annex 4A - UPKM: Decision of the Faculty Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (Serbian version).
- Annex 4B - UPKM: Decision of the Faculty Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (English version).
- Annex 5A - UPKM: Strategy and action plan of the Center for short study programs at the University of Mitrovica (Serbian version).
- Annex 5B - UPKM: Strategy and action plan of the Center for short study programs at the University of Mitrovica (English version).
- Annex 6A - AASKM: Decision of the Council on establishment of the Centre for the short study programs (Serbian version).
- Annex 6B - AASKM: Decision of the Council on establishment of the Centre for the short study programs (English version).
- Annex 7A - UNBI: Law on Higher Education of the Canton of Una-Sana (Bosnian version).
- Annex 7B - UNBI: Law on Higher Education of the Canton of Una-Sana (English version).
- Annex 8A - UNBI: Senate Decision on Adoption of the Proposal of the Statute of the University of Bihac (Bosnian version).
- Annex 8B - UNBI: Senate Decision on Adoption of the Proposal of the Statute of the University of Bihac (English version).
- Annex 9A - UNBI: Senate Decision on Harmonization of the Text of the Statute of the University of Bihac (Bosnian version).

- Annex 9B - UNBI: Senate Decision on Harmonization of the Text of the Statute of the University of Bihac (English version).
- Annex 10A - UNBI: Statute of the University of Bihac (Bosnian version).
- Annex 10B - UNBI: Statute of the University of Bihac (English version).
- Annex 11A - UNBI: Decision on the appointment of the Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version).
- Annex 11B - UNBI: Decision on the appointment of the Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version).
- Annex 12A - UNBI: Decision of the Senate on adoption the Draft of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version).
- Annex 12B - UNBI: Decision of the Senate on adoption the Draft of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version).
- Annex 13A - UNBI: Decision of the Senate on adoption of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version).
- Annex 13B - UNBI: Decision of the Senate on adoption of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version).
- Annex 14A - UNBI: Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version).
- Annex 14B - UNBI: Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version).
- Annex 15A - SVEHERC: Decision on the establishment of the Center for the Short study programs (Bosnian version).
- Annex 15B - SVEHERC: Decision on the establishment of the Center for the Short study programs (English version).
- Annex 16A - SVEHERC: Regulations on work and operation of the Center for the Short study programs (Bosnian version).

- Annex 16B - SVEHERC: Regulations on work and operation of the Center for the Short study programs (English version).

ANNEX 1A

UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on establishment Centre for the short study programs (Serbian version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Број: 1439/3-6
Датум: 27.11.2024. године

На основу члана 55 став 1 тачка 14 и на основу члана 25 став 3 Статута Факултета техничких наука у Косовској Митровици, Наставно-научно веће Факултета техничких наука у Косовској Митровици на 2. седници одржане дана 27.11.2024. године донело је

О Д Л У К У

1. Предлаже се Савету Факултета техничких наука у Косовској Митровици оснивање Центра за кратке програме студија.

2. Одлуку доставити Савету Факултета техничких наука у Косовској Митровици на коначно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Катедра за електронику и телекомуникације доставила је Предлог број 1419/1 од 18.11.2024. године и истим предложила оснивање Центра за кратке програме студија ради реализације ЕРАСМУС+ WBNET међународног пројекта. У оквиру наведеног пројекта Факултет техничких наука у Косовској Митровици понудиће два кратка програма студија, и то: један кратки програм из области мултимедијалних студија и један кратки програм из области информационо-комуникационих технологија студија и из тог разлога је потребно оснивање наведеног центра.

Наставно-научно веће Факултета, разматрајући предлог Катедре за електронику и телекомуникације и поступајући у складу са општим актима Факултета, одлучило је као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК ННВ

проф. др Јордан Радосављевић

Доставити:
- Савету Факултета,
- у седнички материјал и
- архиви.

ANNEX 1B

UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on establishment Centre for the short study programs (English version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Number: 1439/3-6
Date: November 27, 2024

Based on Article 55, Paragraph 1, Point 14, and Article 25, Paragraph 3 of the Statute of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica, the Teaching-Scientific Council of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica, at its 2nd session held on November 27, 2024, brought the

DECISION

1. It is proposed to the Faculty Council of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica to establish the Center for Short Study Programs**.**
2. The decision is to be submitted to the Faculty Council of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica for final approval.

Description

The Department of Electronics and Telecommunications submitted Proposal No. 1419/1 on the date November 18, 2024, proposing the establishment of the Center for Short Study Programs for the implementation of the ERASMUS+ WBNET international project. As part of this project, the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica will offer two short study programs: One short study program in the field of Multimedia Studies and one short study program in the field of Information and Communication Technologies. For this reason, the establishment of the mentioned center is necessary.

The Teaching-Scientific Council of the Faculty, after considering the proposal of the Department of Electronics and Telecommunications and acting in accordance with the general acts of the faculty, has decided as stated in the enacting clause.

Deliver to:

- Faculty Council,
- Meeting material,
- Archive.

President of the Teaching-Scientific Council

_____

Prof. Dr. Jordan Radosavljevic

ANNEX 2A

UPKM: Decision of the Faculty Council on establishment Centre for the short study programs (Serbian version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Број: 1521/3-4
Датум: 25.12.2024. године

На основу члана 36 став 1 тачка 16 Статута Факултета техничких наука у Косовској Митровици, Савет Факултета на 1. седници одржаној дана 25.12.2024. године, донео је

О Д Л У К У

ОСНИВА СЕ организациона јединица Центар за кратке програме студија на Факултету техничких наука у Косовској Митровици.

О б р а з л о ж е њ е

Веће катедре за електронику и телекомуникације доставило је Предлог број 1419/1 од 18.11.2024. године и истим предложило оснивање организационе јединице Центра за кратке програме студија ради реализације ЕРАСМУС+ WBNET међународног пројекта, са образложењем да ће у оквиру наведеног пројекта Факултет техничких наука у Косовској Митровици понудиће два кратка програма студија, и то: један кратки програм из области мултимедијалних студија и један кратки програм из области информационо-комуникационих технологија студија и из тог разлога је потребно оснивање наведеног центра.

Наставно-научно веће Факултета донело је предлог одлуке за оснивање организационе јединице Центра за кратке програме студија.

Савет Факултета, разматрајући предлог Наставно-научног већа и Већа катедре за електронику и телекомуникације и поступајући у складу са одредбама Статута Факултета, донео је одлуку као и у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

проф. др Александар Жорић

Доставити:
- седнички материјал,
- архиви.

ANNEX 2B

UPKM: Decision of the Faculty Council on establishment Centre for the short study programs (English version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Number: 1521/3-4
Date: 25.12.2024.

Based on Article 36, Paragraph 1, Point 16 of the Statute of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica, the Faculty Council at the 1st session held on December 12, 2024 year, brought the

DECISION

The organizational unit Center for short study programs at the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica is **ESTABLISHED**.

Description

The Department Council of Electronics and Telecommunications submitted Proposal No. 1419/1 dated November 18, 2024 year and proposed the establishment of the organizational unit of the Center for short study programs for the implementation of the ERASMUS+ WBNET international project, with the explanation that within the mentioned project the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica will offer two short study programs, namely: one short program in the field of multimedia studies and one short program in the field of information and communication technologies studies and for this reason, the establishment of the mentioned center is necessary.

The teaching-scientific council of the faculty made a decision proposal for the establishment of the organizational unit of the Center for short study programs.

Considering the proposal of the Teaching and Scientific Council, as well as the proposal of the Council of the Department of Electronics and Telecommunications, and acting in accordance with the provisions of the Faculty Statute, the Faculty Council has reached the decision as stated in the enacting clause.

Deliver to:

- Meeting material,
- Archive.

Council's president

_____

Prof. Dr. Aleksandar Zoric

ANNEX 3A

UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (Serbian version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Број: 180/3-3
Датум: 26.02.2025. године

На основу члана 55 став 1 тачка 38, а у вези са чланом 25 став 4 Статута Факултета техничких наука у Косовској Митровици, Наставно-научно веће Факултета техничких наука на 5. седници одржаној дана 26.02.2025. године, донело је

О Д Л У К У

1. Предлаже се Савету Факултета да усвоји Стратегију и Акциони план Центра за кратке програме студија у оквиру ЕРАСМУС+ међународног пројекта *Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans - WBNET.*

2. Саставни део Одлуке је Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија.

О б р а з л о ж е њ е

Катедра за електронику и телекомуникације доставила је предлог да се усвоји Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија. Центра за кратке програме студија, као организациона јединица, основана је у оквиру реализације ЕРАСМУС+ међународног пројекта *Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans – WBNET.*

Наставно-научно веће Факултета је на седници одржаној дана 26.02.2025. године, након разматрања предлога Катедре за електронику и телекомуникације, и поступајући у складу са одредбама Статута Факултета, одлучило је као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК ННВ

проф. др Јордан Радосављевић

Доставити:
- Савету Факултета,
- у седнички материјал и
- архиви.

ANNEX 3B

UPKM: Decision of the Teaching-Scientific Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (English version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Number: 180/3-3
Date: 26.02.2025.

Based on Article 55, Paragraph 1, Point 38, and in connection with Article 25, Paragraph 4 of the Statute of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica, the Teaching-Scientific Council of the Faculty of Technical Sciences, at its 5th session held on February 26, 2025, has adopted the following

DECISION

1. It is proposed to the Faculty Council to adopt the Strategy and Action Plan of the Center for Short Study Programs within the ERASMUS+ international project *Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans - WBNET*.

2. The Strategy and Action Plan of the Center for Short Study Programs are an integral part of this Decision.

Description

The Department of Electronics and Telecommunications submitted a proposal to adopt the Strategy and Action Plan for the Center for Short Study Programs. The Center for Short Study Programs, as an organizational unit, was established for the implementation of the Erasmus+ international project *Network of Centers for Regional Short Study Programs in the Countries of the Western Balkans - WBNET*.

The Teaching-Scientific Council of the Faculty, at its session held on February 26, 2025, reviewed the proposal and, after considering the proposal of the Department of Electronics and Telecommunications, and acting in accordance with the provisions of the Faculty Statute, has reached the decision as stated above.

Deliver to:

- Faculty Council,
- Meeting material,
- Archive.

President of the Teaching-Scientific Council

_____

Prof. Dr. Jordan Radosavljevic

ANNEX 4A

UPKM: Decision of the Faculty Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (Serbian version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Број: 197/3-2
Датум: 28.02.2025. године

На основу члана 63 став 1 тачка 14 Закона о високом образовању („Службени гласник РС" бр. 88/2017 и даље), члана 36 став 1 тачка 20, а у вези са чланом 25 став 4 Статута Факултета техничких наука у Косовској Митровици, Савет Факултета техничких наука у Косовској Митровици на 3. седници одржаној дана 28.02.2025. године, донео је

О Д Л У К У

1. ***УСВАЈА СЕ*** Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија у оквиру ЕРАСМУС+ међународног пројекта *Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans - WBNET.*

2. Саставни део ове Одлуке је Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија.

О б р а з л о ж е њ е

Катедра за електронику и телекомуникације доставила је предлог да се усвоји Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија. Центра за кратке програме студија, као организациона јединица, основана је у оквиру реализације ЕРАСМУС+ међународног пројекта *Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans – WBNET.*

Наставно-научно веће Факултета је на седници одржаној дана 26.02.2025. године донело је Одлуку са предлогом усвајања Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија у оквиру ЕРАСМУС+ међународног пројекта *Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans - WBNET.*

Савет Факултета је, разматрајући предлог Наставно-научног већа и поступајући у складу са одредбама Статута Факултета, одлучио је као у диспозитиву.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

проф. др Александар Жорић

Доставити:
- шефу Катедре за електронику и телекомуникације,
- у седнички материјал и
- архиви.

ANNEX 4B

UPKM: Decision of the Faculty Council on adopt of the Strategy and action plan of the Centre for the short study programs (English version)

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

UNIVERSITY OF PRISTINA
FACULTY OF TECHNICAL SCIENCES
KOSOVSKA MITROVICA

tel: +381 (28) 425-320 fax: +381 (28) 425-322 www.ftn.pr.ac.rs office@ftn.pr.ac.rs

Number: 197/3-2
Date: 28.02.2025.

Based on Article 63, Paragraph 1, Point 14 of the Law on Higher Education ("Службени гласник РС" No. 88/2017 and subsequent amendments), Article 36, Paragraph 1, Point 20, and in accordance with Article 25, Paragraph 4 of the Statute of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica, the Faculty Council at the 3rd session held on February 28, 2025, has made the following

DECISION

1. The Strategy and Action Plan for the Center for Short Study Programs within the Erasmus+ international project – Network of Centers for Regional Short Study Programs in the Countries of the Western Balkans (WBNET) is **ADOPTED**.
2. The Strategy and Action Plan for the Center for Short Study Programs is an integral part of this decision.

Description

The Department of Electronics and Telecommunications submitted a proposal to adopt the Strategy and Action Plan for the Center for Short Study Programs. The Center for Short Study Programs, as an organizational unit, was established for the implementation of the Erasmus+ international project *Network of Centers for Regional Short Study Programs in the Countries of the Western Balkans - WBNET*.

The Teaching-Scientific Council of the Faculty, at its session held on February 26, 2025, reviewed the proposal and adopted the decision to approve the Strategy and Action Plan for the Center for Short Study Programs within the Erasmus+ international project *Network of Centers for Regional Short Study Programs in the Countries of the Western Balkans - WBNET*.

The Faculty Council, after reviewing the proposal of the Teaching-Scientific Council and acting in accordance with the provisions of the Faculty Statute, has reached the decision as stated above.

Deliver to:

- Chair of the Department of Electronics and Telecommunications,
- Meeting material,
- Archive.

Council's president

_____

Prof. Dr. Aleksandar Zoric

ANNEX 5A

UPKM: Strategy and action plan of the Center for short study programs at the University of Mitrovica (Serbian version)

Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија на Факултету техничких наука у Косовској Митровици

Project: 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE

WP (num): (add WP title)

WP Leader: (add WP leader name)

Start date at event: (select date)

Document prepared by:	(add names)
Date:	(select date)
Work package:	WP (add WP number)
Dissemination level:	(add level)

Project acronym:	WBNET
Project full title:	Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans
Project No:	101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE
Grant Agreement number:	101128813
Coordinator institution:	Akademija Tehničko-Umetničkih Strukovnih Studija Beograd (ATUSS)
Coordinator:	prof. dr. Ljiljana Pecić, ATUSS
Participants:	1. Akademija Tehničko-Umetničkih Strukovnih Studija Beograd (ATUSS) 2. Univerza v Ljubljani (UL FE) 3. Universidad Politecnica de Madrid (UPM) 4. University of Mitrovica (UPKM) 5. Akademija Strukovnih Studija Kosovsko Metohijska, Leposavić (AASKM) 6. Sveučilište Hercegovina (SVEHERC) 7. Univerzitet u Bihaću (UNBI) 8. W3 LAB Digital Solutions (W3L) 9. Asocijacija Rektora Privatnih Univerziteta (ASRPU)

Table of Contents

1 Увод 5
2 Мисија и Визија Центра за кратке програме студија 9
3 Анализа постојећег стања 11
4 Радни простор Центра за кратке програме студија 12
5 Стратешки циљеви Центра за кратке програме студија 13
6 Структура, организација и правила рада 15
7 Акциони план 17
8 Стручни курсеви и обука за професионалце и студенте свих нивоа студија 21
9 Анализа тржишта и потребе привреде 22
10 Сарадња са привредом и јавним сектором 23
11 Сарадња са Националном службом за запошљавање 24
12 Организација рада Центра за кратке програме студија 25
13 Закључак 26

Стратегија и Акциони план Центра за кратке програме студија на Факултету техничких наука у Косовској Митровици

1 Увод

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

Историјат Универзитета у Приштини

Развој вишег и високог образовања на Косову и Метохији почиње оснивањем прве Више педагошке школе у Приштини, школске 1958/59. године. Први факултет који је почео са радом био је Филозофски – основан школске 1960/61. године, из којег су 20 година касније настала два факултета: Филозофски и Природно-математички, да би се 1989. године Филозофски разгранао на: Филозофски и Филолошки. Правно-економски факултет основан је 1961/62. године и из њега ће се, такође развити два факултета: Правни и Економски. Технички факултет у Приштини почео је са радом школске 1965/66. године. У циљу стварања услова за бољу здравствену заштиту и унапређење научно-истраживачког рада 1969. године основан је и Медицински факултет. Наведени факултети били су у саставу Универзитета у Београду све до 1970. године и на њима се настава одвијала на српском језику.

Универзитет у Приштини основан је Законом о оснивању Универзитета у Приштини 18. новембра 1969. године. У састав Универзитета у Приштини ушли су факултети са седиштем у Приштини, а касније и остали факултети, као и седам виших школа. Универзитет у Приштини је у складу са Законом о оснивању ове установе организовао наставни процес на српском и албанском језику.

Након доношења Закона о универзитету 1992. године. Универзитет у Приштини је у свом саставу имао четрнаест факултета, од којих дванаест са седиштем у Приштини: Економски, Медицински, Правни, Природно-математички, Пољопривредни, Филозофски, Филолошки, Факултет за физичку културу, Факултет уметности, Грађевинско-архитектонски, Електротехнички и Машински факултет; један са седиштем у Косовској Митровици – Рударско-металуршки и један са седиштем у Призрену – Учитељски факултет. На свим факултетима усаглашавају се нови наставни планови са историјским факултетима у Републици. Стварањем одговарајућих услова за пријем студената на основне, специјалистичке и магистарске студије, уз континуирани пријем наставног кадра, Универзитет у Приштини постао је један од најотворенијих универзитета у Србији. Поред образовне и научне делатности Универзитет је обављао и издавачку делатност. Квалитетом наставе и научноистраживачког рада, успостављањем међууниверзитетске и међународне сарадње, Универзитет у Приштини постао је равноправни члан породице универзитета у Србији.

Успешни рад и развој Универзитета у Приштини, у оквиру општеприхваћених универзитетских норми, омело је бомбардовање наше земље 1999. године. Током НАТО агресије на нашу земљу, око 1.500 наставника, сарадника у настави и ненаставног особља на Универзитету у Приштини, заједно са око 17.000 студената, који су наставу слушали на српском језику, протерано је са факултета, узурпирана им је имовина и никада им није омогућен повратак.

После бруталног прогона из Приштине, Универзитет у Приштини је по одлуци државе Србије привремено измештен у Крушевац, са још неколико факултета, док су поједини факултети своју

делатност обављали у: Косовској Митровици, Лепосавићу, Врању, Блацу, Варварину. Одлуком Владе Републике Србије („Сл. гласник РС“ бр. 60/01) крајем 2001. године Универзитет у Приштини прелази у Косовску Митровицу која је одређена као привремено седиште Универзитета. Постепено и поступно сви факултети који су били у саставу Универзитета враћају се на простор Косова и Метохије.

У раздобљу од 2001. године до данас, развој Универзитета је ишао у два правца. Први је, консолидација и стварање основних услова за рад: очување студената и наставника, обезбеђење неопходног наставног кадра са стране, успостављање редовности у држању наставе и испита, изградња инфраструктурних капацитета (зграда факултета, лабораторија, наставних база, студентских домова и сл.) и техничко опремање зграда (рачунари, наставна средства, лабораторијска опрема, библиотеке, различите инсталације и сл.). Други, правац ишао је ка редефинисању студијских програма и њиховој акредитацији, акредитацији факултета и Универзитета, што је окончано током 2009. године. Оба ова процеса су довела до институционалног консолидовања и јачања Универзитета, као и његовог учвршћивања у систему високог образовања у Републици Србији.

Универзитет данас

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је државни универзитет, на коме студира око 9000 студената на свим нивоима студија. На Универзитету је запослен 721 наставник и сарадник у настави, као и 336 административно-стручних сарадника. Универзитет функционише у саставу образовног система Републике Србије и члан је Конференције универзитета Србије.

Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици је самостална високошколска установа, која у обављању своје делатности обједињује образовну, научноистраживачку, стручну, уметничку и иновациону делатност, као компоненте јединственог процеса високог образовања. У оквиру делатности високог образовања, Универзитет обавља научноистраживачку, уметничку, експертско – консултантску и издавачку делатност, а може обављати и друге послове којима се комерцијализују резултати научног, уметничког рада и истраживачког рада, под условом да се тим пословима не угрожава квалитет наставе и научног, уметничког, односно стручног рада (члан 5 Статута Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици).

Универзитет као највиша образовно-научна установа чија је основна улога обављање делатности у области високог образовања, научноистраживачког, односно уметничко-истраживачког рада, има јасно утврђене задатке и циљеве.

Организација Универзитета уређена је у складу са Законом о високом образовању Републике Србије и Статутом Универзитета, као и са другим релевантним нормативним актима. Орган управљања Универзитета је Савет Универзитета. Радом Савета руководи председник Савета који се бира из реда представника факултета.

Орган пословођења Универзитета је ректор. Ректору у раду помажу проректори, менаџер и генерални секретар Универзитета.

Стручни органи Универзитета су: Сенат и стручна већа. Стручни органи одлучују о питањима од интереса за остваривање наставног, научног, уметничког и истраживачког рада. Сенат чине ректор, проректори, декани факултета и по један редовни професор са сваког факултета у саставу Универзитета. Ректор је председник Сената.

ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

Факултет техничких наука у Косовској Митровици

Факултет техничких наука у Косовској Митровици основала је Влада Републике Србије Одлуком о оснивању Факултета техничких наука у Косовској Митровици и о укидању Електротехничког факултета у Приштини, Машинског факултета у Приштини, Грађевинско – архитектонског факултета у Приштини и Рударско – металуршког факултета у Косовској Митровици, 19. октобра 2001. године („Сл. гласник РС“ бр. 60/2001).

Факултет техничких наука је високошколска установа и високошколска јединица Универзитета у Приштини са Својством правног лица. Назив Факултета је: Универзитет у Приштини Факултет техничких наука. Седиште Факултета је у Косовској Митровици, ул. Књаза Милоша бр. 7. Скраћен назив Факултета је ФТН. У пословној коресподенцији Факултет користи и назив на енглеском језику: University of Pristina, Faculty of Technical Sciences. Факултет је уписан у судски регистар Привредног суда у Приштини са седиштем у Краљеву, бр. регистарског улошка ФН. 252/01 од 11.12.2001. године. Дан Факултета је 19. октобар, чиме се обележава дан оснивања Факултета.

Факултет техничких наука, у складу са дозволом за рад, остварује академске и студијске програме, изводи образовне курсеве у циљу образовања током читавог живота и друге облике студија за иновације знања и стручног образовања и усавршавања, остварује и развија научно-истраживачки и стручни рад у оквиру научних области за које је акредитован. У процесу наставе на Факултету техничких наука су ангажовани истакнути наставници са других Универзитета Републике Србије.

У склопу Факултета се налазе рачунарски центар, центар за пројектовање, лабораторије, библиотека и ТВ студио.

Рачунарски центар је формиран са намером да обезбеди подршку осавремењивању процеса извођења наставе и научно – истраживачког рада на ФТН и налази се на првом спрату наставног блока у згради ФТН.

Библиотека се такође налази у згради Факултета и располаже простором који одговара библиотечким стандардима. Поседује радни и складишни простор од 40 m2 и читаоницом од 80 m2. Читаоница има 50 места.

Реформа курикулума у складу са Болоњским процесом, спроведена је на свим студијским програмима Факултета техничких наука у Косовској Митровици. Сви студијски програми су акредитовани и прилагођени најновијим захтевима и стандардима. Универзитет у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици 2008. године добио је пуноправно чланство у Европској асоцијацији универзитета (ЕУА). Универзитет учествује у различитим научним, истраживачким и образовним националним и међународним пројектима, укључујући неколико пројеката из Tempus и Erasmus програма.

Факултет техничких наука (ФТН КМ) у Косовској Митровици је акредитована високошколска и истраживачка установа са својством правног лица у оквиру Универзитета. Сам ФТН КМ нуди 21

акредитован студијски програм на три нивоа у областима техничко-технолошких наука: архитектура, грађевинско, електротехничко и рачунарско инжењерство, инжењерство животне средине, заштита на раду, машинско инжењерство, рударско и индустријско инжењерство.

Факултет техничких наука (ФТН КМ) у Косовској Митровици учествује у различитим домаћим и међународним пројектима, има највећи број објављених радова на Универзитету у међународним часописима са Journal Citation Report листе и радова цитираних у међународним часописима, као и највећи број излагања на домаћим и међународним конференцијама. Разноврстан истраживачки кадар Факултета ствара услове за интердисциплинарни приступ научним истраживањима.

Наставно особље у оквиру пројектног тима и административно особље Факултета техничких наука и Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици учествује у реализацији WBNET пројекта.

2 Мисија и Визија Центра за кратке програме студија

Центар за кратке програме студија (у даљем тексту: Центар) је специјализована истраживачка и консултантска организациона јединица у оквиру ФТН КМ без својства правног лица са мисијом да трансформише начине учења и рада како би се свакој особи пружила прилика да достигне свој пуни потенцијал.

Мисија центра је да развије и имплементира кратке образовне програме који одговарају потребама тржишта рада и привреде, пружајући професионалцима, предузетницима и запосленима савремена знања и вештине. Центар за кратке програме студија има за циљ да курсеви одговоре на динамичне потребе тржишта рада, тако што ће се детаљно анализирати стање на тржишту рада и идентификовати потребе послодаваца како би се идентификовао проблем – недостатак знања и вештина за обављање конкретног посла који по врсти и нивоу компетенције и сложености одговара високом образовању.

Након израде наставног плана и програма за кратке студијске програме техничко-технолошке области и осмишљеног скупа предмета, кроз развој и имплементацију истих, Центар ће омогућити студентима, запосленима и професионалцима да стекну практичне вештине које су директно повезане са изазовима и приликама у привреди, чиме ће допринети повећању конкурентности, иновативности и продуктивности компанија.

Визија Центра је повезивање образовања и тржишта рада. Центар ће усмерити своје образовне програме ка потребама привреде, омогућавајући студентима и запосленима да стекну знања и вештине које су директно примењиве у привреди. Центар ће развијати кратке, али интензивне едукативне програме из области мултимедијалног инжењерства и информационих технологија. Програми ће бити дизајнирани тако да задовоље специфичне потребе сектора, али и да буду флексибилни у погледу трајања и форме, односно биће реализовани комбиновано (онлајн – настава, уживо – полагање испита и стручна пракса).

Специјализовани курсеви и обуке ће бити усмерени ка предузетницима, омогућавајући им да унапреде своје пословање, интегришу нове технологије, имплементирају модерне пословне праксе и унапреде своје конкурентске предности на тржишту. Свака компанија ће моћи да учествује у креирању кратког студијског програма и креира садржаје са наставницима, према захтевима тражених послова. Кратки студијски програми биће доступни свима који желе да стекну додатне вештине из области мултимедије и информационих технологија. Компаније ће код њих моћи да шаљу запослене за које сматрају да би требало да прођу додатну обуку.

Кроз ове програме, полазници ће развити практичне вештине и компетенције које ће им омогућити да лакше нађу посао, напредују у каријери или чак покрену сопствени бизнис. Фокус ће бити на практичном учењу, пројектима, студијама случаја и сарадњи са привредом, што омогућава директну примену стеченог знања у стварним пословним ситуацијама.

Центар ће пружити платформу за сарадњу између истраживача, професора и привреде, стварајући синергију која може резултирати новим технологијама, производима и услугама. Кроз кратке програме студија, Центар ће помагати фирмама да се повежу са истраживачким и образовним институцијама, чиме ће се убрзати трансфер иновација и технологија у привреду.

На крају програма полазници неће добити диплому или посебно звање, већ ће потврда о успешном завршетку бити сертификат. Национални сертификат ће имати и посебан додатак који детаљно описује које је предмете кандидат похађао, ко је изводио наставу и где је био на пракси.

Центар за кратке програме студија биће кључни фактор за повезивање академског сектора са потребама привреде, омогућавајући да образовање постане флексибилно, практично и релевантно за изазове и промене на тржишту рада. Кроз његов рад, унапредиће се конкурентност домаће привреде, а истовремено ће се створити нове прилике за професионални развој и запошљавање, као и за континуирану едукацију свих оних који желе да остану конкурентни у свом сектору.

3 Анализа постојећег стања

Факултет техничких наука у Косовској Митровици (у даљем тексту: Факултет) је акредитована високошколска установа која поред образовне активности врши истраживачку делатност на 23 домаћа научно-истраживачка пројекта на којима је ангажовано 46 наставника.

Истраживачку делатност наставници и сарадници Факултета остварују на међународним пројектима (тренутно је активно 6 међународних пројеката).

Поред свих активности кроз пројекте, академска заједница на Факултету не сарађује довољно са привредом. Недостатак сарадње између академске заједнице и привреде представља озбиљан изазов за развој образовног система, тржишта рада и привреде уопште. Екстремно брзи технолошки напредак, променљиве економске околности и глобализација тржишта чине потребним стално прилагођавање образовних система. Без активне сарадње са привредом, академске институције не могу брзо да реагују на ове промене и да прилагоде своје курсеве и програме на нове захтеве тржишта. Ово може довести до тога да радници остану "заостали" у погледу релевантних вештина и технологија, док се привреда суочава са недостатком квалификованих радника. Недостатак размене искустава и међусобне сарадње између привреде и Факултета може се сматрати негативном појавом у оквиру једне микро научно-истраживачке заједнице која припада организационо и локацијски једној институцији, као што је Факултет техничких наука.

Због брзог прилагођавања нових технологија, нови раст у ИКТ индустрији и доступност великих података имаће значајан утицај на све секторе, у зависности од дигитализације и аутоматизације. Ако се тренд настави, многи радници ће имати застареле вештине и неће бити у стању да служе потребама свог радног места, што ће их гурнути ка незапослености.

Док јаз у вештинама у било којој индустрији представља проблеме за економски развој, јаз у вештинама у ИТ сектору је посебно важан за анализу због растуће улоге коју овај сектор игра у економском расту једне земље. Стога, будућа економија захтева приступ који људски капитал ставља у своју срж.

Имајући у виду горе наведено, формирање Центра за кратке програме студија на Факултету омогућио би развој институционалних капацитета и јачање сарадње са привредом.

С обзиром на постојеће стање на Универзитету и тренутне могућности, оптимално је да се Центар за кратке програме студија формира у оквиру Факултета техничких наука Косовској у Митровици (ФТН КМ). Процедура за формирање Центра за кратке програме студија мора у потпуности да буде усклађена са свим правилима и прописима дефинисаним Статутом и правним актима Универзитета и Факултета, с обзиром на чињеницу да је Факултет техничких наука Косовској у Митровици (ФТН КМ) државна високошколска и истраживачка установа.

4 Радни простор Центра за кратке програме студија

У згради Факултета техничких наука постоје услови за функционисање Центра за кратке програме студија у независном радном простору који није укључен у активности везаним за редовну наставу. За потребе Центра је обезбеђена наменска просторија која је опремљена опремом набављеном из пројекта WBNET, као и опремом коју је обезбедио Факултет. О оснивању Центра донета је одлука Савета Факултета.

Оснивање Центра за кратке програме студија на Факултету техничких наука у Косовској Митровици омогућиће додатну изградњу институционалних капацитета и Факултета и Универзитета, што ће додатно допринети стварању динамичног образовног система који не само да образује, већ и активно доприноси расту и развоју привреде.

5 Стратешки циљеви Центра за кратке програме студија

Стратешки циљеви Центра за кратке програме студија огледају се у систематској сарадњи, пре свега са индустријским сектором, у циљу адаптације на тржишне промене и развоја пословних стратегија.

У складу са дефинисаном мисијом и визијом Центра за кратке програме студија, општи циљеви су:

- стварање стратешких партнерстава између Факултета техничких наука у Косовској Митровици и привреде,
- повећање продуктивности и ефикасности у предузећима,
- повезивање образовања и тржишта рада,
- оснаживање запошљивости радне снаге,
- стварање прилика за умрежавање и развој професионалних веза,
- помоћ студентима и будућим професионалцима у својим областима да се лакше прилагоде иновативном тржишту које се стално мења.

Стратешки циљеви Центра, на основу свега наведеног, су:

- Унапређење компетенције полазника кроз стицање специфичних знања и практичних вештина које одговарају захтевима тржишта рада и потребама привреде.
- Континуирано унапређивање знања и вештина појединцима свих узраста кроз програме прилагођене њиховим животним фазама и професионалним потребама као и целоживотном учењу.
- Развити курсеве који одговарају тренутним потребама тржишта кроз сарадњу са локалним, регионалним и међународним компанијама.
- Омогућити полазницима примену стеченог знања у различитим индустријама кроз мултидисциплинарне курсеве који интегришу више популарних области.
- Имплементација практичног система учења бирањем практичног рада (праксу) према својим потребама и претходним знањима, чиме се повећава прилагођеност програма.
- Креирање програма који подржавају дигитализацију пословних процеса и припремају полазнике за рад у „дигиталном свету" што је кључни је циљ за оспособљавање у савременом пословном окружењу.
- Персонализовати искуство учења кроз примену савремених технологија као што су вештачка интелигенција и аналитика података.
- Промовисати развој дигиталних вештина код свих старосних група кроз основне и напредне курсеве дигиталне писмености.
- Креирање интернационалне мреже предавача, стручњака и бивших полазника, која ће омогућити размену знања и идеја широм света, уз сарадњу са образовним институцијама и компанијама.
- Унапредити кључне вештине попут комуникације, тимског рада и лидерства кроз програме за развој „soft skills" вештина.
- Подржати полазнике у развоју својих иновативних идеја у конкретне пројекте кроз приступ менторима, опреми и мрежи партнера.
- Повећати шансе за запошљавање полазника кроз прилагођене курсеве стручног усавршавања и практично примењива знања.

- Омогућавање брзог стицања сертификата и диплома које су потребне за специфичне професије.

Отварање новог Центра за кратке програме студија на Факултету омогућиће додатно интензивирање сарадње са индустријским сектором као и са другим научно-истраживачким институцијама кроз:

- коришћење људских ресурса Факултета,
- коришћење нових лабораторија и укључивање постојећих,
- ширење мреже за сарадњу у различитим сферама,
- размена знања са партнерским институцијама и др.

6 Структура, организација и правила рада

Организациона структура Факултета техничких наука у Косовској Митровици дефинисана је Статутом и другим правним актима Факултета и Универзитета који су усклађени са важећим законским прописима. Факултетом техничких наука руководи декан факултета. Декану у раду помажу четири продекана:

1. Продекан за електротехничко и рачунарско инжењерство.
2. Продекан за машинско инжењерство.
3. Продекан за архитектуру и грађевинско инжењерство.
4. Продекан за рударско, технолошко и инжењерство заштите животне средине и заштите на раду.

Факултет техничких наука у Косовској Митровици је акредитована високошколска установа са следећим врстама студија:

- Основне академске студије,
- Мастер академске студије,
- Специјалистичке академске студије и
- Докторске академске студије.

Структура акредитованих студијских програма према врсти студија има следећи облик:

Основне академске студије

1. Архитектура,
2. Грађевинско инжењерство,
3. Електротехничко и рачунарско инжењерство,
4. Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду,
5. Машинско инжењерство,
6. Рударско инжењерство,
7. Технолошко инжењерство,
8. Друмски саобраћај и транспорт.

Мастер академске студије

1. Архитектура,
2. Грађевинско инжењерство,
3. Електротехничко и рачунарско инжењерство,
4. Инжењерство заштите животне средине и заштите на раду,
5. Машинско инжењерство,
6. Рударско инжењерство,
7. Технолошко инжењерство,
8. Управљање ризицима од природних катастрофа.

Специјалистичке академске студије

1. Одрживост и отпорност грађене средине

Докторске академске студије

1. Електротехничко и рачунарско инжењерство,
2. Машинско инжењерство,

3. Технолошко инжењерство.

Едукативни карактер студијских програма је остварен досадашњом организацијом Факултета техничких наука. Научно-истраживачки рад се реализује кроз националне и међународне пројекте. При томе постоји простор за значајно унапређење сарадње са привредом у стварању иновативног, конкурентног и одрживог пословног окружења.

У рад Центра за кратке програме студија биће укључено радно особље запослено на Факултету техничких наука у Косовској Митровици, а по потреби могуће је укључити и друге стручњаке са Универзитета, као и екстерне стручњаке.

7 Акциони план

Опште карактеристике акционог плана

Центар за кратке програме студија представља мост између академског света и привреде, а све у циљу пружања услуга и помоћи локалној заједници. Један од кључних циљева Центра је повећање запошљивости студената и радне снаге кроз практичне обуке, курсеве и програме који омогућавају директну примену теоријских знања у пословним околностима, док истовремено омогућава запосленима да унапреде своје каријере. С тога, камен темељац активности Центра није само подршка у постојећим компанијама, већ и стварање нових пословних могућности.

Заједно са другим партнерима са високошколских установа у земљама западног Балкана, Центар ставља снажан нагласак на стицање вештина и знања потребних за суочавање са изазовима и потребама савремених привредних сектора, охрабрујући и подржавајући студенте, запослене и компаније да побољшају продуктивност, доприносећи тако развоју и конкурентности тржишта у земљама западног Балкана.

Дефинисана је стратегија развоја Универзитета и на основу ње одређени су стратешки циљеви Центра за кратке програме студија. За реализацију ових циљева неопходно је израдити одговарајући акциони план. Акциони план за Центра је дефинисан за три периода, и то:

- краткорочни акциони план,
- средњорочни акциони план,
- дугорочни акциони план.

Краткорочни акциони план

У циљу испуњења сврхе Центра за кратке програме студија, краткорочни план се односи на остваривање свих неопходних предуслова за његово функционисање. Планирано је да новоформирани Центар буде званично отворен до током 2025. године.

Активности у оквиру наведеног састоје се од:

- спровођења тендерске процедуре и набавке лабораторијске опреме,
- инсталирање и уградња опреме,
- унапређење постојећег рачунарског центра,
- припрема свих потребних докумената за редовно функционисање Центра (доношење одлуке о оснивању Центра за кратке програме студија као организационе јединице Факултета, доношење Стратегије и акционог плана Центра за кратке програме студија, усвајање програма сталног стручног усавршавања и других потребних докумената).

Реализација наведених ставки омогућиће покретање и функционисање Центра за кратке програме студија. Као што је наведено у претходним поглављима и дефинисано као неки од стратешких циљева Центра, континуирано унапређивање знања и вештина појединаца свих узраста и професионалних потреба кроз поменуте програме, као и повећање шанси за запошљавање полазника, стварају додатну вредност за Центар, Факултет техничких наука и Универзитет. Таква политика подстиче особље да усвоји и примењује нове методе и технологије у настави. Један од стратешких праваца Факултета техничких наука је контантно подстицање сарадње са привредом, не би ли на што бољи начин своје студенте оспособили за рад у струци након студија.

Средњорочни акциони план

Имплементацијом средњорочног акционог плана настоји се обезбедити континуитет у развоју Центра за кратке програме студија, првенствено кроз унапређење сарадње високошколске установе и привреде, кроз различите активности као што су:

- обезбеђивање већег броја заједничких пројеката са привредом,
- омогућавање трансфера знања, људи и технологије,
- проширење и унапређење образовних програма,
- укључивање других одсека и лабораторија на Факултету техничких наука,
- стално унапређење постојећих лабораторијских капацитета и опреме,
- подршка запошљавању и каријерном развоју кроз разлучите радионице,
- успостављање и ширење како локалних тако и регионалних мрежа за сарадњу са привредом,
- промоција и маркетинг Центра,
- мерење и унапређење квалитета Центра.

Средњорочни акциони план односи се на период од пет година од дана оснивања, када би Центар за кратке програме студија требало да буде оперативан и у пуном капацитету. У циљу остваривања циљева и сврха Центра, активности дефинисане у овом периоду углавном се односе на обезбеђивање систематске сарадње са привредом кроз развој заједничких пројеката.

Кроз сарадњу са привредом и другим партнерима омогућиће се интензивнији трансфер знања, људи и технологије, од чега ће имати користи све стране. Поред могућих финансијских користи за Факултет и Универзитет, студенти ће имати и прилику да раде на стварним проблемима у индустрији и имају увид у нове трендове који се дешавају у реалном привредном сектору.

Дугорочни акциони план

Дугорочни план се односи на период након пет година од дана оснивања Центра за кратке програме студија. У овом периоду потребно је постићи самоодрживост Центра и његово стално унапређење и проширење у просторном, технолошком, истраживачком и кадровском смислу. Дугорочни план Центра обухвата неколико кључних аспеката који осигуравају одрживост, раст и адаптацију на промене на тржишту рада. У овом периоду посебну пажњу треба посветити укључивању Центра за кратке програме студија у мрежу регионалне сарадње и ширењу мреже за сарадњу у различитим сферама, што би омогућило његову одрживост и конкурентност.

Укључивање центара са других институција један је од дугорочних циљева који ће омогућити диверсификацију услуга које би се могле пружати кроз Центар за кратке програме. Креирање интернационалне мреже предавача, стручњака и бивших полазника, поред повећања могућности за сарадњу, повећало би видљивост не само Центра већ и ФТН КМ и Универзитета, што је један од њихових стратешких циљева.

Основни задаци формирања Центра на ФТН су:

- повећање постојећих институционалних капацитета високошколске установе,
- стварање услова за имплементацију циљева троугла знања,

- упознавање наставног особља ФТН КМ са основним циљевима троугла знања и стицање вештина и знања,
- упознавање дипломираних инжењера, професионалаца који раде у привредни и јавном сектору са основним циљевима троугла знања и унапређење вештина и знања,
- пружање континуираног професионалног развоја за запослене,
- организација и координација обука и семинара,
- креирање и управљање ресурсима за наставу и учење,
- мониторинг и евалуација ефективности програма,
- подршка при запошљавању и партнерства са агенцијама за запошљавање.

Опште активности Центра за кратке програме студија:

1) Активност 01
   Координација рада између предавача (наставници и сарадници који су ангажовани на Факултету). Усмеравање на сарадњу са привредом и јавним сектором преко Центра и проналажење заједничких циљева.
2) Активност 02
   Укључивање у рад Центра младих предавача и стручњака са ФТН КМ који нису ангажовани на националним и међународним пројектима.
3) Активност 03
   Укључивање у рад Центра студената на мастер студијама Факултета. Усмеравање и припрема студената за практичан рад у привреди (стручна пракса) био би координисан преко Центра за кратке програме студија. Укључивати студенте у пројекте сарадње са привредом и јавним сектором, и на тај начин теме мастер радове повезивати са потребама привреде и јавног сектора.
4) Активност 04
   Координација сарадње између катедри и студијских програма на Факултету у погледу проналажења нових идеја у решавању текућих проблема из сродних области.
5) Активност 05
   Прилагођавање студијских програма, наставних планова и програма предмета на свим нивоима студија према захтевима тржишта и технолошког развоја у свим релевантним областима у складу са принципима троугла знања. Дефинисање нових студијских програма и реформисање и прилагођавање постојећих студијских програма, у складу са захтевима тржишта за стручном радном снагом и према интересовању младих генерација.
6) Активност 06
   Подршка и менторство учесницима програма. Центар може пружити континуирану подршку учесницима програма кроз менторске активности, саветовање и индивидуалну подршку. Ово је посебно важно за напредне програме, где је потребна дубља примена стечених вештина у пословном контексту.
7) Активност 07
   Евалуација и мониторинг успешности програма. Центар редовно прати и оцењује успешност својих програма обуке, као и напредовање учесника. Ово се може радити кроз анкете, интервјуе, тестове и друге механизме који омогућавају добијање повратних информација од учесника и послодаваца.
8) Активност 08

Програме усмеравање на животно учење. Центар подстиче идеју животног учења кроз развој програма који омогућавају запосленима да наставе са образовањем и усавршавањем током целог радног века. Ови програми су фокусирани на праћење и подршку професионалном расту и развоју запослених.

9) Активност 09
   Дистрибуција образовних ресурса Центар креира и дели ресурсе који су корисни за учење, као што су књиге, онлајн материјали, видео-садржаји и симулације, што доприноси лакшем и бржем усвајању нових вештина.
10) Активност 10
    Пружање саветодавних и консултантских услуга Центар може пружати консултантске услуге компанијама у вези са развојем програма обуке за њихове запослене, као и саветовање у области стручног усавршавања и развоја кадрова.
11) Активност 11
    Међународна сарадња у оквиру мреже Центара за кратке програме студија свих учесника WBNET пројекта.
12) Активност 12
    Коришћење искустава рада Центра за кратке програме студија на Факултету након завршетка WBNET пројекта при сарадњи са међународним институцијама у оквиру нових међународних пројеката.

Током трајања пројекта, потребно је успоставити портфолио (понуду и листу курсева, силабусе курсева) са одређеним услугама које ће Центар за кратке програме студија понудити тржишту рада. То ће укључити два основна облика пружања услуга од стране Центра за кратке програме студија: стручне курсеве и обуке и заједничке пројекте.

8 Стручни курсеви и обука за професионалце и студенте свих нивоа студија

Према предвиђеним активностима у оквиру WBNET пројекта Факултет ће учествовати у креирању центра за кратке програме студија и имплементирати низ стручних курсева осмишљених како би унапредили вештине студената и професионалаца у областима информационих технологија и мултимедије. Извођење програма обуке биће организовани на Факултету техничких наука и предвиђено је да полазници курсева могу бити: професионалци из индустрије, јавног сектора, образовног сектора, као и студенти основних, мастер и докторских студија ФТН. Теме курсева прате савремене трендове у ИТ сектору и мултимедијама. Курсеви и обука у оквиру Центра за кратке програме студија прате савремене трендове у дигиталним технологијама, мултимедијалним системима и електронском пословању. Фокус је на примени иновативних решења у областима аудио и видео системима, веб дизајна и примени рачунара. Ови предмети имају за циљ да омогуће полазницима стицање конкурентних вештина неопходних за рад у динамичним и иновативним пословима дигиталне индустрије и мултимедије, те да допринесу унапређењу њихових професионалних компетенција и запошљавања на тржишту рада.

У току трајања WBNET пројекта програми ће за све полазнике бити бесплатни.

Иницијално, биће спроведена два кратка програма:

1. Мултимедија, и
2. Примењене информационо-комуникационе технологије.

Листа предмета за програм Мултимедија:

1. Студијска продукција и режија
2. Видео снимање
3. Аудио и видео монтажа
4. Мултимедијални системи у live-streaming-у и online продукцији
5. Студентска пракса

Листа предмета за програм Примењене информационо-комуникационе технологије:

1. Дигиталне презентације
2. Примена рачунара
3. Веб дизајн у WordPress-у
4. Основе програмирања – Python
5. Студентска пракса

Дужина програма је до 15 недеља у форми максимламно до 3 часа предавања и 3 часа вежби на недељном нивоу.

Полазници ће након успешног завршетка обуке добити сертификат.

Координатор центра организује са наставницима распоред одржавања обуке у просторијама Центра на Факултету.

9 Анализа тржишта и потребе привреде

Једна од активности Центра за кратке програме студија биће континуирана анализа тржишта рада и потреба привреде. Центар ће анализирати потребе компанија, јавног сектора и другим како би се идентификовале актуелне потребе за стручним кадровима. Такође, спроводити анализу трендова у дигиталним технологијама, мултимедији и ИТ индустрији како би се обезбедило да понуда курсева буде усклађена са најновијим захтевима тржишта. Такође, праћење каријерног развоја полазника како би се оценио утицај програма Центра на запошљавање и професионални развој.

Снажна интеракција између образовања, истраживања и иновација представља кључни покретач друштва заснованог на знању. Тиме ће потребе друштва бити задовољене. Компаније ће кроз обуку полазника у Центру за кратке пројекте е добити нове професионалце. Ово ће побољшати њихову позицију на тржишту, што ће даље довести до нових могућности за запошљавање, и омогућиће им да обезбеде иновативне производе и услуге које задовољавају тренутне и будуће друштвене потребе.

Анализа Центра за кратке програме студија ће обухватати:

- Анализу актуелних трендова и технологија у областима којима се бави Центар,
- Потребе друштва и компанија за одређеним вештинама и знањима,
- Препоруке за унапређење курсева и програма обуке,
- Праћење резултата запошљавања и професионалног напретка полазника курсева.

10 Сарадња са привредом и јавним сектором

Центар за кратке програме има за циљ да успостави снажну сарадњу са привредним и јавним сектором кроз размену знања, реализацију истраживачких активности и унапређење професионалних компетенција полазника. Ова сарадња ће омогућити усаглашавање курсева програма са реалним потребама тржишта и допринети креирању стручне радне снаге прилагођене савременим пословним изазовима.

Кључни облици сарадње са привредом и јавним сектором:

- Спровођење истраживања и анализа о потребама компанија у областима дигиталних технологија, мултимедије и коришења рачунара, како би се прилагодили курсеви и програми Центра.
- Организација стручних обука и радионица у сарадњи са компанијама, које ће омогућити студентима и професионалцима да стекну практична знања применљива у реалном пословном окружењу.
- Повезивање полазника са индустријом кроз студентску праксу, која ће им омогућити непосредно искуство рада у фирмама и институцијама.
- Развој заједничких иницијатива са компанијама, кроз пројекте који ће омогућити полазницима учешће у решавању реалних пословних изазова у областима као што су веб дизајн, видео продукција, коришћење рачинара и примена напредних ИТ решења.
- Развој пословних симулација и пројеката у сарадњи са јавним сектором, кроз примену дигиталних алата за анализу података, управљање мултимедијалним системима и аутоматизацију пословних процеса.

Ова сарадња ће омогућити да Центар постане платформа за размену знања између академског, привредног и јавног сектора, чиме ће се допринети иновацијама, економском развоју и бољој припреми кадрова за будуће тржишне изазове. У зависности од идентификованих потреба тржишта рада и сарадње са привредним и јавним сектором, Центар за кратке програме студија ће континуирано прилагођавати и унапређивати своје курсеве. Ово ће укључивати развој нових програма обуке, као и модификацију садржаја постојећих курсева у складу са захтевима компанија, технолошким иновацијама и променама у индустрији. Сарадња са привредом ће омогућити да наставни програми буду усмерени на стицање практичних, применљивих знања, чиме ће се обезбедити висока релевантност и конкурентност полазника на тржишту рада.

11 Сарадња са Националном службом за запошљавање

Акционим планом Центра за кратке програме студија предвиђена је сарадња са Националном службом за запошљавање у циљу подршке професионалном усавршавању и повећању могућности запошљавања полазника. Сарадња ће бити усмерена на реализацију специјализованих курсева који ће полазницима омогућити лакше запошљавање у постојећим компанијама, као и подршку самозапошљавању кроз покретање сопственог посла.

У оквиру ове сарадње, Центар ће спроводити анализу потреба тржишта рада, са циљем да курсеви буду у потпуности усклађени са дефицитарним занимањима и захтевима послодаваца. Специјални програми биће усмерени на унапређење дигиталних вештина, мултимедијалних компетенција и пословних стратегија које ће полазницима омогућити конкурентску предност на тржишту рада.

Главне активности у оквиру сарадње са Националном службом за запошљавање:

- Истраживање дефицитарних занимања и анализирање потреба послодаваца ради креирања циљаних програма обуке.
- Организација специјализованих курсева за незапослене особе, у циљу повећања њихове могућности запошљавања у областима као што су дигиталне технологије, програмирање, мултимедија, веб дизајн, видео продукција и аудио-визуелне комуникације.
- Припрема и обука за самозапошљавање, кроз подршку у покретању малих предузећа у области дигиталних услуга, маркетинга, продукције и технолошких иновација.
- Обука наставног особља и студената од стране стручњака из индустрије, са циљем преношења знања о најновијим пословним трендовима, технологијама и начинима примене у реалном пословном окружењу.
- Менторство и консалтинг за полазнике који желе да покрену сопствени бизнис или унапреде постојеће пословање кроз дигитализацију.

Кроз овај модел сарадње, Центар за кратке програме ће активно доприносити професионалном развоју, усклађивању знања са потребама тржишта и подстицању предузетништва, чиме ће се значајно повећати могућности запошљавања и конкурентност полазника на савременом тржишту рада.

12 Организација рада Центра за кратке програме студија

Радом Центра за кратке програме студија, као организационе јединице Факултета управља руководилац Центра.

Руководиоца Центра именује и разрешава декан Факултета и за свој рад одговара декану Факултета.

Задатак руководиоца центра је да организује рад и активности Центра у складу са овом Стратегијом и Акционим планом, Статутом и правним актима Универзитета и Факултет као и правилима дефинисаним WBNET пројектом.

Колегијум Центра за кратке програме студија Факултета чине наставници и сарадници који држе обуку у оквиру програма сталног стручног усавршавања.

Председавајући колегијума је руководилац Центра који се бира из реда наставника који држе обуку у Центру.

Задатак Колегијума је да организује обављање активности у оквиру рада Центра, организовање и одржавање обука у Центру, организација и обављање осталих активности Центра, ширење мреже сарадње са представницима привредног, индустријског сектора и осталим институцијама, припремање сертификата, као и обављање осталих активности предвиђених овом Стратегијом и Акционим планом Центра.

Софтверска и хардверска подршка активностима Центра за кратке програме студија биће обезбеђена кроз WBNET пројекат, у оквиру којег је предвиђена набавка рачунарске и мултимедијалне опреме, специјализованих софтверских алата за обуку и друге дигиталне инфраструктуре неопходне за извођење наставе и организовање курсева.

Административна подршка активностима Центра за кратке програме студија биће остварена од стране административног особља стручних служби Факултета.

13 Закључак

Оснивањем Центра за кратке програме студија значајно ће се унапредити институционални капацитети Факултета, омогућавајући ефикасно спровођење програма стручног усавршавања и прилагођавање потребама савременог тржишта рада.

Центар ће играти кључну улогу у континуираном развоју компетенција студената и професионалаца, пружајући им стручне курсеве који одговарају актуелним захтевима дигиталне индустрије, мултимедије и пословања. Успостављањем оваквог система обуке, омогућиће се стицање практичних вештина неопходних за рад у савременом окружењу.

Центар ће добити имати хардверску инфраструктуру, што ће омогућити висок ниво дигитализације наставних процеса и обезбедити савремену опрему за реализацију курсева. Формирањем Центра за кратке програме студија, Факултет ће значајно допринети развоју савремених едукативних модела, ојачати везу са привредом и отворити нове могућности за студенте и професионалце који желе да унапреде своје вештине у складу са захтевима дигиталног доба.

ANNEX 5B

UPKM: Strategy and action plan of the Center for short study programs at the University of Mitrovica (English version)

Strategy and Action Plan of the Center for Short Study Programs at the University of Mitrovica (UPKM)

Project : 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE

WP : 2 Developing Centres for Short Study Programs

WP Leader: ULFE

Document prepared by:	Nebojsa Arsic, Aleksandra Petrovic, Branimir Jaksic, Jordan Radosavljevic, Milos Subotic, Julijana Vrzic, Mira Guresic, Snezana Mitrovic
Date:	14. 2. 2025
Work package:	WP 2
Dissemination level:	(add level)

Project acronym:	WBNET
Project full title:	Network of centres for regional short study programs in the countries of the Western Balkans
Project No:	101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE
Grant Agreement number:	101128813
Coordinator institution:	Academy of Technical and Artistic Applied Studies Belgrade (ATUSS)
Coordinator:	Prof. Dr. Ljiljana Pecić, ATUSS
Participants:	1. Academy of Technical and Artistic Applied Studies Belgrade (ATUSS) 2. University of Ljubljana (UL FE) 3. Universidad Politecnica de Madrid (UPM) 4. University of Mitrovica (UPKM) 5. Academy of Applied Studies of Kosovo and Metohija, Leposavić (AASKM) 6. University of Herzegovina (SVEHERC) 7. University of Bihać (UNBI) 8. W3 LAB Digital Solutions (W3L) 9. Association of Rectors of Private Universities (ASRPU)

Table of Contents

1 Introduction 4
2 Mission and Vision of the Center for Short Study Programs 8
3 Analysis of the current situation 10
4 Workspace of the Centre for Short Study Programmes 11
5 Strategic Goals of the Center for Short Study Programs 12
6 Structure, organization and rules of operation 14
7 Action Plan 16
8 Professional Courses and Training for Professionals and Students of All Levels of Study 20
9 Analysis of the market and the needs of the economy 21
10 Cooperation with the economy and the public sector 22
11 Cooperation with the National Employment Service 23
12 Organization of the work of the Center for Short Study Programs 24
13 Conclusion 25

1 Introduction

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
КОСОВСКА МИТРОВИЦА

History of the University of Prishtina in Kosovska Mitrovica

The development of higher education in Kosovo and Metohija began with the establishment of the first Higher Pedagogical School in Prishtina, in the school year 1958/59. The first faculty to start operating was the Faculty of Philosophy – founded in the school year 1960/61, from which 20 years later two faculties were created: the Faculty of Philosophy and the Faculty of Natural Sciences and Mathematics, and in 1989 the Faculty of Philosophy branched out into: Philosophy and Philology. The Faculty of Law and Economics was founded in 1961/62 and will also develop into two faculties: Law and Economics. The Faculty of Engineering in Prishtina began its work in the academic year 1965/66. In order to create conditions for better health care and the improvement of scientific research, the Faculty of Medicine was founded in 1969. These faculties were part of the University of Belgrade until 1970 and were taught in Serbian.

The University of Prishtina was established by the Law on the Establishment of the University of Prishtina on 18 November 1969. The University of Prishtina included faculties based in Prishtina, and later other faculties, as well as seven colleges. In accordance with the Law on the Establishment of this institution, the University of Prishtina organized the teaching process in Serbian and Albanian.

After the enactment of the University Act of 1992. The University of Prishtina had fourteen faculties, twelve of which were based in Prishtina: Economics, Medicine, Law, Natural Sciences and Mathematics, Agriculture, Philosophy, Philology, Faculty of Physical Education, Faculty of Arts, Civil Engineering and Architecture, Faculty of Electrical Engineering and Mechanical Engineering; one with its headquarters in Kosovska Mitrovica – Mining and Metallurgical and one with its headquarters in Prizren – Faculty of Teacher Education. At all faculties, new curricula are being harmonized with the same faculties in the Republic. By creating appropriate conditions for the admission of students to bachelor's, specialist and master's studies, with continuous admission of teaching staff, the University of Prishtina has become one of the most open universities in Serbia. In addition to educational and scientific activities, the University also carried out publishing activities. With the quality of teaching and scientific research, the establishment of inter-university and international cooperation, the University of Prishtina has become an equal member of the family of universities in Serbia.

The successful work and development of the University of Prishtina, within the framework of generally accepted university norms, was hampered by the bombing of our country in 1999. During the NATO aggression against our country, about 1,500 teachers, teaching associates and non-teaching staff at the University of Prishtina, together with about 17,000 students, who attended classes in Serbian, were expelled from the faculty, their property was usurped and they were never allowed to return.

After the brutal persecution from Pristina, the University of Prishtina, by the decision of the state of Serbia, was temporarily relocated to Kruševac, with several other faculties, while some faculties performed their activities in: Kosovska Mitrovica, Leposavic, Vranje, Blace, Varvarin. By the decision of the Government of the Republic of Serbia at the end of 2001, the University of Priština moved to

Kosovska Mitrovica, which was designated as the temporary seat of the University. Gradually and gradually, all the faculties that were part of the University are returning to the territory of Kosovo and Metohija.

From 2001 to the present, the development of the University has gone in two directions. The first is the consolidation and creation of basic conditions for work: the preservation of students and teachers, the provision of the necessary teaching staff from the side, the establishment of regularity in teaching and exams, the construction of infrastructural capacities (faculty buildings, laboratories, teaching bases, student dormitories, etc.) and the technical equipment of buildings (computers, teaching aids, laboratory equipment, libraries, various installations, etc.). The second, direction went towards the redefinition of study programs and their accreditation, accreditation of faculties and universities, which was completed in 2009. Both of these processes have led to the institutional consolidation and strengthening of the University, as well as its consolidation in the higher education system in the Republic of Serbia.

The University today.

The University of Prishtina, with its temporary headquarters in Kosovska Mitrovica, is a state university, with about 9,000 students at all levels of study. The University employs 721 teachers and teaching assistants, as well as 336 administrative and professional associates. The University operates within the educational system of the Republic of Serbia and is a member of the Conference of Universities of Serbia.

The University of Prishtina, with its temporary headquarters in Kosovska Mitrovica, is an independent higher education institution, which in the performance of its activities combines educational, scientific research, professional, artistic and innovative activities, as components of a unique process of higher education. Within the scope of higher education, the University performs scientific research, artistic, expert-consulting and publishing activities, and may also perform other tasks that commercialize the results of scientific, artistic work and research work, provided that these activities do not jeopardize the quality of teaching and scientific, artistic, or professional work (Article 5 of the Statute of the University of Prishtina with its temporary seat in Kosovska Mitrovica).

The University, as the highest educational and scientific institution whose main role is to perform activities in the field of higher education, scientific research, or artistic research, has clearly defined tasks and goals.

The organization of the University is regulated in accordance with the Law on Higher Education of the Republic of Serbia and the Statute of the University, as well as with other relevant normative acts. The governing body of the University is the University Council. The work of the Council is managed by the President of the Council, who is elected from among the representatives of the Faculty.

The governing body of the University is the Rector. The Rector is assisted by the Vice-Rector, the Manager and the Secretary General of the University.

The professional bodies of the University are: the Senate and the Expert Council. Professional bodies decide on issues of interest for the realization of teaching, scientific, artistic and research work. The Senate consists of the Rector, Vice-Rectors, Deans of Faculties and one full professor from each faculty within the University. The Rector is the President of the Senate.

Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica

The Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica was established by the Government of the Republic of Serbia by the Decision on the Establishment of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica and on the Abolition of the Faculty of Electrical Engineering in Priština, the Faculty of Mechanical Engineering in Priština, the Faculty of Civil Engineering and Architecture in Priština and the Faculty of Mining and Metallurgy in Kosovska Mitrovica on 19 October 2001.

The Faculty of Technical Sciences is a higher education institution and higher education unit of the University of Prishtina with the status of a legal entity. The name of the Faculty is: University of Prishtina Faculty of Technical Sciences. The headquarters of the Faculty is in Kosovska Mitrovica, Knjaza Miloša st. 7. The abbreviated name of the Faculty is FTS. In business correspondence, the Faculty also uses the name in English: University of Prishtina, Faculty of Technical Sciences. The Faculty is registered in the Court Register of the Commercial Court in Prishtina, with its seat in Kraljevo, no. of the registration plate ФН. 252/01 on the date 11.12.2001. The day of the Faculty is October 19, which marks the day of the founding of the Faculty.

The Faculty of Technical Sciences, in accordance with the work permit, implements academic and study programs, conducts educational courses for the purpose of lifelong education and other forms of study for knowledge innovation and professional education and training, realizes and develops scientific research and professional work within the scientific fields for which it is accredited. In the process of teaching at the Faculty of Technical Sciences, prominent teachers from other universities of the Republic of Serbia are engaged.

Within the Faculty there is a computer center, a design center, laboratories, a library and a TV studio.

The Computer Center was formed with the intention of providing support to the modernization of the process of teaching and scientific research at FTS and is located on the first floor of the teaching block in the FTS building.

The library is also located in the Faculty building and has a space that meets library standards. It has a working and storage space of 40 m2 and a reading room of 80 m2. The reading room has 50 seats.

The curriculum reform in accordance with the Bologna Process was implemented in all study programs of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica. All study programs are accredited and adapted to the latest requirements and standards. In 2008, the University of Prishtina, with its temporary headquarters in Kosovska Mitrovica, was granted full membership in the European University Association (EUA). The University participates in various scientific, research and educational national and international projects, including several projects from the Tempus and Erasmus programs.

The Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica is an accredited higher education and research institution with the status of a legal entity within the University. FTS KM itself offers 21 accredited study programs at three levels in the fields of technical and technological sciences: architecture, civil, electrical and computer engineering, environmental engineering, occupational safety, mechanical engineering, mining and industrial engineering.

The Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica participates in various domestic and international projects, has the largest number of papers published at the University in international journals with the Journal Citation Report list and papers cited in international journals, as well as the largest number of presentations at domestic and international conferences. The diverse research staff of the Faculty creates conditions for an interdisciplinary approach to scientific research.

Teaching staff of the Department of Electronics and Telecommunications, teaching staff from other departments within the project team and administrative staff of the Faculty of Technical Sciences and the University of Priština with temporary headquarters in Kosovska Mitrovica participate in the implementation of the WBNET project.

2 Mission and Vision of the Center for Short Study Programs

The Center for Short Study Programs (hereinafter: the Center) is a specialized research and consulting organizational unit within the FTS KM without the status of a legal entity with a mission to transform the ways of learning and working in order to give every person the opportunity to reach their full potential.

The mission of the Center is to develop and implement short educational programs that respond to the needs of the labor market and economy, providing professionals, entrepreneurs and employees with modern knowledge and skills. The aim of the Center for Short Study Programs is to provide courses with a response to the dynamic needs of the labor market, by analyzing in detail the situation on the labor market and identifying the needs of employers in order to identify the problem - the lack of knowledge and skills to perform a specific job that corresponds to higher education in terms of type and level of competence and complexity.

After the development of the curriculum for short study programs in the technical and technological field and the designed set of subjects, through the development and implementation of the same, the Center will enable students, employees and professionals to acquire practical skills that are directly related to the challenges and opportunities in the economy, which will contribute to increasing the competitiveness, innovation and productivity of companies.

The vision of the Center is to connect education and the labor market. The Center will direct its educational programs to the needs of the economy, enabling students and employees to acquire knowledge and skills that are directly applicable in the economy. The Center will develop short but intensive educational programs in the field of multimedia engineering and information technology. The programs will be designed to meet the specific needs of the sector, but also to be flexible in terms of duration and form, i.e. they will be implemented in combination (online – teaching, live – taking exams and professional practice).

Specialized courses and trainings will be aimed at entrepreneurs, enabling them to improve their business, integrate new technologies, implement modern business practices and improve their competitive advantages in the market. Each company will be able to participate in the creation of a short study program and create content with teachers, according to the requirements of the jobs in demand. Short study programs will be available to anyone who wants to acquire additional skills in the field of multimedia and information technology. Companies will be able to send employees to them who they believe should undergo additional training.

Through these programs, participants will develop practical skills and competencies that will enable them to more easily find a job, advance in their careers, or even start their own business. The focus will be on practical learning, projects, case studies and cooperation with the economy, which enables the direct application of the acquired knowledge in real business situations.

The Center will provide a platform for collaboration between researchers, professors and business, creating synergies that can result in new technologies, products and services. Through short study programs, the Center will help companies connect with research and educational institutions, which will accelerate the transfer of innovation and technology to the economy.

At the end of the program, participants will not receive a diploma or a special title, but a certificate of successful completion will be a certificate. The national certificate will also have a special appendix

that describes in detail which subjects the candidate has taken, who has taught and where he has been on practice.

The Center for Short Study Programs will be a key factor in connecting the academic sector with the needs of the economy, enabling education to become flexible, practical and relevant to the challenges and changes in the labor market. Through his work, the competitiveness of the domestic economy will be improved, and at the same time new opportunities for professional development and employment will be created, as well as for continuous education of all those who want to remain competitive in their sector.

3 Analysis of the current situation

The Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica (hereinafter: the Faculty) is an accredited higher education institution which, in addition to educational activities, conducts research activities on 23 domestic scientific research projects involving 46 teachers.

Teachers and associates of the Faculty carry out research activities on international projects (currently 6 international projects are active).

In addition to all the activities through the projects, the academic community at the University does not cooperate enough with the economy. The lack of cooperation between academia and the economy is a serious challenge for the development of the education system, the labor market and the economy in general. Extremely rapid technological progress, changing economic circumstances and the globalization of markets make it necessary to constantly adapt education systems. Without active cooperation with the economy, academic institutions cannot react quickly to these changes and adapt their courses and programs to the new demands of the market. This can leave workers "behind" in relevant skills and technologies, while the economy faces a shortage of skilled workers. The lack of exchange of experience and mutual cooperation between the economy and the Faculty can be considered a negative phenomenon within a micro-scientific research community that belongs to an organizationally and locationally one institution, such as the Faculty of Technical Sciences.

Due to the rapid adaptation of new technologies, new growth in the ICT industry and the availability of big data will have a significant impact on all sectors, depending on digitalization and automation. If the trend continues, many workers will have outdated skills and will not be able to serve the needs of their workplace, which will push them towards unemployment.

While the skills gap in any industry poses problems for economic development, the skills gap in the IT sector is particularly important for analysis due to the growing role that this sector plays in a country's economic growth. Therefore, the future economy requires an approach that puts human capital at its core.

Bearing in mind the above, the establishment of the Center for Short Study Programs at the Faculty would enable the development of institutional capacities and the strengthening of cooperation with the economy.

Given the current situation at the University and the current possibilities, it is optimal for the Center for Short Study Programs to be formed within the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica (FTS KM). The procedure for the establishment of the Center for Short Study Programs must be fully harmonized with all rules and regulations defined by the Statute and legal acts of the University and the Faculty, given the fact that the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica (FTS KM) is a state higher education and research institution.

4 Workspace of the Centre for Short Study Programmes

In the building of the Faculty of Technical Sciences, there are conditions for the functioning of the Center for Short Study Programs in an independent workspace that is not included in activities related to regular classes. For the needs of the Center, a dedicated room has been provided, which is equipped with equipment purchased from the WBNET project, as well as equipment provided by the Faculty. The decision of the University Council was made to establish the Center.

The establishment of the Center for Short Study Programs at the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica will enable additional building of institutional capacities of both the Faculty and the University, which will further contribute to the creation of a dynamic education system that not only educates, but also actively contributes to the growth and development of the economy.

5 Strategic Goals of the Center for Short Study Programs

The strategic goals of the Center for Short Study Programs are reflected in systematic cooperation, primarily with the industrial sector, in order to adapt to market changes and develop business strategies.

In accordance with the defined mission and vision of the Center for Short Study Programs, the general goals are:

- Creating strategic partnerships between the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica and the economy,
- Increase productivity and efficiency in the company.
- linking education and the labour market;
- Strengthening the employability of the workforce,
- Creating opportunities for networking and developing professional connections,
- Helping students and future professionals in their fields to more easily adapt to an ever-changing innovative market.

The strategic objectives of the Centre, based on all of the above, are:

- Improving the competence of participants through the acquisition of specific knowledge and practical skills that meet the requirements of the labor market and the needs of the economy.
- Continuous improvement of knowledge and skills of individuals of all ages through programs adapted to their life stages and professional needs, as well as lifelong learning.
- Develop courses that respond to current market needs through collaboration with local, regional and international companies.
- To enable students to apply the knowledge gained in a variety of industries through multidisciplinary courses that integrate multiple popular fields.
- Implementation of a practical learning system by choosing practical work (practice) according to one's needs and previous knowledge, thus increasing the adaptability of the program.
- Creating programs that support the digitalization of business processes and prepare participants for work in the "digital world," which is a key goal for training in the modern business environment.
- Personalize the learning experience through the application of modern technologies such as artificial intelligence and data analytics.
- Promote the development of digital skills in all age groups through basic and advanced digital literacy courses.
- Creating an international network of lecturers, experts and alumni, which will enable the exchange of knowledge and ideas around the world, in cooperation with educational institutions and companies.
- Improve key skills such as communication, teamwork, and leadership through soft skills programs.
- To support participants in developing their innovative ideas into concrete projects through access to mentors, equipment and a network of partners.
- Increase the employability of trainees through tailored professional development courses and practically applicable knowledge.
- Enabling the rapid acquisition of certificates and diplomas that are required for specific professions.

The opening of the new Center for Short Study Programs at the Faculty will enable further intensification of cooperation with the industrial sector as well as with other scientific research institutions through:

- The use of the Faculty's human resources,
- The use of new laboratories and the integration of existing ones,
- Expanding the network for cooperation in various areas,
- Exchange of knowledge with partner institutions and dr.

6 Structure, organization and rules of operation

The organizational structure of the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica is defined by the Statute and other legal acts of the Faculty and the University that are harmonized with the applicable legal regulations. The Faculty of Technical Sciences is headed by the Dean of the Faculty. The Dean is assisted by four Vice-Deans:

1. Vice-Dean for Electrical and Computer Engineering.
2. Vice-Dean for Mechanical Engineering.
3. Vice-Dean for Architecture and Civil Engineering.
4. Vice-Dean for Mining, Technological and Engineering of Environmental Protection and Occupational Safety.

The Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica is an accredited higher education institution with the following types of studies:

- Basic academic studies,
- Master of Academic Studies,
- Specialist Academic Studies and
- Doctoral academic studies.

The structure of accredited study programs according to the type of study has the following form:

Undergraduate Academic Studies

1. Architecture
2. Civil Engineering,
3. Electrical and Computer Engineering,
4. Environmental Protection and Occupational Safety Engineering,
5. Mechanical Engineering,
6. Mining Engineering,
7. Technological Engineering,
8. Road traffic and transport.

Master of Academic Studies

1. Architecture
2. Civil Engineering,
3. Electrical and Computer Engineering,
4. Environmental Protection and Occupational Safety Engineering,
5. Mechanical Engineering,
6. Mining Engineering,
7. Technological Engineering,
8. Natural Disaster Risk Management.

Specialist Academic Studies

1. Sustainability and resilience of the built environment

Doctoral Academic Studies

1. Electrical and Computer Engineering,
2. Mechanical Engineering,

3. Technological Engineering.

The educational character of the study programs has been achieved by the current organization of the Faculty of Technical Sciences. Scientific research is carried out through national and international projects. At the same time, there is room for significant improvement of cooperation with the economy in creating an innovative, competitive and sustainable business environment.

The work of the Center for Short Study Programs will include the working staff employed at the Faculty of Technical Sciences in Kosovska Mitrovica, and if necessary, it is possible to include other experts from the University, as well as external experts.

7 Action Plan

General characteristics of the action plan

The Center for Short Study Programs is a bridge between the academic world and the economy, all with the aim of providing services and assistance to the local community. One of the key goals of the Center is to increase the employability of students and the workforce through practical training, courses and programs that enable the direct application of theoretical knowledge in business circumstances, while at the same time enabling employees to advance their careers. Therefore, the cornerstone of the Center's activities is not only support in existing companies, but also the creation of new business opportunities.

Together with other partners from higher education institutions in the Western Balkans, the Center places a strong emphasis on acquiring the skills and knowledge needed to meet the challenges and needs of modern economic sectors, encouraging and supporting students, employees and companies to improve productivity, thus contributing to the development and competitiveness of the market in the Western Balkan countries.

The development strategy of the University was defined and on the basis of it, the strategic goals of the Center for Short Study Programs were determined. In order to achieve these goals, it is necessary to develop an appropriate action plan. The action plan for the Center is defined for three periods, namely:

- A short-term action plan.
- A medium-term action plan.
- A long-term plan of action.

A short-term action plan

In order to fulfill the purpose of the Center for Short Study Programs, the short-term plan refers to the realization of all necessary preconditions for its functioning. The newly formed center is scheduled to be officially opened by 2025.

Activities within the framework of the above consist of:

- Implementation of tender procedures and procurement of laboratory equipment,
- Installation and installation of equipment,
- Improving the existing computer center.
- preparation of all necessary documents for the regular functioning of the Center (making a decision on the establishment of the Center for Short Study Programs as an organizational unit of the Faculty, adopting the Strategy and Action Plan of the Center for Short Study Programs, adopting the program of continuous professional development and other necessary documents).

The implementation of these items will enable the launch and functioning of the Center for Short Study Programs. As stated in the previous chapters and defined as some of the strategic goals of the Center, the continuous improvement of knowledge and skills of individuals of all ages and professional needs through the mentioned programs, as well as increasing the employment chances of the participants, create added value for the Center, the Faculty of Technical Sciences and the University. Such a policy encourages staff to adopt and apply new methods and technologies in teaching. One of the strategic directions of the Faculty of Technical Sciences is the constant encouragement of cooperation with the economy, in order to enable its students to work in the profession after graduation.

Medium-term action plan

The implementation of the Mid-Term Action Plan seeks to ensure continuity in the development of the Center for Short Study Programs, primarily through the improvement of cooperation between higher education institutions and the economy, through various activities such as:

- Ensuring a greater number of joint projects with the economy,
- Enabling the transfer of knowledge, people and technology,
- Expansion and improvement of educational programs,
- Involvement of other departments and laboratories at the Faculty of Technical Sciences,
- Continuous improvement of existing laboratory facilities and equipment.
- Support for employment and career development through various workshops,
- Establishment and expansion of both local and regional networks for cooperation with the economy,
- Promotion and marketing of the Center,
- Measuring and improving the quality of the center.

The Medium-Term Action Plan refers to a period of five years from the date of establishment, when the Centre for Short Study Programmes should be operational and at full capacity. In order to achieve the goals and purposes of the Center, the activities defined in this period are mainly related to ensuring systematic cooperation with the economy through the development of joint projects.

Cooperation with the economy and other partners will enable a more intensive transfer of knowledge, people and technology, which will benefit all parties. In addition to the possible financial benefits for the Faculty and the University, students will also have the opportunity to work on real problems in the industry and have an insight into new trends that are happening in the real economic sector.

A long-term action plan

The long-term plan refers to the period after five years from the date of establishment of the Center for Short Study Programs. In this period, it is necessary to achieve the self-sustainability of the Center and its continuous improvement and expansion in terms of spatial, technological, research and personnel. The Center's long-term plan includes several key aspects that ensure sustainability, growth and adaptation to changes in the labor market. During this period, special attention should be paid to the inclusion of the Center for Short Study Programs in the network of regional cooperation and the expansion of the network for cooperation in various spheres, which would enable its sustainability and competitiveness.

The inclusion of centers from other institutions is one of the long-term goals that will enable the diversification of services that could be provided through the Center for Short Programs. Creating an international network of lecturers, experts and former students, in addition to increasing opportunities for cooperation, would increase the visibility of not only the Center, but also FTS KM and the University, which is one of their strategic goals.

The main tasks of the establishment of the Center at the FTS are:

- Increase the existing institutional capacity of higher education institutions,
- Creating conditions for the implementation of the goals of the knowledge triangle,

- Introducing the teaching staff of FTS KM to the basic goals of the knowledge triangle and acquiring skills and knowledge,
- Introducing graduates of engineers, professionals working in the economic and public sector with the basic goals of the knowledge triangle and improving skills and knowledge,
- Providing continuous professional development for employees,
- Organization and coordination of trainings and seminars,
- Creating and managing resources for teaching and learning,
- Monitoring and evaluation of the effectiveness of the program,
- Employment support and partnerships with employment agencies.

General activities of the Center for Short Study Programs:

1) Activity 01
   Coordination of work between lecturers (teachers and associates engaged in the Faculty). Focusing on cooperation with the economy and the public sector through the Center and finding common goals.
2) Activity 02
   Inclusion in the work of the Center of young lecturers and experts from FTS KM who are not engaged in national and international projects.
3) Activity 03
   Involvement in the work of the Student Center in the Master's Studies of the Faculty. Directing and preparing students for practical work in the economy (professional practice) would be coordinated through the Center for Short Study Programs. To involve students in projects of cooperation with the economy and the public sector, and thus connect the topics of the master's theses with the needs of the economy and the public sector.
4) Activity 04
   Coordination of cooperation between departments and study programs at the Faculty in terms of finding new ideas in solving current problems in related fields.
5) Activity 05
   Adaptation of study programs, curricula and curricula of subjects at all levels of study according to the requirements of the market and technological development in all relevant areas in accordance with the principles of the knowledge triangle. Defining new study programs and reforming and adapting existing study programs, in accordance with the demands of the market for professional labor and according to the interest of young generations.
6) Activity 06
   Support and mentorship to program participants. The Center can provide continuous support to program participants through mentoring activities, counseling, and individual support. This is especially important for advanced programs, where a deeper application of the acquired skills in a business context is required.
7) Activity 07
   Evaluate and monitor the success of the program. The Center regularly monitors and evaluates the success of its training programs, as well as the progress of participants. This can be done through surveys, interviews, tests, and other mechanisms that allow for feedback from participants and employers.
8) Activity 08
   Programs focused on lifelong learning. The Center fosters the idea of lifelong learning through the development of programs that enable employees to continue their education and training

throughout their working lives. These programs are focused on monitoring and supporting the professional growth and development of employees.

9) Activity 09
   The Center creates and shares resources that are useful for learning, such as books, online materials, videos and simulations, which contributes to easier and faster acquisition of new skills.
10) Activity 10
   The Center can provide consulting services to companies in connection with the development of training programs for their employees, as well as counseling in the field of professional development and personnel development.
11) Activity 11
   International cooperation within the network of Centers for Short Study Programs of all participants of the WBNET project.
12) Activity 12
   Using the experience of the Center for Short Study Programs at the Faculty after the completion of the WBNET project in cooperation with international institutions within new international projects.

During the duration of the project, it is necessary to establish a portfolio (offer and list of courses, syllabus courses) with certain services that the Center for Short Study Programs will offer to the labor market. This will include two main forms of service provision by the Centre for Short Study Programmes: professional courses and trainings and joint projects.

8 Professional Courses and Training for Professionals and Students of All Levels of Study

According to the planned activities within the WBNET project, the Faculty will participate in the creation of a center for short study programs and implement a series of professional courses designed to improve the skills of students and professionals in the fields of information technology and multimedia. The implementation of the training program will be organized at the Faculty of Technical Sciences and it is envisaged that the participants of the courses can be: professionals from industry, public sector, educational sector, as well as students of undergraduate, master and doctoral studies of FTS. The topics of the courses follow modern trends in the IT sector and multimedia. Courses and training within the Center for Short Study Programs follow modern trends in digital technologies, multimedia systems and e-business. The focus is on the application of innovative solutions in the fields of audio and video systems, web design and computer applications. These courses aim to enable participants to acquire competitive skills necessary to work in dynamic and innovative jobs of the digital industry and multimedia, and to contribute to the improvement of their professional competencies and employment in the labor market.

During the WBNET project, the programs will be free of charge for all participants.

Initially, there will be two short programs:

1. Multimedia, and
2. Applied information and communication technologies.

List of courses for the Multimedia program:

1. Studio production and directing
2. Video recording
3. Audio and video editing
4. Multimedia systems in live-streaming and online production
5. Student Internship

List of courses for the program Applied Information and Communication Technologies:

1. Digital presentations
2. Computer applications
3. Web design in WordPress
4. Basics of Programming – Python
5. Student Internship

The length of the program is up to 15 weeks in the form of a maximum of 3 hours of lectures and 3 hours of exercises per week.

Upon successful completion of the training, participants will receive a certificate.

The coordinator of the Center organizes with the teachers the schedule of training in the premises of the Center at the Faculty.

9 Analysis of the market and the needs of the economy

One of the activities of the Center for Short Study Programs will be a continuous analysis of the labor market and the needs of the economy. The Center will analyze the needs of companies, the public sector and others in order to identify current needs for professional staff. Also, conduct an analysis of trends in the digital technologies, multimedia and IT industries to ensure that the course offer is aligned with the latest market demands. Also, monitoring the career development of participants in order to assess the impact of the Center's programs on employment and professional development.

The strong interaction between education, research and innovation is a key driver of a knowledge-based society. This will meet the needs of society. Through the training of participants at the Center for Short Projects, companies will gain new professionals. This will improve their position in the market, which will further lead to new employment opportunities, and will enable them to provide innovative products and services that meet current and future societal needs.

The analysis of the Center for Short Study Programs will include:

- Analysis of current trends and technologies in the areas covered by the Centre,
- The needs of society and companies for certain skills and knowledge,
- Recommendations for the improvement of training courses and programs,
- Monitoring the results of employment and professional progress of course participants.

10 Cooperation with the economy and the public sector

The Center for Short Programs aims to establish strong cooperation with the business and public sector through the exchange of knowledge, implementation of research activities and improvement of professional competencies of participants. This cooperation will enable the harmonization of the program's courses with the real needs of the market and contribute to the creation of a professional workforce adapted to modern business challenges.

Key forms of cooperation with the economy and the public sector:

- Conducting research and analyses on the needs of companies in the fields of digital technologies, multimedia and computer use, in order to adapt the courses and programs of the Center.
- Organization of professional trainings and workshops in cooperation with companies, which will enable students and professionals to acquire practical knowledge applicable in a real business environment.
- Connecting participants with the industry through student internships, which will enable them to have direct experience of working in companies and institutions.
- Development of joint initiatives with companies, through projects that will enable participants to participate in solving real business challenges in areas such as web design, video production, the use of calculators and the implementation of advanced IT solutions.
- Development of business simulations and projects in cooperation with the public sector, through the application of digital tools for data analysis, management of multimedia systems and automation of business processes.

This cooperation will enable the Center to become a platform for the exchange of knowledge between the academic, economic and public sectors, which will contribute to innovation, economic development and better preparation of staff for future market challenges. Depending on the identified needs of the labor market and cooperation with the economic and public sectors, the Center for Short Study Programs will continuously adapt and improve its courses. This will include the development of new training programs, as well as the modification of the content of existing courses in line with the requirements of companies, technological innovations and changes in the industry. Cooperation with the economy will enable the curricula to be focused on the acquisition of practical, applicable knowledge, which will ensure high relevance and competitiveness of participants in the labor market.

11 Cooperation with the National Employment Service

The Action Plan of the Center for Short Study Programs envisages cooperation with the National Employment Service in order to support professional development and increase employment opportunities for students. The cooperation will be focused on the implementation of specialized courses that will enable participants to find employment in existing companies more easily, as well as support self-employment through starting their own business.

Within this cooperation, the Center will conduct an analysis of labor market needs, with the aim of ensuring that the courses are fully aligned with the shortage occupations and requirements of employers. Special programs will be aimed at improving digital skills, multimedia competencies and business strategies that will provide participants with a competitive advantage in the labor market.

Main activities within the framework of cooperation with the National Employment Service:

- Researching shortage occupations and analyzing the needs of employers in order to create targeted training programs.
- Organization of specialized courses for unemployed people, in order to increase their employability in areas such as digital technologies, programming, multimedia, web design, video production and audio-visual communications.
- Preparation and training for self-employment, through support in starting small businesses in the fields of digital services, marketing, production and technological innovation.
- Training of teaching staff and students by industry experts, with the aim of transferring knowledge about the latest business trends, technologies and ways of application in the real business environment.
- Mentoring and consulting for participants who want to start their own business or improve an existing business through digitalization.

Through this model of cooperation, the Center for Short Programs will actively contribute to professional development, harmonization of knowledge with market needs and encouragement of entrepreneurship, which will significantly increase employment opportunities and competitiveness of participants in the modern labor market.

12 Organization of the work of the Center for Short Study Programs

The work of the Center for Short Study Programs, as an organizational unit of the Faculty, is managed by the Head of the Center.

The Head of the Centre is appointed and relieved of duty by the Dean of the Faculty and is accountable to the Dean of the Faculty for his/her work.

The task of the Head of the Center is to organize the work and activities of the Center in accordance with this Strategy and Action Plan, the Statute and legal acts of the University and the Faculty, as well as the rules defined by the WBNET project.

The Collegium of the Center for short study programs of the Faculty consists of teachers and associates who hold training within the program of continuous professional development.

The Chair of the Collegium is the Head of the Centre, who is elected from among the teachers who give training at the Centre.

The task of the Collegium is to organize the performance of activities within the work of the Center, organizing and holding trainings in the Center, organizing and performing other activities of the Center, expanding the network of cooperation with representatives of the economic, industrial and other institutions, preparing certificates, as well as performing other activities envisaged by this Strategy and the Center's Action Plan.

Software and hardware support for the activities of the Center for Short Study Programs will be provided through the WBNET project, which envisages the purchase of computer and multimedia equipment, specialized software tools for training and other digital infrastructure necessary for teaching and organizing courses.

Administrative support for the activities of the Center for short study programs will be provided by the administrative staff of the Faculty's professional services.

13 Conclusion

The establishment of the Center for Short Study Programs will significantly improve the institutional capacities of the Faculty, enabling the efficient implementation of professional development programs and adaptation to the needs of the modern labor market.

The Center will play a key role in the continuous development of students' and professionals' competencies, providing them with professional courses that meet the current demands of the digital industry, multimedia and business. By establishing such a training system, it will enable the acquisition of practical skills necessary to work in a modern environment.

The Center will receive a hardware infrastructure, which will enable a high level of digitalization of teaching processes and provide modern equipment for the implementation of courses. By establishing the Center for Short Study Programs, the Faculty will significantly contribute to the development of modern educational models, strengthen the connection with the economy and open new opportunities for students and professionals who want to improve their skills in accordance with the requirements of the digital age.

ANNEX 6A

AASKM: Decision of the Council on establishment of the Centre for the short study programs (Serbian version)

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА

улица Доситеја Обрадовића бб, 38218 Лепосавић, тел. 028/83-780

www.akademijakm.edu.rs, e-mail: office@akademijakm.edu.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Аутономна покрајина Косово и Метохија
Академија струковних студија косовско метохијска
Бр. 05-27/3
23.01. 2025. год.
ЛЕПОСАВИЋ

На основу члана 62. став 3. Пречишћеног текста Статута Академије струковних студија косовско метохијска, број 05-138/2 од 06.04.2022. године, Савет Академије струковних студија косовско метохијска, на седници одржаној дана 23.01.2025. године, на предлог Наставно-стручног већа Академије, бр. 03-630/3 од 26.12.2024. године, доноси

ОДЛУКУ
о образовању Центра за кратке програме студија

Образује се Центар за кратке програме студија, у оквиру ERASMUS+пројекта „*Network of centers for regional short study programs in the countries of the Western Balkans*“, бр. пројекта 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE.

О б р а з л о ж е њ е

У оквиру ERASMUS+пројекта „*Network of centers for regional short study programs in the countries of the Western Balkans*“, бр. пројекта 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE, предвиђено је образовање Центра за кратке програме студија. Центар је предвиђен за реализацију два кратка програма студија, и то у области:

1. Мултимедијалне технологије и
2. Информационе технологије.

Председник Савета Академије
струковних студија косовско метохијска

др Бојан Стојчетовић, проф. с. с.

ANNEX 6B

AASKM: Decision of the Council on establishment of the Centre for the short study programs (English version)

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА КОСОВСКО МЕТОХИЈСКА
улица Доситеја Обрадовића бб, 38218 Лепосавић, тел. 028/83-780
www.akademijakm.edu.rs, e-mail: office@akademijakm.edu.rs

Based on Article 62, Paragraph 3, of the consolidated text of the Statute of the Academy of Applied Studies of Kosovo and Metohija, No. 05-138/2 dated 06.04.2022, the the Council of the Academy of Applied Studies of Kosovo and Metohija, at the session held on 23.01.2025, and based on the Consent of the Teaching and Professional Council of the Academy, No. 03-630/3 dated 26.12.2024, hereby adopts the following:

DECISION
on the Establishment of the Center for Short Study Programs

1. The Center for Short Study Programs is established within the framework of the ERASMUS+ project "Network of centers for regional short study programs in the countries of the Western Balkans", project number 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE.

J u s t i f i c a t i on

Within the framework of the ERASMUS+ project "Network of centers for regional short study programs in the countries of the Western Balkans", project number 101128813 — WBNET — ERASMUS-EDU-2023-CBHE, the establishment of the Center for Short Study Programs is planned.

The Center is intended for the implementation of two short study programs in the following fields:

1.Multimedia Technologies
2.Information Technologies.

President of the Council
of the Academy of Applied Studies of Kosovo and Metohija

_____
Phd Bojan Stojčetović, prof.

ANNEX 7A

UNBI: Law on Higher Education of the Canton of Una-Sana (Bosnian version)

SLUŽBENI GLASNIK

UNSKO-SANSKOG KANTONA

Godina XXVIII – Broj 26	Srijeda, 18. septembra 2024. BIHAĆ	Izdanje na bosanskom jeziku

1242.

Shodno odredbama V.A.11. b) i IV.2. b) Ustava Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04), a u vezi sa članom 63. stav (1) Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 59/07 i 59/09), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K O N
O VISOKOM OBRAZOVANJU
NA PODRUČJU UNSKO-SANSKOG KANTONA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Zakon) utvrđuje se sistem, uslovi i osnove finansiranja visokog obrazovanja na Unsko-sanskom kantonu, organizacija i rad visokoškolskih ustanova, opća načela u oblasti osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na teritoriji Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

(2) Ovaj Zakon ustanovljava principe i standarde sticanja visokog obrazovanja na Unsko-sanskom kantonu, u skladu sa relevantnim odredbama i principima Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon) te međunarodnih pravnih propisa čija je država ugovornica Bosna i Hercegovina.

(3) Izrazi koji su radi preglednosti dati isključivo u jednom gramatičkom rodu u ovom Zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona bez diskriminacije se odnose na muškarce i žene.

Član 2.
(Značenje pojmova)

U smislu ovog Zakona:

a) „akademska godina“ je jednogodišnje razdoblje čiji početak i završetak utvrđuje visokoškolska ustanova svojim akademskim kalendarom;
b) „akademski integritet“ je sistem etičkog, društveno odgovornog i kolegijalnog djelovanja učesnika u visokom obrazovanju kojim se unapređuje društvena uloga visokog obrazovanja, dostojanstvo svih učesnika i profesija u visokom obrazovanju, očuvanje i razvoj moralnih vrijednosti akademske zajednice i društva kao cjeline te jača odgovornost svih članova akademske zajednice prema društvu;
c) „akademsko osoblje“ znači lica koja su izabrana u akademska zvanja i učestvuju ili su angažovana u nastavnom, umjetničkom, naučno-istraživačkom ili umjetničko-istraživačkom radu na visokoškolskoj ustanovi;
d) „akademska titula“ znači titula koja se stiče nakon završenog određenog stepena obrazovanja. Nakon prvog ciklusa stiče se akademska titula bakalaureat/baccalaureat/bachelor s naznakom oblasti, nakon drugog ciklusa stiče se zvanje magistar sa naznakom oblasti, a nakon trećeg ciklusa stječe se titula doktora nauka/umjetnosti;
e) „akademsku zajednicu“ čine svi nastavnici, saradnici, studenti i ostali učesnici u procesu visokog obrazovanja;
f) „akreditacija“ znači nezavisna vanjska ocjena sistema kvaliteta visokoškolske ustanove koja rezultira formalnom potvrdom o usklađenosti i/ili ispunjenosti kriterija za akreditaciju, koji su u saglasnosti sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) i relevantnim zakonima i propisima;
g) „ciklusi studija“ znači nivoi visokoobrazovnog procesa identifikovani kao prvi ciklus – dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus – magistarski studij i treći ciklus – doktorski studij;
h) „članica visokoškolske ustanove“ znači fakultet, akademija, visoke škola ili naučni/umjetnički institut kao organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi nastavni, naučno-istraživački/umjetničko-istraživački i umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i naučnih/umjetničkih oblasti;
i) „diploma koju izdaje akreditovana visokoškolska ustanova“ znači javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja;
j) „dodatak diplomi“ znači javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu akreditovane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata;
k) „dualni studij“ znači oblik studija koji se realizuje u saradnji s privrednim društvima/poslovnim subjektima, kao i sa vladinim i nevladinim organizacijama. U okviru ovog tipa studijskog programa izvođenje nastavnog procesa je podijeljeno između univerziteta i privrednih društava/poslovnih subjekata, vladinih i nevladinih organizacija;
l) „Dublinski deskriptori“ znače opis općih postignuća i sposobnosti na temelju kojih se dodjeljuju diplome na završetku bolonjskog ciklusa;
m) „Evropski sistem prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System – ECTS)“ znači sistem opterećenja gdje 1 ECTS bod odgovara ukupnom opterećenju od 25 - 30 sati rada studenta. Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne akademske godine. Ukupno angažovanje studenta se sastoji od aktivne nastave (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari i drugi oblici

nastave), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, studentske prakse i drugih vidova angažovanja;

n) „evaluacija“ je ocjenjivanje i određivanje dostignutog stepena kvaliteta obrazovnog procesa akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove;

o) „fakultet“ znači organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja nastavnu, umjetničku, naučno-istraživačku i umjetničko-istraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih naučnih disciplina i osigurava njihov razvoj i druge djelatnosti koje proizlaze iz prirode osnovne djelatnosti fakulteta u skladu sa zakonom i statutom;

p) „institut“ znači organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja naučno-istraživačku / umjetničko-istraživačku djelatnost u skladu sa zakonom i statutom;

r) „institut/zavod pri članici univerziteta“ znači podorganizaciona jedinica koja se osniva po istoj proceduri kao i odsjek, a čija se djelatnost, principi i ciljevi rada preciznije uređuju statutom visokoškolske ustanove;

s) „interdisciplinarni studij“ znači studij koji prevazilazi uobičajene i tradicionalne granice pojedinih disciplina i u kojem se koristi integrativni pristup u izgradnji spoznaja;

t) „ishodi učenja“ znači iskaz o tome šta lice koje uči/student zna, razumije i može obavljati na osnovu završenog procesa učenja, što je definisano kroz znanje, vještine i kompetencije;

u) „licenciranje“ je postupak provjere ispunjenosti uslova za rad visokoškolske ustanove radi dodjele početne dozvole za rad (licence);

v) „katedra“ znači podorganizaciona jedinica na kojoj se realizuje nastavni, umjetnički, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad i koja objedinjuje više srodnih predmeta iz jedne ili više srodnih naučnih oblasti, u skladu sa zakonom i statutom;

z) „kompetencije“ znače sposobnost primjene znanja, vještina i personalnih, socijalnih i metodoloških sposobnosti, na radnom mjestu ili tokom učenja, kao i u privatnom i profesionalnom razvoju. U kontekstu Evropskog kvalifikacijskog okvira, kompetencije su opisane kao odgovornost i samostalnost;

aa) „koncept odgovornog istraživanja i inovacija (Responsible research and innovation – RRI)“ znači posebni, inovativni pristup istraživanju i inovacijama, koji podrazumijeva okupljanje svih zainteresiranih strana kojih se tiče određeni problem, odnosno predmet istraživanja i to na transparentan i interaktivan način, a s ciljem efikasnijeg i efektivnijeg oblikovanja ciljeva i rezultata istraživanja, kao i poticanja inovativnosti i razmjene ideja, a u smislu adekvatnijeg adresiranja izazova s kojima se susreće društvo;

bb) „mikrokvalifikacija“ ima dvojako značenje: 1) kao oblik cjeloživotnog obrazovanja koji je promoviran od strane Evropskog prostora visokog obrazovanja u cilju jačanja fleksibilnosti studijskih programa i jačanja zapošljivosti raznolike studentske populacije. Oni služe kao platforma koja okuplja i studente koji trenutno studiraju, ali i one zainteresirane aktere koji žele da unaprijede i steknu određeni set sposobnosti i vještina koji će im omogućiti da budu konkurentniji na tržištu rada ili će služiti za ispunjenje njihovih drugih potreba. „Mikrokvalifikacija“ označava kratki (mikro) integralni program sa ishodima učenja koji doprinose unapređenju vještina, kompetencija i koji omogućavaju personalni razvoj studenata. Oni mogu biti prepoznati kao dio cikličnog i necikličnog studijskog programa. Ovaj kratki program ima jasno uspostavljene ciljeve, ishode učenja, opisan način postizanja istih i način njihove provjere; 2) kao javna isprava kojom se potvrđuje uspjeh i postignuća studenta. Ova javna isprava „mikroakreditiv“

uključuje i opis sadržaja i programa, ishode učenja i kompetencije, a često im se pridružuje adekvatan broj ECTS kredita. „Mikrokvalifikacija“ kao javna isprava, koja ima trajnu vrijednost, se izdaje, čuva i arhivira kao i svaka druga javna isprava;

cc) „multidisciplinarni studij“ znači studij koji se organizuje kako bi se predmet podučavanja sagledavao iz perspektiva različitih disciplina pri tome zadržavajući postojeće granice disciplina;

dd) „nastava na daljinu“ je nastava koja podrazumijeva da se nastavnici i studenti ne nalaze fizički na istoj lokaciji, ali koriste različitu tehnologiju kao podršku interaktivnoj i dvosmjernoj komunikaciji u okviru nastavnog procesa;

ee) „nastavni predmet“ znači didaktički prerađenu i studentima prijemčiva naučna, odnosno umjetnička disciplina iz užeg naučnog polja ili grane određene naučne oblasti;

ff) „naučna/umjetnička grana“, odnosno uža naučna/umjetnička oblast znači osnovna jedinica statističke analize za istraživačku aktivnost, izdvajanje iz fondova i troškove;

gg) „naučni rad“ znači rad objavljen u priznatoj publikaciji;

hh) „naučno/umjetničko polje“ znači skup naučnih/umjetničkih grana, odnosno užih naučnih/umjetničkih oblasti koje se bave povezanim istraživačkim aktivnostima;

ii) „naučno-istraživačka djelatnost“ znači sistemski stvaralački rad na usvajanju novih znanja s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i korištenje tih znanja u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja;

jj) „neciklično obrazovanje“ je vid cjeloživotnog obrazovanja, koje zainteresiranim studentima i drugim licima omogućuje obrazovanje putem kurseva, seminara i drugih oblika i dodjelu certifikata;

kk) „objavljena knjiga“ znači tematski cjelovit i kompaktan recenziran naučni, stručni ili umjetnički sadržaj u štampanoj ili elektronskoj formi koji sadrži trajni bibliografski indikator;

ll) „odsjek“ znači podorganizaciona jedinica koja se osniva radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i nauke/umjetnosti u jednom ili više srodnih naučnih/umjetničkih polja ili područja. Odsjek u unutrašnjoj strukturi organizacione jedinice može imati više katedri. Osnivanje odsjeka bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove;

mm) „organizaciona jedinica“ znači sastavnica/članica visokoškolske ustanove kao što je fakultet, akademija, institut ili drugi oblik organizovanja, što se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove;

nn) „Osnove kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini“ propisane Odlukom o usvajanju osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/11 i 39/12) predstavlja osnovu za definisanje kvalifikacija u strukturi referentnih nivoa pri čemu svaki nivo ima kombinaciju znanja, vještina i kompetencija opisanih generičkim deskriptorima;

oo) „priznata publikacija“ znači naučni časopis ili zbornik naučnih radova, odnosno serijsku ili monografsku publikaciju indeksiranu u „relevantnim naučnim bazama“;

pp) „prva misija“ aktera visokog obrazovanja je edukacija, „druga“ je istraživanje, dok je „treća misija“ povezana sa jačanjem njihove uloge u društvu. „Treća misija“ aktera visokog obrazovanja podrazumijeva četiri dimenzije i to: 1) transfer tehnologija, znanja i inovacija; 2) društvena uključenost i inkluzija, kroz stvaranje socijalnih inovacija i učešća u različitim vrstama civilnih inicijativa; 3) kulturna i uključenost u procese odlučivanja i donošenja raznolikih javnih politika; 4) podizanje nivoa pristupačnosti i aplikabilnosti znanja kako bi različite interesne grupe mogle da ga koriste za poboljšanje kvaliteta života svih, a kroz smanjenje negativnog uticaja na okoliš i jačanje održivosti";

rr) „redovni student“ znači student koji je obavezan prisustvovati nastavi i

redovno izvršavati obaveze predviđene pravilima studiranja i drugim internim aktima visokoškolske ustanove. Redovni student koji se finansira iz budžeta može obnoviti istu godinu i ostati redovni student. Ukoliko drugi put obnovi istu godinu, onda se mijenja njegov status u redovnog samofinansirajućeg studenta;

ss) „redovni studij“ znači model studiranja koji podrazumijeva potpuno prisustvo i izvršavanje svih obaveza propisanih studijskim programom;

tt) „relevantna naučna baza“ znači međunarodna referentna i citatna naučna baza sa sadržajima objavljenim u anonimno recenziranim i indeksiranim publikacijama sa liste utvrđene provedbenim propisom;

uu) „Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona“ znači dokument kojim se utvrđuju kriteriji čije ispunjavanje je neophodno za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;

vv) „stručni studij“ znači kratki ciklus studija koji traje do dvije akademske godine, a koji se završava sticanjem stručnog zvanja iz određene stručne/naučne/umjetničke oblasti;

zz) „student“ znači lice upisano na visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove;

aaa) „studijska godina“ je godina studija koju student upisuje u određenoj akademskoj godini;

bbb) „studijski program“ znači zaokruženu cjelinu učenja koja vodi ka konkretnoj kvalifikaciji. Studijski program je fleksibilan skup obaveznih i izbornih predmeta/modula čijim savladavanjem se obezbjeđuje dostizanje planiranih ishoda učenja. Studijski program može da uključuje uz predmete/module praktičan rad, studentske prakse i izradu završnog rada;

ccc) „studij na daljinu“ znači formalizovan sistem edukacije studenata kojim se korištenjem kompjuterskih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala osigurava pristup nastavnom procesu, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove;

ddd) „vanredni studij“ znači model studiranja koji podrazumijeva nastavni proces prilagođen prema obavezama studenata, što se bliže uređuje studijskim programom ili planom izvođenja nastave;

eee) „vanjska ocjena sistema osiguranja kvaliteta“ znači institucionalnu akreditaciju i akreditaciju studijskih programa koju provodi eksterna komisija stručnjaka;

fff) „vještine“ znači sposobnost primjene znanja i korištenja principa „znati kako“ da se izvrši određeni zadatak i da se riješi problem. U kontekstu Evropskog kvalifikacionog okvira, vještine se definišu kao kognitivne (uključuju korištenje logičkog, intuitivnog i kreativnog razmišljanja), praktične (uključujući fizičku spretnost i korištenje metoda, materijala, sprava i instrumenata) i socijalne vještine (vještine komuniciranja i saradnje, emocionalna inteligencija i druge);

ggg) „zajednički studij“ znači studij kojeg izvodi visokoškolska ustanova sa drugom domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom, institucijom ili poslovnim subjektom, kao i studij koji izvodi više organizacionih jedinicama/članica zajedno;

hhh) „znanje“ znači skup činjenica, principa, teorija i praksi koje se odnose na područje rada ili izučavanja. Predstavlja rezultat usvajanja informacija, vještina i kompetencija kroz proces učenja. U kontekstu Evropskog kvalifikacionog okvira za cjeloživotno učenje, znanje se opisuje kao teoretsko i/ili činjenično.

Član 3.
(Djelatnost visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju visokoškolske ustanove u skladu sa ovim Zakonom, kao dio međunarodnog, posebno evropskog, obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora i obuhvata akademsko i strukovno obrazovanje. Ovim

Zakonom uspostavljaju se principi i standardi djelatnosti visokog obrazovanja, u skladu sa strateškim ciljevima evropskog prostora visokog obrazovanja.

Član 4.
(Ciljevi visokog obrazovanja)

Ciljevi visokog obrazovanja su:

a) prenošenje naučnih, umjetničkih i stručnih znanja i vještina;
b) razvoj i unapređivanje nauke i umjetničkog stvaralaštva;
c) obrazovanje stručnog kadra u skladu sa strateškim dokumentima Kantona i potrebama tržišta rada;
d) razvoj individualnih i društvenih stvaralačkih i inovativnih kompetencija;
e) razvijati, unapređivati i prenositi znanja, vještine i kompetencije, kroz nastavu, istraživački rad, inovacije i preduzetništvo;
f) olakšan i nediskriminantan pristup visokom obrazovanju i obezbjeđivanje jednakih uslova za sve zainteresirane u procesu sticanja visokog obrazovanja i cjeloživotnog učenja;
g) bitno povećanje broja stanovnika sa visokim obrazovanjem;
h) internacionalizacija i unapređenje međunarodne otvorenosti sistema visokog obrazovanja.

Član 5.
(Principi visokog obrazovanja)

Visoko obrazovanje se zasniva na:

a) akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolskih ustanova;
b) otvorenosti visokoškolskih ustanova prema javnosti;
c) nedjeljivosti nastavnog rada i naučnog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva;
d) podsticanje izvrsnosti, inovativnosti i preduzetništva;
e) akademski integritet, promoviranje dostupnosti informacija, transparentnost i sljedljivost u obavljanju svih poslova i procesa;
f) nulta stopa tolerancije korupcije, nepotizma, mobinga i plagijarizma;
g) uvažavanju evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti te usklađivanju s evropskim sistemom visokog obrazovanja;
h) poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;
i) konceptu cjeloživotnog učenja;
j) interakciji s društvenom zajednicom i obavezi univerziteta da razviju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice.

Član 6.
(Poseban opći i javni interes)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog općeg i javnog interesa za Kanton i bosanskohercegovačko društvo.
(2) Univerzitet u Bihaću je visokoškolska ustanova od posebnog općeg i javnog interesa za Kanton i bosanskohercegovačko društvo.

Član 7.
(Akademske slobode)

Učesnici u procesu visokog obrazovanja uživaju slobodu naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, kao i umjetničkog stvaralaštva, objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća, određivanja metoda prezentacije nastavnih sadržaja, javno iznošenje stavova, izbora studijskih programa i saradnje, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka statusa koji imaju u visokoškolskoj ustanovi. Akademske slobode podrazumijevaju i individualiziranu odgovornost za postignuća i kvalitet.

Član 8.
(Autonomija i samouprava)

(1) Autonomija obuhvata naročito slobodu visokoškolske ustanove na:

a) uređenje unutrašnje organizacije;
b) pravo na donošenje statuta i drugih općih akata;
c) odlučivanje o studijskim programima i programima cjeloživotnog obrazovanja;
d) finansijsku autonomiju-pravo na raspolaganje finansijskim sredstvima u skladu sa ovim Zakonom;
e) upravljanje imovinom;

f) upravljanje intelektualnom svojinom;
g) pravo na izdavanje javnih isprava;
h) pravo na odlučivanje o prihvatanju projekata i o međunarodnoj saradnji;
i) ostale oblike autonomije.

(2) Akademska samouprava obuhvata naročito:

a) pravo na razvijanje, usvajanje i realizaciju studijskih programa, naučno-istraživačkih i umjetničkih projekata;
b) pravo na utvrđivanje pravila studiranja i uslova upisa studenata;
c) pravo na izbor akademskih, upravnih i rukovodnih organa;
d) pravo na uređenje unutrašnje organizacije;
e) dodjelu zvanja nastavnom i drugom osoblju;
f) pravo na upravljanje resursima.

(3) Autonomija i akademska samouprava se vrše na etički i društveno odgovoran način, uz poštovanje zakonom utvrđenih obaveza i prava visokoškolskih ustanova.

Član 9.
(Nepovredivost akademskog prostora)

(1) Objekti i prostori visokoškolskih ustanova su nepovredivi.
(2) Bez odobrenja rektora univerziteta, dekana organizacione jedinice, direktora visoke škole ili lica koje su oni posebno ovlastili, policija i drugi organi za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela ne smiju ući u objekte i prostore visokoškolskih ustanova, osim u slučaju kada imaju validan sudski nalog.
(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, u slučaju krivičnog djela koje je u toku, policija i drugi organi gonjenja mogu preduzeti neophodne mjere, s tim da o izvršenim radnjama odmah obavijeste upravu visokoškolske ustanove.
(4) Policija i drugi organi gonjenja ne mogu pretraživati objekte i prostore visokoškolskih ustanova bez prisustva rektora univerziteta, dekana organizacione jedinice, direktora visoke škole ili lica koje oni ovlaste osim u slučaju da se oni bez opravdanog razloga nisu odazvali blagovremenom pozivu.

Član 10.
(Pristup visokom obrazovanju)

(1) Pristup visokom obrazovanju imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završila srednju ili odgovarajuću školu u inostranstvu sa srednjoškolskom obrazovnom ispravom koja daje pristup visokom obrazovanju u zemlji u kojoj je stečena.
(2) Pristup visokom obrazovanju ne može biti ograničen direktno ili indirektno na osnovu spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine, broja godina ili nekog drugog statusa.

Član 11.
(Pravo učešća na konkursu prije nostrifikacije odnosno ekvivalencije)

(1) Kandidat ima pravo učešća na konkursu i prije izvršene nostrifikacije, odnosno ekvivalencije svjedočanstva o završenom srednjem obrazovanju u inostranstvu na osnovi postupka u skladu sa zakonom.
(2) Kandidat iz stava (1) može se upisati u prvu godinu studija, nakon izvršene nostrifikacije, odnosno ekvivalencije svjedočanstva o završenom srednjem obrazovanju u inostranstvu, a najkasnije do početka školske godine.

Član 12.
(Način pohađanja studija)

Visoko obrazovanje može se sticati redovno, vanredno, učenjem na daljinu, ili u kombinaciji ova tri načina studiranja, onako kako to predviđa statut visokoškolske ustanove.

Član 13.
(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Unsko-sanskom kantonu i Bosni i Hercegovini poštovat će se i uključivati u javnu i privatnu visokoškolsku ustanovu u skladu sa Ustavom Unsko-sanskog kantona, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina.

Član 14.
(Ravnopravnost i zabrana diskriminacije)

(1) U obavljanju svoje djelatnosti visokoškolske ustanove osiguravaju zaštitu i

promicanje jednakosti bez diskriminacije po bilo kojoj stvarnoj ili pretpostavljenoj osnovi (zaštićenom svojstvu) kao što su: rasa ili etnička pripadnost ili boje kože, spol, jezika, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili porodični status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko naslijeđe, rodni identitet, seksualna orijentacija ili po nekom drugom ličnom svojstvu, položaju ili okolnosti.

(2) Visokoškolske ustanove osiguravaju jednakost u mogućnostima i tretmanu svom osoblju i studentima i jednak tretman svih organizacionih jedinica u vršenju utvrđenih ovlaštenja.

(3) Diskriminacijom se smatra svako različito postupanje ukoliko nema razumno i objektivno opravdanje, odnosno ukoliko ne slijedi zakoniti cilj ili ako nema razumnog odnosa proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi postići.

Član 15.
(Zabrana političkog organizovanja i djelovanja)

(1) Unutar visokoškolske ustanove nije dozvoljeno političko organizovanje i djelovanje.

(2) Rektor, direktor visoke škole, dekani, direktori instituta i prorektori u sastavu visokoškolske ustanove ne mogu biti birani ili imenovani na funkcije u organima izvršne i zakonodavne vlasti, gradskim i općinskim vijećima, u organima političkih stranaka i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata.

DIO DRUGI – KANTONALNE INSTITUCIJE U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 16.
(Skupština Kantona)

Skupština Kantona, u oblasti visokog obrazovanja, nadležna je da:

a) donosi strateške dokumente iz oblasti visokog obrazovanja Kantona na prijedlog Vlade Kantona;
b) donosi Zakon o visokom obrazovanju Kantona;
c) usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja javnih visokoškolskih ustanova;
d) donosi akt o osnivanju, statusnim promjenama i ukidanju visokoškolskih ustanova;
e) daje saglasnost na plan razvoja javnih visokoškolskih ustanova;
f) donosi odluku o otvaranju odjeljenja visokoškolske ustanove kao javne ustanove izvan područja Kantona i
g) odlučuje o drugim pitanjima u oblasti visokog obrazovanja u skladu sa ovim Zakonom.

Član 17.
(Vlada Kantona)

Vlada Kantona je nadležna da:

a) predlaže Skupštini strateške dokumente iz oblasti visokog obrazovanja Kantona;
b) predlaže Skupštini na razmatranje i usvajanje Zakona o visokom obrazovanju u Kantonu;
c) razmatra elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolskih ustanova, predlaže Skupštini donošenje odluke o osnivanju javnih visokoškolskih ustanova i donosi odluku o neispunjavanju uslova za osnivanje nove visokoškolske ustanove;
d) utvrđuje prijedlog odluke o otvaranju jedinica (dislocirana nastava) javnih visokoškolskih ustanova izvan područja Kantona;
e) donosi odluku o broju i strukturi studenata koji se upisuju u prvu godinu studija;
f) daje saglasnost na Pravilnik o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja;
g) donosi standarde i normative za oblast visokog obrazovanja na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo);
h) daje saglasnost na plan razvoja visokoškolskih ustanova i usaglašenost normativnih akata u pogledu usklađenosti sa važećim propisima;
i) donosi odluku o visini školarine za sve studijske programe na javnoj

visokoškolskoj ustanovi za svaku akademsku godinu;
j) imenuje članove upravnog odbora iz reda osnivača u javnoj visokoškolskoj ustanovi;
k) vrši konačno imenovanje upravnog odbora javne visokoškolske ustanove.

Član 18.
(Ministarstvo)

Ministarstvo je nadležno da:

a) prati razvoj visokog obrazovanja;
b) priprema Zakon o visokom obrazovanju;
c) predlaže Vladi standarde i normative za oblast visokog obrazovanja;
d) donosi rješenje o ispunjavanju uslova za početak rada ustanova visokog obrazovanja;
e) daje mišljenje Vladi o elaboratu o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove;
f) vrši provjeru ispunjavanja uslova za rad i donosi rješenje o otklanjanju nedostataka i zabrani obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja;
g) daje saglasnost na odluku upravnog odbora javne visokoškolske ustanove o formiranju i ukidanju organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove;
h) donosi rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove;
i) donosi rješenje kojim se dodjeljuje licenca visokoškolskoj ustanovi, novoj organizacionoj jedinici i novom studijskom programu;
j) vodi registar licenciranih ustanova visokog obrazovanja i akreditiranih studijskih programa;
k) uz saglasnost Vlade, donosi Pravilnik o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja;
l) donosi Pravilnik o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu;
m) predlaže Vladi broj i strukturu upisa studenata visokoškolskih ustanova,
n) vrši upravni nadzor u skladu sa zakonom;
o) podstiče mobilnost studenata i akademskog osoblja u okviru evropskog prostora visokog obrazovanja i na širem međunarodnom nivou;
p) propisuje sadržaj javnih isprava koje izdaje akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova u skladu s ovim Zakonom;
r) imenuje i razrješava članove Savjeta za visoko obrazovanje;
s) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom.

Član 19.
(Savjet za visoko obrazovanje)

(1) Savjet za visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Savjet) je stručno i savjetodavni organ koji djeluje pri Ministarstvu.
(2) Administrativno-tehničke poslove za Savjet obavlja Ministarstvo.
(3) Rad i funkcionisanje Savjeta uređuje se Poslovnikom o radu Savjeta, u skladu sa odredbama ovog Zakona.
(4) Poslovnik o radu donosi Savjet dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja svojih članova.
(5) Članovi Savjeta imaju pravo na mjesečnu naknadu za rad, čija visina se utvrđuje odlukom o imenovanju Savjeta.
(6) Rad Savjeta se finansira iz budžeta Kantona.

Član 20.
(Sastav Savjeta)

Savjet ima sedam članova:

a) četiri iz reda uglednih naučnika u zvanju redovnog profesora koje predlaže Ministarstvo;
b) jednog predstavnika studenata kojeg predlaže unija studenata;
c) jednog predstavnika iz realnog sektora koga predlaže Ministarstvo i
d) jednog predstavnika Ministarstva.

Član 21.
(Nadležnost Savjeta)

Savjet za visoko obrazovanje:

a) razmatra ukupno stanje u visokom obrazovanju i predlaže mjere za njegovo poboljšanje, odnosno otklanjanje nedostataka;

b) daje preporuke senatu, upravnom odboru i nadležnom organu vlasti za poboljšanje organizacije studija;
c) analizira godišnji izvještaj o radu visokoškolskih ustanova i predlaže Ministarstvu mjere koje bi trebalo poduzeti;
d) podnosi izvještaj o svom radu Ministarstvu, donosi poslovnik o svom radu i obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 22.
(Imenovanje i razrješenje članova Savjeta)

(1) Članove Savjeta imenuje i razrješava ministar.

(2) Predstavnika Ministarstva imenuje ministar.

(3) Član Savjeta se razrješava istekom mandata, a može biti i prijevremeno razriješen prije isteka mandata na koji je delegiran i to:

a) na lični zahtjev;
b) na prijedlog ministra, zbog potrebe za zastupljenošću u radu Savjeta predstavnika iz druge naučne oblasti,
c) ako uredno i savjesno ne ispunjava obaveze člana Savjeta za nauku;
d) ako svojim djelovanjem i ponašanjem povrijedi ugled Savjeta za nauku.

(4) Izabrani predstavnici u zakonodavnoj vlasti, nosioci funkcija u izvršnoj vlasti, članovi rukovodnih organa političkih stranaka, članovi upravnog odbora visokoškolskih ustanova i rukovodioci u visokoškolskim ustanovama ne mogu biti članovi Savjeta.

(5) Pravilnik kojim se precizira postupak imenovanja i razrješenja članova Savjeta, naknada za rad, kao i druga pitanja vezana za rad Savjeta, donosi ministar.

(6) Mandat članovima Savjeta za visoko obrazovanje traje četiri godine.

Član 23.
(Rad i funkcionisanje Savjeta)

(1) Rad Savjeta je javan.

(2) Način izbora predsjedavajućeg i njegovog zamjenika te rad i funkcionisanje Savjeta precizno se uređuju poslovnikom o radu Savjeta, na koji saglasnost daje ministar.

DIO TREĆI – STRATEGIJA RAZVOJA I POTICANJE RAZVOJA JAVNIH VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 24.
(Strategija razvoja visokog obrazovanja)

(1) Vizija i misija visokog obrazovanja u Kantonu predstavljaju polazište za definisanje Strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona, koja je usklađena sa odgovarajućim strategijama razvoja Kantona i drugim razvojnim strategijama u Bosni i Hercegovini.

(2) Strategijom razvoja iz stava (1) ovog člana utvrđuju se glavni pravci razvoja, ciljevi, načini zadovoljavanja potreba za poboljšanje visokoobrazovane komponente ljudskog kapitala, digitalizacije visokog obrazovanja te poticanje transfera tehnologija i inovacija, kao i unapređenje ekonomije, kulture i društva, a u pravcu uključivanja u Evropski prostor visokog obrazovanja te dostizanja globalnih ciljeva održivog razvoja.

(3) Prijedlog strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona priprema Ministarstvo u konsultaciji sa visokoškolskim ustanovama i širom akademskom zajednicom, socijalnim partnerima, poslodavcima i javnosti, koju dostavlja Vladi radi davanja saglasnosti, a izrada strateških dokumenata vrši se u skladu sa odredbama Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/19 i 2/21).

Član 25.
(Praćenje realizacije strategija)

(1) Ministarstvo imenuje tim za praćenje i evaluaciju realizacije Strategije i o tome izvještava Vladu, najmanje jedanput godišnje.

(2) Izvještaji o ostvarivanju strategije obavezno sadrže prijedloge preventivnih i korektivnih mjera koje je potrebno preduzeti radi otklanjanja uočenih problema ili prepreka za uspješno ostvarivanje strategije. Ove prijedloge usvaja Ministarstvo.

(3) Periodični izvještaji o implementaciji Strategije razvoja visokog obrazovanja moraju

biti javno dostupni na internet stranici Ministarstva.

Član 26.
(Strategije razvoja visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolske ustanove obavezno donose strategije razvoja za petogodišnji period.

(2) Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana utvrđuju glavne pravce razvoja i ciljeve visokoškolske ustanove, uzimajući u obzir strategije Kantona druge razvojne strategije u Bosni i Hercegovini te globalne trendove razvoja visokog obrazovanja.

(3) Strategija uključuje stratešku analizu stanja, jasno definisanu viziju, misiju, prioritete, ciljeve, indikatore ostvarenja, mjere i plan aktivnosti, budžet, odgovornost za realizaciju, upravljanje rizicima, kao i plan praćenja i evaluacije implementacije strategije te druga relevantna pitanja u vezi s djelatnošću visokoškolske ustanove.

(4) Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana dostavljaju se Ministarstvu.

(5) Upravni odbor visokoškolske ustanove daje saglasnost na strategiju iz stava (1) ovog člana te prati realizaciju strategije razvoja visokoškolske ustanove i izvještaj dostavlja Ministarstvu, uz prijedloge preventivnih i korektivnih mjera koje je potrebno preduzeti radi otklanjanja uočenih problema ili prepreka za uspješno ostvarivanje strategije.

(6) Periodični izvještaji o implementaciji Strategije iz stava (1) ovog člana moraju biti javno dostupne na internet stranici visokoškolske ustanove.

Član 27.
(Poticanje razvoja visokog obrazovanja)

(1) Kako bi se obezbjedio razvoj visokog obrazovanja u skladu sa Strategijom razvoja kreira se poseban Sporazum o razvoju institucionalne i/ili istraživačke infrastrukture i opremljenosti (u daljnjem tekstu: Sporazum).

(2) Sporazum potpisuju Vlada i javna visokoškolska ustanova na rok od tri godine, a njegova realizacija se finansira iz Budžeta Kantona i drugih izvora.

(3) Realizacija Sporazuma se bliže propisuje podzakonskim aktom koji na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada.

(4) Iz Budžeta Kantona i drugih izvora osiguravaju se sredstva koja će se putem javnog konkursa dodjeljivati istraživačkim institutima, visokoškolskim ustanovama, članicama visokoškolske ustanove, nastavnom i istraživačkom osoblju za poticanje:

a) internacionalizacije djelovanja i uključivanje u Evropski prostor visokog obrazovanja;
b) međunarodnog umrežavanja i mobilnosti studenata, nenastavnog i nastavnog osoblja;
c) razvoja potencijala u izdavačkoj djelatnosti, i to publikovanje knjiga/monografija, časopisa od nacionalnog značaja, kao i časopisa koji imaju potencijal da budu prihvaćene i/ili su već u relevantnim bazama podataka;
d) umjetničke djelatnosti i umjetničko-istraživačkog rada;
e) publikacije radova u relevantnim naučnim bazama i za organiziranje/učešća na međunarodnim kongresima i/ili simpozijima;
f) razvoja istraživačkih potencijala kroz podršku mladim istraživačima i uključenje studenata u istraživanja;
g) inovacija i razvojnih istraživanja sistema visokog obrazovanja u Kantonu ili u okviru visokoškolskih ustanova;
h) analize unutrašnjeg osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja;
i) realizacije specifičnih strateških ciljeva razvoja visokog obrazovanja koje odredi Skupština;
j) razvoja studentskog standarda i aktivizma, studentskog naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada;
k) projekata od važnosti za studentske sportske i kulturne aktivnosti.

(5) Prijedlog iznosa sredstava iz stava (1) ovog člana i kriterije raspodjele priprema Ministarstvo uz konsultacije sa visokoškolskim ustanovama, a utvrđuje ga Vlada posebnim aktom.

DIO ČETVRTI – OSNIVANJE, NAČIN RADA I UREĐENJE USTANOVA VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 28.
(Osnivanje visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao univerzitet ili kao visoka škola.
(2) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao javna ili privatna ustanova.
(3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 29.
(Djelatnost ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova obavlja djelatnost od posebnog društvenog i javnog interesa, prihod koji ostvaruje obavljanjem djelatnosti visokog obrazovanja koristi isključivo za razvoj i unapređenje vlastite djelatnosti.
(2) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnim, umjetničkim, naučno-istraživačkim i umjetničko-istraživačkim radom te u okviru „treće misije“ omogućava transfer informacija, znanja i tehnologija, inovacije, kao i kontinuirano učenje i zadovoljavanje potreba društva u pogledu razvoja i unapređenja kvaliteta života.
(3) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnom, naučnom, umjetničkom, naučno-istraživačkom, umjetničko-istraživačkom, ekspertsko-konsultantskom, stručno-konsultantskom te izdavačkom djelatnosti, kao i drugim poslovima i uslugama kojima ostvaruje vlastiti prihod, pod uslovom da se time ne ugrožava kvalitet nastave i naučnog, umjetničkog, odnosno, stručnog rada.

Član 30.
(Univerzitet)

(1) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje pet različitih akademskih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti.
(2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja izvodi akademske studije sva tri ciklusa.
(3) Univerzitet može izvoditi i strukovne studije prvog i drugog ciklusa te uspostaviti različite forme nekickličnog obrazovanja, koje uključuju i obrazovanje za račun kompanija, strukovnih udruženja i trećih lica koja iskažu takvu vrstu potreba.

Član 31.
(Visoka škola)

(1) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje jedan nastavni program iz jedne naučne ili umjetničke oblasti.
(2) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja realizuje programe samo prvog ciklusa studija.

Član 32.
(Programi cjeloživotnog i nekickličnog obrazovanja)

(1) U okviru svoje djelatnosti visokoškolska ustanova može realizovati programe cjeloživotnog i nekickličnog obrazovanja, kratke studijske programe, mikroakreditive, programe ljetnih/zimskih škola te interdisciplinarne programe iz oblasti obrazovanja iz kojih izvodi studijske programe.
(2) Programi iz stava (1) ovog člana sastavni su dio programa visokoškolske ustanove, a doprinose jačanju fleksibilnosti institucije, kao i jačanju internacionalizacije, kvaliteta i ostvarenju „treće misije“ visokoškolskih ustanova, a i za njih ustanova izdaje certifikate ili „mikrokvalifikacije“ koji su javna isprava i izdaju se, čuvaju i arhiviraju u skladu sa propisima.
(3) Uslovi i postupak realizacije programa cjeloživotnog i nekickličnog obrazovanja, kratkih studijskih programa, mikroakreditiva, kao i programe ljetnih/zimskih škola i način izdavanja certifikata i „mikrokvalifikacije“, propisuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 33.
(Imovinska prava visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
(2) Osnivač visokoškolske ustanove koji je osigurao sredstva za njeno osnivanje i rad je titular imovinskih prava na tim sredstvima ukoliko aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
(3) Imovinska prava stečena obavljanjem registrovane djelatnosti visokoškolske ustanove, kao i imovinska prava stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način imovina su visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.
(4) Imovinska prava iz stava (3) ovog člana mogu se sticati i koristiti samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja djelatnosti

i ne mogu biti korištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove.
(5) Imovinska prava iz stava (2) i (3) ovog člana se ne mogu otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a mogu se koristiti samo u cilju obavljanja djelatnosti u skladu s ovim Zakonom.
(6) Novčana sredstva doznačena iz budžeta, vlastiti prihodi, naplaćene školarine i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom.

Član 34.
(Prava visokoškolske ustanove)

U skladu sa zakonom, statutom i općim aktima visokoškolske ustanove, visokoškolska ustanova ima pravo i ovlaštenje da:

a) realizuje i unapređuje nastavni, umjetnički, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad;
b) utvrđuje Strategiju razvoja visokoškolske ustanove i operativne planove poslovanja visokoškolske ustanove;
c) donosi opće akte koji uređuju pitanja vezana za rad i funkcionisanje visokoškolske ustanove i kojima se osigurava akademska i institucionalna autonomija visokoškolske ustanove;
d) kontinuirano razvija i jača kulturu kvaliteta i sistem upravljanja kvalitetom kako bi se postigli ciljevi djelatnosti visokog obrazovanja te obezbjedila transparentnost svih procesa i obezbjedila javnost rada, a u skladu sa zakonom, ali i principima društvene odgovornosti visokoškolskih ustanova;
e) vrši samoevaluaciju i utvrđuje preventivne i korektivne mjere, kao osnov procesa permanentnog unapređenja svih procesa na visokoškolskim ustanovama i osiguravanja realizacije strateških i operativnih planova;
f) potiče „izvrsnost sa svrhom“ ocjenjujući i nagrađujući doprinos ostvarenju djelatnosti visokoškolskih ustanova za svakog zaposlenog, postignuća studenata vezana za nastavni proces, sportske aktivnosti, a posebno za međunarodna takmičenja i učešće na međunarodnim konferencijama te za aktivizam i doprinos kvalitetu življenja zajednice;
g) kreira preventivne i korektivne mjere u borbi protiv diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja, korupcije, nepotizma, mobinga i plagijarizma, a sve u svrhu jačanja akademskog integriteta i odgovornosti;
h) utvrđuje studijske programe za jasno definisane kvalifikacije cikličnih, necikličnih, dualnih i kratkih studijskih programa, a koje su u skladu sa Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini i „Dublinskim deskriptorima“;
i) donosi odluku o postojanju općih nastavnih predmeta na nivou visokoškolske ustanove;
j) provodi aktivnosti na izradi i odbrani doktorskih disertacija i učestvuje u provođenju postupka za sticanje doktorata nauka/umjetnosti;
k) predlaže dodjeljivanje počasnih doktorata nauka/umjetnosti i počasnih univerzitetskih zvanja;
l) bira i opoziva članove svojih organa u skladu sa zakonom;
m) provodi postupak priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija u skladu sa zakonom;
n) promoviše domaću i međunarodnu saradnju sa visokoškolskim ustanovama u organizaciji nastavnog, umjetničkog, naučno-istraživačkog i stručnog rada te potiče međunarodnu mobilnost studenata i nastavnog i nenastavnog osoblja;
o) promoviše i aktivno potiče stvaranje sarađivačke mreže zainteresiranih strana što uključuje kompanije, druge visokoškolske ustanove, naučno-istraživačke institute i druge forme institucija za prenos znanja i poticanje inovacija, zatim vladine i nevladine institucije, a posebno one koje su fokusirane na pitanja kvaliteta života mladih i studenata te institucije koje mogućavaju povezivanje ovih aktera (različiti portali, habovi, inicijative) i na taj način stvarajući moderni ekosistem visokog obrazovanja koji povezuje fizički i kibernetički prostor;

p) osniva i ukida odsjeke, institute, centre, zavode, katedre, laboratorije, galerije, scene i druge organizacione i podorganizacione oblike u skladu s ovim zakonom;
r) planira, utvrđuje, donosi, razvija i implementira studijske programe i istraživačke / stručne / razvojne / umjetničke projekte;
s) utvrđuje kriterije za rangiranje kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu, vrši prijem i upis studenata i određuje metode provjere znanja u skladu sa zakonom;
t) vrši izbor akademskog osoblja i drugih zaposlenika;
u) organizuje i izvodi odgovarajuće forme naučnog, stručnog i umjetničkog usavršavanja nastavnog i nenastavnog osoblja;
v) jača vidljivost i prepoznatljivost visokoškolskih ustanova, a putem kreiranja efikasnih kanala interne i eksterne kominikacije (elektronski identitet zaposlenih, internet stranica, repozitorija, socijalnih mreža) i organiziranja i realiziranja izdavačke djelatnosti (izdavanje i indeksiranje časopisa, udžbenika, naučnih monografija i druge naučne i stručne literature);
z) osigurava ostvarivanje svih studentskih prava utvrđenih ovim Zakonom i statutom;
aa) prima i upravlja sredstvima iz bilo kojeg zakonitog izvora;
bb) utvrđuje i ostvaruje prihod od školarina i drugih izvora/naknada u skladu sa zakonom;
cc) ustanovljava pravne odnose sa studentima;
dd) upravlja imovinom, finansijskim i drugim resursima koji su joj na raspolaganju;
ee) vrši druge poslove neophodne za djelotvorno obavljanje svojih funkcija u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Član 35.
(Osnivači visokoškolskih ustanova)

(1) Osnivač javne visokoškolske ustanove je Unsko-sanski kanton.
(2) Osnivač privatne visokoškolske ustanove može biti domaća visokoškolska ustanova registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti visokog obrazovanja i to nakon registracije u vremenskom trajanju od najmanje pet godina, ustanova registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja i to nakon registracije u vremenskom trajanju od najmanje deset godina ili strano pravno lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja najmanje deset godina i ima urednu finansijsku i poslovnu historiju, kao i strano pravno lice zajedno sa domaćom visokoškolskom ustanovom, koje je registrirano za obavljenje ovih poslova najmanje pet godina.
(3) Visokoškolska ustanova, prije sticanja osnivačkog statusa iz stava (2) ovog člana mora izvesti najmanje jednu generaciju studenata iz najmanje pet različita studijska programa u okviru najmanje tri naučne oblasti obrazovanja, te imati međunarodno priznate rezultate u naučno-istraživačkom radu te urednu finansijsku i poslovnu historiju.
(4) Osnivač visokoškolske ustanove može biti strani akreditovani univerzitet koji obavlja registrovanu djelatnost u oblasti visokog obrazovanja u matičnoj zemlji najmanje 20 godina.
(5) Osnivač visoke škole može biti domaće pravno ili fizičko lice, kao i strano pravno ili fizičko lice, koje ima minimalno deset godina iskustva u obrazovanju ili istraživanju te urednu finansijsku i poslovnu historiju u posljednjih deset godina rada.
(6) Osnivač visokoškolske ustanove ne može biti fizičko lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora za krivična djela učinjena protiv službene dužnosti, protiv spolnog integriteta, seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv braka, porodice i mladeži, kao ni lice koje je prekršilo kodeks profesionalne etike u skladu s ovim Zakonom.
(7) Naziv visokoškolske ustanove određuje osnivač.

Član 36.
(Podnošenje zahtjeva za osnivanje)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove podnosi zahtjev Ministarstvu za osnivanje nove visokoškolske ustanove uz koji obavezno prilaže elaborat o osnivanju, dokaze o urednoj finansijskoj i poslovnoj historiji, dokaz o nekažnjavanju, zatim registraciju i dokaz o strukturi postojećih studijskih programa, ispunjenosti standarda i normativa za

obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona, nacrt statuta i pravila studiranja za cikluse studija koji su obuhvaćeni elaboratom.
(2) Osnivač uz zahtjev za osnivanje nove visokoškolske ustanove mora priložiti dokaz o uplati 20.000,00 KM na ime troškova rada komisije i procesa dobijanja saglasnosti za osnivanje visokoškolske ustanove, zatim dokaz o bankovnoj garanciji (minimalno od 500.000,00 KM), dokaz o imovini, dokaz o postojanju najmanje pet studijskih programa za univerzitet u skladu sa članom 30. ovog Zakona.
(3) Zahtjev sa dokumentacijom iz stava (1) ovog člana dostavlja se Ministarstvu.
(4) Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje prijedlog odluke o davanju saglasnosti za osnivanje nove visokoškolske ustanove.
(5) Ministar donosi Pravilnik o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu kojim se preciznije uređuju sadržaj dokumentacije u postupku podnošenja zahtjeva, kriteriji i uslovi za osnivanje visokoškolske ustanove, visina bankovne garancije za osnivanje visokoškolske ustanove u zavisnosti od njene djelatnosti i očekivanog broja studenata, imenovanje i rad komisija, odluke nadležnih organa, donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za početak rada, upis i način vođenja registra visokoškolskih ustanova u Kantonu, kao i druga pitanja koja se odnose na osnivanje visokoškolskih ustanova, vođenja registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Član 37.
(Ekspertna komisija)

(1) Za potrebe ocjene elaborata o osnivanju visokoškolske ustanove, Ministarstvo rješenjem imenuje ekspertnu komisiju.
(2) Ekspertna komisija iz stava (1) ovog člana se imenuje iz reda istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće naučne, odnosno umjetničke oblasti koje su zastupljene u elaboratu, a prema Pravilniku o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu.
(3) Članovi ekspertne komisije ne smiju biti u odnosu sukoba interesa sa podnosiocem zahtjeva, o čemu su dužni dati pisanu izjavu u skladu sa zakonom.
(4) Ukoliko je ocjena ekspertne komisije o elaboratu negativna, ministar donosi rješenje kojim odbija zahtjev za osnivanje visokoškolske ustanove.
(5) Rješenje ministra iz stava (4) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Bihaću u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(6) Komisija eksperata ima pet članova od kojih se četiri imenuju iz reda naučnih radnika iz matičnih naučnih ili umjetničkih oblasti za koju se osniva visokoškolska ustanova, a jedan iz reda državnih službenika Ministarstva.
(7) Zadatak komisije eksperata je da sačini izvještaj sa posebnim osvrtom na uslove koji se odnose na:

- predloženi studijski program;
- predložena pravila studiranja;
- predloženi nacrt statuta visokoškolske ustanove;
- predloženi broj studenata za upis u prvu godinu studija;
- predloženu listu nastavnika i saradnika za zasnivanje radnog odnosa;
- predložene uslove propisanih Standardima i normativima za visoko obrazovanje na području Kantona.

(8) Komisija podnosi izvještaj ministru u roku utvrđenim rješenjem iz stava (1) ovog člana.

Član 38.
(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove obavezno sadrži:

a) podatke o osnivaču, odnosno podnosiocu zahtjeva;
b) dokaz o ispunjenosti zakonskih uslova u odnosu na podnosioca zahtjeva;
c) sjedište i naziv osnivača;
d) ciljeve osnivanja visokoškolske ustanove;
e) djelatnost visokoškolske ustanove i predviđeni broj studijskih programa i broj studenata;
f) analizu u sektoru visokog obrazovanja, zatim analizu razvojnih prioriteta ekonomije Kantona, Bosne i Hercegovine i regiona te analizu razvojnih trendova na tržištu rada, kao i

analizu potrebe zainteresiranih strana u Kantonu, Bosni i Hercegovini i regionu te zaključna razmatranja o načinu na koji osnivanje visokoškolske ustanove doprinosi društveno-ekonomskom razvoju, te kako se uklapa u razvojne pravce Kantona, Bosne i Hercegovine i regiona, i na koji način potiče jačanje ekosistema visokog obrazovanja i nauke u Kantonu, te doprinosi dostizanju globalnih ciljeva održivog razvoja i unapređenju kvaliteta života u Kantonu i Bosni i Hercegovini;

g) dužinu trajanja studija;
h) internu organizaciju nove visokoškolske ustanove, zatim predviđene članice/organizacione jedinice koje će biti u sastavu visokoškolske ustanove;
i) resurse kojima raspolaže visokoškolska ustanova (zgrade, infrastruktura, oprema, imovina), nastavni i plan broja uposlenih nastavnog, nenastavnog i naučno-istraživačkog kadra sa priloženim biografijama i izjavama o raspoloživosti i/ili ugovorima o radu te ugovore sa poslovnim subjektima kod kojih će biti organizirana studentska praksa i studentsko istraživanje;
j) način realizacije nastave, uključujući i jezike na kojima se nastava realizira;
k) naznaku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koja se stiču po završetku studija;
l) objašnjenje primjerenosti ishoda učenja i kvalifikacija koji se stiču nakon okončanja studija s aspekta društvenih potreba;
m) obrazloženje načina ispunjenja općih i posebnih uslova za realizaciju nastavnog procesa u skladu s normativima i standardima, kao i izvore osiguranja finansijskih sredstava koja su potrebna za ispunjenje tih uslova;
n) identifikaciju i plan upravljanja finansijskim, društvenim i drugim vrstama rizika, a posebno onima kojima mogu biti izloženi studenti;
o) preporuke poslovnih partnera;
p) godišnju cijenu studija te način osiguranja finansijskih sredstava za rad.

Član 39.
(Odluka Vlade Kantona)

(1) Nakon dostavljenog izvještaja iz člana 37. stav (8), Ministarstvo predlaže Vladi odluku o ispunjenosti uslova za osnivanje nove visokoškolske ustanove.
(2) Ukoliko Vlada donese odluku kojom se utvrdi ispunjenost uslova za osnivanje nove visokoškolske ustanove, odluka se dostavlja Skupštini radi davanja saglasnosti za osnivanje.
(3) Ukoliko Vlada ne prihvati prijedlog odluke Ministarstva, odluka Vlade je konačna i daljnji postupak se ne provodi.

Član 40.
(Odluka Skupštine Kantona)

(1) Skupština donosi konačnu odluku kojom se daje saglasnost za osnivanje visokoškolske ustanove u Kantonu.
(2) Isti podnosilac zahtjeva ne može podnijeti novi zahtjev za osnivanje prije isteka roka od najmanje pet godina od donošenja odluke Vlade iz člana 39. stav (2) ovog Zakona, odnosno od donošenja odluke Skupštine kojom se ne daje saglasnost za osnivanje visokoškolske ustanove.
(3) Nakon donošenja odluke Skupštine iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova podnosi zahtjev Ministarstvu za izdavanje dozvole za rad-licenca.
(4) Visokoškolska ustanova može početi obavljati djelatnost visokog obrazovanja nakon upisa u Registar visokoškolskih ustanova.

Član 41.
(Licenciranje visokoškolske ustanove)

(1) Na osnovu izvještaja komisije iz člana 37. stav (7), a po podnijetom zahtjevu iz člana 40. stav (3) ovog Zakona, ministar imenuje komisiju za licenciranje.
(2) Komisija iz stava (1) ovog člana ima tri člana iz reda državnih službenika Ministarstva.
(3) Zadatak Komisije je da provjeri ispunjenost uslova za početak rada visokoškolske ustanove.
(4) Na osnovu izvještaja Komisije iz stava (1) ovog člana, ministar donosi rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za početak rada i

obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja-licenca.
(5) Rješenje ministra iz stava (4) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(6) Ako komisija iz stava (1) ovog člana utvrdi da visokoškolska ustanova ne ispunjava neki od uslova iz člana 37. stav (7) ovog Zakona, odredit će rok od 60 dana u kojem je osnivač dužan otkloniti utvrđene nedostatke.
(7) Ministar će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev visokoškolske ustanove za utvrđivanje ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, ako visokoškolska ustanova u roku iz stava (6) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.
(8) Rješenje ministra iz stava (7) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(9) Izdata licenca-dozvola za rad vrijedi do prve akreditacije visokoškolske ustanove, a najduže pet godina od dana izdavanja iste.

Član 42.
(Licenciranje nove organizacione jedinice)

(1) U slučaju osnivanja nove organizacione jedinice pri licenciranoj, odnosno akreditiranoj visokoškolskoj ustanovi, obavezno se provodi postupak licenciranja te nove organizacione jedinice.
(2) Uz zahtjev za licenciranje nove organizacione jedinice, visokoškolska ustanova dužna je dostaviti Elaborat o opravdanosti osnivanja nove organizacione jedinice, dokaz o uplaćenim sredstvima za provođenje postupka licenciranja, prijedlog odluke senata visokoškolske ustanove o osnivanju nove organizacione jedinice i odluku upravnog odbora visokoškolske ustanove o osnivanju nove organizacione jedinice.
(3) Ministar formira komisiju za licenciranje nove organizacione jedinice u skladu sa članom 41. stav (2) ovog Zakona.
(4) Komisija iz stava (3) ovog člana utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje nove organizacione jedinice i podnosi ministru izvještaj o utvrđivanju ispunjenosti uslova za početak rada nove organizacione jedinice.
(5) Na osnovu izvještaja Komisije iz stava (4) ovog člana, ministar donosi rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja - licenca.
(6) Rješenje iz stava (5) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(7) Licenca za novu organizacionu jedinicu vrijedi do akreditacije visokoškolske ustanove, a najduže pet godina od dana izdavanja.
(8) Na ostala pitanja, shodno se primjenjuje član 41. ovog Zakona.

Član 43.
(Upis u registar visokoškolskih ustanova i sudski registar)

(1) Na osnovu rješenja ministra o ispunjavanju uslova za početak rada i dalji rad, visokoškolska ustanova se upisuje u Registar visokoškolskih ustanova (u daljnjem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.

(2) Po upisu u Registar, visokoškolska ustanova se upisuje u sudski registar, u skladu sa propisima o sudskom registru.

Član 44.
(Uslovi za obavljanje djelatnosti i obaveze u slučaju prestanka djelatnosti)

(1) Ministarstvo provodi kontinuiran nadzor i kontrolu ispunjenosti propisanih uslova za rad u skladu s odredbama ovog Zakona i Pravilnika o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu.
(2) Ukoliko Ministarstvo utvrdi nedostatke, odredit će rok koji ne može biti duži od 90 dana za otklanjanje istih.
(3) Ukoliko se u ostavljenom roku iz stava (2) ovog člana ne otklone utvrđeni nedostaci, ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti visokoškolskoj ustanovi i o tome obavijestiti osnivača, kao i nadležni sud koji vodi sudski registar.
(4) Rješenje ministra iz stava (3) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(5) U pravnom prometu može istupati visokoškolska ustanova koja imaj dozvolu za rad i koja je upisana u Registar visokoškolskih ustanova, a organizacione jedinice univerziteta u skladu sa statutom univerziteta.

(6) Statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove, vrše se u skladu sa zakonom.
(7) U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove zbog oduzimanja akreditacije, licence ili drugog razloga osnivač je obavezan na svoj trošak osigurati nastavak i dovršenje studija studentima te visokoškolske ustanove i namiriti prouzrokovanu štetu.
(8) Visokoškolska ustanova iz stava (7) ovog člana dužna je obavijestiti Ministarstvo o uzrocima prestanka rada i načinu osiguranja završetka studija za upisane studente.

Član 45.
(Licenciranje novih studijskih programa)

(1) Visokoškolska ustanova koja je upisana u Registar visokoškolskih ustanova može podnijeti zahtjev za licenciranje novog studijskog programa, najkasnije do 31. 12. tekuće godine za narednu akademsku godinu.
(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova dužna je dostaviti Elaborat o opravdanosti izvođenja novog studijskog programa i dokaz o uplaćenim sredstvima za provođenje postupka licenciranja.
(3) Ministar formira komisiju za licenciranje studijskog programa u skladu sa članom 37. stav (2) ovog Zakona.
(4) Komisija iz stava (3) ovog člana utvrđuje ispunjenost uslova za izvođenje novog studijskog programa, u skladu sa članom 37. stav (7) i podnosi ministru izvještaj o utvrđivanju ispunjenosti uslova za početak izvođenja studijskog programa.
(5) Visokoškolska ustanova može početi sa izvođenjem novog studijskog programa nakon izdavanja rješenja o ispunjenosti uslova za izvođenje novog studijskog programa i dozvole za izvođenje studijskog programa - licenca.
(6) Rješenje iz stava (5) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(7) Licenca za novi studijski program vrijedi do akreditacije studijskog programa, a najduže pet godina od dana izdavanja.

Član 46.
(Akreditacija visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova kojoj je izdato rješenje o ispunjavanju uslova za rad dužna je okončati postupak institucionalne akreditacije najkasnije pet godina od dobivanja rješenja.
(2) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Član 47.
(Zahtjev za izdavanje akreditacije)

(1) Visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za akreditaciju najkasnije šest mjeseci prije isteka roka za obnovu akreditacije.
(2) Nakon prijema zahtjeva i provjere njegove urednosti, Ministarstvo predlaže Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) komisiju stručnjaka za akreditaciju.
(3) Postupak provođenja i dodjele ili oduzimanja akreditacije se provodi u skladu s Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa koji donosi ministar.

Član 48.
(Unutrašnja ocjena sistema osiguranja kvaliteta)

(1) Visokoškolska ustanova je obavezna uspostaviti i razvijati sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom.
(2) Postupak interne institucionalne evaluacije (samoevaluacija) provodi se kontinuirano i tako da prethodi podnošenju zahtjeva za eksternu institucionalnu akreditaciju.
(3) Postupak interne programske evaluacije provodi se kontinuirano i najmanje jedanput po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program.
(4) Postupak interne programske evaluacije za novi studijski program provodi prvi put u akademskoj godini koja slijedi nakon što je prva generacija studenata okončala studijski program i mora biti okončana u toj akademskoj godini.
(5) Način uspostavljanja i razvijanja sistema kvaliteta, kao i postupci provođenja interne evaluacije iz stava (2), (3) i (4) ovog člana posebno se uređuju aktima visokoškolske ustanove u skladu s aktima koje u ovoj oblasti donosi Agencija i Ministarstvo te u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

(6) Svi akti visokoškolske ustanove koji uređuju sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom iz stava (5) ovog člana moraju biti javno dostupni na internet stranici visokoškolske ustanove.
(7) U postupku uspostave i razvijanja sistema iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova je obavezna postupati u skladu sa aktima koje u ovoj oblasti donosi Agencija i Ministarstvo te u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Član 49.
(Vanjska ocjena sistema osiguranja kvaliteta)

(1) Pod vanjskom ocjenom sistema osiguranja kvaliteta podrazumijeva se institucionalna akreditacija i akreditacija studijskih programa.
(2) Svaka visokoškolska ustanova obavezna je podnijeti zahtjev za institucionalnu i akreditaciju studijskih programa u skladu s rokovima utvrđenim ovim Zakonom i aktima koje donose Agencija i Ministarstvo.
(3) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa aktima, standardima, smjernicama i kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, koje donose Agencija i Ministarstvo te u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

DIO PETI – OBRAZOVNA DJELATNOST

Član 50.
(Studij i nastava)

(1) Visoko obrazovanje može se sticati redovno ili vanredno, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova u strukturi studijskog programa propisuje oblike i načine izvođenja nastave za vanredni studij.

(3) Način izvođenja vanrednog studija uređuje se statutom visokoškolske ustanove, uz obavezu sticanja ECTS bodova, kao i na redovnom studiju.

(4) Ispiti se moraju održavati u sjedištu visokoškolske ustanove navedenom u dozvoli za rad.

(5) Bliži uslovi i načini ostvarivanja nastave na daljinu uređuju se satutom visokoškolske ustanove.

Član 51.
(Organizacija studija i nastave)

(1) Visokoškolska ustanova dužna je organizirati predavanja i druge oblike nastave za sve studente koji stiču visoko obrazovanje.
(2) Visokoškolska ustanova može organizirati neciklično obrazovanje kao vid edukacija kojima se licu omogućava neformalno obrazovanje u formi kurseva, seminara i drugih vidova edukacije.
(3) Način organiziranja obrazovanja iz stava (2) ovog člana uređuje se pravilnikom kojeg donosi visokoškolska ustanova.
(4) Visokoškolska ustanova dužna je da na način dostupan javnosti informira studente:

a) o načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave;
b) ciljevima, metodama i sadržajima nastave;
c) sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja;
d) načinu osiguranja javnosti na ispitu;
e) načinu ostvarivanja uvida u rezultate ispita i provjera znanja;
f) o ostalim pitanjima od značaja za studente.

(5) Obaveze iz stava (1) i (2) ovog člana visokoškolska ustanova uređuje satutom.
(6) Nastavnici i saradnici u visokoškolskoj ustanovi mogu izvoditi predavanja, vježbe i druge oblike nastave na jednom od službenih jezika u Bosne i Hercegovine po vlastitom izboru.
(7) Studenti mogu polagati ispite na jednom od službenih jezika po vlastitom izboru.
(8) Dio nastave može se izvoditi i na jednom od stranih jezika.
(9) Visokoškolske ustanove, kada je to utvrđeno studijskim programom ili kada to posebne prilike iziskuju (proglašenje stanja nesreće, vanrednih okolnosti, više sile i sl.), mogu cjelokupnu nastavu ili dio nastave izvoditi na daljinu.
(10) Nastava na daljinu obuhvata široki skup aplikacija i procesa kao što su Web - bazirano učenje, kompjuterski podržano učenje, virtualnu učionicu te kolaboraciju u nastavnom procesu i učenju koja je podržana elektronskim i digitalnim sredstvima, uključujući i isporuku edukativnih sadržaja putem interneta, lokalnih

(intranet/extranet LAN/WAN) računarskih mreža, putem audio i video medija, emitovanje edukativnih sadržaja putem satelita, interaktivne TV, opto-medija i drugih digitalnih i elektronskih sredstava uz korištenje platforme za online učenja.
(11) Visokoškolske ustanove su dužne nakon realizacije nastave na daljinu dostaviti izvještaj Ministarstvu.

Član 52.
(Nastavni predmeti)

(1) Nastavni predmeti tokom studiranja u pravilu su jednosemestralni.
(2) Nastavni predmeti mogu biti obavezni, izborni i fakultativni, što se utvrđuje studijskim programom.
(3) Nastavnim planom studija prvog i drugog ciklusa studija utvrđuje se najviše 30 sati nastave sedmično.
(4) Izuzetak od odredbe stava (3) ovog člana predstavljaju studijski programi za čiju je međunarodnu uporedivost neophodan veći broj sati nastave sedmično, za koje visokoškolska ustanova koja ih izvodi, može podnijeti Ministarstvu zahtjev za dobijanje saglasnosti za povećanje broja sati.

Član 53.
(ECTS bodovi)

(1) Obim studija izražava se zbirom ECTS bodova.
(2) Svaki nastavni predmet iz studijskog programa iskazuje se brojem ECTS bodova.
(3) Između različitih studijskih programa može se vršiti prenos ECTS bodova.
(4) Kriteriji i uslovi prenošenja ECTS bodova propisuju se statutom visokoškolske ustanove, odnosno sporazumom visokoškolskih ustanova ili posebnim međunarodnim programima razmjene studenata.

Član 54.
(Kriteriji za određivanje ECTS bodova)

(1) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažiranju studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne akademske godine i sastoji se od:

a) nastave;
b) samostalnog rada;
c) kolokvija;
d) ispita;
e) izrade završnih radova;
f) praktičnog rada;
g) obavljanja volonterskog rada, u skladu sa propisima koji reguliraju ovu oblast.

(2) Visokoškolska ustanova u strukturi studijskog programa propisuje koji su oblici angažiranja iz stava (1) ovog člana obavezni za studente na tom studijskom programu.

(3) ECTS bodovi se određuju na osnovu prosječnog rada studenta neophodnog za sticanje predviđenih ishoda učenja, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja, 25-30 sati ukupnog prosječnog angažiranja studenta.

(4) Studentu se priznaju i dodatni ECTS bodovi na nivou semestra, odnosno studijske godine, a koje je ostvario na osnovu dodatnog odabira predmeta, odabira izbornih predmeta koji nose više ECTS-a, priznavanje predmeta po osnovu mobilnosti i priznavanja predmeta iz nekičličnih oblika studija.

Član 55.
(Trajanje akademske godine)

(1) Akademska godina u pravilu počinje 1. oktobra i traje 12 mjeseci, a sastoji se od nastave, ispitnih rokova i raspusta, što se preciznije uređuje akademskim kalendarom kojeg donosi senat visokoškolske ustanove.

(2) Nastava u akademskoj godini može se organizirati u:

a) dva semestra, u kojima nastava traje po 15 sedmica;
b) tri trimestra, u kojima nastava traje po 10 sedmica;
c) blokove, u ukupnom trajanju od 30 sedmica, čije se pojedinačno trajanje utvrđuje satutom visokoškolske ustanove.

(3) Nastava pojedinačnih predmeta, po pravilu, organizira se i izvodi u toku jednog semestra, jednog trimestra ili jednog bloka, a najduže u toku dva semestra ili tri trimestra.

Član 56.
(Plan izvođenja nastave)

(1) Plan izvođenja nastave usvaja nastavno-naučno vijeće prije upisa na studij, odnosno upisa u iduću studijsku godinu.

(2) Planom izvođenja nastave utvrđuje se:

a) popis nastavnih predmeta (obaveznih i izbornih) sa naznačenim nastavnicima i saradnicima i njihovim rasporedom po godinama i semestrima;
b) oblici nastave;
c) broj sati za razne oblike nastave;
d) mjesto izvođenja nastave;
e) početak i završetak te datum/dan i satnica izvođenja nastave;
f) način polaganja ispita i ostvarivanja studijskih obaveza;
g) preduslove za slušanje i polaganje nastavnog predmeta;
h) ispitni rokovi;
i) popis ispitne literature;
j) obavijesti za vanredne studente o ostvarivanju studijskih obaveza;
k) ostale važne obavijesti o izvođenju nastave.

(3) Plan izvođenja nastave se objavljuje prije početka nastave za narednu akademsku godinu na način da bude dostupan javnosti.

Član 57.
(Studijski program)

(1) Studijski program je skup obaveznih, izbornih i fakultativnih predmeta, sa okvirnim sadržajem i ishodima čijim se savladavanjem osiguravaju neophodna znanja i vještine za sticanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija.

(2) Studijskim programom utvrđuju se:

a) naziv i ciljevi studijskog programa;
b) model studijskog programa;
c) oblast obrazovanja kojoj pripada studijski program;
d) vrsta studija i ishod procesa učenja;
e) stručni, akademski, odnosno naučni naziv;
f) uslovi za upis na studijski program;
g) lista obaveznih i izbornih predmeta sa okvirnim sadržajem;
h) način izvođenja studija i polaganja ispita za sve oblike sticanja visokog obrazovanja;
i) trajanje studija i potrebno vrijeme za izvođenje pojedinih oblika studija;
j) predviđeni broj sati za pojedine predmete i njihov raspored po godinama;
k) bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ECTS bodovima;
l) bodovna vrijednost završnog rada iskazana u skladu sa ECTS bodovima;
m) uslovi upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduslovi za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta;
n) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
o) uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
p) ostala pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

(3) Ako se studijski program ili dio studijskog programa realizira u obliku studija na daljinu, moraju se definirati posebni uslovi iz stava (2) tačka f) do m) ovog člana, potrebni za realizaciju studijskog programa.
(4) Izmjene studijskog programa ili promjena oblika ili načina izvođenja nastave vrše se po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.
(5) Licencirana visokoškolska ustanova može vršiti izmjene odobrenog studijskog programa najviše do 30 ECTS bodova bez ponovnog licenciranja tog studijskog programa i o izvršenim izmjenama dužna je obavijestiti Ministarstvo u roku od 30 dana od izvršenih izmjena.
(6) Izmjene iz stava (5) ovog člana mogu se primjenjivati od naredne akademske godine.
(7) Na zahtjev Ministarstva javna visokoškolska ustanova dužna je pripremiti elaborat o pokretanju novog studijskog programa, kao i programa necikličnog obrazovanja, prekvalifikacija ili doškolovanja, ili uskladiti postojeće programe u skladu sa zahtjevima tržišta rada.

Član 58.
(Prilagodljivost studijskih programa)

Studijski programi koje nudi visokoškolska ustanova prilagodljivi su tako da omogućavaju ulazak i izlazak u odgovarajućim fazama studija i u zavisnosti od napretka koji je student ostvario, dodjelu kvalifikacija ili ECTS bodova, uz poštovanje važećeg ECTS-a.

Član 59.
(Studijski program za sticanje zajedničke diplome)

(1) Studijski program za sticanje zajedničke diplome je program koji organizira i izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju dozvolu za rad za taj studijski program.
(2) Način izvođenja studijskog programa iz stava (1) ovog člana propisuje se općim aktom visokoškolskih ustanova koje ga organiziraju.

Član 60.
(Praćenje uspješnosti studenta)

Uspješnost studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen studijskim programom, u skladu sa općim aktima.

Član 61.
(Polaganje ispita)

(1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove koje je navedeno u dozvoli za rad.
(2) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa studijskim programom i statutom, organizovati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz nastavnog predmeta čiji karakter to zahtijeva.
(3) Student sa invaliditetom ima pravo polagati ispit na način prilagođen njegovim mogućnostima, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.
(4) Student polaže ispit po završetku nastave iz tog nastavnog predmeta, na način predviđen studijskim programom, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.
(5) Svi oblici provjere znanja su javni.
(6) Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama;
b) 9 (B) - iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom;
c) 8 (C) - prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama;
d) 7 (D) - općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja;
f) 5 (F) - ne zadovoljava minimalne uslove.

(7) U indeks i informacioni sistem unose se prolazne ocjene iz stava (6) ovog člana. Ocjena iz stava (6) tačka e) ovog člana je najniža prolazna ocjena.
(8) Visokoškolska ustanova može, za neke oblike nastave, utvrditi i drugi, nenumerički način ocjenjivanja.
(9) Visokoškolske ustanove kada je to utvrđeno studijskim programom ili kada to posebne prilike iziskuju (proglašenje stanja nesreće, vanrednih okolnosti, više sile i sl.) mogu ispite izvoditi online.
(10) Online ispitivanje podrazumijeva definiranje načina provođenja ispitivanja, objašnjenje izgleda ispita, objašnjenja kako će se ispit ocjenjivati, šta se očekuje od studenta, koliko student mora ostvariti bodova za prolaz, a koje informacije trebaju biti dostupne studentima minimalno sedam dana prije održavanja online ispita.
(11) Prije održavanja online ispita provest će se probni ispit na kojim će nastavnik zajedno sa studentima isprobati svu tehnologiju, procedure ispitivanja, odnosno simulirati stvarni ispit, kao i utvrditi rezervno rješenje za studente koji će eventualno imati tehničkih problema (nestanak struje, pucanje internetske veze, nemogućnost slikanja i slanja).
(12) Nastavnici mogu birati oblik online ispitivanja i kombinirati više oblika online ispitivanja:

a) putem infoservisa;
b) putem aplikacije za mrežnu konferenciju (web conferencing aplikacije);
c) putem drugih dostupnih aplikacija za ovu namjenu.

(13) Općim aktima visokoškolske ustanove bliže se uređuju bodovni kriteriji, način polaganja ispita, ocjenjivanje na ispitu i online ispitivanje, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 62.
(Ispitni rokovi)

(1) Ispitni rokovi su: januarsko-februarski, aprilski, junsko-julski, septembarski i oktobarski.

(2) Januarsko-februarski, junsko-julski i septembarski ispitni rok sadrži dva ispitna termina.

(3) Aprilski i oktobarski ispitni rok se održavaju u jednom ispitnom terminu.

Član 63.
(Pravo polaganja ispita pred komisijom)

(1) Poslije tri neuspjela polaganja istog ispita, student ima pravo, na lični zahtjev, polagati ispit pred ispitnom komisijom.
(2) Student ima pravo nadležnom organu visokoškolske ustanove podnijeti prigovor na dobijenu ocjenu, ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove, u roku od dva dana od dobijanja ocjene.
(3) Nadležni organ visokoškolske ustanove u roku od tri dana od dobijanja prigovora, u skladu sa odredbama općeg akta visokoškolske ustanove, razmatra prigovor i donosi odluku po prigovoru.
(4) Ako se usvoji prigovor studenta, student ponovo polaže ispit pred ispitnom komisijom u roku od sedam dana od dana prijema odluke iz stava (3) ovog člana.
(5) Postupak iz stava (2), (3) i (4) ovog člana i odredbe o formiranju i načinu rada ispitne komisije utvrđuju se općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 64.
(Prelazak u narednu godinu studija)

(1) Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija 12 ECTS studijskih bodova ili dva nepoložena predmeta bez obzira na vrednovanje, pod uslovom da nepoloženi predmet koji se prenosi u narednu studijsku godinu nije preduslov za slušanje predmeta u toj studijskoj godini.
(2) ECTS bodovi za svaki pojedinačni predmet se priznaju nakon uspješno položenog predmeta.
(3) Student koji je prenio ispite u narednu godinu ne može upisati sljedeću višu godinu dok ne položi te prenesene ispite.
(4) Studentu koji obnavlja godinu studija, visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica može dozvoliti unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestru ne prelazi 30 ECTS studijskih bodova, a što se preciznije uređuje statutom.
(5) Student ima pravo okončati studij i u kraćem vremenskom periodu od perioda trajanja ciklusa studija pod uslovima definisanim statutom.

Član 65.
(Apsolventski staž)

(1) Student javne visokoškolske ustanove koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete, ovjerio posljednji semestar i položio sve predmete iz prethodnih studijskih godina stiče status studenta apsolventa.
(2) Student apsolvent ima pravo polagati nepoložene ispite svakog mjeseca.
(3) Apsolventski staž traje 24 mjeseca od isteka posljednje godine studija.
(4) Po isteku apsolventskog staža, student upisuje obnovu završne godine u statusu vanrednog studenta.

Član 66.
(Završni rad, diplomski-master rad, doktorska disertacija)

(1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.
(2) Studijski program drugog ciklusa sadrži obavezu izrade završnog diplomskog-master rada.
(3) Studijski program trećeg ciklusa sadrži obavezu izrade doktorske disertacije.
(4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.
(5) Način i postupak pripreme i odbrane završnog rada, odnosno disertacije uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 67.
(Postupak utvrđivanja plagijata)

(1) Stručni, naučni ili umjetnički rad za koji nadležni organ utvrdi da je plagijat smatra se ništavim, kao i nagrade, zvanja i titule koje je lice koje se koristi plagijatom steklo na osnovu takvog rada.
(2) Visokoškolska ustanova dužna je proglasiti ništavim sve nagrade, zvanja i titule koje je lice iz stava (1) ovog člana steklo na toj ustanovi, na osnovu takvog rada.
(3) Postupak utvrđivanja plagijata uređuje se statutom visokoškolske ustanove u skladu sa ovim Zakonom.

Član 68.
(Prijedlog plana upisa studenata)

(1) Prijedlog plana upisa studenata visokoškolske ustanove dostavljaju

Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu akademsku godinu.
(2) Na prijedlog Ministarstva, Vlada daje saglasnost na plan upisa javnih visokoškolskih ustanova najkasnije do 31. maja tekuće godine za narednu akademsku godinu.
(3) Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu podatke o studentima upisanim u prvu godinu studija najkasnije do 30. oktobra, o čemu Ministarstvo informira Vladu.

DIO ŠESTI – NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Član 69.
(Naučno-istraživački rad)

(1) Naučno-istraživački rad predstavlja sistemski stvaralački rad na usvajanju novih znanja s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i korištenje tih znanja u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja, uključujući i razvoj tehnologije i njihovu primjenu.
(2) Naučno-istraživačkim radom bavi se akademsko osoblje i naučnici i istraživači koji su izabrani u odgovarajuća naučna, naučno-nastavna i istraživačka zvanja.

Član 70.
(Naučno djelo)

Naučno djelo je djelo koje je nastalo kao rezultat naučnog istraživanja primjenom naučnih metoda, koje ima karakteristiku novine i originalnosti, a koje otkriva do tada nepoznate činjenice i odnose i objašnjava zakonitosti među pojavama.

Član 71.
(Naučna oblast)

(1) Naučna oblast sistematizira naučna polja.
(2) Naučno polje sistematizira više užih naučnih oblasti.
(3) Uža naučna oblast sistematizira više naučnih disciplina ili posebnih nauka.
(4) Naučna disciplina je sistem znanja, postupaka i metoda kojima se određuje neko pojedinačno područje nauke u značenju organiziranog skupa provjerenih i u nekom trenutku istinitih i pouzdanih znanja, pojam „naučne discipline“ odgovara pojmu „pojedinačne nauke“.

Član 72.
(Vrste naučnih oblasti)

(1) Naučne oblasti su:

a) prirodne nauke;
b) tehničke nauke;
c) medicinske i zdravstvene nauke;
d) biotehničke nauke;
e) društvene nauke;
f) humanističke nauke.

(2) Umjetnost je definirana unutar oblasti humanističkih nauka.
(3) Utvrđena nomenklatura može se i dalje proširivati, odnosno može imati i niže nivoe klasifikacije užih naučnih oblasti, zavisno od potreba.
(4) Ministar donosi pravilnik o naučnim i umjetničkim oblastima, poljima i užim oblastima.

DIO SEDMI – ORGANIZACIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 73.
(Organizacione jedinice univerziteta)

(1) Organizacione jedinice univerziteta izvode nastavni, naučno-istraživački ili umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i naučnih oblasti i mogu biti:

a) fakulteti;
b) umjetničke akademije;
c) naučno-istraživački instituti.

(2) Organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica bliže se utvrđuje statutom i drugim općim aktima univerziteta i organizacionih jedinica.
(3) Organizacione jedinice nemaju status pravnog lica.
(4) Radi promocije inicijative organizacionih jedinica, statutom univerziteta precizira se na koji način i u kojem omjeru organizaciona jedinica ima akademska i finansijska ovlaštenja i odgovornosti.
(5) Općim aktom univerziteta, a u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast trezorskog poslovanja, reguliraju se pitanja u vezi sa otvaranjem računa posebnih namjena organizacionih jedinica, način raspolaganja vlastitim prihodima, donacijama ili na drugi način sticanje sredstava pored budžetskog finansiranja.

(6) Organizaciona jedinica univerziteta koristi pečat i štambilj univerziteta dopunjen svojim nazivom.

Član 74.
(Fakultet i umjetnička akademija)

(1) Fakultet je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi akademske studijske programe sva tri ciklusa studija i razvija naučno-istraživački rad u jednoj ili više naučnih oblasti.
(2) Fakultet može izvoditi i strukovne studijske programe.
(3) Umjetnička akademija je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi studijske programe iz oblasti umjetnosti i koja razvija umjetničko stvaralaštvo i naučno-istraživački rad u oblasti nauka o umjetnosti.

Član 75.
(Naučno-istraživački institut)

(1) Radi unapređivanja naučno-istraživačkog rada, univerzitet u svom sastavu ili u sastavu svojih organizacionih jednica može imati naučno-istraživačke institute, u skladu sa statutom univerziteta.
(2) Naučno-istraživački institut iz stava (1) ovog člana obavlja naučno-istraživačku djelatnost radi ostvarenja općeg interesa, pod uslovima:

a) da ima prostor, opremu i druga sredstva potrebna za ostvarivanje naučno-istraživačkih programa i projekata;
b) da na institutu ima angažirane istraživače kompetentne za istraživanje u naučnoj oblasti za koju se osniva institut, od kojih je najmanje jedan sa punim radnim vremenom na univerzitetu u zvanju redovnog ili vanrednog profesora.

(3) Rad naučno-istraživačkog instituta finansira se iz prihoda ostvarenih realizacijom naučno-istraživačkih programa i projekata i drugih izvora, a rad naučno-istraživačkih instituta u sastavu javnih univerziteta sufinansira se iz budžeta Kantona, u skladu sa planiranim budžetskim sredstvima i odlukom ministra.
(4) Statutom univerziteta uređuju se organizacija, djelatnost, upravljanje i rukovođenje, kao i druga pitanja od značaja za rad naučno-istraživačkog instituta.
(5) Naučno-istraživački institut može ostvarivati dio akreditiranih studijskih programa na univerzitetu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom univerziteta.
(6) Naučno-istraživačka djelatnost uređena je posebnim zakonom.
(7) Radi komercijalizacije rezultata naučno-istraživačkog ili umjetničkog rada, visokoškolska ustanova može biti osnivač centra za transfer tehnologije, inovacionog centra i poslovno-tehnološkog parka.

DIO OSMI – ORGANI VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 76.
(Organi visokoškolskih ustanova i fakulteta)

(1) Organi univerziteta su:

a) upravni odbor;
b) senat;
c) rektor.

(2) Organi visoke škole su:

a) upravni odbor;
b) senat;
c) direktor.

(3) Organi fakulteta, odnosno umjetničke akademije su:

a) nastavno-naučno, odnosno nastavno-umjetničko vijeće;
b) dekan.

(4) Visokoškolska ustanova može uspostaviti i druge organe, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 77.
(Upravni odbor)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove;
b) donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, na prijedlog rektora ili direktora, po prethodno pribavljenom mišljenju sindikata visokog obrazovanja;
c) utvrđuje planove finansiranja i razvoja;
d) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
e) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;

f) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja;
g) odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
h) odlučuje o prigovoru zaposlenih na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih iz radnog odnosa;
i) podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove;
j) donosi odluku o formiranju i ukidanju organizacionih jedinica na javnoj visokoškolskoj ustanovi na prijedlog senata;
k) vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom i statutom.

(2) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima između sedam i jedanaest članova.
(3) Osnivačkim aktom visokoškolske ustanove odredit će se način izbora, broj i sastav članova upravnog odbora.
(4) Izbor članova upravnog odbora vrši se putem konkursa.
(5) Statutom visokoškolske ustanove uredit će se sva ostala pitanja vezano za izbor članova upravnog odbora.
(6) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove kao univerziteta ima devet članova - pet članova van akademske zajednice imenuje osnivač, a ostale članove iz reda akademske zajednice imenuje senat univerziteta.
(7) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove kao visoke škole ima sedam članova - četiri imenuje osnivač, a ostale članove imenuje senat visoke škole.
(8) Članove upravnog odbora koji su predstavnici osnivača za javne visokoškolske ustanove imenuje Vlada, nakon provedenog javnog konkursa u skladu s odlukom Vlade o utvrđivanju postupka imenovanja članova upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koje imenuje Vlada.
(9) Izbor članova upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koje imenuje senat utvrđen je statutom javne visokoškolske ustanove.
(10) Predsjednik upravnog odbora javne visokoškolske ustanove bira se iz reda članova upravnog odbora koje imenuje osnivač.
(11) Članovi senata, rektor, prorektori, dekani i direktori ne mogu biti članovi upravnog odbora.
(12) Članovi upravnog odbora ne mogu biti u organima privrednog društva koje je u poslovno-pravnom odnosu sa javnom visokoškolskom ustanovom na neodređeno vrijeme.
(13) Član upravnog odbora ne može biti član drugog organa iste ili druge visokoškolske ustanove.
(14) Članovi upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine.
(15) Sastav članova Upravnog odbora odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 78.
(Odgovornost za poslovanje visokoškolske ustanove)

(1) Odgovornost za poslovanje javne visokoškolske ustanove snosi upravni odbor.

(2) Odgovornost za poslovanje privatne visokoškolske ustanove snose osnivač, odnosno skupština osnivača i upravni odbor.

Član 79.
(Senat visokoškolske ustanove)

(1) Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat kao najviši akademski organ kojeg čine predstavnici akademskog osoblja i studenata.
(2) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim i stručnim pitanjima, a posebno:

a) odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
b) donosi statut visokoškolske ustanove u skladu sa zakonom;
c) donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
d) donosi, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe I i II ciklusa, programe cjeloživotnog i neklikličnog obrazovanja, kratkim studijskim programima, ljetne/zimske škole te interdiciplinarne programe, a senat visoke škole donosi studijske programe prvog ciklusa studija, kao i

programe cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, uključujući „mikroakreditive“, zatim ljetnje/zimske škole i „slobodne predmete“;
e) donosi pravila studiranja;
f) imenuje članove upravnog odbora iz reda predstavnika visokoškolske ustanove;
g) bira i razrješava rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;
h) objavljuje konkurs za izbor nastavnika i saradnika u skladu sa pravilnikom iz člana 95. stav (1) i vrši izbor akademskog i naučno-istraživačkog osoblja na prijedlog nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog vijeća organizacione jedinice;
i) imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka;
j) usvaja izvještaje u postupku sticanja naučnog zvanja doktora nauka;
k) dodjeljuje počasna zvanja profesor emeritus te počasni doktor nauka;
l) predlaže Ministarstvu broj studenata za upis u prvu godinu svih ciklusa studija;
m) donosi Etički kodeks studenata, nastavnog i nenastavog osoblja;
n) daje prijedlog upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica na univerzitetu na osnovu ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;
o) razmatra prijedloge organizacionih jedinica o realizaciji studija u saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama koje mogu imati za rezultat izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma.

(3) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa fakulteta, odnosno drugih organizacionih jedinica, drugih organa visokoškolske ustanove i studentskih organizacija.

Član 80.
(Sastav senata)

(1) Najmanje jednu trećinu od ukupnog broja članova senata čine redovni profesori.
(2) U sastavu senata mora biti najmanje 15% članova iz reda studenata – predstavnika studenta, sa svih ciklusa studija koji se organiziraju na visokoškolskoj ustanovi.
(3) Broj članova, sastav, postupak izbora i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

Član 81.
(Statut visokoškolske ustanove)

Statut je osnovni opći akt visokoškolske ustanove kojim se uređuje:

a) organizacija visokoškolske ustanove;
b) organi i način rada, upravljanje i rukovođenje visokoškolskom ustanovom;
c) organizacija i nadležnost organizacionih jedinica univerziteta;
d) upravljanje osiguranjem kvaliteta na visokoškolskim ustanovama;
e) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica;
f) način izbora članova upravnog odbora iz reda akademske zajednice;
g) organizacija nastavnog, umjetničkog, naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, kao i način organiziranja i realizovanja studijskih programa;
h) način implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System, u daljnjem tekstu: ECTS);
i) kriteriji i postupak za izbor u akademska i naučno-istraživačka zvanja;
j) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;
k) akademska, finansijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i članica u pravnom prometu;
l) način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
m) način realizacije statusnih promjena i osnivanja novih organizacionih i podorganizacionih jedinica;
n) kriterije za provođenje procesa interne institucionalne evaluacije i interne evaluacije studijskih programa, kao i rada akademskog osoblja te vrednovanje i izvještavanje o rezultatima provedene evaluacije;
o) vrste, djelokrug i način organizacije rada organa visokoškolske ustanove;
p) oblik i nivo učešća studenata u radu organa visokoškolske ustanove;

r) način izjašnjavanja i donošenja odluka organa visokoškolske ustanove;
s) odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici,
t) vođenje evidencije;
u) druga pitanja u skladu sa Zakonom.

Član 82.
(Postupak donošenja statuta)

(1) Senat visokoškolske ustanove usvaja statut, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora i Ministarstva.
(2) Za davanje mišljenja na statut i Upravni odbor i Ministarstvo imaju rok od 30 dana počevši od dana dostavljanja Statuta.
(3) Protekom roka iz stava (2) ovog člana smatra se da je dato pozitivno mišljenje.
(4) Izmjene i dopune statuta visokoškolske ustanove vrši se na način i u postupku predviđenom za donošenje statuta.

Član 83.
(Organ rukovođenja univerziteta i visoke škole)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor, u skladu sa zakonom i statutom univerziteta.
(2) Visokom školom rukovodi direktor, u skladu sa zakonom i statutom visoke škole.

Član 84.
(Nadležnost rektora i direktora)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
b) organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada;
c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
d) predlaže opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
e) predlaže organima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;
f) predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
g) predlaže osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove upravnom odboru;
h) predlaže upravnom odboru pravilnik o radu sa organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta u skladu s ovim Zakonom;
i) imenuje i razrješava prorektore;
j) izvršava odluke upravnog odbora i drugih organa visokoškolske ustanove;
k) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
l) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima radnika iz radnog odnosa;
m) odlučuje o radnom statusu akademskog osoblja na prijedlog naučno-nastavnog vijeća organizacione jedinice;
n) podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
o) izvršava finansijski plan;
p) rektor učestvuje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;
r) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole dužan je da obustavi od izvršenja opći akt donesen na Univerzitetu koji nije u saglasnosti sa Ustavom ili je u suprotnosti sa Zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta Univerzitetu ili društvenoj zajednici i da o tome obavijesti, u roku od sedam (7) dana od dana donošenja odluke, senat, odnosno upravni odbor u skladu sa njihovim nadležnostima, kao i organ uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada visokoškolske ustanove.

Član 85.
(Odgovornost rektora i direktora)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu.
(2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu poslovanja odgovara upravnom odboru, u skladu sa odredbama ovog Zakona koje se odnose na

odgovornost za poslovanje visokoškolske ustanove.

Član 86.
(Postupak izbora rektora i direktora)

(1) Za rektora može biti izabran nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora, koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na univerzitetu na koji se prijavljuje na konkurs za rektora.
(2) Za direktora visoke škole može biti birano lice koje ispunjava uslove za nastavnika visoke škole i koje je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, sa punim radnim vremenom na visokoj školi u kojoj je kandidat za direktora.
(3) Rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole bira senat, na osnovu javnog konkursa.
(4) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole bira se na period od četiri godine sa mogućnošću jednog reizbora.
(5) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole ne može biti lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika.
(6) Postupak izbora i razrješenja te razlozi za smjenu rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole prije isteka mandata uređuju se statutom visokoškolske ustanove.

Član 87.
(Nastavno-naučno vijeće, odnosno nastavno-umjetničko vijeće)

(1) Stručni organ fakulteta, odnosno umjetničke akademije je nastavno-naučno vijeće, odnosno nastavno-umjetničko vijeće (u daljnjem tekstu: vijeće).

(2) U sastavu vijeća mora biti najmanje 15% članova iz reda studenata – predstavnika studenta, sa svih ciklusa studija koji se organiziraju na organizacionoj jedinici.

(3) Broj članova, sastav, postupak izbora i način rada vijeća utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

(4) Članovi vijeća iz reda studenata biraju se neposredno na organizacionoj jedinici, iz reda najuspješnijih studenata, vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti svih godina i ciklusa studija.

(5) Visokoškolska ustanova će općim aktom propisati način i postupak izbora članova vijeća iz reda studenata.

(6) Vijeće u okviru svoje nadležnosti:

a) daje mišljenje i prijedloge senatu o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima, u skladu sa statutom univerziteta;
b) daje prijedloge senatu u vezi sa promjenama u strukturi i sadržaju studijskih programa i nastavnim metodama;
c) daje prijedlog rektoru u vezi sa radnim statusom akademskog osoblja;
d) bira predstavnika u senat univerziteta;
e) predlaže program razvoja organizacione jedinice;
f) imenuje komisiju za podnošenje izvještaja za izbor u naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje i utvrđuje prijedlog odluke o izboru kandidata;
g) imenuje komisije u postupku izrade završnog diplomskog-master rada na drugom ciklusu studija;
h) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima univerziteta i fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

Član 88.
(Organ rukovođenja fakulteta, umjetničke akademije i instituta)

(1) Organ rukovođenja fakulteta ili umjetničke akademije je dekan, a organ rukovođenja naučno-istraživačkog instituta je direktor.
(2) Dekan, odnosno direktor predstavlja organizacionu jedinicu, odgovoran je za zakonitost rada i ima prava i obaveze u skladu sa zakonom i statutom.
(3) Za dekana organizacione jedinice može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu i član je vijeća te organizacione jedinice.
(4) Dekana imenuje i razrješava vijeće organizacione jedinice, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.
(5) Dekan je odgovoran za organizaciju nastavnog procesa na organizacionoj jedinici kojom rukovodi, evidenciju prisustva na poslu zaposlenika organizacione jedinice kojom

rukovodi te provođenje odluka senata, nastavno-naučnog vijeća i drugih organa visokoškolske ustanove.
(6) Dekan donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom i općim aktima univerziteta i fakulteta ili umjetničke akademije.
(7) Dekan za svoj rad odgovara vijeću fakulteta ili umjetničke akademije i organima univerziteta, u skladu sa statutom univerziteta.
(8) Dekan, odnosno direktor instituta ne može biti lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika.
(9) Postupak izbora i razrješenje dekana/direktora organizacione jedinice te razlozi za smjenu prije isteka mandata, utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

DIO DEVETI – AKADEMSKO OSOBLJE

Član 89.
(Akademsko osoblje)

(1) Akademsko osoblje uživa slobodu da ispituje i testira primljeno znanje i nudi nove ideje i mišljenja, a da se pri tom ne izlaže opasnosti od gubitka zaposlenja ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa, što se regulira statutom visokoškolske ustanove, a u skladu sa zakonom.
(2) Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži i odredbe koje:

a) osiguravaju akademskom osoblju slobodu organiziranja i okupljanja u skladu sa zakonom;
b) štite akademsko osoblje od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što je: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

(3) Akademsko osoblje visokoškolske ustanove ima pravo da objavljuje rezultate svog istraživačkog rada, u skladu s pravilima koje visokoškolska ustanova ima u vezi sa korištenjem prava na intelektualnu svojinu, poštujući prava autora, visokoškolske ustanove i trećih lica.

Član 90.
(Akademsko zvanja)

(1) Akademska zvanja na visokoškolskim ustanovama su: naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i saradnička.

(2) Naučno-nastavna zvanja na univerzitetu su:

a) redovni profesor;
b) vanredni profesor;
c) docent.

(3) Umjetničko-nastavna zvanja na univerzitetu su:

a) redovni profesor magistar;
b) vanredni profesor magistar;
c) docent magistar.

(4) Nastavna zvanja na visokoj školi su:

a) profesor visoke škole;
b) predavač visoke škole.

(5) Saradnička zvanja na univerzitetu su:

a) lektor;
b) viši asistent;
c) viši umjetnički saradnik;
d) asistent;
e) umjetnički saradnik.

(6) Saradnička zvanja na visokoj školi su:

a) asistent;
b) umjetnički saradnik.

(7) Na univerzitetu se mogu sticati i naučna i istraživačka zvanja, u skladu sa propisima koji reguliraju naučno-istraživačku djelatnost i statutom univerziteta.

Član 91.
(Minimalni uslovi za izbor u naučno-nastavna i saradnička zvanja)

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna i saradnička zvanja na univerzitetu su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5;
b) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, odnosno kandidat koji ima naučni stepen magistra nauka, najnižom

prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5 na II ciklusu studija, odnosno postdiplomskom studiju i odbranjen završni rad (master ili magistarski rad) iz oblasti izbora;

c) za lektora može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, odnosno naučni stepen magistra nauka;
d) za docenta može biti biran kandidat koji:
   - ima naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
   - ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
   - pokazane nastavničke sposobnosti;
e) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji:
   - ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,
   - ima najmanje pet naučnih radova iz oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom nakon izbora u zvanje docenta,
   - ima objavljenu knjigu (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) ili patent, odnosno originalni metod u odgovarajućoj naučnoj oblasti, priznat kao zaštićena intelektualna svojina, nakon izbora u zvanje docenta,
   - ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja docenta,
   - ima mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;
f) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji:
   - ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,
   - ima najmanje osam naučnih radova iz oblasti za koju se bira objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom, nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   - ima najmanje dvije objavljene knjige (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   - ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   - je uspješno realizirao mentorstvo kandidata za stepen trećeg ciklusa nakon sticanja zvanja vanrednog profesora.

(2) Ukoliko kandidat za napredovanje u zvanje vanrednog ili redovnog profesora iz objektivnih razloga nije ispunio uslov mentorstvo na drugom ciklusu, onda je dužan objaviti još jedan rad u citatnim bazama, a ukoliko nije ispunio mentorstvo na trećem ciklusu, onda je kandidat dužan objaviti još dva rada u priznatim publikacijama, kao prvi autor, koje su indeksirane u citatnim bazama ili još dva mentorstva na drugom ciklusu, računajući od posljednjeg izbora.

(3) Objektivni razlozi za neispunjavanje uslova mentorstva iz stava (2) ovog člana su:

a) ako na fakultetu nije organiziran studij drugog i trećeg ciklusa, odnosno postdiplomski studij;
b) ako nijedan kandidat nije prijavio temu magistarskog ili doktorskog rada iz naučne oblasti za koju se vrši izbor;
c) ako zbog broja kandidata u datom vremenskom periodu kandidat za izbor u određeno akademsko zvanje nije određen za mentora.

(4) Rokovi za izbor u akademsko zvanje utvrđeni zakonom produžit će se za:

a) vrijeme provedeno na porodiljskom odsustvu, odsustvu radi njege djeteta (postporodiljsko);
b) neprekidno bolovanje duže od tri mjeseca;
c) neprekidno plaćeno i neplaćeno odsustvo radi stručnog usavršavanja duže od tri mjeseca i
d) u drugim naročito opravdanim slučajevima predviđenim zakonom ili općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 92.
(Minimalni uslovi za izbor u nastavno-umjetnička i saradnička zvanja)

Minimalni uslovi za izbor u nastavno-umjetnička i saradnička zvanja u koje se bira

akademsko osoblje na studijskim programima na univerzitetu, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, su:

a) za umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:
   - ima završen prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   - najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;
b) za višeg umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija na najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5,
   - javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva;
c) za docenta magistra može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   - ima javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   - pokazane rezultate u nastavnom radu;
d) za vanrednog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   - proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta magistra,
   - veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koje predstavlja samostalan doprinos razvoju umjetnosti,
   - priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti,
   - pokazane rezultate u nastavnom radu;
e) za redovnog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   - proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora magistra,
   - javno predstavljena izuzetna umjetnička djela koja su značajno doprinijela razvoju kulture i umjetnosti u akademskoj i društvenoj zajednici,
   - priznanja za uspješno djelovanje u određenoj oblasti,
   - pokazane rezultate u nastavnom radu,
   - koji je dao značajan doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

Član 93.
(Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5;
b) za predavača visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - završen drugi ciklus studija sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5, odnosno naučni stepen magistra nauka,
   - pokazane nastavničke sposobnosti,
   - objavljena najmanje dva naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom;
c) za profesora visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
   - ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
   - pokazane nastavničke sposobnosti.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora i docenta, izabrana u zvanje na univerzitetima.

Član 94.
(Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij)

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, su:

a) za umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:
   - ima završen prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   - najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;
b) za predavača visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - završen najmanje prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   - javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   - pokazane nastavničke sposobnosti;
c) za profesora visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - završen drugi ciklus umjetničkog studija sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5,
   - javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   - pokazane nastavničke sposobnosti.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja su izabrana u zvanje na umjetničko-nastavnim predmetima na univerzitetima.

Član 95.
(Uslovi za izbor u zvanja na visokoškolskoj ustanovi)

(1) Bliži uslovi za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i saradnička zvanja utvrđuju se pravilnikom koji donosi senat visokoškolske ustanove, na koji saglasnost daje ministar.

(2) Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

(3) Prilikom izbora u isto zvanje nastavnik i saradnik moraju ispuniti minimalno 50% uslova koji su propisani za izbor u više zvanje, što se detaljnije uređuje pravilnikom iz stava (1) ovog člana.

Član 96.
(Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu)

(1) Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu je:

a) umjetnički saradnik – na period od četiri godine godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
b) asistent – na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
c) viši umjetnički saradnik – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
d) viši asistent – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;
e) lektor – na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora bez ograničavanja broja izbora;
f) docent i docent magistar – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
g) vanredni profesor i vanredni profesor magistar – na period od šest godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
h) redovni profesor i redovni profesor magistar – trajno.

(2) Sticanje prava na izbor u viša zvanja (vanrednog i redovnog profesora) može se steći i prije predviđenog izbornog perioda, ukoliko kandidat ispunjava sve uslove za izbor u odgovarajuće zvanje predviđene članom 91. stav (1) ovog Zakona, s tim da kandidat mora provesti u zvanju iz kojeg se bira najmanje 50% izbornog perioda.

(3) Period na koji se može produžiti saradnički staž:

a) akademskom osoblju u zvanju asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od dvije godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali drugi ili treći ciklus studija;
b) akademskom osoblju u zvanju višeg asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od tri godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali treći ciklus studija ili prijavili doktorsku tezu.

Član 97.
(Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi)

Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

a) umjetnički saradnik – na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
b) asistent – na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
c) predavač visoke škole – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
d) profesor visoke škole – trajno.

Član 98.
(Angažiranje nastavnika sa drugih univerziteta)

Javna visokoškolska ustanova može angažirati nastavnike i saradnike sa drugih univerziteta za izvođenje dijela nastave, ukoliko postoji potreba za tim, a u skladu sa Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Član 99.
(Dodjela počasnih zvanja)

(1) Univerzitet može, na prijedlog fakulteta ili druge organizacione jedinice, dodijeliti zvanje profesor emeritus penzionisanom redovnom profesoru, koji se posebno istakao svojim naučnim, odnosno umjetničkim radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u osiguravanju nastavno-naučnog, odnosno umjetničkog podmlatka u oblasti za koju je izabran.
(2) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija, učestvovati u izradi istraživačkih projekata i biti član komisije za izbor u zvanja.
(3) Izuzetno, profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave i na prvom ciklusu studija, ukoliko nije moguće pokriti nastavu raspoloživim nastavnim osobljem.
(4) Postupak i uslovi dodjele zvanja i prava lica iz stava (1) ovog člana bliže se utvrđuju općim aktom univerziteta.
(5) Prava i obaveze lica koje je izabrano u zvanje iz stava (2) ovog člana utvrđuje se ugovorom o angažiranju za izvođenje nastave.
(6) Univerzitet može dodijeliti i zvanje počasni doktor nauka, u skladu sa uslovima i procedurama utvrđenim statutom univerziteta i općeprihvaćenim standardima u naučno-istraživačkoj i obrazovnoj djelatnosti.

Član 100.
(Izvođenje nastave jezika i nastave vještina na nematičnom fakultetu)

(1) Nastavu stranih jezika, kao i standardnog B/H/S jezika, na nematičnom fakultetu može izvoditi lektor.

(2) Nastavu vještina može izvoditi i nastavnik vještina, koji je završio prvi ili drugi ciklus studija, odnosno ekvivalent s najmanjom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5 na prvom, odnosno na drugom ciklusu studija, koji ima objavljene stručne radove u odgovarajućoj oblasti i sposobnost za nastavni rad.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove, kojeg donosi senat, bliže se uređuje:

a) način izbora i
b) period na koje se bira nastavnik vještina.

Član 101.
(Učestvovanje istaknutog naučnika, stručnjaka ili umjetnika u ostvarivanju dijela nastave)

(1) Istaknuti naučnik, stručnjak ili umjetnik može učestvovati u ostvarivanju dijela nastave na nastavnom predmetu na visokoškolskoj ustanovi, u skladu sa statutom.

(2) Na akademiji umjetnosti saradnici mogu, u saradnji sa nastavnikom, izvoditi nastavu iz dijela programa ili pojedinih oblika stručnog, odnosno umjetničkog rada, obuku iz stručnih znanja i vještina, vježbe i druge poslove utvrđene statutom.

Član 102.
(Izbor akademskog osoblja)

(1) Izbor u zvanje provodi se javnim konkursom koji se objavljuje na stranici visokoškolske ustanove.
(2) Konkurs za izbor nastavnika i saradnika objavljuje se najkasnije šest mjeseci prije isteka vremena za koje je nastavnik, odnosno saradnik biran.
(3) Izbor u zvanje nastavnika i saradnika visokoškolska ustanova obavlja u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja konkursa.
(4) U slučaju da procedura izbora akademskog osoblja iz objektivnih razloga nije završena u

roku iz stava (3) ovog člana, neće se pokretati postupak raskida ugovora o radu do okončanja postupka izbora, a najduže u roku od godinu dana od dana raspisivanja konkursa.
(5) Bliže odredbe o rokovima u postupku izbora u akademska zvanja i objektivnim razlozima iz stava (4) ovog člana propisat će se pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 103.
(Pokazana nastavnička sposobnost)

(1) Pod pokazanom nastavničkom sposobnosti, kao uslov za izbor u nastavnička zvanja, podrazumijeva se iskustvo u nastavnom radu na visokoškolskoj ustanovi u trajanju od najmanje jednog izbornog perioda u saradničkom zvanju.
(2) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na visokoškolskoj ustanovi obavezan je pred studentima i komisijom održati pristupno predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno naučnog / umjetničkog polja / grane za koje je konkurisao.

Član 104.
(Pristupno predavanje)

(1) Vijeće organizacione jedinice univerziteta, odnosno senat visoke škole obrazuje komisiju za podnošenje izvještaja o prijavljenom kandidatu koji ranije nije izvodio nastavu u visokoškolskim ustanovama.
(2) Komisija iz stava (1) ovog člana se sastoji od najmanje tri nastavnika iz naučnog polja, od kojih je najmanje jedan iz uže naučne oblasti za koju se nastavnik bira.
(3) Članovi komisije iz stava (1) ovog člana su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.
(4) Visokoškolska ustanova dužna je javno oglasiti vrijeme održavanja pristupnog predavanja.
(5) Komisija iz stava (1) ovog člana u roku od 30 dana od dana imenovanja u obavezi je podnijeti izvještaj o pristupnom predavanju.
(6) Vijeće organizacione jedinice univerziteta, odnosno senat visoke škole razmatra izvještaj komisije iz stava (1) ovog člana.
(7) Ako izvještaj komisije iz stava (1) vijeće organizacione jedinice univerziteta, odnosno senat visoke škole usvoji, isti se dostavlja komisiji za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje i čini konkursnu dokumentaciju.
(8) Bliži uslovi za pristupno predavanje utvrđuju se pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 105.
(Komisija za izbor)

(1) Vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove imenuje komisiju za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje.
(2) Komisiju iz stava (1) ovog člana čine najmanje tri nastavnika od kojih je većina iz uže naučne/umjetničke oblasti za koju se kandidat bira.
(3) Izuzetno, kada nije moguće sastaviti komisiju u skladu sa stavom (2) ovog člana, komisije mogu činiti nastavnici iz srodne naučne/umjetničke oblasti za koju se kandidat bira, pod uslovom da vijeće organizacione jedinice u konkretnom slučaju utvrđuje srodnost naučnih oblasti.
(4) Članovi komisije za izbor nastavnika su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.
(5) Članovi komisije za izbor saradnika su u zvanju docent, vanredni ili redovni profesor.
(6) Precizniji kriteriji, sastav i način rada komisija za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje uređuju se pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 106.
(Izvještaj komisije)

(1) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor je obavezna dostaviti izvještaj s prijedlogom za izbor u akademska zvanja vijeću organizacione jedinice u roku od 30 dana od dana imenovanja.

(2) Sadržaj izvještaja komisije iz stava (1) ovog člana preciznije se uređuje pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 107.
(Izboru kandidata i odluka o izboru)

(1) Izbor kandidata u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i saradnička zvanja vrši senat.

(2) Odluka o izboru u zvanje donosi se većinom glasova ukupnog broja članova senata, a na osnovu prijedloga odluke vijeća fakulteta i izvještaja komisije iz člana 105. ovog Zakona.

Član 108.
(Podnošenje zahtjeva za preispitivanje odluke o izboru)

(1) Kandidat može podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru kandidata u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna zvanja i saradnička zvanja senatu, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o odluci senata.

(2) Odluka senata, po zahtjevu za preispitivanje, je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Član 109.
(Obaveza dekana/direktora u postupku izbora)

Dekan/direktor organizacione jedinice obavezan je naročito:

a) u rokovima utvrđenim zakonom, statutom i pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona pokrenuti proceduru za izbor akademskog / naučno-istraživačkog osoblja u isto ili više zvanje;
b) u roku od pet dana nakon utvrđivanje prijedloga za raspisivanje konkursa za izbor akademskog / naučno-istraživačkog osoblja od strane vijeća dostaviti senatu na dalje postupanje;
c) po dobijanju saglasnosti senata, u roku od pet dana raspisati konkurs;
d) po okončanju konkursne procedure, u roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava, uvrstiti prijedlog za formiranje komisije za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko / naučno-istraživačko zvanje u dnevni red sjednice vijeća;
e) izvještaj komisije uvrstiti u dnevni red sjednice vijeća organizacione jedinice najkasnije u roku od 30 dana od dana imenovanja komisije za pripremanje prijedloga za izbor;
f) u roku od pet dana od dana održavanja sjednice vijeća organizacione jedinice na kojoj se glasalo o prijedlogu komisije za izbor u akademsko / naučno-istraživačko zvanje, istu dostaviti senatu visokoškolske ustanove na dalje postupanje.

Član 110.
(Primjena zakonskih propisa kojima se uređuju radni odnosi)

(1) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti akademskog osoblja i drugih lica zaposlenih u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se zakonski propisi kojima se uređuju radni odnosi, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na neodređeno ili određeno vrijeme u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, uz obavezu provođenja ponovnog izbora u isto ili izbora u više zvanje po isteku perioda na koje su izabrani.

(3) U slučaju da lica iz stava (2) ovog člana koja su zaključila ugovor o radu na određeno vrijeme, ne budu izabrana u isto ili više zvanje, prestaje im radni odnos.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana visokoškolska ustanova može ponuditi članu akademskog osoblja zaključivanje novog ugovora o radu na poslovima za koje se ne traži izbor u akademsko zvanje ako za to postoji mogućnost i potreba.

(5) Obaveza provođenja izbora u isto ili više zvanje iz stava (2) ovog člana prestaje nakon što nastavnik bude izabran u zvanje redovnog profesora i redovnog profesora magistra na univerzitetu i profesora visoke škole na visokoj školi.

Član 111.
(Pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja)

(1) Nastavnik i saradnik imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja i na mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa, u vrijeme dok obavlja javnu funkciju.

(2) Nastavniku i saradniku poslije pet godina rada provedenih na visokoškolskoj ustanovi može biti odobreno plaćeno odsustvo u trajanju do jedne školske godine radi stručnog i naučnog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(3) Ako se nastavnik ili saradnik odluče za korištenje prava iz stava (1) ovog člana, dužan

se obratiti visokoškolskoj ustanovi zahtjevom za odobrenje.

(4) Visokoškolska ustanova dužna je odlučiti o zahtjevu iz stava (3) ovog člana u skladu sa zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 112.
(Prestanak radnog odnosa nastavnika)

(1) Nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi kad navrši 65 godina života, uz mogućnost nastavničkog angažiranja.

(2) Nastavniku iz stava (1) ovog člana, u slučaju deficitarnosti nastavnog kadra na univerzitetu može se na prijedlog vijeća organizacione jedinice produžiti ugovor o radu do dvije akademske godine, a angažman do navršene 72 godine života.

(3) Penzionisani profesori mogu biti članovi u komisijama za izbore u akademska zvanja do navršene 72 godine života, ukoliko nema mogućnosti da se u komisiji angažiraju nastavnici iz radnog odnosa.

Član 113.
(Angažman istraživača)

Na visokoškolskim institucijama može biti angažirno, kao nastavnik i saradnik viskoškolske ustanove, lice koje ima zvanja istraživača u skladu sa propisima koji reguliraju naučno-istraživačku djelatnost.

DIO DESETI – STUDENTI I STUDENTSKI STANDARD

Član 114.
(Ugovor o studiranju)

(1) Student koji je upisan na visokoškolsku ustanovu zaključuje ugovor sa dekanom organizacione jedinice, u skladu sa ovim Zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) U ugovoru iz stava (1) ovog člana navodi se način osiguranja nastavljanja i završetka školovanja u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove ili prestanka izvođenja određenog studijskog programa, a u skladu sa članom 44. stav (7) ovog Zakona.

(3) Studentu koji je upisan na visokoškolsku ustanovu izdaje se studentska knjižica – indeks.

Član 115.
(Prava studenta)

U skladu sa statutom visokoškolske ustanove, student ima pravo:

a) koristiti biblioteku i druge usluge za studente koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi;
b) učestvovati na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim organima i drugim organima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, kao i da se bori za zaštitu autonomije i digniteta visokoškolske ustanove;
c) učestvovati u sistemu osiguranja kvaliteta visokoškolske ustanove;
d) na priznavanje i prenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova u Kantonu, Bosni i i Hercegovini i u inostranstvu, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 116.
(Obaveze studenta)

Student upisan na visokoškolsku ustanovu ima obaveze:

a) prisustvovati predavanjima, vježbama, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okvirima predmeta studijskog programa, u skladu sa njihovim statusom;
b) pridržavati se pravila koja je ustanovila visokoškolska ustanova;
c) poštovati prava osoblja i drugih studenata;
d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovanju u akademskim aktivnostima.

Član 117.
(Obavezne odredbe statuta o pravima studenta)

Statut visokoškolske ustanove sadrži odredbe koje:

a) osiguravaju slobodu studenta da, u skladu sa ovim Zakonom, ispituje i testira primljena znanja i nudi nove ideje i mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa;

b) osiguravaju studentu, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organizacije i okupljanja studenata;
c) štite studenta od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što je: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenjem ili bilo kojim drugim statusom;
d) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja disciplinskih pitanja koja se tiču studenta.

Član 118.
(Ostala prava studenta)

(1) Studenti imaju pravo iznijeti svoja mišljenja u pogledu kvalitete nastave ili drugih usluga visokoškolske ustanove, a statut visokoškolske ustanove uređuje pravično rješavanje takvih pritužbi, u roku koji ne može biti duži od 30 dana.
(2) Okolnosti pod kojima je student ispisan iz akademskih ili disciplinskih razloga, kao i žalbeni postupci razrađeni su statutom visokoškolske ustanove.
(3) Student ima pravo osporiti pred nadležnim sudom konačne odluke visokoškolske ustanove iz stava (2) ovog člana koje se odnose na njega.

Član 119.
(Mirovanje prava i obaveza studenta)

(1) Studentu se na njegov zahtjev odobrava mirovanje prava i obaveza u slučaju:

a) teže bolesti;
b) upućivanja na stručnu praksu u trajanju od najmanje šest mjeseci;
c) njege djeteta do godinu dana života;
d) održavanja trudnoće;
e) u drugim slučajevima predviđenim općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Pravilima studiranja određuje se organ, procedura i uslovi ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana.

Član 120.
(Povreda obaveza od strane studenta)

(1) Student odgovara za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.
(2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.
(3) Pokretanje disiplinskog postupka zastarjeva po isteku šest mjeseci od dana saznanja o učinjenoj povredi, odnosno 12 mjeseci od kada je povreda učinjena.
(4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se lakše i teže povrede obaveza studenta, disciplinski organi i disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Član 121.
(Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje:

a) završetkom studijskog programa i dobijanjem zvanja za koje se student školuje;
b) ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija;
c) kada student ne upiše godinu studija, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
d) kad ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
e) kada visokoškolska ustanova izrekne studentu disciplinsku mjeru isključenja sa visokoškolske ustanove.

(2) Status redovnog studenta, pored uslova iz stava (1) ovog člana, prestaje i kada student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslov za upis u višu godinu studija.

(3) O prestanku stutusa studenta iz stava (1) tačke c), d) i e) i stava (2) ovog člana dekan odlučuje rješenjem u roku od 30 dana.

Član 122.
(Studentski standard)

Na pitanja studentskog standarda primjenjuje se poseban zakon koji reguliše studentski standard.

DIO JEDANAESTI – FINANSIRANjE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 123.
(Izvori osiguranja sredstava za finansiranje visokoškolskih ustanova)

(1) Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja javnim visokoškolskim ustanovama osiguravaju se iz sljedećih izvora:

a) budžeta Kantona;
b) vlastitih prihoda;
c) donacija i
d) drugih izvora.

(2) Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja privatnim visokoškolskim ustanovama osigurava osnivač iz sljedećih izvora:

a) vlastitih prihoda;
b) donacija i
c) drugih izvora.

(3) Novčana sredstva iz stava (1) i (2) ovog člana pripadaju visokoškolskoj ustanovi i organizacionoj jedinici koja ih je ostvarila i koriste se u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom.
(4) Visokoškolske ustanove mogu se finansirati samo iz onih izvora koji ne utiču na njihovu autonomiju.
(5) Za korištenje finansijskih sredstava, u skladu sa finansijskim planom i propisima koji reguliraju oblast visokog obrazovanja i finasijskog poslovanja, odgovoran je rektor univerziteta, dekani/direktori organizacionih jedinica i direktor visoke škole.

Član 124.
(Finansiranje iz sredstava budžeta)

(1) Sredstvima budžeta Kantona finansiraju se plate i naknade zaposlenih, u skladu sa propisima koji reguliraju plate zaposlenih u oblasti obrazovanja i u skladu sa standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova.
(2) Ministar donosi Pravilnik o standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova na koji saglasnost daje Vlada.
(3) Na javnim visokoškolskim ustanovama sredstvima budžeta Kantona sufinansiraju se:

a) naučno-istraživačke djelatnosti;
b) troškovi materijala i usluga;
c) oprema i uslovi za studiranje studenata sa invaliditetom;
d) troškovi za nabavku stalnih sredstava;
e) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja i
f) programi i projekti studentskih organizacija.

(4) U vezi sa tačkama e) i f) stava (3) ovog člana ministar donosi pravilnike o sufinansiranju:

a) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja i
b) programa i projekata studentskih organizacija.

(5) Učešće budžeta Kantona u sufinansiranju troškova iz stava (3) ovog člana utvrđuje se na osnovu propisa kojima se regulira izvršenje budžeta i usvojenim budžetom Kantona za kalendarsku godinu.

Član 125.
(Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove)

(1) Vlastite prihode visokoškolske ustanove ostvaruju putem:

a) projekata i naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, uključujući prihode od organiziranja naučno-stručnih skupova i konsultantskih usluga;
b) usluga laboratorijskih ispitivanja i atestiranja;
c) seminara i drugih vidova obuke prema programima cjeloživotnog učenja;
d) izdavačke djelatnosti, izrade elaborata i ekspertiza;
e) iznajmljivanja poslovnog prostora, a u skladu sa standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova i
f) ostalih prihoda od registriranih djelatnosti navedenih u aktu o osnivanju visokoškolske ustanove i Pravilnika o vrstama vlastitih prihoda u FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 104/22).

(2) Vlastite prihode iz stava (1) tačka c), d), e) i f) ovog člana visokoškolska ustanova može ostvarivati na način i po postupku kojim se ne ometa odvijanje osnovne djelatnosti visokoškolske ustanove.

Član 126.
(Školarina)

(1) Školarina na javnoj visokoškolskoj ustanovi je iznos novčanih sredstava kojima student učestvuje u sufinansiranju ukupnih troškova njegovog studija na javnoj visokoškolskoj ustanovi.

(2) Ministar predlaže Vladi visinu školarine za sve studijske programe na javnim visokoškolskim ustanovama, na prijedlog

visokoškolskih ustanova i u skladu sa utvrđenom upisnom politikom za tu godinu.

(3) Vlada donosi odluku o visini školarine za sve studijske programe na javnoj visokoškolskoj ustanovi za svaku akademsku godinu, u skladu sa stavom (2) ovog člana.

(4) Pravo upisa u narednu godinu studija u svojstvu studenata koji se finansiraju iz budžeta Kantona imaju studenti koji se rangiraju u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta.

(5) Rangiranje studenata iz stava (4) ovog člana utvrđuje se prema rang-listi koja se formira na osnovu broja ostvarenih bodova i postignutog uspjeha, na način i po postupku utvrđenim općim aktom visokoškolske ustanove.

(6) Privatna visokoškolska ustanova ima pravo donijeti odluku o visini školarine, koju je dužna, prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata, objaviti za sve studijske programe za koje vrši upis na način dostupan javnosti.

(7) Visina školarine iz stava (1) člana obuhvata:

a) administrativne troškove upisa godine i semestra i
b) prijavu svih ispita za jednu akademsku godinu.

(8) Visina školarine za studente koji se finasiraju iz budžeta Kantona je jednaka za sve godine studija i student je može uplatiti u više rata, a u skladu sa odredbama Statuta.

(9) Ostale naknade koje plaća student u skladu sa statutom:

a) naknadu za nepoložene ispite studenta koji obnavlja godinu;
b) naknadu za komisijske ispite;
c) naknadu za priznavanje položenih ispita za studenta koji prelazi sa drugih fakulteta zbog nastavka školovanja;
d) naknadu za štampanje diploma, diplomskih ispita i troškova promocije.

(10) Studentima koji ostvaruju prava u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 31/20 i 9/23) i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 5/00, 7/01, 11/14, 23/18, 15/20 i 10/23) moraju se osigurati prava propisana navedenim zakonima.

Član 127.
(Raspoređivanje vlastitih prihoda)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove uz saglasnost Vlade donosi pravilnik o kriterijima za raspodjelu vlastitih prihoda iz člana 125. ovog Zakona, na prijedlog vijeća organizacionih jedinica.

(2) Pravilnikom iz stava (1) ovog člana precizira se na koji način i u kom omjeru organizaciona jedinica ima finansijska ovlaštenja i preuzima odgovornost unutar visokoškolske ustanove i to tako da se precizno evidentiraju i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica, poštujući odnos učinjenih rashoda i ostvarenih prihoda unutar organizacione jedinice.

Član 128.
(Saradnja institucija visokog obrazovanja i privatnog sektora)

U svrhu zadovoljavanja javnih potreba u oblasti visokog obrazovanja može se uspostavljati saradnja javnog i privatnog sektora, u skladu sa propisima kojima se reguliraju te oblasti.

DIO DVANAESTI – EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE

Član 129.
(Evidencija koju vodi visokoškolska ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova, odnosno organizaciona jedinica ustanove vodi:

a) matičnu knjigu studenata;
b) evidenciju o izdatim javnim ispravama;
c) evidenciju o ispitima;
d) druge evidencije koje je propisalo Ministarstvo.

(2) Podaci upisani u evidenciju prikupljaju se, obrađuju, čuvaju i koriste za potrebe obavljanja djelatnosti visokoškolske ustanove, odnosno njene organizacione jedinice, za potrebe Ministarstva i za obavljanje zakonom utvrđenih poslova.

(3) Podaci iz evidencije koriste se tako da se osigurava zaštita identiteta studenata, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH.

(4) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije koju vodi visokoškolska ustanova.

Član 130.
(Javne isprave)

(1) Na osnovu podataka iz evidencije visokoškolska ustanova izdaje javne isprave, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktom i statutom.
(2) Javne isprave u smislu ovog Zakona su:

a) studentska knjižica – indeks;
b) diploma o stečenom visokom obrazovanju;
c) dodatak diplomi;
d) uvjerenje o položenim ispitima;
e) uvjerenje o stečenoj akademskoj tituli, odnosno zvanju u određenoj oblasti.

(3) Visokoškolska ustanova izdaje javne isprave na jezicima konstitutivnih naroda, latiničnim ili ćiriličnim pismom, zavisno od zahtjeva stranke.
(4) Akademske titule, stručna i naučna / umjetnička zvanja na javnim ispravama koje izdaje visokoškolska ustanova, navode se kako u muškom, tako i u ženskom gramatičkom rodu.
(5) Kada se nastava ostvaruje na nekom od stranih jezika, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično na jeziku jednog od konstitutivnih naroda, latiničnim ili ćiriličnim pismom, zavisno od zahtjeva stranke, i na jeziku i pismu na kojem se izvodi nastava.
(6) Na zahtjev studenta, visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koje sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignute rezultate.
(7) Na osnovu podataka iz evidencije, visokoškolska ustanova, odnosno fakultet ili umjetnička akademija kao njena organizaciona jedinica, izdaje duplikat diplome o stečenom visokom obrazovanju poslije proglašenja originalne diplome nevažećom u jednom od službenih glasila u BiH.
(8) Diploma iz stava (7) ovog člana ima značaj originalne diplome.
(9) Na novoj diplomi se stavlja oznaka da se radi o duplikatu diplome, koja je izdata poslije proglašenja originala diplome nevažećom.
(10) Ukoliko javna isprava iz stava (2) ovog člana sadrži grešku u imenima ili brojevima, pisanju, kao i druge očigledne netačnosti, izdat će se nova isprava o trošku izdavaoca ukoliko je krivnjom izdavaoca izdana isprava sa greškom, odnosno o trošku lica kome je isprava izdana ukoliko je njegovom krivnjom došlo do greške u ispravi.

Član 131.
(Diploma i dodatak diplomi)

(1) Diploma se ovjerava suhim pečatom visokoškolske ustanove.
(2) Dodatak diplomi obavezno se izdaje uz diplomu i sadrži vještine, kompetencije i znanja nosioca diplome i druge podatke u skladu sa zakonom, podzakonskim aktom i statutom.
(3) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove.
(4) Diplomu i dodatak diplomi potpisuju rektor i dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije, u sastavu univerziteta.
(5) Diplomu i dodatak diplomi visoke škole potpisuje direktor.
(6) Dodatak diplomi ovjerava se pečatom visokoškolske ustanove.
(7) Zajedničku diplomu i dodatak diplomi potpisuju ovlaštena lica visokoškolskih ustanova koje izvode studijski program za sticanje zajedničke diplome.

Član 132.
(Utvrđivanje završenog visokoškolskog obrazovanja)

(1) Lice koje nema javnu ispravu o stečenom visokom obrazovanju, a evidencija o tome, odnosno arhivska građa je uništena, nestala ili nedostupna, može podnijeti zahtjev sudu u vanparničnom postupku u mjestu prebivališta ili boravišta, zbog utvrđivanja završenog školovanja.

(2) Rješenje suda kojim se dokazuje da je lice steklo visoko obrazovanje zamjenjuje diplomu o završenom visokom obrazovanju.

Član 133.
(Oglašavanje diplome, dodatka diplome i uvjerenja ništavim)

(1) Diploma, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju oglašavaju se ništavim:

a) ako ih je izdala nelicencirana visokoškolska ustanova;
b) ako ih je potpisalo neovlašteno lice;
c) ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na studiju na način i prema postupku koji je utvrđen zakonom, podzakonskim aktom i

studijskim programom visokoškolske ustanove.

(2) Ministar donosi Pravilnik o postupku oglašavanja javnih isprava ništavim.

DIO TRINAESTI – NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Član 134.
(Upravni nadzor)

(1) Upravni nadzor nad radom visokoškolskih ustanova i zakonitošću akata donesenih od strane visokoškolskih ustanova, na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo.

(2) Za provođenje upravnog nadzora, ministar može imenovati Komisiju od državnih službenika koji ispunjavaju uslove iz člana 135. stav (3) ovog Zakona.

(3) Po obavljenom upravnom nadzoru, Komisija iz stava (2) ovog člana podnosi m inistru izvještaj o obavljenom upravnom nadzoru.

(4) Ministar će, u skladu sa činjenicama utvrđenim u upravnom nadzoru, donijeti upravni akt kojim će naložiti upravnu mjeru ili će obavijestiti visokoškolsku ustanovu o rezultatima upravnog nadzora.

Član 135.
(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši organ nadležan za inspekcijske poslove u obrazovanju.

(2) Inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana vrši inspektor za visoko obrazovanje.

(3) Za inspektora za visoko obrazovanje može biti imenovano lice koje ima završen pravni, pedagoški, filozofski, prirodno-matematički fakultet ili fakultet političkih nauka i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(4) U vršenju nadzora inspektor za visoko obrazovanje je ovlašten i dužan da:

a) zabrani rad visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad bez odobrenja Ministarstva;
b) naloži preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi;
c) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje ispite koji nisu obavljeni u skladu sa ovim Zakonom, odnosno statutom visokoškolske ustanove;
d) naloži zabranu rada licima koja nisu završila odgovarajući obrazovni program na licenciranim visokoškolskim ustanovama;
e) naloži zabranu rada licima koja nisu u skladu sa ovim Zakonom stekla odgovarajuće naučno-nastavno zvanje;
f) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje upisa studenata koji su upisani suprotno odredbama ovog Zakona i statuta visokoškolske ustanove;
g) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje javne isprave koja je izdana suprotno odredbama ovog Zakona i statuta visokoškolske ustanova;
h) podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv odgovornog lica;
i) podnese zahtjev za pokretanje krivičnog postupka protiv odgovornog lica;
j) podnese izvještaj nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;
k) preduzme druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašten.

(5) Organ nadležan za inspekcijske poslove u obrazovanju po službenoj dužnosti oglašava ništavom diplomu, odnosno dodatak diplomi iz razloga utvrđenih u članu 133. ovog Zakona, ako to ne učini visokoškolska ustanova u ostavljenom roku.

Član 136.
(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako ne dozvoli pristup visokom obrazovanju na osnovu: spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine,

broja godina ili nekog drugog statusa (član 10. stav (2) ovog Zakona);
b) ako upiše studenta suprotno odredbama člana 10. stav (1) i člana 11. ovog Zakona;
c) ako ne objavi plan izvođenja nastave prije početka nastave za narednu akademsku godinu (član 56. stav (3) ovog Zakona);
d) ako izvrši izmjenu studijskog programa suprotno članu 57. stav (5) ovog Zakona i ako ne obavijesti Ministarstvo o izvršenim izmjenama studijskog programa;
e) ako ne postupi po zahtjevu Ministarstva (član 57. stav (7) ovog Zakona);
f) ako ne organizira polaganje ispita u skladu sa članom 61. ovog Zakona;
g) ako organizira polaganje ispita suprotno utvrđenim rokovima i terminima (član 62. ovog Zakona);
h) ako ne omogući studentu pravo polaganja ispita pred komisijom (član 63. ovog Zakona);
i) ako ne omogući polaganje ispita apsolventima svakog mjeseca (član 65. stav (2) ovog Zakona);
j) ako izvrši izbor u zvanja suprotno odredbama članova 91., 92., 93., 94., 95., 96. i 97. ovog Zakona;
k) ako ne raspiše konkurs za izbor akademskog osoblja (član 102. ovog Zakona);
l) ako onemogući korištenje prava na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja (član 111. ovog Zakona);
m) ako ne utvrdi i Ministarstvu ne predloži visinu školarine za narednu školsku godinu za sve studijske programe (član 126. stav (2) ovog Zakona);
n) ako privatna visokoškolska ustanova prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata ne objavi odluku o visini školarine za sve studijske programe (član 126. stav (6) ovog Zakona);
o) ako ne vodi ili ako vodi neuredno matičnu knjigu studenata, evidenciju o izdatim javnim ispravama, evidenciju o ispitima i druge evidencije propisane od strane Ministarstva (član 129. ovog Zakona);
p) ako ne uskladi statut ili druge opće akte sa ovim Zakonom (član 143. ovog Zakona).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi, novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Kaznom iz stava (2) ovog člana kaznit će se dekan, odnosno direktor organizacione jedinice:

a) ako ne postupi po zahtjevu Ministarstva (član 57. stav (7) ovog Zakona);
b) ako ne ispunjava obaveze iz člana 109. ovog Zakona;
c) ako ne zaključi ugovor sa studentom koji je upisan na tu visokoškolsku ustanovu (član 114. stav (1) ovog Zakona);
d) ako onemogući mirovanje prava i obaveza studenata (član 119. ovog Zakona);
e) ako, iako ima saznanja, ne pokrene disciplinski postupak protiv studenta čime omogući zastarjevanje pokretanja disciplinskog postupka (član 120. stav (3) ovog Zakona);
f) ako ne utvrdi prestanak statusa (član 121. stav (3) ovog Zakona).

(4) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako izvrši upis kandidata u prvu godinu studija mimo odluke o broju i strukturi studenata/studentica koji se upisuju u prvu godinu studija (član 17. tačka e) ovog Zakona);
b) ako obavlja djelatnost visokog obrazovanja van sjedišta bez odobrenja Ministarstva (član 38. tačka c) ovog Zakona);
c) ako je prilikom licenciranja planirala upis studenta samo u prvu godinu studija, a nakon dobijanja dozvole za izvođenje studijskog programa u prvoj godini njegovog izvođenja, izvršila upis studenta u više godine studija (član 38. tačka e) ovog Zakona);
d) ako otpočne s radom prije upisa u Registar visokoškolskih ustanova (član 40. stav (4) ovog Zakona);
e) ako nova organizaciona jedinica pri licenciranoj, odnosno akreditiranoj

visokoškolskoj ustanovi otpočne s radom suprotno članu 42. ovog Zakona:

f) ako obavlja djelatnost visokog obrazovanja u Unsko-sanskom kantonu, a nije upisana u registar iz člana 43. ovog Zakona;
g) ako otpočne sa izvođenjem novog studijskog programa prije licenciranja (član 45. ovog Zakona);
h) ako izvodi studijski program za koji nije dobila rješenje o ispunjenosti uslova i dozvolu za rad (član 45. ovog Zakona);
i) ako ne dostavi prijedlog plana upisa i podatke o upisanim studentima u skladu sa članom 68 . stav (1) i (3) ovog Zakona;
j) ako dodijeli zvanja koja nisu predviđena članom 90. ovog Zakona;
k) ako, suprotno podacima iz evidencije koju vodi, izda javnu ispravu (član 130. i 131. ovog Zakona);
l) ako izvodi studijski program suprotno članu 141. stav (3) ovog Zakona.

(5) Za prekršaj iz stava (4) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

Član 137.
(Kazna za plagijat)

Novčanom kaznom od 600 KM do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj lice koje objavi stručni, naučni ili umjetnički rad, a za koji se utvrdi da je plagijat iz člana 67. stav (1) ovog Zakona.

DIO ČETRNAESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 138.
(Korištenje stručnih i naučnih zvanja)

(1) Lica koja su završila studij prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog Zakona mogu koristiti stručna i naučna zvanja u skladu sa propisima prema kojima su ih stekla.
(2) Lica iz stava (1) visokoškolskoj ustanovi na kojoj su stekla zvanja mogu podnijeti zahtjev za ekvivalenciju ranije stečenog predbolonjskog zvanja sa novim zvanjem koje se stiče na visokoškolskoj ustanovi.
(3) Ranije stečena zvanja više, odnosno visoke stručne spreme po predbolonjskom sistemu mogu se ekvivalirati ukoliko kompetencije odgovaraju kompetencijama nivoa VI, odnosno nivoa VII iz Odluke o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini.

Član 139.
(Korištenje akademskih zvanja)

(1) Lica izabrana u akademska zvanja (nastavnici i saradnici) koja ta zvanja imaju na dan stupanja na snagu ovog Zakona zadržavaju ta zvanja do isteka perioda na koje su birani.
(2) Započeti izbor u zvanje nastavnika, saradnika i profesora emeritusa prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se prema tim propisima, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
(3) Lice kome je dodijeljeno zvanje profesora emeritusa prema zakonu koji je važio do dana stupanja na snagu ovog Zakona zadržava taj status.
(4) Lica koja su na dan stupanja na snagu ovog Zakona u ponovnom izboru u skladu sa Autentičnim tumačenjem odredbe člana 84. stav (1) tačka d) i e) Zakona o visokom obrazovanju - prečišćen tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 24/17) zadržavaju ta zvanja do isteka perioda na koje su birani.
(5) Lica koja su do dana stupanja na snagu ovog Zakona pokrenula postupak ponovnog izbora u skladu sa Autentičnim tumačenjem odredbe člana 84. stav (1) tačka d) i e) Zakona o visokom obrazovanju - prečišćen tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 24/17) imaju pravo na još jedan ponovni izbor.
(6) Postupak ponovnog izbora u zvanje u skladu sa stavom (5) ovog člana okončat će se u roku od šest mjeseci od dana raspisivanja konkursa za ponovni izbor u zvanje.
(7) Organ koji vrši inspekcijski nadzor izvršit će nadzor nad zakonitošću izbora nastavnika i saradnika na svim visokoškolskim ustanovama u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakon.

Član 140.
(Mandat)

(1) Mandat organa visokoškolske ustanove, koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona, traje do vremena isteka mandata na koji su birani.
(2) Mandat članova Savjeta, koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja

na snagu ovog Zakona, traje do vremena isteka mandata na koji su birani.

Član 141.
(Obaveza dostavljanja studijskih programa)

(1) Visokoškolska ustanova dužna je Ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona dostaviti sve studijske programe koje izvodi.
(2) Ministarstvo će studijske programe iz stava (1) ovog člana upisati u Registar studijskih programa.
(3) Studijski programi koji su se izvodili do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a koji se ne dostave Ministarstvu u roku iz stava (1) ovog člana ne mogu se izvoditi.

Član 142.
(Obaveze u donošenju propisa)

Vlada, Ministarstvo i visokoškolske ustanove donijet će propise iz članova 22. stav (5), 36. stav (5), 47. stav (3), 51. stav (3), 72. stav (4), 95. stav (1), 124. stav (2) i (4), 127. stav (1), 129. stav (4), 131. stav (3) i 133. stav (2), u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 143.
(Obaveza usklađivanja akata visokoškolske ustanove)

Visokoškolske ustanove će uskladiti svoje statute i druge opće akte sa odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 144.
(Prestanak važenja Zakona)

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 24/17 – prečišćeni tekst, 15/20 i 24/21).
(2) Podzakonski propisi koji su na snazi se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih propisa iz člana 142. i 143. ovog Zakona.
(3) Zakon o Univerzitetu u Bihaću („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 24/17 – prečišćeni tekst i 25/17) će se uskladiti sa ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 145.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-370/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1243.

Shodno odredbama V.A.11.b) i IV.2.d) Ustava Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K O N
O KORIŠTENJU, UPRAVLJANJU I ODRŽAVANJU ZAJEDNIČKIH DIJELOVA I UREĐAJA ZGRADA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim Zakonom utvrđuju se zajednički dijelovi i uređaji zgrade, uzajamni odnosi etažnih vlasnika, obaveza održavanja posebnog dijela zgrade, upravljanje zajedničkim dijelovima zgrade, obaveze i odlučivanje etažnih vlasnika, obaveze javnih preduzeća, gradova, općina, investitora novoizgrađenih zgrada i drugih osoba u upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, nadzor nad primjenom ovog Zakona i kaznene odredbe.

Član 2.
(Definicija pojmova korištenih u Zakonu)

(1) Pojmovi upotrebljeni u ovom Zakonu imaju značenje određeno zakonom kojim se uređuje vlasništvo i druga stvarna prava te zakonom kojima se uređuju prostorno uređenje i građenje, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

(2) Pojmovi korišteni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) etažno vlasništvo je pravo vlasništva na posebnom dijelu zgrade koje proizilazi i ostaje neodvojivo povezano sa odgovarajućim suvlasničkim dijelom (idealnim dijelom) nekretnine na kojem je uspostavljeno te se može samo zajedno s njim prenijeti ili opteretiti,
b) etažni vlasnik je fizička ili pravna osoba koja je vlasništvo na posebnom dijelu stekla po odredbama Zakona o stvarnim pravima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 66/13 i 100/13), Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 51/07, 72/08 i 23/09), Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 28/05 i 2/08), na osnovu kupoprodajnog ugovora, ugovora o poklonu ili drugog pravnog posla, kao i pravna osoba koja je nosilac prava raspolaganja nad posebnim dijelom (organ uprave, ustanove, privredna društva i sl.),
c) zgrada je samostalna građevinska cjelina odvojena od drugih zgrada dilatacijom sa jednim ili više ulaza, a neodvojivo povezana sa zemljištem na kojem je izgrađena ili može imati zajedničke dijelove i uređaje koji koriste i drugim zgradama (krov, oluci, fasada, konstruktivni zidovi, kotlovnica, toplotna izmjenjivačka podstanica, pumpna stanica centralnog grijanja i slično),
d) posebni dio zgrade je stan, poslovni prostor, garaža, garažno mjesto i drugi prostori, kojih su vlasnici pojedini, a ne svi etažni vlasnici u zgradi,
e) stanom se smatra skup prostorija namijenjenih za stanovanje sa pomoćnim prostorijama koje, po pravilu, čine jednu građevinsku cjelinu i imaju zaseban ulaz (član 3. Zakona o stambenim odnosima „Službeni list SRBiH“, broj: 14/84, 12/86, 36/89 i „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 11/98, 38/98, 12/99, 19/99),
f) upravitelj je pravna osoba registrovana za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora i pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama ili fizička osoba - obrtnik registrovan kod nadležnog organa uprave za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora i pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama, koji upravlja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, vrši održavanje istih i obavlja druge poslove koje mu povjere etažni vlasnici.

Član 3.
(Održivi razvoj stanovanja)

(1) Održivi razvoj stanovanja u smislu ovog Zakona predstavlja unapređenje uvjeta stanovanja građana i očuvanje i unapređenje vrijednosti stambenog fonda uz unapređenje energetske efikasnosti, smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu i racionalno korišćenje resursa.
(2) Održivi razvoj iz stava (1) ovog člana predstavlja javni interes.

POGLAVLJE II. ZAJEDNIČKI DIJELOVI I UREĐAJI ZGRADE

Član 4.
(Zajednički dijelovi i uređaji zgrade)

Zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, u smislu ovog Zakona, smatraju se:

a) konstruktivni elementi zgrade:
   1) temelji,
   2) nosivi zidovi, stubovi i grede,
   3) međuspratna konstrukcija,
   4) krovna konstrukcija (kosi i ravni krovovi),
   5) stepenište,
   6) vozno okno lifta i
   7) drugi konstruktivni elementi zgrade.
b) uređaji u zgradi:
   1) liftovi i pokretne platforme sa svim instalacijama,
   2) uređaji za snabdijevanje vodom (pumpe, hidrofor i hidrofleksi) sa pratećim instalacijama,
   3) hidranti sa instalacijama i ventilima,
   4) protivpožarni aparati,
   5) sanitarni uređaji u zajedničkim prostorijama,
   6) radijatori u zajedničkim prostorijama,

7) poštanski sandučići,
8) pumpa za izbacivanje vode iz podruma,
9) prepumpni uređaj,
10) postrojenje kotlovnice, postrojenje toplotne izmjenjivačke podstanice i postrojenje pumpne stanice centralnog grijanja ako je u suvlasništvu etažnih vlasnika,
11) zajednička TV antena,
12) postrojenje za ventilaciju,
13) postrojenje za klimatizaciju,
14) oprema za video nadzor zgrade,
15) uređaji i oprema sistema aktivne zaštite od požara,
16) oprema protuprovalnog sistema,
17) rampa za pripadajući parking ili drugu samostalnu prostoriju i drugi zajednički uređaji zgrade.

c) instalacije zgrade:
1) glavni napojni vodovi od kablovskog priključnog ormara zgrade, odnosno od NN razvoda transformatorske stanice ako se transformatorska stanica nalazi u zgradi, do razvodnih i mjernih ormara, usponski vodovi između razvodnih i mjernih ormara, vodovi od mjernih ormara do instalacijskih razdjelnika u stanovima i poslovnim prostorima sa pripadajućom opremom, uređajima i provodnicima, svi razvodni i mjerni ormari, isključujući elemente mjernog mjesta (brojilo, uređaj za upravljanje tarifom, limitator, uređaj za daljnsko očitanje brojila),
2) elektroinstalacijska stubišne, nužne i pomoćne rasvjete,
3) vodovodne instalacije u zajedničkim prostorijama te zajedničke vertikalne i horizontalne vodovodne instalacije od vodomjernog uređaja u šahtu ili podrumu (isključujući vodomjerni uređaj) do istočišta u stanu (isključujući istočišta i vodomjere koje postavljaju etažni vlasnici za stanove sa pripadajućom instalacijom),
4) kanalizaciona (vertikalna i horizontalna) instalacija u zidu i podu zgrade do revizionog okna na izlazu iz zgrade uključujući reviziono okno. Za zgrade sa više ulaza, time i više revizionih okana, u zajedničke instalacije spada i instalacija između revizionih okana do zaključno sa zadnjim revizionim oknom prema javnoj kanalizacionoj mreži. Za zgrade čija unutrašnja kanalizaciona mreža nema reviziono okno, u zajedničke dijelove spada kanalizaciona instalacija do spoja na javnu kanalizacionu instalaciju bez priključnog kolektora,
5) telefonske (vertikalne i horizontalne) instalacije od distributivnog ormarića do prve utičnice u stanu,
6) elektroinstalacija zvona od tastera na ulazu u zgradu do zvona u stanu, isključujući zvono,
7) elektroinstalacija govornog uređaja od uređaja na ulazu u zgradu sa govornim uređajem u stanu,
8) elektroinstalacija električnih brava, pozivnih tastatura i slično,
9) instalacija centralnog grijanja, kompletna vertikalna i horizontalna instalacija, uključujući ozračnu mrežu sa ozračnim ventilima, razvodnu mrežu u podrumu, na tavanu - potkrovlju i na krovu zgrade od zajedničkog mjerila toplotne energije u šahtu ispred zgrade, u podrumu zgrade, u kotlovnici ili toplotnoj izmjenjivačkoj podstanici (isključujući zajedničko mjerilo, prateće zaporne ventile i balans ventil), do zaključno sa ventilima ispred grijnih tijela - za dvocijevne sisteme, odnosno do individualnih mjerila toplotne energije, odnosno ulaznog ventila (isključujući individualna mjerila, prateće zaporne ventile i balans ventil), za svaki stan/poslovni prostor – za jednocijevne sisteme,
10) plinska (vertikalna i horizontalna) instalacija od zapornog ventila u sigurnosnom ormariću, do zapornog ventila ispred potrošača u stanovima, izuzev mjerno–regulacionih setova,

11) instalacija kablovskih i antenskih sistema, od razvodnika na ulazu u zgradu (na krovu ili u prizemlju) do razvodnika na ulazu u stan,
12) sistem za dovod zraka za sagorijevanje, dimnjaci i drugi sistemi za odvod produkata sagorijevanja,
13) ventilacioni kanali i kanali za klimatizaciju,
14) instalacija gromobrana – komplet horizontalna i vertikalna instalacija, uključujući i uzemljivač,
15) instalacija video nadzora zgrade,
16) instalacija vatrodojavnih sistema,
17) instalacija skrivenih sistema zaštite od požara,
18) hidrantska instalacija,
19) instalacija za centralno očitanje potrošnje vode, gasa i toplotne energije i druge zajedničke instalacije zgrade.

d) zajedničke prostorije zgrade:
1) ulaz u zgradu, sa ili bez vjetrobrana,
2) stubišni prostor,
3) zajednički hodnik i galerija,
4) podrumski prostor sa izuzetkom pomoćnih prostorija (ostava) koje pripadaju stanu,
5) potkrovlje i tavan, u slučajevima kada ne predstavlja i nije predviđen kao vlasništvno pojedinca,
6) prohodna i neprohodna zajednička terasa, lođa i balkon, kojim svi etažni vlasnici imaju slobodan pristup iz zajedničkih prostorija zgrade,
7) zajedničko spremište,
8) smetljarnik i drugi prostori za skupljanje otpadaka,
9) mašinska prostorija lifta,
10) prostorija za smještaj zajedničkih uređaja zgrade,
11) zajedničke društvene prostorije, vešeraj i sl,
12) prostorija za spremačicu i drugi zajednički prostori zgrade.

e) ostali zajednički dijelovi zgrade:
1) pokrov (crijep, salonit, lim, eternit, šindra i sl.),
2) svi slojevi ravnog krova,
3) krovna i fasadna limarija i termoizolacija,
4) horizontalna i vertikalna hidroizolacija zajedničkih i posebnih dijelova,
5) termoizolacija između stana i poslovne prostorije i zajedničkih prostora zgrade,
6) fasada bez stolarije i bravarije posebnih dijelova,
7) ulazna vrata,
8) stolarija i bravarija zajedničkih dijelova zgrade,
9) požarni koridori, ljestve i požarno stepenište,
10) septička jama (u slučaju da objekat nije priključen na kanalizacionu mrežu),
11) šaht vodovodne i kanalizacione instalacije,
12) toplovodni kanal od šahta do zgrade,
13) vjetrobran,
14) ulazna nadstrešnica i vanjsko stepenište,
15) ograda zajedničke terase, lođe i balkona,
16) poštanski sandučić,
17) oglasna ploča,
18) zid između zajedničkog i etažnog vlasništva, osim završne obrade na strani etažnog vlasnika,
19) dimnjaci i ventilacioni kanali,
20) stepenišna ograda,
21) bazen koji se nalazi u gabaritima zgrade kad je definisan kao zajednički dio zgrade,
22) zemljište koje pripada zgradi i drugi zajednički dijelovi zgrade.

Član 5.
(Pravo korištenja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

Etažni vlasnici imaju pravo da nesmetano koriste zajedničke dijelove i uređaje zgrade bez povređivanja prava drugih etažnih vlasnika.

POGLAVLJE III. MEĐUSOBNI ODNOSI ETAŽNIH VLASNIKA

Član 6.
(Međuvlasnički ugovor)

(1) Međusobna prava i obaveze u pogledu korištenja, upravljanja i održavanja zajedničkih

dijelova i uređaja zgrade etažni vlasnici regulišu međuvlasničkim ugovorom.

(2) Ugovor iz stava (1) ovog člana sklapa se u pisanom obliku, uz ovjeru potpisa od strane notara ili drugog ovlaštenog organa.

(3) Ugovor koji je sačinjen suprotno stavu (2) ovog člana ništav je.

(4) Odredbe međuvlasničkog ugovora imaju učinak i prema etažnom vlasniku koji je to pravo stekao nakon zaključenja tog ugovora.

(5) Ako etažni vlasnici ne zaključe ugovor iz stava (1) ovog člana, sud će u vanparničnom postupku, na prijedlog bilo kojeg etažnog vlasnika, svojim rješenjem urediti te odnose.

Član 7.
(Sadržaj međuvlasničkog ugovora)

(1) Međuvlasnički ugovor sadrži podatke o:

a) ugovornim stranama,
b) ulici i broju zgrade u kojoj se nalaze posebni dijelovi i podatke o njima (broj ulaza, sprata, broja stana),
c) popis zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
d) uvjetima i načinu upravljanja zgradom,
e) obavezama etažnih vlasnika,
f) poslovima koje će obavljati upravitelj i odgovornosti za obavljanje tih poslova,
g) uvjetima i načinu prikupljanja i raspolaganja sredstvima zajedničke rezerve,
h) ime etažnog vlasnika ovlaštenog za predstavljanje i zastupanje etažnih vlasnika prema upravitelju, odnosno trećim osobama i granicama njegovih ovlasti,
i) visina naknade predstavnika etažnih vlasnika,
j) uvjetima i načinu korištenja zajedničkih prostorija, uređaja i zemljišta koje pripada zgradi,
k) i druga pitanja bitna za korištenje, upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

(2) Odluka koja proizilazi iz ugovora o međuvlasničkim odnosima etažnih vlasnika obavezuje sve etažne vlasnike ako su ugovor zaključili etažni vlasnici čiji suvlasnički dijelovi čine više od polovine površine svih posebnih dijelova zgrade.

(3) Etažni vlasnici su dužni ugovor o međuvlasničkim odnosima zaključiti u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, a ako su već zaključili ugovor, dužni su ga u ovom roku prilagoditi odredbama ovog Zakona.

Član 8.
(Mijenjanje međuvlasničkog ugovora)

(1) Međuvlasnički ugovor etažnih vlasnika može se mijenjati uz pisani pristanak onih etažnih vlasnika čija se prava mijenjaju, a zaključuje se u formi propisanoj članom 6. stav (2) ovog Zakona.

(2) Sud će, u vanparničnom postupku, na prijedlog jednog ili više etažnih vlasnika odrediti da li će se izvršiti promjena u ugovoru i protiv volje drugih etažnih vlasnika, ako nađe da su te promjene opravdane.

POGLAVLJE IV. PRAVA I OBAVEZE ETAŽNIH VLASNIKA

Član 9.
(Obaveza etažnih vlasnika u odnosu na zajedničke dijelove i uređaje zgrade)

(1) Etažni vlasnici su dužni snositi troškove korištenja, upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade srazmjerno površini njihovih posebnih dijelova (stan, poslovni prostor i garaža) prema ukupnoj površini svih posebnih dijelova.

(2) Nije dozvoljeno da se u zajedničke dijelove zgrade uvode nove instalacije koje nisu zajedničko vlasništvo etažnih vlasnika (instalacije kablovskih i antenskih sistema i uređaja, plinske instalacije, instalacije centralnog grijanja i slično), bez saglasnosti etažnih vlasnika.

(3) U zgradama u kojima su ove instalacije uvedene prije stupanja na snagu ovog Zakona, etažni vlasnici i davaoci usluge su dužni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, sve instalacije prenijeti u suvlasništvo etažnih vlasnika i povjeriti ih upravitelju na održavanje.

(4) Instalacije iz stava (2) ovog člana su sastavni dio međuvlasničkog ugovora i ugovora sa upraviteljem poslije izvršenja obaveze iz stava (3) ovog člana.

(5) Nadležni organ ne može izdati odobrenje za izvođenje radova iz stava (2) bez potpisanog međuvlasničkog ugovora i odluke etažnih vlasnika.

(6) Etažnom vlasniku nije dozvoljeno da prisvaja, oštećuje ili na drugi način ugrožava zajedničke dijelove i uređaje zgrade ili stan drugog etažnog vlasnika.

(7) Etažni vlasnik nema pravo samostalno izvoditi radove na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade bez saglasnosti ostalih etažnih vlasnika.

Član 10.
(Obaveza održavanja posebnog dijela zgrade)

(1) Etažni vlasnik, dužan je brinuti se i održavati u ispravnom stanju stan, odnosno drugu samostalnu prostoriju te njima namjenjene instalacije, naročito električne vodove, plinske, vodovodne, kanalizacione instalacije, instalacije centralnog grijanja, instalacije etažnog grijanja i sanitarne uređaje, kao i sve druge pripatke posebnog dijela, tako da drugim etažnim vlasnicima ne nastane nikakva šteta.

(2) Za svu štetu, koju drugi etažni vlasnici pretrpe u vezi sa izvršavanjem obaveze iz stava (1) ovog člana ili zbog njena neizvršavanja, odgovoran je onaj etažni vlasnik, čija je to bila obaveza održavanja, a ako je to bila obaveza više etažnih vlasnika, oni odgovaraju za štetu solidarno.

(3) Etažni vlasnik je dužan da odobri ulazak u stan, odnosno drugu samostalnu prostoriju predstavniku upravitelja zgrade i drugim ovlaštenim osobama ukoliko je to potrebno radi spriječavanja štete na drugim posebnim dijelovima zgrade, odnosno zajedničkim prostorijama ili radi hitnog održavanja zajedničkih dijelova zgrade. Imovinsku štetu koju u vezi s time pretrpi etažni vlasnik, dužni su mu srazmjerno svojim udjelima u nekretnini nadoknaditi etažni vlasnici koji koriste predmetne zajedničke prostorije, ako se radilo o održavanju zajedničkih prostorija, odnosno etažni vlasnik određenog stana ili samostalne prostorije.

(4) Ukoliko se etažni vlasnik tome protivi, po zahtjevu upravitelja rješenje o odobrenju ulaska predstavnika upravitelja u stan, odnosno samostalnu prostoriju po skraćenom upravnom postupku donosi gradski, odnosno općinski organ uprave nadležan za stambene poslove. U slučaju nemogućnosti ulaska u posebni dio zgrade uprkos postojanju rješenja nadležnog organa, onda se ovo rješenje izvršava po službenoj dužnosti ili na zahtjev upravitelja zgrade primjenjujući načelo hitnosti postupka, u prisustvu predstavnika etažnih vlasnika i predstavnika upravitelja.

Član 11.
(Promjena stanja posebnog dijela zgrade)

(1) Etažni vlasnik ovlašten je, ne tražeći za to odobrenje od ostalih etažnih vlasnika, u skladu s građevinskim propisima o svome trošku izvršiti prepravke u stanu ili drugoj samostalnoj prostoriji, uključujući i promjenu namjene, ako se pridržava sljedećih pravila:

a) promjena ne smije prouzročiti oštećenje zgrade i drugih dijelova nekretnine, a ni povredu onih interesa ostalih etažnih vlasnika koji zaslužuju zaštitu, a naročito ne smije prouzročiti povredu vanjskog izgleda zgrade ni opasnost za sigurnost osoba, zgrade ili drugih stvari,
b) ako se promjenom dira u zajedničke dijelove zgrade, to je dopušteno samo ako je takva promjena uobičajena ili služi važnom interesu etažnog vlasnika posebnoga dijela, inače je svaki etažni vlasnik može zabraniti, ali ne može zabraniti postavljanje vodova za svjetlo, plin, energiju, vodu, telefon i sličnih uređaja, a ni postavljanje radijskih ili televizijskih antena, potrebnih prema stanju tehnike, ako nije moguć ili nije odobren priključak na postojeću antenu,
c) radi promjena na svome dijelu nije dopušteno dirati u one dijelove zgrade koji su kao posebni dio u vlasništvu drugog etažnog vlasnika bez njegovog odobrenja, ali taj etažni vlasnik će ipak morati trpjeti ono u vezi s tuđom prepravkom čime se bitno i trajno ne povređuje njegovo pravo na posebnom dijelu, a i ono što je umjesno kad se pravedno odvagnu svi interesi,
d) etažni vlasnik posebnog dijela koji provodi promjene na svome dijelu dužan je dati primjerenu naknadu drugom etažnom vlasniku čija je prava

time povrijedio i kad je taj bio dužan trpjeti tu povredu.

(2) Ako je za promjenu namjene iz stava (1) ovog člana potrebna dozvola organa uprave, drugi etažni vlasnici koji tu promjenu moraju trpjeti, nisu ovlašteni uskratiti svoj pristanak kad je on potreban te odgovaraju za štetu koju bi prouzročili svojim uskraćivanjem.

(3) Ono što je u stavu (1) ovoga člana određeno za stanove i druge samostalne prostorije jednako važi i za sve sporedne dijelove koji su njihovi pripaci, a ove odredbe se primjenjuju i u slučaju prenosa sporednih dijelova, koji služe jednom stanu, odnosno prostoriji na drugi stan, odnosno prostoriju.

(4) Za svu štetu koju drugi etažni vlasnici pretrpe u vezi s promjenama koje je izvršio etažni vlasnik, ako je nisu bili dužni trpjeti, odgovara im taj etažni vlasnik, a više etažnih vlasnika odgovaraju za štetu solidarno.

(5) Ukoliko se o naknadi štete ne postigne sporazum, etažni vlasnik podnosi tužbu sudu za naknadu štete u skladu sa općim propisima o naknadi štete.

Član 12.
(Obaveza etažnog vlasnika o prijavi štete i svih drugih promjena)

(1) Etažni vlasnik je ovlašten i dužan da bez odgađanja prijavi upravitelju štete za koje je saznao da su nastale na dijelovima ili uređajima zgrade, kao i štete na posebnim dijelovima zgrade, ako od njih prijeti opasnost ostalim dijelovima i uređajima zgrade.

(2) Kad prijeti opasnost od štete, svaki je etažni vlasnik ovlašten da preduzme hitne mjere bez pristanka ostalih etažnih vlasnika.

(3) O poduzetim mjerama etažni vlasnik je dužan odmah obavijestiti upravitelja.

(4) Etažni vlasnik koji otuđi svoj posebni dio ili mu promjeni namjenu, dužan je odmah dostaviti o tome pisani dokaz predstavniku etažnih vlasnika. U tim slučajevima vlasnik nema pravo na vraćanje uloženih sredstava u zajedničku finansijsku rezervu.

(5) Pri zaključivanju kupoprodajnog ugovora, etažni vlasnik je dužan notaru ili advokatu dostaviti potvrdu upravitelja da je izmirio obaveze po osnovu održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

POGLAVLJE V. UPRAVLJANJE ZAJEDNIČKIM DIJELOVIMA I UREĐAJIMA ZGRADE

Odjeljak A. Upravitelj

Član 13.
(Upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade)

Zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade upravljaju etažni vlasnici na način propisan ovim Zakonom, a na pravne odnose koji nisu regulisani ovim Zakonom primjenjuju se opća pravila o upravljanju suvlasničkom stvari shodno odredbama Zakona o stvarnim pravima („Službene novine F BiH“, broj: 66/13 i 100/13).

Član 14.
(Obaveza izbora upravitelja)

(1) Svaka zgrada koja ima dva ili više etažnih vlasnika i najmanje tri stana ili poslovna prostora, mora imati jednog upravitelja koji posjeduje ovlaštenje za obavljanje poslova upravitelja.
(2) Za zgradu za koju urbanističko-građevinska inspekcija nadležnog grada, odnosno općine donese rješenje o zabrani korištenja, etažni vlasnici nemaju obavezu izbora upravitelja.
(3) O izboru upravitelja etažni vlasnici odlučuju na skupu etažnih vlasnika i o izboru upravitelja obavezno sačinjavaju zapisnik.
(4) Odluka o izboru upravitelja se smatra punovažnom, ako su se za istu izjasnili etažni vlasnici koji u svom vlasništvu imaju više od 50% ukupne korisne površine zgrade.
(5) Odluka o izboru upravitelja obavezuje i etažne vlasnike koji nisu učestvovali u izboru.
(6) Za zgrade koje čine jednu građevinsku cjelinu, etažni vlasnici su dužni izabrati jednog upravitelja.
(7) Etažni vlasnici novoizgrađenih zgrada dužni su izabrati upravitelja u roku od tri mjeseca od dana izdavanja odobrenja za upotrebu te je izabrani upravitelj dužan jedan primjerak ugovora dostaviti Ministarstvu za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), najkasnije u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora.
(8) Gradovi, odnosno općine na području Unsko-sanskog kantona dužne su dostaviti Ministarstvu kopiju odobrenja za upotrebu za novoizgrađene zgrade u roku od osam dana od

dana izdavanja odobrenja za upotrebu sa klauzulom pravosnažnosti.

Član 15.
(Upravitelj)

(1) Upravitelj je pravna osoba registrovana za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu ili fizička osoba - obrtnik registrovan kod nadležnog organa uprave za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu, koji upravlja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, vrši održavanje istih i obavlja druge poslove koje mu povjere etažni vlasnici.
(2) Upravitelj upravlja zajedničkim dijelovima zgrade i zajedničkom rezervom kao zastupnik svih etažnih vlasnika, pri čemu u odnosu prema trećima ne djeluju ograničenja koja bi mu bila postavljena pravnim poslom.
(3) Upravitelj je ovlašten da vodi postupke pred sudom ili organima uprave u ime svih etažnih vlasnika, što uključuje i ovlaštenje da opunomoći stručne zastupnike za vođenje tih postupaka.
(4) Upravitelj vrši upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, ugovorom zaključenim sa etažnim vlasnicima, tehničkim propisima, standardima i normativima.

Član 16.
(Uvjeti za obavljanje poslova upravitelja)

(1) Ministar Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: ministar), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijet će Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja.

(2) Pravilnikom iz stava (1) ovog člana se propisuju:

a) uvjeti koje mora ispunjavati pravna osoba za obavljanje poslova upravitelja,
b) uvjeti koje mora ispunjavati fizička osoba - obrtnik za obavljanje poslova upravitelja,
c) način podnošenja zahtjeva za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja,
d) dokumentacija koju je potrebno dostaviti uz zahtjev za obavljanje poslova upravitelja,
e) postupak donošenja rješenja za obavljanje poslova upravitelja,
f) postupak donošenja i ukidanja rješenja za određivanje prinudnog upravitelja.

Član 17.
(Donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja)

(1) Rješenje za obavljanje poslova upravitelja po zahtjevu podnesenom na način propisan Pravilnikom iz člana 16. ovog Zakona, donosi ministar u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.
(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana se donosi na period od četiri godine te je isto konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.
(3) Upravitelj je dužan o svim promjenama uvjeta pod kojima je dobio rješenje iz stava (1) ovog člana, obavijestiti Ministarstvo u roku od 15 dana od izvršene promjene.
(4) Rješenja za obavljanje poslova upravitelja, donesena prije stupanja na snagu ovog Zakona, ostaju na snazi najduže šest mjeseci od dana stupanja na snagu Pravilnika iz člana 16. stav (1) ovog Zakona.
(5) Pravna ili fizička osoba - obrtnik kojem nije doneseno rješenje iz stava (1) ovog člana ne može obavljati poslove upravitelja.
(6) Ministarstvo na web stranici www.vladausk.ba ažurira Listu upravitelja koji imaju rješenje za obavljanje poslova upravitelja.
(7) Ministarstvo Listu upravitelja dostavlja gradovima i općinama na području Unsko-sanskog kantona.

Član 18.
(Ukidanje rješenja za obavljanje poslova upravitelja)

(1) Rješenje za obavljanje poslova upravitelja se ukida:

a) kad upravitelj dostavi izjavu da odustaje od obavljanja poslova upravitelja,
b) kad upravitelj prestane ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja,
c) kad upravitelj ne postupi u skladu sa nalogom Ministarstva ili nadležnog

inspektora, zbog čega je došlo do ugrožavanja života i zdravlja ljudi ili uništavanja imovine,
d) kad upravitelj u toku jedne godine ne postupi po tri naloga Ministarstva ili nadležnog inspektora,
e) kad je protiv upravitelja pokrenut postupak stečaja ili likvidacije,
f) kad nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi, da knjigovodstveno stanje zgrade ne odgovara stanju na transakcijskom računu upravitelja, odnosno na računu zgrade,
g) kad nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je upravitelj nenamjenski raspolagao novčanim sredstvima etažnih vlasnika,
h) kad nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je upravitelj nezakonito raspolagao finansijskim sredstvima sa računa zgrade,
i) kad je upravitelju izrečena kazna za prekršaj, u periodu obavljanja poslova upravitelja,
j) kad je odgovorna osoba upravitelja pravosnažno osuđena za krivično dijelo ili prekršaj koji se odnosi na provedbu odredaba ovog Zakona.

(2) Rješenje o ukidanju rješenja za obavljanje poslova upravitelja donosi ministar u roku od 15 dana od dana saznanja za činjenice iz stava (1) ovog člana.
(3) Zahtjev za ukidanje rješenja za obavljanje poslova upravitelja mogu podnijeti: etažni vlasnik, predstavnik etažnih vlasnika, inspektor, upravitelj, kao i svaki drugi zainteresirani građanin i pravna osoba.
(4) Rješenje o ukidanju rješenja za obavljanje poslova upravitelja dostavlja se gradu, odnosno općini na čijoj teritoriji se nalaze zgrade sa kojim je upravljao upravitelj.
(5) Etažni vlasnici dužni su u roku od 15 dana od dana prijema rješenja iz stava (2) ovog člana, izabrati novog upravitelja, a ukoliko u naznačenom roku ne izaberu upravitelja, grad, odnosno općina dužna je u naknadnom roku od 30 dana provesti postupak i donijeti rješenje o određivanju prinudnog upravitelja.
(6) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačno, protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.
(7) Upravitelj kome je ukinuto rješenje za obavljanje poslova upravitelja, može ponovo podnijeti zahtjev za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja, po isteku roka od dvije godine od dana donošenja rješenja iz stava (2) ovog člana, osim u slučaju iz tačke a) i b) stava (1) ovog člana, ali pod uvjetom da je blagovremeno obavijestio Ministarstvo da ne ispunjava uvjete propisane Pravilnikom.

Član 19.
(Određivanje upravitelja za prinudno upravljanje)

(1) U zgradama u kojima etažni vlasnici nemaju izabranog upravitelja na način propisan u članu 14. ovog Zakona, dužni su izvršiti izbor upravitelja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, a ukoliko etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja u propisanom roku, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik donijet će rješenje kojim će odrediti prinudnog upravitelja sa Liste ovlaštenih upravitelja, koju će utvrditi Ministarstvo.
(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana se donosi na period dok etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja i dok novoizabrani upravitelj ne preuzme zgradu na upravljanje, u skladu sa ovim Zakonom i podzakonskim propisima, a najduže na period od dvije godine ili dok sud u vanparničnom postupku na zahtjev jednog ili više etažnih vlasnika svojom odlukom ne odredi upravitelja.
(3) Protiv rješenja o određivanju prinudnog upravitelja može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
(4) Rješenje Ministarstva je konačno i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.
(5) Rješenja o određivanju prinudnog upravitelja, donesena prije stupanja na snagu ovog Zakona, ostaju na snazi dok etažni vlasnici ne izaberu upravitelja na način propisan u članu 14. ovog Zakona.
(6) Ukoliko nakon isteka dvije godine prinudne uprave etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja, nadležna gradska, odnosno općinska služba će dostaviti obavijest etažnim vlasnicima da je prinudna uprava istekla i da u

roku od 30 dana izaberu upravitelja. Ukoliko etažni vlasnici u naknadnom roku ne izaberu upravitelja, nadležna gradska, odnosno općinska služba dostavit će zahtjev nadležnoj inspekciji o pokretanju prekršajnog postupka i izricanju novčane kazne.
(7) U gradovima, odnosno općinama u kojima se i nakon dvije provedene procedure imenovanja prinudnog upravitelja, ne imenuje prinudni upravitelj, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik imenovat će upravitelja sa Liste ovlaštenih upravitelja bez provođenja procedure propisane Pravilnikom iz člana 16. ovog Zakona, a broj zgrada dodijeljenih na prinudno upravljanje odredit će se shodno procentualnom udjelu u upravljanju zgradama na području tog grada, odnosno općine.
(8) Upravitelj koji vrši prinudno upravljanje zgradom ima ista prava i obaveze kao izabrani upravitelj.

Odjeljak B. Ugovor između etažnih vlasnika i upravitelja

Član 20.
(Ugovor između etažnih vlasnika i upravitelja)

(1) Ugovorom između etažnih vlasnika i upravitelja se regulišu njihova međusobna prava i obaveze o upravljanju i održavanju zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.
(2) Ugovor potpisuje odgovorna osoba upravitelja i predstavnik etažnih vlasnika, nakon prethodno pribavljene saglasnosti etažnih vlasnika na tekst ugovora, sa početkom primjene ugovora prvim danom narednog mjeseca.
(3) Upravitelj je dužan jedan primjerak ugovora dostaviti Ministarstvu, najkasnije u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora.

Član 21.
(Sadržaj ugovora)

(1) Ugovor se zaključuje u pisanom obliku između predstavnika etažnih vlasnika i upravitelja i obavezno sadrži podatke o:

a) ugovorne strane,
b) mjesto i datum sklapanja,
c) podaci o odluci etažnih vlasnika o izboru, odnosno promjeni upravitelja,
d) zemljišno-knjižne i katastarske oznake te adresu zgrade,
e) sadržaju i obimu poslova redovnog upravljanja i održavanja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
f) obavezi preduzimanja hitnih i nužnih popravaka,
g) obavezi i postupku izrade godišnjeg, odnosno višegodišnjeg programa održavanja, plana prihoda i rashoda te godišnjeg izvještaja o radu,
h) načinu osnivanja zajedničke rezerve,
i) načinu uplate sredstava minimalne naknade i zajedničke rezerve na poseban podračun zgrade,
j) načinu prijave i otklanjanju kvarova na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
k) načinu raspolaganja sredstvima sa računa zgrade,
l) visini mjesečne naknade upravitelju,
m) visini mjesečne naknade predstavniku etažnih vlasnika,
n) zastupanju etažnih vlasnika pred sudom i drugim organima,
o) prava, obaveze i odgovornosti upravitelja i etažnih vlasnika,
p) način dostave informacija upravitelju potrebnih za upravljanje zgradom,
r) otkaznom roku i
s) drugim pitanjima bitnim za upravljanje i održavanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.

(2) Prilog ugovora između etažnih vlasnika i upravitelja su: popis etažnih vlasnika sa korisnom površinom posebnih dijelova, kopija dokaza o vlasništvu, kopija odobrenja za građenje sa glavnim projektom, upotrebna dozvola, odnosno drugi akt na osnovu koje je zgrada izgrađena ili legalizirana, kopija tehničke dokumentacije vezane za građenje i održavanje ako etažni vlasnici raspolažu naprijed navedenim dokazima.

Član 22.
(Raskid ugovora)

(1) Etažni vlasnici mogu u svako vrijeme donijeti odluku o raskidanju ugovora sa upraviteljem i o izboru drugog upravitelja, poštujući otkazni rok definisan ugovorom između etažnih vlasnika i upravitelja.
(2) Etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika donose odluku o raskidu ugovora o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

(3) Etažni vlasnici odluku iz stava (1) ovog člana ne mogu donijeti, ukoliko su od upravitelja, po posebnom ugovoru zaključenom prije donošenja odluke o raskidu, uzeli pozajmicu ili je upravitelj uložio sredstva za hitnu ili nužnu popravku, dok se ne izvrši povrat sredstava po tom osnovu.
(4) U slučaju raskida ugovora, upravitelj je dužan prebaciti neiskorištena sredstva zgrade na transakcijski račun novoizabranog upravitelja u roku od 15 dana od prijema pisanog zahtjeva novoizabranog upravitelja, odnosno od isteka roka previđenog ugovorom.
(5) U slučaju kad upravitelj raskida ugovor, dužan je dva mjeseca prije isteka otkaznog roka obavijestiti nadležnu inspekciju o raskidu ugovora.

Odjeljak C. Poslovi upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade

Član 23.
(Vrste održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

Održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade obuhvataju:

a) redovno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
b) vanredno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
c) radovi hitne popravke,
d) radovi nužne popravke,
e) investiciono održavanje.

Član 24.
(Redovno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

(1) Redovno održavanje je aktivnost koja se obavlja da bi se održalo osnovno funkcionalno stanje zgrade i radi ispunjenja obaveza propisanih važećim posebnim propisima.

(2) Pod redovnim održavanjem zajedničkih dijelova zgrade smatra se:

a) sedmično održavanje čistoće stubišta i drugih zajedničkih dijelova zgrade,
b) redovno održavanje i čišćenje površine oko zgrade koja nije javna, uključujući čišćenje rešetki i slivnika,
c) molersko-farbarski radovi na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
d) manje popravke i djelimična zamjena na konstruktivnim dijelovima zgrade,
e) popravka i djelimična zamjena krovnog pokrivača i drugih elemenata krova,
f) keramičarski i drugi radovi na završnim oblogama podova i zidova u zajedničkim dijelovima, kao i posebnim dijelovima, nastali kao posljedica intervencije na zajedničkim dijelovima,
g) popravka fasade,
h) popravak stolarije i bravarije zajedničkih dijelova zgrade,
i) popravka elektroinstalacije slabe i jake struje, sa pripadajućim uređajima u zajedničkim dijelovima zgrade iz člana 4. stav 1. tačka c) alineja 1.,
j) popravka i održavanje instalacije centralnog grijanja, postrojenja kotlovnice, toplotne podstanice i pumpne stanice centralnog grijanja, ako ti uređaji čine zajedničke dijelove zgrade,
k) popravka i redovni servis agregata za rasvjetu, hidroforskih postrojenja i prepumpnih stanica za otpadnu vodu i pumpnih stanica za vodu,
l) popravka na instalacijama vodovoda i kanalizacije,
m) popravka limarije,
n) popravka na horizontalnoj i vertikalnoj hidroizolaciji,
o) popravka i održavanje kanala i postrojenja za ventilaciju te drugih sistema za dovod i odvod zraka,
p) popravka instalacija i postrojenja za klimatizaciju,
r) popravka antenske, telefonske i druge kablovske instalacije,
s) popravka, održavanje i čišćenje dimnjaka i drugih sistema za odvod produkata sagorijevanja najmanje dva puta godišnje, ukoliko se dimnjaci koriste,
t) popravka protivpožarnog stepeništa,
u) popravka i čišćenje kanala za smeće,
v) popravka i čišćenje rešetki, slivnika, odvoda i oluka,
z) popravka i čišćenje septičkih jama i pripadajućih instalacija,
aa) pregled, ispitivanje i popravka gromobranske instalacije,
bb) održavanje i popravka svih vrsta stepenica van posebnih dijelova,

cc) čišćenje i uklanjanje snijega i leda sa krova i vijenca,
dd) popravka, zamjena ili ugradnja poštanskih sandučića,
ee) redovno održavanje i zamjena: prekidača, osigurača, električnih zvonca, tabli sa pozivnim tasterima, pojačala, plafonjerki, sijaličnih grla i drugo,
ff) postavljanje oglasnih tabli u stubištu zgrade,
gg) nabavka sitnog potrošnog materijala,
hh) servis i popravka parkirališnih i garažnih rampi,
ii) deratizacija u skladu sa posebnim propisom, dezinfekcija i dezinsekcija po potrebi,
jj) redovni mjesečni servis lifta,
kk) popravka lifta,
ll) godišnji tehnički pregled lifta sa izdavanjem upotrebne dozvole u skladu sa važećim propisima o liftovima,
mm) popravka i redovni servis protivpožarne instalacije i protivpožarnih aparata u zgradi,
nn) popravka i redovni servis ostalih dijelova i uređaja u zgradi prema uputstvu proizvođača (rampe, rolo-vrata i drugo),
oo) popravka ostalih zajedničkih dijelova zgrade,
pp) određivanje i promjena kućnog reda.

(3) Redoslijed radova iz stava (2) ovog člana određuju zakonski propisi, tehnički propisi i etažni vlasnici na osnovu potreba i stanja zgrade.

(4) Za preduzimanje poslova redovnog upravljanja, etažni vlasnici donose odluku u pisanom obliku, za koju je potrebna saglasnost etažnih vlasnika koji u svom vlasništvu imaju više od 50% ukupne korisne površine zgrade.

(5) Ako se ne postigne potrebna saglasnost iz stava (4) ovog člana, a preduzimanje posla je neophodno za redovno upravljanje, svaki etažni vlasnik ima pravo zahtijevati da o tome odluči sud u vanparničnom postupku.

Član 25.
(Vanredno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

(1) Poslovi vanrednog održavanja zajedničkih dijelova i uređaja ili poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade su poslovi koji prelaze okvire redovnog održavanja (promjena namjene, zasnivanje hipoteke, zasnivanje služnosti, veće popravke ili prepravke koje povećavaju vrijednost zgrade, a nisu nužne za održavanje i slično).
(2) Ako postoji sumnja da li se radi o redovnom ili vanrednom održavanju, smatra se da posao prelazi okvire redovnog održavanja.
(3) Za donošenje odluke o poduzimanju poslova vanrednog održavanja potrebna je saglasnost svih etažnih vlasnika, osim za one poslove koji se smatraju poslovima redovnog upravljanja.
(4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, pristanak svih etažnih vlasnika nije potreban ako etažni vlasnici koji zajedno imaju većinu suvlasničkih dijelova, odluče da se izvrše poslovi poboljšanja i da će oni sami snositi troškove ili se ti troškovi mogu pokriti iz zajedničke rezerve, ne ugrožavajući time mogućnost da se iz rezerve podmire potrebe redovnog održavanja, pod uvjetom da ta poboljšanja neće ići na štetu nadglasanih etažnih vlasnika.
(5) Ako se ne postigne saglasnost svih etažnih vlasnika, a za poduzimanje posla postoje naročito opravdani razlozi, svaki etažni vlasnik ima pravo zahtijevati da o tome odluči sud.

Član 26.
(Radovi hitne popravke)

(1) Hitna popravka je aktivnost koja se javlja neočekivano i kojom se sprečavaju i otklanjaju uzroci neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi koji se zateknu u zgradi ili pored zgrade u dometu opasnosti, kao i neposredne opasnosti za oštećenje imovine u zgradi ili izvan zgrade.

(2) Hitna popravka zajedničkih dijelova i uređaja zgrade podrazumijeva dovođenje uzroka opasnosti u kontrolisano stanje u najkraćem mogućem roku.

(3) Hitnom popravkom smatraju se naročito sljedeći slučajevi:

a) oštećenja i pucanja vodovodne i kanalizacione instalacije, radi sprečavanja daljnjih štetnih posljedica,
b) oštećenja i pucanja instalacije i uređaja centralnog grijanja, kotlovnice, toplotne izmjenjivačke podstanice i pumpne stanice

centralnog grijanja koje su u zajedničkom vlasništvu,
c) kvarovi na električnoj instalaciji,
d) kvarovi na plinskim instalacijama,
e) narušavanje statičke stabilnosti zgrade ili pojedinih dijelova zgrade,
f) oslobađanje osoba i stvari iz zaglavljenog lifta,
g) kada se utvrdi da dijelovi maltera, fasadnih obloga i drugih elemenata fasade i krova ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine,
h) prokišnjavanja, odnosno prodora vode i drugih atmosferskih padavina u zgradu,
i) oštećenja dijelova zgrade, na balkonu, terasi, lođi i stepeništu zgrade za koje se utvrdi da ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine,
j) začepljenja kanalizacione mreže,
k) prodora slivnih voda u podrumske i druge prostorije u zgradi,
l) postojanja opasnosti od požara,
m) potrebe za hitnom dezinfekcijom prostorija u zgradi,
n) sprečavanje prisutnosti napona na provodnim dijelovima koji normalno nisu pod naponom,
o) oštećenja i začepljenja instalacije za odvod produkata sagorijevanja ili dimnjaka,
p) pojave ledenica na krovu,
r) snijega na krovu, kad prijeti opasnost od oštećenja krova pod težinom ili ugrožava sigurnost ljudi i
s) u svim drugim slučajevima, koji mogu predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi i imovinu.

(4) Etažni vlasnik je ovlašten i dužan da bez odgađanja prijavi upravitelju štetu za koju je saznao da je nastala na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i štetu na onim posebnim dijelovima zgrade, na kojima je uspostavljeno etažno vlasništvo, ako od nje prijeti opasnost po život i zdravlje ljudi i ako od iste prijeti opasnost ostalim dijelovima zgrade.

(5) Etažni vlasnik je dužan da bez odlaganja omogući izvođenje radova iz stava (3) ovog člana u dijelu koji se odnosi na njegov posebni dio zgrade ili kad se ti radovi moraju izvesti iz prostora njegovog posebnog dijela zgrade.

Član 27.
(Obaveze upravitelja kod hitne popravke)

(1) Radovima hitne popravke upravitelj pristupa po osnovu praćenja stanja zgrade, po prijemu informacije o potrebi hitne popravke od strane nadležne inspekcije, predstavnika etažnih vlasnika, etažnog vlasnika, sredstava javnog informisanja ili na drugi način i o tome odmah obavještava predstavnika etažnih vlasnika.

(2) Kada upravitelj dobije informaciju o potrebi hitne popravke, dužan je po hitnom postupku postaviti odgovarajuće upozorenje na opasnost i osigurati zonu opasnosti.

(3) Radove hitne popravke upravitelj izvršava bez odlaganja angažujući raspoložive ljudske i materijalne resurse.

(4) Radovima hitne popravke definisane članom 26. stav (3) alineja g), p) i r) ovog Zakona upravitelj pristupa po osnovu praćenja stanja zgrade i utvrđivanje potrebe ovih hitnih radova te su isključiva odgovornost upravitelja.

(5) Upravitelj je dužan izvršiti hitnu popravku iz člana 26. stav (3) ovog Zakona i ako etažni vlasnici nemaju obezbjeđena sredstva, za taj iznos će ispostaviti račun etažnim vlasnicima, a naplatu će izvršiti prioritetno po obezbjeđenju sredstava od strane etažnih vlasnika.

(6) Račun ispostavljen za naknadu troškova hitne popravke predstavlja izvršnu ispravu i upravitelj može pokrenuti izvršni postupak protiv etažnih vlasnika.

Član 28.
(Radovi nužne popravke)

(1) Nužnom popravkom zajedničkih dijelova i uređaja zgrade smatra se poduzimanje radova kada zbog njihovog oštećenja postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, a naročito radi:

a) sanacija krovne konstrukcije, nosivih zidova, stubova, međuspratne konstrukcije i temelja,
b) sanacija dimnjaka, dimovodnih i ventilacionih kanala,
c) sanacija ravnih i kosih krovova,
d) zamjena zajedničkih instalacija (vodovodne, kanalizacione, električne, mašinske, gasne, centralnog grijanja i slično),

e) sanacija fasade zgrade,
f) izolacija zidova, podova i temelja zgrade,
g) sanacija klizišta,
h) sanacija na ostalim zajedničkim dijelovima zgrade.

(2) Kad upravitelj, na licu mjesta, utvrdi da je potrebno izvršiti nužnu popravku, obavezan je sačiniti zapisnik o utvrđenom stanju, predmjer i predračun radova sanacije i rekonstrukcije te etažnim vlasnicima odrediti rok za obezbjeđenje finansijskih sredstava potrebnih za početak izvršenja nužne popravke.
(3) Upravitelj je obavezan zapisnik o utvrđenom stanju, predmjer i predračun radova nužne popravke, dostaviti etažnim vlasnicima koji su dužni obezbjediti finansijska sredstva za izvršavanje radova nužne popravke, u roku koji je odredio upravitelj.
(4) U slučaju spora, da li je potrebna nužna popravka, upravitelj je dužan da se obrati nadležnoj gradskoj, odnosno općinskoj urbanističko-građevinskoj inspekciji, koja će utvrditi opravdanost izvođenja nužne popravke.
(5) Nadležna gradska, odnosno općinska urbanističko-građevinska inspekcija, kada utvrdi da zbog oštećenja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, naložit će etažnim vlasnicima izvršenje nužne popravke.
(6) Etažni vlasnici su dužni prioritetno obezbijediti finansijska sredstva za izvršenje nužne popravke.

Član 29.
(Popravka poslije prirodne nepogode)

Popravka poslije prirodne nepogode se obavlja u cilju sanacije posljedica prirodne nepogode na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i usklađuje sa planom sanacije posljedica prirodne nepogode koje sačini grad, odnosno općina, Unsko-sanski kanton i Federacija Bosne i Hercegovine.

Član 30.
(Investiciono održavanje)

Investiciono održavanje obuhvaća aktivnosti kojima se povećava investiciona vrijednost zgrade, koje imaju za cilj povećanje energetske efikasnosti zgrade ili unaprjeđenje projektovanih svojstava zgrade za koje je potrebno izdvojiti novčana sredstva u iznosu većem od sredstava zajedničke rezerve, koja su etažni vlasnici dužni uplatiti tokom jedne godine.

Odjeljak D. Zajednička rezerva

Član 31.
(Minimalna naknada)

(1) Iznos minimalne naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade po 1 m^2 korisne površine posebnog dijela, a uzimajući u obzir opremljenost zgrade, godinu izgradnje, lokaciju i slično, odlukom utvrđuje gradsko, odnosno općinsko vijeće na prijedlog gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika.

(2) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana odlukom utvrđuje i iznos koeficijenta minimalne naknade u zavisnosti od vrste, namjene i pozicije u zgradi posebnog dijela (stan, poslovni prostor, garaža, garažno mjesto, stambeni prostor pretvoren u poslovni prostor i drugo).

(3) Minimalni iznos mjesečne naknade služi za pokriće troškova naknade upravitelju, predstavniku etažnih vlasnika i ostatak čini zajedničku rezervu.

(4) Naknadu iz stava (1) ovog člana etažni vlasnik obavezno uplaćuje do kraja mjeseca za tekući mjesec na poseban račun upravitelja, koji će za tu svrhu otvoriti.

(5) Do donošenja odluke iz stava (1) ovog člana primjenjuje se obračun naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova zgrade utvrđene shodno Zakonu o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 32/12).

Član 32.
(Zajednička rezerva)

(1) Zajednička rezerva kao imovina svih etažnih vlasnika namijenjena je za pokriće troškova održavanja i poboljšanja zgrade i za otplaćivanje zajma za pokriće tih troškova.
(2) Zajedničku rezervu čini ostatak sredstava minimalne naknade iz člana 31. stav (1) ovog Zakona, kao i novčani doprinosi koji etažni vlasnici uplaćuju na osnovu odluke etažnih vlasnika (vanredne novčane uplate) čiji suvlasnički dijelovi čine više od jedne polovine

ukupne površine zgrade, odnosno odluke koju je na zahtjev nekog etažnog vlasnika donio sud.
(3) Zajedničku rezervu čine i prihodi ostvareni iznajmljivanjem zajedničkih dijelova zgrade i reklamnog prostora, pozajmice kod upravitelja ili trećih osoba, kreditnih sredstava i donacije.
(4) Zajedničkom rezervom upravljaju etažni vlasnici, odnosno upravitelj zgrade, kao imovinom odvojenom od imovine bilo kojeg etažnog vlasnika, a etažni vlasnici i upravitelj ugovorom regulišu kada se sredstva zajedničke rezerve ulažu u banku, tako da donose plodove.
(5) Upravitelj nekretnine za raspolaganje novčanim sredstvima iz zajedničke rezerve etažnih vlasnika odgovara etažnim vlasnicima svom svojom imovinom.
(6) Dopuštena su samo ona plaćanja iz rezerve koja su učinjena radi plaćanja troškova održavanja i poboljšanja nekretnine ili otplatu zajma uzetog za pokriće tih troškova. Postupak izvršenja je dopušteno provoditi na zajedničkoj rezervi samo radi podmirenja tih potraživanja.
(7) Sredstva zajedničke rezerve upravitelj mora čuvati odvojeno od svog novca na posebnom računu kod banke, koji ne može biti dostupan u okviru prinudnog izvršenja protiv upravitelja.
(8) Prestankom ovlaštenja za upravljanje, upravitelj je dužan bez odlaganja položiti račun o zajedničkoj rezervi i ostatak iste predati novom upravitelju. Ako sud razriješi upravitelja, naložiće mu da u roku od 15 dana preda utvrđeni ostatak iznosa zajedničke rezerve novom upravitelju.
(9) Etažni vlasnik koji je otuđio svoje etažno vlasništvo nema pravo zahtijevati povrat svog doprinosa u zajedničku rezervu. Taj dio doprinosa ostaje u zajedničkoj rezervi kao doprinos suvlasničkog dijela koji je otuđen.

Član 33.
(Način raspolaganja sredstvima)

(1) Sredstva obezbijeđena na način iz člana 31. i 32. ovog Zakona koriste se za:

a) redovno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, uključujući i građevinske promjene neophodne za održavanje,
b) naknade upravitelju na način propisan u članu 34. ovog Zakona,
c) naknade predstavniku etažnih vlasnika na način propisan u članu 35. ovog Zakona,
d) takse na tužbe za utuživanje etažnih vlasnika zbog neplaćanja minimalne naknade,
e) hitne popravke i nužne popravke,
f) izrade projektne dokumentacije, sanacije ili rekonstrukcije zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
g) osiguranje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
h) otplate zajma za finansiranje troškova redovnog održavanja, hitnih i nužnih popravaka,
i) za pokriće ostalih troškova i radova vezanih za nesmetano funkcionisanje i korištenje zajedničkih dijelova zgrade i uređaja u zgradi.

(2) Sredstva zajedničke rezerve mogu se u skladu s godišnjim planom održavanja i upravljanja zgradom koristiti i za pokriće troškova investicionog održavanja i/ili otplate zajma za finansiranje tih troškova, ako se time ne dovodi u pitanje finansiranje troškova iz stava (1) ovoga člana.

Član 34.
(Naknada upravitelju)

(1) Upravitelj ima pravo na naknadu utvrđenu ugovorom iz člana 20. ovog Zakona, a maksimalno u iznosu do 20% bez PDV-a, visine minimalne naknade utvrđene na način propisan u članu 31. ovog Zakona, a naplaćuje se proporcionalno uplati minimalne naknade u toku jednog mjeseca od strane etažnih vlasnika, izuzimajući unaprijed izvršene uplate minimalne naknade.

(2) Pravo na naknadu iz stava (1) ovog člana ima i prinudni upravitelj za vrijeme trajanja prinudne uprave, a što se utvrđuje u rješenju o određivanju prinudnog upravitelja.

Član 35.
(Naknada predstavniku etažnih vlasnika)

(1) Predstavnik etažnih vlasnika ima pravo na mjesečnu naknadu utvrđenu ugovorom iz člana 20. ovog Zakona, a maksimalno u iznosu do 10% sa pripadajućim porezima i doprinosima, visine minimalne naknade utvrđene na način propisan u članu 31. ovog Zakona, a naplaćuje se proporcionalno uplati minimalne naknade u toku jednog mjeseca od strane etažnih vlasnika

(2) Izabrani predstavnik etažnih vlasnika nema pravo na naknadu iz stava (1) ovog člana ukoliko ne izvršava obaveze utvrđene ovim zakonom i ukoliko ne izvršava obavezu iz člana 31. stav (4) ovog Zakona.

(3) U slučajevima donošenja odluke prikupljanjem potpisa, osim predstavnika etažnih vlasnika i druga dva etažna vlasnika koji učestvuju u proceduri u skladu sa članom 44. ovog Zakona imaju pravo na naknadu, na način da za mjesec u kojem se donosila odluka prikupljanjem potpisa iznos od 10% sa pripadajućim porezima i doprinosima se dijeli na način: 5% predstavniku etažnih vlasnika i po 2,5% etažnim vlasnicima.

(4) Upravitelj je obavezan da isplatu naknade predstavniku etažnih vlasnika i etažnim vlasnicima vrši u iznosu i na način propisan u stavu (1), (2) i (3) ovog člana.

Član 36.
(Troškovi održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

(1) Doprinose za zajedničku rezervu radi pokrića troškova održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade te za otplaćivanje zajma za pokriće tih troškova snose svi etažni vlasnici srazmjerno svojim suvlasničkim dijelovima, ako nije drugačije određeno zakonom ili ugovorom.

(2) Etažni vlasnici mogu odrediti drugačiji način raspodjele troškova i doprinosa zajedničke rezerve nego što je to određeno stavom (1) ovoga člana i to:

a) odlukom etažnih vlasnika čiji suvlasnički dijelovi čine više od jedne polovine ukupne površine zgrade, kad je riječ o troškovima za održavanje onih uređaja zgrade koji nisu u podjednakom obimu korisni svim etažnim vlasnicima, kao što su troškovi za lift i dr., ako takvu odluku opravdavaju različite mogućnosti pojedinih etažnih vlasnika da te uređaje upotrebljavaju i nemogućnost utvrđivanja stvarnog utroška svakog pojedinog etažnog vlasnika;
b) saglasnom odlukom svih etažnih vlasnika, u pismenom obliku, u pogledu svih ostalih troškova za održavanje i poboljšanje zgrade ili doprinosa zajedničkoj rezervi.

(3) Etažni vlasnik može zahtijevati od suda da utvrdi odgovara li način raspodjele troškova pravilu iz stava (1) ovog člana i da li je valjana odluka iz stava (2) ovog člana. Ako odluka o raspodjeli troškova za održavanje onih dijelova zgrade koji nisu u podjednakom obimu korisni svim etažnim vlasnicima nije valjana, etažni vlasnik može zahtijevati od suda da, po pravednoj ocjeni, utvrdi način za raspodjelu troškova, s obzirom na različite mogućnosti upotrebe tih uređaja.
(4) Na zahtjev etažnog vlasnika, u zemljišnoj knjizi će se zabilježiti odredbe o načinu raspodjele troškova iz stava (2) ovog člana, ako su pisano sačinjene, a potpisi etažnih vlasnika ovjereni od strane nadležnog organa, kao i pravosnažna odluka suda, koji je utvrdio način raspodjele troškova po pravednoj ocjeni.
(5) Ako troškovi održavanja i poboljšanja na zajedničkim dijelovima zgrade budu izmireni iz zajedničke rezerve u skladu s njenom namjenom, oni se neće dijeliti na suvlasnike, koji su uplatili svoje doprinose u rezervu.
(6) Etažni vlasnik koji nije u mogućnosti da odmah plati dio troškova održavanja koji se javljaju u vremenskim razmacima dužim od jedne godine, a nije pokriven zajedničkom rezervom, može zahtjevati od suda da mu dopusti plaćanje u mjesečnim ratama u vremenskom periodu ne dužem od deset godina, uz osiguranje osnivanjem hipoteke na njegovom suvlasničkom dijelu u korist drugih etažnih vlasnika, sa uobičajenim kamatama na dug osiguran hipotekom.

Član 37.
(Uplata sredstava minimalne naknade i zajedničke rezerve)

(1) Sredstva minimalne naknade i zajedničke rezerve etažni vlasnik uplaćuje na poseban transakcijski račun upravitelja otvoren isključivo za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i urađaja zgrade, odnosno podračun zgrade, a što izričito regulišu ugovorom iz člana 20. ovog Zakona.
(2) Ugovorom iz člana 20. ovog Zakona se reguliše pravo raspolaganja sredstvima na računu zgrade na način da istim raspolaže upravitelj i predstavnik etažnih vlasnika isključivo kao supotpisnici.
(3) Prilikom otvaranja računa u banci se deponuju potpisi ovlaštenih osoba iz stava (2) ovog člana, za raspolaganje sredstvima na podračunu.

(4) Upravitelj svom svojom imovinom garantuje i odgovara za sredstva etažnih vlasnika koja se nalaze na računu zgrade u okviru njegovog transakcijskog računa.

Odjeljak E. Obaveze upravitelja

Član 38.
(Obaveze upravitelja)

(1) Upravitelj je dužan savjesno i kvalitetno obavljati sve poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja, a naročito ima obavezu:

a) da sačini prijedlog ugovora iz člana 20. ovog Zakona, ukoliko to nisu učinili etažni vlasnici,
b) da ima otvoren poseban transakcijski račun isključivo za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i urađaja zgrade,
c) da vodi ažurnu evidenciju zgrada, koja osigurava proslijeđivanje podataka i izvještaja u evidenciju Ministarstva, a podatke i izvještaje dostavlja Ministarstvu u analognom i digitalnom obliku,
d) da vodi ažurnu evidenciju etažnih vlasnika, stanova, poslovnih prostora i garaža,
e) da obavlja poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade iz člana 23. ovog Zakona,
f) da vodi evidenciju svih intervencija na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
g) da izvrši isplatu novčanih sredstava sa podračuna zgrade na osnovu radnog naloga potpisanog od strane predstavnika etažnih vlasnika,
h) da uputi zahtjev prema nadležnom organu za obezbjeđenje sredstava iz budžeta u skladu sa članom 48. i 49. ovog Zakona,
i) da formira Komisiju za utvrđivanje stanja zajedničkih dijelova zgrade,
j) da blagovremeno etažnim vlasnicima ispostavi račun i uplatnicu za naplatu minimalne naknade iz člana 31. ovog Zakona,
k) da za svaku zgradu vodi odvojenu knjigovodstvenu evidenciju,
l) da izradi i dostavi predstavniku etažnih vlasnika prijedlog godišnjeg plana održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, kao i predvidivih troškova i finansijskog opterećenja u narednoj kalendarskoj godini najkasnije do 31. decembra tekuće godine,
m) da izradi i dostavi predstavniku etažnih vlasnika godišnji izvještaj o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova zgrade za prethodnu godinu najkasnije do 30. marta tekuće godine,
n) da na zahtjev svakog etažnog vlasnika dostavi mu godišnji izvještaj o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova zgrade u prethodnoj kalendarskoj godini i stavi mu na prikladan način na uvid isprave na kojima se isti zasniva u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka ostalih etažnih vlasnika,
o) da dostavi sve informacije na zahtjev predstavnika etažnih vlasnika i Ministarstva koje se odnose na upravljanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
p) da dostavi račun za sve izvršene radove i usluge predstavniku etažnih vlasnika,
r) da izradi predmjer radova i zatraži uz dogovor sa predstavnikom etažnih vlasnika minimalno tri ponude za radove i usluge čija je vrijednost veća od 5.000,00 KM, a o izboru najpovoljnije ponude odlučit će etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika,
s) uz dogovor sa predstavnikom etažnih vlasnika zatraži minimalno tri ponude za izbor nadzornog organa na izvođenju radova, a o izboru najpovoljnije ponude odlučit će etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika, te izabrani nadzorni organ mora ispunjavati uvjete predviđene posebnim propisima,
t) da Ministarstvu dostavi obavještenje o zaključenom ugovoru sa predstavnikom etažnih vlasnika, datumom preuzimanja zgrade na upravljanje, sa podacima o spratnosti zgrade, broju posebnih dijelova

(stanova, poslovnih prostora, garaža), ukupnoj korisnoj površini zgrade, radi vođenja evidencije o zgradama,

u) brine se da zajednički dijelovi i uređaji zgrade budu u građevinski ispravnom i funkcionalnom stanju potrebnom za normalno korištenje,

v) obavlja povremeni i godišnji pregled zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i o tome sačinjava zapisnik, uz prisustvo predstavnika etažnih vlasnika,

z) izradi prijedlog procedure o načinu prijave kvara, njihovom otklanjanju, načinu ovjeravanja radnih naloga, načinu naplate usluga i načinu rješavanja spornih pitanja te usaglašavanja procedura sa predstavnikom etažnih vlasnika i rad u skladu sa procedurama,

aa) da u slučaju raskida ugovora sačini zapisnik o saldu novčanih sredstava sa predstavnikom etažnih vlasnika sa stanjem na dan raskida ugovora i to najkasnije u roku od 15 dana od dana raskida ugovora,

bb) da potpiše zapisnik o primopredaji zgrade na upravljanje iz stava (7) ovog člana,

cc) da u roku od 15 dana od dana raskida ugovora ili u roku od 15 dana od dana ukidanja rješenja za obavljanje poslova upravitelja, sredstva koja su zatečena na posebnom računu zgrade, prebaci na transakcijski račun otvoren kod novoizabranog ili prinudnog upravitelja,

dd) da uz prethodno dostavljenu pisanu opomenu, vrši utuživanje etažnih vlasnika za neizmirene obaveze nastale po osnovu upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade za šest mjeseci te pokreće postupak izvršenja po donesenim pravosnažnim presudama, odnosno izvršnim naslovima koje ima u skladu sa ovim Zakonom,

ee) da vodi evidenciju o podnesenim tužbama iz tačke dd) ovog stava i o tome obavještava predstavnika etažnih vlasnika, po njegovom zahtjevu, a najmanje jednom godišnje,

ff) naplaćena finansijska sredstva po pravosnažnim presudama po osnovu utuživanja etažnih vlasnika da evidentira na račun zgrade i to kao osnovni dug, iznos naplaćen po osnovu sudske takse i kamate uz odbitak procenta utvrđene visine naknade upravitelju i predstavniku etažnih vlasnika, odnosno da ta sredstva u roku od 15 dana uplati na račun zgrade ili na transakcijski račun otvoren kod novoizabranog upravitelja, a pripadajuća sredstva predstavniku etažnih vlasnika koji je to bio u periodu za koji je izvršeno utuživanje,

gg) u ime i za račun etažnih vlasnika prijavi projekat energetske obnove zgrade te sklopi ugovore koji su potrebni za realizaciju projekta,

hh) prijavi inspekcijskim organima svaku radnju ili ponašanje etažnog vlasnika koja nije u skladu sa Zakonom,

ii) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, posebnim propisima i u skladu sa obavezama preuzetim ugovorom o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

(2) Obaveza upravitelja navedena u stavu (1) ovog člana se finansira iz naknade upravitelju propisane u članu 34. ovog Zakona, izuzev obaveze upravitelja navedene u stavu (1) tačka e), koja se finansira iz sredstava zajedničke rezerve.

(3) Obaveza upravitelja iz stava (1) tačke dd) ovog člana se finansira iz naknade upravitelju utvrđene članom 34. ovog Zakona, izuzev troškova sudske takse koji se finansiraju iz sredstava zajedničke rezerve.

(4) Ukoliko prilikom održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade upravitelj, odnosno podizvođač koga je angažovao upravitelj pričini štetu na stanu ili drugoj samostalnoj prostoriji etažnog vlasnika, dužan je istu otkloniti. Ukoliko ne otkloni štetu, etažni vlasnik može podnijeti tužbu za naknadu štete pred nadležnim sudom.

(5) Ministar donosi Uputstvo o sadržaju obrasca „Evidencija zgrada, stanova, samostalnih prostorija i etažnih vlasnika“, koju je dužan voditi upravitelj, a koje sadrži:

a) ulicu i broj zgrade, grad, odnosno općinu na kojoj se zgrada nalazi, katastarska čestica na kojoj se nalazi zgrada, spratnost zgrade, broj posebnih dijelova i njihova korisna površina, ime i prezime predstavnika etažnih vlasnika,
b) ime (ime oca) i prezime etažnog vlasnika, oznaka i korisna površina posebnog dijela, naziv i broj dokumenta kojim se dokazuje vlasništvo.

(6) Upravitelj preuzima zajedničke dijelove i uređaje zgrade na upravljanje:

a) kad etažni vlasnici prvi put vrše izbor upravitelja,
b) kad su etažni vlasnici odlučili da promijene upravitelja,
c) kad grad, odnosno općina odredi prinudnog upravitelja.

(7) Novoizabrani upravitelj preuzima zgradu na upravljanje prvog dana u mjesecu o čemu se sačinjava zapisnik o preuzimanju zgrade na upravljanje i održavanje, a koji potpisuje odgovorna osoba upravitelja i predstavnik etažnih vlasnika. Sastavni dio ovog zapisnika je: zapisnik o evidenciji etažnih vlasnika, zapisnik o stanju zgrade, zapisnik o saldu novčanih sredstava zgrade, evidencija utuženih etažnih vlasnika i evidencija etažnih vlasnika koje je novi upravitelj obavezan utužiti.

Član 39.
(Održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade preko podizvođača)

Kad upravitelj za određene radove održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade angažuje podizvođača, račun upravitelja prema etažnim vlasnicima mora glasiti na isti iznos kao račun podizvođača prema upravitelju, što upravitelj dokazuje računom podizvođača.

Član 40.
(Posebna obaveza upravitelja)

(1) Ukoliko su sredstva zajedničke rezerve na računu zgrade prema analitičkoj kartici nedovoljna, a upravitelj utvrdi da je neophodno na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade izvršiti određene radove, upravitelj je obavezan obavijestiti etažne vlasnike.

(2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana se u pisanoj formi dostavlja predstavniku etažnih vlasnika, a sadrži sljedeće podatke: opis radova koje treba izvršiti, cijenu radova, stepen opasnosti i posljedice koje mogu nastati ukoliko se radovi ne izvrše.

Član 41.
(Obaveza obavještavanja etažnih vlasnika)

(1) Upravitelj je dužan 24 sata ranije obavijestiti etažne vlasnike, osim u hitnim slučajevima, o vršenju radova na zajedničkim dijelovima zgrade, koji dovode do prekida u snabdijevanju nekom od komunalnih usluga.
(2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana se postavlja na oglasnu tablu ili neko drugo vidno mjesto u zgradi.

POGLAVLJE VI. ODLUČIVANJE ETAŽNIH VLASNIKA

Član 42.
(Skup etažnih vlasnika)

(1) Etažni vlasnici o upravljanju zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade odlučuju na skupu etažnih vlasnika ili prikupljanjem potpisa.
(2) Skup etažnih vlasnika saziva predstavnik etažnih vlasnika, etažni vlasnici čija površina posebnih dijelova zgrade čini više od jedne trećine korisne površine zgrade ili upravitelj.
(3) Poziv na skup etažnih vlasnika dostavlja se na oglasnoj ploči zgrade ili nekom drugom vidljivom mjestu u zgradi ili elektronskim putem, a sadrži podatke o osobi koja saziva sastanak, mjesto i vrijeme održavanja sastanka i dnevni red sastanka.
(4) Skup etažnih vlasnika se održava po potrebi, a najmanje jednom godišnje u periodu do kraja marta i na njemu se vrši usvajanje godišnjeg plana održavanja i poboljšanja, kao i predvidivih troškova i finansijskog opterećenja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade za narednu godinu i godišnjeg izvještaja o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

Član 43.
(Odlučivanje etažnih vlasnika)

(1) Etažni vlasnici u skladu sa ovim Zakonom i ugovorom o uzajamnim odnosima odlučuju o:

a) pravilima o radu skupa etažnih vlasnika,
b) izboru i promjeni predstavnika etažnih vlasnika,
c) izboru i promjeni upravitelja,
d) načinu uplate sredstava minimalne naknade i zajedničke rezerve na poseban podračun zgrade otvoren isključivo za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
e) redovnom i vanrednom održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, nužnoj popravci i investicionom održavanju,
f) novčanim doprinosima za zajedničku rezervu iznad iznosa minimalne naknade iz člana 31. ovog Zakona,
g) uzimanju zajmova radi pokrića troškova održavanja koji nisu pokriveni zajedničkom rezervom, a potrebni su za obavljanje poslova redovnog održavanja i poslova vanrednog održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
h) osiguranju zajedničkih dijelova zgrade i izboru osiguravajuće kuće,
i) godišnjem planu održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade za narednu godinu,
j) godišnjem izvještaju o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
k) davanju saglasnosti na tekst ugovora iz člana 20. ovog Zakona,
l) visini naknade upravitelju,
m) visini naknade predstavniku etažnih vlasnika,
n) određivanju i promjeni kućnog reda,
o) iznajmljivanju i davanju u zakup, kao i otkazivanju zakupa zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
p) reviziji ranije izdatih rješenja i ugovora o zakupu zajedničkih prostorija,
r) prijavi projekata za energetsku obnovu zgrade,
s) promjeni namjene zajedničkih prostorija, odnosno samostalnih prostorija,
t) prodaji zajedničkih prostorija,
u) nadziđivanju/nadogradnji zgrade,
v) preduzimanju radnji na poboljšanju zajedničkih dijelova zgrade koji se ne smatraju poslovima redovnog upravljanja,
z) o ostalim pitanjima vezanim za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.

(2) Etažni vlasnici biraju jednog upravitelja i jednog predstavnika etažnih vlasnika za zgradu.

(3) Odluka etažnih vlasnika za pitanja iz stava (1) tačka a) do zaključno sa tačkom r) ovog člana, je punovažna ako se za odluku izjasne etažni vlasnici/suvlasnici čija ukupna korisna površina posebnih dijelova čine više od jedne polovine ukupne korisne površine zgrade, a za pitanja iz stava (1) tačka s) do zaključno sa tačkom v) potrebna je saglasnost svih etažnih vlasnika, izuzev u slučaju iz člana 25. stav (4) ovog Zakona.

(4) Ako se etažni vlasnici ne izjasne za tačke i) i j) iz stava (1) ovog člana do kraja aprila tekuće godine, smatra se da je prijedlog godišnjeg plana održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i izvještaj o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja, koji je dostavio upravitelj, usvojen.

(5) O skupu etažnih vlasnika obavezno se vodi zapisnik kojeg potpisuje osoba koja je sazvala sastanak, zapisničar, svi etažni vlasnici koji su bili prisutni i upravitelj zgrade ako je bio prisutan na sastanku.

(6) Zapisnik iz stava (5) ovog člana obavezno sadrži: podatke o zgradi, mjestu i vremenu održavanja skupa etažnih vlasnika, prisutnim etažnim vlasnicima, oznaku posebnog dijela, korisnu površinu posebnog dijela, naziv i broj dokumenta o vlasništvu, dnevnom redu skupa, iznijetim prijedlozima, donesenim odlukama i načinu glasanja etažnih vlasnika.

(7) Odluka donesena na način propisan u stavu (3) ovog člana je obvezna za sve etažne vlasnike.

(8) Zapisnik koji nema sadržaj propisan stavovima (5) i (6) ovoga člana ne proizvodi pravno dejstvo.

Član 44.
(Odlučivanje etažnih vlasnika prikupljanjem potpisa)

(1) Ukoliko se skup etažnih vlasnika ne može održati jer nema potrebne većine za odlučivanje iz člana 43. ovog Zakona, predstavnik etažnih vlasnika sa još dva etažna vlasnika će za

donošenje odluke pribaviti saglasnost etažnih vlasnika putem prikupljanja potpisa na zapisnik.
(2) U zapisnik iz stava (1) ovog člana se upisuje tekst odluke prije potpisivanja etažnog vlasnika, na kraju zapisnika se konstatuje da je odluka donesena prikupljanjem potpisa etažnih vlasnika i period prikupljanja potpisa, a zapisnik potpisuje predstavnik etažnih vlasnika sa još dva etažna vlasnika, koji su prikupljali potpise.
(3) Zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa obavezno sadrži i podatke koji su utvrđeni u članu 43. stav (6) ovog Zakona.
(4) Predstavnik etažnih vlasnika sa još dva etažna vlasnika, koji su prikupljali potpise na zapisnik, utvrđuju i odgovaraju za vjerodostojnost podataka navedenih u zapisniku o donošenju odluke prikupljanjem potpisa.
(5) Etažni vlasnik zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa može potpisati sa sigurnim elektronskim potpisom u skladu sa posebnim propisima.
(6) Odluka donesena na način iz stava (1) ovog člana je obavezujuća za sve etažne vlasnike u zgradi.
(7) Zapisnik sa odlukom iz stava (1) ovog člana, predstavnik etažnih vlasnika obavezno postavlja na oglasnu tablu ili neko drugo vidno mjesto u zgradi, s tim da je dužan učiniti nevidljivim lične podatke etažnih vlasnika.

Član 45.
(Obaveze etažnih vlasnika)

(1) Etažni vlasnik je dužan dostaviti predstavniku etažnih vlasnika fotokopiju dokumenta o vlasništvu, u roku od 30 dana od dana sticanja prava vlasništva na posebnom dijelu.
(2) Etažni vlasnik dužan je, u javnom interesu, a u cilju zaštite života ljudi i imovine, redovno plaćati minimalnu naknadu za održavanje i upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade iz člana 31. ovog Zakona ili može obavezu plaćanja minimalne naknade za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, prenijeti na punomoćnika ili zakupca njegovog posebnog dijela, putem ugovora, uz naznaku da plaćanje vrši u ime i za račun etažnog vlasnika i uz obavezu da je on jemac za izvršenje obaveze plaćanja, a jedan primjerak ugovora kojim se rješava pitanje plaćanja naknade i jemstva je dužan dostaviti upravitelju lično ili putem predstavnika etažnih vlasnika.
(3) Etažni vlasnici su dužni uplatiti sredstva za održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, a u slučaju da je zbog neobezbjeđenja sredstava došlo do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i imovine, odgovorni su etažni vlasnici.
(4) Etažni vlasnici dužni su iz sredstava zajedničke rezerve nadoknaditi štetu nastalu na posebnom dijelu kao posljedica neodržavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, ukoliko za isto nije ugovoreno osiguranje zajedničkih dijelova zgrade.
(5) Etažni vlasnik koji iz bilo kojeg razloga ne koristi svoj posebni dio duže od tri mjeseca neprekidno i iz tog razloga nije u mogućnosti učestvovati u odlučivanju etažnih vlasnika zgrade, obavezan je pisano ovlastiti predstavnika etažnih vlasnika, drugog etažnog vlasnika ili treću osobu, da u njegovo ime može donositi odluke iz člana 43. stav (1) ovog Zakona, izuzev odluke iz tačke f), g), s), t) i u), za koje se daje posebno ovlaštenje za svaku odluku.
(6) Etažni vlasnik koji ima primjedbe na izvještaj upravitelja, dužan je iste dostaviti upravitelju putem predstavnika etažnih vlasnika ili neposredno, do kraja narednog mjeseca od mjeseca u kojem je upravitelj podnio izvještaj.
(7) Pri zaključivanju kupoprodajnog ugovora, etažni vlasnik je dužan dostaviti potvrdu upravitelja da je izmirio obaveze po osnovu upravljanja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.
(8) Etažni vlasnici su dužni osigurati zajedničke dijelove i uređaje zgrade od osnovnih rizika, odnosno potresa, požara, oluje, udara groma, izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijev te drugih rizika specifičnih za područje na kojem se zgrada nalazi (rizika klizanje tla i odronjavanje zemljišta, rizika poplava, bujica i visokih voda i slično), kao i od odgovornosti za štetu prema trećim osobama.

Član 46.
(Predstavnik etažnih vlasnika)

(1) Predstavnik etažnih vlasnika je fizička osoba iz reda etažnih vlasnika predmetne zgrade koju biraju etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika.
(2) Ako ugovorom o uzajamnim odnosima etažnih vlasnika nije drugačije regulisano, obaveze predstavnika etažnih vlasnika su:

a) zastupa etažne vlasnike u vezi sa upravljanjem i održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade u skladu sa ovim Zakonom, posebnim propisima i međuvlasničkim ugovorom,
b) saziva i vodi sastanak etažnih vlasnika,
c) izvršava odluke etažnih vlasnika i dogovara sa upraviteljem poslove održavanja u skladu sa odlukama etažnih vlasnika,
d) izradi prijedlog odluke o kućnog redu, koju dostavlja etažnim vlasnicima na usvajanje,
e) koordinira i dogovara sa upraviteljem izradu i izvršenje godišnjeg plana i pojedinih poslova u vezi sa upravljanjem i održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
f) kontroliše finansijsko stanje sredstava zgrade, redovno i namjensko trošenje sredstava,
g) kao supotpisnik potpisuje nalog za isplatu sa računa zgrade,
h) prati promjene etažnog vlasništva i promjene na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i o tome obavještava upravitelja,
i) potpisuje saglasnost na radni nalog upravitelja i kontroliše njegovo izvršavanje,
j) izradi izvještaj o svome radu u protekloj godini, koji dostavlja etažnim vlasnicima putem elektronske pošte do 1. februara iduće godine,
k) prijedlog godišnjeg plana za narednu godinu postavi na vidnom mjestu u svakom ulazu zgrade do 31. decembra tekuće godine i pošalje elektronskim putem etažnim vlasnicima,
l) godišnji izvještaj postavi na vidnom mjestu u svakom ulazu zgrade do 15. aprila i isti pošalje elektronskim putem etažnim vlasnicima,
m) vrši kontrolu provođenja godišnjeg plana održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova zgrade,
n) zaključuje ugovor na osnovu prethodno donesene odluke etažnih vlasnika o izdavanju u zakup zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
o) obavještava upravitelja o izdavanju u zakup zajedničkih dijelova zgrade,
p) dostavlja upravitelju kopije dokaza o vlasništvu etažnih vlasnika koji su mu dostavili isti, radi uvođenja u evidenciju,
r) utvrđuje i odgovara za vjerodostojnost podataka navedenih u zapisniku o odlučivanju etažnih vlasnika,
s) kod raskida ugovora sa upraviteljem usaglašava stanje novčanih sredstava na računu zgrade,
t) sa novoizabranim upraviteljem potpiše zapisnik o primopredaji zgrade na upravljanje,
u) u slučaju planiranog odsustva dužeg od pet, a najduže 30 dana, pisano određuje jednog od etažnih vlasnika za zamjenika, o čemu obavještava etažne vlasnike na prikladan način i pisano upravitelja,
v) izvršava i druge obaveze u skladu sa ovim Zakonom, posebnim propisima i ugovorom o uzajamnim odnosima etažnih vlasnika.

(3) Predstavnik etažnih vlasnika, koji bude opozvan od strane etažnih vlasnika ili na drugi način prestane obavljati funkciju predstavnika etažnih vlasnika, dužan je bez odlaganja, a najduže u roku od pet dana, dostaviti izabranom predstavniku:

a) svu dokumentaciju vezanu za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
b) ključeve od zajedničkih prostorija.

(4) Predstavnik etažnih vlasnika od dana donošenja odluke o opozivu, odnosno o odustanku od obavljanja poslova predstavnika etažnih vlasnika, nije ovlašten da raspolaže novčanim sredstvima na računu zgrade, odnosno da potpisuje naloge upravitelju.
(5) Zapisnik sa odlukom o opozivu i izboru predstavnika etažnih vlasnika, novoizabrani predstavnik etažnih vlasnika je dužan bez odlaganja, a najduže u roku od tri dana, dostaviti upravitelju na osnovu čega je upravitelj obavezan izvršiti promjenu supotpisnika na računu zgrade.
(6) Predstavnik etažnih vlasnika je dužan izvršavati obaveze iz stava (2) ovog člana s pažnjom dobrog domaćina.

POGLAVLJE VII. OBAVEZE JAVNIH PREDUZEĆA, GRADOVA, OPĆINA, VLASNIKA NOVOIZGRAĐENIH ZGRADA, INVESTITORA I DRUGIH OSOBA U UPRAVLJANJU I ODRŽAVANJU ZAJEDNIČKIH DIJELOVA I UREĐAJA ZGRADE

Član 47.
(Obaveze javnih preduzeća u održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

Održavanje odgovarajućih instalacija ili njihovih dijelova zbog sigurnosti i kvaliteta usluge, upravitelj je obavezan povjeriti javnom komunalnom preduzeću, ako je to regulisano drugim propisima i ako se plaćanje za te radnje vrši na drugi način.

Član 48.
(Intervencije javnih preduzeća na zajedničkim dijelovima, uređajima i instalacijama u zgradi)

(1) Javna preduzeća imaju pravo da vrše intervencije na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i instalacijama u zgradi radi ubrzanja postupka naplate dugovanja od etažnih vlasnika koji koriste usluge javnih preduzeća, a iste ne plaćaju, na način da se ne ugrožava korištenje usluge ostalim etažnim vlasnicima, koji izmiruju svoje obaveze.
(2) O postupku intervencije iz stava (1) ovog člana, javna preduzeća su dužna pet dana ranije obavijestiti upravitelja zgrade putem pisanog obavještenja i predstavnika etažnih vlasnika putem obavijesti koja će biti postavljena na vidnom mjestu u zgradi.
(3) Ukoliko prilikom obavljanja intervencije iz stava (1) ovog člana, dođe do oštećenja na zajedničkim dijelovima, uređajima ili instalacijama zgrade, stana ili druge samostalne prostorije, javno preduzeće je dužno otkloniti kvar i nadoknaditit štetu etažnim vlasnicima.

Član 49.
(Obaveze gradova i općina za planiranje sredstava u budžetu)

(1) Gradovi i općine na području Unsko-sanskog kantona su dužni u budžetu svake godine planirati sredstva za finansiranje ili sufinansiranje radova hitne popravke na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.
(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana koriste se u slučaju kada se ocijeni da su oštećenja takva da mogu ugroziti život i zdravlje ljudi.
(3) Ocjenu opravdanosti i prioritet korištenja sredstava iz stava (1) ovog člana utvrđuje nadležna urbanističko-građevinska ili komunalna inspekcija po službenoj dužnosti ili na osnovu zahtjeva upravitelja.
(4) Kada grad ili općina finansira ili sufinansira hitnu popravku na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, postupak hitne popravke provodi upravitelj, uz dogovor sa predstavnikom etažnih vlasnika.
(5) U slučaju iz stava (4) ovog člana upravitelj dostavlja gradu, odnosno općini pravdanje utrošenih sredstava sa svom potrebnom dokumentacijom (ugovor zaključen sa izvođačem radova, fakturu i sl).
(6) Sredstva za popravku i održavanje krovova i fasada zgrada graditeljskog naslijeđa i spomeničke vrijednosti koja se obezbjeđuju u budžetu grada, odnosno općine ne mogu biti manja od 20% ukupnih troškova popravke fasade.

Član 50.
(Obaveza Unsko-sanskog kantona za planiranje sredstava u budžetu)

(1) Ukoliko korisnik stana ima status raseljene osobe - prognanika i izbjeglice bez zaposlenja i prihoda ili status socijalno ugroženog stanovnika, naknadu iz člana 31. ovog Zakona uplaćuje upravitelju kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu politiku.
(2) Socijano ugroženim stanovnikom u smislu stava (1) ovog člana smatra se osoba kojoj je prema propisima Unsko-sanskog kantona, Federacije Bosne i Hercegovine i gradova, odnosno općina, priznato pravo na stalnu novčanu pomoć, a što se dokazuje rješenjem nadležnog centra za socijalni rad.
(3) Kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu politiku dužno je u budžetu planirati sredstva koja se koriste za isplatu naknade iz stava (1) ovog člana.

Član 51.
(Obaveze grada, odnosno općine)

(1) Grad, odnosno općina na području Unsko-sanskog kantona je dužna dostaviti Ministarstvu kopiju upotrebne dozvole za novoizgrađene zgrade u roku od 30 dana od dana izdavanja upotrebne dozvole.

(2) Gradsko, odnosno općinsko vijeće dužno je u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Odluku o minimalnom iznosu mjesečne naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova zgrade u skladu sa članom 31. ovog Zakona.
(3) Grad, odnosno općina na čijoj se teritoriji nalazi zgrada je dužna donijeti rješenje iz člana 19. ovog Zakona i jedan primjerak rješenja dostaviti Ministarstvu radi vođenja evidencije.

Član 52.
(Obaveza vlasnika novoizgrađene zgrade)

(1) Etažni vlasnici novoizgrađene zgrade dužni su izabrati upravitelja i predstavnika etažnog vlasnika u roku od tri mjeseca nakon uvođenja u posjed etažnih vlasnika čija ukupna korisna površina posebnih dijelova je veća od 50% ukupne korisne površine svih posebnih dijelova zgrade.
(2) Do ispunjenja uvjeta iz stava (1) ovog člana, upravljanje i održavanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade obavlja investitor samostalno ili putem pravne osobe registrovane za pojedine poslove, a troškove snose etažni vlasnici i investitor srazmjerno korisnoj površini vlasništva na posebnom dijelu.
(3) Investitor je dužan upravitelju predati kopiju projektne dokumentacije u pisanoj i elektronskoj formi u roku od mjesec dana nakon preuzimanje zgrade i potpisivanja ugovora o upravljanju i održavanju.
(4) Radovi održavanja na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, a na koje se odnosi garantni rok su obaveza investitora.
(5) Investitor je obavezan o ispunjenju uvjeta iz stava (1) ovog člana, pisano obavijestiti etažne vlasnike, u roku od sedam dana po ispunjenju uvjeta.
(6) Ukoliko etažni vlasnici u roku iz stava (1) ovog člana ne izvrše izbor upravitelja, investitor novoizgrađene zgrade je obavezan odmah obavijestiti grad, odnosno općinu, na čijoj se teritoriji nalazi zgrada, da odrediti upravitelja za prinudno upravljanje.

Član 53.
(Prava i obaveze investitora ili korisnika posebnog dijela nadzidane zgrade)

Investitor ili korisnik nadzidanog posebnog dijela zgrade, od ulaska u posjed posebnog dijela zgrade, ima sva prava i obaveze koja su ovim Zakonom propisane za etažnog vlasnika.

Član 54.
(Prava i obaveze osobe koja stan koristi po osnovu rješenja nadležnog organa i vanknjižnog vlasnika)

Osoba koja je stekla stanarsko pravo, a stan nije otkupila, osoba koja stan koristi privremeno po rješenju organa uprave, vanknjižni vlasnik i bespravni korisnik do iseljenja, ima sva prava i obaveze koje su ovim Zakonom propisane za etažnog vlasnika te su obavezni plaćati i minimalnu naknadu shodno odredbi člana 31. ovog Zakona.

Član 55.
(Nepoznati vlasnik)

Za posebne dijelove zgrade za koje se utvrdi da je vlasnik nepoznat, sva vlasnička prava i obaveze, u smislu ovog Zakona preuzima u ime grada, odnosno općine organ nadležan za stambene poslove na čijoj se teritoriji zgrada nalazi.

Član 56.
(Izuzeće obaveze plaćanja minimalne naknade)

Za stanove koji su zapečaćeni od strane organa uprave, zbog vođenja upravnog postupka, ne plaća se minimalna naknada za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.

POGLAVLJE VIII. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 57.
(Nadzor nad primjenom ovog Zakona)

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo.
(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog Zakona vrše kantonalna i gradska, odnosno općinska inspekcija.
(3) Nadležnu inspekciju za vršenje inspekcijskog nadzora iz stava (2) ovoga člana, određuje Kantonalna uprava za inspekcijske poslove i grad, odnosno općina svojim propisom o organizaciji uprave i upravnih službi.

Član 58.
(Nadzor Ministarstva)

(1) Ministarstvo u vršenju nadzora nad primjenom ovog Zakona:

a) daje stručna uputstva i objašnjenja za primjenu ovog Zakona,
b) donosi rješenje o obavljanju poslova upravitelja,
c) ukida rješenje o obavljanju poslova upravitelja,
d) donosi Listu upravitelja ovlaštenih za obavljanje poslova upravitelja,
e) traži dostavu dokumentacije i podataka koji su značajni za vršenje nadzora iz tačke b) i c) ovog stava,
f) podnosi zahtjev za inspekcijski pregled nadležnoj inspekciji,
g) rješava po žalbi protiv upravnog akta nadležne gradske, odnosno općinske službe donesenog na osnovu člana 51. stav (3) ovog Zakona,
h) preduzima i druge mjere i vrši druge pravne radnje u cilju provođenja nadzora.

(2) Ministarstvo je dužno da vodi evidenciju zgrada koja sadrži ulicu i broj zgrade, grad, odnosno općinu na kojoj se zgrada nalazi, broj katastarske čestice, spratnost zgrade, broj posebnih dijelova i njihovu korisnu površinu, ime i prezime predstavnika etažnih vlasnika, podatke o upravitelju.
(3) Ministarstvo je dužno da vodi evidenciju o predstavnicima etažnih vlasnika koja sadrži ime (ime oca) i prezime, datum i mjesto rođenja, broj telefona i adresu stanovanja.
(4) Ministarstvo je dužno da pri vođenju evidencije vodi računa o zaštiti ličnih podataka.

Član 59.
(Inspekcijski nadzor)

(1) U vršenju inspekcijskog nadzora kantonalni inspektor ovlašten je da kontolira rad gradske, odnosno općinske inspekcije i upravitelja i to:

a) da li je upravitelj pravna osoba koja posjeduje rješenje Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova upravitelja,
b) da li je upravitelj ispunjava uvjete propisane rješenjem Ministarstva i Pravilnikom o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja,
c) kvalifikacijsku strukturu zaposlenih kod upravitelja,
d) da li je upravitelj dostavio primjerak ugovora o upravljanju Ministarstvu u zakonskom roku,
e) kontrolira rad gradske, odnosno općinske inspekcije i pruža stručnu pomoć u primjeni odredbi ovog Zakona,
f) rješenjem nalaže poduzimanje mjera gradskom, odnosno općinskom inspektoru u provođenju odredbi ovog Zakona,
g) da li je gradonačelnik, odnosno općinski načelnik donio rješenje kojim je određen prinudni upravitelj sa Liste ovlaštenih upravitelja,

(2) U vršenju inspekcijskog nadzora gradski, odnosno općinski inspektor ovlašten je da kontrolira rad upravitelja i etažnih vlasnika i to:

a) da li su etažni vlasnici zaključili ugovor o međuvlasničkim odnosima u skladu sa odredbama ovog Zakona,
b) da li su etažni vlasnici postupili u skladu sa članova 9. do 12. ovog Zakona,
c) da li su etažni vlasnici izvršili izbor upravitelja u skladu sa odredbama ovog Zakona,
d) da li su etažni vlasnici zaključili ugovor o upravljanju sa upraviteljem u skladu sa odredbama ovog Zakona,
e) da li su etažni vlasnici raskinuli ugovor o upravljanju sa upraviteljem u skladu sa odredbama ovog Zakona,
f) da li je upravitelj nakon raskida ugovora prebacio neiskorištena sredstva zgrade na transakcijski račun novoizabranog upravitelja,
g) da li je upravitelj primio zgradu na upravljanje putem zapisnika,
h) da li su etažni vlasnici donijeli odluku u skladu sa članovima 25., 42., 43. i 44. ovog Zakona,
i) da li je upravitelj postupio u skladu sa članovima 27. i 28. ovog Zakona,
j) da li su etažni vlasnici obezbijedili finansijska sredstva za izvršenje hitne i nužne popravke.
k) da li etažni vlasnici i upravitelj raspolažu sredstvima u skladu sa članom 33. Zakona,

l) da li upravitelj i prinudni upravitelj obavlja poslove upravljanja i održavanja u skladu sa članovima 38., 39., 40. i 41. ovog Zakona,
m) da li etažni vlasnici izvršavaju svoje obaveze utvrđene u članu 45. ovog Zakona,
n) da li predstavnik etažnih vlasnika izvršava obaveze utvrđene u članu 46. ovog Zakona,
o) da li investitor izvršava obaveze iz člana 52. ovog Zakona.

Član 60.
(Rješenje inspektora)

(1) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti nad radom upravitelja te podnositi prekršajne prijave protiv upravitelja i etažnih vlasnika kod nadležnog suda.

(2) Inspektor rješenjem naređuje izvršenje određenih mjera i određuje rok za njihovo izvršenje u skladu sa zakonom.

(3) Zbog učestalih nepravilnosti u radu upravitelja, odnosno ako upravitelj ne obavlja povjerene mu poslove ili prestane ispunjavati uvjete za obavljanje poslova upravitelja, inspektor može predložiti Ministarstvu ukidanje izdanog rješenja.

Član 61.
(Izjavljivanje žalbe na rješenje inspektora)

(1) Na rješenje i zaključak o dozvoli izvršenja kantonalnog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno zaključka direktoru Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

(2) Na rješenje i zaključak o dozvoli izvršenja gradskog, odnosno općinskog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno zaključka nadležnom kantonalnom inspektoru organiziranom unutar Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja ako se radi o poduzimanju hitnih mjera u općem interesu koji se ne mogu odlagati ili ako bi uslijed odlaganja izvršenja bila nanesena znatna materijalna šteta ili ako bi bili ugroženi životi i zdravlje ljudi.

Član 62.
(Postupak po žalbama i pred nadležnim sudom)

(1) Rješenje po žalbama iz člana 61. stav (1) i (2) ovog Zakona mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

(2) Rješenje doneseno po žalbi iz člana 61. stav (1) ovog Zakona je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću.

(3) Postupci pokrenuti kod nadležnog suda po sporovima o primjeni ovog Zakona smatraju se hitnim.

POGLAVLJE IX. KAZNENE ODREDBE

Član 63.
(Prekršaj etažnog vlasnika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj etažni vlasnik ako:

a) prisvoji, oštećuje ili na drugi način ugrožava zajedničke dijelove zgrade (član 9. stav (6) ovog Zakona),
b) ne odobri ulazak u stan, odnosno drugu samostalnu prostoriju upravitelju ukoliko je to potrebno radi sprječavanja štete na drugim posebnim dijelovima i uređajima zgrade, odnosno zajedničkim prostorijama ili radi hitnog održavanja zajedničkih dijelova i uređaja (član 10. stav (3) ovog Zakona),
c) ako vrši promjene na svom posebnom dijelu suprotno članu 11. stav (1) ovog Zakona,
d) ako predstavniku etažnih vlasnika ne dostavi pisani dokaz da je otuđio svoj posebni dio ili mu promjenio namjenu (član 12. stav (4)),
e) ako notaru ili advokatu pri zaključenju kupoprodajnog ugovora ne dostavi potvrdu upravitelja da je izmirio obaveze po osnovu održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade (član 12. stav (5)),
f) ako nakon isteka dvije godine prinudne uprave odbije da učestvuje u postupku izbora upravitelja i izvrši izbor upravitelja u skladu sa članom

14. Zakona, odnosno članom 19. stav (6) ovog Zakona,

g) ako bez odgađanja ne prijavi upravitelju uzrok neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi za koju je saznao da je nastala na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i na posebnim dijelovima zgrade, ako od istog prijeti opasnost ostalim dijelovima zgrade (član 26. stav (4) ovog Zakona),
h) ako bez odlaganja ne omogući izvođenje radova hitne intervencije u dijelu koji se odnosi na njegov posebni dio ili kada se ti radovi moraju izvesti iz prostora njegovog posebnog dijela zgrade (član 26. stav (5) ovog Zakona),
i) izvrši izbor više od jednog upravitelja za zgradu ili više od jednog predstavnika etažnih vlasnika zgrade (član 43. stav (2) ovog Zakona),
j) ako vrši prikupljanje potpisa na zapisnik bez utvrđivanja vjerodostojnosti podataka koji se unose u zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa (član 44. stav (3) ovog Zakona),
k) ne izvršava obaveze propisane članom 45. ovog Zakona,
l) koji potpiše radni nalog upravitelja bez prethodne pisane saglasnosti predstavnika etažnih vlasnika (član 46. stav (2) tačka i) ovog Zakona),
m) na zahtjev Ministarstva ne dostavi traženu dokumentaciju i podatke značajne za vršenje upravnog nadzora (član 58. stav (1) tačka e) ovog Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 KM kaznit će se osoba iz člana 53. i 54. ovog Zakona, ako je počinila prekršaj propisan u stavu (1) ovog člana.

Član 64.
(Prekršaj upravitelja)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj upravitelj ako:

a) jedan primjerak ugovora ne dostavi Ministarstvu, u roku propisanom u članu 20. stav (3) ovog Zakona,
b) u predviđenom roku ne prebaci neiskorištena sredstva zgrade na transakcijski račun novoizabranog upravitelja (član 22. stav (4) ovog Zakona),
c) ne izvrši hitnu popravku na način propisan u članu 26. ovog Zakona,
d) utvrdi da je potrebno izvršiti nužnu popravku, ali ne sačini zapisnik o utvrđenom stanju, predmjer i predračun radova sanacije i rekonstrukcije te isti ne dostavi etažnim vlasnicima (član 28. stav (2) i (3) ovog Zakona),
e) prestankom ovlaštenja za upravljanje, bez odgađanja ne položi račun o zajedničkoj rezervi i ostatak preda novom upravitelju (član 32. stav (8) ovog Zakona),
f) izvrši naplatu naknade suprotno odredbi članu 34. ovog Zakona,
g) izvrši isplatu naknade izabranom predstavniku etažnih vlasnika suprotno odredbi člana 35. stav (3) ovog Zakona,
h) ne izvršava obaveze propisane članom 38. ovog Zakona,
i) za određene radove održavanja zajedničkih dijelova zgrade angažuje podizvođača i ispostavi račun etažnim vlasnicima na iznos koji nije isti iznosu računa podizvođača prema upravitelju (član 39. ovog Zakona),
j) kada ne postupi u skladu sa članom 40. Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba upravitelja za prekršaj iz stava (1) ovog člana.
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se pravna osoba i fizička osoba-obrtnik koji obavlja poslove upravitelja bez rješenja Ministarstva iz člana 17. ovog Zakona.
(4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se bivši upravitelj ako prestankom ovlaštenja za upravljanje, bez odgađanja ne položi račun o zajedničkoj rezervi i ostatak ne preda novom upravitelju (član 32. stav (8) ovog Zakona) i za prekršaj ako ne izvršava obavezu propisanu članom 38. stav (1) tačka ff).
(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba bivšeg upravitelja za prekršaj iz stava (4) ovog člana.

Član 65.
(Prekršaj predstavnika etažnih vlasnika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predstavnik etažnih vlasnika ako:

a) izvrši potpisivanje ugovora sa upraviteljem bez prethodno pribavljene saglasnosti etažnih vlasnika na tekst ugovora (član 20. stav (2) ovog Zakona),
b) ako vrši prikupljanje potpisa na zapisnik bez utvrđivanja vjerodostojnosti podataka koji se unose u zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa (član 44. stav (4) ovog Zakona),
c) ne izvršava obaveze propisane u članu 46. stav (2) ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj bivši predstavnik etažnih vlasnika, ako ne izvršava obaveze propisane u članu 46. stav (3), (4) i (5) ovog Zakona.

Član 66.
(Prekršaj investitora novoizgrađene zgrade)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj investitor novoizgrađene zgrade ako ne vrši upravljanje i održavanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade u skladu sa članu 52. ovog Zakona.
(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba investitora za prekršaj iz stava (1) ovog člana.
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj investitor novoizgrađene zgrade ako upravitelju ne preda kopiju projektne dokumentacije u skladu sa članu 52. stav (3) ovog Zakona.

POGLAVLJE X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67.
(Donošenje podzakonskih propisa)

(1) Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

a) Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja iz člana 16. ovog Zakona,
b) Uputstvo o sadržaju obrasca „Evidencija zgrada, stanova, samostalnih prostorija i etažnih vlasnika“ iz člana 38. stav (5) ovog Zakona.

(2) Do donošenja podzakonskih propisa iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se podzakonski propisi koji su bili na snazi do donošenja ovog Zakona.

Član 68.
(Započeti postupci)

Ako je do dana stupanja na snagu ovog Zakona, upravni postupak pokrenut kod nadležnog organa, a nije doneseno prvostepeno rješenje ili je rješenje poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti po odrebama ovog Zakona.

Član 69.
(Pravno dejstvo ranije sklopljenih ugovora i izabrani predstavnici)

(1) Međuvlasnički ugovori i ugovori sklopljeni između etažnih vlasnika i upravitelja do dana stupanja na snagu ovoga Zakona važe do sklapanja novih odgovarajućih ugovora.
(2) Predstavnici etažnih vlasnika izabrani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom kao predstavnici etažnih vlasnika izabrani na osnovu ovoga Zakona.
(3) Upravitelji koji su upravljali zgradama do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju obavljati djelatnost kao upravitelji i na osnovu ovoga Zakona.
(4) Upravitelji iz stava (3) ovoga člana dužni su svoj rad uskladiti s ovim Zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Član 70.
(Prestanak primjene ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 32/12).

Član 71.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovom Zakonu odnosi se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrijebljen u tekstu Zakona.

Član 72.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-371/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1244.

Na osnovu člana 9. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 10/03, 7/09, 19/13 i 9/17) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21) na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o razrješenju članova
Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Rifet Emrić razrješava se dužnosti člana i vršioca dužnosti predsjedavajućeg Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona.

Enes Demirović razrješava se dužnosti člana Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona.

Član 2.

Lica iz člana 1. ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-365/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1245.

Na osnovu člana 12. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), člana 9. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 10/03, 7/09, 19/13 i 9/17) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o imenovanju predsjedavajućeg i članova Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Imenuju se predsjedavajući i članovi Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona na mandat od pet godina i to:

1. Rifet Emrić, predsjedavajući,
2. Asmir Crnkić, član,
3. Alen Alagić, član.

Član 2.

Imenovana lica iz člana 1. ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-366/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1246.

Shodno odredbama člana 34. i 35. Zakona o unutrašnjim poslovima Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 13/16, 16/17 i 8/24) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 9/17 i 11/21), postupajući po zahtjevu Kahrić Hasana, na prijedlog Komisije za izbor, imenovanja i finansijsko-administrativna pitanja, na 21. redovnoj

sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U KU
o razrješenju člana Nezavisnog odbora

Član 1.

Kahrić Hasan razrješava se dužnosti člana Nezavisnog odbora.

Član 2.

Imenovani iz člana 1. ove Odluke obavezan je Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-368/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1247.

Na osnovu člana 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/8, 48/11, 100/14, 36/18 i 61/22) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o izmjeni Odluke o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Unsko-sanskog kantona

Član 1.

U Odluci o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 17/22 – prečišćeni tekst i 2/24) u članu 4. stav (2) riječ: „aprila” zamjenjuje se riječju: „oktobra”.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-374/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1248.

Shodno odredbama člana 21., 23. i 24., a u vezi sa članom 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Komisije za izbor, imenovanja i finansijsko-administrativna pitanja, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o izmjenama Odluke o izboru predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova radnih tijela Skupštine Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Ovom Odlukom mijenja se Odluka o izboru predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova radnih tijela Skupštine Unsko-sanskog kantona za mandatni period 2022.-2026. godine u osnovnom tekstu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 4/24).

U članu 2. tačka 2. mijenja se i glasi:
2. ime: „Agan Bunić“ zamjenjuje se imenom: “Šuhret Fazlić”.

Član 2.

U članu 3. tačka 3. mijenja se i glasi:
3. ime: „Agan Bunić“ zamjenjuje se imenom: „Abid Mulalić“.

Član 3.

U članu 8. tačka 2. mijenja se i glasi:
2. ime: „Abid Mulalić“ zamjenjuje se imenom: „Elvir Risović“.

Član 4.

U članu 10. tačka 5. mijenja se i glasi:
5. ime: „Šuhret Fazlić“ zamjenjuje se imenom: „Elvir Risović“.

Član 5.

Imenovana lica iz ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u

skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-367/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1249.

Na osnovu člana 25. stav (2) Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 4/12) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Komisije za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Ovom Odlukom mijenja se Odluka o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Unsko-sanskog kantona u osnovnom tekstu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/21 i 21/22).

U članu 1. tačka 2. mijenja se i glasi:
„2. „Sandra Krasnići - delegat ispred Udruženja Albanaca Unsko-sanskog kantona iz Velike Kladuše“.

U istom članu tačka 5. glasi:
„5. Eniz Begić - delegat ispred Udruženja Njemaca, razrješava se dužnosti člana Vijeća nacionalnih manjina“.

Član 2.

Imenovano lice iz člana 1. tačka 2. ove Odluke imenuje se na preostali period do isteka mandata svih članova Vijeća.

Član 3.

Lica iz člana 1. ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-369/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1250.

Na osnovu člana 96., a u vezi sa članom 115. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog zastupnika Hušić Jasmina, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Nacrt Zakona o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i građenju.

Član 2.

Zadužuje se Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša da u roku od 30 dana provede javnu raspravu o nacrtu Zakona o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i građenju.

Član 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-372/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1251.

Na osnovu člana 96., a u vezi sa članom 115. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj

sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.

Član 2.

Zadužuje se Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da u roku od 30 dana provede javnu raspravu o nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.

Član 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-373/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1252.

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Izvještaj o radu Nezavisnog odbora za period januar – juli 2024. godine.

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-375/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

S A D R Ž A J

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

1242. Zakon o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona **1**
1243. Zakon o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada **45**
1244. Odluka o razrješenju članova Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona **73**
1245. Odluka o imenovanju predsjedavajućeg i članova Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona **73**
1246. Odluka o razrješenju člana Nezavisnog odbora **73**
1247. Odluka o izmjeni Odluke o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Unsko-sanskog kantona **74**
1248. Odluka o izmjenama Odluke o izboru predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova radnih tijela Skupštine Unsko-sanskog kantona **74**
1249. Odluka o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Unsko-sanskog kantona **75**
1250. Zaključak broj: 01/1-2-45-372/24 od 9. 9. 2024. godine **75**
1251. Zaključak broj: 01/1-2-45-373/24 od 9. 9. 2024. godine **75**
1252. Zaključak broj: 01/1-2-45-375/24 od 9. 9. 2024. godine **76**

OBAVJEŠTENJE

Obavještavamo pravna i fizička lica da godišnja pretplata za internet izdanje „Službenog glasnika Unsko-sanskog kantona“ za ovu godinu iznosi 200 KM, a za elektronsku verziju jednog broja (CD) 10 KM. Pretplata se može izvršiti na transakcijski račun broj 3380002210005877 u korist budžeta USK-a, vrsta prihoda 722651, budžetska organizacija 1102001, identifikacijski broj 4263639340002. Izdavač: Vlada Unsko-sanskog kantona, Ulica Alije Đerzeleza broj 2. Bihać; Telefon 316-000; Za izdavača: Emina Miljković; Redakcija i pretplata: tel. 316-019, email: sluzbeniglasnikusk@vladausk.ba.

ANNEX 7B

UNBI: Law on Higher Education of the Canton of Una-Sana (English version)

Official Gazette of the Una-Sana Canton

Godina XXVIII – Broj 26	Srijeda, 18. septembra 2024. BIHAĆ	Izdanje na bosanskom jeziku

1242.

Shodno odredbama V.A.11. b) i IV.2. b) Ustava Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04), a u vezi sa članom 63. stav (1) Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 59/07 i 59/09), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Law on Higher Education of the Canton of Una-Sana

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet Zakona)

(1) Zakonom o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Zakon) utvrđuje se sistem, uslovi i osnove finansiranja visokog obrazovanja na Unsko-sanskom kantonu, organizacija i rad visokoškolskih ustanova, opća načela u oblasti osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na teritoriji Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kanton).

(2) Ovaj Zakon ustanovljava principe i standarde sticanja visokog obrazovanja na Unsko-sanskom kantonu, u skladu sa relevantnim odredbama i principima Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Okvirni zakon) te međunarodnih pravnih propisa čija je država ugovornica Bosna i Hercegovina.

(3) Izrazi koji su radi preglednosti dati isključivo u jednom gramatičkom rodu u ovom Zakonu i propisima donesenim na osnovu ovog Zakona bez diskriminacije se odnose na muškarce i žene.

Član 2.
(Značenje pojmova)

U smislu ovog Zakona:

a) „akademska godina“ je jednogodišnje razdoblje čiji početak i završetak utvrđuje visokoškolska ustanova svojim akademskim kalendarom;
b) „akademski integritet“ je sistem etičkog, društveno odgovornog i kolegijalnog djelovanja učesnika u visokom obrazovanju kojim se unapređuje društvena uloga visokog obrazovanja, dostojanstvo svih učesnika i profesija u visokom obrazovanju, očuvanje i razvoj moralnih vrijednosti akademske zajednice i društva kao cjeline te jača odgovornost svih članova akademske zajednice prema društvu;
c) „akademsko osoblje“ znači lica koja su izabrana u akademska zvanja i učestvuju ili su angažovana u nastavnom, umjetničkom, naučno-istraživačkom ili umjetničko-istraživačkom radu na visokoškolskoj ustanovi;
d) „akademska titula“ znači titula koja se stiče nakon završenog određenog stepena obrazovanja. Nakon prvog ciklusa stiče se akademska titula bakalaureat/baccalaureat/bachelor s naznakom oblasti, nakon drugog ciklusa stiče se zvanje magistar sa naznakom oblasti, a nakon trećeg ciklusa stječe se titula doktora nauka/umjetnosti;
e) „akademsku zajednicu“ čine svi nastavnici, saradnici, studenti i ostali učesnici u procesu visokog obrazovanja;
f) „akreditacija“ znači nezavisna vanjska ocjena sistema kvaliteta visokoškolske ustanove koja rezultira formalnom potvrdom o usklađenosti i/ili ispunjenosti kriterija za akreditaciju, koji su u saglasnosti sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) i relevantnim zakonima i propisima;
g) „ciklusi studija“ znači nivoi visokoobrazovnog procesa identifikovani kao prvi ciklus – dodiplomski (baccalaureate), drugi ciklus – magistarski studij i treći ciklus – doktorski studij;
h) „članica visokoškolske ustanove“ znači fakultet, akademija, visoke škola ili naučni/umjetnički institut kao organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi nastavni, naučno-istraživački/umjetničko-istraživački i umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i naučnih/umjetničkih oblasti;
i) „diploma koju izdaje akreditovana visokoškolska ustanova“ znači javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog ciklusa studija zasnovanog na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja;
j) „dodatak diplomi“ znači javna isprava koja se izdaje i prilaže uz diplomu akreditovane visokoškolske ustanove radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kojem je diploma izdata;
k) „dualni studij“ znači oblik studija koji se realizuje u saradnji s privrednim društvima/poslovnim subjektima, kao i sa vladinim i nevladinim organizacijama. U okviru ovog tipa studijskog programa izvođenje nastavnog procesa je podijeljeno između univerziteta i privrednih društava/poslovnih subjekata, vladinih i nevladinih organizacija;
l) „Dublinski deskriptori“ znače opis općih postignuća i sposobnosti na temelju kojih se dodjeljuju diplome na završetku bolonjskog ciklusa;
m) „Evropski sistem prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System – ECTS)“ znači sistem opterećenja gdje 1 ECTS bod odgovara ukupnom opterećenju od 25 - 30 sati rada studenta. Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne akademske godine. Ukupno angažovanje studenta se sastoji od aktivne nastave (predavanja, vježbe, praktikumi, seminari i drugi oblici

nastave), samostalnog rada, kolokvija, ispita, izrade završnih radova, studentske prakse i drugih vidova angažovanja;

n) „evaluacija“ je ocjenjivanje i određivanje dostignutog stepena kvaliteta obrazovnog procesa akreditirane i licencirane visokoškolske ustanove;

o) „fakultet“ znači organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja nastavnu, umjetničku, naučno-istraživačku i umjetničko-istraživačku djelatnost u oblasti jedne ili više srodnih, odnosno međusobno povezanih naučnih disciplina i osigurava njihov razvoj i druge djelatnosti koje proizlaze iz prirode osnovne djelatnosti fakulteta u skladu sa zakonom i statutom;

p) „institut“ znači organizaciona jedinica, članica visokoškolske ustanove koja obavlja naučno-istraživačku / umjetničko-istraživačku djelatnost u skladu sa zakonom i statutom;

r) „institut/zavod pri članici univerziteta“ znači podorganizaciona jedinica koja se osniva po istoj proceduri kao i odsjek, a čija se djelatnost, principi i ciljevi rada preciznije uređuju statutom visokoškolske ustanove;

s) „interdisciplinarni studij“ znači studij koji prevazilazi uobičajene i tradicionalne granice pojedinih disciplina i u kojem se koristi integrativni pristup u izgradnji spoznaja;

t) „ishodi učenja“ znači iskaz o tome šta lice koje uči/student zna, razumije i može obavljati na osnovu završenog procesa učenja, što je definisano kroz znanje, vještine i kompetencije;

u) „licenciranje“ je postupak provjere ispunjenosti uslova za rad visokoškolske ustanove radi dodjele početne dozvole za rad (licence);

v) „katedra“ znači podorganizaciona jedinica na kojoj se realizuje nastavni, umjetnički, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad i koja objedinjuje više srodnih predmeta iz jedne ili više srodnih naučnih oblasti, u skladu sa zakonom i statutom;

z) „kompetencije“ znače sposobnost primjene znanja, vještina i personalnih, socijalnih i metodoloških sposobnosti, na radnom mjestu ili tokom učenja, kao i u privatnom i profesionalnom razvoju. U kontekstu Evropskog kvalifikacijskog okvira, kompetencije su opisane kao odgovornost i samostalnost;

aa) „koncept odgovornog istraživanja i inovacija (Responsible research and innovation – RRI)“ znači posebni, inovativni pristup istraživanju i inovacijama, koji podrazumijeva okupljanje svih zainteresiranih strana kojih se tiče određeni problem, odnosno predmet istraživanja i to na transparentan i interaktivan način, a s ciljem efikasnijeg i efektivnijeg oblikovanja ciljeva i rezultata istraživanja, kao i poticanja inovativnosti i razmjene ideja, a u smislu adekvatnijeg adresiranja izazova s kojima se susreće društvo;

bb) „mikrokvalifikacija“ ima dvojako značenje: 1) kao oblik cjeloživotnog obrazovanja koji je promoviran od strane Evropskog prostora visokog obrazovanja u cilju jačanja fleksibilnosti studijskih programa i jačanja zapošljivosti raznolike studentske populacije. Oni služe kao platforma koja okuplja i studente koji trenutno studiraju, ali i one zainteresirane aktere koji žele da unaprijede i steknu određeni set sposobnosti i vještina koji će im omogućiti da budu konkurentniji na tržištu rada ili će služiti za ispunjenje njihovih drugih potreba. „Mikrokvalifikacija“ označava kratki (mikro) integralni program sa ishodima učenja koji doprinose unapređenju vještina, kompetencija i koji omogućavaju personalni razvoj studenata. Oni mogu biti prepoznati kao dio cikličnog i necikličnog studijskog programa. Ovaj kratki program ima jasno uspostavljene ciljeve, ishode učenja, opisan način postizanja istih i način njihove provjere; 2) kao javna isprava kojom se potvrđuje uspjeh i postignuća studenta. Ova javna isprava „mikroakreditiv“

uključuje i opis sadržaja i programa, ishode učenja i kompetencije, a često im se pridružuje adekvatan broj ECTS kredita. „Mikrokvalifikacija“ kao javna isprava, koja ima trajnu vrijednost, se izdaje, čuva i arhivira kao i svaka druga javna isprava;

cc) „multidisciplinarni studij“ znači studij koji se organizuje kako bi se predmet podučavanja sagledavao iz perspektiva različitih disciplina pri tome zadržavajući postojeće granice disciplina;

dd) „nastava na daljinu“ je nastava koja podrazumijeva da se nastavnici i studenti ne nalaze fizički na istoj lokaciji, ali koriste različitu tehnologiju kao podršku interaktivnoj i dvosmjernoj komunikaciji u okviru nastavnog procesa;

ee) „nastavni predmet“ znači didaktički prerađenu i studentima prijemčiva naučna, odnosno umjetnička disciplina iz užeg naučnog polja ili grane određene naučne oblasti;

ff) „naučna/umjetnička grana“, odnosno uža naučna/umjetnička oblast znači osnovna jedinica statističke analize za istraživačku aktivnost, izdvajanje iz fondova i troškove;

gg) „naučni rad“ znači rad objavljen u priznatoj publikaciji;

hh) „naučno/umjetničko polje“ znači skup naučnih/umjetničkih grana, odnosno užih naučnih/umjetničkih oblasti koje se bave povezanim istraživačkim aktivnostima;

ii) „naučno-istraživačka djelatnost“ znači sistemski stvaralački rad na usvajanju novih znanja s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i korištenje tih znanja u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja;

jj) „neciklično obrazovanje“ je vid cjeloživotnog obrazovanja, koje zainteresiranim studentima i drugim licima omogućuje obrazovanje putem kurseva, seminara i drugih oblika i dodjelu certifikata;

kk) „objavljena knjiga“ znači tematski cjelovit i kompaktan recenziran naučni, stručni ili umjetnički sadržaj u štampanoj ili elektronskoj formi koji sadrži trajni bibliografski indikator;

ll) „odsjek“ znači podorganizaciona jedinica koja se osniva radi obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja i nauke/umjetnosti u jednom ili više srodnih naučnih/umjetničkih polja ili područja. Odsjek u unutrašnjoj strukturi organizacione jedinice može imati više katedri. Osnivanje odsjeka bliže se uređuje statutom visokoškolske ustanove;

mm) „organizaciona jedinica“ znači sastavnica/članica visokoškolske ustanove kao što je fakultet, akademija, institut ili drugi oblik organizovanja, što se utvrđuje statutom visokoškolske ustanove;

nn) „Osnove kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini“ propisane Odlukom o usvajanju osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/11 i 39/12) predstavlja osnovu za definisanje kvalifikacija u strukturi referentnih nivoa pri čemu svaki nivo ima kombinaciju znanja, vještina i kompetencija opisanih generičkim deskriptorima;

oo) „priznata publikacija“ znači naučni časopis ili zbornik naučnih radova, odnosno serijsku ili monografsku publikaciju indeksiranu u „relevantnim naučnim bazama“;

pp) „prva misija“ aktera visokog obrazovanja je edukacija, „druga“ je istraživanje, dok je „treća misija“ povezana sa jačanjem njihove uloge u društvu. „Treća misija“ aktera visokog obrazovanja podrazumijeva četiri dimenzije i to: 1) transfer tehnologija, znanja i inovacija; 2) društvena uključenost i inkluzija, kroz stvaranje socijalnih inovacija i učešća u različitim vrstama civilnih inicijativa; 3) kulturna i uključenost u procese odlučivanja i donošenja raznolikih javnih politika; 4) podizanje nivoa pristupačnosti i aplikabilnosti znanja kako bi različite interesne grupe mogle da ga koriste za poboljšanje kvaliteta života svih, a kroz smanjenje negativnog uticaja na okoliš i jačanje održivosti";

rr) „redovni student“ znači student koji je obavezan prisustvovati nastavi i

redovno izvršavati obaveze predviđene pravilima studiranja i drugim internim aktima visokoškolske ustanove. Redovni student koji se finansira iz budžeta može obnoviti istu godinu i ostati redovni student. Ukoliko drugi put obnovi istu godinu, onda se mijenja njegov status u redovnog samofinansirajućeg studenta;

ss) „redovni studij“ znači model studiranja koji podrazumijeva potpuno prisustvo i izvršavanje svih obaveza propisanih studijskim programom;

tt) „relevantna naučna baza“ znači međunarodna referentna i citatna naučna baza sa sadržajima objavljenim u anonimno recenziranim i indeksiranim publikacijama sa liste utvrđene provedbenim propisom;

uu) „Standardi i normativi za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Unsko-sanskog kantona“ znači dokument kojim se utvrđuju kriteriji čije ispunjavanje je neophodno za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja;

vv) „stručni studij“ znači kratki ciklus studija koji traje do dvije akademske godine, a koji se završava sticanjem stručnog zvanja iz određene stručne/naučne/umjetničke oblasti;

zz) „student“ znači lice upisano na visokoškolsku ustanovu koje studij pohađa redovno, vanredno, učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri modela studiranja na način utvrđen statutom visokoškolske ustanove;

aaa) „studijska godina“ je godina studija koju student upisuje u određenoj akademskoj godini;

bbb) „studijski program“ znači zaokruženu cjelinu učenja koja vodi ka konkretnoj kvalifikaciji. Studijski program je fleksibilan skup obaveznih i izbornih predmeta/modula čijim savladavanjem se obezbjeđuje dostizanje planiranih ishoda učenja. Studijski program može da uključuje uz predmete/module praktičan rad, studentske prakse i izradu završnog rada;

ccc) „studij na daljinu“ znači formalizovan sistem edukacije studenata kojim se korištenjem kompjuterskih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala osigurava pristup nastavnom procesu, što se preciznije uređuje statutom visokoškolske ustanove;

ddd) „vanredni studij“ znači model studiranja koji podrazumijeva nastavni proces prilagođen prema obavezama studenata, što se bliže uređuje studijskim programom ili planom izvođenja nastave;

eee) „vanjska ocjena sistema osiguranja kvaliteta“ znači institucionalnu akreditaciju i akreditaciju studijskih programa koju provodi eksterna komisija stručnjaka;

fff) „vještine“ znači sposobnost primjene znanja i korištenja principa „znati kako“ da se izvrši određeni zadatak i da se riješi problem. U kontekstu Evropskog kvalifikacionog okvira, vještine se definišu kao kognitivne (uključuju korištenje logičkog, intuitivnog i kreativnog razmišljanja), praktične (uključujući fizičku spretnost i korištenje metoda, materijala, sprava i instrumenata) i socijalne vještine (vještine komuniciranja i saradnje, emocionalna inteligencija i druge);

ggg) „zajednički studij“ znači studij kojeg izvodi visokoškolska ustanova sa drugom domaćom ili stranom visokoškolskom ustanovom, institucijom ili poslovnim subjektom, kao i studij koji izvodi više organizacionih jedinicama/članica zajedno;

hhh) „znanje“ znači skup činjenica, principa, teorija i praksi koje se odnose na područje rada ili izučavanja. Predstavlja rezultat usvajanja informacija, vještina i kompetencija kroz proces učenja. U kontekstu Evropskog kvalifikacionog okvira za cjeloživotno učenje, znanje se opisuje kao teoretsko i/ili činjenično.

Član 3.
(Djelatnost visokog obrazovanja)

Djelatnost visokog obrazovanja obavljaju visokoškolske ustanove u skladu sa ovim Zakonom, kao dio međunarodnog, posebno evropskog, obrazovnog, naučnog, odnosno umjetničkog prostora i obuhvata akademsko i strukovno obrazovanje. Ovim

Zakonom uspostavljaju se principi i standardi djelatnosti visokog obrazovanja, u skladu sa strateškim ciljevima evropskog prostora visokog obrazovanja.

Član 4.
(Ciljevi visokog obrazovanja)

Ciljevi visokog obrazovanja su:

a) prenošenje naučnih, umjetničkih i stručnih znanja i vještina;
b) razvoj i unapređivanje nauke i umjetničkog stvaralaštva;
c) obrazovanje stručnog kadra u skladu sa strateškim dokumentima Kantona i potrebama tržišta rada;
d) razvoj individualnih i društvenih stvaralačkih i inovativnih kompetencija;
e) razvijati, unapređivati i prenositi znanja, vještine i kompetencije, kroz nastavu, istraživački rad, inovacije i preduzetništvo;
f) olakšan i nediskriminantan pristup visokom obrazovanju i obezbjeđivanje jednakih uslova za sve zainteresirane u procesu sticanja visokog obrazovanja i cjeloživotnog učenja;
g) bitno povećanje broja stanovnika sa visokim obrazovanjem;
h) internacionalizacija i unapređenje međunarodne otvorenosti sistema visokog obrazovanja.

Član 5.
(Principi visokog obrazovanja)

Visoko obrazovanje se zasniva na:

a) akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji visokoškolskih ustanova;
b) otvorenosti visokoškolskih ustanova prema javnosti;
c) nedjeljivosti nastavnog rada i naučnog istraživanja, odnosno umjetničkog stvaralaštva;
d) podsticanje izvrsnosti, inovativnosti i preduzetništva;
e) akademski integritet, promoviranje dostupnosti informacija, transparentnost i sljedljivost u obavljanju svih poslova i procesa;
f) nulta stopa tolerancije korupcije, nepotizma, mobinga i plagijarizma;
g) uvažavanju evropskih humanističkih i demokratskih vrijednosti te usklađivanju s evropskim sistemom visokog obrazovanja;
h) poštivanju ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih oblika diskriminacije;
i) konceptu cjeloživotnog učenja;
j) interakciji s društvenom zajednicom i obavezi univerziteta da razviju društvenu odgovornost studenata i drugih članova akademske zajednice.

Član 6.
(Poseban opći i javni interes)

(1) Djelatnost visokog obrazovanja je od posebnog općeg i javnog interesa za Kanton i bosanskohercegovačko društvo.
(2) Univerzitet u Bihaću je visokoškolska ustanova od posebnog općeg i javnog interesa za Kanton i bosanskohercegovačko društvo.

Član 7.
(Akademske slobode)

Učesnici u procesu visokog obrazovanja uživaju slobodu naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, kao i umjetničkog stvaralaštva, objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umjetničkih dostignuća, određivanja metoda prezentacije nastavnih sadržaja, javno iznošenje stavova, izbora studijskih programa i saradnje, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka statusa koji imaju u visokoškolskoj ustanovi. Akademske slobode podrazumijevaju i individualiziranu odgovornost za postignuća i kvalitet.

Član 8.
(Autonomija i samouprava)

(1) Autonomija obuhvata naročito slobodu visokoškolske ustanove na:

a) uređenje unutrašnje organizacije;
b) pravo na donošenje statuta i drugih općih akata;
c) odlučivanje o studijskim programima i programima cjeloživotnog obrazovanja;
d) finansijsku autonomiju-pravo na raspolaganje finansijskim sredstvima u skladu sa ovim Zakonom;
e) upravljanje imovinom;

f) upravljanje intelektualnom svojinom;
g) pravo na izdavanje javnih isprava;
h) pravo na odlučivanje o prihvatanju projekata i o međunarodnoj saradnji;
i) ostale oblike autonomije.

(2) Akademska samouprava obuhvata naročito:

a) pravo na razvijanje, usvajanje i realizaciju studijskih programa, naučno-istraživačkih i umjetničkih projekata;
b) pravo na utvrđivanje pravila studiranja i uslova upisa studenata;
c) pravo na izbor akademskih, upravnih i rukovodnih organa;
d) pravo na uređenje unutrašnje organizacije;
e) dodjelu zvanja nastavnom i drugom osoblju;
f) pravo na upravljanje resursima.

(3) Autonomija i akademska samouprava se vrše na etički i društveno odgovoran način, uz poštovanje zakonom utvrđenih obaveza i prava visokoškolskih ustanova.

Član 9.
(Nepovredivost akademskog prostora)

(1) Objekti i prostori visokoškolskih ustanova su nepovredivi.
(2) Bez odobrenja rektora univerziteta, dekana organizacione jedinice, direktora visoke škole ili lica koje su oni posebno ovlastili, policija i drugi organi za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela ne smiju ući u objekte i prostore visokoškolskih ustanova, osim u slučaju kada imaju validan sudski nalog.
(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, u slučaju krivičnog djela koje je u toku, policija i drugi organi gonjenja mogu preduzeti neophodne mjere, s tim da o izvršenim radnjama odmah obavijeste upravu visokoškolske ustanove.
(4) Policija i drugi organi gonjenja ne mogu pretraživati objekte i prostore visokoškolskih ustanova bez prisustva rektora univerziteta, dekana organizacione jedinice, direktora visoke škole ili lica koje oni ovlaste osim u slučaju da se oni bez opravdanog razloga nisu odazvali blagovremenom pozivu.

Član 10.
(Pristup visokom obrazovanju)

(1) Pristup visokom obrazovanju imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završila srednju ili odgovarajuću školu u inostranstvu sa srednjoškolskom obrazovnom ispravom koja daje pristup visokom obrazovanju u zemlji u kojoj je stečena.
(2) Pristup visokom obrazovanju ne može biti ograničen direktno ili indirektno na osnovu spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine, broja godina ili nekog drugog statusa.

Član 11.
(Pravo učešća na konkursu prije nostrifikacije odnosno ekvivalencije)

(1) Kandidat ima pravo učešća na konkursu i prije izvršene nostrifikacije, odnosno ekvivalencije svjedočanstva o završenom srednjem obrazovanju u inostranstvu na osnovi postupka u skladu sa zakonom.
(2) Kandidat iz stava (1) može se upisati u prvu godinu studija, nakon izvršene nostrifikacije, odnosno ekvivalencije svjedočanstva o završenom srednjem obrazovanju u inostranstvu, a najkasnije do početka školske godine.

Član 12.
(Način pohađanja studija)

Visoko obrazovanje može se sticati redovno, vanredno, učenjem na daljinu, ili u kombinaciji ova tri načina studiranja, onako kako to predviđa statut visokoškolske ustanove.

Član 13.
(Pravo na jezik)

Jezik i kultura svih konstitutivnih naroda i svake nacionalne manjine koja živi u Unsko-sanskom kantonu i Bosni i Hercegovini poštovat će se i uključivati u javnu i privatnu visokoškolsku ustanovu u skladu sa Ustavom Unsko-sanskog kantona, Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Okvirnom konvencijom za zaštitu nacionalnih manjina.

Član 14.
(Ravnopravnost i zabrana diskriminacije)

(1) U obavljanju svoje djelatnosti visokoškolske ustanove osiguravaju zaštitu i

promicanje jednakosti bez diskriminacije po bilo kojoj stvarnoj ili pretpostavljenoj osnovi (zaštićenom svojstvu) kao što su: rasa ili etnička pripadnost ili boje kože, spol, jezika, vjera, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, imovno stanje, članstvo u sindikatu, obrazovanje, društveni položaj, bračni ili porodični status, dob, zdravstveno stanje, invaliditet, genetsko naslijeđe, rodni identitet, seksualna orijentacija ili po nekom drugom ličnom svojstvu, položaju ili okolnosti.

(2) Visokoškolske ustanove osiguravaju jednakost u mogućnostima i tretmanu svom osoblju i studentima i jednak tretman svih organizacionih jedinica u vršenju utvrđenih ovlaštenja.

(3) Diskriminacijom se smatra svako različito postupanje ukoliko nema razumno i objektivno opravdanje, odnosno ukoliko ne slijedi zakoniti cilj ili ako nema razumnog odnosa proporcionalnosti između upotrijebljenih sredstava i cilja koji se želi postići.

Član 15.
(Zabrana političkog organizovanja i djelovanja)

(1) Unutar visokoškolske ustanove nije dozvoljeno političko organizovanje i djelovanje.

(2) Rektor, direktor visoke škole, dekani, direktori instituta i prorektori u sastavu visokoškolske ustanove ne mogu biti birani ili imenovani na funkcije u organima izvršne i zakonodavne vlasti, gradskim i općinskim vijećima, u organima političkih stranaka i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata.

DIO DRUGI – KANTONALNE INSTITUCIJE U OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 16.
(Skupština Kantona)

Skupština Kantona, u oblasti visokog obrazovanja, nadležna je da:

a) donosi strateške dokumente iz oblasti visokog obrazovanja Kantona na prijedlog Vlade Kantona;
b) donosi Zakon o visokom obrazovanju Kantona;
c) usvaja elaborat o opravdanosti osnivanja javnih visokoškolskih ustanova;
d) donosi akt o osnivanju, statusnim promjenama i ukidanju visokoškolskih ustanova;
e) daje saglasnost na plan razvoja javnih visokoškolskih ustanova;
f) donosi odluku o otvaranju odjeljenja visokoškolske ustanove kao javne ustanove izvan područja Kantona i
g) odlučuje o drugim pitanjima u oblasti visokog obrazovanja u skladu sa ovim Zakonom.

Član 17.
(Vlada Kantona)

Vlada Kantona je nadležna da:

a) predlaže Skupštini strateške dokumente iz oblasti visokog obrazovanja Kantona;
b) predlaže Skupštini na razmatranje i usvajanje Zakona o visokom obrazovanju u Kantonu;
c) razmatra elaborat o opravdanosti osnivanja visokoškolskih ustanova, predlaže Skupštini donošenje odluke o osnivanju javnih visokoškolskih ustanova i donosi odluku o neispunjavanju uslova za osnivanje nove visokoškolske ustanove;
d) utvrđuje prijedlog odluke o otvaranju jedinica (dislocirana nastava) javnih visokoškolskih ustanova izvan područja Kantona;
e) donosi odluku o broju i strukturi studenata koji se upisuju u prvu godinu studija;
f) daje saglasnost na Pravilnik o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja;
g) donosi standarde i normative za oblast visokog obrazovanja na prijedlog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljnjem tekstu: Ministarstvo);
h) daje saglasnost na plan razvoja visokoškolskih ustanova i usaglašenost normativnih akata u pogledu usklađenosti sa važećim propisima;
i) donosi odluku o visini školarine za sve studijske programe na javnoj

visokoškolskoj ustanovi za svaku akademsku godinu;
j) imenuje članove upravnog odbora iz reda osnivača u javnoj visokoškolskoj ustanovi;
k) vrši konačno imenovanje upravnog odbora javne visokoškolske ustanove.

Član 18.
(Ministarstvo)

Ministarstvo je nadležno da:

a) prati razvoj visokog obrazovanja;
b) priprema Zakon o visokom obrazovanju;
c) predlaže Vladi standarde i normative za oblast visokog obrazovanja;
d) donosi rješenje o ispunjavanju uslova za početak rada ustanova visokog obrazovanja;
e) daje mišljenje Vladi o elaboratu o društveno ekonomskoj opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove;
f) vrši provjeru ispunjavanja uslova za rad i donosi rješenje o otklanjanju nedostataka i zabrani obavljanja djelatnosti visokog obrazovanja;
g) daje saglasnost na odluku upravnog odbora javne visokoškolske ustanove o formiranju i ukidanju organizacione jedinice javne visokoškolske ustanove;
h) donosi rješenje o akreditaciji visokoškolske ustanove;
i) donosi rješenje kojim se dodjeljuje licenca visokoškolskoj ustanovi, novoj organizacionoj jedinici i novom studijskom programu;
j) vodi registar licenciranih ustanova visokog obrazovanja i akreditiranih studijskih programa;
k) uz saglasnost Vlade, donosi Pravilnik o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja;
l) donosi Pravilnik o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu;
m) predlaže Vladi broj i strukturu upisa studenata visokoškolskih ustanova,
n) vrši upravni nadzor u skladu sa zakonom;
o) podstiče mobilnost studenata i akademskog osoblja u okviru evropskog prostora visokog obrazovanja i na širem međunarodnom nivou;
p) propisuje sadržaj javnih isprava koje izdaje akreditirana i licencirana visokoškolska ustanova u skladu s ovim Zakonom;
r) imenuje i razrješava članove Savjeta za visoko obrazovanje;
s) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom.

Član 19.
(Savjet za visoko obrazovanje)

(1) Savjet za visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Savjet) je stručno i savjetodavni organ koji djeluje pri Ministarstvu.
(2) Administrativno-tehničke poslove za Savjet obavlja Ministarstvo.
(3) Rad i funkcionisanje Savjeta uređuje se Poslovnikom o radu Savjeta, u skladu sa odredbama ovog Zakona.
(4) Poslovnik o radu donosi Savjet dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja svojih članova.
(5) Članovi Savjeta imaju pravo na mjesečnu naknadu za rad, čija visina se utvrđuje odlukom o imenovanju Savjeta.
(6) Rad Savjeta se finansira iz budžeta Kantona.

Član 20.
(Sastav Savjeta)

Savjet ima sedam članova:

a) četiri iz reda uglednih naučnika u zvanju redovnog profesora koje predlaže Ministarstvo;
b) jednog predstavnika studenata kojeg predlaže unija studenata;
c) jednog predstavnika iz realnog sektora koga predlaže Ministarstvo i
d) jednog predstavnika Ministarstva.

Član 21.
(Nadležnost Savjeta)

Savjet za visoko obrazovanje:

a) razmatra ukupno stanje u visokom obrazovanju i predlaže mjere za njegovo poboljšanje, odnosno otklanjanje nedostataka;

b) daje preporuke senatu, upravnom odboru i nadležnom organu vlasti za poboljšanje organizacije studija;
c) analizira godišnji izvještaj o radu visokoškolskih ustanova i predlaže Ministarstvu mjere koje bi trebalo poduzeti;
d) podnosi izvještaj o svom radu Ministarstvu, donosi poslovnik o svom radu i obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 22.
(Imenovanje i razrješenje članova Savjeta)

(1) Članove Savjeta imenuje i razrješava ministar.

(2) Predstavnika Ministarstva imenuje ministar.

(3) Član Savjeta se razrješava istekom mandata, a može biti i prijevremeno razriješen prije isteka mandata na koji je delegiran i to:

a) na lični zahtjev;
b) na prijedlog ministra, zbog potrebe za zastupljenošću u radu Savjeta predstavnika iz druge naučne oblasti,
c) ako uredno i savjesno ne ispunjava obaveze člana Savjeta za nauku;
d) ako svojim djelovanjem i ponašanjem povrijedi ugled Savjeta za nauku.

(4) Izabrani predstavnici u zakonodavnoj vlasti, nosioci funkcija u izvršnoj vlasti, članovi rukovodnih organa političkih stranaka, članovi upravnog odbora visokoškolskih ustanova i rukovodioci u visokoškolskim ustanovama ne mogu biti članovi Savjeta.

(5) Pravilnik kojim se precizira postupak imenovanja i razrješenja članova Savjeta, naknada za rad, kao i druga pitanja vezana za rad Savjeta, donosi ministar.

(6) Mandat članovima Savjeta za visoko obrazovanje traje četiri godine.

Član 23.
(Rad i funkcionisanje Savjeta)

(1) Rad Savjeta je javan.

(2) Način izbora predsjedavajućeg i njegovog zamjenika te rad i funkcionisanje Savjeta precizno se uređuju poslovnikom o radu Savjeta, na koji saglasnost daje ministar.

DIO TREĆI – STRATEGIJA RAZVOJA I POTICANJE RAZVOJA JAVNIH VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 24.
(Strategija razvoja visokog obrazovanja)

(1) Vizija i misija visokog obrazovanja u Kantonu predstavljaju polazište za definisanje Strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona, koja je usklađena sa odgovarajućim strategijama razvoja Kantona i drugim razvojnim strategijama u Bosni i Hercegovini.

(2) Strategijom razvoja iz stava (1) ovog člana utvrđuju se glavni pravci razvoja, ciljevi, načini zadovoljavanja potreba za poboljšanje visokoobrazovane komponente ljudskog kapitala, digitalizacije visokog obrazovanja te poticanje transfera tehnologija i inovacija, kao i unapređenje ekonomije, kulture i društva, a u pravcu uključivanja u Evropski prostor visokog obrazovanja te dostizanja globalnih ciljeva održivog razvoja.

(3) Prijedlog strategije razvoja visokog obrazovanja Kantona priprema Ministarstvo u konsultaciji sa visokoškolskim ustanovama i širom akademskom zajednicom, socijalnim partnerima, poslodavcima i javnosti, koju dostavlja Vladi radi davanja saglasnosti, a izrada strateških dokumenata vrši se u skladu sa odredbama Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 32/17) i Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 74/19 i 2/21).

Član 25.
(Praćenje realizacije strategija)

(1) Ministarstvo imenuje tim za praćenje i evaluaciju realizacije Strategije i o tome izvještava Vladu, najmanje jedanput godišnje.

(2) Izvještaji o ostvarivanju strategije obavezno sadrže prijedloge preventivnih i korektivnih mjera koje je potrebno preduzeti radi otklanjanja uočenih problema ili prepreka za uspješno ostvarivanje strategije. Ove prijedloge usvaja Ministarstvo.

(3) Periodični izvještaji o implementaciji Strategije razvoja visokog obrazovanja moraju

biti javno dostupni na internet stranici Ministarstva.

Član 26.
(Strategije razvoja visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolske ustanove obavezno donose strategije razvoja za petogodišnji period.

(2) Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana utvrđuju glavne pravce razvoja i ciljeve visokoškolske ustanove, uzimajući u obzir strategije Kantona druge razvojne strategije u Bosni i Hercegovini te globalne trendove razvoja visokog obrazovanja.

(3) Strategija uključuje stratešku analizu stanja, jasno definisanu viziju, misiju, prioritete, ciljeve, indikatore ostvarenja, mjere i plan aktivnosti, budžet, odgovornost za realizaciju, upravljanje rizicima, kao i plan praćenja i evaluacije implementacije strategije te druga relevantna pitanja u vezi s djelatnošću visokoškolske ustanove.

(4) Strategije razvoja visokoškolske ustanove iz stava (1) ovog člana dostavljaju se Ministarstvu.

(5) Upravni odbor visokoškolske ustanove daje saglasnost na strategiju iz stava (1) ovog člana te prati realizaciju strategije razvoja visokoškolske ustanove i izvještaj dostavlja Ministarstvu, uz prijedloge preventivnih i korektivnih mjera koje je potrebno preduzeti radi otklanjanja uočenih problema ili prepreka za uspješno ostvarivanje strategije.

(6) Periodični izvještaji o implementaciji Strategije iz stava (1) ovog člana moraju biti javno dostupne na internet stranici visokoškolske ustanove.

Član 27.
(Poticanje razvoja visokog obrazovanja)

(1) Kako bi se obezbjedio razvoj visokog obrazovanja u skladu sa Strategijom razvoja kreira se poseban Sporazum o razvoju institucionalne i/ili istraživačke infrastrukture i opremljenosti (u daljnjem tekstu: Sporazum).

(2) Sporazum potpisuju Vlada i javna visokoškolska ustanova na rok od tri godine, a njegova realizacija se finansira iz Budžeta Kantona i drugih izvora.

(3) Realizacija Sporazuma se bliže propisuje podzakonskim aktom koji na prijedlog Ministarstva usvaja Vlada.

(4) Iz Budžeta Kantona i drugih izvora osiguravaju se sredstva koja će se putem javnog konkursa dodjeljivati istraživačkim institutima, visokoškolskim ustanovama, članicama visokoškolske ustanove, nastavnom i istraživačkom osoblju za poticanje:

a) internacionalizacije djelovanja i uključivanje u Evropski prostor visokog obrazovanja;
b) međunarodnog umrežavanja i mobilnosti studenata, nenastavnog i nastavnog osoblja;
c) razvoja potencijala u izdavačkoj djelatnosti, i to publikovanje knjiga/monografija, časopisa od nacionalnog značaja, kao i časopisa koji imaju potencijal da budu prihvaćene i/ili su već u relevantnim bazama podataka;
d) umjetničke djelatnosti i umjetničko-istraživačkog rada;
e) publikacije radova u relevantnim naučnim bazama i za organiziranje/učešća na međunarodnim kongresima i/ili simpozijima;
f) razvoja istraživačkih potencijala kroz podršku mladim istraživačima i uključenje studenata u istraživanja;
g) inovacija i razvojnih istraživanja sistema visokog obrazovanja u Kantonu ili u okviru visokoškolskih ustanova;
h) analize unutrašnjeg osiguranja kvaliteta visokog obrazovanja;
i) realizacije specifičnih strateških ciljeva razvoja visokog obrazovanja koje odredi Skupština;
j) razvoja studentskog standarda i aktivizma, studentskog naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada;
k) projekata od važnosti za studentske sportske i kulturne aktivnosti.

(5) Prijedlog iznosa sredstava iz stava (1) ovog člana i kriterije raspodjele priprema Ministarstvo uz konsultacije sa visokoškolskim ustanovama, a utvrđuje ga Vlada posebnim aktom.

DIO ČETVRTI – OSNIVANJE, NAČIN RADA I UREĐENJE USTANOVA VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 28.
(Osnivanje visokoškolskih ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao univerzitet ili kao visoka škola.
(2) Visokoškolska ustanova se može osnovati kao javna ili privatna ustanova.
(3) Visokoškolska ustanova ima svojstvo pravnog lica.

Član 29.
(Djelatnost ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova obavlja djelatnost od posebnog društvenog i javnog interesa, prihod koji ostvaruje obavljanjem djelatnosti visokog obrazovanja koristi isključivo za razvoj i unapređenje vlastite djelatnosti.
(2) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnim, umjetničkim, naučno-istraživačkim i umjetničko-istraživačkim radom te u okviru „treće misije“ omogućava transfer informacija, znanja i tehnologija, inovacije, kao i kontinuirano učenje i zadovoljavanje potreba društva u pogledu razvoja i unapređenja kvaliteta života.
(3) Visokoškolska ustanova se bavi nastavnom, naučnom, umjetničkom, naučno-istraživačkom, umjetničko-istraživačkom, ekspertsko-konsultantskom, stručno-konsultantskom te izdavačkom djelatnosti, kao i drugim poslovima i uslugama kojima ostvaruje vlastiti prihod, pod uslovom da se time ne ugrožava kvalitet nastave i naučnog, umjetničkog, odnosno, stručnog rada.

Član 30.
(Univerzitet)

(1) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje pet različitih akademskih studijskih programa iz najmanje tri naučne oblasti.
(2) Univerzitet je visokoškolska ustanova koja izvodi akademske studije sva tri ciklusa.
(3) *The university can also offer first and second cycle professional studies and establish various forms of non-cyclical education, including education for the account of companies, professional associations, and third parties that express such needs.*

Član 31.
(Visoka škola)

(1) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja provodi najmanje jedan nastavni program iz jedne naučne ili umjetničke oblasti.
(2) Visoka škola je visokoškolska ustanova koja realizuje programe samo prvog ciklusa studija.

Član 32.
(Lifelong and non-cyclical education programs)

(1) Within its activities, a higher education institution may implement lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, micro-credits, summer/winter school programs, and interdisciplinary programs in the field of education from which it conducts study programs.

(2) The programs referred to in paragraph (1) of this Article are an integral part of the program of a higher education institution, and contribute to strengthening the flexibility of the institution, as well as strengthening internationalization, quality and achieving the "third mission" of higher education institutions, and for them the institution issues certificates or "micro-qualifications", which are public documents and are issued, stored and archived by regulations.

(3) The conditions and procedure for implementing lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, micro-credits, as well as summer/ winter school programs and the method of issuing certificates and "micro-qualifications" are prescribed by the general act of the higher education institution.

Član 33.
(Imovinska prava visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova stiče imovinu, upravlja njome i koristi je u skladu sa zakonom.
(2) Osnivač visokoškolske ustanove koji je osigurao sredstva za njeno osnivanje i rad je titular imovinskih prava na tim sredstvima ukoliko aktom o osnivanju ustanove nije drugačije određeno.
(3) Imovinska prava stečena obavljanjem registrovane djelatnosti visokoškolske ustanove, kao i imovinska prava stečena na osnovu zavještanja i poklona ili na drugi zakonit način imovina su visokoškolske ustanove koja je tu imovinu stekla.
(4) Imovinska prava iz stava (3) ovog člana mogu se sticati i koristiti samo u cilju obavljanja, razvijanja i unapređenja djelatnosti

i ne mogu biti korištena u cilju promjene statusa visokoškolske ustanove.
(5) Imovinska prava iz stava (2) i (3) ovog člana se ne mogu otuđiti ili na neki drugi način opteretiti bez prethodne saglasnosti osnivača, a mogu se koristiti samo u cilju obavljanja djelatnosti u skladu s ovim Zakonom.
(6) Novčana sredstva doznačena iz budžeta, vlastiti prihodi, naplaćene školarine i novčana sredstva iz drugih izvora pripadaju visokoškolskoj ustanovi i troše se u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom.

Član 34.
(Prava visokoškolske ustanove)

U skladu sa zakonom, statutom i općim aktima visokoškolske ustanove, visokoškolska ustanova ima pravo i ovlaštenje da:

a) realizuje i unapređuje nastavni, umjetnički, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački rad;
b) utvrđuje Strategiju razvoja visokoškolske ustanove i operativne planove poslovanja visokoškolske ustanove;
c) donosi opće akte koji uređuju pitanja vezana za rad i funkcionisanje visokoškolske ustanove i kojima se osigurava akademska i institucionalna autonomija visokoškolske ustanove;
d) kontinuirano razvija i jača kulturu kvaliteta i sistem upravljanja kvalitetom kako bi se postigli ciljevi djelatnosti visokog obrazovanja te obezbjedila transparentnost svih procesa i obezbjedila javnost rada, a u skladu sa zakonom, ali i principima društvene odgovornosti visokoškolskih ustanova;
e) vrši samoevaluaciju i utvrđuje preventivne i korektivne mjere, kao osnov procesa permanentnog unapređenja svih procesa na visokoškolskim ustanovama i osiguravanja realizacije strateških i operativnih planova;
f) potiče „izvrsnost sa svrhom“ ocjenjujući i nagrađujući doprinos ostvarenju djelatnosti visokoškolskih ustanova za svakog zaposlenog, postignuća studenata vezana za nastavni proces, sportske aktivnosti, a posebno za međunarodna takmičenja i učešće na međunarodnim konferencijama te za aktivizam i doprinos kvalitetu življenja zajednice;
g) kreira preventivne i korektivne mjere u borbi protiv diskriminacije, uznemiravanja na osnovu spola i seksualnog uznemiravanja, korupcije, nepotizma, mobinga i plagijarizma, a sve u svrhu jačanja akademskog integriteta i odgovornosti;
h) utvrđuje studijske programe za jasno definisane kvalifikacije cikličnih, necikličnih, dualnih i kratkih studijskih programa, a koje su u skladu sa Osnovama kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini i „Dublinskim deskriptorima“;
i) donosi odluku o postojanju općih nastavnih predmeta na nivou visokoškolske ustanove;
j) provodi aktivnosti na izradi i odbrani doktorskih disertacija i učestvuje u provođenju postupka za sticanje doktorata nauka/umjetnosti;
k) predlaže dodjeljivanje počasnih doktorata nauka/umjetnosti i počasnih univerzitetskih zvanja;
l) bira i opoziva članove svojih organa u skladu sa zakonom;
m) provodi postupak priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija u skladu sa zakonom;
n) promoviše domaću i međunarodnu saradnju sa visokoškolskim ustanovama u organizaciji nastavnog, umjetničkog, naučno-istraživačkog i stručnog rada te potiče međunarodnu mobilnost studenata i nastavnog i nenastavnog osoblja;
o) promoviše i aktivno potiče stvaranje sarađivačke mreže zainteresiranih strana što uključuje kompanije, druge visokoškolske ustanove, naučno-istraživačke institute i druge forme institucija za prenos znanja i poticanje inovacija, zatim vladine i nevladine institucije, a posebno one koje su fokusirane na pitanja kvaliteta života mladih i studenata te institucije koje mogućavaju povezivanje ovih aktera (različiti portali, habovi, inicijative) i na taj način stvarajući moderni ekosistem visokog obrazovanja koji povezuje fizički i kibernetički prostor;

p) osniva i ukida odsjeke, institute, centre, zavode, katedre, laboratorije, galerije, scene i druge organizacione i podorganizacione oblike u skladu s ovim zakonom;
r) planira, utvrđuje, donosi, razvija i implementira studijske programe i istraživačke / stručne / razvojne / umjetničke projekte;
s) utvrđuje kriterije za rangiranje kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu, vrši prijem i upis studenata i određuje metode provjere znanja u skladu sa zakonom;
t) vrši izbor akademskog osoblja i drugih zaposlenika;
u) organizuje i izvodi odgovarajuće forme naučnog, stručnog i umjetničkog usavršavanja nastavnog i nenastavnog osoblja;
v) jača vidljivost i prepoznatljivost visokoškolskih ustanova, a putem kreiranja efikasnih kanala interne i eksterne kominikacije (elektronski identitet zaposlenih, internet stranica, repozitorija, socijalnih mreža) i organiziranja i realiziranja izdavačke djelatnosti (izdavanje i indeksiranje časopisa, udžbenika, naučnih monografija i druge naučne i stručne literature);
z) osigurava ostvarivanje svih studentskih prava utvrđenih ovim Zakonom i statutom;
aa) prima i upravlja sredstvima iz bilo kojeg zakonitog izvora;
bb) utvrđuje i ostvaruje prihod od školarina i drugih izvora/naknada u skladu sa zakonom;
cc) ustanovljava pravne odnose sa studentima;
dd) upravlja imovinom, finansijskim i drugim resursima koji su joj na raspolaganju;
ee) vrši druge poslove neophodne za djelotvorno obavljanje svojih funkcija u skladu sa zakonom, statutom i drugim aktima.

Član 35.
(Osnivači visokoškolskih ustanova)

(1) Osnivač javne visokoškolske ustanove je Unsko-sanski kanton.
(2) Osnivač privatne visokoškolske ustanove može biti domaća visokoškolska ustanova registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti visokog obrazovanja i to nakon registracije u vremenskom trajanju od najmanje pet godina, ustanova registrovana za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja i to nakon registracije u vremenskom trajanju od najmanje deset godina ili strano pravno lice koje je registrovano za obavljanje djelatnosti u oblasti obrazovanja najmanje deset godina i ima urednu finansijsku i poslovnu historiju, kao i strano pravno lice zajedno sa domaćom visokoškolskom ustanovom, koje je registrirano za obavljenje ovih poslova najmanje pet godina.
(3) Visokoškolska ustanova, prije sticanja osnivačkog statusa iz stava (2) ovog člana mora izvesti najmanje jednu generaciju studenata iz najmanje pet različita studijska programa u okviru najmanje tri naučne oblasti obrazovanja, te imati međunarodno priznate rezultate u naučno-istraživačkom radu te urednu finansijsku i poslovnu historiju.
(4) Osnivač visokoškolske ustanove može biti strani akreditovani univerzitet koji obavlja registrovanu djelatnost u oblasti visokog obrazovanja u matičnoj zemlji najmanje 20 godina.
(5) Osnivač visoke škole može biti domaće pravno ili fizičko lice, kao i strano pravno ili fizičko lice, koje ima minimalno deset godina iskustva u obrazovanju ili istraživanju te urednu finansijsku i poslovnu historiju u posljednjih deset godina rada.
(6) Osnivač visokoškolske ustanove ne može biti fizičko lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora za krivična djela učinjena protiv službene dužnosti, protiv spolnog integriteta, seksualnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta, protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv braka, porodice i mladeži, kao ni lice koje je prekršilo kodeks profesionalne etike u skladu s ovim Zakonom.
(7) Naziv visokoškolske ustanove određuje osnivač.

Član 36.
(Podnošenje zahtjeva za osnivanje)

(1) Osnivač visokoškolske ustanove podnosi zahtjev Ministarstvu za osnivanje nove visokoškolske ustanove uz koji obavezno prilaže elaborat o osnivanju, dokaze o urednoj finansijskoj i poslovnoj historiji, dokaz o nekažnjavanju, zatim registraciju i dokaz o strukturi postojećih studijskih programa, ispunjenosti standarda i normativa za

obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja na području Kantona, nacrt statuta i pravila studiranja za cikluse studija koji su obuhvaćeni elaboratom.
(2) Osnivač uz zahtjev za osnivanje nove visokoškolske ustanove mora priložiti dokaz o uplati 20.000,00 KM na ime troškova rada komisije i procesa dobijanja saglasnosti za osnivanje visokoškolske ustanove, zatim dokaz o bankovnoj garanciji (minimalno od 500.000,00 KM), dokaz o imovini, dokaz o postojanju najmanje pet studijskih programa za univerzitet u skladu sa članom 30. ovog Zakona.
(3) Zahtjev sa dokumentacijom iz stava (1) ovog člana dostavlja se Ministarstvu.
(4) Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje prijedlog odluke o davanju saglasnosti za osnivanje nove visokoškolske ustanove.
(5) Ministar donosi Pravilnik o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu kojim se preciznije uređuju sadržaj dokumentacije u postupku podnošenja zahtjeva, kriteriji i uslovi za osnivanje visokoškolske ustanove, visina bankovne garancije za osnivanje visokoškolske ustanove u zavisnosti od njene djelatnosti i očekivanog broja studenata, imenovanje i rad komisija, odluke nadležnih organa, donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za početak rada, upis i način vođenja registra visokoškolskih ustanova u Kantonu, kao i druga pitanja koja se odnose na osnivanje visokoškolskih ustanova, vođenja registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Član 37.
(Ekspertna komisija)

(1) Za potrebe ocjene elaborata o osnivanju visokoškolske ustanove, Ministarstvo rješenjem imenuje ekspertnu komisiju.
(2) Ekspertna komisija iz stava (1) ovog člana se imenuje iz reda istaknutih naučnih radnika i stručnjaka za odgovarajuće naučne, odnosno umjetničke oblasti koje su zastupljene u elaboratu, a prema Pravilniku o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu.
(3) Članovi ekspertne komisije ne smiju biti u odnosu sukoba interesa sa podnosiocem zahtjeva, o čemu su dužni dati pisanu izjavu u skladu sa zakonom.
(4) Ukoliko je ocjena ekspertne komisije o elaboratu negativna, ministar donosi rješenje kojim odbija zahtjev za osnivanje visokoškolske ustanove.
(5) Rješenje ministra iz stava (4) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u Bihaću u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(6) Komisija eksperata ima pet članova od kojih se četiri imenuju iz reda naučnih radnika iz matičnih naučnih ili umjetničkih oblasti za koju se osniva visokoškolska ustanova, a jedan iz reda državnih službenika Ministarstva.
(7) Zadatak komisije eksperata je da sačini izvještaj sa posebnim osvrtom na uslove koji se odnose na:

- predloženi studijski program;
- predložena pravila studiranja;
- predloženi nacrt statuta visokoškolske ustanove;
- predloženi broj studenata za upis u prvu godinu studija;
- predloženu listu nastavnika i saradnika za zasnivanje radnog odnosa;
- predložene uslove propisanih Standardima i normativima za visoko obrazovanje na području Kantona.

(8) Komisija podnosi izvještaj ministru u roku utvrđenim rješenjem iz stava (1) ovog člana.

Član 38.
(Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove)

Elaborat o osnivanju visokoškolske ustanove obavezno sadrži:

a) podatke o osnivaču, odnosno podnosiocu zahtjeva;
b) dokaz o ispunjenosti zakonskih uslova u odnosu na podnosioca zahtjeva;
c) sjedište i naziv osnivača;
d) ciljeve osnivanja visokoškolske ustanove;
e) djelatnost visokoškolske ustanove i predviđeni broj studijskih programa i broj studenata;
f) analizu u sektoru visokog obrazovanja, zatim analizu razvojnih prioriteta ekonomije Kantona, Bosne i Hercegovine i regiona te analizu razvojnih trendova na tržištu rada, kao i

analizu potrebe zainteresiranih strana u Kantonu, Bosni i Hercegovini i regionu te zaključna razmatranja o načinu na koji osnivanje visokoškolske ustanove doprinosi društveno-ekonomskom razvoju, te kako se uklapa u razvojne pravce Kantona, Bosne i Hercegovine i regiona, i na koji način potiče jačanje ekosistema visokog obrazovanja i nauke u Kantonu, te doprinosi dostizanju globalnih ciljeva održivog razvoja i unapređenju kvaliteta života u Kantonu i Bosni i Hercegovini;

g) dužinu trajanja studija;
h) internu organizaciju nove visokoškolske ustanove, zatim predviđene članice/organizacione jedinice koje će biti u sastavu visokoškolske ustanove;
i) resurse kojima raspolaže visokoškolska ustanova (zgrade, infrastruktura, oprema, imovina), nastavni i plan broja uposlenih nastavnog, nenastavnog i naučno-istraživačkog kadra sa priloženim biografijama i izjavama o raspoloživosti i/ili ugovorima o radu te ugovore sa poslovnim subjektima kod kojih će biti organizirana studentska praksa i studentsko istraživanje;
j) način realizacije nastave, uključujući i jezike na kojima se nastava realizira;
k) naznaku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koja se stiču po završetku studija;
l) objašnjenje primjerenosti ishoda učenja i kvalifikacija koji se stiču nakon okončanja studija s aspekta društvenih potreba;
m) obrazloženje načina ispunjenja općih i posebnih uslova za realizaciju nastavnog procesa u skladu s normativima i standardima, kao i izvore osiguranja finansijskih sredstava koja su potrebna za ispunjenje tih uslova;
n) identifikaciju i plan upravljanja finansijskim, društvenim i drugim vrstama rizika, a posebno onima kojima mogu biti izloženi studenti;
o) preporuke poslovnih partnera;
p) godišnju cijenu studija te način osiguranja finansijskih sredstava za rad.

Član 39.
(Odluka Vlade Kantona)

(1) Nakon dostavljenog izvještaja iz člana 37. stav (8), Ministarstvo predlaže Vladi odluku o ispunjenosti uslova za osnivanje nove visokoškolske ustanove.
(2) Ukoliko Vlada donese odluku kojom se utvrdi ispunjenost uslova za osnivanje nove visokoškolske ustanove, odluka se dostavlja Skupštini radi davanja saglasnosti za osnivanje.
(3) Ukoliko Vlada ne prihvati prijedlog odluke Ministarstva, odluka Vlade je konačna i daljnji postupak se ne provodi.

Član 40.
(Odluka Skupštine Kantona)

(1) Skupština donosi konačnu odluku kojom se daje saglasnost za osnivanje visokoškolske ustanove u Kantonu.
(2) Isti podnosilac zahtjeva ne može podnijeti novi zahtjev za osnivanje prije isteka roka od najmanje pet godina od donošenja odluke Vlade iz člana 39. stav (2) ovog Zakona, odnosno od donošenja odluke Skupštine kojom se ne daje saglasnost za osnivanje visokoškolske ustanove.
(3) Nakon donošenja odluke Skupštine iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova podnosi zahtjev Ministarstvu za izdavanje dozvole za rad-licenca.
(4) Visokoškolska ustanova može početi obavljati djelatnost visokog obrazovanja nakon upisa u Registar visokoškolskih ustanova.

Član 41.
(Licenciranje visokoškolske ustanove)

(1) Na osnovu izvještaja komisije iz člana 37. stav (7), a po podnijetom zahtjevu iz člana 40. stav (3) ovog Zakona, ministar imenuje komisiju za licenciranje.
(2) Komisija iz stava (1) ovog člana ima tri člana iz reda državnih službenika Ministarstva.
(3) Zadatak Komisije je da provjeri ispunjenost uslova za početak rada visokoškolske ustanove.
(4) Na osnovu izvještaja Komisije iz stava (1) ovog člana, ministar donosi rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za početak rada i

obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja-licenca.
(5) Rješenje ministra iz stava (4) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(6) Ako komisija iz stava (1) ovog člana utvrdi da visokoškolska ustanova ne ispunjava neki od uslova iz člana 37. stav (7) ovog Zakona, odredit će rok od 60 dana u kojem je osnivač dužan otkloniti utvrđene nedostatke.
(7) Ministar će donijeti rješenje kojim se odbija zahtjev visokoškolske ustanove za utvrđivanje ispunjenosti uslova za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, ako visokoškolska ustanova u roku iz stava (6) ovog člana ne otkloni utvrđene nedostatke.
(8) Rješenje ministra iz stava (7) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(9) Izdata licenca-dozvola za rad vrijedi do prve akreditacije visokoškolske ustanove, a najduže pet godina od dana izdavanja iste.

Član 42.
(Licenciranje nove organizacione jedinice)

(1) U slučaju osnivanja nove organizacione jedinice pri licenciranoj, odnosno akreditiranoj visokoškolskoj ustanovi, obavezno se provodi postupak licenciranja te nove organizacione jedinice.
(2) Uz zahtjev za licenciranje nove organizacione jedinice, visokoškolska ustanova dužna je dostaviti Elaborat o opravdanosti osnivanja nove organizacione jedinice, dokaz o uplaćenim sredstvima za provođenje postupka licenciranja, prijedlog odluke senata visokoškolske ustanove o osnivanju nove organizacione jedinice i odluku upravnog odbora visokoškolske ustanove o osnivanju nove organizacione jedinice.
(3) Ministar formira komisiju za licenciranje nove organizacione jedinice u skladu sa članom 41. stav (2) ovog Zakona.
(4) Komisija iz stava (3) ovog člana utvrđuje ispunjenost uslova za osnivanje nove organizacione jedinice i podnosi ministru izvještaj o utvrđivanju ispunjenosti uslova za početak rada nove organizacione jedinice.
(5) Na osnovu izvještaja Komisije iz stava (4) ovog člana, ministar donosi rješenje kojim se utvrđuje ispunjenost uslova za početak rada i obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja - licenca.
(6) Rješenje iz stava (5) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(7) Licenca za novu organizacionu jedinicu vrijedi do akreditacije visokoškolske ustanove, a najduže pet godina od dana izdavanja.
(8) Na ostala pitanja, shodno se primjenjuje član 41. ovog Zakona.

Član 43.
(Upis u registar visokoškolskih ustanova i sudski registar)

(1) Na osnovu rješenja ministra o ispunjavanju uslova za početak rada i dalji rad, visokoškolska ustanova se upisuje u Registar visokoškolskih ustanova (u daljnjem tekstu: Registar) koji vodi Ministarstvo.

(2) Po upisu u Registar, visokoškolska ustanova se upisuje u sudski registar, u skladu sa propisima o sudskom registru.

Član 44.
(Uslovi za obavljanje djelatnosti i obaveze u slučaju prestanka djelatnosti)

(1) Ministarstvo provodi kontinuiran nadzor i kontrolu ispunjenosti propisanih uslova za rad u skladu s odredbama ovog Zakona i Pravilnika o postupku osnivanja visokoškolskih ustanova i vođenju registra visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Kantonu.
(2) Ukoliko Ministarstvo utvrdi nedostatke, odredit će rok koji ne može biti duži od 90 dana za otklanjanje istih.
(3) Ukoliko se u ostavljenom roku iz stava (2) ovog člana ne otklone utvrđeni nedostaci, ministarstvo će rješenjem zabraniti obavljanje djelatnosti visokoškolskoj ustanovi i o tome obavijestiti osnivača, kao i nadležni sud koji vodi sudski registar.
(4) Rješenje ministra iz stava (3) ovog člana je konačno, a protiv rješenja se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(5) U pravnom prometu može istupati visokoškolska ustanova koja imaj dozvolu za rad i koja je upisana u Registar visokoškolskih ustanova, a organizacione jedinice univerziteta u skladu sa statutom univerziteta.

(6) Statusne promjene i prestanak rada visokoškolske ustanove, vrše se u skladu sa zakonom.
(7) U slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove zbog oduzimanja akreditacije, licence ili drugog razloga osnivač je obavezan na svoj trošak osigurati nastavak i dovršenje studija studentima te visokoškolske ustanove i namiriti prouzrokovanu štetu.
(8) Visokoškolska ustanova iz stava (7) ovog člana dužna je obavijestiti Ministarstvo o uzrocima prestanka rada i načinu osiguranja završetka studija za upisane studente.

Član 45.
(Licenciranje novih studijskih programa)

(1) Visokoškolska ustanova koja je upisana u Registar visokoškolskih ustanova može podnijeti zahtjev za licenciranje novog studijskog programa, najkasnije do 31. 12. tekuće godine za narednu akademsku godinu.
(2) Uz zahtjev iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova dužna je dostaviti Elaborat o opravdanosti izvođenja novog studijskog programa i dokaz o uplaćenim sredstvima za provođenje postupka licenciranja.
(3) Ministar formira komisiju za licenciranje studijskog programa u skladu sa članom 37. stav (2) ovog Zakona.
(4) Komisija iz stava (3) ovog člana utvrđuje ispunjenost uslova za izvođenje novog studijskog programa, u skladu sa članom 37. stav (7) i podnosi ministru izvještaj o utvrđivanju ispunjenosti uslova za početak izvođenja studijskog programa.
(5) Visokoškolska ustanova može početi sa izvođenjem novog studijskog programa nakon izdavanja rješenja o ispunjenosti uslova za izvođenje novog studijskog programa i dozvole za izvođenje studijskog programa - licenca.
(6) Rješenje iz stava (5) ovog člana je konačno i protiv istog nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.
(7) Licenca za novi studijski program vrijedi do akreditacije studijskog programa, a najduže pet godina od dana izdavanja.

Član 46.
(Akreditacija visokoškolske ustanove)

(1) Visokoškolska ustanova kojoj je izdato rješenje o ispunjavanju uslova za rad dužna je okončati postupak institucionalne akreditacije najkasnije pet godina od dobivanja rješenja.
(2) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa.

Član 47.
(Zahtjev za izdavanje akreditacije)

(1) Visokoškolska ustanova podnosi Ministarstvu zahtjev za akreditaciju najkasnije šest mjeseci prije isteka roka za obnovu akreditacije.
(2) Nakon prijema zahtjeva i provjere njegove urednosti, Ministarstvo predlaže Agenciji za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) komisiju stručnjaka za akreditaciju.
(3) Postupak provođenja i dodjele ili oduzimanja akreditacije se provodi u skladu s Pravilnikom o akreditaciji visokoškolskih ustanova i studijskih programa koji donosi ministar.

Član 48.
(Unutrašnja ocjena sistema osiguranja kvaliteta)

(1) Visokoškolska ustanova je obavezna uspostaviti i razvijati sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom.
(2) Postupak interne institucionalne evaluacije (samoevaluacija) provodi se kontinuirano i tako da prethodi podnošenju zahtjeva za eksternu institucionalnu akreditaciju.
(3) Postupak interne programske evaluacije provodi se kontinuirano i najmanje jedanput po isteku trajanja ciklusa studija u kojem se realizira studijski program.
(4) Postupak interne programske evaluacije za novi studijski program provodi prvi put u akademskoj godini koja slijedi nakon što je prva generacija studenata okončala studijski program i mora biti okončana u toj akademskoj godini.
(5) Način uspostavljanja i razvijanja sistema kvaliteta, kao i postupci provođenja interne evaluacije iz stava (2), (3) i (4) ovog člana posebno se uređuju aktima visokoškolske ustanove u skladu s aktima koje u ovoj oblasti donosi Agencija i Ministarstvo te u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

(6) Svi akti visokoškolske ustanove koji uređuju sistem osiguranja i upravljanja kvalitetom iz stava (5) ovog člana moraju biti javno dostupni na internet stranici visokoškolske ustanove.
(7) U postupku uspostave i razvijanja sistema iz stava (1) ovog člana, visokoškolska ustanova je obavezna postupati u skladu sa aktima koje u ovoj oblasti donosi Agencija i Ministarstvo te u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Član 49.
(Vanjska ocjena sistema osiguranja kvaliteta)

(1) Pod vanjskom ocjenom sistema osiguranja kvaliteta podrazumijeva se institucionalna akreditacija i akreditacija studijskih programa.
(2) Svaka visokoškolska ustanova obavezna je podnijeti zahtjev za institucionalnu i akreditaciju studijskih programa u skladu s rokovima utvrđenim ovim Zakonom i aktima koje donose Agencija i Ministarstvo.
(3) Postupci akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa provode se u skladu sa aktima, standardima, smjernicama i kriterijima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, koje donose Agencija i Ministarstvo te u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

DIO PETI – OBRAZOVNA DJELATNOST

Član 50.
(Studij i nastava)

(1) Visoko obrazovanje može se sticati redovno ili vanredno, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Visokoškolska ustanova u strukturi studijskog programa propisuje oblike i načine izvođenja nastave za vanredni studij.

(3) Način izvođenja vanrednog studija uređuje se statutom visokoškolske ustanove, uz obavezu sticanja ECTS bodova, kao i na redovnom studiju.

(4) Ispiti se moraju održavati u sjedištu visokoškolske ustanove navedenom u dozvoli za rad.

(5) Bliži uslovi i načini ostvarivanja nastave na daljinu uređuju se satutom visokoškolske ustanove.

Član 51.
(Organizacija studija i nastave)

(1) Visokoškolska ustanova dužna je organizirati predavanja i druge oblike nastave za sve studente koji stiču visoko obrazovanje.
(2) Visokoškolska ustanova može organizirati neciklično obrazovanje kao vid edukacija kojima se licu omogućava neformalno obrazovanje u formi kurseva, seminara i drugih vidova edukacije.
(3) Način organiziranja obrazovanja iz stava (2) ovog člana uređuje se pravilnikom kojeg donosi visokoškolska ustanova.
(4) Visokoškolska ustanova dužna je da na način dostupan javnosti informira studente:

a) o načinu, vremenu i mjestu održavanja nastave;
b) ciljevima, metodama i sadržajima nastave;
c) sadržajima, metodama, kriterijima i mjerilima ispitivanja;
d) načinu osiguranja javnosti na ispitu;
e) načinu ostvarivanja uvida u rezultate ispita i provjera znanja;
f) o ostalim pitanjima od značaja za studente.

(5) Obaveze iz stava (1) i (2) ovog člana visokoškolska ustanova uređuje satutom.
(6) Nastavnici i saradnici u visokoškolskoj ustanovi mogu izvoditi predavanja, vježbe i druge oblike nastave na jednom od službenih jezika u Bosne i Hercegovine po vlastitom izboru.
(7) Studenti mogu polagati ispite na jednom od službenih jezika po vlastitom izboru.
(8) Dio nastave može se izvoditi i na jednom od stranih jezika.
(9) Visokoškolske ustanove, kada je to utvrđeno studijskim programom ili kada to posebne prilike iziskuju (proglašenje stanja nesreće, vanrednih okolnosti, više sile i sl.), mogu cjelokupnu nastavu ili dio nastave izvoditi na daljinu.
(10) Nastava na daljinu obuhvata široki skup aplikacija i procesa kao što su Web - bazirano učenje, kompjuterski podržano učenje, virtualnu učionicu te kolaboraciju u nastavnom procesu i učenju koja je podržana elektronskim i digitalnim sredstvima, uključujući i isporuku edukativnih sadržaja putem interneta, lokalnih

(intranet/extranet LAN/WAN) računarskih mreža, putem audio i video medija, emitovanje edukativnih sadržaja putem satelita, interaktivne TV, opto-medija i drugih digitalnih i elektronskih sredstava uz korištenje platforme za online učenja.
(11) Visokoškolske ustanove su dužne nakon realizacije nastave na daljinu dostaviti izvještaj Ministarstvu.

Član 52.
(Nastavni predmeti)

(1) Nastavni predmeti tokom studiranja u pravilu su jednosemestralni.
(2) Nastavni predmeti mogu biti obavezni, izborni i fakultativni, što se utvrđuje studijskim programom.
(3) Nastavnim planom studija prvog i drugog ciklusa studija utvrđuje se najviše 30 sati nastave sedmično.
(4) Izuzetak od odredbe stava (3) ovog člana predstavljaju studijski programi za čiju je međunarodnu uporedivost neophodan veći broj sati nastave sedmično, za koje visokoškolska ustanova koja ih izvodi, može podnijeti Ministarstvu zahtjev za dobijanje saglasnosti za povećanje broja sati.

Član 53.
(ECTS bodovi)

(1) Obim studija izražava se zbirom ECTS bodova.
(2) Svaki nastavni predmet iz studijskog programa iskazuje se brojem ECTS bodova.
(3) Između različitih studijskih programa može se vršiti prenos ECTS bodova.
(4) Kriteriji i uslovi prenošenja ECTS bodova propisuju se statutom visokoškolske ustanove, odnosno sporazumom visokoškolskih ustanova ili posebnim međunarodnim programima razmjene studenata.

Član 54.
(Kriteriji za određivanje ECTS bodova)

(1) Zbir od 60 ECTS bodova odgovara prosječnom ukupnom angažiranju studenta u obimu 40-satne radne sedmice tokom jedne akademske godine i sastoji se od:

a) nastave;
b) samostalnog rada;
c) kolokvija;
d) ispita;
e) izrade završnih radova;
f) praktičnog rada;
g) obavljanja volonterskog rada, u skladu sa propisima koji reguliraju ovu oblast.

(2) Visokoškolska ustanova u strukturi studijskog programa propisuje koji su oblici angažiranja iz stava (1) ovog člana obavezni za studente na tom studijskom programu.

(3) ECTS bodovi se određuju na osnovu prosječnog rada studenta neophodnog za sticanje predviđenih ishoda učenja, pri čemu jedan ECTS bod predstavlja, 25-30 sati ukupnog prosječnog angažiranja studenta.

(4) Studentu se priznaju i dodatni ECTS bodovi na nivou semestra, odnosno studijske godine, a koje je ostvario na osnovu dodatnog odabira predmeta, odabira izbornih predmeta koji nose više ECTS-a, priznavanje predmeta po osnovu mobilnosti i priznavanja predmeta iz nekičličnih oblika studija.

Član 55.
(Trajanje akademske godine)

(1) Akademska godina u pravilu počinje 1. oktobra i traje 12 mjeseci, a sastoji se od nastave, ispitnih rokova i raspusta, što se preciznije uređuje akademskim kalendarom kojeg donosi senat visokoškolske ustanove.

(2) Nastava u akademskoj godini može se organizirati u:

a) dva semestra, u kojima nastava traje po 15 sedmica;
b) tri trimestra, u kojima nastava traje po 10 sedmica;
c) blokove, u ukupnom trajanju od 30 sedmica, čije se pojedinačno trajanje utvrđuje satutom visokoškolske ustanove.

(3) Nastava pojedinačnih predmeta, po pravilu, organizira se i izvodi u toku jednog semestra, jednog trimestra ili jednog bloka, a najduže u toku dva semestra ili tri trimestra.

Član 56.
(Plan izvođenja nastave)

(1) Plan izvođenja nastave usvaja nastavno-naučno vijeće prije upisa na studij, odnosno upisa u iduću studijsku godinu.

(2) Planom izvođenja nastave utvrđuje se:

a) popis nastavnih predmeta (obaveznih i izbornih) sa naznačenim nastavnicima i saradnicima i njihovim rasporedom po godinama i semestrima;
b) oblici nastave;
c) broj sati za razne oblike nastave;
d) mjesto izvođenja nastave;
e) početak i završetak te datum/dan i satnica izvođenja nastave;
f) način polaganja ispita i ostvarivanja studijskih obaveza;
g) preduslove za slušanje i polaganje nastavnog predmeta;
h) ispitni rokovi;
i) popis ispitne literature;
j) obavijesti za vanredne studente o ostvarivanju studijskih obaveza;
k) ostale važne obavijesti o izvođenju nastave.

(3) Plan izvođenja nastave se objavljuje prije početka nastave za narednu akademsku godinu na način da bude dostupan javnosti.

Član 57.
(Studijski program)

(1) Studijski program je skup obaveznih, izbornih i fakultativnih predmeta, sa okvirnim sadržajem i ishodima čijim se savladavanjem osiguravaju neophodna znanja i vještine za sticanje diplome odgovarajućeg nivoa i vrste studija.

(2) Studijskim programom utvrđuju se:

a) naziv i ciljevi studijskog programa;
b) model studijskog programa;
c) oblast obrazovanja kojoj pripada studijski program;
d) vrsta studija i ishod procesa učenja;
e) stručni, akademski, odnosno naučni naziv;
f) uslovi za upis na studijski program;
g) lista obaveznih i izbornih predmeta sa okvirnim sadržajem;
h) način izvođenja studija i polaganja ispita za sve oblike sticanja visokog obrazovanja;
i) trajanje studija i potrebno vrijeme za izvođenje pojedinih oblika studija;
j) predviđeni broj sati za pojedine predmete i njihov raspored po godinama;
k) bodovna vrijednost svakog predmeta iskazana u skladu sa ECTS bodovima;
l) bodovna vrijednost završnog rada iskazana u skladu sa ECTS bodovima;
m) uslovi upisa studenta u sljedeći semestar ili trimestar, odnosno sljedeću godinu studija, te preduslovi za upis pojedinih predmeta i grupe predmeta;
n) način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
o) uslovi za prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija;
p) ostala pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa.

(3) Ako se studijski program ili dio studijskog programa realizira u obliku studija na daljinu, moraju se definirati posebni uslovi iz stava (2) tačka f) do m) ovog člana, potrebni za realizaciju studijskog programa.
(4) Izmjene studijskog programa ili promjena oblika ili načina izvođenja nastave vrše se po postupku utvrđenom za njegovo donošenje.
(5) Licencirana visokoškolska ustanova može vršiti izmjene odobrenog studijskog programa najviše do 30 ECTS bodova bez ponovnog licenciranja tog studijskog programa i o izvršenim izmjenama dužna je obavijestiti Ministarstvo u roku od 30 dana od izvršenih izmjena.
(6) Izmjene iz stava (5) ovog člana mogu se primjenjivati od naredne akademske godine.
(7) *At the request of the Ministry, a public higher education institution is obliged to prepare a study on the launch of a new study program, as well as a non-cyclical education program, retraining or additional training, or to harmonize existing programs by the demands of the labor market.*

Član 58.
(Prilagodljivost studijskih programa)

Studijski programi koje nudi visokoškolska ustanova prilagodljivi su tako da omogućavaju ulazak i izlazak u odgovarajućim fazama studija i u zavisnosti od napretka koji je student ostvario, dodjelu kvalifikacija ili ECTS bodova, uz poštovanje važećeg ECTS-a.

Član 59.
(Studijski program za sticanje zajedničke diplome)

(1) Studijski program za sticanje zajedničke diplome je program koji organizira i izvode dvije ili više visokoškolskih ustanova koje imaju dozvolu za rad za taj studijski program.
(2) Način izvođenja studijskog programa iz stava (1) ovog člana propisuje se općim aktom visokoškolskih ustanova koje ga organiziraju.

Član 60.
(Praćenje uspješnosti studenta)

Uspješnost studenata u savladavanju pojedinog nastavnog predmeta kontinuirano se prati tokom nastave, na način predviđen studijskim programom, u skladu sa općim aktima.

Član 61.
(Polaganje ispita)

(1) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove koje je navedeno u dozvoli za rad.
(2) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa studijskim programom i statutom, organizovati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz nastavnog predmeta čiji karakter to zahtijeva.
(3) Student sa invaliditetom ima pravo polagati ispit na način prilagođen njegovim mogućnostima, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.
(4) Student polaže ispit po završetku nastave iz tog nastavnog predmeta, na način predviđen studijskim programom, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.
(5) Svi oblici provjere znanja su javni.
(6) Konačan uspjeh studenta nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama;
b) 9 (B) - iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom;
c) 8 (C) - prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama;
d) 7 (D) - općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima;
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja;
f) 5 (F) - ne zadovoljava minimalne uslove.

(7) U indeks i informacioni sistem unose se prolazne ocjene iz stava (6) ovog člana. Ocjena iz stava (6) tačka e) ovog člana je najniža prolazna ocjena.
(8) Visokoškolska ustanova može, za neke oblike nastave, utvrditi i drugi, nenumerički način ocjenjivanja.
(9) Visokoškolske ustanove kada je to utvrđeno studijskim programom ili kada to posebne prilike iziskuju (proglašenje stanja nesreće, vanrednih okolnosti, više sile i sl.) mogu ispite izvoditi online.
(10) Online ispitivanje podrazumijeva definiranje načina provođenja ispitivanja, objašnjenje izgleda ispita, objašnjenja kako će se ispit ocjenjivati, šta se očekuje od studenta, koliko student mora ostvariti bodova za prolaz, a koje informacije trebaju biti dostupne studentima minimalno sedam dana prije održavanja online ispita.
(11) Prije održavanja online ispita provest će se probni ispit na kojim će nastavnik zajedno sa studentima isprobati svu tehnologiju, procedure ispitivanja, odnosno simulirati stvarni ispit, kao i utvrditi rezervno rješenje za studente koji će eventualno imati tehničkih problema (nestanak struje, pucanje internetske veze, nemogućnost slikanja i slanja).
(12) Nastavnici mogu birati oblik online ispitivanja i kombinirati više oblika online ispitivanja:

a) putem infoservisa;
b) putem aplikacije za mrežnu konferenciju (web conferencing aplikacije);
c) putem drugih dostupnih aplikacija za ovu namjenu.

(13) Općim aktima visokoškolske ustanove bliže se uređuju bodovni kriteriji, način polaganja ispita, ocjenjivanje na ispitu i online ispitivanje, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 62.
(Ispitni rokovi)

(1) Ispitni rokovi su: januarsko-februarski, aprilski, junsko-julski, septembarski i oktobarski.

(2) Januarsko-februarski, junsko-julski i septembarski ispitni rok sadrži dva ispitna termina.

(3) Aprilski i oktobarski ispitni rok se održavaju u jednom ispitnom terminu.

Član 63.
(Pravo polaganja ispita pred komisijom)

(1) Poslije tri neuspjela polaganja istog ispita, student ima pravo, na lični zahtjev, polagati ispit pred ispitnom komisijom.
(2) Student ima pravo nadležnom organu visokoškolske ustanove podnijeti prigovor na dobijenu ocjenu, ako smatra da ispit nije obavljen u skladu sa zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove, u roku od dva dana od dobijanja ocjene.
(3) Nadležni organ visokoškolske ustanove u roku od tri dana od dobijanja prigovora, u skladu sa odredbama općeg akta visokoškolske ustanove, razmatra prigovor i donosi odluku po prigovoru.
(4) Ako se usvoji prigovor studenta, student ponovo polaže ispit pred ispitnom komisijom u roku od sedam dana od dana prijema odluke iz stava (3) ovog člana.
(5) Postupak iz stava (2), (3) i (4) ovog člana i odredbe o formiranju i načinu rada ispitne komisije utvrđuju se općim aktima visokoškolske ustanove.

Član 64.
(Prelazak u narednu godinu studija)

(1) Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija 12 ECTS studijskih bodova ili dva nepoložena predmeta bez obzira na vrednovanje, pod uslovom da nepoloženi predmet koji se prenosi u narednu studijsku godinu nije preduslov za slušanje predmeta u toj studijskoj godini.
(2) ECTS bodovi za svaki pojedinačni predmet se priznaju nakon uspješno položenog predmeta.
(3) Student koji je prenio ispite u narednu godinu ne može upisati sljedeću višu godinu dok ne položi te prenesene ispite.
(4) Studentu koji obnavlja godinu studija, visokoškolska ustanova/organizaciona jedinica može dozvoliti unutar jednog ciklusa, u skladu sa svojim kapacitetima i organizacionim mogućnostima, pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine pod uslovom da ukupno opterećenje studenata po semestru ne prelazi 30 ECTS studijskih bodova, a što se preciznije uređuje statutom.
(5) Student ima pravo okončati studij i u kraćem vremenskom periodu od perioda trajanja ciklusa studija pod uslovima definisanim statutom.

Član 65.
(Apsolventski staž)

(1) Student javne visokoškolske ustanove koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete, ovjerio posljednji semestar i položio sve predmete iz prethodnih studijskih godina stiče status studenta apsolventa.
(2) Student apsolvent ima pravo polagati nepoložene ispite svakog mjeseca.
(3) Apsolventski staž traje 24 mjeseca od isteka posljednje godine studija.
(4) Po isteku apsolventskog staža, student upisuje obnovu završne godine u statusu vanrednog studenta.

Član 66.
(Završni rad, diplomski-master rad, doktorska disertacija)

(1) Studijskim programom prvog ciklusa može biti predviđen završni rad.
(2) Studijski program drugog ciklusa sadrži obavezu izrade završnog diplomskog-master rada.
(3) Studijski program trećeg ciklusa sadrži obavezu izrade doktorske disertacije.
(4) Broj bodova kojima se iskazuje završni rad, odnosno završni dio studijskog programa ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.
(5) Način i postupak pripreme i odbrane završnog rada, odnosno disertacije uređuju se općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 67.
(Postupak utvrđivanja plagijata)

(1) Stručni, naučni ili umjetnički rad za koji nadležni organ utvrdi da je plagijat smatra se ništavim, kao i nagrade, zvanja i titule koje je lice koje se koristi plagijatom steklo na osnovu takvog rada.
(2) Visokoškolska ustanova dužna je proglasiti ništavim sve nagrade, zvanja i titule koje je lice iz stava (1) ovog člana steklo na toj ustanovi, na osnovu takvog rada.
(3) Postupak utvrđivanja plagijata uređuje se statutom visokoškolske ustanove u skladu sa ovim Zakonom.

Član 68.
(Prijedlog plana upisa studenata)

(1) Prijedlog plana upisa studenata visokoškolske ustanove dostavljaju

Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu akademsku godinu.
(2) Na prijedlog Ministarstva, Vlada daje saglasnost na plan upisa javnih visokoškolskih ustanova najkasnije do 31. maja tekuće godine za narednu akademsku godinu.
(3) Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu podatke o studentima upisanim u prvu godinu studija najkasnije do 30. oktobra, o čemu Ministarstvo informira Vladu.

DIO ŠESTI – NAUČNO-ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST

Član 69.
(Naučno-istraživački rad)

(1) Naučno-istraživački rad predstavlja sistemski stvaralački rad na usvajanju novih znanja s ciljem podizanja općeg civilizacijskog nivoa društva i korištenje tih znanja u svim oblastima društvenog i privrednog razvoja, uključujući i razvoj tehnologije i njihovu primjenu.
(2) Naučno-istraživačkim radom bavi se akademsko osoblje i naučnici i istraživači koji su izabrani u odgovarajuća naučna, naučno-nastavna i istraživačka zvanja.

Član 70.
(Naučno djelo)

Naučno djelo je djelo koje je nastalo kao rezultat naučnog istraživanja primjenom naučnih metoda, koje ima karakteristiku novine i originalnosti, a koje otkriva do tada nepoznate činjenice i odnose i objašnjava zakonitosti među pojavama.

Član 71.
(Naučna oblast)

(1) Naučna oblast sistematizira naučna polja.
(2) Naučno polje sistematizira više užih naučnih oblasti.
(3) Uža naučna oblast sistematizira više naučnih disciplina ili posebnih nauka.
(4) Naučna disciplina je sistem znanja, postupaka i metoda kojima se određuje neko pojedinačno područje nauke u značenju organiziranog skupa provjerenih i u nekom trenutku istinitih i pouzdanih znanja, pojam „naučne discipline“ odgovara pojmu „pojedinačne nauke“.

Član 72.
(Vrste naučnih oblasti)

(1) Naučne oblasti su:

a) prirodne nauke;
b) tehničke nauke;
c) medicinske i zdravstvene nauke;
d) biotehničke nauke;
e) društvene nauke;
f) humanističke nauke.

(2) Umjetnost je definirana unutar oblasti humanističkih nauka.
(3) Utvrđena nomenklatura može se i dalje proširivati, odnosno može imati i niže nivoe klasifikacije užih naučnih oblasti, zavisno od potreba.
(4) Ministar donosi pravilnik o naučnim i umjetničkim oblastima, poljima i užim oblastima.

DIO SEDMI – ORGANIZACIJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE

Član 73.
(Organizacione jedinice univerziteta)

(1) Organizacione jedinice univerziteta izvode nastavni, naučno-istraživački ili umjetnički rad u jednoj ili više obrazovnih i naučnih oblasti i mogu biti:

a) fakulteti;
b) umjetničke akademije;
c) naučno-istraživački instituti.

(2) Organizacija i nadležnosti organizacionih jedinica bliže se utvrđuje statutom i drugim općim aktima univerziteta i organizacionih jedinica.
(3) Organizacione jedinice nemaju status pravnog lica.
(4) Radi promocije inicijative organizacionih jedinica, statutom univerziteta precizira se na koji način i u kojem omjeru organizaciona jedinica ima akademska i finansijska ovlaštenja i odgovornosti.
(5) Općim aktom univerziteta, a u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast trezorskog poslovanja, reguliraju se pitanja u vezi sa otvaranjem računa posebnih namjena organizacionih jedinica, način raspolaganja vlastitim prihodima, donacijama ili na drugi način sticanje sredstava pored budžetskog finansiranja.

(6) Organizaciona jedinica univerziteta koristi pečat i štambilj univerziteta dopunjen svojim nazivom.

Član 74.
(Fakultet i umjetnička akademija)

(1) Fakultet je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi akademske studijske programe sva tri ciklusa studija i razvija naučno-istraživački rad u jednoj ili više naučnih oblasti.
(2) Fakultet može izvoditi i strukovne studijske programe.
(3) Umjetnička akademija je organizaciona jedinica univerziteta koja izvodi studijske programe iz oblasti umjetnosti i koja razvija umjetničko stvaralaštvo i naučno-istraživački rad u oblasti nauka o umjetnosti.

Član 75.
(Naučno-istraživački institut)

(1) Radi unapređivanja naučno-istraživačkog rada, univerzitet u svom sastavu ili u sastavu svojih organizacionih jednica može imati naučno-istraživačke institute, u skladu sa statutom univerziteta.
(2) Naučno-istraživački institut iz stava (1) ovog člana obavlja naučno-istraživačku djelatnost radi ostvarenja općeg interesa, pod uslovima:

a) da ima prostor, opremu i druga sredstva potrebna za ostvarivanje naučno-istraživačkih programa i projekata;
b) da na institutu ima angažirane istraživače kompetentne za istraživanje u naučnoj oblasti za koju se osniva institut, od kojih je najmanje jedan sa punim radnim vremenom na univerzitetu u zvanju redovnog ili vanrednog profesora.

(3) Rad naučno-istraživačkog instituta finansira se iz prihoda ostvarenih realizacijom naučno-istraživačkih programa i projekata i drugih izvora, a rad naučno-istraživačkih instituta u sastavu javnih univerziteta sufinansira se iz budžeta Kantona, u skladu sa planiranim budžetskim sredstvima i odlukom ministra.
(4) Statutom univerziteta uređuju se organizacija, djelatnost, upravljanje i rukovođenje, kao i druga pitanja od značaja za rad naučno-istraživačkog instituta.
(5) Naučno-istraživački institut može ostvarivati dio akreditiranih studijskih programa na univerzitetu, u skladu sa statutom, odnosno općim aktom univerziteta.
(6) Naučno-istraživačka djelatnost uređena je posebnim zakonom.
(7) Radi komercijalizacije rezultata naučno-istraživačkog ili umjetničkog rada, visokoškolska ustanova može biti osnivač centra za transfer tehnologije, inovacionog centra i poslovno-tehnološkog parka.

DIO OSMI – ORGANI VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 76.
(Organi visokoškolskih ustanova i fakulteta)

(1) Organi univerziteta su:

a) upravni odbor;
b) senat;
c) rektor.

(2) Organi visoke škole su:

a) upravni odbor;
b) senat;
c) direktor.

(3) Organi fakulteta, odnosno umjetničke akademije su:

a) nastavno-naučno, odnosno nastavno-umjetničko vijeće;
b) dekan.

(4) Visokoškolska ustanova može uspostaviti i druge organe, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Član 77.
(Upravni odbor)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) daje mišljenje o statutu visokoškolske ustanove;
b) donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, na prijedlog rektora ili direktora, po prethodno pribavljenom mišljenju sindikata visokog obrazovanja;
c) utvrđuje planove finansiranja i razvoja;
d) donosi godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog senata visokoškolske ustanove;
e) donosi finansijski plan i usvaja godišnji obračun;

f) usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora ili direktora u domenu finansijskog poslovanja;
g) odlučuje o korištenju sredstava preko iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
h) odlučuje o prigovoru zaposlenih na odluke organa visokoškolske ustanove koji su u prvom stepenu odlučivali o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih iz radnog odnosa;
i) podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o poslovanju visokoškolske ustanove;
j) donosi odluku o formiranju i ukidanju organizacionih jedinica na javnoj visokoškolskoj ustanovi na prijedlog senata;
k) vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom i statutom.

(2) Upravni odbor visokoškolske ustanove ima između sedam i jedanaest članova.
(3) Osnivačkim aktom visokoškolske ustanove odredit će se način izbora, broj i sastav članova upravnog odbora.
(4) Izbor članova upravnog odbora vrši se putem konkursa.
(5) Statutom visokoškolske ustanove uredit će se sva ostala pitanja vezano za izbor članova upravnog odbora.
(6) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove kao univerziteta ima devet članova - pet članova van akademske zajednice imenuje osnivač, a ostale članove iz reda akademske zajednice imenuje senat univerziteta.
(7) Upravni odbor javne visokoškolske ustanove kao visoke škole ima sedam članova - četiri imenuje osnivač, a ostale članove imenuje senat visoke škole.
(8) Članove upravnog odbora koji su predstavnici osnivača za javne visokoškolske ustanove imenuje Vlada, nakon provedenog javnog konkursa u skladu s odlukom Vlade o utvrđivanju postupka imenovanja članova upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koje imenuje Vlada.
(9) Izbor članova upravnog odbora javne visokoškolske ustanove koje imenuje senat utvrđen je statutom javne visokoškolske ustanove.
(10) Predsjednik upravnog odbora javne visokoškolske ustanove bira se iz reda članova upravnog odbora koje imenuje osnivač.
(11) Članovi senata, rektor, prorektori, dekani i direktori ne mogu biti članovi upravnog odbora.
(12) Članovi upravnog odbora ne mogu biti u organima privrednog društva koje je u poslovno-pravnom odnosu sa javnom visokoškolskom ustanovom na neodređeno vrijeme.
(13) Član upravnog odbora ne može biti član drugog organa iste ili druge visokoškolske ustanove.
(14) Članovi upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine.
(15) Sastav članova Upravnog odbora odražavat će ravnopravnu zastupljenost spolova.

Član 78.
(Odgovornost za poslovanje visokoškolske ustanove)

(1) Odgovornost za poslovanje javne visokoškolske ustanove snosi upravni odbor.

(2) Odgovornost za poslovanje privatne visokoškolske ustanove snose osnivač, odnosno skupština osnivača i upravni odbor.

Član 79.
(Senat visokoškolske ustanove)

(1) Odgovornost za akademska pitanja u visokoškolskoj ustanovi ima senat kao najviši akademski organ kojeg čine predstavnici akademskog osoblja i studenata.
(2) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o svim akademskim i stručnim pitanjima, a posebno:

a) odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti visokoškolske ustanove;
b) donosi statut visokoškolske ustanove u skladu sa zakonom;
c) donosi opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
d) donosi, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe I i II ciklusa, programe cjeloživotnog i neklikličnog obrazovanja, kratkim studijskim programima, ljetne/zimske škole te interdiciplinarne programe, a senat visoke škole donosi studijske programe prvog ciklusa studija, kao i

programe cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, uključujući „mikroakreditive“, zatim ljetnje/zimske škole i „slobodne predmete“;
e) donosi pravila studiranja;
f) imenuje članove upravnog odbora iz reda predstavnika visokoškolske ustanove;
g) bira i razrješava rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole;
h) objavljuje konkurs za izbor nastavnika i saradnika u skladu sa pravilnikom iz člana 95. stav (1) i vrši izbor akademskog i naučno-istraživačkog osoblja na prijedlog nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog vijeća organizacione jedinice;
i) imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka;
j) usvaja izvještaje u postupku sticanja naučnog zvanja doktora nauka;
k) dodjeljuje počasna zvanja profesor emeritus te počasni doktor nauka;
l) predlaže Ministarstvu broj studenata za upis u prvu godinu svih ciklusa studija;
m) donosi Etički kodeks studenata, nastavnog i nenastavog osoblja;
n) daje prijedlog upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica na univerzitetu na osnovu ovog zakona i statuta visokoškolske ustanove;
o) razmatra prijedloge organizacionih jedinica o realizaciji studija u saradnji sa drugim visokoškolskim ustanovama koje mogu imati za rezultat izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma.

(3) Senat visokoškolske ustanove odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa fakulteta, odnosno drugih organizacionih jedinica, drugih organa visokoškolske ustanove i studentskih organizacija.

Član 80.
(Sastav senata)

(1) Najmanje jednu trećinu od ukupnog broja članova senata čine redovni profesori.
(2) U sastavu senata mora biti najmanje 15% članova iz reda studenata – predstavnika studenta, sa svih ciklusa studija koji se organiziraju na visokoškolskoj ustanovi.
(3) Broj članova, sastav, postupak izbora i način rada senata utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

Član 81.
(Statut visokoškolske ustanove)

Statut je osnovni opći akt visokoškolske ustanove kojim se uređuje:

a) organizacija visokoškolske ustanove;
b) organi i način rada, upravljanje i rukovođenje visokoškolskom ustanovom;
c) organizacija i nadležnost organizacionih jedinica univerziteta;
d) upravljanje osiguranjem kvaliteta na visokoškolskim ustanovama;
e) zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica;
f) način izbora članova upravnog odbora iz reda akademske zajednice;
g) organizacija nastavnog, umjetničkog, naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, kao i način organiziranja i realizovanja studijskih programa;
h) način implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System, u daljnjem tekstu: ECTS);
i) kriteriji i postupak za izbor u akademska i naučno-istraživačka zvanja;
j) obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču;
k) akademska, finansijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i članica u pravnom prometu;
l) način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom;
m) način realizacije statusnih promjena i osnivanja novih organizacionih i podorganizacionih jedinica;
n) kriterije za provođenje procesa interne institucionalne evaluacije i interne evaluacije studijskih programa, kao i rada akademskog osoblja te vrednovanje i izvještavanje o rezultatima provedene evaluacije;
o) vrste, djelokrug i način organizacije rada organa visokoškolske ustanove;
p) oblik i nivo učešća studenata u radu organa visokoškolske ustanove;

r) način izjašnjavanja i donošenja odluka organa visokoškolske ustanove;
s) odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici,
t) vođenje evidencije;
u) druga pitanja u skladu sa Zakonom.

Član 82.
(Postupak donošenja statuta)

(1) Senat visokoškolske ustanove usvaja statut, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora i Ministarstva.
(2) Za davanje mišljenja na statut i Upravni odbor i Ministarstvo imaju rok od 30 dana počevši od dana dostavljanja Statuta.
(3) Protekom roka iz stava (2) ovog člana smatra se da je dato pozitivno mišljenje.
(4) Izmjene i dopune statuta visokoškolske ustanove vrši se na način i u postupku predviđenom za donošenje statuta.

Član 83.
(Organ rukovođenja univerziteta i visoke škole)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor, u skladu sa zakonom i statutom univerziteta.
(2) Visokom školom rukovodi direktor, u skladu sa zakonom i statutom visoke škole.

Član 84.
(Nadležnost rektora i direktora)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom visokoškolske ustanove, a naročito:

a) zastupa i predstavlja visokoškolsku ustanovu;
b) organizira i rukovodi radom visokoškolske ustanove i odgovoran je za zakonitost rada;
c) donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
d) predlaže opće akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove;
e) predlaže organima visokoškolske ustanove mjere za unapređenje rada;
f) predlaže upravnom odboru mjere za efikasno i zakonito obavljanje djelatnosti visokoškolske ustanove;
g) predlaže osnove planova rada i razvoja visokoškolske ustanove upravnom odboru;
h) predlaže upravnom odboru pravilnik o radu sa organizacijom i sistematizacijom radnih mjesta u skladu s ovim Zakonom;
i) imenuje i razrješava prorektore;
j) izvršava odluke upravnog odbora i drugih organa visokoškolske ustanove;
k) odlučuje o korištenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom visokoškolske ustanove;
l) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima radnika iz radnog odnosa;
m) odlučuje o radnom statusu akademskog osoblja na prijedlog naučno-nastavnog vijeća organizacione jedinice;
n) podnosi upravnom odboru izvještaj o finansijskom poslovanju visokoškolske ustanove;
o) izvršava finansijski plan;
p) rektor učestvuje u radu Rektorske konferencije Bosne i Hercegovine;
r) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole dužan je da obustavi od izvršenja opći akt donesen na Univerzitetu koji nije u saglasnosti sa Ustavom ili je u suprotnosti sa Zakonom i drugim propisima, kao i izvršavanje pojedinačnog akta kojim se nanosi šteta Univerzitetu ili društvenoj zajednici i da o tome obavijesti, u roku od sedam (7) dana od dana donošenja odluke, senat, odnosno upravni odbor u skladu sa njihovim nadležnostima, kao i organ uprave koji vrši nadzor nad zakonitošću rada visokoškolske ustanove.

Član 85.
(Odgovornost rektora i direktora)

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu akademskih pitanja odgovara senatu.
(2) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole za svoj rad u domenu poslovanja odgovara upravnom odboru, u skladu sa odredbama ovog Zakona koje se odnose na

odgovornost za poslovanje visokoškolske ustanove.

Član 86.
(Postupak izbora rektora i direktora)

(1) Za rektora može biti izabran nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora, koji je u radnom odnosu sa punim radnim vremenom na univerzitetu na koji se prijavljuje na konkurs za rektora.
(2) Za direktora visoke škole može biti birano lice koje ispunjava uslove za nastavnika visoke škole i koje je u radnom odnosu na neodređeno vrijeme, sa punim radnim vremenom na visokoj školi u kojoj je kandidat za direktora.
(3) Rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole bira senat, na osnovu javnog konkursa.
(4) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole bira se na period od četiri godine sa mogućnošću jednog reizbora.
(5) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole ne može biti lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika.
(6) Postupak izbora i razrješenja te razlozi za smjenu rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole prije isteka mandata uređuju se statutom visokoškolske ustanove.

Član 87.
(Nastavno-naučno vijeće, odnosno nastavno-umjetničko vijeće)

(1) Stručni organ fakulteta, odnosno umjetničke akademije je nastavno-naučno vijeće, odnosno nastavno-umjetničko vijeće (u daljnjem tekstu: vijeće).

(2) U sastavu vijeća mora biti najmanje 15% članova iz reda studenata – predstavnika studenta, sa svih ciklusa studija koji se organiziraju na organizacionoj jedinici.

(3) Broj članova, sastav, postupak izbora i način rada vijeća utvrđuje se statutom visokoškolske ustanove.

(4) Članovi vijeća iz reda studenata biraju se neposredno na organizacionoj jedinici, iz reda najuspješnijih studenata, vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti svih godina i ciklusa studija.

(5) Visokoškolska ustanova će općim aktom propisati način i postupak izbora članova vijeća iz reda studenata.

(6) Vijeće u okviru svoje nadležnosti:

a) daje mišljenje i prijedloge senatu o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima, u skladu sa statutom univerziteta;
b) daje prijedloge senatu u vezi sa promjenama u strukturi i sadržaju studijskih programa i nastavnim metodama;
c) daje prijedlog rektoru u vezi sa radnim statusom akademskog osoblja;
d) bira predstavnika u senat univerziteta;
e) predlaže program razvoja organizacione jedinice;
f) imenuje komisiju za podnošenje izvještaja za izbor u naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje i utvrđuje prijedlog odluke o izboru kandidata;
g) imenuje komisije u postupku izrade završnog diplomskog-master rada na drugom ciklusu studija;
h) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim općim aktima univerziteta i fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

Član 88.
(Organ rukovođenja fakulteta, umjetničke akademije i instituta)

(1) Organ rukovođenja fakulteta ili umjetničke akademije je dekan, a organ rukovođenja naučno-istraživačkog instituta je direktor.
(2) Dekan, odnosno direktor predstavlja organizacionu jedinicu, odgovoran je za zakonitost rada i ima prava i obaveze u skladu sa zakonom i statutom.
(3) Za dekana organizacione jedinice može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu i član je vijeća te organizacione jedinice.
(4) Dekana imenuje i razrješava vijeće organizacione jedinice, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.
(5) Dekan je odgovoran za organizaciju nastavnog procesa na organizacionoj jedinici kojom rukovodi, evidenciju prisustva na poslu zaposlenika organizacione jedinice kojom

rukovodi te provođenje odluka senata, nastavno-naučnog vijeća i drugih organa visokoškolske ustanove.
(6) Dekan donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom i statutom i općim aktima univerziteta i fakulteta ili umjetničke akademije.
(7) Dekan za svoj rad odgovara vijeću fakulteta ili umjetničke akademije i organima univerziteta, u skladu sa statutom univerziteta.
(8) Dekan, odnosno direktor instituta ne može biti lice koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika.
(9) Postupak izbora i razrješenje dekana/direktora organizacione jedinice te razlozi za smjenu prije isteka mandata, utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

DIO DEVETI – AKADEMSKO OSOBLJE

Član 89.
(Akademsko osoblje)

(1) Akademsko osoblje uživa slobodu da ispituje i testira primljeno znanje i nudi nove ideje i mišljenja, a da se pri tom ne izlaže opasnosti od gubitka zaposlenja ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa, što se regulira statutom visokoškolske ustanove, a u skladu sa zakonom.
(2) Statut visokoškolske ustanove obavezno sadrži i odredbe koje:

a) osiguravaju akademskom osoblju slobodu organiziranja i okupljanja u skladu sa zakonom;
b) štite akademsko osoblje od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što je: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje ili bilo koji drugi status.

(3) Akademsko osoblje visokoškolske ustanove ima pravo da objavljuje rezultate svog istraživačkog rada, u skladu s pravilima koje visokoškolska ustanova ima u vezi sa korištenjem prava na intelektualnu svojinu, poštujući prava autora, visokoškolske ustanove i trećih lica.

Član 90.
(Akademsko zvanja)

(1) Akademska zvanja na visokoškolskim ustanovama su: naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i saradnička.

(2) Naučno-nastavna zvanja na univerzitetu su:

a) redovni profesor;
b) vanredni profesor;
c) docent.

(3) Umjetničko-nastavna zvanja na univerzitetu su:

a) redovni profesor magistar;
b) vanredni profesor magistar;
c) docent magistar.

(4) Nastavna zvanja na visokoj školi su:

a) profesor visoke škole;
b) predavač visoke škole.

(5) Saradnička zvanja na univerzitetu su:

a) lektor;
b) viši asistent;
c) viši umjetnički saradnik;
d) asistent;
e) umjetnički saradnik.

(6) Saradnička zvanja na visokoj školi su:

a) asistent;
b) umjetnički saradnik.

(7) Na univerzitetu se mogu sticati i naučna i istraživačka zvanja, u skladu sa propisima koji reguliraju naučno-istraživačku djelatnost i statutom univerziteta.

Član 91.
(Minimalni uslovi za izbor u naučno-nastavna i saradnička zvanja)

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna i saradnička zvanja na univerzitetu su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5;
b) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, odnosno kandidat koji ima naučni stepen magistra nauka, najnižom

prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5 na II ciklusu studija, odnosno postdiplomskom studiju i odbranjen završni rad (master ili magistarski rad) iz oblasti izbora;

c) za lektora može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, odnosno naučni stepen magistra nauka;
d) za docenta može biti biran kandidat koji:
   - ima naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
   - ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
   - pokazane nastavničke sposobnosti;
e) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji:
   - ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,
   - ima najmanje pet naučnih radova iz oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom nakon izbora u zvanje docenta,
   - ima objavljenu knjigu (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) ili patent, odnosno originalni metod u odgovarajućoj naučnoj oblasti, priznat kao zaštićena intelektualna svojina, nakon izbora u zvanje docenta,
   - ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja docenta,
   - ima mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;
f) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji:
   - ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,
   - ima najmanje osam naučnih radova iz oblasti za koju se bira objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom, nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   - ima najmanje dvije objavljene knjige (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   - ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   - je uspješno realizirao mentorstvo kandidata za stepen trećeg ciklusa nakon sticanja zvanja vanrednog profesora.

(2) Ukoliko kandidat za napredovanje u zvanje vanrednog ili redovnog profesora iz objektivnih razloga nije ispunio uslov mentorstvo na drugom ciklusu, onda je dužan objaviti još jedan rad u citatnim bazama, a ukoliko nije ispunio mentorstvo na trećem ciklusu, onda je kandidat dužan objaviti još dva rada u priznatim publikacijama, kao prvi autor, koje su indeksirane u citatnim bazama ili još dva mentorstva na drugom ciklusu, računajući od posljednjeg izbora.

(3) Objektivni razlozi za neispunjavanje uslova mentorstva iz stava (2) ovog člana su:

a) ako na fakultetu nije organiziran studij drugog i trećeg ciklusa, odnosno postdiplomski studij;
b) ako nijedan kandidat nije prijavio temu magistarskog ili doktorskog rada iz naučne oblasti za koju se vrši izbor;
c) ako zbog broja kandidata u datom vremenskom periodu kandidat za izbor u određeno akademsko zvanje nije određen za mentora.

(4) Rokovi za izbor u akademsko zvanje utvrđeni zakonom produžit će se za:

a) vrijeme provedeno na porodiljskom odsustvu, odsustvu radi njege djeteta (postporodiljsko);
b) neprekidno bolovanje duže od tri mjeseca;
c) neprekidno plaćeno i neplaćeno odsustvo radi stručnog usavršavanja duže od tri mjeseca i
d) u drugim naročito opravdanim slučajevima predviđenim zakonom ili općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 92.
(Minimalni uslovi za izbor u nastavno-umjetnička i saradnička zvanja)

Minimalni uslovi za izbor u nastavno-umjetnička i saradnička zvanja u koje se bira

akademsko osoblje na studijskim programima na univerzitetu, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, su:

a) za umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:
   - ima završen prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   - najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;
b) za višeg umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija na najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5,
   - javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva;
c) za docenta magistra može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   - ima javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   - pokazane rezultate u nastavnom radu;
d) za vanrednog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   - proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta magistra,
   - veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koje predstavlja samostalan doprinos razvoju umjetnosti,
   - priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti,
   - pokazane rezultate u nastavnom radu;
e) za redovnog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   - ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   - proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora magistra,
   - javno predstavljena izuzetna umjetnička djela koja su značajno doprinijela razvoju kulture i umjetnosti u akademskoj i društvenoj zajednici,
   - priznanja za uspješno djelovanje u određenoj oblasti,
   - pokazane rezultate u nastavnom radu,
   - koji je dao značajan doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

Član 93.
(Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi)

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5;
b) za predavača visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - završen drugi ciklus studija sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5, odnosno naučni stepen magistra nauka,
   - pokazane nastavničke sposobnosti,
   - objavljena najmanje dva naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom;
c) za profesora visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
   - ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
   - pokazane nastavničke sposobnosti.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja imaju zvanje redovnog profesora, vanrednog profesora i docenta, izabrana u zvanje na univerzitetima.

Član 94.
(Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij)

(1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi, ako je za nastavni predmet od naročitog značaja umjetnički kriterij, su:

a) za umjetničkog saradnika može biti biran kandidat koji:
   - ima završen prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   - najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;
b) za predavača visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - završen najmanje prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   - javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   - pokazane nastavničke sposobnosti;
c) za profesora visoke škole može biti biran kandidat koji ima:
   - završen drugi ciklus umjetničkog studija sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5,
   - javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   - pokazane nastavničke sposobnosti.

(2) Na visokoj školi nastavu mogu izvoditi i lica koja su izabrana u zvanje na umjetničko-nastavnim predmetima na univerzitetima.

Član 95.
(Uslovi za izbor u zvanja na visokoškolskoj ustanovi)

(1) Bliži uslovi za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i saradnička zvanja utvrđuju se pravilnikom koji donosi senat visokoškolske ustanove, na koji saglasnost daje ministar.

(2) Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

(3) Prilikom izbora u isto zvanje nastavnik i saradnik moraju ispuniti minimalno 50% uslova koji su propisani za izbor u više zvanje, što se detaljnije uređuje pravilnikom iz stava (1) ovog člana.

Član 96.
(Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu)

(1) Period na koji se bira akademsko osoblje na univerzitetu je:

a) umjetnički saradnik – na period od četiri godine godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
b) asistent – na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
c) viši umjetnički saradnik – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
d) viši asistent – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa;
e) lektor – na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora bez ograničavanja broja izbora;
f) docent i docent magistar – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
g) vanredni profesor i vanredni profesor magistar – na period od šest godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
h) redovni profesor i redovni profesor magistar – trajno.

(2) Sticanje prava na izbor u viša zvanja (vanrednog i redovnog profesora) može se steći i prije predviđenog izbornog perioda, ukoliko kandidat ispunjava sve uslove za izbor u odgovarajuće zvanje predviđene članom 91. stav (1) ovog Zakona, s tim da kandidat mora provesti u zvanju iz kojeg se bira najmanje 50% izbornog perioda.

(3) Period na koji se može produžiti saradnički staž:

a) akademskom osoblju u zvanju asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od dvije godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali drugi ili treći ciklus studija;
b) akademskom osoblju u zvanju višeg asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od tri godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali treći ciklus studija ili prijavili doktorsku tezu.

Član 97.
(Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi)

Period na koji se bira akademsko osoblje na visokoj školi je:

a) umjetnički saradnik – na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
b) asistent – na period od četiri godine bez mogućnosti ponovnog izbora;
c) predavač visoke škole – na period od pet godina s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
d) profesor visoke škole – trajno.

Član 98.
(Angažiranje nastavnika sa drugih univerziteta)

Javna visokoškolska ustanova može angažirati nastavnike i saradnike sa drugih univerziteta za izvođenje dijela nastave, ukoliko postoji potreba za tim, a u skladu sa Standardima i normativima za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja.

Član 99.
(Dodjela počasnih zvanja)

(1) Univerzitet može, na prijedlog fakulteta ili druge organizacione jedinice, dodijeliti zvanje profesor emeritus penzionisanom redovnom profesoru, koji se posebno istakao svojim naučnim, odnosno umjetničkim radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u osiguravanju nastavno-naučnog, odnosno umjetničkog podmlatka u oblasti za koju je izabran.
(2) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija, učestvovati u izradi istraživačkih projekata i biti član komisije za izbor u zvanja.
(3) Izuzetno, profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave i na prvom ciklusu studija, ukoliko nije moguće pokriti nastavu raspoloživim nastavnim osobljem.
(4) Postupak i uslovi dodjele zvanja i prava lica iz stava (1) ovog člana bliže se utvrđuju općim aktom univerziteta.
(5) Prava i obaveze lica koje je izabrano u zvanje iz stava (2) ovog člana utvrđuje se ugovorom o angažiranju za izvođenje nastave.
(6) Univerzitet može dodijeliti i zvanje počasni doktor nauka, u skladu sa uslovima i procedurama utvrđenim statutom univerziteta i općeprihvaćenim standardima u naučno-istraživačkoj i obrazovnoj djelatnosti.

Član 100.
(Izvođenje nastave jezika i nastave vještina na nematičnom fakultetu)

(1) Nastavu stranih jezika, kao i standardnog B/H/S jezika, na nematičnom fakultetu može izvoditi lektor.

(2) Nastavu vještina može izvoditi i nastavnik vještina, koji je završio prvi ili drugi ciklus studija, odnosno ekvivalent s najmanjom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5 na prvom, odnosno na drugom ciklusu studija, koji ima objavljene stručne radove u odgovarajućoj oblasti i sposobnost za nastavni rad.

(3) Općim aktom visokoškolske ustanove, kojeg donosi senat, bliže se uređuje:

a) način izbora i
b) period na koje se bira nastavnik vještina.

Član 101.
(Učestvovanje istaknutog naučnika, stručnjaka ili umjetnika u ostvarivanju dijela nastave)

(1) Istaknuti naučnik, stručnjak ili umjetnik može učestvovati u ostvarivanju dijela nastave na nastavnom predmetu na visokoškolskoj ustanovi, u skladu sa statutom.

(2) Na akademiji umjetnosti saradnici mogu, u saradnji sa nastavnikom, izvoditi nastavu iz dijela programa ili pojedinih oblika stručnog, odnosno umjetničkog rada, obuku iz stručnih znanja i vještina, vježbe i druge poslove utvrđene statutom.

Član 102.
(Izbor akademskog osoblja)

(1) Izbor u zvanje provodi se javnim konkursom koji se objavljuje na stranici visokoškolske ustanove.
(2) Konkurs za izbor nastavnika i saradnika objavljuje se najkasnije šest mjeseci prije isteka vremena za koje je nastavnik, odnosno saradnik biran.
(3) Izbor u zvanje nastavnika i saradnika visokoškolska ustanova obavlja u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja konkursa.
(4) U slučaju da procedura izbora akademskog osoblja iz objektivnih razloga nije završena u

roku iz stava (3) ovog člana, neće se pokretati postupak raskida ugovora o radu do okončanja postupka izbora, a najduže u roku od godinu dana od dana raspisivanja konkursa.
(5) Bliže odredbe o rokovima u postupku izbora u akademska zvanja i objektivnim razlozima iz stava (4) ovog člana propisat će se pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 103.
(Pokazana nastavnička sposobnost)

(1) Pod pokazanom nastavničkom sposobnosti, kao uslov za izbor u nastavnička zvanja, podrazumijeva se iskustvo u nastavnom radu na visokoškolskoj ustanovi u trajanju od najmanje jednog izbornog perioda u saradničkom zvanju.
(2) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na visokoškolskoj ustanovi obavezan je pred studentima i komisijom održati pristupno predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno naučnog / umjetničkog polja / grane za koje je konkurisao.

Član 104.
(Pristupno predavanje)

(1) Vijeće organizacione jedinice univerziteta, odnosno senat visoke škole obrazuje komisiju za podnošenje izvještaja o prijavljenom kandidatu koji ranije nije izvodio nastavu u visokoškolskim ustanovama.
(2) Komisija iz stava (1) ovog člana se sastoji od najmanje tri nastavnika iz naučnog polja, od kojih je najmanje jedan iz uže naučne oblasti za koju se nastavnik bira.
(3) Članovi komisije iz stava (1) ovog člana su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.
(4) Visokoškolska ustanova dužna je javno oglasiti vrijeme održavanja pristupnog predavanja.
(5) Komisija iz stava (1) ovog člana u roku od 30 dana od dana imenovanja u obavezi je podnijeti izvještaj o pristupnom predavanju.
(6) Vijeće organizacione jedinice univerziteta, odnosno senat visoke škole razmatra izvještaj komisije iz stava (1) ovog člana.
(7) Ako izvještaj komisije iz stava (1) vijeće organizacione jedinice univerziteta, odnosno senat visoke škole usvoji, isti se dostavlja komisiji za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje i čini konkursnu dokumentaciju.
(8) Bliži uslovi za pristupno predavanje utvrđuju se pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 105.
(Komisija za izbor)

(1) Vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove imenuje komisiju za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje.
(2) Komisiju iz stava (1) ovog člana čine najmanje tri nastavnika od kojih je većina iz uže naučne/umjetničke oblasti za koju se kandidat bira.
(3) Izuzetno, kada nije moguće sastaviti komisiju u skladu sa stavom (2) ovog člana, komisije mogu činiti nastavnici iz srodne naučne/umjetničke oblasti za koju se kandidat bira, pod uslovom da vijeće organizacione jedinice u konkretnom slučaju utvrđuje srodnost naučnih oblasti.
(4) Članovi komisije za izbor nastavnika su u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.
(5) Članovi komisije za izbor saradnika su u zvanju docent, vanredni ili redovni profesor.
(6) Precizniji kriteriji, sastav i način rada komisija za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko zvanje uređuju se pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 106.
(Izvještaj komisije)

(1) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor je obavezna dostaviti izvještaj s prijedlogom za izbor u akademska zvanja vijeću organizacione jedinice u roku od 30 dana od dana imenovanja.

(2) Sadržaj izvještaja komisije iz stava (1) ovog člana preciznije se uređuje pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona.

Član 107.
(Izboru kandidata i odluka o izboru)

(1) Izbor kandidata u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i saradnička zvanja vrši senat.

(2) Odluka o izboru u zvanje donosi se većinom glasova ukupnog broja članova senata, a na osnovu prijedloga odluke vijeća fakulteta i izvještaja komisije iz člana 105. ovog Zakona.

Član 108.
(Podnošenje zahtjeva za preispitivanje odluke o izboru)

(1) Kandidat može podnijeti zahtjev za preispitivanje odluke o izboru kandidata u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna zvanja i saradnička zvanja senatu, u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o odluci senata.

(2) Odluka senata, po zahtjevu za preispitivanje, je konačna i protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Član 109.
(Obaveza dekana/direktora u postupku izbora)

Dekan/direktor organizacione jedinice obavezan je naročito:

a) u rokovima utvrđenim zakonom, statutom i pravilnikom iz člana 95. stav (1) ovog Zakona pokrenuti proceduru za izbor akademskog / naučno-istraživačkog osoblja u isto ili više zvanje;
b) u roku od pet dana nakon utvrđivanje prijedloga za raspisivanje konkursa za izbor akademskog / naučno-istraživačkog osoblja od strane vijeća dostaviti senatu na dalje postupanje;
c) po dobijanju saglasnosti senata, u roku od pet dana raspisati konkurs;
d) po okončanju konkursne procedure, u roku od 15 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava, uvrstiti prijedlog za formiranje komisije za pripremanje prijedloga za izbor u akademsko / naučno-istraživačko zvanje u dnevni red sjednice vijeća;
e) izvještaj komisije uvrstiti u dnevni red sjednice vijeća organizacione jedinice najkasnije u roku od 30 dana od dana imenovanja komisije za pripremanje prijedloga za izbor;
f) u roku od pet dana od dana održavanja sjednice vijeća organizacione jedinice na kojoj se glasalo o prijedlogu komisije za izbor u akademsko / naučno-istraživačko zvanje, istu dostaviti senatu visokoškolske ustanove na dalje postupanje.

Član 110.
(Primjena zakonskih propisa kojima se uređuju radni odnosi)

(1) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti akademskog osoblja i drugih lica zaposlenih u visokoškolskoj ustanovi primjenjuju se zakonski propisi kojima se uređuju radni odnosi, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na neodređeno ili određeno vrijeme u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, uz obavezu provođenja ponovnog izbora u isto ili izbora u više zvanje po isteku perioda na koje su izabrani.

(3) U slučaju da lica iz stava (2) ovog člana koja su zaključila ugovor o radu na određeno vrijeme, ne budu izabrana u isto ili više zvanje, prestaje im radni odnos.

(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana visokoškolska ustanova može ponuditi članu akademskog osoblja zaključivanje novog ugovora o radu na poslovima za koje se ne traži izbor u akademsko zvanje ako za to postoji mogućnost i potreba.

(5) Obaveza provođenja izbora u isto ili više zvanje iz stava (2) ovog člana prestaje nakon što nastavnik bude izabran u zvanje redovnog profesora i redovnog profesora magistra na univerzitetu i profesora visoke škole na visokoj školi.

Član 111.
(Pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja)

(1) Nastavnik i saradnik imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja i na mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa, u vrijeme dok obavlja javnu funkciju.

(2) Nastavniku i saradniku poslije pet godina rada provedenih na visokoškolskoj ustanovi može biti odobreno plaćeno odsustvo u trajanju do jedne školske godine radi stručnog i naučnog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(3) Ako se nastavnik ili saradnik odluče za korištenje prava iz stava (1) ovog člana, dužan

se obratiti visokoškolskoj ustanovi zahtjevom za odobrenje.

(4) Visokoškolska ustanova dužna je odlučiti o zahtjevu iz stava (3) ovog člana u skladu sa zakonom i općim aktom visokoškolske ustanove.

Član 112.
(Prestanak radnog odnosa nastavnika)

(1) Nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi kad navrši 65 godina života, uz mogućnost nastavničkog angažiranja.

(2) Nastavniku iz stava (1) ovog člana, u slučaju deficitarnosti nastavnog kadra na univerzitetu može se na prijedlog vijeća organizacione jedinice produžiti ugovor o radu do dvije akademske godine, a angažman do navršene 72 godine života.

(3) Penzionisani profesori mogu biti članovi u komisijama za izbore u akademska zvanja do navršene 72 godine života, ukoliko nema mogućnosti da se u komisiji angažiraju nastavnici iz radnog odnosa.

Član 113.
(Angažman istraživača)

Na visokoškolskim institucijama može biti angažirno, kao nastavnik i saradnik viskoškolske ustanove, lice koje ima zvanja istraživača u skladu sa propisima koji reguliraju naučno-istraživačku djelatnost.

DIO DESETI – STUDENTI I STUDENTSKI STANDARD

Član 114.
(Ugovor o studiranju)

(1) Student koji je upisan na visokoškolsku ustanovu zaključuje ugovor sa dekanom organizacione jedinice, u skladu sa ovim Zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) U ugovoru iz stava (1) ovog člana navodi se način osiguranja nastavljanja i završetka školovanja u slučaju prestanka rada visokoškolske ustanove ili prestanka izvođenja određenog studijskog programa, a u skladu sa članom 44. stav (7) ovog Zakona.

(3) Studentu koji je upisan na visokoškolsku ustanovu izdaje se studentska knjižica – indeks.

Član 115.
(Prava studenta)

U skladu sa statutom visokoškolske ustanove, student ima pravo:

a) koristiti biblioteku i druge usluge za studente koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi;
b) učestvovati na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim organima i drugim organima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, kao i da se bori za zaštitu autonomije i digniteta visokoškolske ustanove;
c) učestvovati u sistemu osiguranja kvaliteta visokoškolske ustanove;
d) na priznavanje i prenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova u Kantonu, Bosni i i Hercegovini i u inostranstvu, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 116.
(Obaveze studenta)

Student upisan na visokoškolsku ustanovu ima obaveze:

a) prisustvovati predavanjima, vježbama, seminarima i drugim oblicima nastave organiziranim u okvirima predmeta studijskog programa, u skladu sa njihovim statusom;
b) pridržavati se pravila koja je ustanovila visokoškolska ustanova;
c) poštovati prava osoblja i drugih studenata;
d) ukazivati dužnu i punu pažnju svom studiju i učestvovanju u akademskim aktivnostima.

Član 117.
(Obavezne odredbe statuta o pravima studenta)

Statut visokoškolske ustanove sadrži odredbe koje:

a) osiguravaju slobodu studenta da, u skladu sa ovim Zakonom, ispituje i testira primljena znanja i nudi nove ideje i mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka svog statusa ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa;

b) osiguravaju studentu, u skladu sa zakonom, slobodu govora, organizacije i okupljanja studenata;
c) štite studenta od diskriminacije prema bilo kojem osnovu, kao što je: spol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, vjera, jezik, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etničko ili socijalno porijeklo, povezanost sa nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenjem ili bilo kojim drugim statusom;
d) pružaju pravične i nepristrasne mehanizme rješavanja disciplinskih pitanja koja se tiču studenta.

Član 118.
(Ostala prava studenta)

(1) Studenti imaju pravo iznijeti svoja mišljenja u pogledu kvalitete nastave ili drugih usluga visokoškolske ustanove, a statut visokoškolske ustanove uređuje pravično rješavanje takvih pritužbi, u roku koji ne može biti duži od 30 dana.
(2) Okolnosti pod kojima je student ispisan iz akademskih ili disciplinskih razloga, kao i žalbeni postupci razrađeni su statutom visokoškolske ustanove.
(3) Student ima pravo osporiti pred nadležnim sudom konačne odluke visokoškolske ustanove iz stava (2) ovog člana koje se odnose na njega.

Član 119.
(Mirovanje prava i obaveza studenta)

(1) Studentu se na njegov zahtjev odobrava mirovanje prava i obaveza u slučaju:

a) teže bolesti;
b) upućivanja na stručnu praksu u trajanju od najmanje šest mjeseci;
c) njege djeteta do godinu dana života;
d) održavanja trudnoće;
e) u drugim slučajevima predviđenim općim aktom visokoškolske ustanove.

(2) Pravilima studiranja određuje se organ, procedura i uslovi ostvarivanja prava iz stava (1) ovog člana.

Član 120.
(Povreda obaveza od strane studenta)

(1) Student odgovara za povredu obaveze koja je u vrijeme izvršenja bila utvrđena općim aktom visokoškolske ustanove.
(2) Za težu povredu obaveze studentu se može izreći i mjera isključenja sa studija na visokoškolskoj ustanovi.
(3) Pokretanje disiplinskog postupka zastarjeva po isteku šest mjeseci od dana saznanja o učinjenoj povredi, odnosno 12 mjeseci od kada je povreda učinjena.
(4) Općim aktom visokoškolske ustanove utvrđuju se lakše i teže povrede obaveza studenta, disciplinski organi i disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti studenta.

Član 121.
(Prestanak statusa studenta)

(1) Status studenta prestaje:

a) završetkom studijskog programa i dobijanjem zvanja za koje se student školuje;
b) ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija;
c) kada student ne upiše godinu studija, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
d) kad ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
e) kada visokoškolska ustanova izrekne studentu disciplinsku mjeru isključenja sa visokoškolske ustanove.

(2) Status redovnog studenta, pored uslova iz stava (1) ovog člana, prestaje i kada student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslov za upis u višu godinu studija.

(3) O prestanku stutusa studenta iz stava (1) tačke c), d) i e) i stava (2) ovog člana dekan odlučuje rješenjem u roku od 30 dana.

Član 122.
(Studentski standard)

Na pitanja studentskog standarda primjenjuje se poseban zakon koji reguliše studentski standard.

DIO JEDANAESTI – FINANSIRANjE VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA

Član 123.
(Izvori osiguranja sredstava za finansiranje visokoškolskih ustanova)

(1) Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja javnim visokoškolskim ustanovama osiguravaju se iz sljedećih izvora:

a) budžeta Kantona;
b) vlastitih prihoda;
c) donacija i
d) drugih izvora.

(2) Sredstva za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja privatnim visokoškolskim ustanovama osigurava osnivač iz sljedećih izvora:

a) vlastitih prihoda;
b) donacija i
c) drugih izvora.

(3) Novčana sredstva iz stava (1) i (2) ovog člana pripadaju visokoškolskoj ustanovi i organizacionoj jedinici koja ih je ostvarila i koriste se u skladu sa zakonom, statutom i usvojenim finansijskim planom.
(4) Visokoškolske ustanove mogu se finansirati samo iz onih izvora koji ne utiču na njihovu autonomiju.
(5) Za korištenje finansijskih sredstava, u skladu sa finansijskim planom i propisima koji reguliraju oblast visokog obrazovanja i finasijskog poslovanja, odgovoran je rektor univerziteta, dekani/direktori organizacionih jedinica i direktor visoke škole.

Član 124.
(Finansiranje iz sredstava budžeta)

(1) Sredstvima budžeta Kantona finansiraju se plate i naknade zaposlenih, u skladu sa propisima koji reguliraju plate zaposlenih u oblasti obrazovanja i u skladu sa standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova.
(2) Ministar donosi Pravilnik o standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova na koji saglasnost daje Vlada.
(3) Na javnim visokoškolskim ustanovama sredstvima budžeta Kantona sufinansiraju se:

a) naučno-istraživačke djelatnosti;
b) troškovi materijala i usluga;
c) oprema i uslovi za studiranje studenata sa invaliditetom;
d) troškovi za nabavku stalnih sredstava;
e) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja i
f) programi i projekti studentskih organizacija.

(4) U vezi sa tačkama e) i f) stava (3) ovog člana ministar donosi pravilnike o sufinansiranju:

a) međunarodne razmjene studenata i akademskog osoblja i
b) programa i projekata studentskih organizacija.

(5) Učešće budžeta Kantona u sufinansiranju troškova iz stava (3) ovog člana utvrđuje se na osnovu propisa kojima se regulira izvršenje budžeta i usvojenim budžetom Kantona za kalendarsku godinu.

Član 125.
(Vlastiti prihodi javne visokoškolske ustanove)

(1) Vlastite prihode visokoškolske ustanove ostvaruju putem:

a) projekata i naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, uključujući prihode od organiziranja naučno-stručnih skupova i konsultantskih usluga;
b) usluga laboratorijskih ispitivanja i atestiranja;
c) seminara i drugih vidova obuke prema programima cjeloživotnog učenja;
d) izdavačke djelatnosti, izrade elaborata i ekspertiza;
e) iznajmljivanja poslovnog prostora, a u skladu sa standardima i normativima za finansiranje javnih visokoškolskih ustanova i
f) ostalih prihoda od registriranih djelatnosti navedenih u aktu o osnivanju visokoškolske ustanove i Pravilnika o vrstama vlastitih prihoda u FBiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 104/22).

(2) Vlastite prihode iz stava (1) tačka c), d), e) i f) ovog člana visokoškolska ustanova može ostvarivati na način i po postupku kojim se ne ometa odvijanje osnovne djelatnosti visokoškolske ustanove.

Član 126.
(Školarina)

(1) Školarina na javnoj visokoškolskoj ustanovi je iznos novčanih sredstava kojima student učestvuje u sufinansiranju ukupnih troškova njegovog studija na javnoj visokoškolskoj ustanovi.

(2) Ministar predlaže Vladi visinu školarine za sve studijske programe na javnim visokoškolskim ustanovama, na prijedlog

visokoškolskih ustanova i u skladu sa utvrđenom upisnom politikom za tu godinu.

(3) Vlada donosi odluku o visini školarine za sve studijske programe na javnoj visokoškolskoj ustanovi za svaku akademsku godinu, u skladu sa stavom (2) ovog člana.

(4) Pravo upisa u narednu godinu studija u svojstvu studenata koji se finansiraju iz budžeta Kantona imaju studenti koji se rangiraju u okviru ukupnog broja studenata čije se studije finansiraju iz budžeta.

(5) Rangiranje studenata iz stava (4) ovog člana utvrđuje se prema rang-listi koja se formira na osnovu broja ostvarenih bodova i postignutog uspjeha, na način i po postupku utvrđenim općim aktom visokoškolske ustanove.

(6) Privatna visokoškolska ustanova ima pravo donijeti odluku o visini školarine, koju je dužna, prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata, objaviti za sve studijske programe za koje vrši upis na način dostupan javnosti.

(7) Visina školarine iz stava (1) člana obuhvata:

a) administrativne troškove upisa godine i semestra i
b) prijavu svih ispita za jednu akademsku godinu.

(8) Visina školarine za studente koji se finasiraju iz budžeta Kantona je jednaka za sve godine studija i student je može uplatiti u više rata, a u skladu sa odredbama Statuta.

(9) Ostale naknade koje plaća student u skladu sa statutom:

a) naknadu za nepoložene ispite studenta koji obnavlja godinu;
b) naknadu za komisijske ispite;
c) naknadu za priznavanje položenih ispita za studenta koji prelazi sa drugih fakulteta zbog nastavka školovanja;
d) naknadu za štampanje diploma, diplomskih ispita i troškova promocije.

(10) Studentima koji ostvaruju prava u skladu sa Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 31/20 i 9/23) i Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodica sa djecom („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 5/00, 7/01, 11/14, 23/18, 15/20 i 10/23) moraju se osigurati prava propisana navedenim zakonima.

Član 127.
(Raspoređivanje vlastitih prihoda)

(1) Upravni odbor visokoškolske ustanove uz saglasnost Vlade donosi pravilnik o kriterijima za raspodjelu vlastitih prihoda iz člana 125. ovog Zakona, na prijedlog vijeća organizacionih jedinica.

(2) Pravilnikom iz stava (1) ovog člana precizira se na koji način i u kom omjeru organizaciona jedinica ima finansijska ovlaštenja i preuzima odgovornost unutar visokoškolske ustanove i to tako da se precizno evidentiraju i odrede prihodi i rashodi svih organizacionih jedinica, poštujući odnos učinjenih rashoda i ostvarenih prihoda unutar organizacione jedinice.

Član 128.
(Saradnja institucija visokog obrazovanja i privatnog sektora)

U svrhu zadovoljavanja javnih potreba u oblasti visokog obrazovanja može se uspostavljati saradnja javnog i privatnog sektora, u skladu sa propisima kojima se reguliraju te oblasti.

DIO DVANAESTI – EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE

Član 129.
(Evidencija koju vodi visokoškolska ustanova)

(1) Visokoškolska ustanova, odnosno organizaciona jedinica ustanove vodi:

a) matičnu knjigu studenata;
b) evidenciju o izdatim javnim ispravama;
c) evidenciju o ispitima;
d) druge evidencije koje je propisalo Ministarstvo.

(2) Podaci upisani u evidenciju prikupljaju se, obrađuju, čuvaju i koriste za potrebe obavljanja djelatnosti visokoškolske ustanove, odnosno njene organizacione jedinice, za potrebe Ministarstva i za obavljanje zakonom utvrđenih poslova.

(3) Podaci iz evidencije koriste se tako da se osigurava zaštita identiteta studenata, u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH.

(4) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije koju vodi visokoškolska ustanova.

Član 130.
(Javne isprave)

(1) Na osnovu podataka iz evidencije visokoškolska ustanova izdaje javne isprave, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktom i statutom.
(2) Javne isprave u smislu ovog Zakona su:

a) studentska knjižica – indeks;
b) diploma o stečenom visokom obrazovanju;
c) dodatak diplomi;
d) uvjerenje o položenim ispitima;
e) uvjerenje o stečenoj akademskoj tituli, odnosno zvanju u određenoj oblasti.

(3) Visokoškolska ustanova izdaje javne isprave na jezicima konstitutivnih naroda, latiničnim ili ćiriličnim pismom, zavisno od zahtjeva stranke.
(4) Akademske titule, stručna i naučna / umjetnička zvanja na javnim ispravama koje izdaje visokoškolska ustanova, navode se kako u muškom, tako i u ženskom gramatičkom rodu.
(5) Kada se nastava ostvaruje na nekom od stranih jezika, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično na jeziku jednog od konstitutivnih naroda, latiničnim ili ćiriličnim pismom, zavisno od zahtjeva stranke, i na jeziku i pismu na kojem se izvodi nastava.
(6) Na zahtjev studenta, visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koje sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignute rezultate.
(7) Na osnovu podataka iz evidencije, visokoškolska ustanova, odnosno fakultet ili umjetnička akademija kao njena organizaciona jedinica, izdaje duplikat diplome o stečenom visokom obrazovanju poslije proglašenja originalne diplome nevažećom u jednom od službenih glasila u BiH.
(8) Diploma iz stava (7) ovog člana ima značaj originalne diplome.
(9) Na novoj diplomi se stavlja oznaka da se radi o duplikatu diplome, koja je izdata poslije proglašenja originala diplome nevažećom.
(10) Ukoliko javna isprava iz stava (2) ovog člana sadrži grešku u imenima ili brojevima, pisanju, kao i druge očigledne netačnosti, izdat će se nova isprava o trošku izdavaoca ukoliko je krivnjom izdavaoca izdana isprava sa greškom, odnosno o trošku lica kome je isprava izdana ukoliko je njegovom krivnjom došlo do greške u ispravi.

Član 131.
(Diploma i dodatak diplomi)

(1) Diploma se ovjerava suhim pečatom visokoškolske ustanove.
(2) Dodatak diplomi obavezno se izdaje uz diplomu i sadrži vještine, kompetencije i znanja nosioca diplome i druge podatke u skladu sa zakonom, podzakonskim aktom i statutom.
(3) Ministar donosi Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove.
(4) Diplomu i dodatak diplomi potpisuju rektor i dekan fakulteta, odnosno umjetničke akademije, u sastavu univerziteta.
(5) Diplomu i dodatak diplomi visoke škole potpisuje direktor.
(6) Dodatak diplomi ovjerava se pečatom visokoškolske ustanove.
(7) Zajedničku diplomu i dodatak diplomi potpisuju ovlaštena lica visokoškolskih ustanova koje izvode studijski program za sticanje zajedničke diplome.

Član 132.
(Utvrđivanje završenog visokoškolskog obrazovanja)

(1) Lice koje nema javnu ispravu o stečenom visokom obrazovanju, a evidencija o tome, odnosno arhivska građa je uništena, nestala ili nedostupna, može podnijeti zahtjev sudu u vanparničnom postupku u mjestu prebivališta ili boravišta, zbog utvrđivanja završenog školovanja.

(2) Rješenje suda kojim se dokazuje da je lice steklo visoko obrazovanje zamjenjuje diplomu o završenom visokom obrazovanju.

Član 133.
(Oglašavanje diplome, dodatka diplome i uvjerenja ništavim)

(1) Diploma, dodatak diplomi i uvjerenje o stečenom zvanju oglašavaju se ništavim:

a) ako ih je izdala nelicencirana visokoškolska ustanova;
b) ako ih je potpisalo neovlašteno lice;
c) ako imalac diplome nije ispunio sve ispitne obaveze na studiju na način i prema postupku koji je utvrđen zakonom, podzakonskim aktom i

studijskim programom visokoškolske ustanove.

(2) Ministar donosi Pravilnik o postupku oglašavanja javnih isprava ništavim.

DIO TRINAESTI – NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Član 134.
(Upravni nadzor)

(1) Upravni nadzor nad radom visokoškolskih ustanova i zakonitošću akata donesenih od strane visokoškolskih ustanova, na osnovu ovog zakona, vrši Ministarstvo.

(2) Za provođenje upravnog nadzora, ministar može imenovati Komisiju od državnih službenika koji ispunjavaju uslove iz člana 135. stav (3) ovog Zakona.

(3) Po obavljenom upravnom nadzoru, Komisija iz stava (2) ovog člana podnosi m inistru izvještaj o obavljenom upravnom nadzoru.

(4) Ministar će, u skladu sa činjenicama utvrđenim u upravnom nadzoru, donijeti upravni akt kojim će naložiti upravnu mjeru ili će obavijestiti visokoškolsku ustanovu o rezultatima upravnog nadzora.

Član 135.
(Inspekcijski nadzor)

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona vrši organ nadležan za inspekcijske poslove u obrazovanju.

(2) Inspekcijski nadzor iz stava (1) ovog člana vrši inspektor za visoko obrazovanje.

(3) Za inspektora za visoko obrazovanje može biti imenovano lice koje ima završen pravni, pedagoški, filozofski, prirodno-matematički fakultet ili fakultet političkih nauka i najmanje tri godine radnog iskustva u struci.

(4) U vršenju nadzora inspektor za visoko obrazovanje je ovlašten i dužan da:

a) zabrani rad visokoškolskoj ustanovi koja obavlja rad bez odobrenja Ministarstva;
b) naloži preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi;
c) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje ispite koji nisu obavljeni u skladu sa ovim Zakonom, odnosno statutom visokoškolske ustanove;
d) naloži zabranu rada licima koja nisu završila odgovarajući obrazovni program na licenciranim visokoškolskim ustanovama;
e) naloži zabranu rada licima koja nisu u skladu sa ovim Zakonom stekla odgovarajuće naučno-nastavno zvanje;
f) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje upisa studenata koji su upisani suprotno odredbama ovog Zakona i statuta visokoškolske ustanove;
g) naloži visokoškolskoj ustanovi poništenje javne isprave koja je izdana suprotno odredbama ovog Zakona i statuta visokoškolske ustanova;
h) podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka protiv odgovornog lica;
i) podnese zahtjev za pokretanje krivičnog postupka protiv odgovornog lica;
j) podnese izvještaj nadležnom organu o učinjenom krivičnom djelu;
k) preduzme druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašten.

(5) Organ nadležan za inspekcijske poslove u obrazovanju po službenoj dužnosti oglašava ništavom diplomu, odnosno dodatak diplomi iz razloga utvrđenih u članu 133. ovog Zakona, ako to ne učini visokoškolska ustanova u ostavljenom roku.

Član 136.
(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom od 3.000 KM do 9.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako ne dozvoli pristup visokom obrazovanju na osnovu: spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine,

broja godina ili nekog drugog statusa (član 10. stav (2) ovog Zakona);
b) ako upiše studenta suprotno odredbama člana 10. stav (1) i člana 11. ovog Zakona;
c) ako ne objavi plan izvođenja nastave prije početka nastave za narednu akademsku godinu (član 56. stav (3) ovog Zakona);
d) ako izvrši izmjenu studijskog programa suprotno članu 57. stav (5) ovog Zakona i ako ne obavijesti Ministarstvo o izvršenim izmjenama studijskog programa;
e) ako ne postupi po zahtjevu Ministarstva (član 57. stav (7) ovog Zakona);
f) ako ne organizira polaganje ispita u skladu sa članom 61. ovog Zakona;
g) ako organizira polaganje ispita suprotno utvrđenim rokovima i terminima (član 62. ovog Zakona);
h) ako ne omogući studentu pravo polaganja ispita pred komisijom (član 63. ovog Zakona);
i) ako ne omogući polaganje ispita apsolventima svakog mjeseca (član 65. stav (2) ovog Zakona);
j) ako izvrši izbor u zvanja suprotno odredbama članova 91., 92., 93., 94., 95., 96. i 97. ovog Zakona;
k) ako ne raspiše konkurs za izbor akademskog osoblja (član 102. ovog Zakona);
l) ako onemogući korištenje prava na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja (član 111. ovog Zakona);
m) ako ne utvrdi i Ministarstvu ne predloži visinu školarine za narednu školsku godinu za sve studijske programe (član 126. stav (2) ovog Zakona);
n) ako privatna visokoškolska ustanova prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata ne objavi odluku o visini školarine za sve studijske programe (član 126. stav (6) ovog Zakona);
o) ako ne vodi ili ako vodi neuredno matičnu knjigu studenata, evidenciju o izdatim javnim ispravama, evidenciju o ispitima i druge evidencije propisane od strane Ministarstva (član 129. ovog Zakona);
p) ako ne uskladi statut ili druge opće akte sa ovim Zakonom (član 143. ovog Zakona).

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi, novčanom kaznom od 500 KM do 1.500 KM.

(3) Kaznom iz stava (2) ovog člana kaznit će se dekan, odnosno direktor organizacione jedinice:

a) ako ne postupi po zahtjevu Ministarstva (član 57. stav (7) ovog Zakona);
b) ako ne ispunjava obaveze iz člana 109. ovog Zakona;
c) ako ne zaključi ugovor sa studentom koji je upisan na tu visokoškolsku ustanovu (član 114. stav (1) ovog Zakona);
d) ako onemogući mirovanje prava i obaveza studenata (član 119. ovog Zakona);
e) ako, iako ima saznanja, ne pokrene disciplinski postupak protiv studenta čime omogući zastarjevanje pokretanja disciplinskog postupka (član 120. stav (3) ovog Zakona);
f) ako ne utvrdi prestanak statusa (član 121. stav (3) ovog Zakona).

(4) Novčanom kaznom od 5.000 KM do 15.000 KM kaznit će se za prekršaj visokoškolska ustanova:

a) ako izvrši upis kandidata u prvu godinu studija mimo odluke o broju i strukturi studenata/studentica koji se upisuju u prvu godinu studija (član 17. tačka e) ovog Zakona);
b) ako obavlja djelatnost visokog obrazovanja van sjedišta bez odobrenja Ministarstva (član 38. tačka c) ovog Zakona);
c) ako je prilikom licenciranja planirala upis studenta samo u prvu godinu studija, a nakon dobijanja dozvole za izvođenje studijskog programa u prvoj godini njegovog izvođenja, izvršila upis studenta u više godine studija (član 38. tačka e) ovog Zakona);
d) ako otpočne s radom prije upisa u Registar visokoškolskih ustanova (član 40. stav (4) ovog Zakona);
e) ako nova organizaciona jedinica pri licenciranoj, odnosno akreditiranoj

visokoškolskoj ustanovi otpočne s radom suprotno članu 42. ovog Zakona:

f) ako obavlja djelatnost visokog obrazovanja u Unsko-sanskom kantonu, a nije upisana u registar iz člana 43. ovog Zakona;
g) ako otpočne sa izvođenjem novog studijskog programa prije licenciranja (član 45. ovog Zakona);
h) ako izvodi studijski program za koji nije dobila rješenje o ispunjenosti uslova i dozvolu za rad (član 45. ovog Zakona);
i) ako ne dostavi prijedlog plana upisa i podatke o upisanim studentima u skladu sa članom 68 . stav (1) i (3) ovog Zakona;
j) ako dodijeli zvanja koja nisu predviđena članom 90. ovog Zakona;
k) ako, suprotno podacima iz evidencije koju vodi, izda javnu ispravu (član 130. i 131. ovog Zakona);
l) ako izvodi studijski program suprotno članu 141. stav (3) ovog Zakona.

(5) Za prekršaj iz stava (4) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.

Član 137.
(Kazna za plagijat)

Novčanom kaznom od 600 KM do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj lice koje objavi stručni, naučni ili umjetnički rad, a za koji se utvrdi da je plagijat iz člana 67. stav (1) ovog Zakona.

DIO ČETRNAESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 138.
(Korištenje stručnih i naučnih zvanja)

(1) Lica koja su završila studij prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu ovog Zakona mogu koristiti stručna i naučna zvanja u skladu sa propisima prema kojima su ih stekla.
(2) Lica iz stava (1) visokoškolskoj ustanovi na kojoj su stekla zvanja mogu podnijeti zahtjev za ekvivalenciju ranije stečenog predbolonjskog zvanja sa novim zvanjem koje se stiče na visokoškolskoj ustanovi.
(3) Ranije stečena zvanja više, odnosno visoke stručne spreme po predbolonjskom sistemu mogu se ekvivalirati ukoliko kompetencije odgovaraju kompetencijama nivoa VI, odnosno nivoa VII iz Odluke o usvajanju Osnova kvalifikacijskog okvira u Bosni i Hercegovini.

Član 139.
(Korištenje akademskih zvanja)

(1) Lica izabrana u akademska zvanja (nastavnici i saradnici) koja ta zvanja imaju na dan stupanja na snagu ovog Zakona zadržavaju ta zvanja do isteka perioda na koje su birani.
(2) Započeti izbor u zvanje nastavnika, saradnika i profesora emeritusa prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona okončat će se prema tim propisima, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
(3) Lice kome je dodijeljeno zvanje profesora emeritusa prema zakonu koji je važio do dana stupanja na snagu ovog Zakona zadržava taj status.
(4) Lica koja su na dan stupanja na snagu ovog Zakona u ponovnom izboru u skladu sa Autentičnim tumačenjem odredbe člana 84. stav (1) tačka d) i e) Zakona o visokom obrazovanju - prečišćen tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 24/17) zadržavaju ta zvanja do isteka perioda na koje su birani.
(5) Lica koja su do dana stupanja na snagu ovog Zakona pokrenula postupak ponovnog izbora u skladu sa Autentičnim tumačenjem odredbe člana 84. stav (1) tačka d) i e) Zakona o visokom obrazovanju - prečišćen tekst („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj 24/17) imaju pravo na još jedan ponovni izbor.
(6) Postupak ponovnog izbora u zvanje u skladu sa stavom (5) ovog člana okončat će se u roku od šest mjeseci od dana raspisivanja konkursa za ponovni izbor u zvanje.
(7) Organ koji vrši inspekcijski nadzor izvršit će nadzor nad zakonitošću izbora nastavnika i saradnika na svim visokoškolskim ustanovama u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakon.

Član 140.
(Mandat)

(1) Mandat organa visokoškolske ustanove, koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona, traje do vremena isteka mandata na koji su birani.
(2) Mandat članova Savjeta, koji su izabrani prema propisima koji su važili do dana stupanja

na snagu ovog Zakona, traje do vremena isteka mandata na koji su birani.

Član 141.
(Obaveza dostavljanja studijskih programa)

(1) Visokoškolska ustanova dužna je Ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona dostaviti sve studijske programe koje izvodi.
(2) Ministarstvo će studijske programe iz stava (1) ovog člana upisati u Registar studijskih programa.
(3) Studijski programi koji su se izvodili do dana stupanja na snagu ovog Zakona, a koji se ne dostave Ministarstvu u roku iz stava (1) ovog člana ne mogu se izvoditi.

Član 142.
(Obaveze u donošenju propisa)

Vlada, Ministarstvo i visokoškolske ustanove donijet će propise iz članova 22. stav (5), 36. stav (5), 47. stav (3), 51. stav (3), 72. stav (4), 95. stav (1), 124. stav (2) i (4), 127. stav (1), 129. stav (4), 131. stav (3) i 133. stav (2), u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 143.
(Obaveza usklađivanja akata visokoškolske ustanove)

Visokoškolske ustanove će uskladiti svoje statute i druge opće akte sa odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 144.
(Prestanak važenja Zakona)

(1) Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 24/17 – prečišćeni tekst, 15/20 i 24/21).
(2) Podzakonski propisi koji su na snazi se primjenjuju do donošenja novih podzakonskih propisa iz člana 142. i 143. ovog Zakona.
(3) Zakon o Univerzitetu u Bihaću („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 24/17 – prečišćeni tekst i 25/17) će se uskladiti sa ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 145.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-370/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1243.

Shodno odredbama V.A.11.b) i IV.2.d) Ustava Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/04 i 11/04), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K O N
O KORIŠTENJU, UPRAVLJANJU I ODRŽAVANJU ZAJEDNIČKIH DIJELOVA I UREĐAJA ZGRADA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Predmet)

Ovim Zakonom utvrđuju se zajednički dijelovi i uređaji zgrade, uzajamni odnosi etažnih vlasnika, obaveza održavanja posebnog dijela zgrade, upravljanje zajedničkim dijelovima zgrade, obaveze i odlučivanje etažnih vlasnika, obaveze javnih preduzeća, gradova, općina, investitora novoizgrađenih zgrada i drugih osoba u upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, nadzor nad primjenom ovog Zakona i kaznene odredbe.

Član 2.
(Definicija pojmova korištenih u Zakonu)

(1) Pojmovi upotrebljeni u ovom Zakonu imaju značenje određeno zakonom kojim se uređuje vlasništvo i druga stvarna prava te zakonom kojima se uređuju prostorno uređenje i građenje, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

(2) Pojmovi korišteni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

a) etažno vlasništvo je pravo vlasništva na posebnom dijelu zgrade koje proizilazi i ostaje neodvojivo povezano sa odgovarajućim suvlasničkim dijelom (idealnim dijelom) nekretnine na kojem je uspostavljeno te se može samo zajedno s njim prenijeti ili opteretiti,
b) etažni vlasnik je fizička ili pravna osoba koja je vlasništvo na posebnom dijelu stekla po odredbama Zakona o stvarnim pravima („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 66/13 i 100/13), Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 27/97, 11/98, 22/99, 27/99, 7/00, 32/01, 61/01, 15/02, 54/04, 36/06, 51/07, 72/08 i 23/09), Zakona o vraćanju, dodjeli i prodaji stanova („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 28/05 i 2/08), na osnovu kupoprodajnog ugovora, ugovora o poklonu ili drugog pravnog posla, kao i pravna osoba koja je nosilac prava raspolaganja nad posebnim dijelom (organ uprave, ustanove, privredna društva i sl.),
c) zgrada je samostalna građevinska cjelina odvojena od drugih zgrada dilatacijom sa jednim ili više ulaza, a neodvojivo povezana sa zemljištem na kojem je izgrađena ili može imati zajedničke dijelove i uređaje koji koriste i drugim zgradama (krov, oluci, fasada, konstruktivni zidovi, kotlovnica, toplotna izmjenjivačka podstanica, pumpna stanica centralnog grijanja i slično),
d) posebni dio zgrade je stan, poslovni prostor, garaža, garažno mjesto i drugi prostori, kojih su vlasnici pojedini, a ne svi etažni vlasnici u zgradi,
e) stanom se smatra skup prostorija namijenjenih za stanovanje sa pomoćnim prostorijama koje, po pravilu, čine jednu građevinsku cjelinu i imaju zaseban ulaz (član 3. Zakona o stambenim odnosima „Službeni list SRBiH“, broj: 14/84, 12/86, 36/89 i „Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 11/98, 38/98, 12/99, 19/99),
f) upravitelj je pravna osoba registrovana za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora i pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama ili fizička osoba - obrtnik registrovan kod nadležnog organa uprave za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu ili na osnovu ugovora i pomoćne djelatnosti upravljanja zgradama, koji upravlja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, vrši održavanje istih i obavlja druge poslove koje mu povjere etažni vlasnici.

Član 3.
(Održivi razvoj stanovanja)

(1) Održivi razvoj stanovanja u smislu ovog Zakona predstavlja unapređenje uvjeta stanovanja građana i očuvanje i unapređenje vrijednosti stambenog fonda uz unapređenje energetske efikasnosti, smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu i racionalno korišćenje resursa.
(2) Održivi razvoj iz stava (1) ovog člana predstavlja javni interes.

POGLAVLJE II. ZAJEDNIČKI DIJELOVI I UREĐAJI ZGRADE

Član 4.
(Zajednički dijelovi i uređaji zgrade)

Zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, u smislu ovog Zakona, smatraju se:

a) konstruktivni elementi zgrade:
   1) temelji,
   2) nosivi zidovi, stubovi i grede,
   3) međuspratna konstrukcija,
   4) krovna konstrukcija (kosi i ravni krovovi),
   5) stepenište,
   6) vozno okno lifta i
   7) drugi konstruktivni elementi zgrade.
b) uređaji u zgradi:
   1) liftovi i pokretne platforme sa svim instalacijama,
   2) uređaji za snabdijevanje vodom (pumpe, hidrofor i hidrofleksi) sa pratećim instalacijama,
   3) hidranti sa instalacijama i ventilima,
   4) protivpožarni aparati,
   5) sanitarni uređaji u zajedničkim prostorijama,
   6) radijatori u zajedničkim prostorijama,

7) poštanski sandučići,
8) pumpa za izbacivanje vode iz podruma,
9) prepumpni uređaj,
10) postrojenje kotlovnice, postrojenje toplotne izmjenjivačke podstanice i postrojenje pumpne stanice centralnog grijanja ako je u suvlasništvu etažnih vlasnika,
11) zajednička TV antena,
12) postrojenje za ventilaciju,
13) postrojenje za klimatizaciju,
14) oprema za video nadzor zgrade,
15) uređaji i oprema sistema aktivne zaštite od požara,
16) oprema protuprovalnog sistema,
17) rampa za pripadajući parking ili drugu samostalnu prostoriju i drugi zajednički uređaji zgrade.

c) instalacije zgrade:
1) glavni napojni vodovi od kablovskog priključnog ormara zgrade, odnosno od NN razvoda transformatorske stanice ako se transformatorska stanica nalazi u zgradi, do razvodnih i mjernih ormara, usponski vodovi između razvodnih i mjernih ormara, vodovi od mjernih ormara do instalacijskih razdjelnika u stanovima i poslovnim prostorima sa pripadajućom opremom, uređajima i provodnicima, svi razvodni i mjerni ormari, isključujući elemente mjernog mjesta (brojilo, uređaj za upravljanje tarifom, limitator, uređaj za daljnsko očitanje brojila),
2) elektroinstalacijska stubišne, nužne i pomoćne rasvjete,
3) vodovodne instalacije u zajedničkim prostorijama te zajedničke vertikalne i horizontalne vodovodne instalacije od vodomjernog uređaja u šahtu ili podrumu (isključujući vodomjerni uređaj) do istočišta u stanu (isključujući istočišta i vodomjere koje postavljaju etažni vlasnici za stanove sa pripadajućom instalacijom),
4) kanalizaciona (vertikalna i horizontalna) instalacija u zidu i podu zgrade do revizionog okna na izlazu iz zgrade uključujući reviziono okno. Za zgrade sa više ulaza, time i više revizionih okana, u zajedničke instalacije spada i instalacija između revizionih okana do zaključno sa zadnjim revizionim oknom prema javnoj kanalizacionoj mreži. Za zgrade čija unutrašnja kanalizaciona mreža nema reviziono okno, u zajedničke dijelove spada kanalizaciona instalacija do spoja na javnu kanalizacionu instalaciju bez priključnog kolektora,
5) telefonske (vertikalne i horizontalne) instalacije od distributivnog ormarića do prve utičnice u stanu,
6) elektroinstalacija zvona od tastera na ulazu u zgradu do zvona u stanu, isključujući zvono,
7) elektroinstalacija govornog uređaja od uređaja na ulazu u zgradu sa govornim uređajem u stanu,
8) elektroinstalacija električnih brava, pozivnih tastatura i slično,
9) instalacija centralnog grijanja, kompletna vertikalna i horizontalna instalacija, uključujući ozračnu mrežu sa ozračnim ventilima, razvodnu mrežu u podrumu, na tavanu - potkrovlju i na krovu zgrade od zajedničkog mjerila toplotne energije u šahtu ispred zgrade, u podrumu zgrade, u kotlovnici ili toplotnoj izmjenjivačkoj podstanici (isključujući zajedničko mjerilo, prateće zaporne ventile i balans ventil), do zaključno sa ventilima ispred grijnih tijela - za dvocijevne sisteme, odnosno do individualnih mjerila toplotne energije, odnosno ulaznog ventila (isključujući individualna mjerila, prateće zaporne ventile i balans ventil), za svaki stan/poslovni prostor – za jednocijevne sisteme,
10) plinska (vertikalna i horizontalna) instalacija od zapornog ventila u sigurnosnom ormariću, do zapornog ventila ispred potrošača u stanovima, izuzev mjerno–regulacionih setova,

11) instalacija kablovskih i antenskih sistema, od razvodnika na ulazu u zgradu (na krovu ili u prizemlju) do razvodnika na ulazu u stan,
12) sistem za dovod zraka za sagorijevanje, dimnjaci i drugi sistemi za odvod produkata sagorijevanja,
13) ventilacioni kanali i kanali za klimatizaciju,
14) instalacija gromobrana – komplet horizontalna i vertikalna instalacija, uključujući i uzemljivač,
15) instalacija video nadzora zgrade,
16) instalacija vatrodojavnih sistema,
17) instalacija skrivenih sistema zaštite od požara,
18) hidrantska instalacija,
19) instalacija za centralno očitanje potrošnje vode, gasa i toplotne energije i druge zajedničke instalacije zgrade.

d) zajedničke prostorije zgrade:
1) ulaz u zgradu, sa ili bez vjetrobrana,
2) stubišni prostor,
3) zajednički hodnik i galerija,
4) podrumski prostor sa izuzetkom pomoćnih prostorija (ostava) koje pripadaju stanu,
5) potkrovlje i tavan, u slučajevima kada ne predstavlja i nije predviđen kao vlasništvno pojedinca,
6) prohodna i neprohodna zajednička terasa, lođa i balkon, kojim svi etažni vlasnici imaju slobodan pristup iz zajedničkih prostorija zgrade,
7) zajedničko spremište,
8) smetljarnik i drugi prostori za skupljanje otpadaka,
9) mašinska prostorija lifta,
10) prostorija za smještaj zajedničkih uređaja zgrade,
11) zajedničke društvene prostorije, vešeraj i sl,
12) prostorija za spremačicu i drugi zajednički prostori zgrade.

e) ostali zajednički dijelovi zgrade:
1) pokrov (crijep, salonit, lim, eternit, šindra i sl.),
2) svi slojevi ravnog krova,
3) krovna i fasadna limarija i termoizolacija,
4) horizontalna i vertikalna hidroizolacija zajedničkih i posebnih dijelova,
5) termoizolacija između stana i poslovne prostorije i zajedničkih prostora zgrade,
6) fasada bez stolarije i bravarije posebnih dijelova,
7) ulazna vrata,
8) stolarija i bravarija zajedničkih dijelova zgrade,
9) požarni koridori, ljestve i požarno stepenište,
10) septička jama (u slučaju da objekat nije priključen na kanalizacionu mrežu),
11) šaht vodovodne i kanalizacione instalacije,
12) toplovodni kanal od šahta do zgrade,
13) vjetrobran,
14) ulazna nadstrešnica i vanjsko stepenište,
15) ograda zajedničke terase, lođe i balkona,
16) poštanski sandučić,
17) oglasna ploča,
18) zid između zajedničkog i etažnog vlasništva, osim završne obrade na strani etažnog vlasnika,
19) dimnjaci i ventilacioni kanali,
20) stepenišna ograda,
21) bazen koji se nalazi u gabaritima zgrade kad je definisan kao zajednički dio zgrade,
22) zemljište koje pripada zgradi i drugi zajednički dijelovi zgrade.

Član 5.
(Pravo korištenja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

Etažni vlasnici imaju pravo da nesmetano koriste zajedničke dijelove i uređaje zgrade bez povređivanja prava drugih etažnih vlasnika.

POGLAVLJE III. MEĐUSOBNI ODNOSI ETAŽNIH VLASNIKA

Član 6.
(Međuvlasnički ugovor)

(1) Međusobna prava i obaveze u pogledu korištenja, upravljanja i održavanja zajedničkih

dijelova i uređaja zgrade etažni vlasnici regulišu međuvlasničkim ugovorom.

(2) Ugovor iz stava (1) ovog člana sklapa se u pisanom obliku, uz ovjeru potpisa od strane notara ili drugog ovlaštenog organa.

(3) Ugovor koji je sačinjen suprotno stavu (2) ovog člana ništav je.

(4) Odredbe međuvlasničkog ugovora imaju učinak i prema etažnom vlasniku koji je to pravo stekao nakon zaključenja tog ugovora.

(5) Ako etažni vlasnici ne zaključe ugovor iz stava (1) ovog člana, sud će u vanparničnom postupku, na prijedlog bilo kojeg etažnog vlasnika, svojim rješenjem urediti te odnose.

Član 7.
(Sadržaj međuvlasničkog ugovora)

(1) Međuvlasnički ugovor sadrži podatke o:

a) ugovornim stranama,
b) ulici i broju zgrade u kojoj se nalaze posebni dijelovi i podatke o njima (broj ulaza, sprata, broja stana),
c) popis zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
d) uvjetima i načinu upravljanja zgradom,
e) obavezama etažnih vlasnika,
f) poslovima koje će obavljati upravitelj i odgovornosti za obavljanje tih poslova,
g) uvjetima i načinu prikupljanja i raspolaganja sredstvima zajedničke rezerve,
h) ime etažnog vlasnika ovlaštenog za predstavljanje i zastupanje etažnih vlasnika prema upravitelju, odnosno trećim osobama i granicama njegovih ovlasti,
i) visina naknade predstavnika etažnih vlasnika,
j) uvjetima i načinu korištenja zajedničkih prostorija, uređaja i zemljišta koje pripada zgradi,
k) i druga pitanja bitna za korištenje, upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

(2) Odluka koja proizilazi iz ugovora o međuvlasničkim odnosima etažnih vlasnika obavezuje sve etažne vlasnike ako su ugovor zaključili etažni vlasnici čiji suvlasnički dijelovi čine više od polovine površine svih posebnih dijelova zgrade.

(3) Etažni vlasnici su dužni ugovor o međuvlasničkim odnosima zaključiti u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, a ako su već zaključili ugovor, dužni su ga u ovom roku prilagoditi odredbama ovog Zakona.

Član 8.
(Mijenjanje međuvlasničkog ugovora)

(1) Međuvlasnički ugovor etažnih vlasnika može se mijenjati uz pisani pristanak onih etažnih vlasnika čija se prava mijenjaju, a zaključuje se u formi propisanoj članom 6. stav (2) ovog Zakona.

(2) Sud će, u vanparničnom postupku, na prijedlog jednog ili više etažnih vlasnika odrediti da li će se izvršiti promjena u ugovoru i protiv volje drugih etažnih vlasnika, ako nađe da su te promjene opravdane.

POGLAVLJE IV. PRAVA I OBAVEZE ETAŽNIH VLASNIKA

Član 9.
(Obaveza etažnih vlasnika u odnosu na zajedničke dijelove i uređaje zgrade)

(1) Etažni vlasnici su dužni snositi troškove korištenja, upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade srazmjerno površini njihovih posebnih dijelova (stan, poslovni prostor i garaža) prema ukupnoj površini svih posebnih dijelova.

(2) Nije dozvoljeno da se u zajedničke dijelove zgrade uvode nove instalacije koje nisu zajedničko vlasništvo etažnih vlasnika (instalacije kablovskih i antenskih sistema i uređaja, plinske instalacije, instalacije centralnog grijanja i slično), bez saglasnosti etažnih vlasnika.

(3) U zgradama u kojima su ove instalacije uvedene prije stupanja na snagu ovog Zakona, etažni vlasnici i davaoci usluge su dužni u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, sve instalacije prenijeti u suvlasništvo etažnih vlasnika i povjeriti ih upravitelju na održavanje.

(4) Instalacije iz stava (2) ovog člana su sastavni dio međuvlasničkog ugovora i ugovora sa upraviteljem poslije izvršenja obaveze iz stava (3) ovog člana.

(5) Nadležni organ ne može izdati odobrenje za izvođenje radova iz stava (2) bez potpisanog međuvlasničkog ugovora i odluke etažnih vlasnika.

(6) Etažnom vlasniku nije dozvoljeno da prisvaja, oštećuje ili na drugi način ugrožava zajedničke dijelove i uređaje zgrade ili stan drugog etažnog vlasnika.

(7) Etažni vlasnik nema pravo samostalno izvoditi radove na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade bez saglasnosti ostalih etažnih vlasnika.

Član 10.
(Obaveza održavanja posebnog dijela zgrade)

(1) Etažni vlasnik, dužan je brinuti se i održavati u ispravnom stanju stan, odnosno drugu samostalnu prostoriju te njima namjenjene instalacije, naročito električne vodove, plinske, vodovodne, kanalizacione instalacije, instalacije centralnog grijanja, instalacije etažnog grijanja i sanitarne uređaje, kao i sve druge pripatke posebnog dijela, tako da drugim etažnim vlasnicima ne nastane nikakva šteta.

(2) Za svu štetu, koju drugi etažni vlasnici pretrpe u vezi sa izvršavanjem obaveze iz stava (1) ovog člana ili zbog njena neizvršavanja, odgovoran je onaj etažni vlasnik, čija je to bila obaveza održavanja, a ako je to bila obaveza više etažnih vlasnika, oni odgovaraju za štetu solidarno.

(3) Etažni vlasnik je dužan da odobri ulazak u stan, odnosno drugu samostalnu prostoriju predstavniku upravitelja zgrade i drugim ovlaštenim osobama ukoliko je to potrebno radi spriječavanja štete na drugim posebnim dijelovima zgrade, odnosno zajedničkim prostorijama ili radi hitnog održavanja zajedničkih dijelova zgrade. Imovinsku štetu koju u vezi s time pretrpi etažni vlasnik, dužni su mu srazmjerno svojim udjelima u nekretnini nadoknaditi etažni vlasnici koji koriste predmetne zajedničke prostorije, ako se radilo o održavanju zajedničkih prostorija, odnosno etažni vlasnik određenog stana ili samostalne prostorije.

(4) Ukoliko se etažni vlasnik tome protivi, po zahtjevu upravitelja rješenje o odobrenju ulaska predstavnika upravitelja u stan, odnosno samostalnu prostoriju po skraćenom upravnom postupku donosi gradski, odnosno općinski organ uprave nadležan za stambene poslove. U slučaju nemogućnosti ulaska u posebni dio zgrade uprkos postojanju rješenja nadležnog organa, onda se ovo rješenje izvršava po službenoj dužnosti ili na zahtjev upravitelja zgrade primjenjujući načelo hitnosti postupka, u prisustvu predstavnika etažnih vlasnika i predstavnika upravitelja.

Član 11.
(Promjena stanja posebnog dijela zgrade)

(1) Etažni vlasnik ovlašten je, ne tražeći za to odobrenje od ostalih etažnih vlasnika, u skladu s građevinskim propisima o svome trošku izvršiti prepravke u stanu ili drugoj samostalnoj prostoriji, uključujući i promjenu namjene, ako se pridržava sljedećih pravila:

a) promjena ne smije prouzročiti oštećenje zgrade i drugih dijelova nekretnine, a ni povredu onih interesa ostalih etažnih vlasnika koji zaslužuju zaštitu, a naročito ne smije prouzročiti povredu vanjskog izgleda zgrade ni opasnost za sigurnost osoba, zgrade ili drugih stvari,
b) ako se promjenom dira u zajedničke dijelove zgrade, to je dopušteno samo ako je takva promjena uobičajena ili služi važnom interesu etažnog vlasnika posebnoga dijela, inače je svaki etažni vlasnik može zabraniti, ali ne može zabraniti postavljanje vodova za svjetlo, plin, energiju, vodu, telefon i sličnih uređaja, a ni postavljanje radijskih ili televizijskih antena, potrebnih prema stanju tehnike, ako nije moguć ili nije odobren priključak na postojeću antenu,
c) radi promjena na svome dijelu nije dopušteno dirati u one dijelove zgrade koji su kao posebni dio u vlasništvu drugog etažnog vlasnika bez njegovog odobrenja, ali taj etažni vlasnik će ipak morati trpjeti ono u vezi s tuđom prepravkom čime se bitno i trajno ne povređuje njegovo pravo na posebnom dijelu, a i ono što je umjesno kad se pravedno odvagnu svi interesi,
d) etažni vlasnik posebnog dijela koji provodi promjene na svome dijelu dužan je dati primjerenu naknadu drugom etažnom vlasniku čija je prava

time povrijedio i kad je taj bio dužan trpjeti tu povredu.

(2) Ako je za promjenu namjene iz stava (1) ovog člana potrebna dozvola organa uprave, drugi etažni vlasnici koji tu promjenu moraju trpjeti, nisu ovlašteni uskratiti svoj pristanak kad je on potreban te odgovaraju za štetu koju bi prouzročili svojim uskraćivanjem.

(3) Ono što je u stavu (1) ovoga člana određeno za stanove i druge samostalne prostorije jednako važi i za sve sporedne dijelove koji su njihovi pripaci, a ove odredbe se primjenjuju i u slučaju prenosa sporednih dijelova, koji služe jednom stanu, odnosno prostoriji na drugi stan, odnosno prostoriju.

(4) Za svu štetu koju drugi etažni vlasnici pretrpe u vezi s promjenama koje je izvršio etažni vlasnik, ako je nisu bili dužni trpjeti, odgovara im taj etažni vlasnik, a više etažnih vlasnika odgovaraju za štetu solidarno.

(5) Ukoliko se o naknadi štete ne postigne sporazum, etažni vlasnik podnosi tužbu sudu za naknadu štete u skladu sa općim propisima o naknadi štete.

Član 12.
(Obaveza etažnog vlasnika o prijavi štete i svih drugih promjena)

(1) Etažni vlasnik je ovlašten i dužan da bez odgađanja prijavi upravitelju štete za koje je saznao da su nastale na dijelovima ili uređajima zgrade, kao i štete na posebnim dijelovima zgrade, ako od njih prijeti opasnost ostalim dijelovima i uređajima zgrade.

(2) Kad prijeti opasnost od štete, svaki je etažni vlasnik ovlašten da preduzme hitne mjere bez pristanka ostalih etažnih vlasnika.

(3) O poduzetim mjerama etažni vlasnik je dužan odmah obavijestiti upravitelja.

(4) Etažni vlasnik koji otuđi svoj posebni dio ili mu promjeni namjenu, dužan je odmah dostaviti o tome pisani dokaz predstavniku etažnih vlasnika. U tim slučajevima vlasnik nema pravo na vraćanje uloženih sredstava u zajedničku finansijsku rezervu.

(5) Pri zaključivanju kupoprodajnog ugovora, etažni vlasnik je dužan notaru ili advokatu dostaviti potvrdu upravitelja da je izmirio obaveze po osnovu održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

POGLAVLJE V. UPRAVLJANJE ZAJEDNIČKIM DIJELOVIMA I UREĐAJIMA ZGRADE

Odjeljak A. Upravitelj

Član 13.
(Upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade)

Zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade upravljaju etažni vlasnici na način propisan ovim Zakonom, a na pravne odnose koji nisu regulisani ovim Zakonom primjenjuju se opća pravila o upravljanju suvlasničkom stvari shodno odredbama Zakona o stvarnim pravima („Službene novine F BiH“, broj: 66/13 i 100/13).

Član 14.
(Obaveza izbora upravitelja)

(1) Svaka zgrada koja ima dva ili više etažnih vlasnika i najmanje tri stana ili poslovna prostora, mora imati jednog upravitelja koji posjeduje ovlaštenje za obavljanje poslova upravitelja.
(2) Za zgradu za koju urbanističko-građevinska inspekcija nadležnog grada, odnosno općine donese rješenje o zabrani korištenja, etažni vlasnici nemaju obavezu izbora upravitelja.
(3) O izboru upravitelja etažni vlasnici odlučuju na skupu etažnih vlasnika i o izboru upravitelja obavezno sačinjavaju zapisnik.
(4) Odluka o izboru upravitelja se smatra punovažnom, ako su se za istu izjasnili etažni vlasnici koji u svom vlasništvu imaju više od 50% ukupne korisne površine zgrade.
(5) Odluka o izboru upravitelja obavezuje i etažne vlasnike koji nisu učestvovali u izboru.
(6) Za zgrade koje čine jednu građevinsku cjelinu, etažni vlasnici su dužni izabrati jednog upravitelja.
(7) Etažni vlasnici novoizgrađenih zgrada dužni su izabrati upravitelja u roku od tri mjeseca od dana izdavanja odobrenja za upotrebu te je izabrani upravitelj dužan jedan primjerak ugovora dostaviti Ministarstvu za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), najkasnije u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora.
(8) Gradovi, odnosno općine na području Unsko-sanskog kantona dužne su dostaviti Ministarstvu kopiju odobrenja za upotrebu za novoizgrađene zgrade u roku od osam dana od

dana izdavanja odobrenja za upotrebu sa klauzulom pravosnažnosti.

Član 15.
(Upravitelj)

(1) Upravitelj je pravna osoba registrovana za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu ili fizička osoba - obrtnik registrovan kod nadležnog organa uprave za obavljanje djelatnosti upravljanja nekretninama uz naknadu, koji upravlja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, vrši održavanje istih i obavlja druge poslove koje mu povjere etažni vlasnici.
(2) Upravitelj upravlja zajedničkim dijelovima zgrade i zajedničkom rezervom kao zastupnik svih etažnih vlasnika, pri čemu u odnosu prema trećima ne djeluju ograničenja koja bi mu bila postavljena pravnim poslom.
(3) Upravitelj je ovlašten da vodi postupke pred sudom ili organima uprave u ime svih etažnih vlasnika, što uključuje i ovlaštenje da opunomoći stručne zastupnike za vođenje tih postupaka.
(4) Upravitelj vrši upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade u skladu sa ovim Zakonom, podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, ugovorom zaključenim sa etažnim vlasnicima, tehničkim propisima, standardima i normativima.

Član 16.
(Uvjeti za obavljanje poslova upravitelja)

(1) Ministar Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: ministar), u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijet će Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja.

(2) Pravilnikom iz stava (1) ovog člana se propisuju:

a) uvjeti koje mora ispunjavati pravna osoba za obavljanje poslova upravitelja,
b) uvjeti koje mora ispunjavati fizička osoba - obrtnik za obavljanje poslova upravitelja,
c) način podnošenja zahtjeva za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja,
d) dokumentacija koju je potrebno dostaviti uz zahtjev za obavljanje poslova upravitelja,
e) postupak donošenja rješenja za obavljanje poslova upravitelja,
f) postupak donošenja i ukidanja rješenja za određivanje prinudnog upravitelja.

Član 17.
(Donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja)

(1) Rješenje za obavljanje poslova upravitelja po zahtjevu podnesenom na način propisan Pravilnikom iz člana 16. ovog Zakona, donosi ministar u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva.
(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana se donosi na period od četiri godine te je isto konačno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.
(3) Upravitelj je dužan o svim promjenama uvjeta pod kojima je dobio rješenje iz stava (1) ovog člana, obavijestiti Ministarstvo u roku od 15 dana od izvršene promjene.
(4) Rješenja za obavljanje poslova upravitelja, donesena prije stupanja na snagu ovog Zakona, ostaju na snazi najduže šest mjeseci od dana stupanja na snagu Pravilnika iz člana 16. stav (1) ovog Zakona.
(5) Pravna ili fizička osoba - obrtnik kojem nije doneseno rješenje iz stava (1) ovog člana ne može obavljati poslove upravitelja.
(6) Ministarstvo na web stranici www.vladausk.ba ažurira Listu upravitelja koji imaju rješenje za obavljanje poslova upravitelja.
(7) Ministarstvo Listu upravitelja dostavlja gradovima i općinama na području Unsko-sanskog kantona.

Član 18.
(Ukidanje rješenja za obavljanje poslova upravitelja)

(1) Rješenje za obavljanje poslova upravitelja se ukida:

a) kad upravitelj dostavi izjavu da odustaje od obavljanja poslova upravitelja,
b) kad upravitelj prestane ispunjavati uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja,
c) kad upravitelj ne postupi u skladu sa nalogom Ministarstva ili nadležnog

inspektora, zbog čega je došlo do ugrožavanja života i zdravlja ljudi ili uništavanja imovine,
d) kad upravitelj u toku jedne godine ne postupi po tri naloga Ministarstva ili nadležnog inspektora,
e) kad je protiv upravitelja pokrenut postupak stečaja ili likvidacije,
f) kad nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi, da knjigovodstveno stanje zgrade ne odgovara stanju na transakcijskom računu upravitelja, odnosno na računu zgrade,
g) kad nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je upravitelj nenamjenski raspolagao novčanim sredstvima etažnih vlasnika,
h) kad nadležni inspektor u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi da je upravitelj nezakonito raspolagao finansijskim sredstvima sa računa zgrade,
i) kad je upravitelju izrečena kazna za prekršaj, u periodu obavljanja poslova upravitelja,
j) kad je odgovorna osoba upravitelja pravosnažno osuđena za krivično dijelo ili prekršaj koji se odnosi na provedbu odredaba ovog Zakona.

(2) Rješenje o ukidanju rješenja za obavljanje poslova upravitelja donosi ministar u roku od 15 dana od dana saznanja za činjenice iz stava (1) ovog člana.
(3) Zahtjev za ukidanje rješenja za obavljanje poslova upravitelja mogu podnijeti: etažni vlasnik, predstavnik etažnih vlasnika, inspektor, upravitelj, kao i svaki drugi zainteresirani građanin i pravna osoba.
(4) Rješenje o ukidanju rješenja za obavljanje poslova upravitelja dostavlja se gradu, odnosno općini na čijoj teritoriji se nalaze zgrade sa kojim je upravljao upravitelj.
(5) Etažni vlasnici dužni su u roku od 15 dana od dana prijema rješenja iz stava (2) ovog člana, izabrati novog upravitelja, a ukoliko u naznačenom roku ne izaberu upravitelja, grad, odnosno općina dužna je u naknadnom roku od 30 dana provesti postupak i donijeti rješenje o određivanju prinudnog upravitelja.
(6) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačno, protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.
(7) Upravitelj kome je ukinuto rješenje za obavljanje poslova upravitelja, može ponovo podnijeti zahtjev za donošenje rješenja za obavljanje poslova upravitelja, po isteku roka od dvije godine od dana donošenja rješenja iz stava (2) ovog člana, osim u slučaju iz tačke a) i b) stava (1) ovog člana, ali pod uvjetom da je blagovremeno obavijestio Ministarstvo da ne ispunjava uvjete propisane Pravilnikom.

Član 19.
(Određivanje upravitelja za prinudno upravljanje)

(1) U zgradama u kojima etažni vlasnici nemaju izabranog upravitelja na način propisan u članu 14. ovog Zakona, dužni su izvršiti izbor upravitelja u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, a ukoliko etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja u propisanom roku, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik donijet će rješenje kojim će odrediti prinudnog upravitelja sa Liste ovlaštenih upravitelja, koju će utvrditi Ministarstvo.
(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana se donosi na period dok etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja i dok novoizabrani upravitelj ne preuzme zgradu na upravljanje, u skladu sa ovim Zakonom i podzakonskim propisima, a najduže na period od dvije godine ili dok sud u vanparničnom postupku na zahtjev jednog ili više etažnih vlasnika svojom odlukom ne odredi upravitelja.
(3) Protiv rješenja o određivanju prinudnog upravitelja može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
(4) Rješenje Ministarstva je konačno i protiv istog se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću u roku od 30 dana od dana dostavljanja rješenja stranci.
(5) Rješenja o određivanju prinudnog upravitelja, donesena prije stupanja na snagu ovog Zakona, ostaju na snazi dok etažni vlasnici ne izaberu upravitelja na način propisan u članu 14. ovog Zakona.
(6) Ukoliko nakon isteka dvije godine prinudne uprave etažni vlasnici ne izvrše izbor upravitelja, nadležna gradska, odnosno općinska služba će dostaviti obavijest etažnim vlasnicima da je prinudna uprava istekla i da u

roku od 30 dana izaberu upravitelja. Ukoliko etažni vlasnici u naknadnom roku ne izaberu upravitelja, nadležna gradska, odnosno općinska služba dostavit će zahtjev nadležnoj inspekciji o pokretanju prekršajnog postupka i izricanju novčane kazne.
(7) U gradovima, odnosno općinama u kojima se i nakon dvije provedene procedure imenovanja prinudnog upravitelja, ne imenuje prinudni upravitelj, gradonačelnik, odnosno općinski načelnik imenovat će upravitelja sa Liste ovlaštenih upravitelja bez provođenja procedure propisane Pravilnikom iz člana 16. ovog Zakona, a broj zgrada dodijeljenih na prinudno upravljanje odredit će se shodno procentualnom udjelu u upravljanju zgradama na području tog grada, odnosno općine.
(8) Upravitelj koji vrši prinudno upravljanje zgradom ima ista prava i obaveze kao izabrani upravitelj.

Odjeljak B. Ugovor između etažnih vlasnika i upravitelja

Član 20.
(Ugovor između etažnih vlasnika i upravitelja)

(1) Ugovorom između etažnih vlasnika i upravitelja se regulišu njihova međusobna prava i obaveze o upravljanju i održavanju zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.
(2) Ugovor potpisuje odgovorna osoba upravitelja i predstavnik etažnih vlasnika, nakon prethodno pribavljene saglasnosti etažnih vlasnika na tekst ugovora, sa početkom primjene ugovora prvim danom narednog mjeseca.
(3) Upravitelj je dužan jedan primjerak ugovora dostaviti Ministarstvu, najkasnije u roku od deset dana od dana zaključivanja ugovora.

Član 21.
(Sadržaj ugovora)

(1) Ugovor se zaključuje u pisanom obliku između predstavnika etažnih vlasnika i upravitelja i obavezno sadrži podatke o:

a) ugovorne strane,
b) mjesto i datum sklapanja,
c) podaci o odluci etažnih vlasnika o izboru, odnosno promjeni upravitelja,
d) zemljišno-knjižne i katastarske oznake te adresu zgrade,
e) sadržaju i obimu poslova redovnog upravljanja i održavanja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
f) obavezi preduzimanja hitnih i nužnih popravaka,
g) obavezi i postupku izrade godišnjeg, odnosno višegodišnjeg programa održavanja, plana prihoda i rashoda te godišnjeg izvještaja o radu,
h) načinu osnivanja zajedničke rezerve,
i) načinu uplate sredstava minimalne naknade i zajedničke rezerve na poseban podračun zgrade,
j) načinu prijave i otklanjanju kvarova na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
k) načinu raspolaganja sredstvima sa računa zgrade,
l) visini mjesečne naknade upravitelju,
m) visini mjesečne naknade predstavniku etažnih vlasnika,
n) zastupanju etažnih vlasnika pred sudom i drugim organima,
o) prava, obaveze i odgovornosti upravitelja i etažnih vlasnika,
p) način dostave informacija upravitelju potrebnih za upravljanje zgradom,
r) otkaznom roku i
s) drugim pitanjima bitnim za upravljanje i održavanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.

(2) Prilog ugovora između etažnih vlasnika i upravitelja su: popis etažnih vlasnika sa korisnom površinom posebnih dijelova, kopija dokaza o vlasništvu, kopija odobrenja za građenje sa glavnim projektom, upotrebna dozvola, odnosno drugi akt na osnovu koje je zgrada izgrađena ili legalizirana, kopija tehničke dokumentacije vezane za građenje i održavanje ako etažni vlasnici raspolažu naprijed navedenim dokazima.

Član 22.
(Raskid ugovora)

(1) Etažni vlasnici mogu u svako vrijeme donijeti odluku o raskidanju ugovora sa upraviteljem i o izboru drugog upravitelja, poštujući otkazni rok definisan ugovorom između etažnih vlasnika i upravitelja.
(2) Etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika donose odluku o raskidu ugovora o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

(3) Etažni vlasnici odluku iz stava (1) ovog člana ne mogu donijeti, ukoliko su od upravitelja, po posebnom ugovoru zaključenom prije donošenja odluke o raskidu, uzeli pozajmicu ili je upravitelj uložio sredstva za hitnu ili nužnu popravku, dok se ne izvrši povrat sredstava po tom osnovu.
(4) U slučaju raskida ugovora, upravitelj je dužan prebaciti neiskorištena sredstva zgrade na transakcijski račun novoizabranog upravitelja u roku od 15 dana od prijema pisanog zahtjeva novoizabranog upravitelja, odnosno od isteka roka previđenog ugovorom.
(5) U slučaju kad upravitelj raskida ugovor, dužan je dva mjeseca prije isteka otkaznog roka obavijestiti nadležnu inspekciju o raskidu ugovora.

Odjeljak C. Poslovi upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade

Član 23.
(Vrste održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

Održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade obuhvataju:

a) redovno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
b) vanredno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
c) radovi hitne popravke,
d) radovi nužne popravke,
e) investiciono održavanje.

Član 24.
(Redovno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

(1) Redovno održavanje je aktivnost koja se obavlja da bi se održalo osnovno funkcionalno stanje zgrade i radi ispunjenja obaveza propisanih važećim posebnim propisima.

(2) Pod redovnim održavanjem zajedničkih dijelova zgrade smatra se:

a) sedmično održavanje čistoće stubišta i drugih zajedničkih dijelova zgrade,
b) redovno održavanje i čišćenje površine oko zgrade koja nije javna, uključujući čišćenje rešetki i slivnika,
c) molersko-farbarski radovi na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
d) manje popravke i djelimična zamjena na konstruktivnim dijelovima zgrade,
e) popravka i djelimična zamjena krovnog pokrivača i drugih elemenata krova,
f) keramičarski i drugi radovi na završnim oblogama podova i zidova u zajedničkim dijelovima, kao i posebnim dijelovima, nastali kao posljedica intervencije na zajedničkim dijelovima,
g) popravka fasade,
h) popravak stolarije i bravarije zajedničkih dijelova zgrade,
i) popravka elektroinstalacije slabe i jake struje, sa pripadajućim uređajima u zajedničkim dijelovima zgrade iz člana 4. stav 1. tačka c) alineja 1.,
j) popravka i održavanje instalacije centralnog grijanja, postrojenja kotlovnice, toplotne podstanice i pumpne stanice centralnog grijanja, ako ti uređaji čine zajedničke dijelove zgrade,
k) popravka i redovni servis agregata za rasvjetu, hidroforskih postrojenja i prepumpnih stanica za otpadnu vodu i pumpnih stanica za vodu,
l) popravka na instalacijama vodovoda i kanalizacije,
m) popravka limarije,
n) popravka na horizontalnoj i vertikalnoj hidroizolaciji,
o) popravka i održavanje kanala i postrojenja za ventilaciju te drugih sistema za dovod i odvod zraka,
p) popravka instalacija i postrojenja za klimatizaciju,
r) popravka antenske, telefonske i druge kablovske instalacije,
s) popravka, održavanje i čišćenje dimnjaka i drugih sistema za odvod produkata sagorijevanja najmanje dva puta godišnje, ukoliko se dimnjaci koriste,
t) popravka protivpožarnog stepeništa,
u) popravka i čišćenje kanala za smeće,
v) popravka i čišćenje rešetki, slivnika, odvoda i oluka,
z) popravka i čišćenje septičkih jama i pripadajućih instalacija,
aa) pregled, ispitivanje i popravka gromobranske instalacije,
bb) održavanje i popravka svih vrsta stepenica van posebnih dijelova,

cc) čišćenje i uklanjanje snijega i leda sa krova i vijenca,
dd) popravka, zamjena ili ugradnja poštanskih sandučića,
ee) redovno održavanje i zamjena: prekidača, osigurača, električnih zvonca, tabli sa pozivnim tasterima, pojačala, plafonjerki, sijaličnih grla i drugo,
ff) postavljanje oglasnih tabli u stubištu zgrade,
gg) nabavka sitnog potrošnog materijala,
hh) servis i popravka parkirališnih i garažnih rampi,
ii) deratizacija u skladu sa posebnim propisom, dezinfekcija i dezinsekcija po potrebi,
jj) redovni mjesečni servis lifta,
kk) popravka lifta,
ll) godišnji tehnički pregled lifta sa izdavanjem upotrebne dozvole u skladu sa važećim propisima o liftovima,
mm) popravka i redovni servis protivpožarne instalacije i protivpožarnih aparata u zgradi,
nn) popravka i redovni servis ostalih dijelova i uređaja u zgradi prema uputstvu proizvođača (rampe, rolo-vrata i drugo),
oo) popravka ostalih zajedničkih dijelova zgrade,
pp) određivanje i promjena kućnog reda.

(3) Redoslijed radova iz stava (2) ovog člana određuju zakonski propisi, tehnički propisi i etažni vlasnici na osnovu potreba i stanja zgrade.

(4) Za preduzimanje poslova redovnog upravljanja, etažni vlasnici donose odluku u pisanom obliku, za koju je potrebna saglasnost etažnih vlasnika koji u svom vlasništvu imaju više od 50% ukupne korisne površine zgrade.

(5) Ako se ne postigne potrebna saglasnost iz stava (4) ovog člana, a preduzimanje posla je neophodno za redovno upravljanje, svaki etažni vlasnik ima pravo zahtijevati da o tome odluči sud u vanparničnom postupku.

Član 25.
(Vanredno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

(1) Poslovi vanrednog održavanja zajedničkih dijelova i uređaja ili poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade su poslovi koji prelaze okvire redovnog održavanja (promjena namjene, zasnivanje hipoteke, zasnivanje služnosti, veće popravke ili prepravke koje povećavaju vrijednost zgrade, a nisu nužne za održavanje i slično).
(2) Ako postoji sumnja da li se radi o redovnom ili vanrednom održavanju, smatra se da posao prelazi okvire redovnog održavanja.
(3) Za donošenje odluke o poduzimanju poslova vanrednog održavanja potrebna je saglasnost svih etažnih vlasnika, osim za one poslove koji se smatraju poslovima redovnog upravljanja.
(4) Izuzetno od odredbe stava (3) ovog člana, pristanak svih etažnih vlasnika nije potreban ako etažni vlasnici koji zajedno imaju većinu suvlasničkih dijelova, odluče da se izvrše poslovi poboljšanja i da će oni sami snositi troškove ili se ti troškovi mogu pokriti iz zajedničke rezerve, ne ugrožavajući time mogućnost da se iz rezerve podmire potrebe redovnog održavanja, pod uvjetom da ta poboljšanja neće ići na štetu nadglasanih etažnih vlasnika.
(5) Ako se ne postigne saglasnost svih etažnih vlasnika, a za poduzimanje posla postoje naročito opravdani razlozi, svaki etažni vlasnik ima pravo zahtijevati da o tome odluči sud.

Član 26.
(Radovi hitne popravke)

(1) Hitna popravka je aktivnost koja se javlja neočekivano i kojom se sprečavaju i otklanjaju uzroci neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi koji se zateknu u zgradi ili pored zgrade u dometu opasnosti, kao i neposredne opasnosti za oštećenje imovine u zgradi ili izvan zgrade.

(2) Hitna popravka zajedničkih dijelova i uređaja zgrade podrazumijeva dovođenje uzroka opasnosti u kontrolisano stanje u najkraćem mogućem roku.

(3) Hitnom popravkom smatraju se naročito sljedeći slučajevi:

a) oštećenja i pucanja vodovodne i kanalizacione instalacije, radi sprečavanja daljnjih štetnih posljedica,
b) oštećenja i pucanja instalacije i uređaja centralnog grijanja, kotlovnice, toplotne izmjenjivačke podstanice i pumpne stanice

centralnog grijanja koje su u zajedničkom vlasništvu,
c) kvarovi na električnoj instalaciji,
d) kvarovi na plinskim instalacijama,
e) narušavanje statičke stabilnosti zgrade ili pojedinih dijelova zgrade,
f) oslobađanje osoba i stvari iz zaglavljenog lifta,
g) kada se utvrdi da dijelovi maltera, fasadnih obloga i drugih elemenata fasade i krova ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine,
h) prokišnjavanja, odnosno prodora vode i drugih atmosferskih padavina u zgradu,
i) oštećenja dijelova zgrade, na balkonu, terasi, lođi i stepeništu zgrade za koje se utvrdi da ugrožavaju sigurnost ljudi i imovine,
j) začepljenja kanalizacione mreže,
k) prodora slivnih voda u podrumske i druge prostorije u zgradi,
l) postojanja opasnosti od požara,
m) potrebe za hitnom dezinfekcijom prostorija u zgradi,
n) sprečavanje prisutnosti napona na provodnim dijelovima koji normalno nisu pod naponom,
o) oštećenja i začepljenja instalacije za odvod produkata sagorijevanja ili dimnjaka,
p) pojave ledenica na krovu,
r) snijega na krovu, kad prijeti opasnost od oštećenja krova pod težinom ili ugrožava sigurnost ljudi i
s) u svim drugim slučajevima, koji mogu predstavljati opasnost po život i zdravlje ljudi i imovinu.

(4) Etažni vlasnik je ovlašten i dužan da bez odgađanja prijavi upravitelju štetu za koju je saznao da je nastala na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i štetu na onim posebnim dijelovima zgrade, na kojima je uspostavljeno etažno vlasništvo, ako od nje prijeti opasnost po život i zdravlje ljudi i ako od iste prijeti opasnost ostalim dijelovima zgrade.

(5) Etažni vlasnik je dužan da bez odlaganja omogući izvođenje radova iz stava (3) ovog člana u dijelu koji se odnosi na njegov posebni dio zgrade ili kad se ti radovi moraju izvesti iz prostora njegovog posebnog dijela zgrade.

Član 27.
(Obaveze upravitelja kod hitne popravke)

(1) Radovima hitne popravke upravitelj pristupa po osnovu praćenja stanja zgrade, po prijemu informacije o potrebi hitne popravke od strane nadležne inspekcije, predstavnika etažnih vlasnika, etažnog vlasnika, sredstava javnog informisanja ili na drugi način i o tome odmah obavještava predstavnika etažnih vlasnika.

(2) Kada upravitelj dobije informaciju o potrebi hitne popravke, dužan je po hitnom postupku postaviti odgovarajuće upozorenje na opasnost i osigurati zonu opasnosti.

(3) Radove hitne popravke upravitelj izvršava bez odlaganja angažujući raspoložive ljudske i materijalne resurse.

(4) Radovima hitne popravke definisane članom 26. stav (3) alineja g), p) i r) ovog Zakona upravitelj pristupa po osnovu praćenja stanja zgrade i utvrđivanje potrebe ovih hitnih radova te su isključiva odgovornost upravitelja.

(5) Upravitelj je dužan izvršiti hitnu popravku iz člana 26. stav (3) ovog Zakona i ako etažni vlasnici nemaju obezbjeđena sredstva, za taj iznos će ispostaviti račun etažnim vlasnicima, a naplatu će izvršiti prioritetno po obezbjeđenju sredstava od strane etažnih vlasnika.

(6) Račun ispostavljen za naknadu troškova hitne popravke predstavlja izvršnu ispravu i upravitelj može pokrenuti izvršni postupak protiv etažnih vlasnika.

Član 28.
(Radovi nužne popravke)

(1) Nužnom popravkom zajedničkih dijelova i uređaja zgrade smatra se poduzimanje radova kada zbog njihovog oštećenja postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, a naročito radi:

a) sanacija krovne konstrukcije, nosivih zidova, stubova, međuspratne konstrukcije i temelja,
b) sanacija dimnjaka, dimovodnih i ventilacionih kanala,
c) sanacija ravnih i kosih krovova,
d) zamjena zajedničkih instalacija (vodovodne, kanalizacione, električne, mašinske, gasne, centralnog grijanja i slično),

e) sanacija fasade zgrade,
f) izolacija zidova, podova i temelja zgrade,
g) sanacija klizišta,
h) sanacija na ostalim zajedničkim dijelovima zgrade.

(2) Kad upravitelj, na licu mjesta, utvrdi da je potrebno izvršiti nužnu popravku, obavezan je sačiniti zapisnik o utvrđenom stanju, predmjer i predračun radova sanacije i rekonstrukcije te etažnim vlasnicima odrediti rok za obezbjeđenje finansijskih sredstava potrebnih za početak izvršenja nužne popravke.
(3) Upravitelj je obavezan zapisnik o utvrđenom stanju, predmjer i predračun radova nužne popravke, dostaviti etažnim vlasnicima koji su dužni obezbjediti finansijska sredstva za izvršavanje radova nužne popravke, u roku koji je odredio upravitelj.
(4) U slučaju spora, da li je potrebna nužna popravka, upravitelj je dužan da se obrati nadležnoj gradskoj, odnosno općinskoj urbanističko-građevinskoj inspekciji, koja će utvrditi opravdanost izvođenja nužne popravke.
(5) Nadležna gradska, odnosno općinska urbanističko-građevinska inspekcija, kada utvrdi da zbog oštećenja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, naložit će etažnim vlasnicima izvršenje nužne popravke.
(6) Etažni vlasnici su dužni prioritetno obezbijediti finansijska sredstva za izvršenje nužne popravke.

Član 29.
(Popravka poslije prirodne nepogode)

Popravka poslije prirodne nepogode se obavlja u cilju sanacije posljedica prirodne nepogode na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i usklađuje sa planom sanacije posljedica prirodne nepogode koje sačini grad, odnosno općina, Unsko-sanski kanton i Federacija Bosne i Hercegovine.

Član 30.
(Investiciono održavanje)

Investiciono održavanje obuhvaća aktivnosti kojima se povećava investiciona vrijednost zgrade, koje imaju za cilj povećanje energetske efikasnosti zgrade ili unaprjeđenje projektovanih svojstava zgrade za koje je potrebno izdvojiti novčana sredstva u iznosu većem od sredstava zajedničke rezerve, koja su etažni vlasnici dužni uplatiti tokom jedne godine.

Odjeljak D. Zajednička rezerva

Član 31.
(Minimalna naknada)

(1) Iznos minimalne naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade po 1 m^2 korisne površine posebnog dijela, a uzimajući u obzir opremljenost zgrade, godinu izgradnje, lokaciju i slično, odlukom utvrđuje gradsko, odnosno općinsko vijeće na prijedlog gradonačelnika, odnosno općinskog načelnika.

(2) Nadležni organ iz stava (1) ovog člana odlukom utvrđuje i iznos koeficijenta minimalne naknade u zavisnosti od vrste, namjene i pozicije u zgradi posebnog dijela (stan, poslovni prostor, garaža, garažno mjesto, stambeni prostor pretvoren u poslovni prostor i drugo).

(3) Minimalni iznos mjesečne naknade služi za pokriće troškova naknade upravitelju, predstavniku etažnih vlasnika i ostatak čini zajedničku rezervu.

(4) Naknadu iz stava (1) ovog člana etažni vlasnik obavezno uplaćuje do kraja mjeseca za tekući mjesec na poseban račun upravitelja, koji će za tu svrhu otvoriti.

(5) Do donošenja odluke iz stava (1) ovog člana primjenjuje se obračun naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova zgrade utvrđene shodno Zakonu o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 32/12).

Član 32.
(Zajednička rezerva)

(1) Zajednička rezerva kao imovina svih etažnih vlasnika namijenjena je za pokriće troškova održavanja i poboljšanja zgrade i za otplaćivanje zajma za pokriće tih troškova.
(2) Zajedničku rezervu čini ostatak sredstava minimalne naknade iz člana 31. stav (1) ovog Zakona, kao i novčani doprinosi koji etažni vlasnici uplaćuju na osnovu odluke etažnih vlasnika (vanredne novčane uplate) čiji suvlasnički dijelovi čine više od jedne polovine

ukupne površine zgrade, odnosno odluke koju je na zahtjev nekog etažnog vlasnika donio sud.
(3) Zajedničku rezervu čine i prihodi ostvareni iznajmljivanjem zajedničkih dijelova zgrade i reklamnog prostora, pozajmice kod upravitelja ili trećih osoba, kreditnih sredstava i donacije.
(4) Zajedničkom rezervom upravljaju etažni vlasnici, odnosno upravitelj zgrade, kao imovinom odvojenom od imovine bilo kojeg etažnog vlasnika, a etažni vlasnici i upravitelj ugovorom regulišu kada se sredstva zajedničke rezerve ulažu u banku, tako da donose plodove.
(5) Upravitelj nekretnine za raspolaganje novčanim sredstvima iz zajedničke rezerve etažnih vlasnika odgovara etažnim vlasnicima svom svojom imovinom.
(6) Dopuštena su samo ona plaćanja iz rezerve koja su učinjena radi plaćanja troškova održavanja i poboljšanja nekretnine ili otplatu zajma uzetog za pokriće tih troškova. Postupak izvršenja je dopušteno provoditi na zajedničkoj rezervi samo radi podmirenja tih potraživanja.
(7) Sredstva zajedničke rezerve upravitelj mora čuvati odvojeno od svog novca na posebnom računu kod banke, koji ne može biti dostupan u okviru prinudnog izvršenja protiv upravitelja.
(8) Prestankom ovlaštenja za upravljanje, upravitelj je dužan bez odlaganja položiti račun o zajedničkoj rezervi i ostatak iste predati novom upravitelju. Ako sud razriješi upravitelja, naložiće mu da u roku od 15 dana preda utvrđeni ostatak iznosa zajedničke rezerve novom upravitelju.
(9) Etažni vlasnik koji je otuđio svoje etažno vlasništvo nema pravo zahtijevati povrat svog doprinosa u zajedničku rezervu. Taj dio doprinosa ostaje u zajedničkoj rezervi kao doprinos suvlasničkog dijela koji je otuđen.

Član 33.
(Način raspolaganja sredstvima)

(1) Sredstva obezbijeđena na način iz člana 31. i 32. ovog Zakona koriste se za:

a) redovno održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, uključujući i građevinske promjene neophodne za održavanje,
b) naknade upravitelju na način propisan u članu 34. ovog Zakona,
c) naknade predstavniku etažnih vlasnika na način propisan u članu 35. ovog Zakona,
d) takse na tužbe za utuživanje etažnih vlasnika zbog neplaćanja minimalne naknade,
e) hitne popravke i nužne popravke,
f) izrade projektne dokumentacije, sanacije ili rekonstrukcije zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
g) osiguranje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
h) otplate zajma za finansiranje troškova redovnog održavanja, hitnih i nužnih popravaka,
i) za pokriće ostalih troškova i radova vezanih za nesmetano funkcionisanje i korištenje zajedničkih dijelova zgrade i uređaja u zgradi.

(2) Sredstva zajedničke rezerve mogu se u skladu s godišnjim planom održavanja i upravljanja zgradom koristiti i za pokriće troškova investicionog održavanja i/ili otplate zajma za finansiranje tih troškova, ako se time ne dovodi u pitanje finansiranje troškova iz stava (1) ovoga člana.

Član 34.
(Naknada upravitelju)

(1) Upravitelj ima pravo na naknadu utvrđenu ugovorom iz člana 20. ovog Zakona, a maksimalno u iznosu do 20% bez PDV-a, visine minimalne naknade utvrđene na način propisan u članu 31. ovog Zakona, a naplaćuje se proporcionalno uplati minimalne naknade u toku jednog mjeseca od strane etažnih vlasnika, izuzimajući unaprijed izvršene uplate minimalne naknade.

(2) Pravo na naknadu iz stava (1) ovog člana ima i prinudni upravitelj za vrijeme trajanja prinudne uprave, a što se utvrđuje u rješenju o određivanju prinudnog upravitelja.

Član 35.
(Naknada predstavniku etažnih vlasnika)

(1) Predstavnik etažnih vlasnika ima pravo na mjesečnu naknadu utvrđenu ugovorom iz člana 20. ovog Zakona, a maksimalno u iznosu do 10% sa pripadajućim porezima i doprinosima, visine minimalne naknade utvrđene na način propisan u članu 31. ovog Zakona, a naplaćuje se proporcionalno uplati minimalne naknade u toku jednog mjeseca od strane etažnih vlasnika

(2) Izabrani predstavnik etažnih vlasnika nema pravo na naknadu iz stava (1) ovog člana ukoliko ne izvršava obaveze utvrđene ovim zakonom i ukoliko ne izvršava obavezu iz člana 31. stav (4) ovog Zakona.

(3) U slučajevima donošenja odluke prikupljanjem potpisa, osim predstavnika etažnih vlasnika i druga dva etažna vlasnika koji učestvuju u proceduri u skladu sa članom 44. ovog Zakona imaju pravo na naknadu, na način da za mjesec u kojem se donosila odluka prikupljanjem potpisa iznos od 10% sa pripadajućim porezima i doprinosima se dijeli na način: 5% predstavniku etažnih vlasnika i po 2,5% etažnim vlasnicima.

(4) Upravitelj je obavezan da isplatu naknade predstavniku etažnih vlasnika i etažnim vlasnicima vrši u iznosu i na način propisan u stavu (1), (2) i (3) ovog člana.

Član 36.
(Troškovi održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

(1) Doprinose za zajedničku rezervu radi pokrića troškova održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade te za otplaćivanje zajma za pokriće tih troškova snose svi etažni vlasnici srazmjerno svojim suvlasničkim dijelovima, ako nije drugačije određeno zakonom ili ugovorom.

(2) Etažni vlasnici mogu odrediti drugačiji način raspodjele troškova i doprinosa zajedničke rezerve nego što je to određeno stavom (1) ovoga člana i to:

a) odlukom etažnih vlasnika čiji suvlasnički dijelovi čine više od jedne polovine ukupne površine zgrade, kad je riječ o troškovima za održavanje onih uređaja zgrade koji nisu u podjednakom obimu korisni svim etažnim vlasnicima, kao što su troškovi za lift i dr., ako takvu odluku opravdavaju različite mogućnosti pojedinih etažnih vlasnika da te uređaje upotrebljavaju i nemogućnost utvrđivanja stvarnog utroška svakog pojedinog etažnog vlasnika;
b) saglasnom odlukom svih etažnih vlasnika, u pismenom obliku, u pogledu svih ostalih troškova za održavanje i poboljšanje zgrade ili doprinosa zajedničkoj rezervi.

(3) Etažni vlasnik može zahtijevati od suda da utvrdi odgovara li način raspodjele troškova pravilu iz stava (1) ovog člana i da li je valjana odluka iz stava (2) ovog člana. Ako odluka o raspodjeli troškova za održavanje onih dijelova zgrade koji nisu u podjednakom obimu korisni svim etažnim vlasnicima nije valjana, etažni vlasnik može zahtijevati od suda da, po pravednoj ocjeni, utvrdi način za raspodjelu troškova, s obzirom na različite mogućnosti upotrebe tih uređaja.
(4) Na zahtjev etažnog vlasnika, u zemljišnoj knjizi će se zabilježiti odredbe o načinu raspodjele troškova iz stava (2) ovog člana, ako su pisano sačinjene, a potpisi etažnih vlasnika ovjereni od strane nadležnog organa, kao i pravosnažna odluka suda, koji je utvrdio način raspodjele troškova po pravednoj ocjeni.
(5) Ako troškovi održavanja i poboljšanja na zajedničkim dijelovima zgrade budu izmireni iz zajedničke rezerve u skladu s njenom namjenom, oni se neće dijeliti na suvlasnike, koji su uplatili svoje doprinose u rezervu.
(6) Etažni vlasnik koji nije u mogućnosti da odmah plati dio troškova održavanja koji se javljaju u vremenskim razmacima dužim od jedne godine, a nije pokriven zajedničkom rezervom, može zahtjevati od suda da mu dopusti plaćanje u mjesečnim ratama u vremenskom periodu ne dužem od deset godina, uz osiguranje osnivanjem hipoteke na njegovom suvlasničkom dijelu u korist drugih etažnih vlasnika, sa uobičajenim kamatama na dug osiguran hipotekom.

Član 37.
(Uplata sredstava minimalne naknade i zajedničke rezerve)

(1) Sredstva minimalne naknade i zajedničke rezerve etažni vlasnik uplaćuje na poseban transakcijski račun upravitelja otvoren isključivo za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i urađaja zgrade, odnosno podračun zgrade, a što izričito regulišu ugovorom iz člana 20. ovog Zakona.
(2) Ugovorom iz člana 20. ovog Zakona se reguliše pravo raspolaganja sredstvima na računu zgrade na način da istim raspolaže upravitelj i predstavnik etažnih vlasnika isključivo kao supotpisnici.
(3) Prilikom otvaranja računa u banci se deponuju potpisi ovlaštenih osoba iz stava (2) ovog člana, za raspolaganje sredstvima na podračunu.

(4) Upravitelj svom svojom imovinom garantuje i odgovara za sredstva etažnih vlasnika koja se nalaze na računu zgrade u okviru njegovog transakcijskog računa.

Odjeljak E. Obaveze upravitelja

Član 38.
(Obaveze upravitelja)

(1) Upravitelj je dužan savjesno i kvalitetno obavljati sve poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja, a naročito ima obavezu:

a) da sačini prijedlog ugovora iz člana 20. ovog Zakona, ukoliko to nisu učinili etažni vlasnici,
b) da ima otvoren poseban transakcijski račun isključivo za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i urađaja zgrade,
c) da vodi ažurnu evidenciju zgrada, koja osigurava proslijeđivanje podataka i izvještaja u evidenciju Ministarstva, a podatke i izvještaje dostavlja Ministarstvu u analognom i digitalnom obliku,
d) da vodi ažurnu evidenciju etažnih vlasnika, stanova, poslovnih prostora i garaža,
e) da obavlja poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade iz člana 23. ovog Zakona,
f) da vodi evidenciju svih intervencija na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
g) da izvrši isplatu novčanih sredstava sa podračuna zgrade na osnovu radnog naloga potpisanog od strane predstavnika etažnih vlasnika,
h) da uputi zahtjev prema nadležnom organu za obezbjeđenje sredstava iz budžeta u skladu sa članom 48. i 49. ovog Zakona,
i) da formira Komisiju za utvrđivanje stanja zajedničkih dijelova zgrade,
j) da blagovremeno etažnim vlasnicima ispostavi račun i uplatnicu za naplatu minimalne naknade iz člana 31. ovog Zakona,
k) da za svaku zgradu vodi odvojenu knjigovodstvenu evidenciju,
l) da izradi i dostavi predstavniku etažnih vlasnika prijedlog godišnjeg plana održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, kao i predvidivih troškova i finansijskog opterećenja u narednoj kalendarskoj godini najkasnije do 31. decembra tekuće godine,
m) da izradi i dostavi predstavniku etažnih vlasnika godišnji izvještaj o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova zgrade za prethodnu godinu najkasnije do 30. marta tekuće godine,
n) da na zahtjev svakog etažnog vlasnika dostavi mu godišnji izvještaj o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova zgrade u prethodnoj kalendarskoj godini i stavi mu na prikladan način na uvid isprave na kojima se isti zasniva u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, vodeći računa o zaštiti ličnih podataka ostalih etažnih vlasnika,
o) da dostavi sve informacije na zahtjev predstavnika etažnih vlasnika i Ministarstva koje se odnose na upravljanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
p) da dostavi račun za sve izvršene radove i usluge predstavniku etažnih vlasnika,
r) da izradi predmjer radova i zatraži uz dogovor sa predstavnikom etažnih vlasnika minimalno tri ponude za radove i usluge čija je vrijednost veća od 5.000,00 KM, a o izboru najpovoljnije ponude odlučit će etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika,
s) uz dogovor sa predstavnikom etažnih vlasnika zatraži minimalno tri ponude za izbor nadzornog organa na izvođenju radova, a o izboru najpovoljnije ponude odlučit će etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika, te izabrani nadzorni organ mora ispunjavati uvjete predviđene posebnim propisima,
t) da Ministarstvu dostavi obavještenje o zaključenom ugovoru sa predstavnikom etažnih vlasnika, datumom preuzimanja zgrade na upravljanje, sa podacima o spratnosti zgrade, broju posebnih dijelova

(stanova, poslovnih prostora, garaža), ukupnoj korisnoj površini zgrade, radi vođenja evidencije o zgradama,

u) brine se da zajednički dijelovi i uređaji zgrade budu u građevinski ispravnom i funkcionalnom stanju potrebnom za normalno korištenje,

v) obavlja povremeni i godišnji pregled zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i o tome sačinjava zapisnik, uz prisustvo predstavnika etažnih vlasnika,

z) izradi prijedlog procedure o načinu prijave kvara, njihovom otklanjanju, načinu ovjeravanja radnih naloga, načinu naplate usluga i načinu rješavanja spornih pitanja te usaglašavanja procedura sa predstavnikom etažnih vlasnika i rad u skladu sa procedurama,

aa) da u slučaju raskida ugovora sačini zapisnik o saldu novčanih sredstava sa predstavnikom etažnih vlasnika sa stanjem na dan raskida ugovora i to najkasnije u roku od 15 dana od dana raskida ugovora,

bb) da potpiše zapisnik o primopredaji zgrade na upravljanje iz stava (7) ovog člana,

cc) da u roku od 15 dana od dana raskida ugovora ili u roku od 15 dana od dana ukidanja rješenja za obavljanje poslova upravitelja, sredstva koja su zatečena na posebnom računu zgrade, prebaci na transakcijski račun otvoren kod novoizabranog ili prinudnog upravitelja,

dd) da uz prethodno dostavljenu pisanu opomenu, vrši utuživanje etažnih vlasnika za neizmirene obaveze nastale po osnovu upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade za šest mjeseci te pokreće postupak izvršenja po donesenim pravosnažnim presudama, odnosno izvršnim naslovima koje ima u skladu sa ovim Zakonom,

ee) da vodi evidenciju o podnesenim tužbama iz tačke dd) ovog stava i o tome obavještava predstavnika etažnih vlasnika, po njegovom zahtjevu, a najmanje jednom godišnje,

ff) naplaćena finansijska sredstva po pravosnažnim presudama po osnovu utuživanja etažnih vlasnika da evidentira na račun zgrade i to kao osnovni dug, iznos naplaćen po osnovu sudske takse i kamate uz odbitak procenta utvrđene visine naknade upravitelju i predstavniku etažnih vlasnika, odnosno da ta sredstva u roku od 15 dana uplati na račun zgrade ili na transakcijski račun otvoren kod novoizabranog upravitelja, a pripadajuća sredstva predstavniku etažnih vlasnika koji je to bio u periodu za koji je izvršeno utuživanje,

gg) u ime i za račun etažnih vlasnika prijavi projekat energetske obnove zgrade te sklopi ugovore koji su potrebni za realizaciju projekta,

hh) prijavi inspekcijskim organima svaku radnju ili ponašanje etažnog vlasnika koja nije u skladu sa Zakonom,

ii) obavlja i druge poslove utvrđene ovim Zakonom, posebnim propisima i u skladu sa obavezama preuzetim ugovorom o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

(2) Obaveza upravitelja navedena u stavu (1) ovog člana se finansira iz naknade upravitelju propisane u članu 34. ovog Zakona, izuzev obaveze upravitelja navedene u stavu (1) tačka e), koja se finansira iz sredstava zajedničke rezerve.

(3) Obaveza upravitelja iz stava (1) tačke dd) ovog člana se finansira iz naknade upravitelju utvrđene članom 34. ovog Zakona, izuzev troškova sudske takse koji se finansiraju iz sredstava zajedničke rezerve.

(4) Ukoliko prilikom održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade upravitelj, odnosno podizvođač koga je angažovao upravitelj pričini štetu na stanu ili drugoj samostalnoj prostoriji etažnog vlasnika, dužan je istu otkloniti. Ukoliko ne otkloni štetu, etažni vlasnik može podnijeti tužbu za naknadu štete pred nadležnim sudom.

(5) Ministar donosi Uputstvo o sadržaju obrasca „Evidencija zgrada, stanova, samostalnih prostorija i etažnih vlasnika“, koju je dužan voditi upravitelj, a koje sadrži:

a) ulicu i broj zgrade, grad, odnosno općinu na kojoj se zgrada nalazi, katastarska čestica na kojoj se nalazi zgrada, spratnost zgrade, broj posebnih dijelova i njihova korisna površina, ime i prezime predstavnika etažnih vlasnika,
b) ime (ime oca) i prezime etažnog vlasnika, oznaka i korisna površina posebnog dijela, naziv i broj dokumenta kojim se dokazuje vlasništvo.

(6) Upravitelj preuzima zajedničke dijelove i uređaje zgrade na upravljanje:

a) kad etažni vlasnici prvi put vrše izbor upravitelja,
b) kad su etažni vlasnici odlučili da promijene upravitelja,
c) kad grad, odnosno općina odredi prinudnog upravitelja.

(7) Novoizabrani upravitelj preuzima zgradu na upravljanje prvog dana u mjesecu o čemu se sačinjava zapisnik o preuzimanju zgrade na upravljanje i održavanje, a koji potpisuje odgovorna osoba upravitelja i predstavnik etažnih vlasnika. Sastavni dio ovog zapisnika je: zapisnik o evidenciji etažnih vlasnika, zapisnik o stanju zgrade, zapisnik o saldu novčanih sredstava zgrade, evidencija utuženih etažnih vlasnika i evidencija etažnih vlasnika koje je novi upravitelj obavezan utužiti.

Član 39.
(Održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade preko podizvođača)

Kad upravitelj za određene radove održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade angažuje podizvođača, račun upravitelja prema etažnim vlasnicima mora glasiti na isti iznos kao račun podizvođača prema upravitelju, što upravitelj dokazuje računom podizvođača.

Član 40.
(Posebna obaveza upravitelja)

(1) Ukoliko su sredstva zajedničke rezerve na računu zgrade prema analitičkoj kartici nedovoljna, a upravitelj utvrdi da je neophodno na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade izvršiti određene radove, upravitelj je obavezan obavijestiti etažne vlasnike.

(2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana se u pisanoj formi dostavlja predstavniku etažnih vlasnika, a sadrži sljedeće podatke: opis radova koje treba izvršiti, cijenu radova, stepen opasnosti i posljedice koje mogu nastati ukoliko se radovi ne izvrše.

Član 41.
(Obaveza obavještavanja etažnih vlasnika)

(1) Upravitelj je dužan 24 sata ranije obavijestiti etažne vlasnike, osim u hitnim slučajevima, o vršenju radova na zajedničkim dijelovima zgrade, koji dovode do prekida u snabdijevanju nekom od komunalnih usluga.
(2) Obavještenje iz stava (1) ovog člana se postavlja na oglasnu tablu ili neko drugo vidno mjesto u zgradi.

POGLAVLJE VI. ODLUČIVANJE ETAŽNIH VLASNIKA

Član 42.
(Skup etažnih vlasnika)

(1) Etažni vlasnici o upravljanju zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade odlučuju na skupu etažnih vlasnika ili prikupljanjem potpisa.
(2) Skup etažnih vlasnika saziva predstavnik etažnih vlasnika, etažni vlasnici čija površina posebnih dijelova zgrade čini više od jedne trećine korisne površine zgrade ili upravitelj.
(3) Poziv na skup etažnih vlasnika dostavlja se na oglasnoj ploči zgrade ili nekom drugom vidljivom mjestu u zgradi ili elektronskim putem, a sadrži podatke o osobi koja saziva sastanak, mjesto i vrijeme održavanja sastanka i dnevni red sastanka.
(4) Skup etažnih vlasnika se održava po potrebi, a najmanje jednom godišnje u periodu do kraja marta i na njemu se vrši usvajanje godišnjeg plana održavanja i poboljšanja, kao i predvidivih troškova i finansijskog opterećenja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade za narednu godinu i godišnjeg izvještaja o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade.

Član 43.
(Odlučivanje etažnih vlasnika)

(1) Etažni vlasnici u skladu sa ovim Zakonom i ugovorom o uzajamnim odnosima odlučuju o:

a) pravilima o radu skupa etažnih vlasnika,
b) izboru i promjeni predstavnika etažnih vlasnika,
c) izboru i promjeni upravitelja,
d) načinu uplate sredstava minimalne naknade i zajedničke rezerve na poseban podračun zgrade otvoren isključivo za poslove upravljanja i održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
e) redovnom i vanrednom održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, nužnoj popravci i investicionom održavanju,
f) novčanim doprinosima za zajedničku rezervu iznad iznosa minimalne naknade iz člana 31. ovog Zakona,
g) uzimanju zajmova radi pokrića troškova održavanja koji nisu pokriveni zajedničkom rezervom, a potrebni su za obavljanje poslova redovnog održavanja i poslova vanrednog održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
h) osiguranju zajedničkih dijelova zgrade i izboru osiguravajuće kuće,
i) godišnjem planu održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade za narednu godinu,
j) godišnjem izvještaju o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
k) davanju saglasnosti na tekst ugovora iz člana 20. ovog Zakona,
l) visini naknade upravitelju,
m) visini naknade predstavniku etažnih vlasnika,
n) određivanju i promjeni kućnog reda,
o) iznajmljivanju i davanju u zakup, kao i otkazivanju zakupa zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
p) reviziji ranije izdatih rješenja i ugovora o zakupu zajedničkih prostorija,
r) prijavi projekata za energetsku obnovu zgrade,
s) promjeni namjene zajedničkih prostorija, odnosno samostalnih prostorija,
t) prodaji zajedničkih prostorija,
u) nadziđivanju/nadogradnji zgrade,
v) preduzimanju radnji na poboljšanju zajedničkih dijelova zgrade koji se ne smatraju poslovima redovnog upravljanja,
z) o ostalim pitanjima vezanim za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.

(2) Etažni vlasnici biraju jednog upravitelja i jednog predstavnika etažnih vlasnika za zgradu.

(3) Odluka etažnih vlasnika za pitanja iz stava (1) tačka a) do zaključno sa tačkom r) ovog člana, je punovažna ako se za odluku izjasne etažni vlasnici/suvlasnici čija ukupna korisna površina posebnih dijelova čine više od jedne polovine ukupne korisne površine zgrade, a za pitanja iz stava (1) tačka s) do zaključno sa tačkom v) potrebna je saglasnost svih etažnih vlasnika, izuzev u slučaju iz člana 25. stav (4) ovog Zakona.

(4) Ako se etažni vlasnici ne izjasne za tačke i) i j) iz stava (1) ovog člana do kraja aprila tekuće godine, smatra se da je prijedlog godišnjeg plana održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade i izvještaj o upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja, koji je dostavio upravitelj, usvojen.

(5) O skupu etažnih vlasnika obavezno se vodi zapisnik kojeg potpisuje osoba koja je sazvala sastanak, zapisničar, svi etažni vlasnici koji su bili prisutni i upravitelj zgrade ako je bio prisutan na sastanku.

(6) Zapisnik iz stava (5) ovog člana obavezno sadrži: podatke o zgradi, mjestu i vremenu održavanja skupa etažnih vlasnika, prisutnim etažnim vlasnicima, oznaku posebnog dijela, korisnu površinu posebnog dijela, naziv i broj dokumenta o vlasništvu, dnevnom redu skupa, iznijetim prijedlozima, donesenim odlukama i načinu glasanja etažnih vlasnika.

(7) Odluka donesena na način propisan u stavu (3) ovog člana je obvezna za sve etažne vlasnike.

(8) Zapisnik koji nema sadržaj propisan stavovima (5) i (6) ovoga člana ne proizvodi pravno dejstvo.

Član 44.
(Odlučivanje etažnih vlasnika prikupljanjem potpisa)

(1) Ukoliko se skup etažnih vlasnika ne može održati jer nema potrebne većine za odlučivanje iz člana 43. ovog Zakona, predstavnik etažnih vlasnika sa još dva etažna vlasnika će za

donošenje odluke pribaviti saglasnost etažnih vlasnika putem prikupljanja potpisa na zapisnik.
(2) U zapisnik iz stava (1) ovog člana se upisuje tekst odluke prije potpisivanja etažnog vlasnika, na kraju zapisnika se konstatuje da je odluka donesena prikupljanjem potpisa etažnih vlasnika i period prikupljanja potpisa, a zapisnik potpisuje predstavnik etažnih vlasnika sa još dva etažna vlasnika, koji su prikupljali potpise.
(3) Zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa obavezno sadrži i podatke koji su utvrđeni u članu 43. stav (6) ovog Zakona.
(4) Predstavnik etažnih vlasnika sa još dva etažna vlasnika, koji su prikupljali potpise na zapisnik, utvrđuju i odgovaraju za vjerodostojnost podataka navedenih u zapisniku o donošenju odluke prikupljanjem potpisa.
(5) Etažni vlasnik zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa može potpisati sa sigurnim elektronskim potpisom u skladu sa posebnim propisima.
(6) Odluka donesena na način iz stava (1) ovog člana je obavezujuća za sve etažne vlasnike u zgradi.
(7) Zapisnik sa odlukom iz stava (1) ovog člana, predstavnik etažnih vlasnika obavezno postavlja na oglasnu tablu ili neko drugo vidno mjesto u zgradi, s tim da je dužan učiniti nevidljivim lične podatke etažnih vlasnika.

Član 45.
(Obaveze etažnih vlasnika)

(1) Etažni vlasnik je dužan dostaviti predstavniku etažnih vlasnika fotokopiju dokumenta o vlasništvu, u roku od 30 dana od dana sticanja prava vlasništva na posebnom dijelu.
(2) Etažni vlasnik dužan je, u javnom interesu, a u cilju zaštite života ljudi i imovine, redovno plaćati minimalnu naknadu za održavanje i upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade iz člana 31. ovog Zakona ili može obavezu plaćanja minimalne naknade za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, prenijeti na punomoćnika ili zakupca njegovog posebnog dijela, putem ugovora, uz naznaku da plaćanje vrši u ime i za račun etažnog vlasnika i uz obavezu da je on jemac za izvršenje obaveze plaćanja, a jedan primjerak ugovora kojim se rješava pitanje plaćanja naknade i jemstva je dužan dostaviti upravitelju lično ili putem predstavnika etažnih vlasnika.
(3) Etažni vlasnici su dužni uplatiti sredstva za održavanje zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, a u slučaju da je zbog neobezbjeđenja sredstava došlo do ugrožavanja života i zdravlja ljudi i imovine, odgovorni su etažni vlasnici.
(4) Etažni vlasnici dužni su iz sredstava zajedničke rezerve nadoknaditi štetu nastalu na posebnom dijelu kao posljedica neodržavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade, ukoliko za isto nije ugovoreno osiguranje zajedničkih dijelova zgrade.
(5) Etažni vlasnik koji iz bilo kojeg razloga ne koristi svoj posebni dio duže od tri mjeseca neprekidno i iz tog razloga nije u mogućnosti učestvovati u odlučivanju etažnih vlasnika zgrade, obavezan je pisano ovlastiti predstavnika etažnih vlasnika, drugog etažnog vlasnika ili treću osobu, da u njegovo ime može donositi odluke iz člana 43. stav (1) ovog Zakona, izuzev odluke iz tačke f), g), s), t) i u), za koje se daje posebno ovlaštenje za svaku odluku.
(6) Etažni vlasnik koji ima primjedbe na izvještaj upravitelja, dužan je iste dostaviti upravitelju putem predstavnika etažnih vlasnika ili neposredno, do kraja narednog mjeseca od mjeseca u kojem je upravitelj podnio izvještaj.
(7) Pri zaključivanju kupoprodajnog ugovora, etažni vlasnik je dužan dostaviti potvrdu upravitelja da je izmirio obaveze po osnovu upravljanja zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.
(8) Etažni vlasnici su dužni osigurati zajedničke dijelove i uređaje zgrade od osnovnih rizika, odnosno potresa, požara, oluje, udara groma, izljeva vode iz vodovodnih i kanalizacijskih cijev te drugih rizika specifičnih za područje na kojem se zgrada nalazi (rizika klizanje tla i odronjavanje zemljišta, rizika poplava, bujica i visokih voda i slično), kao i od odgovornosti za štetu prema trećim osobama.

Član 46.
(Predstavnik etažnih vlasnika)

(1) Predstavnik etažnih vlasnika je fizička osoba iz reda etažnih vlasnika predmetne zgrade koju biraju etažni vlasnici na skupu etažnih vlasnika.
(2) Ako ugovorom o uzajamnim odnosima etažnih vlasnika nije drugačije regulisano, obaveze predstavnika etažnih vlasnika su:

a) zastupa etažne vlasnike u vezi sa upravljanjem i održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade u skladu sa ovim Zakonom, posebnim propisima i međuvlasničkim ugovorom,
b) saziva i vodi sastanak etažnih vlasnika,
c) izvršava odluke etažnih vlasnika i dogovara sa upraviteljem poslove održavanja u skladu sa odlukama etažnih vlasnika,
d) izradi prijedlog odluke o kućnog redu, koju dostavlja etažnim vlasnicima na usvajanje,
e) koordinira i dogovara sa upraviteljem izradu i izvršenje godišnjeg plana i pojedinih poslova u vezi sa upravljanjem i održavanjem zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
f) kontroliše finansijsko stanje sredstava zgrade, redovno i namjensko trošenje sredstava,
g) kao supotpisnik potpisuje nalog za isplatu sa računa zgrade,
h) prati promjene etažnog vlasništva i promjene na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i o tome obavještava upravitelja,
i) potpisuje saglasnost na radni nalog upravitelja i kontroliše njegovo izvršavanje,
j) izradi izvještaj o svome radu u protekloj godini, koji dostavlja etažnim vlasnicima putem elektronske pošte do 1. februara iduće godine,
k) prijedlog godišnjeg plana za narednu godinu postavi na vidnom mjestu u svakom ulazu zgrade do 31. decembra tekuće godine i pošalje elektronskim putem etažnim vlasnicima,
l) godišnji izvještaj postavi na vidnom mjestu u svakom ulazu zgrade do 15. aprila i isti pošalje elektronskim putem etažnim vlasnicima,
m) vrši kontrolu provođenja godišnjeg plana održavanja i poboljšanja zajedničkih dijelova zgrade,
n) zaključuje ugovor na osnovu prethodno donesene odluke etažnih vlasnika o izdavanju u zakup zajedničkih dijelova i uređaja zgrade,
o) obavještava upravitelja o izdavanju u zakup zajedničkih dijelova zgrade,
p) dostavlja upravitelju kopije dokaza o vlasništvu etažnih vlasnika koji su mu dostavili isti, radi uvođenja u evidenciju,
r) utvrđuje i odgovara za vjerodostojnost podataka navedenih u zapisniku o odlučivanju etažnih vlasnika,
s) kod raskida ugovora sa upraviteljem usaglašava stanje novčanih sredstava na računu zgrade,
t) sa novoizabranim upraviteljem potpiše zapisnik o primopredaji zgrade na upravljanje,
u) u slučaju planiranog odsustva dužeg od pet, a najduže 30 dana, pisano određuje jednog od etažnih vlasnika za zamjenika, o čemu obavještava etažne vlasnike na prikladan način i pisano upravitelja,
v) izvršava i druge obaveze u skladu sa ovim Zakonom, posebnim propisima i ugovorom o uzajamnim odnosima etažnih vlasnika.

(3) Predstavnik etažnih vlasnika, koji bude opozvan od strane etažnih vlasnika ili na drugi način prestane obavljati funkciju predstavnika etažnih vlasnika, dužan je bez odlaganja, a najduže u roku od pet dana, dostaviti izabranom predstavniku:

a) svu dokumentaciju vezanu za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade,
b) ključeve od zajedničkih prostorija.

(4) Predstavnik etažnih vlasnika od dana donošenja odluke o opozivu, odnosno o odustanku od obavljanja poslova predstavnika etažnih vlasnika, nije ovlašten da raspolaže novčanim sredstvima na računu zgrade, odnosno da potpisuje naloge upravitelju.
(5) Zapisnik sa odlukom o opozivu i izboru predstavnika etažnih vlasnika, novoizabrani predstavnik etažnih vlasnika je dužan bez odlaganja, a najduže u roku od tri dana, dostaviti upravitelju na osnovu čega je upravitelj obavezan izvršiti promjenu supotpisnika na računu zgrade.
(6) Predstavnik etažnih vlasnika je dužan izvršavati obaveze iz stava (2) ovog člana s pažnjom dobrog domaćina.

POGLAVLJE VII. OBAVEZE JAVNIH PREDUZEĆA, GRADOVA, OPĆINA, VLASNIKA NOVOIZGRAĐENIH ZGRADA, INVESTITORA I DRUGIH OSOBA U UPRAVLJANJU I ODRŽAVANJU ZAJEDNIČKIH DIJELOVA I UREĐAJA ZGRADE

Član 47.
(Obaveze javnih preduzeća u održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrade)

Održavanje odgovarajućih instalacija ili njihovih dijelova zbog sigurnosti i kvaliteta usluge, upravitelj je obavezan povjeriti javnom komunalnom preduzeću, ako je to regulisano drugim propisima i ako se plaćanje za te radnje vrši na drugi način.

Član 48.
(Intervencije javnih preduzeća na zajedničkim dijelovima, uređajima i instalacijama u zgradi)

(1) Javna preduzeća imaju pravo da vrše intervencije na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i instalacijama u zgradi radi ubrzanja postupka naplate dugovanja od etažnih vlasnika koji koriste usluge javnih preduzeća, a iste ne plaćaju, na način da se ne ugrožava korištenje usluge ostalim etažnim vlasnicima, koji izmiruju svoje obaveze.
(2) O postupku intervencije iz stava (1) ovog člana, javna preduzeća su dužna pet dana ranije obavijestiti upravitelja zgrade putem pisanog obavještenja i predstavnika etažnih vlasnika putem obavijesti koja će biti postavljena na vidnom mjestu u zgradi.
(3) Ukoliko prilikom obavljanja intervencije iz stava (1) ovog člana, dođe do oštećenja na zajedničkim dijelovima, uređajima ili instalacijama zgrade, stana ili druge samostalne prostorije, javno preduzeće je dužno otkloniti kvar i nadoknaditit štetu etažnim vlasnicima.

Član 49.
(Obaveze gradova i općina za planiranje sredstava u budžetu)

(1) Gradovi i općine na području Unsko-sanskog kantona su dužni u budžetu svake godine planirati sredstva za finansiranje ili sufinansiranje radova hitne popravke na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.
(2) Sredstva iz stava (1) ovog člana koriste se u slučaju kada se ocijeni da su oštećenja takva da mogu ugroziti život i zdravlje ljudi.
(3) Ocjenu opravdanosti i prioritet korištenja sredstava iz stava (1) ovog člana utvrđuje nadležna urbanističko-građevinska ili komunalna inspekcija po službenoj dužnosti ili na osnovu zahtjeva upravitelja.
(4) Kada grad ili općina finansira ili sufinansira hitnu popravku na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, postupak hitne popravke provodi upravitelj, uz dogovor sa predstavnikom etažnih vlasnika.
(5) U slučaju iz stava (4) ovog člana upravitelj dostavlja gradu, odnosno općini pravdanje utrošenih sredstava sa svom potrebnom dokumentacijom (ugovor zaključen sa izvođačem radova, fakturu i sl).
(6) Sredstva za popravku i održavanje krovova i fasada zgrada graditeljskog naslijeđa i spomeničke vrijednosti koja se obezbjeđuju u budžetu grada, odnosno općine ne mogu biti manja od 20% ukupnih troškova popravke fasade.

Član 50.
(Obaveza Unsko-sanskog kantona za planiranje sredstava u budžetu)

(1) Ukoliko korisnik stana ima status raseljene osobe - prognanika i izbjeglice bez zaposlenja i prihoda ili status socijalno ugroženog stanovnika, naknadu iz člana 31. ovog Zakona uplaćuje upravitelju kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu politiku.
(2) Socijano ugroženim stanovnikom u smislu stava (1) ovog člana smatra se osoba kojoj je prema propisima Unsko-sanskog kantona, Federacije Bosne i Hercegovine i gradova, odnosno općina, priznato pravo na stalnu novčanu pomoć, a što se dokazuje rješenjem nadležnog centra za socijalni rad.
(3) Kantonalno ministarstvo nadležno za socijalnu politiku dužno je u budžetu planirati sredstva koja se koriste za isplatu naknade iz stava (1) ovog člana.

Član 51.
(Obaveze grada, odnosno općine)

(1) Grad, odnosno općina na području Unsko-sanskog kantona je dužna dostaviti Ministarstvu kopiju upotrebne dozvole za novoizgrađene zgrade u roku od 30 dana od dana izdavanja upotrebne dozvole.

(2) Gradsko, odnosno općinsko vijeće dužno je u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti Odluku o minimalnom iznosu mjesečne naknade za upravljanje i održavanje zajedničkih dijelova zgrade u skladu sa članom 31. ovog Zakona.
(3) Grad, odnosno općina na čijoj se teritoriji nalazi zgrada je dužna donijeti rješenje iz člana 19. ovog Zakona i jedan primjerak rješenja dostaviti Ministarstvu radi vođenja evidencije.

Član 52.
(Obaveza vlasnika novoizgrađene zgrade)

(1) Etažni vlasnici novoizgrađene zgrade dužni su izabrati upravitelja i predstavnika etažnog vlasnika u roku od tri mjeseca nakon uvođenja u posjed etažnih vlasnika čija ukupna korisna površina posebnih dijelova je veća od 50% ukupne korisne površine svih posebnih dijelova zgrade.
(2) Do ispunjenja uvjeta iz stava (1) ovog člana, upravljanje i održavanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade obavlja investitor samostalno ili putem pravne osobe registrovane za pojedine poslove, a troškove snose etažni vlasnici i investitor srazmjerno korisnoj površini vlasništva na posebnom dijelu.
(3) Investitor je dužan upravitelju predati kopiju projektne dokumentacije u pisanoj i elektronskoj formi u roku od mjesec dana nakon preuzimanje zgrade i potpisivanja ugovora o upravljanju i održavanju.
(4) Radovi održavanja na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade, a na koje se odnosi garantni rok su obaveza investitora.
(5) Investitor je obavezan o ispunjenju uvjeta iz stava (1) ovog člana, pisano obavijestiti etažne vlasnike, u roku od sedam dana po ispunjenju uvjeta.
(6) Ukoliko etažni vlasnici u roku iz stava (1) ovog člana ne izvrše izbor upravitelja, investitor novoizgrađene zgrade je obavezan odmah obavijestiti grad, odnosno općinu, na čijoj se teritoriji nalazi zgrada, da odrediti upravitelja za prinudno upravljanje.

Član 53.
(Prava i obaveze investitora ili korisnika posebnog dijela nadzidane zgrade)

Investitor ili korisnik nadzidanog posebnog dijela zgrade, od ulaska u posjed posebnog dijela zgrade, ima sva prava i obaveze koja su ovim Zakonom propisane za etažnog vlasnika.

Član 54.
(Prava i obaveze osobe koja stan koristi po osnovu rješenja nadležnog organa i vanknjižnog vlasnika)

Osoba koja je stekla stanarsko pravo, a stan nije otkupila, osoba koja stan koristi privremeno po rješenju organa uprave, vanknjižni vlasnik i bespravni korisnik do iseljenja, ima sva prava i obaveze koje su ovim Zakonom propisane za etažnog vlasnika te su obavezni plaćati i minimalnu naknadu shodno odredbi člana 31. ovog Zakona.

Član 55.
(Nepoznati vlasnik)

Za posebne dijelove zgrade za koje se utvrdi da je vlasnik nepoznat, sva vlasnička prava i obaveze, u smislu ovog Zakona preuzima u ime grada, odnosno općine organ nadležan za stambene poslove na čijoj se teritoriji zgrada nalazi.

Član 56.
(Izuzeće obaveze plaćanja minimalne naknade)

Za stanove koji su zapečaćeni od strane organa uprave, zbog vođenja upravnog postupka, ne plaća se minimalna naknada za upravljanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade.

POGLAVLJE VIII. NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 57.
(Nadzor nad primjenom ovog Zakona)

(1) Upravni nadzor nad primjenom ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo.
(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog Zakona i podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog Zakona vrše kantonalna i gradska, odnosno općinska inspekcija.
(3) Nadležnu inspekciju za vršenje inspekcijskog nadzora iz stava (2) ovoga člana, određuje Kantonalna uprava za inspekcijske poslove i grad, odnosno općina svojim propisom o organizaciji uprave i upravnih službi.

Član 58.
(Nadzor Ministarstva)

(1) Ministarstvo u vršenju nadzora nad primjenom ovog Zakona:

a) daje stručna uputstva i objašnjenja za primjenu ovog Zakona,
b) donosi rješenje o obavljanju poslova upravitelja,
c) ukida rješenje o obavljanju poslova upravitelja,
d) donosi Listu upravitelja ovlaštenih za obavljanje poslova upravitelja,
e) traži dostavu dokumentacije i podataka koji su značajni za vršenje nadzora iz tačke b) i c) ovog stava,
f) podnosi zahtjev za inspekcijski pregled nadležnoj inspekciji,
g) rješava po žalbi protiv upravnog akta nadležne gradske, odnosno općinske službe donesenog na osnovu člana 51. stav (3) ovog Zakona,
h) preduzima i druge mjere i vrši druge pravne radnje u cilju provođenja nadzora.

(2) Ministarstvo je dužno da vodi evidenciju zgrada koja sadrži ulicu i broj zgrade, grad, odnosno općinu na kojoj se zgrada nalazi, broj katastarske čestice, spratnost zgrade, broj posebnih dijelova i njihovu korisnu površinu, ime i prezime predstavnika etažnih vlasnika, podatke o upravitelju.
(3) Ministarstvo je dužno da vodi evidenciju o predstavnicima etažnih vlasnika koja sadrži ime (ime oca) i prezime, datum i mjesto rođenja, broj telefona i adresu stanovanja.
(4) Ministarstvo je dužno da pri vođenju evidencije vodi računa o zaštiti ličnih podataka.

Član 59.
(Inspekcijski nadzor)

(1) U vršenju inspekcijskog nadzora kantonalni inspektor ovlašten je da kontolira rad gradske, odnosno općinske inspekcije i upravitelja i to:

a) da li je upravitelj pravna osoba koja posjeduje rješenje Ministarstva o ispunjavanju uvjeta za obavljanje poslova upravitelja,
b) da li je upravitelj ispunjava uvjete propisane rješenjem Ministarstva i Pravilnikom o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja,
c) kvalifikacijsku strukturu zaposlenih kod upravitelja,
d) da li je upravitelj dostavio primjerak ugovora o upravljanju Ministarstvu u zakonskom roku,
e) kontrolira rad gradske, odnosno općinske inspekcije i pruža stručnu pomoć u primjeni odredbi ovog Zakona,
f) rješenjem nalaže poduzimanje mjera gradskom, odnosno općinskom inspektoru u provođenju odredbi ovog Zakona,
g) da li je gradonačelnik, odnosno općinski načelnik donio rješenje kojim je određen prinudni upravitelj sa Liste ovlaštenih upravitelja,

(2) U vršenju inspekcijskog nadzora gradski, odnosno općinski inspektor ovlašten je da kontrolira rad upravitelja i etažnih vlasnika i to:

a) da li su etažni vlasnici zaključili ugovor o međuvlasničkim odnosima u skladu sa odredbama ovog Zakona,
b) da li su etažni vlasnici postupili u skladu sa članova 9. do 12. ovog Zakona,
c) da li su etažni vlasnici izvršili izbor upravitelja u skladu sa odredbama ovog Zakona,
d) da li su etažni vlasnici zaključili ugovor o upravljanju sa upraviteljem u skladu sa odredbama ovog Zakona,
e) da li su etažni vlasnici raskinuli ugovor o upravljanju sa upraviteljem u skladu sa odredbama ovog Zakona,
f) da li je upravitelj nakon raskida ugovora prebacio neiskorištena sredstva zgrade na transakcijski račun novoizabranog upravitelja,
g) da li je upravitelj primio zgradu na upravljanje putem zapisnika,
h) da li su etažni vlasnici donijeli odluku u skladu sa članovima 25., 42., 43. i 44. ovog Zakona,
i) da li je upravitelj postupio u skladu sa članovima 27. i 28. ovog Zakona,
j) da li su etažni vlasnici obezbijedili finansijska sredstva za izvršenje hitne i nužne popravke.
k) da li etažni vlasnici i upravitelj raspolažu sredstvima u skladu sa članom 33. Zakona,

l) da li upravitelj i prinudni upravitelj obavlja poslove upravljanja i održavanja u skladu sa članovima 38., 39., 40. i 41. ovog Zakona,
m) da li etažni vlasnici izvršavaju svoje obaveze utvrđene u članu 45. ovog Zakona,
n) da li predstavnik etažnih vlasnika izvršava obaveze utvrđene u članu 46. ovog Zakona,
o) da li investitor izvršava obaveze iz člana 52. ovog Zakona.

Član 60.
(Rješenje inspektora)

(1) U provođenju nadzora inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti nad radom upravitelja te podnositi prekršajne prijave protiv upravitelja i etažnih vlasnika kod nadležnog suda.

(2) Inspektor rješenjem naređuje izvršenje određenih mjera i određuje rok za njihovo izvršenje u skladu sa zakonom.

(3) Zbog učestalih nepravilnosti u radu upravitelja, odnosno ako upravitelj ne obavlja povjerene mu poslove ili prestane ispunjavati uvjete za obavljanje poslova upravitelja, inspektor može predložiti Ministarstvu ukidanje izdanog rješenja.

Član 61.
(Izjavljivanje žalbe na rješenje inspektora)

(1) Na rješenje i zaključak o dozvoli izvršenja kantonalnog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno zaključka direktoru Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

(2) Na rješenje i zaključak o dozvoli izvršenja gradskog, odnosno općinskog inspektora može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja, odnosno zaključka nadležnom kantonalnom inspektoru organiziranom unutar Kantonalne uprave za inspekcijske poslove.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja ako se radi o poduzimanju hitnih mjera u općem interesu koji se ne mogu odlagati ili ako bi uslijed odlaganja izvršenja bila nanesena znatna materijalna šteta ili ako bi bili ugroženi životi i zdravlje ljudi.

Član 62.
(Postupak po žalbama i pred nadležnim sudom)

(1) Rješenje po žalbama iz člana 61. stav (1) i (2) ovog Zakona mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

(2) Rješenje doneseno po žalbi iz člana 61. stav (1) ovog Zakona je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Bihaću.

(3) Postupci pokrenuti kod nadležnog suda po sporovima o primjeni ovog Zakona smatraju se hitnim.

POGLAVLJE IX. KAZNENE ODREDBE

Član 63.
(Prekršaj etažnog vlasnika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj etažni vlasnik ako:

a) prisvoji, oštećuje ili na drugi način ugrožava zajedničke dijelove zgrade (član 9. stav (6) ovog Zakona),
b) ne odobri ulazak u stan, odnosno drugu samostalnu prostoriju upravitelju ukoliko je to potrebno radi sprječavanja štete na drugim posebnim dijelovima i uređajima zgrade, odnosno zajedničkim prostorijama ili radi hitnog održavanja zajedničkih dijelova i uređaja (član 10. stav (3) ovog Zakona),
c) ako vrši promjene na svom posebnom dijelu suprotno članu 11. stav (1) ovog Zakona,
d) ako predstavniku etažnih vlasnika ne dostavi pisani dokaz da je otuđio svoj posebni dio ili mu promjenio namjenu (član 12. stav (4)),
e) ako notaru ili advokatu pri zaključenju kupoprodajnog ugovora ne dostavi potvrdu upravitelja da je izmirio obaveze po osnovu održavanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade (član 12. stav (5)),
f) ako nakon isteka dvije godine prinudne uprave odbije da učestvuje u postupku izbora upravitelja i izvrši izbor upravitelja u skladu sa članom

14. Zakona, odnosno članom 19. stav (6) ovog Zakona,

g) ako bez odgađanja ne prijavi upravitelju uzrok neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi za koju je saznao da je nastala na zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade i na posebnim dijelovima zgrade, ako od istog prijeti opasnost ostalim dijelovima zgrade (član 26. stav (4) ovog Zakona),
h) ako bez odlaganja ne omogući izvođenje radova hitne intervencije u dijelu koji se odnosi na njegov posebni dio ili kada se ti radovi moraju izvesti iz prostora njegovog posebnog dijela zgrade (član 26. stav (5) ovog Zakona),
i) izvrši izbor više od jednog upravitelja za zgradu ili više od jednog predstavnika etažnih vlasnika zgrade (član 43. stav (2) ovog Zakona),
j) ako vrši prikupljanje potpisa na zapisnik bez utvrđivanja vjerodostojnosti podataka koji se unose u zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa (član 44. stav (3) ovog Zakona),
k) ne izvršava obaveze propisane članom 45. ovog Zakona,
l) koji potpiše radni nalog upravitelja bez prethodne pisane saglasnosti predstavnika etažnih vlasnika (član 46. stav (2) tačka i) ovog Zakona),
m) na zahtjev Ministarstva ne dostavi traženu dokumentaciju i podatke značajne za vršenje upravnog nadzora (član 58. stav (1) tačka e) ovog Zakona).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 2.000,00 KM kaznit će se osoba iz člana 53. i 54. ovog Zakona, ako je počinila prekršaj propisan u stavu (1) ovog člana.

Član 64.
(Prekršaj upravitelja)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj upravitelj ako:

a) jedan primjerak ugovora ne dostavi Ministarstvu, u roku propisanom u članu 20. stav (3) ovog Zakona,
b) u predviđenom roku ne prebaci neiskorištena sredstva zgrade na transakcijski račun novoizabranog upravitelja (član 22. stav (4) ovog Zakona),
c) ne izvrši hitnu popravku na način propisan u članu 26. ovog Zakona,
d) utvrdi da je potrebno izvršiti nužnu popravku, ali ne sačini zapisnik o utvrđenom stanju, predmjer i predračun radova sanacije i rekonstrukcije te isti ne dostavi etažnim vlasnicima (član 28. stav (2) i (3) ovog Zakona),
e) prestankom ovlaštenja za upravljanje, bez odgađanja ne položi račun o zajedničkoj rezervi i ostatak preda novom upravitelju (član 32. stav (8) ovog Zakona),
f) izvrši naplatu naknade suprotno odredbi članu 34. ovog Zakona,
g) izvrši isplatu naknade izabranom predstavniku etažnih vlasnika suprotno odredbi člana 35. stav (3) ovog Zakona,
h) ne izvršava obaveze propisane članom 38. ovog Zakona,
i) za određene radove održavanja zajedničkih dijelova zgrade angažuje podizvođača i ispostavi račun etažnim vlasnicima na iznos koji nije isti iznosu računa podizvođača prema upravitelju (član 39. ovog Zakona),
j) kada ne postupi u skladu sa članom 40. Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se i odgovorna osoba upravitelja za prekršaj iz stava (1) ovog člana.
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se pravna osoba i fizička osoba-obrtnik koji obavlja poslove upravitelja bez rješenja Ministarstva iz člana 17. ovog Zakona.
(4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se bivši upravitelj ako prestankom ovlaštenja za upravljanje, bez odgađanja ne položi račun o zajedničkoj rezervi i ostatak ne preda novom upravitelju (član 32. stav (8) ovog Zakona) i za prekršaj ako ne izvršava obavezu propisanu članom 38. stav (1) tačka ff).
(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba bivšeg upravitelja za prekršaj iz stava (4) ovog člana.

Član 65.
(Prekršaj predstavnika etažnih vlasnika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj predstavnik etažnih vlasnika ako:

a) izvrši potpisivanje ugovora sa upraviteljem bez prethodno pribavljene saglasnosti etažnih vlasnika na tekst ugovora (član 20. stav (2) ovog Zakona),
b) ako vrši prikupljanje potpisa na zapisnik bez utvrđivanja vjerodostojnosti podataka koji se unose u zapisnik o donošenju odluke prikupljanjem potpisa (član 44. stav (4) ovog Zakona),
c) ne izvršava obaveze propisane u članu 46. stav (2) ovog Zakona.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj bivši predstavnik etažnih vlasnika, ako ne izvršava obaveze propisane u članu 46. stav (3), (4) i (5) ovog Zakona.

Član 66.
(Prekršaj investitora novoizgrađene zgrade)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj investitor novoizgrađene zgrade ako ne vrši upravljanje i održavanje zajedničkim dijelovima i uređajima zgrade u skladu sa članu 52. ovog Zakona.
(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorna osoba investitora za prekršaj iz stava (1) ovog člana.
(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj investitor novoizgrađene zgrade ako upravitelju ne preda kopiju projektne dokumentacije u skladu sa članu 52. stav (3) ovog Zakona.

POGLAVLJE X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 67.
(Donošenje podzakonskih propisa)

(1) Ministar će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti:

a) Pravilnik o uvjetima za obavljanje poslova upravitelja iz člana 16. ovog Zakona,
b) Uputstvo o sadržaju obrasca „Evidencija zgrada, stanova, samostalnih prostorija i etažnih vlasnika“ iz člana 38. stav (5) ovog Zakona.

(2) Do donošenja podzakonskih propisa iz stava (1) ovog člana primjenjivat će se podzakonski propisi koji su bili na snazi do donošenja ovog Zakona.

Član 68.
(Započeti postupci)

Ako je do dana stupanja na snagu ovog Zakona, upravni postupak pokrenut kod nadležnog organa, a nije doneseno prvostepeno rješenje ili je rješenje poništeno i vraćeno prvostepenom organu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti po odrebama ovog Zakona.

Član 69.
(Pravno dejstvo ranije sklopljenih ugovora i izabrani predstavnici)

(1) Međuvlasnički ugovori i ugovori sklopljeni između etažnih vlasnika i upravitelja do dana stupanja na snagu ovoga Zakona važe do sklapanja novih odgovarajućih ugovora.
(2) Predstavnici etažnih vlasnika izabrani do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju s radom kao predstavnici etažnih vlasnika izabrani na osnovu ovoga Zakona.
(3) Upravitelji koji su upravljali zgradama do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nastavljaju obavljati djelatnost kao upravitelji i na osnovu ovoga Zakona.
(4) Upravitelji iz stava (3) ovoga člana dužni su svoj rad uskladiti s ovim Zakonom u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Član 70.
(Prestanak primjene ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 32/12).

Član 71.
(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija u ovom Zakonu odnosi se podjednako na osobe muškog i ženskog spola, bez obzira na rod imenice upotrijebljen u tekstu Zakona.

Član 72.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-371/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1244.

Na osnovu člana 9. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 10/03, 7/09, 19/13 i 9/17) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21) na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o razrješenju članova
Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Rifet Emrić razrješava se dužnosti člana i vršioca dužnosti predsjedavajućeg Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona.

Enes Demirović razrješava se dužnosti člana Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona.

Član 2.

Lica iz člana 1. ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-365/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1245.

Na osnovu člana 12. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), člana 9. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 10/03, 7/09, 19/13 i 9/17) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o imenovanju predsjedavajućeg i članova Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Imenuju se predsjedavajući i članovi Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona na mandat od pet godina i to:

1. Rifet Emrić, predsjedavajući,
2. Asmir Crnkić, član,
3. Alen Alagić, član.

Član 2.

Imenovana lica iz člana 1. ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-366/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1246.

Shodno odredbama člana 34. i 35. Zakona o unutrašnjim poslovima Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 13/16, 16/17 i 8/24) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“ broj: 9/17 i 11/21), postupajući po zahtjevu Kahrić Hasana, na prijedlog Komisije za izbor, imenovanja i finansijsko-administrativna pitanja, na 21. redovnoj

sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U KU
o razrješenju člana Nezavisnog odbora

Član 1.

Kahrić Hasan razrješava se dužnosti člana Nezavisnog odbora.

Član 2.

Imenovani iz člana 1. ove Odluke obavezan je Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-368/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1247.

Na osnovu člana 84. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 30/97, 7/02, 70/8, 48/11, 100/14, 36/18 i 61/22) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o izmjeni Odluke o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Unsko-sanskog kantona

Član 1.

U Odluci o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona”, broj: 17/22 – prečišćeni tekst i 2/24) u članu 4. stav (2) riječ: „aprila” zamjenjuje se riječju: „oktobra”.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-374/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1248.

Shodno odredbama člana 21., 23. i 24., a u vezi sa članom 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Komisije za izbor, imenovanja i finansijsko-administrativna pitanja, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o izmjenama Odluke o izboru predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova radnih tijela Skupštine Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Ovom Odlukom mijenja se Odluka o izboru predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova radnih tijela Skupštine Unsko-sanskog kantona za mandatni period 2022.-2026. godine u osnovnom tekstu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 4/24).

U članu 2. tačka 2. mijenja se i glasi:
2. ime: „Agan Bunić“ zamjenjuje se imenom: “Šuhret Fazlić”.

Član 2.

U članu 3. tačka 3. mijenja se i glasi:
3. ime: „Agan Bunić“ zamjenjuje se imenom: „Abid Mulalić“.

Član 3.

U članu 8. tačka 2. mijenja se i glasi:
2. ime: „Abid Mulalić“ zamjenjuje se imenom: „Elvir Risović“.

Član 4.

U članu 10. tačka 5. mijenja se i glasi:
5. ime: „Šuhret Fazlić“ zamjenjuje se imenom: „Elvir Risović“.

Član 5.

Imenovana lica iz ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u

skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-367/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1249.

Na osnovu člana 25. stav (2) Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 4/12) i člana 95. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Komisije za pravdu, ljudska prava, građanske slobode i jednakopravnost spolova, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

O D L U K U
o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Unsko-sanskog kantona

Član 1.

Ovom Odlukom mijenja se Odluka o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Unsko-sanskog kantona u osnovnom tekstu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 1/21 i 21/22).

U članu 1. tačka 2. mijenja se i glasi:
„2. „Sandra Krasnići - delegat ispred Udruženja Albanaca Unsko-sanskog kantona iz Velike Kladuše“.

U istom članu tačka 5. glasi:
„5. Eniz Begić - delegat ispred Udruženja Njemaca, razrješava se dužnosti člana Vijeća nacionalnih manjina“.

Član 2.

Imenovano lice iz člana 1. tačka 2. ove Odluke imenuje se na preostali period do isteka mandata svih članova Vijeća.

Član 3.

Lica iz člana 1. ove Odluke obavezna su Uredu za borbu protiv korupcije Unsko-sanskog kantona podnijeti prijavu imovine u skladu sa odredbama Zakona o prijavljivanju i postupku provjere podataka o imovini nosioca javnih funkcija u Unsko-sanskom kantonu („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 17/22, 10/23 i 20/24).

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-369/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1250.

Na osnovu člana 96., a u vezi sa članom 115. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog zastupnika Hušić Jasmina, na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Nacrt Zakona o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i građenju.

Član 2.

Zadužuje se Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša da u roku od 30 dana provede javnu raspravu o nacrtu Zakona o izmjenama Zakona o prostornom uređenju i građenju.

Član 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-372/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1251.

Na osnovu člana 96., a u vezi sa članom 115. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na prijedlog Vlade Unsko-sanskog kantona, na 21. redovnoj

sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.

Član 2.

Zadužuje se Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da u roku od 30 dana provede javnu raspravu o nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o šumama.

Član 3.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-373/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

1252.

Na osnovu člana 93. i 96. stav (2) Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17 i 11/21), na 21. redovnoj sjednici, održanoj dana 9. 9. 2024. godine, Skupština Unsko-sanskog kantona d o n o s i

Z A K LJ U Č A K

Član 1.

Prihvata se Izvještaj o radu Nezavisnog odbora za period januar – juli 2024. godine.

Član 2.

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u „Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona“.

Broj: 01/1-2-45-375/24
9. septembra 2024. godine
Bihać

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

S A D R Ž A J

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

1242. Zakon o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona **1**
1243. Zakon o korištenju, upravljanju i održavanju zajedničkih dijelova i uređaja zgrada **45**
1244. Odluka o razrješenju članova Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona **73**
1245. Odluka o imenovanju predsjedavajućeg i članova Komisije za koncesije Unsko-sanskog kantona **73**
1246. Odluka o razrješenju člana Nezavisnog odbora **73**
1247. Odluka o izmjeni Odluke o neposrednom učešću osiguranih lica u troškovima korištenja zdravstvene zaštite na teritoriji Unsko-sanskog kantona **74**
1248. Odluka o izmjenama Odluke o izboru predsjedavajućeg, zamjenika predsjedavajućeg i članova radnih tijela Skupštine Unsko-sanskog kantona **74**
1249. Odluka o izmjenama Odluke o imenovanju članova Vijeća nacionalnih manjina Unsko-sanskog kantona **75**
1250. Zaključak broj: 01/1-2-45-372/24 od 9. 9. 2024. godine **75**
1251. Zaključak broj: 01/1-2-45-373/24 od 9. 9. 2024. godine **75**
1252. Zaključak broj: 01/1-2-45-375/24 od 9. 9. 2024. godine **76**

OBAVJEŠTENJE

Obavještavamo pravna i fizička lica da godišnja pretplata za internet izdanje „Službenog glasnika Unsko-sanskog kantona“ za ovu godinu iznosi 200 KM, a za elektronsku verziju jednog broja (CD) 10 KM. Pretplata se može izvršiti na transakcijski račun broj 3380002210005877 u korist budžeta USK-a, vrsta prihoda 722651, budžetska organizacija 1102001, identifikacijski broj 4263639340002. Izdavač: Vlada Unsko-sanskog kantona, Ulica Alije Đerzeleza broj 2. Bihać; Telefon 316-000; Za izdavača: Emina Miljković; Redakcija i pretplata: tel. 316-019, email: sluzbeniglasnikusk@vladausk.ba.

ANNEX 8A

UNBI: Senate Decision on Adoption of the Proposal of the Statute of the University of Bihac (Bosnian version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email:kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAĆ
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T

Broj: 06 - 813/2025
Bihać, 06. 02. 2025.

Na osnovu člana 61. Statuta Univerziteta u Bihaću, a u vezi člana 143. Zakona o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona („Sl. glasnik USK", broj: 26/24), na CII (stodrugoj) redovnoj sjednici Senata Univerziteta u Bihaću održanoj dana 06. 02. 2025. godine, donesena je sljedeća

O D L U K A
o usvajanju Prijedloga Statuta Univerziteta u Bihaću

I

Usvaja se u formi Prijedloga tekst Statuta Univerziteta u Bihaću.

II

Prijedlog Statuta iz tačke I ove Odluke dostavit će se Upravnom odboru Univerziteta u Bihaću i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta radi davanja prethodnog mišljenja shodno članu 82. stav (1) Zakona o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona ("Sl. glasnik USK", broj: 26/24).

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Senata
Prof. dr. Atif Hodžić

Dostavljeno:
- Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK
- Upravni odbor Univerziteta u Bihaću
- a/a

ANNEX 8B

UNBI: Senate Decision on Adoption of the Proposal of the Statute of the University of Bihac (English version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihać
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAC
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihac
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T E

Number: 06 – 813/2025
Bihac, 06.02.2025.

Based on Article 61 of the Statute of the University of Bihac and in connection with Article 143 of the Law on Higher Education in the Una-Sana Canton ("Official Gazette of USK", number: 26/24), at the CII (one hundred and second) regular session of the Senate of the University of Bihac held on 06.02.2025, was made the following

D E C I S I O N

on the adoption of the Proposal
for the Statute of the University of Bihac

I

In the form of a Proposal is adopted the text of the Statute of the University of Bihac.

II

The proposal of the Statute from point I of this Decision will be submitted to Management Board of the University of Bihac and the Ministry of Education, Science, Culture and Sports for the purpose of providing a preliminary opinion in accordance with Article 82, paragraph (1) of the Law on Higher Education in the Una-Sana Canton ("Official Gazette of USK", number: 26/24).

III

The Decision enters into force on the day of its adoption.

President of the Senate
Prof. dr. Atif Hodžić

Delivered to:
- Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Una-Sana Canton
- Management Board of the University
- a/a

ANNEX 9A

UNBI: Senate Decision on Harmonization of the Text of the Statute of the University of Bihac (Bosnian version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email:kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAĆ
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T

Broj: 06 – 1343/2025
Bihać, 06. 03. 2025.

Na osnovu člana 61. Statuta Univerziteta u Bihaću, a u vezi sa aktom Ministarstva obrazovanja, nauke, culture i sporta Unsko-sasnkog kantona, broj: 10-04-2479-2/25 od 24. 02. 2025. godine, na XXVI (dvadesetšestoj) elektronskoj sjednici Senata Univerziteta u Bihaću održanoj u periodu od 05. 03. – 06. 03. 2025. godine, donesena je sljedeća

O D L U K A
o usaglašavanju teksta
Statuta Univerziteta u Bihaću,
broj: 06-813/2025 od 06. 02. 2025. godine

I

U Statutu Univerziteta u Bihaću, broj: 06-813/2025 od 06. 02. 2025. godine, vrši se usaglašavanje teksta Statuta, kako slijedi:

Član 1.

U članu 17. Statuta u stavu (7) iza riječi „Upravnom odboru“ dodaju se riječi „i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta“.

Član 2.

U članu 39. iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:
(2) Odluku o osnivanju Centara iz stava (1) donosi Senat Univerziteta uz konsultacije sa Ministarsvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta.
Dosadašnji stavovi (2), (3), (4) i (5) postaju stavovi (3), (4), (5) i (6).

Član 3.

U članu 61. u stavu (1) dodaje se nova tačka o) koja glasi:
o) Daje prethodnu saglasnost na Listu kandidata za izbor rektora Univerziteta i dekana/direktora organizacionih jedinica Univerziteta.

Dosadašnja tačka o) postaje tačka p).

Član 4.

U članu 68. stav (2) mijenja se i glasi:
(2) Rektora bira i razrješava Senat tajnim glasanjem nadpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Senata uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora Univerziteta na mandat od četiri godine i može biti ponovno izabran još jedan mandat.

Član 5.

U članu 103. u stavu (1) riječi „Senat Univerziteta" mijenjaju se riječima „Upravni odbor Univerziteta".

Član 6.

U članu 221. u stavu (2) riječi „radnik" mijenjaju se riječju „nastavnik".

II

Nakon donošenja Odluke o usaglašavanju teksta Statuta od strane Senata Univerziteta iste odredbe bit će ugrađene u tekst Statuta i čine sastavni dio usvojenog Statuta Univerziteta, broj: 06-813/2025 od 06. 02. 2025. godine, koji će se dostaviti Upravnom odboru Univerziteta i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

UNIVERSITAS STUDIORUM BIHACENSIS
UNIVERZITET U BIHAĆU
УНИВЕРЗИТЕТ У БИХАЋУ
MCMXCVII

Predsjednik Senata:
Prof. dr. Atif Hodžić

Dostavljeno:
- Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK
- Upravni odbor Univerziteta
- a/a

ANNEX 9B

UNBI: Senate Decision on Harmonization of the Text of the Statute of the University of Bihac (English version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihać
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAC
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihac
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T E

Number: 06 – 1343/2025
Bihac, 06.03.2025.

Based on Article 61 of the Statute of the University of Bihac, and in connection with the act of the Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Una-Sana Canton, number: 10-04-2479-2/25 dated 24.02.2025, at the XXVI (twenty-sixth) electronic meeting of the Senate of the University of Bihac, held in the period from 05.03. - 06.03.2025, was made the following

D E C I S I O N

on harmonization of the text
of the Statute of the University of Bihac,
number: 06-813/2025 dated 06.02.2025.

I

In the Statute of the University of Bihac, number: 06-813/2025 from 06.02.2025, the text of the Statute is harmonized as follows:

Article 1.

In Article 17 of the Statute, in paragraph (7), after the words "Management board", the words "and Ministry of Education, Science, Culture and Sports" shall be added.

Article 2.

In Article 39, a new paragraph (2) is added after paragraph (1), which reads:
(2) The decision on the establishment of the Center referred to in paragraph (1) is made by the Senate of the University in consultation with the Ministry of Education, Science, Culture and Sports.
The previous positions (2), (3), (4) and (5) become positions (3), (4), (5) and (6).

Article 3.

In Article 61, paragraph (1), a new item o) is added:
o) Gives prior consent to the list of candidates for the election of the rector of the University and deans/directors of organizational units of the University.

The previous point o) becomes point p).

Article 4.

In Article 68, paragraph (2) is amended to read:

(2) The Rector is elected and dismissed by the Senate by secret ballot by a majority of the total number of Senate members with the prior consent of the University Management board for a term of four years and may be re-elected for second term.

Article 5.

In Article 103, in paragraph (1), the words "University Senate" are replaced by the words "University Management Board".

Article 6.

In Article 221, paragraph (2), the words "worker" are replaced by the words "teacher".

II

After the decision on harmonization of the text of the Statute by the Senate of the University, the same provisions will be incorporated into the text of the Statute and form an integral part of the adopted Statute of the University, number: 06-813/2025 dated 06.02.2025 which will be submitted to the Management Board of the University and the Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Una-Sana Canton.

III

The Decision enters into force on the day of its adoption.

President of the Senate
Prof. dr. Atif Hodžić

Delivered to:
- Ministry of Education, Science, Culture and Sports of the Una-Sana Canton
- Management Board of the University
- a/a

ANNEX 10A

UNBI: Statute of the University of Bihac (Bosnian version)

UNIVERZITET U BIHAĆU **UNIVERSITY OF BIHAC**

STATUT UNIVERZITETA U BIHAĆU

Bihać 2025.

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 12. stav (2) i člana 16. stav (2) alineja 2) Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 59/07 i 59/09), člana 79. stav (2) tačka b), 81., 82. i 143. Zakona o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 26/24), Senat Univerziteta na 102. redovnoj sjednici održanoj 6.2.2025. i 26. elektronskoj sjednici od 6.3.2025. godine donosi:

STATUT
UNIVERZITETA U BIHAĆU

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(*Predmet Statuta*)

Ovim Statutom uređuje se organizacija visokoškolske ustanove, organi i način rada, upravljanje i rukovođenje visokoškolskom ustanovom, organizacija i nadležnost organizacionih jedinica univerziteta, upravljanje osiguranjem kvaliteta na visokoškolskim ustanovama, zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica, način izbora članova upravnog odbora iz reda akademske zajednice, organizacija nastavnog, umjetničkog, naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, kao i način organiziranja i realizovanja studijskih programa, način implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System), kriteriji i postupak za izbor u akademska i naučno-istraživačka zvanja, obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču, akademska, finansijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i članica u pravnom prometu, način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom, način realizacije statusnih promjena i osnivanja novih organizacionih i podorganizacionih jedinica, kriterije za provođenje procesa interne institucionalne evaluacije i interne evaluacije studijskih programa, kao i rada akademskog osoblja te vrednovanje i izvještavanje o rezultatima provedene evaluacije, vrste, djelokrug i način organizacije rada organa visokoškolske ustanove, oblik i nivo učešća studenata u radu organa visokoškolske ustanove, način izjašnjavanja i donošenja odluka organa visokoškolske ustanove, odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici, vođenje evidencije i druga pitanja od značaja za rad Univerziteta u skladu sa Zakonom.

Član 2.
(*Obaveza usklađivanja akata*)

Ovaj Statut je osnovni opći akt Javne ustanove Univerziteta u Bihaću (u daljem tekstu Univerzitet) i svi akti koje donose organi Univerziteta i njegove organizacione jedinica moraju biti u saglasnosti s njim.

Član 3.
(*Osnovni ciljevi*)

(1) Univerzitet je javna visokoškolska ustanova, obavezna na pružanje jednakih uslova svima, bez direktne ili indirektne diskriminacije po osnovama spola, rase, spolnog određenja, bračnog statusa, boje, jezika, vjere, političkih ili drugih ubjeđenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, pripadnosti nacionalnoj zajednici, imovinskog statusa, rođenja, invalidnosti, ili po drugom sličnom osnovu, položaju ili okolnosti, ovlašćena za pružanje usluga visokog obrazovanja te usluga u oblasti naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, sa ciljem da:

a) Stiče, čuva, prenosi i razvija kulturu i utemeljena naučna i umjetnička znanja i vrijednosti putem objedinjenog naučno-nastavnog, naučno-istraživačkog i umjetničkog rada;

b) Ostvaruje optimalnu saradnju sa univerzitetima i drugim visokoškolskim, naučno - istraživačkim i drugim subjektima u zemlji i inostranstvu, radi razmjene iskustava, saradnje u obrazovanju, nauci, umjetnosti i u drugim srodnim oblastima te ujednačavanja/maksimiziranja standarda visokog obrazovanja;
c) Stekne vodeću ulogu u oblasti unapređenja znanja i naučne misli;
d) Ostvari lidersku poziciju u naučnom, obrazovnom, umjetničkom, kulturnom, društvenom i ekonomskom razvoju; i
e) Ustanovi, kontinuirano održava i kritički preispituje najviše standarde u nastavi, kontinuiranom učenju i primjeni stečenih znanja.

(2) Ciljevi iz stava (1) ovog člana, kao opšti i primarni, usklađeni su i primjenjuju se sa ciljevima i principima sadržanim u pravnoj i drugoj regulativi na nivou Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Unsko-sanskog kantona, uz punu autonomiju, ostvarivanje akademskih sloboda, odnosno nepovredivost akademskog prostora, te puno ostvarivanje prava na visoko obrazovanje, a bez bilo kakvog pravno neosnovanog uticaja organa javne vlasti i bilo kojih drugih subjekata iz zemlje i inozemstva.

Član 4.
(*Sadržaj Statuta*)

Ovim Statutom, posebno se regulišu sljedeća pitanja:

a) Principi institucionalne autonomije Univerziteta i akademske slobode;
b) Organizacija i djelatnost;
c) Zastupanje i predstavljanje;
d) Organizacija i nadležnost organizacionih jedinica;
e) Akademska, finansijska i druga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu;
f) Statusne promjene i formiranje novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
g) Finansiranje, ostvarivanje prihoda, upravljanje i raspolaganje sredstvima i imovinom;
h) Obaveze Univerziteta prema osnivaču - Skupštini USK (dalje: Osnivač);
i) Ovlaštenja Univerziteta i lica ovlaštenih za zastupanje u pravnom prometu;
j) Broj članova Senata Univerziteta (dalje: Senat), te postupak/način njihovog izbora;
k) Broj članova Nastavno naučnog vijeća fakulteta (dalje: NNV)
l) Organ upravljanja i drugi organi, njihove nadležnosti, način odlučivanja, te pravila izbora i imenovanja;
m) Način organizovanja i izvođenja studija;
n) Pravila studiranja, prava i obaveze studenata;
o) Učešće studenata u radu pojedinih organa Univerziteta;
p) Organizacija naučno-istraživačkog i umjetničkog rada;
r) Prava i obaveze akademskog i ostalog osoblja;
s) Kriteriji i postupci za dodjelu akademskih zvanja/titula, te izbora u naučno-nastavna i saradnička zvanja;
t) Načini implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (*European Credit Transfer System* – dalje: ECTS);
u) Interna evaluacija i osiguranje kvaliteta;
v) Javne isprave i evidencije;
z) Javnost rada na Univerzitetu;
aa) Priznavanje stepena i diploma;
bb) Opšti akti Univerziteta i način njihovog donošenja, te
cc) Druga pitanja koja se, s obzirom na njihov značaj za rad Univerziteta i u skladu sa zakonskim propisima, regulišu odredbama ovoga Statuta.

POGLAVLJE II - PRINCIPI INSTITUCIONALNE AUTONOMIJE UNIVERZITETA

Član 5.
(*Autonomija Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima puni pravni subjektivitet i uživa potpunu autonomiju u obavljanju svoje djelatnosti, uključujući i ovlaštenja utvrđena Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (dalje: Okvirni zakon), kao što su:

a) Raspolaganje i upravljanje nepokretnom imovinom koja je u njegovom vlasništvu, u skladu sa zakonskim propisima i, kada je to neophodno, uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača;
b) Sticanje sredstava iz bilo kojih zakonitih izvora i upravljanje istima;
c) Raspolaganje finansijskim sredstvima iz vlastitih prihoda;
d) Predlaganje iznosa i ubiranje sredstva od participacije i školarine studenata i drugih naknada, u skladu sa zakonom i drugim pravnim propisima, te odlukama nadležnih organa;
e) Izbor upravnih i rukovodnih organa i utvrđivanje njihovih mandata, shodno zakonskim propisima;
f) Samostalno uređivanje organizacije rada i aktivnosti, na način utvrđen općim aktima;
g) Izbori u akademska i istraživačka zvanja;
h) Izbor i zapošljavanje akademskog, istraživačkog i drugog osoblja;
i) Donošenje kriterija za upis i prijem studenata na svim studijskim ciklusima,
j) Donošenje studijskih programa;
k) Ustanovljavanje pravnih odnosa sa studentima;
l) Samostalno kreiranje, razvijanje, donošenje i primjenjivanje nastavnih planova i programa, te naučno-istraživačkih projekata;
m) Osnivanje organizacionih jedinica (fakulteta, akademija, visokih škola, instituta, Studentskog centra) i podorganizacionih jedinica (zavoda, laboratorija, centara, instituta i dr.), u skladu sa važećim propisima;
n) Kreiranje, organizovanje i izvođenje studija i akumuliranja i transfera ECTS bodova kao i izdavanje odgovarajućih diploma i dodataka diplomama, odnosno drugih adekvatnih javnih isprava;
o) Utvrđivanje strukture i trajanja akademske godine;
p) Osnivanje komercijalnih preduzeća za obrazovne i istraživačke svrhe, u skladu sa zakonskim propisima;
r) Sklapanje sporazuma sa drugim visokoškolskim institucijama u BiH i inozemstvu:
s) Nabavka roba, radova i usluga, te
t) Druga ovlaštenja, neophodna za efikasno obavljanje djelatnosti/funkcija Univerziteta.

(2) Sindikalno i studentsko organizovanje na Univerzitetu se vrši u skladu s važećim propisima, bez ikakvog upliva univerzitetskih organa, organa organizacionih jedinica Univerziteta i rukovodnih lica, a učešće sindikalnih i studentskih predstavnika u radu pojedinih organa/tijela se ostvaruje u skladu sa važećim pravnim propisima.

Član 6.
(*Nepovredivost prostora*)

(1) Prostor Univerziteta je nepovrediv i, bez odobrenja Rektora Univerziteta (u daljem tekstu: Rektor) ili rukovodioca organizacione jedinice te drugih lica koja Rektor ovlasti, pristup njemu nemaju policijski i drugi organi za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela.

(2) Izuzetno, u cilju sprečavanja izvršenja krivičnog djela ili zaustavljanja izvršenja krivičnog djela, može se odstupiti od stava (1) ovog člana i preduzeti neophodne mjere, s tim da se o tome odmah obavijesti Rektor, odnosno rukovodilac organizacione jedinice.

Član 7.
(*Odgovornost Univerziteta*)

(1) Univerzitet svoju djelatnost obavlja na način kojim pokazuje odgovornost državi, građanima, studentima i zaposlenom osoblju.
(2) Odgovornost podrazumijeva naročito:
a) Donošenje i dosljednu primjenu ovoga Statuta;
b) Objavljivanje godišnjih izvještaja, sa prikazom njegovih aktivnosti, te statističkim podacima koji omogućavaju da se rad Univerziteta može evaluirati;
c) Objavljivanje godišnjih revizorskih finansijskih izvještaja, u obliku koji je u skladu sa računovodstvenim standardima, koje propisuju važeći propisi iz te oblasti, i
d) Davanje javnosti na uvid, u štampanom ili elektronskom obliku, svih informacija i dokumentacije, vezanih za rad Univerziteta, osim onih koji su zakonom zaštićeni.
(3) Univerzitet je obavezan provoditi i pratiti politike:
a) Transparentnog i pravovremenog postupanja
b) Kvalitetnog i potpunog informiranja, te pravovremene komunikacije
c) Ostvarivanja minimalno 60% prolaznosti na svakom ciklusu studija
d) Etičkog ponašanja osoblja i studenata
e) Podrške usavršavanju radnika
f) Implementacije Plana integriteta Univerziteta.
(4) Politike iz stava (3) ovog člana, kao i druge politike Univerziteta mogu se regulisati posebnim aktima koje donosi Senat.

Član 8.
(*Pristup visokom obrazovanju*)

(1) Pristup visokom obrazovanju imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završila srednju ili odgovarajuću školu u inostranstvu sa srednjoškolskom obrazovnom ispravom koja daje pristup visokom obrazovanju u zemlji u kojoj je stečena.
(2) Pristup visokom obrazovanju ne može biti ograničen direktno ili indirektno na osnovu spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine, broja godina ili nekog drugog statusa.
(3) Stavovi (1) i (2) ovog člana se u punoj mjeri, kao i na državljane BiH, bez ikakve diskriminacije, odnose i na strane državljane i lica bez državljanstva, shodno odgovarajućim načelima i principima u Evropskom prostoru visokog obrazovanja, u smislu afirmacije principa mobilnosti studenata i nastavnika.

Član 9.
(*Ostali oblici autonomije*)

Univerzitet ima akademsku i finansijsku autonomiju, a njegovo osoblje i studenti uživaju slobodu udruživanja i izražavanja, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

POGLAVLJE III - PRAVNI SUBJEKTIVITET

Član 10.
(*Svojstvo pravnog lica*)

(1) Univerzitet ima svojstvo pravnog lica i u okviru registrovane djelatnosti istupa samostalno, sa obimom ovlaštenja utvrđenim zakonskim propisima.
(2) U pravnom prometu sa trećim licima Univerzitet ima sva prava i obaveze, odgovarajući pri tome svojom imovinom (potpuna odgovornost).

Član 11.
(*Naziv i sjedište Univerziteta*)

(1) Univerzitet posluje pod nazivom: „Javna ustanova Univerzitet u Bihaću" - „Universitas studiorum Bihigiensis", dok skraćeni naziv glasi „Univerzitet u Bihaću".
(2) Sjedište Univerziteta je u Bihaću , ulica Pape Ivana Pavla II broj 2/2.
(3) Univerzitet može vršiti svoju djelatnost i organizovati rad i van svog sjedišta, u skladu sa zakonom.
(4) Univerzitet može vršiti promjene naziva i sjedišta, u skladu sa zakonskim propisima.

Član 12.
(*Zastupanje i predstavljanje*)

(1) Univerzitet zastupa i predstavlja rektor, bez ograničenja ovlaštenja, u okviru upisane djelatnosti.
(2) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti, rektora zamjenjuje jedan od prorektora, kojega on pismeno ovlasti, pri čemu ima sva prava, obaveze i odgovornosti rektora.
(3) U slučaju spriječenosti, ako nije dato ovlaštenje, rektora, zamjenjuje, sljedećim redoslijedom, prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta, prorektor za nastavu i studentska pitanja, te prorektor za NIR i međuuniverzitetsku saradnju.
(4) Rektor može svoja ovlaštenja prenijeti i na druge radnike, putem generalnih i pojedinačnih punomoći/rješenja.
(5) Rektor, u skladu sa zakonom, budžetom i finansijskim planovima i u okviru redovne djelatnosti Univerziteta, samostalno odlučuje u pravnim poslovima čija vrijednost ne prelazi iznos od 100.000,00 KM.

Član 13.
(*Prijedlog Budžeta*)

(1) Univerzitet je obavezan da, u skladu sa zakonom utvrđenim rokovima, podnosi godišnji prijedlog budžeta, u skladu sa zakonom.
(2) Prijedlog budžeta predstavlja zahtjev za obezbjeđenje sredstava od strane Osnivača, potrebnih za rad Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica u sljedećoj budžetskoj godini.
(3) Univerzitet može u skladu sa dokumentom okvirnog budžeta srednjoročno planirati budžetske potrebe za planski period do 5 godina.

Član 14.
(*Pečat, žig i znak Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima pečat okruglog oblika prečnika 50 mm, sa sljedećim tekstom: “UNIVERZITET U BIHAĆU-UNIVERSITAS STUDIORUM BIHIGIENSIS MCMXCVII”, sa znakom Univerziteta u sredini pečata, ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom.
(2) Univerzitet ima mali pečat, prečnika 20 mm, istog oblika i sadržaja kao i pečat iz stava (1) ovog člana.

(3) Univerzitet ima suhi žig za ovjeru diplome i drugih odgovarajućih dokumenata, sa oblikom, veličinom i sadržajem, iz stava (1) ovog člana.
(4) Univerzitet može imati znak, kao i druge simbole u skladu sa statutom.
(5) Bliže odredbe o broju pečata i načinu njihovog korištenja i čuvanja utvrđuju se općim aktom Univerziteta.
(6) Pečat, suhi žig i štambilj Univerziteta su pod punom zakonskom zaštitom.

Član 15.
(*Pečat organizacione jedinice*)
(1) Organizaciona jedinica Univerziteta ima pečat.
(2) Pečat organizacione jedinice sadrži tekst pečata Univerziteta iz člana 14. ovog Statuta i naziv organizacione jedinice.

Član 16.
(*Udruživanje Univerziteta*)
Radi ostvarivanja svojih osnovnih zadataka, Univerzitet se može udruživati u domaće i međunarodne univerzitetske i druge asocijacije.

Član 17.
(*Pridružene članice*)
(1) Univerzitet može zaključiti ugovore o pridruživanju sa pravnim subjektima (ustanove, zavodi, laboratorije, instituti, biblioteke, centri i dr.) u svojstvu pridružene članice za koju Univerzitet, prema mišljenju Senata, ima poseban interes.
(2) Pravni subjekti iz stava (1) ovog člana zadržavaju svojstvo samostalnog pravnog lica.
(3) Pravni subjekt koji dobije status pridružene članice stiče pravo da uz svoj naziv koristi oznaku „Pridružena članica Univerziteta u Bihaću“.
(4) Pridružena članica može koristiti informacioni i bibliotečki sistem Univerziteta, te istraživačku opremu i druge resurse, pri čemu se ova kao i druga pitanja bliže uređuju posebnim ugovorom između Univerziteta i pridružene članice u skladu sa zakonom i ovim statutom.
(5) Subjekti iz stava (1) ovog člana Univerzitetu dostavljaju odluku nadležnog tijela tog subjekta i obrazloženi prijedlog za sticanje statusa pridružene članice Univerziteta.
(6) Obrazloženi prijedlog iz stava (5) ovog člana obavezno sadrži sljedeće podatke:
a) ukupan broj radnika,
b) broj nastavnog ili naučnog osoblja,
c) prostor, oprema, biblioteka, nastavna i naučna sredstva od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti ustanove,
d) bilans stanja, bilans uspjeha i finansijski izvještaj za prethodnu godinu,
(7) Odluku o prihvatanju prijedloga za sticanje statusa pridružene članice donosi Senat i dostavlja na saglasnost Upravnom odboru i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona.
(8) Na posebni ugovor između Univerziteta i pravnog subjekta saglasnost daju Senat i Upravni odbor Univerziteta, svako iz svoje nadležnosti.

Član 18.
(*Upis Univerziteta u registre*)
(1) Univerzitet je upisan u Registar, kojeg vodi nadležni sud u Bihaću, i u odgovarajući Registar Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona (dalje: Ministarstvo).

(2) U registre iz stava (1) ovog člana se upisuju i organizacione jedinice Univerziteta sa granicama ovlaštenja u pravnom prometu, koje su utvrđene ovim Statutom.

Član 19.
(*Izvori finansiranja*)

(1) Univerzitet, u skladu sa Zakonom, obezbjeđuje sredstva potrebna za obavljanje svoje djelatnosti, iz budžeta Kantona, sticanjem vlastitih sredstava, donacija i drugih izvora.
(2) Osnovu za budžetsko finansiranje iz stava (1) ovog člana predstavlja: potreban broj nastavnog i nenastavnog osoblja prema Standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja na području USK, materijalni troškovi, kapitalna ulaganja i troškovi u skladu sa vizijom razvoja Univerziteta, te druge, od strane Univerziteta predložene, a od Skupštine Kantona prihvaćene Budžetske pozicije.
(3) Univerzitet i organizacione jedinice u njegovom sastavu raspolažu stečenim vlastitim prihodima, shodno propisima, ovom Statutu, te programskim i planskim dokumentima Univerziteta.

Član 20.
(*Djelatnost Univerziteta*)

(1) Djelatnost Univerziteta je:
a) Visoko obrazovanje;
b) Obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje na drugom mjestu nepomenuto (cjeloživotno obrazovanje);
c) Izdavanje knjiga;
d) Izdavanje novina;
e) Izdavanje časopisa i sličnih periodičnih izdanja;
f) Izdavanje zvučnih zapisa;
g) Ostale izdavačke djelatnosti;
h) Ostale konsultantske usluge i izrada softvera;
i) Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima;
j) Izrada i upravljanje bazama podataka;
k) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u tehničkim i tehnološkim naukama;
l) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim naukama;
m) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u humanističkim naukama;
n) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim naukama;
o) Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja;
p) Ostali pravni poslovi;
r) Tehničko ispitivanje i analiza;
s) Obrazovanje odraslih, ostalo obrazovanje i poučavanje;
t) Djelatnost sportskih objekata i stadiona;
u) Ostale sportske djelatnosti;
v) Zdravstveno-preventivna praksa;
z) Ispitivanje i kontrola prehrambenih proizvoda, naftnih derivata i voda;
aa) Umjetničko i književno stvaralaštvo i scenska umjetnost;
bb) Pružanje konsultantskih usluga u vezi sa računarskom opremom (hardver);
cc) Poslovni i menadžment konsalting;
dd) Ostale rekreativne djelatnosti;
ee) Djelatnost organizacija za zbrinjavanje invalida;

ff) Pomoćne djelatnosti za uzgoj životinja;
gg) Pomoćne usluge u šumarstvu;
hh) Ostala prerađivačka industrija;
ii) Ostali smještaj;
jj) Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane;
kk) Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa;
ll) Izdavanje računarskih igara;
mm) Emitiranje radijskog programa;
nn) Emitiranje televizijskog programa;
oo) Računarsko programiranje;
pp) Savjetovanje u vezi s računarima;
rr) Upravljanje računarskom opremom i sistemom;
ss) Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima;
tt) Internetski portali;
uu) Pravne djelatnosti;
vv) Odnosi s javnošću i djelatnosti saopćavanja;
zz) Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem;
aaa) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji;
bbb) Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti;
ccc) Djelatnosti agencija za zapošljavanje;
ddd) Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima;
eee) Tehničko i stručno srednje obrazovanje;
fff) Obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko
ggg) Obrazovanje i poučavanje u području sporta i rekreacije;
hhh) Obrazovanje i poučavanje u području kulture;
iii) Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju;
jjj) Djelatnosti opće medicinske prakse;
kkk) Djelatnosti specijalističke medicinske prakse;
lll) Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom;
mmm) Izvođačka umjetnost; i
nnn) Pomoćne djelatnsoti u izvođačkoj umjetnosti.

(2) Organizacione jedinice obavljaju djelatnost u okviru registrirane djelatnosti Univerziteta iz stava (1) ovog člana.

(3) U skladu sa zakonom Univerzitet/organizacione jedinice mogu proširiti odnosno promijeniti djelatnost.

(4) U okviru djelatnosti visokog obrazovanja, Univerzitet u Bihaću obavlja naučno-istraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a može obavljati i druge poslove kojima se komercijaliziraju rezultati naučno-istraživačkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.

(5) Univerzitet integrira funkcije svih organizacionih jedinica u svom sastavu, a posebno fakulteta, tako što provodi jedinstvenu politiku čiji je cilj stalno unaprijeđenje kvaliteta nastave, usavršavanje naučno-istraživačkog i umjetničkog stvaralaštva.

(6) Univerzitet obavlja djelatnost neposredno ili preko svojih organizacionih jedinica.

Član 21.

(*Promjena djelatnosti Univerziteta*)

Univerzitet može vršiti promjenu, odnosno proširivanje djelatnosti, na način i po postupku utvrđenom zakonskim propisima.

POGLAVLJE IV - ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

Član 22.

(*Unutrašnja organizacija Univerziteta*)

(1) Unutrašnja organizacija Univerziteta je uslovljena njegovim osnovnim zadacima, društvenim funkcijama i potrebom da se obezbijede optimalni uslovi za ostvarivanje registrovane djelatnosti.

(2) Unutrašnjom organizacijskom strukturom, odnosno zajedničkim i povezanim radom svih organizacionih jedinica, na Univerzitetu se prvenstveno obezbjeđuju optimalni uslovi za ostvarivanje osnovnih zadataka u obrazovnom, naučno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, naučno-istraživačkom i umjetničkom radu.

Član 23.

(*Organizacijska struktura*)

(1) Unutrašnja organizacijska struktura Univerziteta, za obavljanje svojih djelatnosti, zasniva se na uspostavljanju organizacionih jedinica: fakulteta, visokih škola, akademija i instituta; i podorganizacionih jedinica.

(2) Objedinjene poslovne funkcije i podrška nastavi i naučno-istraživačkom i umjetničkom radu Univerziteta ostvaruju se u Rektoratu.

(3) Organizacijska struktura iz stavova (1) i (2) ovoga člana ima za svrhu da se pri ostvarivanju osnovnih zadataka, društvenih funkcija i djelatnosti dosljedno primjenjuju važeći pravni propisi i opšti akti, kao i provođenje programskih i drugih aktivnosti iz nadležnosti rada Univerziteta, te zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova od strane njegovih radnika.

Član 24.

(*Rukovođenje Univerzitetom*)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor.

(2) Rektoru u radu pomažu:

a) Prorektor za nastavu i studentska pitanja;
b) Prorektor za naučno-istraživački rad i međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu;
c) Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta;
d) Generalni sekretar;

(3) Rektor, u skladu sa svojim ovlaštenjima, ima pravo na samostalno donošenje odluka iz domena rukovođenja Univerzitetom i odgovoran je za zakonitost i svrsishodnost istih.

(4) Rektorat čine: kabinet rektora, uredi prorektora, centri i zajedničke službe Univerziteta.

(5) Zajedničkim službama Univerziteta rukovodi generalni sekretar.

(6) Unutrašnja organizacija i raspored radnih mjesta će biti uređeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

Član 25.

(*Grupacije nauka i umjetnosti*)

(1) Senat Univerziteta može donijeti odluku o formiranju Grupacija nauka i umjetnosti.

(2) Grupacije nauka i umjetnosti (dalje: Grupacije), formiraju se za određene oblasti nauke/umjetnosti, a u njihov sastav ulaze organizacione jedinice sa pripadajućim studijskim odsjecima i visokim školama.

(3) Odredbe kojima se bliže utvrđuju kompetencije Grupacija, način njihovog zajedničkog rada, angažiranja nastavno-naučnog kadra sadrži opšti akt kojeg donosi Senat, na prijedlog nastavno-naučnih vijeća organizacionih jedinica.

POGLAVLJE V - UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

Član 26.

(*Organizacione jedinice*)

(1) U sastavu Univerziteta ustanovljavaju se organizacione jedinice bez svojstva pravnog lica.

(2) Prava, obaveze i odgovornosti, broj i naziv organizacione jedinice, ovlaštenja u pravnom prometu i druga pitanja odnosa Univerziteta i organizacione jedinice utvrđuju se Zakonom i Statutom.

(3) Organizacione jedinice upisuju se u sudski registar.

(4) Organizacione jedinice koje su organizovane na Univerzitetu su:

a) Ekonomski fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-85/98 od 09. jula 1998.)
b) Pravni fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-86/98 od 09. jula 1998.)
c) Pedagoški fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-84/98 od 09. jula 1998.)
d) Tehnički fakultet (Mašinski fakultet osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-5/96 od 10. 02. 1996., transformiran u Tehnički fakultet Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-96/99 od 21. jula 1999.)
e) Biotehnički fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-83/98 od 09. jula 1998.)
f) Fakultet zdravstvenih studija (osnovan kao Viša medicinska škola Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-87/98 od 09. jula 1998. preimenovana u Visoku zdravstvenu školu uz Saglasnost Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK broj: 10-05-8923-UP-1-2/06 od 18. oktobra 2006. te je Odlukom Skupštine USK broj 01-02-4-560/17 od 19. juna 2017. transformirana u Fakultet zdravstvenih studija)

(5) Islamski pedagoški fakultet (Ugovor o udruživanju broj:15/1. 612-52/97 od 30. juna 1997.) ostaje u sastavu Univerziteta čiji je status regulisan navedenim Ugovorom.

(6) Univerzitet može ustanoviti i druge organizacione jedinice.

Član 27.

(*Osnivanje nove organizacione jedinice*)

(1) Univerzitet može, u skladu sa zakonskim propisima i odlukama nadležnih organa, ustanoviti i druge organizacione jedinice, kao i dijeliti ih, spajati, proširivati i ukidati.

(2) Elaborat iz stava (1) ovog člana priprema komisija od pet članova koju imenuje Senat.

(3) Senat utvrđuje prijedlog odluke i Elaborat iz stava (2) ovog člana upućuje Upravnom odboru.

(4) Upravni odbor donosi odluku na osnovu prijedloga Senata.

(5) Odluka o osnivanju organizacione jedinice se dostavlja Ministarstvu na licenciranje.

Član 28.

(*Ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu*)

(1) Organizacione jedinice Univerziteta istupaju u pravnom prometu pod nazivom Univerziteta i svojim nazivom.

(2) U pravnom prometu sa trećim licima, organizacione jedinice imaju ograničena ovlaštenja u skladu sa upisanom djelatnošću, kao i poseban obračun rezultata poslovanja koji Finansijska služba podnosi Upravnom odboru jednom godišnje.

(3) Organizacione jedinice mogu preuzimati obaveze u pravnom prometu sa trećim licima isključivo u okviru sredstava koja se vode na njihovom podračunu i u skladu sa usvojenim finansijskim planovima.

Član 29.

(*Zastupanje organizacione jedinice*)

(1) U okviru upisane djelatnosti, u pravnom prometu, organizacione jedinice zastupaju njihovi rukovodioci - dekani i direktori.

(2) U slučaju spriječenosti ili odsutnosti, dekana zamjenjuje prodekan, a direktora radnik te organizacione jedinice, po posebnom pismenom ovlaštenju, pri čemu imaju sva prava, obaveze i odgovornosti dekana, odnosno direktora.

(3) U slučaju spriječenosti, ako nije dato ovlaštenje, dekana zamjenjuje, sljedećim redoslijedom - prodekan za nastavu i studentska pitanja, te prodekan za NIR.

Član 30.

(*Sredstva za obavljanje djelatnosti*)

(1) Univerzitet stiče sredstva za obavljanje svoje djelatnosti iz:

a) Sredstava osnivača;
b) Sredstava fondova, donacija i poklona;
c) Vlastitih prihoda u skladu sa zakonom i drugim propisima, i
d) Drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Pravilnikom o vrsti, načinu i rokovima raspoređivanja vlastitih prihoda utvrđuje se raspodjela vlastitih prihoda Univerziteta/organizacionih jedinica u procentima i iznosima.

(3) Prihodi koje organizacione jedinice ostvaruju u obavljanju naučno-istraživačkog rada, vode se na posebnom računu, a način raspolaganja tim sredstvima organizacionih jedinica utvrđuje se Pravilnikom iz stava (2) ovog člana i finansijskim planom Univerziteta/organizacionih jedinica.

(4) Svi prilivi i odlivi sredstava se vode na jedinstvenom računu Trezora USK, u skladu sa zakonskom i drugim propisima iz oblasti budžetskog i trezorskog poslovanja.

Član 31.

(*Subjektivitet organizacionih jedinica*)

(1) U organizacionim jedinicama se izvode naučno-nastavni, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački i drugi programi obrazovanja.

(2) Organizacione jedinice nemaju pravni subjektivitet, ali imaju akademska i finansijska ovlaštenja utvrđena pravnim propisima i ovim Statutom, i preuzimaju odgovornost za ista unutar Univerziteta.

Član 32.

(*Podorganizacione jedinice*)

(1) Na Univerzitetu su uspostavljene podorganizacione jedinice:

a) Podorganizacione jedinice pri Rektoratu;
b) Jedinica za reviziju;
c) Centar za monitoring i osiguranje kvaliteta;
d) Institut Tehničkog fakulteta;
e) Računarski centar na Tehničkom fakultetu;
f) Centar za društvena i kineziološka istraživanja na Pedagoškom fakultetu;
g) Centar za istraživanja u humanističkim i prirodnim naukama na Pedagoškom fakultetu;
h) Laboratorija Biotehničkog fakulteta; i
i) Laboratorija Fakulteta zdravstvenih studija.

(2) Organizacione jedinice mogu imati podorganizacione jedinice za potrebe organizovanja svojih djelatnosti i to: studijske odsjeke i visoke škole sa jednim ili više studijskih programa, institute, klinike, centre, zavode, laboratorije, radionice, tv stanice, radio stanice, formativne centre, klubove i dr. u kojima se povezuje nauka, odnosno umjetnost i praksa sa visokim obrazovanjem, a u čijem radu mogu učestvovati i studenti, kao i naučno-stručni radnici i umjetnici koji nisu angažovani u nastavnom procesu.

(3) Odluku o osnivanju podorganizacionih jedinica iz stava (2) ovog člana, odnosno ukidanju podorganizacionih jedinica iz stava (1) i (2) ovog člana donosi Upravni odbor na prijedlog Senata a na osnovu utemeljenog zahtjeva NNV-a.

Član 33.

(*Saosnivanje samostalnih naučnih organizacija/ustanova*)

Univerzitet može biti saosnivač samostalnih naučnih organizacija/ustanova, pri čemu se međusobni odnosi Univerziteta i drugih saosnivača regulišu posebnim sporazumom.

Član 34.

(*Ovlaštenja u obavljanju naučno-istraživačkog rada i cjeloživotnog učenja*)

(1) Organizacione jedinice Univerziteta, u pravnom prometu sa trećim licima imaju posebna ovlaštenja u obavljanju naučno-istraživačkog rada i cjeloživotnog učenja.

(2) Naučno-istraživačka djelatnost obuhvata objavljivanje rezultata naučno-istraživačkog rada, osposobljavanje i usavršavanje naučnih radnika i obezbjeđenje uslova u naučno-istraživačkoj i umjetničkoj djelatnosti.

(3) Naučno-istraživački rad obuhvata fundamentalna, razvojna i primijenjena istraživanja.

(4) U oblasti cjeloživotnog učenja, organizacione jedinice Univerziteta, uz prethodno doneseni program od strane Senata, mogu obavljati stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja za treća lica putem kurseva, seminara i drugih oblika povremenog obrazovanja, koja nisu definisana stepenima obrazovanja, uz izdavanje odgovarajućih uvjerenja.

Član 35.

(*Studijski odsjek*)

(1) Studijski odsjeci su podorganizacione jedinice organizacionih jedinica koje se formiraju ukoliko se na organizacionoj jedinici izvode studijski programi iz više obrazovnih ili naučnih područja.

(2) Na Univerzitetu su uspostavljeni sljedeći odsjeci:

a) na Biotehničkom fakultetu

- Prehrambeni odsjek,

- Poljoprivredni odsjek,
- Šumarski odsjek,
- Odsjek Zaštita okoliša,

b) na Pedagoškom fakultetu
- Odsjek za primarni odgoj i obrazovanje,
- Odsjek za predmetnu nastavu,
- Umjetničko-nastavnički odsjek,
- Odsjek za jezike i književnost,
- Odsjek Tjelesni odgoj i sport,

c) na Tehničkom fakultetu
- Mašinski odsjek,
- Drvnoindustrijski odsjek,
- Građevinski odsjek,
- Elektrotehnički odsjek,
- Tekstilni odsjek

d) na Fakultetu zdravstvenih studija
- Odsjek Sestrinstvo,
- Odsjek Sanitarno inženjerstvo,

e) na Islamskom pedagoškom fakultetu
- Odsjek Islamska vjeronauka,
- Odsjek Socijalna pedagogija i duhovna skrb.

Član 36.
(Nadležnosti odsjeka)

(1) Nadležnosti odsjeka u realizaciji nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog rada su:
a) predlaganje angažmana akademskog osoblja u cilju realizacije plana pokrivenosti nastave,
b) organizacija i izvođenje nastavno-naučnog ili nastavno-umjetničkog rada definiranog studijskim programom,
c) organizacija i izvođenje praktične nastave,
d) priprema i predlaganje studijskih programa i nastavnih predmeta i njihovo permanentno usavršavanje,
e) praćenje realizacije utvrđenih nastavnih programa i nastavnih predmeta,
f) praćenje rada i uspjeha studenata i predlaganje mjera za njihovo poboljšanje,
g) predlaganje NNV-u objavljivanja konkursa za izbor u akademska i naučnoistraživačka zvanja, kao i sastava komisija za izbor,
h) predlaganje angažiranja naučnih i stručnih lica i umjetnika za obavljanje eksperimentalne i praktične nastave,
i) rješavanje tekućih organizacionih i stručnih pitanja u okviru odsjeka,

(2) Senat donosi smjernice vezane za rad odsjeka, kao podorganizacione jedinice.

Član 37.
(*Matičnost fakulteta*)

Matičnost fakulteta za naučne oblasti utvrđuje se posebnim aktom Senata, na temelju relevantnih usvojenih dokumenata, akademske prakse i međunarodnih standarda.

POGLAVLJE VI - POSLOVNE FUNKCIJE I PODRŠKA NASTAVI

Član 38.
(*Rektorat*)

(1) Radi objedinjavanja poslovnih funkcija i podrške naučno-nastavnom procesu, rukovodnim, stručnim i izvršnim poslovima u okviru obavljanja osnovnih, stručnih, dopunskih i pratećih djelatnosti na Univerzitetu organizira se Rektorat, kao posebna organizaciona jedinica.
(2) Putem Rektorata organizira se rad i rukovodi radom Univerziteta, što se preciznije uređuje Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu sa važećim propisima.
(3) Rektorat kao posebna organizaciona jedinica ne upisuje se u sudski registar.

Član 39.
(*Podorganizacione jedinice pri Rektoratu*)

(1) Podorganizacione jedinice pri Rektoratu su:
a) Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa,
b) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava,
c) Centar za interdisciplinarne studije,
d) Centar za istraživanje i razvoj,
e) Centar za digitalizaciju i informisanje,
f) Centar za studentski standard,
g) Centar za neciklično obrazovanje,
h) Centar za ravnopravnost spolova.

(2) Odluku o osnivanju centara iz stava (1) donosi Senat Univerziteta uz konsultacije sa Ministarstvom.
(3) Unutrašnja organizacija, način rukovođenja i upravljanja kao i druga pitanja od značaja za rad podorganizacionih jedinica iz stava (1) ovog člana utvrđuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Univerziteta, kao i posebnim općim aktom Univerziteta, zakonom i ovim statutom.
(4) Centrom rukovodi voditelj centra iz reda nastavnika u radnom odnosu s punim radnim vremenom, a bira se na period od četiri godine.
(5) Voditelje centara iz stava (1) ovog člana bira i razrješava Senat Univerziteta na prijedlog rektora.
(6) Senat može posebnim odlukama uspostaviti i druge centre pri Rektoratu.

Član 40.
(*Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa*)

(1) Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost proučavanje i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine, s naglaskom na izučavanja jezika, književnosti i historije područja Unsko-sanskog kantona.
(2) Glavne oblasti izučavanja koje se tiču jezika u sklopu Centra su:
a) nove naučne spoznaje i pristupi proučavanja bosanskog jezika,
b) specifičnosti jezika u sjeverozapadnoj Bosni – zapadnobosanski dijalekt,
c) uticaji drugih jezika na bosanski, posebno jezički uticaji karakteristični za granična područja,
d) istraživanja historijskog razvoja bosanskog jezika na ovom prostoru.

(3) Glavne oblasti izučavanja koje se tiču književnosti u sklopu Centra su:

a) izučavanje književnih tokova i uticaja na ovom prostoru kroz prizmu teorije književnosti, historije književnosti ili književne kritike,
b) izučavanje usmene tradicije.

(4) Glavne oblasti izučavanja koje se tiču historije u sklopu Centra su:
a) dokumentacija i istraživanje historijskih perioda i događaja u BiH,
b) proučavanje uloge sjeverozapadne Bosne kao značajnog vojnog, kulturnog i političkog područja u historiji,
c) istraživanje migracija, trgovinskih ruta i kulturnih razmjena između Bosne i zemalja zapadno od Bosne kroz historiju.

(5) U okviru istraživačkog procesa, formira se saradnja s drugim institucijama u BiH – univerzitetima, istraživačkim centrima, muzejima, arhivima te se okuplja značajan broj stručnjaka iz navedenih oblasti – magistrante i doktorante (više asistente, docente, vanredne i redovne univerzitetske profesore).

(6) Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa organizira radionice, seminare i predavanja čineći važan obrazovni doprinos.

(7) Centar doprinosi očuvanju kulturno-historijskog identiteta regije te pruža doprinos naučnoj zajednici na nivou Bosne i Hercegovine i šire.

(8) Djelovanje Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa bliže se uređuje općim aktom Univerziteta

Član 41.

(*Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava*)

(1) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost obavljanje naučnoistraživačkih, razvojnih, stručnih, obrazovnih i informacijsko-dokumentacijskih poslova u oblasti zločina protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, s posebnim akcentom na aktualne teme, u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(2) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava je interdisciplinaran i pruža pomoć i podršku pri sticanju akademskog stepena iz oblasti prava na osnovu ponuđenih kurseva i drugih oblika saradnje zajedno sa članicama Univerziteta, djeluje i na osposobljavanju kadrova za naučnoistraživački rad iz oblasti istraživanja Centra, usavršavanja naučnih radnika i stvaranju uvjeta za sticanje novih, originalnih, naučno verificiranih i autentičnih spoznaja, znanja, pravila i metodologija njihove primjene, stvaranju dokumentacionog i literaturnog fonda kroz prikupljanje naučno-stručne literature i dokumenata, te njihovu sistematizaciju, klasifikacija i arhiviranje, provođenju edukacija o zločinima protiv čovječnosti i vrijednostima zaštićenim međunarodnim pravom.

(3) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava svoju djelatnost ostvaruje i saradnjom sa drugim sličnim institucijama, nevladinim organizacijama, domaćim i međunarodnim tijelima koja se bave pitanjima ljudskih prava kao i programima nekičnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja.

(4) Radi obavljanja poslova iz ovog člana u Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava organizira se Vijeće Centra za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava kao stručni organ, čiji se rad preciznije uređuje poslovnikom o radu.

(5) Djelovanje Centra za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 42.

(*Centar za interdisciplinarne studije*)

(1) Centar za interdisciplinarne studije je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu koja obavlja djelatnost interdisciplinarnog cikličnog obrazovanja i usavršavanja, realizira naučnoistraživačke, razvojne i stručne programe i aktivnosti u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(2) Univerzitet preko Centra za interdisciplinarne studije, a u saradnji sa organizacionim jedinicama Univerziteta te drugim visokoškolskim ustanovama i partnerskim univerzitetima, organizira i obavlja naučno-nastavnu djelatnost, kao i sticanje stručnog naziva specijaliste, akademskog zvanja, magistra i naučnog stepena doktora nauka iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih odnosno umjetničkih oblasti, a u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(3) Radi obavljanja poslova iz ovog člana u Centru za interdisciplinarne studije se organizira Vijeće interdisciplinarnih studija kao posebno stručni organ, čiji se rad preciznije uređuje općim aktom Centra za interdisciplinarne studije.

(4) U radu Vijeća interdisciplinarnih studija sudjeluju predstavnici organizacionih jedinica Univerziteta u skladu sa općim aktom Centra za interdisciplinarne studije.

(5) Organizacija i rad Centra za interdisciplinarne studije bliže se uređuju općim aktom Univerziteta.

Član 43.

(*Centar za istraživanje i razvoj*)

(1) Centar za istraživanje i razvoj je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu zadužena za koordinaciju i podršku osiguravanju sredstava za istraživanje i razvoj, kao i planiranje i razvoj infrastrukturnih i ljudskih potencijala na Univerzitetu.

(2) Posebne djelatnosti Centra za istraživanje i razvoj su djelatnosti koje se odnose na:

a) izgradnju, korištenje i održavanje objekata i zemljišta u vlasništvu Univerziteta, kao i druge uvjete za obezbjeđivanje i poboljšanje standarda boravka studenata i radnika na Univerzitetu,
b) planiranje, projektovanje, rekonstrukcija, obnova i razvoj objekata Univerziteta u skladu sa razvojnim potrebama Univerziteta,
c) prijedlog opremanja postojećih i novih objekata u skladu sa važećim Standardima i normativima za visoko obrazovanje na području USK,
d) izrada prijedloga investicionih ulaganja i planova održavanja objekata i opreme u vlasništvu Univerziteta u Bihaću,
e) koordinacija u izradi urbanističke i arhitektonske dokumentacije, pripreme konkursne dokumentacije i praćenje izrade projektne dokumentacije,
f) interni nadzor nad izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem objekata.

(3) U nadležnosti Centra za istraživanje i razvoj su aktivnosti upravljanja intelektualnim vlasništvom Univerziteta u Bihaću, te obezbjeđivanje neophodnih preduvjeta za ostvarivanje transfera znanja, transfera tehnologija i poticanje inovacija na Univerzitetu u Bihaću, kao što su izgradnja kapaciteta, uspostavljanje mreža i slično.

(4) U nadležnosti Centra za istraživanje i razvoj su aktivnosti koordinacije istraživačkom infrastrukturom Univerziteta u Bihaću i obezbjeđivanja otvorenog pristupa istraživačkoj infrastrukturi Univerziteta.

(5) Djelovanje Centra za istraživanje i razvoj bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 44.

(*Centar za digitalizaciju i informisanje*)

(1) Centar za digitalizaciju i informisanje je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost planiranje, projektiranje, razvoj, izgradnja, održavanje i unapređenje računarske i komunikacione infrastrukture i servisa.

(2) Centar za digitalizaciju i informisanje je nadležan za:

a) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje digitalne opreme, te mrežne i sistemske infrastrukture Univerziteta,
b) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje integriranog informacionog sistema
c) Univerziteta,
d) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje autentifikacijske i autorizacijske infrastrukture Univerziteta,
e) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje naprednih računarskih sistema posebne namjene,
f) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje digitalnog akademskog arhiva i repozitorija objavljenih naučnih radova,
g) planiranje, razvoj i održavanje internet stranice Univerziteta i organizacionih
h) jedinica,
i) pristup bazama podataka,
j) e-biblioteku Univerziteta i članica,
k) razvoj, nabavku i distribuciju programa (softvera),
l) stručnu pomoć i edukaciju korisnika,
m) prikupljanje, uređivanje i objavljivanje informacija o radu Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica
n) prezentiranje i javno istupanje u odnosima sa javnošću u ime Univerziteta
o) prevenciju i zaštitu na polju sajber-sigurnosti,
p) sve ostale servise i usluge iz djelokruga primjene informacionih i komunikacionih tehnologija za potrebe Univerziteta i organizacionih jedinica.

(3) Centar za digitalizaciju i informisanje vrši stručno osposobljavanje osoblja Univerziteta iz informacionih tehnologija u skladu sa djelatnostima navedenim u stavu (2) ovog člana, a obavlja i ostale djelatnosti, koje su u službi ciljeva i osnovnih djelatnosti Centra i koje doprinose boljem iskorištavanju ljudskih i prostornih kapaciteta i opreme, te stručne poslove za potrebe Univerziteta.

(4) Organizacija rada i djelovanje Centra za digitalizaciju i informisanje bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 45.

(*Centar za studentski standard*)

(1) Centar za studentski standard je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost pružanje pomoći i podrške studentima u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(2) Nadležnosti Centra definirane su njegovom temeljnom orijentacijom ka stvaranju inkluzivnog okruženja i promoviranju obrazovanja za sve, a ogledaju se u pružanju pomoći i podrške u različitim oblastima:

a) karijerno savjetovanje;
b) podrška unapređenju pristupa obrazovanju;
c) osiguranje uslova za zadovoljavanje potreba i uživanje prava;
d) pružanje zdravstvenih usluga i psihološke pomoći;

e) informiranje i obrazovanje studenata,
f) poboljšanje uslova studiranja studenata s invaliditetom;
g) poboljšanje uslova stanovanja i prevoza studenata,
h) istraživačke aktivnosti studenata;
i) sudjelovanje u donošenju i izmjenama zakonskih i podzakonskih akata u vezi s obrazovanjem;
j) priprema i realizacija projektnih prijava i druge oblike usluga koje se realiziraju u saradnji sa članicama Univerziteta.

(3) Centar za studentski standard svoju djelatnost ostvaruje i saradnjom sa drugim sličnim institucijama, nevladinim organizacijama, domaćim i međunarodnim tijelima koja se bave pitanjima pružanja podrške studentima kao i programima necikličnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja.
(4) Djelovanje Centra za studentski standard bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 46.
(*Centar za neciklično obrazovanje*)

(1) Centar za neciklično obrazovanje je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost koordinacija, predlaganje i organiziranje cjeloživotnog obrazovanja izvan visokoškolskih ciklusa (prvi, drugi, treći i integrisani), a koje zainteresiranim licima omogućuje obrazovanje putem kurseva, seminara i drugih oblika, te dodjelu certifikata.
(2) Univerzitet putem Centra uspostavlja različite oblike necikličnog obrazovanja i Centar je nadležan za:
a) predlaganje i realizaciju programa necikličnog obrazovanja,
b) predlaganje i realizaciju programa necikličnih mikrokvalifikacija,
c) predlaganje i realizaciju programa ljetnih / zimskih škola,
d) obrazovanje za račun kompanija, strukovnih udruženja i trećih lica koja iskažu takvu vrstu potreba,
e) predlaganje i realizaciju programa cjeloživotnog obrazovanja,
f) predlaganje i realizaciju programa obrazovanja odraslih, u skladu sa zakonom.

(3) Svi programi koje predlaže/organizuje Centar za neciklično obrazovanje koriste sistem visokoškolskih ECTS bodova kao mjeru radnog opterećenja polaznika.
(4) Programi necikličnog obrazovanja se mogu organizirati u saradnji s partnerima i koristeći i njihove resurse, što se definiše ugovorom koji odobrava Senat.
(5) Centar za neciklično obrazovanje koristi raspoloživu infrastrukturu i angažira osoblje Univerziteta.
(6) Organizacija rada i djelovanje Centra za neciklično obrazovanje bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 47.
(*Centar za ravnopravnost spolova*)

(1) Centar za ravnopravnost spolova je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je nadležnost borba protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja, te osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću, integracija rodne ravnopravnosti u institucijska pravila, procedure i prakse, postizanje organizacijske kulture u kojoj je rodna ravnopravnost sastavni dio svih nivoa i procesa u životu Univerziteta u Bihaću, učestvovanje u stvaranju, provođenju i praćenju mjera za rodnu ravnopravnost na Univerzitetu u Bihaću, te doprinositi vidljivosti rodne ravnopravnosti u društvu.
(2) Centar za ravnopravnost spolova obavlja slijedeće osnovne djelatnosti:

a) uvođenje i promocija institucijska kulture rodne ravnopravnosti, kao i rodne ravnopravnost u procesima i sistemu donošenja odluka,
b) uvođenje i promocija rodne ravnopravnosti u naučnom i umjetničkom istraživanju, te snaživanje rodne ravnopravnosti u razvoju karijera,
c) uvođenje i promocija rodne ravnopravnost u učenju i podučavanju i integracija rodne perspektive u studijske programe i transfer znanja o rodnoj ravnopravnosti u akademsku zajednicu,
d) podrška u kreiranju normativnog i stvarnog ambijenta za usješnu harmonizaciju privatnog života i poslovnih obaveza, te unapređenje kvaliteta života i rada

(3) Za potrebe obavljanja osnovne djelatnosti, nadležnosti Centra za ravnopravnost spolova je i provođenje istraživanja među nastavnim i nenastavnim osobljem i studentskom populacijom o rodnoj ravnopravnosti i rodno zasnovanom nasilju.
(4) Djelovanje Centra za za ravnopravnost spolova bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 48.
(*Jedinica za reviziju i Centar za monitoring i osiguranje kvaliteta*)

Na nivou Univerziteta uspostavljaju se Jedinica za reviziju i Centar za monitoring i osiguranje kvaliteta, kao samostalne podorganizacione jedinice, čiji djelokrug rada će biti utvrđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Član 49.
(*Zajedničke službe*)

(1) U okviru Univerziteta zajedničke službe obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove kojima se obezbjeđuje ekonomično i racionalno povezivanje organizacionih jedinica/fakulteta, efikasno provođenje programskih ciljeva i ostalih aktivnosti koji su od interesa za Univerzitet u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.
(2) Nenastavno osoblje visokoškolske ustanove čine lica koja obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove.

POGLAVLJE VII - ORGANI UNIVERZITETA

Član 50.
(*Organi Univerziteta*)

(1) Organi Univerziteta su:
a) Upravni odbor;
b) Senat;
c) Rektor

(2) Univerzitet može uspostaviti i druga stručna i savjetodavna tijela Univerziteta (Kolegij rektora, komisije, odbori i dr.).

ODJELJAK A. UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA U BIHAĆU

Član 51.
(*Upravni odbor*)

Upravni odbor je organ upravljanja Univerziteta.

Član 52.

(*Sastav Upravnog odbora*)

(1) Upravni odbor ima 9 (devet) članova, od kojih je predsjednik iz reda osnivača, a zamjenik predsjednika iz reda akademske zajednice.

(2) Strukturu Upravnog odbora čine:

a) Ukupno 5 (pet) članova iz reda Osnivača, koje imenuje Vlada USK i

b) Ukupno 4 (četiri) člana iz reda nastavnika u punom radnom odnosu na Univerzitetu, koje imenuje Senat.

(3) Izbor i imenovanje članova Upravnog odbora iz tačke b) stava (2) ovog člana vrši se po pravilima utvrđenim ovim Statutom.

Član 53.

(*Mandat Upravnog odbora*)

Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Član 54.

(*Nespojivost funkcija*)

Rektor, prorektor, rukovodilac organizacione jedinice Univerziteta, prodekan, predsjednik Sindikata i članovi Senata ne mogu biti članovi Upravnog odbora.

Član 55.

(*Imenovanje članova Upravnog odbora*)

(1) Članove Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta imenuje Senat u transparentnoj proceduri javnog konkursa koji se objavljuje na web stranici Univerziteta, u skladu sa ovim Statutom.

(2) Postupak izbora i imenovanja predsjednika i članova Upravnog odbora Senat i Vlada USK, u pravilu, pokreću u isto vrijeme, a najkasnije 6 (šest) mjeseci prije isteka mandata aktuelnog sastava Upravnog odbora.

Član 56.

(*Uslovi za imenovanje članova Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta*)

(1) Za imenovanje članova Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta, potrebno je ispunjenje sljedećih općih i posebnih uslova:

(a) Opći uslovi su:

- Da su državljani BiH;
- Da su stariji od 18 godina;
- Da su zdravstveno sposobni za obavljanje poslova za koje se kandiduju;
- Da se ne vodi postupak za krivično djelo; i
- Za lica rođena prije 1.1.1980. da se na njih ne odnosi član IX.1., Ustava BiH.

(b) Posebni uslovi su:

- Da imaju izbor u jedno od nastavničkih zvanja;
- Da su u radnom odnosu na Univerzitetu sa punim radnim vremenom;
- Da nemaju funkciju u organima političke stranke ili organizacije koja je povezana sa političkom strankom, i
- Da nemaju vezani privatni i finansijski interes na Univerzitetu.

(2) Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa i imenuje Konkursnu komisiju za izbor članova Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta (dalje: Konkursna

komisija za Upravni odbor) od 3 (tri) člana, od kojih se imenuju predsjednik i zamjenik predsjednika.

Član 57.

(*Konkurs za imenovanje članova Upravnog odbora*)

Konkurs za imenovanje članova Upravnog odbora objavljuje se na web stranici Univerziteta, s rokom za prijavljivanje kandidata od petnaest dana, računajući od dana objave, uz primjenu odredbi ovoga Statuta.

Član 58.

(*Lista kandidata koji ispunjavaju uslove utvrđene konkursom*)

Konkursna komisija za Upravni odbor, u roku od 5 (pet) dana od dana isteka konkursa, razmatra podnesene prijave te, po abecednom redu prezimena, sačinjava Listu kandidata koji ispunjavaju uslove utvrđene konkursom.

Član 59.

(*Postupak izbora članova Upravnog odbora iz reda akademske zajednice*)

(1) Po prijemu Liste kandidata, Senat tajnim glasanjem vrši rangiranje kandidata za članove Upravnog odbora po osnovu broja osvojenih glasova. Tajno glasanje na sjednici Senata provodi Konkursna komisija za Upravni odbor.
(2) Senat javnim glasanjem usvaja rang listu kandidata za članove Upravnog odbora.
(3) Za članove Upravnog odbora izabrani su oni kandidati koji imaju najveći broj glasova na rang listi.
(4) Ukoliko je više kandidata dobilo isti broj glasova prednost ima kandidat sa višim izbornim zvanjem, a ako su sa istim izbornim zvanjem onda kandidat sa većim brojem godina radnog iskustva na Univerzitetu.
(5) Za člana Upravnog odbora ne mogu biti imenovana dva kandidata iz iste organizacione jedinice.
(6) Odluka o izboru članova Upravnog odbora je konačna i ista se dostavlja učesnicima konkursa, u roku od 8 (osam) dana od dana donošenja iste.

Član 60.

(*Razrješenje člana Upravnog odbora iz reda akademske zajednice*)

(1) Senat može razriješiti člana Upravnog odbora, koje je imenovao, u sljedećim slučajevima:

a) Na njegov lični zahtjev;
b) Ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad Univerziteta;
c) Ukoliko utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima Univerziteta (sukob interesa);
d) Ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;
e) Ukoliko zbog odsutnosti ili spriječenosti ne obavlja dužnost člana Upravnog odbora u periodu dužem od tri mjeseca, i
f) U drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i drugim propisima.

(2) Inicijativu za razrješenje, u smislu stava (1), tačke b) do f) ovoga člana, mogu pokrenuti Upravni odbor, Rektor i najmanje jedna trećina članova Senata.

Član 61.

(*Nadležnost Upravnog odbora*)

(1) Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i ovim Statutom, a naročito:

a) Daje mišljenje o Statutu;

b) Donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, Pravilnik o načinu utvrđivanja plaća na Univerzitetu, kao i druge opće akte koji nisu vezani za akademska pitanja, u skladu sa zakonom;

c) Donosi odluke o osnivanju drugih pravnih lica, osnivanju, statusnim promjenama ili prestanku organizacionih jedinica, u skladu sa zakonom i Statutom;

d) Utvrđuje planove finansiranja i razvoja;

e) Donosi, na prijedlog Senata, godišnji program rada Univerziteta;

f) Utvrđuje, uz pribavljeno mišljenje Senata i u skladu sa zakonom i ovim Statutom, kriterije za raspored sredstava na organizacione jedinice, koja Univerzitet stiče iz sredstava Osnivača i vlastitih prihoda;

g) Usvaja godišnji obračun i donosi finansijski plan, na prijedlog Senata, a uz prethodno utvrđene elemente istog od strane NNV-a;

h) Usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, dekana i direktora u domenu finansijskog poslovanja;

i) Rješava pitanja odnosa sa Osnivačem;

j) Odlučuje o korištenju sredstava u pojedinačnom iznosu preko 100.000,00 KM;

k) Odgovara Osnivaču za poslovanje Univerziteta;

l) Daje saglasnost na odluke Senata o visini participacije za studente koji obnavljaju studijsku godinu;

m) Donosi odluke po prigovorima radnika na odluke organa Univerziteta koji su u prvom stepenu odlučivali o njihovim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa;

n) Podnosi Osnivaču, najmanje jedanput godišnje, izvještaj o poslovanju Univerziteta, i

o) Daje prethodnu saglasnost na listu kandidata za izbor rektora Univerziteta i dekana/direktora organizacionih jedinica Univerziteta.

p) Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i ovim Statutom.

(2) Nadležni organi Univerziteta su dužni obezbijediti Upravnom odboru tražene i druge relevantne informacije i dokumentaciju, neophodne za obavljanje njegovih funkcija i nesmetan rad.

(3) Predsjednik Upravnog odbora donosi sva rješenja i potpisuje putne naloge rektoru Univerziteta.

ODJELJAK B. SENAT UNIVERZITETA U BIHAĆU

Član 62.

(*Sastav Senata*)

(1) Senat je najviše akademsko tijelo na Univerzitetu, koje broji 25 članova, a čine ga:

a) Rektor;
b) Prorektori;
c) Dekani fakulteta;
d) Po jedan predstavnik fakulteta iz reda nastavnika, sa punim radnim vremenom, kojeg tajnim glasanjem bira NNV fakulteta;
e) Direktor Instituta Univerziteta;

f) Predstavnik kojeg tajnim glasanjem biraju asistenti u radnom odnosu sa punim radnim vremenom Univerziteta iz reda asistenata sa punim radnim vremenom;
g) Predstavnik kojeg tajnim glasanjem biraju viši asistenti u radnom odnosu sa punim radnim vremenom Univerziteta iz reda viših asistenata sa punim radnim vremenom;
h) Predstavnici studenata: 4 (četiri) predstavnika studenata iz sva 3 (tri) ciklusa studija, na način da prvi ciklus ima dva predstavnika, uz uslov da imaju status redovnog studenta na Univerzitetu, a drugi i treći ciklusi po jednog predstavnika.

(2) Rektor, prorektori i rukovodioci organizacionih jedinica su članovi Senata po položaju u toku njihovog mandata, pri čemu se podrazumijeva i svojstvo vršioca dužnosti.
(3) S ciljem osiguranja zastupljenosti redovnih profesora u Senatu, u skladu sa Zakonom, svaka organizaciona jedinica dužna je osigurati najmanje jednog redovnog profesora.
(4) Članovi Senata iz reda nastavnika biraju se na mandatni period od 4 (četiri) godine, s mogućnošću reizbora, a ostali članovi Senat na period od dvije godine.
(5) Predstavnici studenata, asistenata i viših asistenata koji se biraju u Senat moraju biti sa različitih organizacionih jedinica.

Član 63.
(*Nadležnost Senata*)

(1) Senat Univerziteta odlučuje o svim akademskim pitanjima u okviru ovlaštenja utvrđenih Zakonom, a posebno:
a) o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti Univerziteta;
b) donosi Statut, u skladu sa Zakonom;
c) donosi pravila studiranja svih ciklusa studija;
d) donosi opće akte, u skladu sa zakonom i Statutom;
e) donosi Etički kodeks studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja, u skladu sa zakonom i Statutom;
f) donosi, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe I i II ciklusa, programe cjeloživotnog i necjelikličnog obrazovanja, kratkim studijskim programima, ljetne/zimske škole te interdisciplinarne programe, kao i programe cjeloživotnog i necjelikličnog obrazovanja, uključujući „mikroakreditive“, zatim ljetne/zimske škole i „slobodne predmete“
g) bira i razrješava rektora Univerziteta;
h) imenuje članove upravnog odbora iz reda predstavnika Univerziteta;
i) bira akademsko osoblje na prijedlog nastavno-naučnog vijeća organizacione jedinice;
j) prati realizaciju razvoja visokoškolske ustanove sa stanovišta ostvarivanja nastavnog, naučno-nastavnog, umjetničkog, umjetničko-nastavnog, umjetničko-istraživačkog i stručnog rada putem analize izvještaja rukovodilaca organizacionih jedinica i na druge načine
k) predlaže Upravnom odboru godišnji program rada Univerziteta;
l) razmatra prijedloge organizacionih jedinica o realizaciji studija u saradnji sa domaćim i stranim visokoškolskim ustanovama koje mogu imati za rezultat izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma
m) imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka na prijedlog nastavno-naučnog vijeća odnosno umjetničko-nastavnog vijeća i odlučuje o izvještajima tih komisija i imenuje mentora;
n) dodjeljuje počasno zvanje “profesor emeritus”, te “počasni doktor nauka”;

o) podnosi prijedlog Upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica Univerziteta;
p) odobrava razvojne i organizacione planove;
r) imenuje svoja stalna ili privremena tijela, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvaliteta rada i slično;
s) propisuje odredbe kojima se regulira rad organa koja on imenuje;
t) predlaže upisnu politiku resornom ministarstvu;
u) obavlja druge poslove u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

(2) Senat Univerziteta odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i drugih organa i predstavničkih tijela studenata.

(3) Podloga raspravljanju i odlučivanju o akademskim pitanjima na sjednicama Senata predstavljaju pisani prijedlozi sa materijalima i dokumentacijom koju pripremaju i dostavljaju ovlašteni predlagači sa jasno navedenim pravnim osnovom.

(4) U slučaju izostajanja, odnosno neblagovremenog i/ili nepotpunog postupanja ovlaštenih predlagača iz stava (3) ovog člana, Senat može donositi odluke u skladu sa utvrđenim potrebama.

Član 64.
(*Predsjednik Senata*)

Rektor je po položaju predsjednik Senata.

Član 65.
(*Održavanje sjednica Senata*)

(1) Senat obavlja poslove iz svog djelokruga na sjednicama, koje se održavaju po potrebi, a najmanje jedanput mjesečno.

(2) Predsjednik Senata je dužan sazvati sjednicu Senata kada to, u pisanoj formi, zahtijeva najmanje polovina njegovih članova, većina članova Upravnog odbora i najmanje jedna polovina NNV-a.

(3) Ukoliko je predsjednik Senata spriječen da sazove sjednicu Senata, Senat saziva i predsjedava sjednicom najstariji prorektor po izbornom zvanju.

Član 66.
(*Kvorum*)

(1) Senat može raspravljati određena pitanja po kojima je nadležan i odlučivati kada sjednici prisustvuje natpolovična većina od ukupnog broja članova.

(2) Senat donosi odluke natpolovičnom većinom glasova od ukupnog broja članova, osim ako zakonom, ovim Statutom ili drugim opštim aktima za odlučivanje o pojedinim pitanjima nije određena druga kvalifikovana većina.

(3) Senat donosi odluke javnim glasanjem, osim za ona pitanja za koja je zakonom, ovim Statutom ili drugim opštim aktom utvrđeno da odlučuje tajnim glasanjem.

Član 67.
(*Poslovnik o radu Senata*)

Bliže odredbe o načinu rada Senata utvrđuju se Poslovnikom o radu.

ODJELJAK C. REKTOR UNIVERZITETA U BIHAĆU

Član 68.
(*Rektor*)

(1) Rektor je organ rukovođenja Univerziteta.
(2) Rektora bira i razrješava Senat tajnim glasanjem, natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Senata, uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora Univerziteta, na mandat od četiri godine i može biti ponovno izabran još jedan mandat.
(3) Rektor se bira na mandatni period od 4 (četiri) godine i može biti ponovo izabran na još jedan mandatni period.

Član 69.
(*Znaci rektorske časti*)

Znaci rektorske časti su rektorski lanac i rektorska toga, čiji se oblik/sadržaj, odnosno izgled utvrđuju općim aktom kojeg donosi Senat.

Član 70.
(*Uslovi za izbor Rektora*)

(1) Za Rektora može biti izabran kandidat koji ispunjava opšte i posebne uslove.
(2) Opšti uslovi, u smislu stava (1) ovoga člana, su:
a) Državljanstvo BiH;
b) Zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova/funkcije Rektora;
c) Nepostojanje osude za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika;
d) Nepostojanje odluke, kojom je tom licu zabranjeno obavljanje datih poslova/funkcije i
e) Nepostojanje optužnice međunarodnog suda za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju (član IX.1., Ustava BiH – osim za lica rođena nakon 1.1.1980.).

(3) Posebni uslovi, u smislu stava (1) ovoga člana, su:
a) Da je nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora;
b) Da je u radnom odnosu na Univerzitetu sa punim radnim vremenom;
c) Rukovodno radno iskustvo u visokom obrazovanju od najmanje četiri godine (rektor, prorektor, rukovodilac organizacione jedinice ili prodekan);
d) Da nema funkciju u organima izvršne i zakonodavne vlasti, gradskim i općinskim vijećima, u organima političkih stranaka i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata, i
e) Da nema privatni finansijski interes na Univerzitetu.

(4) Način dokumentovanja ispunjenja uslova iz stavova (2) i (3), ovoga člana, utvrđuje se odlukom Senata o raspisivanju konkursa.
(5) Kandidat za Rektora dužan je, pored traženih dokaza o ispunjavanju utvrđenih uslova, uz prijavu na konkurs dostaviti i Program rada i razvoja Univerziteta za mandatni period iz objavljenog konkursa.

Član 71.
(*Pokretanje postupka izbora Rektora*)

(1) Postupak izbora Rektora pokreće se šest mjeseci prije isteka perioda na koji je izabran aktuelni nosilac te funkcije.

(2) Postupak izbora Rektora pokreće Senat donošenjem odluke o raspisivanju konkursa i imenovanjem Konkursne komisije za izbor Rektora (dalje: Konkursna komisija), te Sekretara Konkursne komisije iz reda radnika na Univerzitetu.
(3) Konkursna komisija se sastoji od 3 (tri) člana, a pri njenom imenovanju se određuju predsjednik i zamjenik predsjednika, svi iz reda akademskog osoblja Univerziteta.

Član 72.
(*Konkurs za izbor rektora*)

Konkurs za izbor rektora objavljuje se na web stranici Univerziteta, a rok za prijavljivanje kandidata je 15 (petnaest) dana od dana njegovog objavljivanja.

Član 73.
(*Lista kandidata*)

(1) Konkursna komisija, u roku od 15 (petnaest) dana od dana zatvaranja konkursa sačinjava Listu kandidata, koji ispunjavaju uslove konkursa po abecednom redu prezimena.
(2) Kriteriji na osnovu kojih se rukovode članovi Senata kod izjašnjavanja o kandidatima zasnivaju se na sljedećem:

a) Doprinos razvoju i afirmaciji Univerziteta
b) Komunikativne i organizatorske sposobnosti;
c) Nivo znanja o organizaciji i djelatnosti Univerziteta;
d) Sposobnost nepristranog donošenja odluka;
e) Osobine koje upućuju na sposobnosti upravljanja ljudskim i finansijskim resursima;
f) Sklonost timskom radu;
g) Pokazani rezultati u toku rada, i
h) Uspješno realizovana naučna i stručna usavršavanja u zemlji i inostranstvu, u toku radne karijere u oblasti visokog obrazovanja.

Član 74.
(*Predstavljanje programa rada i razvoja Univerziteta*)

U daljnjem roku od 15 (petnaest) dana Senat poziva sve kandidate sa Liste kandidata po abecednom redu, da na njegovoj sjednici javno predstave ponuđene programe rada i razvoja Univerziteta, nakon čega po istima vodi raspravu.

Član 75.
(*Izbor Rektora*)

(1) Nakon predstavljanja ponuđenih programa svih pozvanih kandidata i održane rasprave uz prethodni izbor Komisije za sprovođenje postupka glasanja te njenog predsjednika i zamjenika predsjednika, Senat bira Rektora tajnim glasanjem na istoj sjednici.
(2) Za Rektora je izabran kandidat koji je dobio većinu glasova od ukupnog broja članova Senata.
(3) U slučaju da ni jedan od kandidata, u prvom glasanju, ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje za 2 (dva) kandidata koja su dobila najveći broj glasova se ponavlja.
(4) U drugi krug glasanja ulaze dva kandidata sa najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja, odnosno ako je više kandidata izjednačeno po broju glasova, dva kandidata koji imaju najveći broj glasova i duži staž u izbornom zvanju redovnog profesora.
(5) Odluka o izboru Rektora je konačna i ista se dostavlja učesnicima konkursa, u roku od 8 (osam) dana od dana donošenja iste.
(6) U slučaju da se i u drugom krugu ne izabere rektor, konkursna procedura se ponavlja.

Član 76.

(*Vršilac dužnosti Rektora*)

(1) Ako je pozicija rektora, prije isteka perioda na koji je izabran, ostala upražnjena iz ličnih ili drugih razloga, odnosno ako se nije mogla dovršiti procedura izbora rektora na osnovu člana 64. ovog Statuta, Senat Univerziteta iz svojih redova bira vršioca dužnosti rektora.

(2) Vršilac dužnosti rektora mora ispunjavati uslove iz člana 70. stav (3) ovog Statuta.

(3) Vršilac dužnosti rektora obavlja dužnost do izbora novog rektora, na period do okončanja konkursne procedure, a najduže do 6 mjeseci, računajući od dana imenovanja.

(4) Prijedlog za vršioca dužnosti Rektora, u smislu stava (1) ovog člana, može dati svaki član Senata, s tim što se izbor vrši tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova Senata.

Član 77.

(*Ovlaštenja vršioca dužnosti Rektora*)

(1) Vršilac dužnosti Rektora ima sva prava i dužnosti izabranog Rektora.

(2) Istovremeno sa imenovanjem vršioca dužnosti Rektora, Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor Rektora.

Član 78.

(*Nadležnosti Rektora*)

(1) Rektor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

a) Zastupa i predstavlja Univerzitet;
b) Organizuje i rukovodi radom Univerziteta i odgovoran je za zakonitost njegovog rada;
c) Imenuje i razrješava prorektore;
d) Predlaže opće i donosi pojedinačne akte, u skladu sa zakonom i ovim Statutom;
e) Predlaže Upravnom odboru i Senatu mjere za unapređenje rada Univerziteta;
f) Predlaže Upravnom odboru određene mjere iz njegove nadležnosti, u funkciji efikasnog i zakonitog obavljanja djelatnosti Univerziteta;
g) Predlaže Osnivaču, Senatu i Upravnom odboru osnove planova rada i razvoja Univerziteta;
h) Predlaže Upravnom odboru Pravilnik o radu i unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
i) Odobrava odsustva sa rada radnika, u svrhu stručnog usavršavanja, ili određenih oblika istraživanja u trajanju do 30 dana, na prijedlog dekana;
j) Izvršava odluke Senata, Upravnog odbora i drugih organa Univerziteta;
k) Odlučuje o korištenju finansijskih sredstava u pojedinačnom iznosu do 100.000,00KM;
l) Odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima radnika iz radnog odnosa, u skladu sa Statutom i opštim aktima;
m) Odobrava putne naloge radnicima Univerziteta u zemlji i inozemstvu;
n) Podnosi Upravnom odboru izvještaje o finansijskom poslovanju Univerziteta;
o) Naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana Univerziteta;
p) Vrši promociju doktora nauka, počasnih doktora nauka, redovnih profesora i profesora emeritusa;
r) Učestvuje u radu Rektorske konferencije BiH, i
s) Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i Statutom.

(2) U vršenju poslova iz stava (1) ovog člana, rektoru pomažu rukovodeći i drugi radnici Univerziteta.

Član 79.

(*Ograničenja u poslovima*)

Rektor ne može bez prethodne saglasnosti Upravnog odbora sklapati poslove o sticanju, opterećenju ili otuđenju nepokretne imovine Univerziteta.

Član 80.

(*Odgovornost Rektora*)

(1) Rektor je odgovoran za zakonitost rada Univerziteta.

(2) Rektor za svoj rad, iz domena akademskih pitanja odgovara Senatu, a u domenu poslovanja Upravnom odboru.

(3) Rektor shodno stavu (2) ovog člana najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o radu Univerziteta.

Član 81.

(*Obaveza obustave akta od izvršenja*)

(1) Rektor je dužan obustaviti od izvršenja svaki opšti akt donesen na Univerzitetu, koji je protivustavan ili protivzakonit, ili je u suprotnosti sa drugim propisima, kao i pojedinačni akt kada se njime nanosi šteta Univerzitetu ili društvenoj zajednici, u roku od sedam dana, računajući od dana saznanja, te o tome odmah obavijestiti Senat i Upravni odbor u skladu s njihovim nadležnostima, kao i Ministarstvo.

(2) Rektor je, po saznanju, dužan upozoriti dekane i ostale rukovodioce na Univerzitetu na protivzakonitost ili protivstatutarnost njihovih planiranih ili donesenih odluka, te o tome obavijestiti Senat i NNV.

(3) Rektor je dužan po saznanju, u roku od sedam dana, protiv lica koja su postupala suprotno propisima na Univerzitetu poduzeti radnje propisane Pravilnikom o radu.

Član 82.

(*Razrješenje Rektora*)

(1) Pored slučajeva utvrđenih zakonom, rektor može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koji je imenovan

a) u slučaju ozbiljnog kršenja odredbi Statuta i drugih općih akata Univerziteta, kršenja zakona i drugih propisa,
b) ako ostvaruje loše poslovne rezultate,
c) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom, drugim propisom ili Statutom ili ih izvršava protivno njima ili prekorači ovlaštenja,
d) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo,
e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled i dužnost koju vrši,
f) ako izgubi sposobnost obavljanja dužnosti rektora,
g) ako zbog odsutnosti ili spriječenosti da u periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost rektora
h) ako mu Senat iskaže nepovjerenje, tajnim izjašnjavanjem natpolovičnom većinom od verifikovanog broja članova
i) i u drugim slučajevima predviđenim zakonom i Statutom.

(2) Prijedlog za razrješenje rektora Univerziteta može dati Osnivač, jedna trećina (1/3) članova Senata, najmanje tri nastavno-naučna, odnosno umjetničko-nastavna vijeća organizacionih jedinica i natpolovična većina ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Član 83.
(*Postupak razrješenja Rektora*)
(1) O prijedlogu za razrješenje Rektora, u smislu člana 82. stav (1) ovog Statuta, Senat odlučuje tajnim glasanjem, a za donošenje pravovaljane odluke potrebna je natpolovična većina glasova od ukupnog broja njegovih članova.
(2) Odluka Senata o razrješenju Rektora je konačna.
(3) Nakon donošenja odluke o razrješenju Rektora, Senat na istoj sjednici donosi odluku o imenovanju vršioca dužnosti Rektora.
(4) Istovremeno, sa imenovanjem vršioca dužnosti Rektora, Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor Rektora.

PODODJELJAK A. PROREKTORI

Član 84.
(*Prorektori*)
(1) U svrhu obavljanja poslova, a u skladu sa odredbama ovoga Statuta i drugih općih akata Univerziteta, te pružanja pomoći u radu Rektoru, na Univerzitetu se ustanovljavaju sljedeće prorektorske pozicije:
a) Prorektor za nastavu i studentska pitanja;
b) Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu;
c) Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta.
(2) Prorektori u svom radu pristupaju realizaciji pripadajućih segmenata iz programa rada rektora, a za svoj rad odgovaraju rektoru.

Član 85.
(*Uslovi za imenovanje prorektora*)
(1) Za prorektora može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora.
(2) Za prorektore ne mogu biti imenovana dva lica sa istog fakulteta.

Član 86.
(*Imenovanje i razrješenje prorektora*)
(1) Prorektore imenuje i razrješava rektor, na period do isteka mandata rektora, s tim što mogu biti ponovo imenovani na istu prorektorsku poziciju još jedanput.
(2) O razrješenju i imenovanju prorektora, rektor je dužan pismeno obavijestiti Senat na prvoj narednoj sjednici.

Član 87.
(*Prorektor za nastavu i studentska pitanja*)
(1) Prorektor za nastavu i studentska pitanja organizuje rad, samostalno rukovodi Uredom i odgovoran je za obavljanje sljedećih poslova:
a) U skladu sa utvrđenom politikom u oblasti nastavnog procesa utvrđuje prijedloge i predlaže rektoru odgovarajuća rješenja, nalaže i preduzima mjere za realizaciju naučno-nastavnog procesa:
b) Utvrđuje i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču planova pokrivenosti nastave i njihove implementacije, te u tom smislu daje odgovarajuće prijedloge i izvještaje rektoru i Senatu.

c) Utvrđuje i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se odnose na kontinuiranu provjeru znanja studenata i raspored ispitnih rokova, te njihovu implementaciju za narednu akademsku godinu, dajući u tom smislu odgovarajuće prijedloge i izvještaje Senatu i Rektoru;
d) Koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču izrade i implementacije rasporeda nastave po organizacionim jedinicama, te prati redovnost i kvalitet odvijanja nastave i prolaznosti studenata, te po potrebi daje odgovarajuće prijedloge i izvještaje Senatu i rektoru:
e) Neposredno izrađuje materijale za odgovarajuće organe Univerziteta za koje je Ured za nastavu i studentska pitanja nadležan;
f) Utvrđuje i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču angažovanja spoljnih saradnika u nastavi, te daje odgovarajuće prijedloge Senatu i Rektoru;
g) Vrši koordinaciju aktivnosti na nivou Univerziteta koje se odnose na utvrđivanje nastavnih planova i programa te prati njihovu implementaciju, a po potrebi podnosi odgovarajuće prijedloge Senatu i Rektoru;
h) Koordinira aktivnostima na nivou Univerziteta koje se tiču priprema za upis studenata na sva tri ciklusa studija, te o tome informiše Senat i rektora;
i) Predlagač je općih akata, koji su u vezi s nastavom i studentskim pitanjima;
j) Učestvuje u pripremi sjednica Senata i
k) Obavlja i druge poslove, koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost Ureda, i po nalogu Rektora.

(2) U obavljanju poslova iz svog djelokruga rada, Prorektor za nastavu i studentska pitanja ostvaruje potrebnu saradnju sa drugim prorektorima/uredima, nadležnim rukovodnim i drugim organima, te nastavnim i drugim osobljem Univerziteta.

Član 88.

(*Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu*)

(1) Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu organizuje rad i samostalno rukovodi Uredom i odgovoran je za obavljanje sljedećih poslova:
a) Rukovodi i koordinira aktivnostima na nivou Univerziteta koje se tiču utvrđivanja Strategije razvoja naučno-istraživačkog rada Univerziteta i njene implementacije;
b) Prati realizaciju, predlaže i poduzima mjere za poboljšanje kapaciteta naučno-istraživačkog rada;
c) Na nivou Univerziteta usmjerava i koordinira realizaciju naučno-istraživačkih, istraživačko-razvojnih i drugih projekata;
d) Istražuje i iznalazi mogućnosti za apliciranje Univerziteta na naučno-istraživačke, istraživačko-razvojne i druge projekte i o tome pruža adekvatne i blagovremene informacije;
e) Preduzima radnje u svrhu stvaranja uslova za stimulisanje mladih istraživača, sa ciljem njihovog akademskog napredovanja i optimalnog osposobljavanja za uključenje u realizaciju naučno-istraživačkih, istraživačko-razvojnih i drugih projekata;
f) Rukovodi i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču utvrđivanja Strategije razvoja međuuniverzitetske saradnje u zemlji i inozemstvu i njenom implementacijom;
g) Preduzima aktivnosti i mjere na nivou Univerziteta radi uspostavljanja optimalne i poželjne saradnje sa drugim univerzitetima u zemlji i inozemstvu;

h) Inicira i koordinira, na nivou Univerziteta, izradu, usvajanje i implementaciju planova i programa stručnog usavršavanja nastavnika i saradnika na drugim univerzitetima u zemlji i inostranstvu;
i) Preduzima sve potrebne aktivnosti i mjere, na nivou Univerziteta kojima se obezbjeđuju uslovi za naučne i stručne kontakte koji za cilj imaju razmjenu naučno-nastavnih kadrova i studenata;
j) Uspostavlja saradnju sa ambasadama stranih zemalja u cilju realizacije interesa Univerziteta u oblasti nastavno-naučno i istraživačkog procesa;
k) Predlagač je općih akata, koji su u vezi sa međuuniverzitetskom saradnjom;
l) Realizira mobilnost studenata i akademskog osoblja;
m) Učestvuje u pripremi sjednica Senata i
n) Obavlja i druge poslove, koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost ureda, i po nalogu Rektora.

(2) U obavljanju poslova iz svog djelokruga rada, Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu ostvaruje potrebnu saradnju sa drugim prorektorima/uredima, nadležnim rukovodnim i drugim organima, te nastavnim i drugim osobljem Univerziteta.

Član 89.

(*Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta*)

(1) Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta organizuje rad samostalno rukovodi Uredom i odgovoran je za obavljanje sljedećih poslova:
a) Rukovodi i koordinira politiku razvoja Univerziteta u skladu sa programom rada Rektora i drugih organa Univerziteta;
b) Ostvaruje saradnju sa nadležnim institucijama vlasti u BiH, međunarodnim i drugim institucijama i subjektima, u svrhu osiguranja sredstava za razvoj Univerziteta:
c) Predlaže rektoru raspodjelu finansijskih sredstava za razvoj Univerziteta po organizacionim jedinicama;
d) Učestvuje u pripremi sjednica Senata;
e) Predlagač je općih akata, koji su u vezi sa razvojem Univerziteta i
f) Obavlja i druge poslove, koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost Ureda i po nalogu Rektora.

(2) U obavljanju poslova iz svog djelokruga rada, Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta ostvaruje potrebnu saradnju sa drugim prorektorima/uredima, nadležnim rukovodnim i drugim organima, te nastavnim i drugim osobljem Univerziteta.

Član 90.

(*Razrješenje prorektora prije isteka mandata*)

Prorektor može biti razriješen po procjeni rektora i prije perioda na koji je izabran, a posebno iz sljedećih razloga:
a) Na lični zahtjev;
b) Ako se utvrdi da ima lične i druge interese koji su u suprotnosti sa interesima Univerziteta i u drugim slučajevima postojanja sukoba interesa;
c) Zbog kršenja odredbi Statuta, drugih opštih akata Univerziteta, zakona i drugih propisa;
d) Ukoliko se utvrdi da prorektor ne izvršava zadatke predviđene zakonom, drugim propisom ili Statutom, odnosno, izvršava ih protivno istima ili prekorači svoja ovlaštenja:

e) Ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;
f) Kada svojim ponašanjem povrijedi ugled Univerziteta i/ili dužnosti koju vrši;
g) Zbog odsutnosti ili spriječenosti da u periodu dužem od 6 (šest) mjeseca obavlja dužnost.

PODODJELJAK B. KOLEGIJ REKTORA

Član 91.
(*Kolegij Rektora*)

(1) Kolegij Rektora (dalje: Kolegij) je izvršno tijelo koje pomaže Rektoru u njegovom radu, a kojeg čine: Rektor, prorektori, generalni sekretar, rukovodilac Službe za pravne, kadrovske i opće poslove i rukovodilac Ekonomsko-finansijske službe.
(2) Kolegij rektora u širem sastavu, pored nabrojanih, čine i rukovodioci organizacionih jedinica.
(3) U radu Kolegija mogu učestvovati i drugi radnici na poziv rektora, kao i predsjednik Unije studenata i druga lica.
(4) Rad Kolegija uređuje se Poslovnikom o radu, koji na prijedlog rektora donosi Kolegij.

Član 92.
(*Nadležnosti Kolegija Rektora*)

(1) Kolegij ima sljedeće nadležnosti:
a) Zauzima stavove po pojedinim pitanjima koje su u nadležnosti rektora;
b) Pomaže rektoru u pripremanju sjednica Senata, te zauzima stavove po pitanjima iz nadležnosti Upravnog odbora ili organa izvan Univerziteta, za koja je rektor predlagač;
c) Po zahtjevu rektora, zauzima stavove i o drugim pitanjima od značaja za rad Univerziteta;
d) Analizira materijale upućene Senatu i iste koji su nepotpuni ili nerazumljivi vraća na doradu predlagaču;
e) Obavlja i druge poslove utvrđene Poslovnikom o radu Senata.

(2) Kolegij učestvuje u pripremi prijedloga pojedinačnih akata čiji je predlagač rektor.

ODJELJAK D. DRUGI ORGANI UNIVERZITETA

Član 93.
(*Drugi stalni i ad hoc organi Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima i druge stručne i savjetodavne organe: komisije, odbore i komitete, a koje, kao stalna tijela, imenuje Senat.
(2) Osim stalnih tijela iz stava (1) ovog člana, Senat, Upravni odbor i Rektor mogu imenovati i ad hoc tijela, po ukazanoj potrebi, a što će bliže utvrditi svojim pojedinačnim aktima.

Član 94.
(*Etički odbor*)

(1) Etički odbor je stalni organ Senata, sa sljedećim nadležnostima:
a) Prati primjenu/poštivanje načela utvrđenih Etičkim kodeksom (dalje: Kodeks);
b) Provodi postupke za utvrđivanje postojanja povrede nekog od načela iz Kodeksa;

c) Izriče odgovarajuće mjere (lična opomena ili javna opomena), nakon što utvrdi da je učinjena povreda nekog od etičkih načela iz Kodeksa;
d) Razmatra sadržaj i suštinu Kodeksa koji je u primjeni i, u skladu sa utvrđenim potrebama, predlaže njegove izmjene i dopune i
e) Vrši i druge poslove koje su u skladu sa ovim Statutom i Kodeksom.

(2) Etički odbor čini po jedan predstavnik organizacionih jedinica i dva predstavnika iz reda studenata, koje imenuje Senat, na prijedlog vijeća organizacione jedinice i Unije studenata, na period od 2 (dvije) godine.

(3) Odredbe kojima se bliže uređuju pitanja o sazivanju, radu i načinu odlučivanja utvrđuju se Etičkim kodeksom i Poslovnikom o radu.

Član 95.

(*Odbor za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću*)

(1) Odbor za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću je stručno tijelo Senata u oblasti osiguranja kvaliteta, sa sljedećim nadležnostima:

a) Promovira izgradnju i razvoj kulture kvaliteta na Univerzitetu i njegovim fakultetima;
b) Podnosi izvještaj Senatu o stanju u oblasti osiguranja kvaliteta;
c) Prati i kontroliše sistem osiguranja kvaliteta Univerziteta i njegovih fakulteta;
d) Donosi odluke o smjernicama i postupcima osiguranja i unapređenja kvaliteta;
e) Predlaže Rektoru i Senatu konkretne projekte i aktivnosti te potiče inovacije i razvoj u svrhu osiguranja, unapređenja i promoviranja kvaliteta;
f) Obavlja i druge poslove od značaja za unapređenje i razvoj sistema osiguranja kvaliteta Univerziteta i njegovih fakulteta, a posebno u oblasti unapređenja kvaliteta studijskih programa, nastave, istraživanja, publicistike i uslova rada.

(2) Odredbe kojima se bliže uređuju pitanja sastava Odbora za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću, dodatne nadležnosti, odgovornost i metode rada utvrđuju se Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću.

POGLAVLJE VIII - ORGANI ORGANIZACIONIH JEDINICA

Član 96.

(*Organi organizacionih jedinica*)

Organi organizacionih jedinica su:

a) Vijeće organizacione jedinice (nastavno-naučno / naučno-istraživačko vijeće);
b) Dekan/Direktor.

ODJELJAK A. NASTAVNO-NAUČNO VIJEĆE

Član 97.

(*Nastavno-naučno vijeće*)

(1) Nastavno-naučno vijeće (u daljnjem tekstu NNV) je akademsko tijelo fakulteta nadležno i odgovorno za akademska pitanja, kojeg čine:

a) Dekan, koji je po položaju predsjednik NNV-a;
b) Prodekani;
c) Svi nastavnici, viši asistenti i asistenti koji su u radnom odnosu na fakultetu, koji učestvuju u naučno-nastavnom procesu na fakultetu sa punim radnim vremenom,

d) Najmanje 15% članova NNV-a su studenti, uz ravnomjernu zastupljenost predstavnika svih ciklusa studija, na prijedlog organizacije studenata fakulteta.

(2) NNV fakulteta odlukom o konstituisanju na početku svake akademske godine osigurava zastupljenost studenata.

(3) Mandat članova NNV-a iz reda studenata traje jednu akademsku godinu.

Član 98.

(*Prestanak članstva u NNV-u zbog izostanka*)

(1) Ukoliko član NNV-a na matičnom fakultetu u toku jedne akademske godine, neopravdano izostane sa sjednice 3 (tri) puta, prestaje mu status člana do kraja naredne akademske godine.

(2) Odluku o prestanku statusa člana, u smislu stava (1) ovog člana, donosi dekan, o čemu obaviještava NNV na prvoj narednoj sjednici.

Član 99.

(*Nadležnost Nastavno-naučnog vijeća*)

Nastavno-naučno vijeće:

a) predlaže programe cikličnog i necikličnog obrazovanja;
b) usvaja plan izvođenja nastave;
c) donosi poslovnik o radu NNV-a;
d) utvrđuje prijedloge odluka o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou organizacione jedinice;
e) obrazuje komisije u postupku sticanja naučnog stepena magistra i imenuje mentora i predlaže Senatu komisiju i mentora u postupku sticanja naučnog stepena doktora nauka;
f) donosi plan održavanja sjednica NNV-a, prije početka akademske godine, za narednu akademsku godinu, uz obavezno održavanje najmanje jedne redovne sjednice mjesečno, koji dostavlja rektoru Univerziteta;
g) bira i razrješava dekana, uz prethodnu saglasnost Senata, u javnoj i transparentnoj konkursnoj proceduri koju sprovodi organizaciona jedinica;
h) bira predstavnika u Senatu, na prijedlog dekana, tajnim glasanjem natpolovičnom većinom svih članova vijeća;
i) imenuje Komisiju za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje nastavnika i saradnika;
j) imenuje Komisiju za pristupno predavanje;
k) utvrđuje prijedlog za izbor kandidata u akademska zvanja;
l) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima studenata;
m) Utvrđuje prijedloge broja studenata za upis na sva 3 (tri) ciklusa studija;
n) Bira i razrješava predstavnike fakulteta u organe Univerziteta, na način utvrđen ovim Statutom i drugim opštim aktima;
o) Utvrđuje prijedloge za odsustvovanje sa posla radnika, zbog stručnog usavršavanja;
p) Bira studenta - saradnika (demonstratora) na stručnim studijskim predmetima;
r) Imenuje recenzente;
s) Donosi odluke o svim drugim akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou fakulteta koja nisu u nadležnosti Senata ili drugih organa Univerziteta i
t) Vrši i druge nadležnosti, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 100.

(*Održavanje sjednica nastavno-naučnog vijeća*)

(1) NNV fakulteta svoje nadležnosti vrši na sjednicama, koje se održavaju po potrebi, a najmanje jedanput mjesečno.

(2) Prije početka akademske godine NNV utvrđuje plan održavanja sjednica, koji je usklađen sa rasporedom održavanja sjednica Senata.

(3) Sjednicom NNV-a predsjedava i rukovodi dekan.

(4) U slučaju odsutnosti odnosno spriječenosti dekana, sjednicu saziva i njenim radom rukovodi prodekan za nastavu i studentska pitanja.

(5) Dekan, odnosno prodekan za nastavu i studentska pitanja, dužni su sazvati sjednicu NNV-a, u roku od 8 dana kada to, u pismenoj formi, zahtijeva najmanje polovina članova NNV-a, Senat ili rektor.

Član 101.

(*Kvorum*)

(1) NNV fakulteta raspravlja i odlučuje kada sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

(2) NNV donosi odluke većinom glasova, od ukupnog broja svojih članova, osim ako zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktom za odlučivanje o pojedinim pitanjima nije određena druga kvalifikovana većina.

(3) NNV svoje odluke donosi javnim glasanjem, osim za ona pitanja za koja je zakonom, ovim Statutom ili drugim opštim aktom utvrđeno da odlučuje tajnim glasanjem.

ODJELJAK B. DEKAN FAKULTETA/DIREKTOR INSTITUTA

Član 102.

(*Nadležnost dekana/direktora*)

(1) Dekan/direktor organizuje i rukovodi radom i predstavlja i zastupa organizacionu jedinicu Univerziteta, a posebno:

a) saziva i predsjedava sjednicama naučno-nastavnog vijeća odnosno naučno-istraživačkog vijeća organizacione jedinice;
b) dekan/direktor je odgovoran za zakonitost rada organizacione jedinice i izvršavanje odluka Upravnog odbora, Senata, vijeća, rektora, te drugih tijela Univerziteta u skladu sa zakonom i ovim Statutom;
c) odgovaran je za organizaciju i realizaciju nastavnog procesa na organizacionoj jedinici;
d) odgovaran je za evidenciju prisustva na poslu radnika organizacione jedinice;
e) donosi pojedinačna rješenja o godišnjim odmorima, rješenja o plaćenom odsustvu do sedam dana u skladu sa Zakonom o radu i rješenja o ostvarivanju prava na naknadu za prevoz, za radnike organizacione jedinice;
f) izdaje rješenja, potvrde, uvjerenja i sl. iz radnog odnosa, za radnike organizacione jedinice;
g) daje prijedlog unutrašnje organizacije organizacione jedinice putem vijeća.
h) odgovoran je za sadržaj i tačnost podataka kod zaključivanja ugovora o angažovanju vanjskih saradnika;
i) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima studenata;

j) donosi pojedinačne akte u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim općim aktima;
k) odlučuje i snosi odgovornost za korištenje sredstava kojima raspolaže organizaciona jedinica;
l) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana koji se odnosi na organizacionu jedinicu u skladu sa Statutom;
m) provodi odluke, zaključke i druge akte nadležnih organa u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim općim aktima;
n) imenuje i razrješava prodekane i voditelje odsjeka/ciklusa;
o) raspolaže sredstvima organizacione jedinice do iznosa 20.000 KM;
p) obavlja druge poslove utvrđene Statutom.

(2) Dekan/direktor ima svojstvo subjekta nadzora i odgovoran je za nadzor koji se provodi i/ili odnosi na članicu, izvršenje i postupanje po naloženim upravnim i drugim mjerama u postupcima otklanjanja uočenih nepravilnosti.

(3) Dekan/direktor organizacione jedinice je obavezan da podnese izvještaj vijeću i rektoru o izvršavanju nastavnog i naučno-istraživačkog procesa i poslovanju organizacione jedinice za prethodnu akademsku, odnosno budžetsku godinu, najkasnije do 15. marta tekuće godine.

(4) Dekan je dužan obustaviti od izvršenja svaki opšti akt donesen na organima organizacione jedinice, koji je protivzakonit ili protustatutaran ili je u suprotnosti sa drugim propisima, kao i pojedinačni akt kada se njime nanosi šteta Univerzitetu ili društvenoj zajednici, u roku od sedam dana, računajući od dana saznanja, te o tome odmah obavijestiti rektora.

Član 103.

(*Izbor dekana/direktora*)

(1) Dekana/direktora bira naučno-nastavno, naučno-istraživačko vijeće organizacione jedinice sa liste kandidata a na koju prethodnu saglasnost daje Upravni odbor Univerziteta.

(2) Za dekana/direktora organizacione jedinice može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na Univerzitetu i član je vijeća te organizacione jedinice.

(3) Dekan/direktor se bira na četiri godine po proceduri javnog konkursa objavljenog na web stranici Univerziteta i fakulteta, te može biti ponovo izabran samo još jedan mandat.

(4) Za dekana/direktora ne može biti izabrano lice koje je osuđeno za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika.

(5) Za dekana/direktora ne može biti izabrano lice koje ima funkciju u organima izvršne i zakonodavne vlasti, gradskim i općinskim vijećima, u organima političkih stranaka i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata.

Član 104.

(*Pokretanje postupka izbora dekana/direktora*)

(1) Postupak izbora dekana/direktora pokreće se šest mjeseci prije isteka perioda na koji je izabran aktuelni nosilac te funkcije.

(2) Postupak izbora dekana/direktora pokreće vijeće donošenjem odluke o raspisivanju konkursa i imenovanjem Konkursne komisije za izbor dekana/direktora (dalje: Konkursna komisija), te Sekretara Konkursne komisije iz reda radnika na organizacionoj jedinici.

(3) Konkursna komisija se sastoji od 3 člana, a pri njenom imenovanju se određuju predsjednik i zamjenik predsjednika, svi iz reda akademskog osoblja organizacione jedinice.

Član 105.

(*Konkurs za izbor dekana/direktora*)

Konkurs za izbor dekana/direktora objavljuje se na web stranici Univerziteta i fakulteta, a rok za prijavljivanje kandidata je 15 dana od dana njegovog objavljivanja.

Član 106.

(*Lista kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa*)

(1) Konkursna komisija, u roku od 15 dana od dana zaključivanja konkursa sačinjava Listu kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa po abecednom redu prezimena kandidata i dostavlja Listu vijeću.

(2) Vijeće u narednih 15 dana razmatra i usvaja Listu i istu dostavlja na davanje prethodne saglasnosti Senatu.

(3) Senat u roku od 30 dana od prijema odluke vijeća daje prethodnu saglasnost na Listu.

(4) Senat može uskratiti saglasnost nekom od kandidata sa Liste u slučaju neispunjavanja uslova propisanih zakonom i ovim Statutom, uz pisano obrazloženje razloga.

Član 107.

(*Predstavljanje programa rada i razvoja organizacione jedinice*)

(1) U daljnjem roku od 15 (petnaest) dana nakon pribavljanja prethodne saglasnosti Senata na Listu kandidata, vijeće poziva sve kandidate sa Liste kandidata po abecednom redu, da na njegovoj sjednici javno predstave ponuđene programe rada i razvoja organizacione jedinice, nakon čega po istima vodi raspravu.

(2) Kriteriji na osnovu kojih se rukovode članovi vijeća kod izjašnjavanja o kandidatima zasnivaju se na sljedećem:

a) Doprinos razvoju i afirmaciji Fakulteta
b) Komunikativne i organizatorske sposobnosti;
c) Nivo znanja o organizaciji i djelatnosti Fakulteta i Univerziteta;
d) Sposobnost nepristranog donošenja odluka;
e) Osobine koje upućuju na sposobnosti upravljanja ljudskim i finansijskim resursima;
f) Sklonost timskom radu;
g) Pokazani rezultati u toku rada, i
h) Uspješno realizovana naučna i stručna usavršavanja u zemlji i inostranstvu, u toku radne karijere u oblasti visokog obrazovanja.

Član 108.

(*Izbor dekana/direktora*)

(1) Nakon predstavljanja ponuđenih programa svih pozvanih kandidata i održane rasprave vijeće bira dekana/direktora tajnim glasanjem na istoj sjednici.

(2) Za dekana/direktora je izabran kandidat koji je dobio većinu glasova od ukupnog broja članova vijeća.

(3) U slučaju da ni jedan od kandidata, u prvom krugu glasanja ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje za dva kandidata koja su dobila najveći broj glasova se ponavlja.

(4) U drugi krug glasanja ulaze dva kandidata sa najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja, odnosno ako je više kandidata izjednačeno po broju glasova, ulaze dva kandidata koji imaju najveći broj glasova, sa višim izbornim zvanjem, a u slučaju da imaju isto izborno zvanje, ulaze kandidati sa dužim stažom u tom izbornom zvanju.

(5) Odluka o izboru je konačna i ista se dostavlja učesnicima konkursa, u roku od osam dana od dana donošenja iste.

Član 109.

(*Vršilac dužnosti dekana/direktora*)

(1) U slučaju isteka mandata ili upražnjenog mjesta po bilo kom osnovu, vijeće će, uz prethodnu saglasnost rektora na listu kandidata koju utvrđuje vijeće, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti dekana/direktora, iz reda svojih članova, koji su u naučno-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora /naučno-istraživačkom zvanju (naučni savjetnik ili viši naučni saradnik) zaposlenog na organizacionoj jedinici.

(2) Prijedlog za vršioca dužnosti, u smislu stava (1) ovog člana, može dati svaki član vijeća, s tim što se izbor vrši tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova.

(3)Vršilac dužnosti dekana/direktora ima sva prava i dužnosti dekana/direktora.

(4) Istovremeno sa imenovanjem vršioca dužnosti dekana/direktora, vijeće organizacione jedinice donosi odluku o ponovnom raspisivanju konkursa za izbor dekana/direktora.

(5) Vršilac dužnosti imenuje se na period do okončanja konkursne procedure, a najduže do šest mjeseci, računajući od dana imenovanja.

Član 110.

(*Razrješenje dekana/direktora*)

(1) Pored slučajeva utvrđenih zakonom, dekan/direktor može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koji je imenovan, uz saglasnost Senata:

a) u slučaju ozbiljnog kršenja odredbi Statuta i drugih općih akata Univerziteta, kršenja zakona i drugih propisa,
b) ako ostvaruje loše poslovne rezultate,
c) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom, drugim propisom ili Statutom ili ih izvršava protivno njima ili prekorači ovlaštenja,
d) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo,
e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled i dužnost koju vrši,
f) ako izgubi sposobnost obavljanja dužnosti dekana/direktora,
g) ako zbog odsutnosti ili spriječenosti da u periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost dekana/direktora
h) ako mu vijeće iskaže nepovjerenje, tajnim izjašnjavanjem natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova
i) i u drugim slučajevima predviđenim zakonom i Statutom.

(2) Prijedlog za razrješenje dekana/direktora organizacione jedinice može dati Osnivač, rektor, Senat, jedna trećina (1/3) članova vijeća organizacione jedinice.

Član 111.

(*Prodekani*)

(1) Dekanu u radu pomažu prodekani:

a) prodekan za nastavu i studentska pitanja i
b) prodekan za naučno-istraživački rad

(2) Prodekane imenuje i razrješava dekan iz reda nastavnika članova NNV-a.

(3) Prodekani se imenuju na period do isteka mandata dekana, s tim što mogu biti ponovo imenovani na istu poziciju još jedanput, a za svoj rad odgovaraju dekanu.

(4) O razrješenju i imenovanju prodekana, dekan je dužan pismeno obavijestiti NNV na prvoj narednoj sjednici.

Član 112.

(*Prodekan za nastavu i studentska pitanja*)

(1) Prodekan za nastavu i studentska pitanja obavlja sljedeće poslove:

a) Pomaže dekanu u njegovom radu;
b) Ostvaruje potrebnu/optimalnu saradnju sa Uredom za nastavu i studentska pitanja Univerziteta, te drugim organizacionim i podorganizacionim jedinicama;
c) Učestvuje u pripremi sjednica NNV-a;
d) Učestvuje u realizaciji odluka NNV-a, Senata i drugih organa koje se tiču nastavnog procesa fakulteta;
e) Predlaže plan pokrivenosti nastave na svim ciklusima studija;
f) Predlaže plan izvođenja nastave;
g) Prati realizaciju izvođenja nastave i održavanja ispitnih rokova i podnosi dekanu mjesečni izvještaj o tome;
h) Izrađuje i podnosi, nakon svakog semestra i na kraju akademske godine, NNV-u analizu prolaznosti studenata;
i) Najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu dekanu i
j) Obavlja i druge poslove iz djelokruga svog rada, po nalogu dekana.

(2) Prilikom obavljanja poslova iz stava (1) ovog člana i kada se za to ukaže potreba, nastavnici i saradnici fakulteta, kao i nenastavno osoblje, su obavezni pružiti potrebnu pomoć i dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju prodekanu za nastavu i studentska pitanja.

Član 113.

(*Prodekan za naučno-istraživački rad*)

(1) Prodekan za naučno-istraživački rad obavlja sljedeće poslove:

a) Pomaže dekanu u njegovom radu;
b) Ostvaruje potrebnu/optimalnu saradnju sa Uredom za naučno-istraživački rad Univerziteta, te drugim organizacionim i podorganizacionim jedinicama:
c) Učestvuje u pripremi sjednica NNV-a;
d) Prati realizaciju istraživačko-razvojnih projekata;
e) Prati i informiše akademsko osoblje o naučno-istraživačkim/umjetničko-istraživačkim projektima koji su na raspolaganju;
f) Preduzima mjere za usavršavanje nastavnika i saradnika u cilju sticanja novih i produbljivanju stečenih znanja putem postdoktorskih studija i drugih oblika usavršavanja;
g) Predlaže nadležnom organu program izdavačke djelatnosti fakulteta;
h) Obavlja poslove vezane za planiranje budžetskih pozicija i planova nabavki;
i) Najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o radu svom dekanu i
j) Obavlja i druge poslove iz djelokruga svog rada, po nalogu dekana

(2) Prilikom obavljanja poslova iz stava (1) ovog člana i kada se za to ukaže potreba, nastavnici i saradnici fakulteta, kao i nenastavno osoblje, su obavezni pružiti potrebnu pomoć i dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju prodekanu za naučno-istraživački rad.

Član 114.

(*Voditelj studijskog odsjeka*)

(1) Odsjekom rukovodi Voditelj studijskog odsjeka.

(2) Voditelja studijskog odsjeka, odnosno, voditelja ciklusa studija, imenuje i razrješava dekan, na period od 2 (dvije) godine, iz reda nastavnika izabranih u naučno-nastavna, odnosno

umjetničko-nastavna zvanja, koji su u radnom odnosu na Fakultetu/Univerzitetu sa punim radnim vremenom.

(3) O razrješenju i imenovanju voditelja iz stava (2) ovog člana dekan je dužan pismeno obavijestiti NNV na prvoj narednoj sjednici.

(4) Za svoj rad voditelji su odgovorni dekanu Fakulteta.

(5) Voditelj odsjeka obavlja sljedeće poslove:

a) Organizira i koordinira naučni, nastavni i stručni rad odsjeka,
b) Daje prijedloge za unapređenje i osiguranje kvaliteta nastave na odsjeku,
c) Utvrđuje prijedlog pokrivenosti nastave na odsjeku,
d) Koordinira aktivnosti vezane za mobilnost studenata,
e) Prati praktičnu nastavu studenata,
f) Obavlja i druge poslove iz djelokruga svog rada, po nalogu dekana.

POGLAVLJE IX - NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIONE JEDINICE

Član 115.

(*Institut*)

(1) Institut kao naučno-istraživačka organizaciona jedinica ima naučno-istraživačko vijeće i direktora.

(2) Vršioca dužnosti direktora na period do šest mjeseci imenuje rektor Univerziteta.

(3) Institut može imati i druge organe u skladu sa elaboratom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Član 116.

(*Druge organizacione i podorganizacione jedinice*)

Druge organizacione jedinice Univerziteta, kao i njihove podorganizacione jedinice, imaju svoje organe u skladu sa elaboratom o osnivanju.

Član 117.

(*Djelatnost, organizacija i ostala pitanja značajna za rad organizacionih jedinica*)

Osnivačkim aktom naučno-istraživačke organizacione jedinice uredit će se djelatnost, organizacija i ostala pitanja značajna za rad ovih organizacionih jedinica.

POGLAVLJE X - ORGANIZOVANJE I IZVOĐENJE VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 118.

(*Sticanje visokog obrazovanja*)

(1) Visoko obrazovanje na Univerzitetu stiče se na univerzitetskim studijama, koji se organizuju i izvode na fakultetima, kao njegovim organizacionim jedinicama, odnosno na nivou Univerziteta, za multidisciplinarne i interdisciplinarne studijske programe.

(2) Organizacija i realizacija nastave za sve studijske programe, bliže se utvrđuje Pravilima studiranja.

Član 119.

(*Studijski program*)

(1) Univerzitetski studiji organizuju se i izvode u skladu sa studijskim programima, koje donosi Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta, u skladu sa Zakonom.

(2) NNV Fakulteta, mogu usklađivati svoje studijske programe sa organizacijom rada i dostignućima u oblasti nauke, odnosno umjetnosti, za šta nadležnost imaju NNV-a fakulteta, u skladu sa odredbama ovoga Statuta.

(3) Senat može odobriti izvođenje zajedničkog studijskog programa sa drugim akreditiranim univerzitetima, nakon čega se stiče zajednička diploma.

Član 120.

(*ECTS bodovi*)

Studijskim programima utvrđuje se i broj ECTS bodova za svaki nastavni predmet studijskog programa, u skladu sa Zakonom.

Član 121.

(*Ciklusi studija*)

Univerzitetski studiji se organizuju u 3 (tri) ciklusa:

a) Stepen prvog ciklusa, u kojem student ostvaruje najmanje 180, a najviše 240 ECTS bodova;
b) Stepen drugog ciklusa, u kojem student ostvaruje najmanje 60, a najviše 120 ECTS bodova, tako da ukupan zbir ostvarenih bodova, skupa sa prvim ciklusom iznosi 300 ECTS
c) Integrisani studij I i II ciklusa, u kojem student ostvaruje ukupno 300 ECTS; i
d) Stepen trećeg ciklusa vodi do akademskog zvanja doktora nauka ili ekvivalenta, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

Član 122.

(*Semestri*)

(1) Akademska godina na Univerzitetu organizuje se u 2 (dva) semestra.

(2) Optimalni angažman studenta u toku jednog semestra akademske godine iznosi 30 ECTS bodova.

(3) Akademski kalendar sa sadržajem nastavnih aktivnosti utvrđuje Senat, prije početka svake akademske godine.

ODJELJAK A. ORGANIZACIJA NASTAVE I OCJENJIVANJE

Član 123.

(*Izvođenje nastave*)

(1) Nastava na Univerzitetu izvodi se u svim raspoloživim prostorima Univerziteta i prostorima nastavnih baza Univerziteta u toku radne sedmice.

(2) Nastavni sat (čas) traje 45 minuta.

(3) Dio nastave može se izvoditi i u odgovarajućim naučno-istraživačkim organizacijama, zdravstvenim i obrazovnim ustanovama, poslovnim subjektima, institucijama vlasti, pravosudnim institucijama/ustanovama, nevladinim organizacijama, medijskim subjektima, te u drugim institucijama, ukoliko za to postoje odgovarajući uslovi.

(4) Praktični rad i stručna praksa mogu se organizovati i izvoditi kao sastavni dio redovne nastave, ili kao zasebne nastavne aktivnosti.

Član 124.

(*Zajedničko izvođenje nastave*)

Na Univerzitetu se organizuje i zajednička nastava za određene predmete na više studijskih odsjeka/fakulteta, kod kojih su nastavni programi isti, ili su njihovi sadržaji u značajnoj mjeri usaglašeni, u skladu sa važećim standardima i normativima visokog obrazovanja.

Član 125.

(*Nastavni planovi*)

(1) Nastava na Univerzitetu izvodi se po usvojenim nastavnim planovima.

(2) Nastavni planovi objavljuju se u Pregledu predavanja.

(3) Sa nastavnim planovima i silabusima predmeta studenti se upoznaju na početku akademske godine, na prvom predavanju, putem oglasne ploče fakulteta, web stranice Univerziteta i fakulteta, te na drugi prigodan način.

Član 126.

(*Obaveza predmetnog nastavnika*)

(1) Predmetni nastavnik je odgovoran za izvođenje svih oblika nastave: predavanja, vježbi, praktičnog rada, konsultacija, mentorstva i dr., za pojedine predmete.

(2) Predmetni nastavnik obavezan je da, u skladu sa studijskim programom, za svaki nastavni predmet utvrdi plan rada, koji uključuje evaluaciju prisustva nastavi i vježbama, termine i način provjere znanja (testove, kolokvije, projekte i sl.), kao i ostale oblike individualnog rada studenta (seminari, projekti, zadaće i dr.), vodeći pri tome računa da svi navedeni oblici aktivnosti i obaveza studenata budu usaglašeni sa utvrđenim opterećenjem studenta.

(3) Predmetni nastavnik upoznaje studente sa planom rada i silabusom za nastavni predmet u prvoj sedmici semestra.

(4) Predmetni nastavnik je obavezan na kraju akademske godine za svaki nastavni predmet koji je izvodio, dostaviti prodekanu za nastavu izvještaj o prolaznosti studenata u odnosu na broj ukupno upisanih, kao i u odnosu na broj prvi put upisanih studenata u tu akademsku godinu najkasnije do 31. oktobra tekuće godine.

Član 127.

(*Konsultacije*)

(1) Nastavnik i saradnik dužni su da kontinuirano u toku nastave pružaju pomoć studentima organiziranjem konsultacija u skladu sa brojem sati definiranim Standardima i normativima visokog obrazovanja (dalje: Standardi i normativi).

(2) Termini za konsultacije usklađuju se sa terminima predviđenim za održavanje nastave za pojedine predmete i objavljuju se na kabinetu predmetnog nastavnika i na web stranici fakulteta.

Član 128.

(*Plan rada nastavnog predmeta*)

(1) Plan rada za nastavni predmet obavezno uključuje opis provjera znanja koje se realiziraju tokom semestra, kao i termine za provjere znanja.

(2) Provjere znanja studenata u toku trajanja semestra vrši se testiranjem, seminarskim i grafičkim radovima, kolokviranjem, zadaćama i drugim oblicima provjere znanja, a može se realizirati u pismenoj, usmenoj ili praktičnoj formi.

(3) Pismena ili praktična provjera znanja iz jednog nastavnog predmeta ne može trajati kraće od jedan, niti duže od dva nastavna sata.

(4) Uspješnost studenata u realizaciji obaveza na svim provjerama znanja tokom semestra izražavaju se poenima, koje sumarno ulaze u konačnu ocjenu na predmetu.
(5) Sistem skupljanja poena mora biti jasno naznačen u silabusu nastavnog predmeta.
(6) O izvršavanju obaveza studenata, u smislu ovog člana, vodi se evidencija koju vodi predmetni nastavnik, odnosno saradnik do kraja akademske godine.

Član 129.
(*Završni ispit*)

(1) Po završetku nastave, organizuje se završni ispit, na način koji će omogućiti studentu da u jednom danu polaže završni ispit iz samo jednog predmeta.
(2) Ukoliko je predmetni nastavnik objektivno spriječen doći na posao i obaviti ispit, dekan fakulteta može odrediti drugog nastavnika iz uže naučne, odnosne umjetničke oblasti, odnosno, ako nema nastavnika u radnom odnosu iz uže oblasti, imenovati komisiju od članova iz srodnih oblasti, da obavi završni ispit.
(3) Završni ispit može se realizirati u pismenoj, usmenoj ili praktičnoj formi ili kombinaciji svih navedenih, i moraju biti javni.
(4) Uspješnost studenata na završnom ispitu izražava se u poenima.
(5) Student koji nije zadovoljan završnom ocjenom, ili koji u tri pokušaja ne uspije položiti ispit, može podnijeti zahtjev za polaganje ispita pred komisijom, o čemu odluku donosi dekan fakulteta.
(6) Predmetni nastavnik ne može biti član Komisije iz stava (5).

Član 130.
(*Broj poena po predmetima*)

(1) Na osnovu poena skupljenih u toku semestra i poena završnog ispita, student za određeni predmet može ostvariti najviše 100 ukupnih poena.
(2) U strukturi ukupnog broja poena, koja mora biti opisana u planu rada odnosno silabusu za dati predmet, u skladu ovim Statutom, najmanje 50% poena predmetni nastavnik mora predvidjeti za obaveze u toku semestra.
(3) Predmetni nastavnik, odnosno saradnik, dužan je omogućiti studentu da obaveze iz stava (2) izvrši do kraja semestra, odnosno prije početka ispitnih termina na kojima student prijavljuje polaganje ispita.
(4) Premetni nastavnik / saradnik dužan je ocijeniti, odnosno dodijeliti bodove za aktivnosti studenta iz stava (2) u terminima utvrđenim silabusom predmeta.

Član 131.
(*Ocjene*)

(1) Uspjeh studenta za određeni predmet, izražava se brojnom i slovnom ocjenom i to u redoslijedu od najviše ka najnižoj:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama (95 do 100 poena);
b) 9 (B) - iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom (85 do 94 poena);
c) 8 (C) - prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama (75 do 84 poena);
d) 7 (D) - općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima (65 do 74 poena);
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja (55 do 64 poena);
f) 5 (F) - ne zadovoljava minimalne uslove (manje od 55 poena).

(2) Ocjena u smislu stava (1) ovog člana formira se na osnovu ukupnog broja poena za predmet.

(3) Ukoliko student ne ostvari potreban broj poena u ukupnoj strukturi, odnosno ne dobije pozitivnu/prolaznu ocjenu od šest (6) i više, smatra se da nije ostvario ECTS bodove za dati predmet.
(4) Ukoliko student ostvari ocjenu šest (6) i više, smatra se da je ostvario ECTS bodove za dati predmet, a dobivena ocjena upisuje se u indeks, odnosno ocjena 5 (F) se ne upisuje u indeks.

Član 132.
(*Ispitni rokovi*)

(1) Ispitni rokovi su: januarsko-februarski, aprilski, junsko-julski, septembarski i oktobarski.
(2) Januarsko-februarski, junsko-julski i septembarski ispitni rok sadrži dva ispitna termina.
(3) Aprilski i oktobarski ispitni rok se održavaju u jednom ispitnom terminu.
(4) Student koji ne pristupi završnom ispitu iz nekog predmeta ili ne ostvari ukupan broj poena dovoljan za pozitivnu/prolaznu ocjenu za neki predmet, može pristupiti ponovnom polaganju ispita iz datog predmeta u svakom ispitnom roku i terminu.

Član 133.
(*Prelazak u narednu godinu i obnova godine*)

(1) Student koji obnavlja studijsku godinu, može prisustvovati realizaciji nastave iz predmeta koje nije položio.
(2) Student zadržava pravo korištenja skupljenih poena iz predmeta koji nije položio tokom još jedne akademske godine.
(3) Ako se u slučaju iz stava (1), radi o predmetu iz grupe izbornih predmeta datog studija, student, u narednoj akademskoj godini, može ponovo upisati isti ili birati drugi izborni predmet koji nosi potreban broj ECTS bodova.
(4) Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija do 12 ECTS studijskih bodova ili dva nepoložena predmeta bez obzira na vrednovanje.
(5) Studentu koji obnavlja godinu studija, a minimalno je ostvario 40 ECTS studijska boda, dekan može dozvoliti unutar jednog ciklusa, u skladu sa kapacitetima i organizacionim mogućnostima, pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine na maksimalno dva predmeta po semestru.
(6) Student koji je završio sve obaveze iz prethodne studijske godine može upisati do 80 ECTS bodova.

Član 134.
(*Pravila studiranja*)

(1) Pravila studiranja sadrže odredbe kojima se bliže i detaljnije regulišu:
a) Dužina trajanja sva tri ciklusa studija na svakom fakultetu, odnosno studijskom programu;
b) Uslovi za upis studenata u prvu godinu, kao i naredne godine ciklusa studija;
c) Obavezu, način i dužinu obavljanja stručne prakse na I ciklusu studija za pojedine studijske programe;
d) Obaveza izrade i odbrane završnog rada;
e) Način i postupak organizovanja studija II i III ciklusa,
f) Uslovi i način organizovanja multidisciplinarnog i interdisciplinarnog studija na svim ciklusima studija;
g) Druga pitanja od značaja za regulisanje specifičnosti kod pojedinih fakulteta, odnosno studijskih programa za sva 3 (tri) ciklusa studija.

(2) Pravila studiranja, za sva tri ciklusa studija, donosi Senat.

Član 135.

(*Apsolventski staž*)

(1) Student sva tri ciklusa studija koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete, ovjerio posljednji semestar i položio sve predmete iz prethodnih studijskih godina stiče status studenta apsolventa.

(2) Student apsolvent ima pravo polagati nepoložene ispite svakog mjeseca.

(3) Apsolventski staž traje 24 mjeseca od isteka posljednje godine studija.

(4) Po isteku apsolventskog staža, student upisuje obnovu završne godine u statusu vanrednog studenta i završava svoje obaveze po studijskom programu koji je bio na snazi prilikom upisa u prvu godinu studija.

ODJELJAK B. STUDIJ PRVOG CIKLUSA

Član 136.

(*Vrste studija*)

(1) Studij I ciklusa na Univerzitetu izvodi se iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti, u skladu sa studijskim programima, a organizuje se kao redovni, vanredni i studij na daljinu.

(2) Redovni studij znači model studiranja koji podrazumijeva potpuno prisustvo i izvršavanje svih obaveza propisanih studijskim programom.

(3) Vanredni studij znači model studiranja koji podrazumijeva nastavni proces prilagođen prema obavezama studenata, što se bliže uređuje studijskim programom ili planom izvođenja nastave.

(4) Studij na daljinu znači formalizovan sistem edukacije studenata kojima se korištenjem kompjuterskih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala osigurava pristup nastavnom procesu.

Član 137.

(*Vrste studenata*)

(1) Redovni student se finansira iz Budžeta USK.

(2) Redovni-samofinansirajući studenti participiraju u plaćanju troškova školarine.

(3) Vanredni studenti u cjelosti plaćaju troškove školarine, u skladu sa odlukom o visini troškova.

Član 138.

(*Upis u prvu godinu*)

(1) Upis u prvu godinu ciklusa studija vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat a čiji sadržaj utvrđuje Senat, u skladu sa Zakonom.

(2) Senat, na inicijativu NNV-a, utvrđuje prijedlog upisne kvote na koju saglasnost daje Vlada USK.

(3) Bliže odredbe o načinu provođenja postupka upisa studenata utvrđuju se Odlukom o kriterijima za prijem i upis studenata koju donosi Senat, u skladu sa Zakonom.

Član 139.

(*Indeks/upisnica i ugovor o studiranju*)

(1) Kandidatima upisanim u prvu godinu I ciklusa studija izdaje se indeks (upisnica) čime im se utvrđuje status studenta.

(2) Upisani studenti stupaju u ugovorni odnos sa Univerzitetom, zaključujući ugovor o studiranju u pismenoj formi.
(3) Ugovor iz stava (2) ovog člana, u ime Univerziteta, potpisuju dekani fakulteta.

Član 140.

(*Sticanje uslova za upis u narednu godinu studija*)

(1) Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija ostvarivanjem ETCS bodova za predmete iz prethodne godine studija.
(2) Student koji ne ispuni uslove za upis u narednu godinu studija obnavlja istu godinu studija.
(3) Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita tokom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju ponavlja u visini koju utvrdi Upravni odbor na prijedlog Senata.

Član 141.

(*Završni rad*)

(1) Student koji je izvršio sve obaveze utvrđene studijskim programom, ovim Statutom i drugim opštim aktima, nakon ostvarenih potrebnih ECTS bodova za predmete, brani završni rad za studijske programe na kojima je obavezan, a u skladu sa studijskim programom i opštim aktima.
(2) Završni rad je pismeno obrađena tema koju student bira nakon ovjere zimskog semestra završne godine studija.
(3) Izbor teme, izrada i odbrana završnog rada vrši se na način utvrđen Pravilima studiranja.
(4) Završni rad nosi određeni broj ECTS bodova koji je naznačen studijskim programom, a koji se ostvaruju uspješnom odbranom završnog rada.

ODJELJAK C. STUDIJ DRUGOG CIKLUSA – MAGISTARSKI STUDIJ

Član 142.

(*Studij drugog ciklusa – magistarski studij*)

(1) Univerzitet, odnosno fakulteti organizuju i izvode studij drugog ciklusa za sticanje akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta iz naučnih, odnosno, umjetničkih oblasti za koje su matični.
(2) Studij drugog ciklusa se organizuje i izvodi za redovne (budžetske i samofinansirajuće) studente, ali i za vanredne studente, studente učenjem na daljinu, ili kombinovanjem sva tri načina studiranja.
(3) Studij drugog ciklusa se može organizovati i izvoditi kao jednogodišnji, za pristup kandidatima koji su u prvom ciklusu studija ostvarili 240 ECTS bodova.
(4) Studij drugog ciklusa se može organizovati i izvoditi kao dvogodišnji, za pristup kandidatima koji su u prvom ciklusu studija ostvarili 180 ECTS bodova.

Član 143.

(*Upis na studij drugog ciklusa*)

(1) Upis na studij drugog ciklusa vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta.
(2) Pravo upisa na studij drugog ciklusa imaju kandidati sa završenim prvim ciklusom studija.
(3) Procedure, ostali uslovi za upis kandidata i druga pitanja koja se odnose na studij drugog ciklusa, bliže se uređuje Pravilima studiranja na II ciklusu studija i studijskim programom.

Član 144.

(*ECTS bodovi na studiju drugog ciklusa*)

(1) Student jednogodišnjeg studija drugog ciklusa mora ostvariti 60 ECTS bodova, a dvogodišnjeg studija mora ostvariti 120 ECTS.

(2) Studijskim programom studija drugog ciklusa, kojeg utvrđuje Senat na prijedlog NNV-a fakulteta utvrđuje se broj ECTS bodova za svaki nastavni predmet i završni magistarski rad.

(3) Broj ECTS bodova za svaki predmet studija drugog ciklusa, ne može biti manji od pet, niti veći od osam.

Član 145.

(*Mobilnost studenata*)

Student ima pravo da u toku studija drugog ciklusa provede određeno vrijeme na srodnoj ustanovi visokog obrazovanja u zemlji ili inozemstvu, posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, na osnovu bilateralnih ugovora koje zaključuje Univerzitet ili na prijedlog studenta, po prethodno pribavljenoj saglasnosti fakulteta.

Član 146.

(*Zajednički studijski programi drugog ciklusa*)

(1) Univerzitet može učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog studijskog programa drugog ciklusa studija sa drugim visokoškolskim ustanovama, koje su matične za odgovarajući studijski program, o čemu odluku donosi Senat, na prijedlog Fakulteta koji je matičan za određeni zajednički studijski program.

(2) Zajednički studijski programi drugog ciklusa studija se mogu organizovati i izvoditi na Univerzitetu, iz naučnih odnosno umjetničkih oblasti za koje su fakulteti matični, na osnovu odluke Senata, po zajedničkom prijedlogu NNV-a fakulteta.

Član 147.

(*Odabir teme magistarskog rada*)

(1) Nastavnici koji učestvuju u izvođenju nastave na studiju drugog ciklusa predlažu NNV-u fakulteta teme za magistarske radnje studentima.

(2) Studenti drugog ciklusa studija mogu predlagati NNV-u teme za magistarske radnje.

(3) Prilikom razmatranja prijave teme, NNV fakulteta utvrđuje naučnu utemeljenost predložene teme, strukturu i obrazloženje.

Član 148.

(*Prijava teme magistarskog rada i mentor*)

(1) Student drugog ciklusa studija može podnijeti prijavu NNV-u za odobrenje teme za izradu završnog magistarskog rada i provoditi postupak u skladu sa Pravilima studiranja.

(2) Mentor kandidatu, u pravilu, može biti bilo koji nastavnik koji je učestvovao u realizaciji nastave na II ciklusu studija i iz čije naučne oblasti se predlaže tema za završni rad.

(3) U zahtjevu za odobrenje teme završnog magistarskog rada student prilaže i pisanu saglasnost nastavnika potencijalnog mentora.

Član 149.

(*Rok za odbranu magistarskog rada*)

(1) Završni magistarski rad se mora odbraniti najkasnije u roku od 3 (tri) godine računajući od dana odobravanja prijavljene teme magistarskog rada, uz uvjet da je kandidat ostvario sve ECTS bodove predviđene za predmete i izvršio sve finansijske i druge obaveze, predviđene studijskim programom i opštim aktima Univerziteta.

(2) Na molbu kandidata, NNV fakulteta može produžiti rok iz stava (1) ovog člana najduže još jednu godinu, iz opravdanih razloga (porodiljsko odsustvo, teža bolest i sl.).

(3) Ukoliko kandidat ne odbrani završni magistarski rad u rokovima utvrđenim stavovima (1) i (2) ovoga člana, postupak za sticanje naučnog stepena magistra po odobrenoj temi se obustavlja rješenjem dekana.

Član 150.

(*Okončanje studija drugog ciklusa*)

Kandidatu koji je odbranio završni magistarski rad izdaje se diploma i dodatak diplomi o stečenom stepenu magistra iz odgovarajuće oblasti, u skladu sa Pravilima studiranja i Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u USK.

Član 151.

(*Plagijarizam magistarskog rada*)

(1) Ako se nakon odbranjenog završnog magistarskog rada pojave opravdane sumnje i dostave pisani dokazi da završni magistarski rad nije samostalan rad kandidata, dekan je dužan pokrenuti postupak oduzimanja stečenog stepena magistra.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana NNV fakulteta na prijedlog dekana imenuje komisiju od tri člana iz reda nastavnika, koja ispituje osnovanost sumnje u samostalnost izrade magistarskog rada.

(3) U sastav Komisije iz stava (2) ovog člana ne mogu biti imenovani nastavnici koji su bili u sastavu Komisije za ocjenu i Komisije za odbranu, kod odnosnog završnog magistarskog rada.

(4) NNV utvrđuje da li je završni rad plagijat.

(5) Postupak utvrđivanja plagijata završnog rada urediti će se posebnim pravilnikom koji donosi Senat.

ODJELJAK D. INTEGRISANI STUDIJ

Član 152.

(*Integrisani studij*)

(1) Studij se može organizovati i kao integrisani studij I i II ciklusa.

(2) Integrisani studij traje 5 godina i vrednuje se sa 300 ECTS bodova.

(3) Završetkom integrisanog studija stiče se zvanje magistra.

(4) Bliže odredbe o organizovanju, uslovima, načinu upisa i izvođenju nastave na integrisanom studiju propisat će se pravilima studiranja.

ODJELJAK E. STUDIJ TREĆEG CIKLUSA - DOKTORSKI STUDIJ

Član 153.

(*Studij trećeg ciklusa - doktorski studij*)

(1) Na Univerzitetu, odnosno fakultetima organizuje se studij trećeg ciklusa - doktorski studij (dalje: Doktorski studij).

(2) Doktorski studij se organizuje i izvodi za redovne studente, ali i za vanredne studente, studente učenjem na daljinu, ili kombinovanjem ova tri načina studiranja.

(3) Doktorski studij se organizuje i izvodi kao trogodišnji, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova, od čega kandidat ECTS bodove stiče polaganjem ispita iz nastavnih predmeta predviđenih studijskim programom, istraživačkim studijskim radom iz uže oblasti doktorske disertacije, odnosno izradom i odbranom doktorske disertacije.

Član 154.

(*Upis na doktorski studij*)

(1) Upis na doktorski studij vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta.

(2) Pravo upisa u I godinu doktorskog studija ima kandidat koji ima završen odgovarajući studij sa najmanje 300 ECTS bodova ili ekvivalent.

Član 155.

(*Završetak doktorskog studija*)

Doktorski studij se završava izradom i odbranom doktorske disertacije, a kandidat stiče naučni stepen doktora nauka iz odgovarajućeg područja/oblasti, u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u USK.

Član 156.

(*Troškovi doktorskog studija*)

Student doktorskog studija snosi troškove studija prema visini i dinamici uplate u skladu s potpisanim ugovorom o studiranju.

Član 157.

(*Zajednički studijski programi doktorskog studija*)

(1) Univerzitet može učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog studijskog programa doktorskog studija sa drugim visokoškolskim ustanovama, koje su matične za odgovarajući studijski program, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta, na prijedlog NNV-a fakulteta koji je matičan za određeni zajednički studijski program.

(2) Zajednički studijski programi doktorskog studija se mogu organizovati i izvoditi na Univerzitetu, iz naučnih odnosno umjetničkih oblasti za koje su fakulteti matični, na osnovu odluke Senata, po zajedničkom prijedlogu NNV-a fakulteta.

Član 158.

(*Pravila studiranja doktorskog studija*)

Procedure, bliži uslovi za upis kandidata, način prijavljivanja i polaganja ispita kao i druga pitanja koja se odnose na doktorski studij, bliže i detaljnije se uređuje Pravilima studiranja.

POGLAVLJE XI – STUDENTI

ODJELJAK A. VRSTE STATUSA STUDENATA

Član 159.

(*Sticanje statusa studenta*)

Status studenta stiče se upisom na redovni, vanredni ili studij učenjem na daljinu i kombinacijom ova tri načina studiranja.

Član 160.

(*Vrste statusa studenata*)

(1) Kandidati koji su upisani na Univerzitet, na prvu godinu I ciklusa studija, stiču status :

a) Redovnog studenta koji se finansira iz budžeta;
b) Redovnog studenta koji se samostalno finansira, ili
c) Vanrednog studenta, koji se samostalno finansira.

(2) Status studenta iz tačke a) stava (1) ovog člana, ima redovni student koji je upisan na studij a koji je po raspisanom konkursu, rangiran u broj koji se finansira iz Budžeta.

(3) Redovni student iz stava (1) tačke a), koji se finansira iz budžeta može obnoviti istu godinu i ostati redovni student. Ukoliko drugi put obnovi istu godinu, onda se mijenja njegov status u redovnog samofinansirajućeg studenta.

(4) Redovni student iz stava (1) tačke b), kao i vanredni student iz stava (1) tačke c) ovoga člana, koji u toku akademske godine koju sluša prvi put ostvari 60 ECTS bodova, ima pravo da se u narednoj akademskoj godini finansira iz Budžeta.

(5) Student koji u toku akademske godine koju pohađa, ne postigne odgovarajući uslov za upis u narednu godinu studija, obnavlja studijsku godinu.

Član 161.

(*Pohađanje dva studijska programa na Univerzitetu*)

Student koji je na Univerzitetu upisan na određeni studijski program kao redovan student, može istovremeno imati status samo vanrednog studenta na drugom studijskom programu, a u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Član 162.

(*Prestanak statusa studenta*)

(1) Status studenta prestaje:

a) završetkom studijskog programa i dobijanjem zvanja za koje se student školuje;
b) ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija;
c) kada student ne upiše godinu studija, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
d) kad ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
e) kada visokoškolska ustanova izrekne studentu disciplinsku mjeru isključenja sa visokoškolske ustanove.

(2) Status redovnog studenta, pored uslova iz stava (1) ovog člana, prestaje i kada student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslov za upis u višu godinu studija.

(3) O prestanku statusa studenta iz stava (1) tačke c), d) i e) i stava (2) ovog člana dekan

odlučuje rješenjem u roku od 30 dana.

Član 163.

(*Ostale odredbe o statusu studenta*)

(1) Student kojem je prestao status studenta, može ponovno steći status studenta.

(2) Mirovanje statusa studenta, prelazak sa drugog univerziteta i način priznavanja položenih ispita, završetak studija prije utvrđenog roka, uključivanje studenata u NIR nagrađivanje studenata provodi se pod uslovima i u postupku utvrđenom Pravilima studiranja.

ODJELJAK B. MOBILNOST STUDENATA

Član 164.

(*Gostujući student*)

(1) Na Univerzitetu može studirati gostujući student sa drugih visokoškolskih ustanova iz zemlje i inozemstva, koji upisuje dijelove studijskog programa na Univerzitetu, u skladu s ugovorom između visokoškolskih ustanova i potpisanim ugovorom o učenju.

(2) Prava i obaveze gostujućeg studenta, način pokrivanja troškova njegovog studiranja i druga pitanja vezana za njegov status, uređuju se ugovorom iz stava (1) ovog člana, čije elemente predlaže Ured prorektora za NIR.

(3) Pohađanje nastave i položeni ispiti gostujućeg studenta evidentiraju se u Matičnoj knjizi stranih studenata po programima razmjene, i dokazuju uvjerenjem o položenim ispitima (u matičnim evidencijama).

(4) Ured za međunarodnu saradnju dostavlja informacije o gostujućim studentima studentskoj službi organizacione jedinice na koju dolaze studenti.

(5) Studentske službe fakulteta vode evidenciju o gostujućim studentima, a Ured za međuuniverzitetsku saradnju vodi zbirnu evidenciju o tim studentima.

Član 165.

(*Mobilnost studenta Univerziteta*)

(1) Student Univerziteta može pohađati i ostvariti dio studijskog programa i ECTS bodova na srodnoj visokoškolskoj ustanovi u zemlji i inostranstvu, kao gostujući student, u skladu s ugovorom između visokoškolskih ustanova i potpisanim ugovorom o učenju.

(2) Na studente iz stava (1), ovoga člana, analogno se primjenjuju odredbe stavova (2) do (4), člana 164.

ODJELJAK C. PRAVA I OBAVEZE STUDENATA

Član 166.

(*Prava studenata*)

(1) Studenti imaju pravo i obavezu da aktivno učestvuju u nastavi, umjetničkom i naučno-istraživačkom radu, u saradnji sa akademskim osobljem, a prema studijskim programima.

(2) Osim prava utvrđenih ovim Statutom i zakonom, pravo studenata je, naročito, da:

a) budu upoznati sa svojim pravima, obavezama i dužnostima na početku akademske godine;

b) učestvuju na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim organima i drugim organima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, kao i da se bori za zaštitu autonomije i digniteta visokoškolske ustanove;
c) koriste biblioteku i druge usluge za studente koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi;
d) učestvuju u sistemu osiguranja kvaliteta visokoškolske ustanove;
e) im se omogući priznavanje i prenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova, u skladu sa Zakonom;
f) nastava bude organizovana u skladu sa studijskim programima, rasporedom nastave i rasporedom ispita;
g) završe studij u propisanom roku, uz redovno izvršavanje svojih obaveza;

(3) Za ostvarivanje prava studenata iz stavova (1) i (2) ovoga člana odgovorni su dekani fakulteta.

Član 167.

(*Pravo na okončanje studija*)

(1) Student ima pravo započeti studij završiti po studijskom programu koji je bio u primjeni prilikom upisa u prvu godinu studija, a najkasnije do početka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisana po novom studijskom programu.

(2) Student koji ne završi započeti studij u roku utvrđenom u stavu (1) ovog člana, može završiti studij po novom studijskom programu.

Član 168.

(*Obaveze studenata*)

Studenti imaju obavezu pridržavati se pravila utvrđenih zakonom, ovim Statutom, i opštim aktima Univerziteta.

Član 169.

(*Student saradnik - demonstrator*)

(1) Redovni student koji je u prethodnim godinama studija, koje nije obnavljao, ostvario najmanju prosječnu ocjenu osam, a koji je iz određenog nastavnog predmeta ima najmanje ocjenu devet, može biti izabran za studenta saradnika - demonstratora na tom nastavnom predmetu.

(2) Izbor studenata saradnika - demonstratora vrši NNV fakulteta, na osnovu internog oglasa i na prijedlog predmetnog nastavnika i dekana, pri čemu prednost ima student sa većom ocjenom na konkretnom nastavnom predmetu.

(3) Student demonstrator će u postupku izbora saradnika imati prednost u odnosu na druge kandidate pri istim uslovima.

(4) Student demonstrator može ostvariti pravo na naknadu za angažman.

Član 170.

(*Upoznavanje studenata sa pravima i obavezama*)

(1) Upoznavanje studenata sa pravima i obavezama vrši se:
a) Objavljivanjem rasporeda nastave na početku semestra putem oglasnih ploča i web stranica fakulteta;
b) Objavljivanjem ispitnih termina za svaki ispitni rok na početku akademske godine, sa datumom, satnicom i mjestom održavanja ispita;
c) Obavještavanjem o rezultatima postignutim na ispitima u roku od 48 sati od dana polaganja pismenog odnosno praktičnog dijela ispita, a najkasnije tri dana prije

usmenog ispita, uz bezuslovnu mogućnost studenata da izvrše uvid u svoje pismene radove;

d) Objavljivanjem informacija u publikacijama, informacionom sistemu i na web stranici Univerziteta.

(2) O ostvarivanju prava studenata iz stava (1), tačka a), b) i d) ovog člana brinu se prodekani za nastavu i studentska pitanja i dekani fakulteta, a tačke c) predmetni nastavnici.

ODJELJAK D. ODGOVORNOST ZA POVREDE OBAVEZA STUDENATA

Član 171.

(*Povrede obaveza studenata*)

(1) Studenti su odgovorni za povrede obaveza utvrđenih ovim Statutom, ako je učine namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(2) Povrede obaveza studenata mogu biti: lakše i teže.

Član 172.

(*Lakše i teže povrede obaveza studenata*)

(1) Pod lakšim povredama obaveza studenata smatraju se:

a) Dolazak na predavanje, vježbe i druge obavezne oblike nastave sa zakašnjenjem ili neopravdanim napuštanjem prije određenog vremena;
b) Neprimjeren odnos prema studentima, nastavnicima, saradnicima i drugim radnicima Univerziteta;
c) Prouzrokovanje štete u manjem obimu, krajnjom nepažnjom ili namjerno;
d) Iznošenje netačnih informacija o radu i poslovanju Univerziteta i
e) Ostali vidovi ponašanja studenta koji su suprotni akademskim načelima ponašanja (u skladu sa Etičkim kodeksom), a koji se mogu svrstati u lakše povrede obaveza studenata.

(2) Kao teže povrede obaveza studenata utvrđuju se:

a) Falsifikovanje isprava uopšte, a naročito javnih isprava koje izdaje Univerzitet (indeks, prijave, uvjerenja i dr.);
b) Davanje neistinitih podataka nadležnim licima i organima Univerziteta, radi ostvarivanja prava koja im po važećem propisu ne pripadaju;
c) Korištenje nedozvoljenih sredstava na ispitu;
d) Otuđenje ili namjerno oštećenje imovine Univerziteta;
e) Dolazak na Univerzitet, za vrijeme izvođenja nastave, pod dejstvom alkohola ili drugih narkotičnih sredstava;
f) Izazivanje nereda ili tuče na Univerzitetu;
g) Namjerno ometanje i onemogućavanje kolektivnog rada ostalih studenata;
h) Učestvovanje u projektima drugih fakulteta, bez prethodne saglasnosti NNV fakulteta, ukoliko je Pravilima studiranja takva saglasnost utvrđena kao neophodna; i
i) Ostali vidovi ponašanja studenta koji su suprotni akademskim načelima ponašanja, a koji se mogu svrstati pod teže povrede obaveza studenata, odnosno imaju obilježja krivičnog djela.

Član 173.

(*Disciplinske mjere*)

(1) Za povrede obaveza, studentu se mogu izreći sljedeće mjere:

a) Opomena;

b) Javna opomena i
c) Isključenje sa Univerziteta.

(2) Mjera isključenja sa Univerziteta može se izreći samo za težu povredu obaveze, i to u trajanju do jedne akademske godine.

(3) Pri izricanju mjera zbog povrede obaveza studenta uzimaju se u obzir naročito težina povrede obaveza studenta, njene posljedice, stepen odgovornosti, visina nastale štete, kao i njegovo ponašanje poslije učinjene povrede.

Član 174.

(*Izvršenje disciplinskih mjera*)

(1) Izrečena mjera zbog povrede obaveza studenta ne može se izvršiti kada protekne rok od šezdeset dana od dana konačnosti odluke.

(2) Izrečena mjera opomene izvršava se na taj način što se konačna odluka uručuje studentu.

(3) Izrečena mjera javne opomene izvršava se isticanjem konačne odluke na oglasnoj ploči fakulteta.

(4) Izrečena mjera isključenja izvršava se isticanjem konačne odluke na oglasnoj ploči Fakulteta i evidentiranjem u matičnoj evidenciji.

Član 175.

(*Odgovornost za štetu*)

(1) Student odgovara za štetu koju namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokuje Univerzitetu.

(2) Svaki student obavezan je da, usmeno na zapisnik ili pismenim putem, prijavi prouzrokovanu štetu dekanu fakulteta.

(3) Na osnovu podnesene prijave, ili na osnovu ličnog saznanja, dekan fakulteta rješenjem pokreće postupak za utvrđivanje štete i odgovornosti za prouzrokovanu štetu.

(4) Rješenje o pokretanju postupka za utvrđivanje štete sadrži podatke o šteti, o studentu koji je štetu prouzrokovao i dokaze kojima se utvrđuje postojanje štete.

Član 176.

(*Nadoknada štete*)

(1) Odluku o visini štete, odgovornosti za štetu i obavezu studenta da nastalu štetu nadoknadi, donosi dekan fakulteta.

(2) Ako student ne nadoknadi ili ne pristane da nadoknadi štetu Univerzitetu, podnijet će se tužba nadležnom sudu radi naknade štete.

Član 177.

(*Postupak za utvrđivanje postojanja povrede obaveza studenata*)

(1) Postupak za utvrđivanje postojanja povrede obaveza studenata pokreće se zahtjevom koji podnosi dekan fakulteta, na osnovu svog saznanja ili podnesene usmene ili pismene prijave.

(2) Postupak iz stava (1) ovog člana može se pokrenuti u roku šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca, a najkasnije 12 mjeseci od dana kada je povreda nanešena.

(3) Utvrđivanje postojanja povrede obaveze studenta u pokrenutom postupku i izricanje vrši Komisija za izricanje mjera zbog povrede obaveze studenata (dalje: Disciplinska komisija).

(4) Disciplinska komisija se sastoji od predsjednika koji se bira iz reda nastavnika i dva člana koji se biraju iz reda studenata, kao i sekretara, koji je po funkciji sekretar fakulteta na kojem je povreda učinjena i koji će osigurati zakonitost rada komisije.

(5) Predsjednik i članovi Disciplinske komisije imaju svoje zamjenike.

(6) Disciplinsku komisiju imenuje NNV fakulteta, na period od dvije godine.

Član 178.

(*Prvostepeni disciplinski postupak*)

(1) Disciplinska komisija, na osnovu usmenog i javnog raspravljanja u prvom stepenu, predlaže dekanu fakulteta izricanje mjere zbog povrede obaveze studenta.

(2) Disciplinska komisija može predložiti mjeru samo ako je počinilac saslušan na raspravi, ali, izuzetno, i bez saslušanja, kada je na raspravu uredno pozvan, ali se pozivu, bez opravdanih razloga, nije odazvao.

(3) Dekan izriče mjeru na prijedlog Disciplinske komisije.

Član 179.

(*Drugostepeni disciplinski postupak*)

(1) Protiv odluke dekana iz člana 178. stav (3) može se uložiti žalba, u roku od osam dana, od dana prijema iste.

(2) Žalba se podnosi NNV-u fakulteta.

(3) NNV fakulteta svojom odlukom može izrečenu mjeru ukinuti, preinačiti ili potvrditi.

(4) Odluka NNV-a fakulteta je konačna.

(5) O izrečenim mjerama vodi se evidencija.

POGLAVLJE XII - POSTUPANJE PO ZAKONU O UPRAVNOM POSTUPKU

Član 180.

(*Postupanje po Zakonu o upravnom postupku*)

Kod rješavanja o pojedinačnim pravima i obavezama studenata postupa se po odredbama Zakona o upravnom postupku FBiH (dalje: ZUPFBiH), kada se radi o:

a) Upisu kandidata u prvu godinu studija;
b) Upisu studenata u narednu godinu studija;
c) Pravu studenata na izdavanje diplome;
d) Mjeri isključenja;
e) Obavezi plaćanja troškova studija i
f) Drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

POGLAVLJE XIII - STUDENTSKO ORGANIZOVANJE

Član 181.

(*Studentsko udruživanje*)

(1) Studenti imaju pravo organizovati svoje studentske asocijacije u sva 3 (tri) ciklusa studija, u kojima članstvo mogu ostvariti svi koji imaju status studenta Univerziteta.

(2) Studentske asocijacije se bave ostvarivanjem i zaštitom prava i interesa studenata u naučno-nastavnom, naučno-istraživačkom, stručnom, kulturnom, sportskom i drugom radu, kao i unapređenjem životnog standarda i društvenog života studenata.

(3) Studentske asocijacije se udružuju u Uniju studenata Univerziteta, u skladu sa Zakonom o studentskom standardu USK.

Član 182.

(*Unija studenata*)

(1) Unija studenata ima svoje organe, koji se biraju neposrednim izjašnjavanjem, ili u predstavničkim tijelima istih.

(2) Unija studenata ima sljedeće organe:

a) Skupštinu;
b) Upravni odbor i
c) Predsjednika.

Član 183.

(*Predstavnici studenata*)

(1) Studentske predstavnike u tijelima Univerziteta, bira Upravni odbor Unije studenata, iz reda studenata izabranih na posljednjim izborima, u skladu sa zakonom i Statutom Unije studenata.

(2) Prilikom raspravljanja i glasanja u organima i tijelima Univerziteta, o pitanjima od interesa za studente, studentski predstavnici imaju obavezu zastupati interese studenata.

(3) Pitanja u smislu stava (2) ovog člana su posebno ona koja se odnose na promjenu sistema studija, osiguranje kvaliteta studija, donošenje studijskih programa, utvrđivanje izvedbenih planova studija i studentski standard.

(4) Studenti aktivno uključeni u rad Unije studenata minimalno dvije godine, u postupku izbora saradnika imaće prednost u odnosu na druge kandidate pri istim uslovima.

(5) Studentima aktivno uključenima u rad Unije studenata minimalno dvije godine, a na prijedlog upravnog odbora Unije studenata, rektor može jednom godišnje dodijeliti posebno priznanje.

Član 184.

(*Osiguranje uslova za rad studentskih organizacija*)

Univerzitet, putem godišnjeg finansijskog plana, obezbjeđuje adekvatne uslove za rad studentskih asocijacija i Unije studenata, a ima obavezu i osigurati odgovarajući prostor i potrebnu opremu za njihovo funkcionisanje.

POGLAVLJE XIV - AKADEMSKO OSOBLJE

Član 185.

(*Akademsko osoblje*)

(1) Nastavnu, naučnu i umjetničku djelatnost na Univerzitetu obavlja akademsko osoblje i nastavnici vještina.

(2) Akademsko osoblje u svom radu, djelovanju i ponašanju, u okviru zakona, uživa slobodu da ispituje i testira stečeno znanje, nudi nove ideje, i kontraverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka zaposlenja ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa, pridržavanjem (poštivanjem) etičkih načela, načela naučne istine i kritičnosti, uz obavezu nenanošenja štete Univerzitetu.

(3) Izbor u naučno-istraživačka zvanja, vrši se na način, pod uslovima i po postupku utvrđenom Zakonom o naučno-istraživačkoj djelatnosti i Pravilnikom o procedurama za izbor u naučno-istraživačka zvanja.

(4) Način izbora i period na koje se bira nastavnik vještina će biti uređen Pravilnikom o izboru u zvanja.

Član 186.

(*Akademska zvanja*)

(1) Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i saradnička zvanja i to: redovni profesor, vanredni profesor, docent, lektor, viši asistent i asistent.

(2) Akademska zvanja iz stava (1) ovog člana razvrstavaju se u nastavnička i saradnička zvanja.

(3) Nastavnička zvanja su: redovni profesor, vanredni profesor i docent, a lektor, viši asistent i asistent su saradnička zvanja.

Član 187.

(*Uslovi za izbor u naučno-nastavna i saradnička zvanja*)

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna zvanja na Univerzitetu su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5;

b) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, ili integrirani studij I i II ciklusa, odnosno kandidat koji ima naučni stepen magistra nauka, s najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5 na II ciklusu studija, ili integriranom studiju I i II ciklusa, odnosno postdiplomskom studiju i odbranjen završni rad (master ili magistarski rad) iz oblasti izbora;

c) za lektora može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, odnosno naučni stepen magistra nauka;

d) za docenta može biti biran kandidat koji:
   1) ima naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
   2) ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
   3) pokazane nastavničke sposobnosti;

e) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji:
   1) ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,
   2) ima najmanje pet naučnih radova iz oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom nakon izbora u zvanje docenta,
   3) ima objavljenu knjigu (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) ili patent, odnosno originalni metod u odgovarajućoj naučnoj oblasti, priznat kao zaštićena intelektualna svojina, nakon izbora u zvanje docenta,
   4) ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja docenta,
   5) ima mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;

f) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji:
   1) ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,
   2) ima najmanje osam naučnih radova iz oblasti za koju se bira objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom, nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   3) ima najmanje dvije objavljene knjige (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   4) ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   5) je uspješno realizirao mentorstvo kandidata za stepen trećeg ciklusa nakon sticanja zvanja vanrednog profesora.

(2) Ukoliko kandidat za napredovanje u zvanje vanrednog ili redovnog profesora iz objektivnih razloga nije ispunio uslov mentorstvo na drugom ciklusu, onda je dužan objaviti još jedan rad u citatnim bazama, a ukoliko nije ispunio mentorstvo na trećem ciklusu, onda je kandidat dužan objaviti još dva rada u priznatim publikacijama, kao prvi autor, koje su indeksirane u citatnim bazama ili još dva mentorstva na drugom ciklusu, računajući od posljednjeg izbora.
(3) Objektivni razlozi za neispunjavanje uslova mentorstva iz stava (2) ovog člana su:

a) ako na fakultetu nije organiziran studij drugog i trećeg ciklusa, odnosno postdiplomski studij;
b) ako nijedan kandidat nije prijavio temu magistarskog ili doktorskog rada iz naučne oblasti za koju se vrši izbor;
c) ako zbog broja kandidata u datom vremenskom periodu kandidat za izbor u određeno akademsko zvanje nije određen za mentora.

Član 188.

(*Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja*)

Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u umjetničko-nastavna zvanja, na Univerzitetu su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   2) najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;
b) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija na najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5,
   2) javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva;
c) za docenta magistra može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   2) ima javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   3) pokazane rezultate u nastavnom radu;
d) za vanrednog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   2) proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta magistra,
   3) veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koje predstavlja samostalan doprinos razvoju umjetnosti,
   4) priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti,
   5) pokazane rezultate u nastavnom radu;
e) za redovnog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   2) proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora magistra,
   3) javno predstavljena izuzetna umjetnička djela koja su značajno doprinijela razvoju kulture i umjetnosti u akademskoj i društvenoj zajednici,
   4) priznanja za uspješno djelovanje u određenoj oblasti,
   5) pokazane rezultate u nastavnom radu,
   6) koji je dao značajan doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

Član 189.

(*Rokovi postupanja u proceduri izbora u zvanja*)

(1) Rokovi postupanja u proceduri izbora u zvanja:

a) Po zaprimanju zahtjeva za pokretanje procedure izbora/napredovanja akademskog osoblja, dekan je dužan, u roku od najduže 15 dana zahtjev uputiti NNV-u fakulteta.
b) Dekan je dužan prijedlog odluke NNV-a uputiti Senatu u roku od pet dana na prvu narednu redovnu sjednicu.
c) Dekan je dužan osigurati raspisivanje konkursa, u roku od pet dana, po dobivanju odluke Senata.
d) Po zatvaranju konkursa, dekan je dužan putem NNV-a imenovati Komisiju za pisanje izvještaja o izboru u zvanje u roku od sedam dana.
e) Komisija u roku od 30 dana je dužna dostaviti potpisan izvještaj NNV-u fakulteta.
f) Dekan je dužan osigurati da se izvještaj o izboru u zvanje razmatra na prvoj narednoj sjednici NNV-a fakulteta, a najduže u roku od 15 dana.
g) Dekan je dužan prijedlog odluke NNV-a o izboru nastavnika/saradnika uputiti Senatu u roku od pet dana na prvu narednu redovnu sjednicu.
h) Predsjednik Senata je dužan osigurati da se predmetni izvještaj sa prijedlogom odluke NNV-a uvrsti u dnevni red prve naredne redovne sjednice Senata, a najduže u roku od 30 dana.

(2) Bliže odredbe postupka izbora i dodatnih kriterija za vrednovanje biće uređeni Pravilnikom o izboru u akademska zvanja.

Član 190.

(*Pokazana nastavnička sposobnost*)

(1) Pod pokazanom nastavničkom sposobnosti, kao uslov za izbor u nastavnička zvanja, podrazumijeva se iskustvo u nastavnom radu na Univerzitetu u trajanju od najmanje jednog izbornog perioda u saradničkom zvanju.

(2) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na Univerzitetu obavezan je pred studentima i komisijom održati pristupno predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno naučne /umjetničke oblasti za koje je konkurisao.

(3) Pravilnikom o izboru u akademska zvanja će se pobliže regulisati način izvođenja pristupnog predavanja i izbor komisije.

Član 191.

(*Relevantnost objavljenih radova*)

(1) Kod izbora u naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja, kao relevantni, uzimaju se radovi objavljeni u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom (naučni časopisi, naučni radovi objavljeni na konferencijama, kongresima, simpozijumima i sl.).

(2) Ocjenu relevantnosti objavljenih radova vrši Komisija za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna zvanja.

(3) Relevantnim radom, u smislu stava (2) ovog člana, podrazumijeva se rad objavljen iz oblasti na koju se kandidat bira.

(4) Prilikom ocjene validnosti naučnog časopisa i zbornika, Komisija za izbor će voditi računa o ugledu, referentnosti, recenziranju radova i drugim relevantnim pokazateljima.

Član 192.

(1) Pod knjigom se podrazumijevaju objavljene knjige koje mogu biti: naučnog, stručnog i naučno-stručnog karaktera.

(2) Udžbenik (knjiga) relevantan za izbor, treba da je:

a) Recenzirana od strane najmanje 2 (dva) recenzenta izabrana u naučno-nastavno zvanje na istoj ili srodnoj naučnoj oblasti, na koju se publikacija odnosi;
b) Objavljena u punom obimu u štampanoj formi ili objavljena u punom obimu u elektronskoj formi na Web stranici Univerziteta ili elektronskom prenosivom mediju i;
c) Katalogizacija izvršena po međunarodnim i domaćim standardima (CIP katalogizacija).

(3) U postupku izbora u zvanje uzimaju se u obzir samo knjige iz oblasti izbora.

Član 193.
(*Period izbora*)

(1) Periodi na koji se bira akademsko osoblje na Univerzitetu su:
a) Asistent - na period od četiri godine, bez mogućnosti reizbora;
b) Viši asistent – na period od pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora, isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa studija;
c) Lektor - na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora bez ograničavanja broja izbora;
d) Docent - na period od pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
e) Vanredni profesor - na period od šest godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora; i
f) Redovni profesor - trajno.

(2) Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na određeno vrijeme i to na period na koji je izabran, osim redovnog profesora koji zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

(3) Sticanje prava na izbor u viša zvanja (vanrednog i redovnog profesora) može se steći i prije predviđenog izbornog perioda, ukoliko kandidat ispunjava sve uslove predviđene članom 91. stav (1) Zakona o visokom obrazovanju USK, s tim da kandidat mora provesti u zvanju iz kojeg se bira najmanje 50% izbornog perioda.

(4) Sticanje prava na izbor u viša zvanja (vanrednog i redovnog profesora) prije predviđenog izbornog perioda ne može se steći primjenom članom 91. stav (2) Zakona o visokom obrazovanju USK.

(5) Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

(6) Prilikom izbora u isto zvanje nastavnik mora ispuniti minimalno 50% uslova koji su propisani za izbor u više zvanje.

(7) Akademskom osoblju u zvanju asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od dvije godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali drugi ili treći ciklus studija.

(8) Akademskom osoblju u zvanju višeg asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od tri godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali treći ciklus studija ili prijavili doktorsku tezu.

(9) Akademskom osoblju u radnom odnosu na Univerzitetu, koji su ispunili uvjete za napredovanje u više zvanje u toku izbornog perioda, a nije bilo moguće provesti proceduru napredovanja do isteka izbornog perioda, produžit će im se izbor u zvanje, kao i radni odnos, na period do okončanja procedure izbora u zvanje - napredovanje, a najduže do šest mjeseci.

(10) Akademskom osoblju u radnom odnosu na Univerzitetu koje je okončanjem doktorske disertacije steklo uvjete za napredovanje u nastavno zvanje docenta, moguće je produžiti izborni period višeg asistenta do osiguranja pune nastavne norme za odgovarajuću oblast izbora.

Član 194.

(*Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje*)

Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje pokreće se na zahtjev nastavnika/saradnika, a dalje se provodi na način utvrđen ovim Statutom i pravilnicima.

Član 195.

(*Pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje*)

(1) Zbog isteka perioda na koji su nastavnici i saradnici izabrani, ili zbog potrebe Univerziteta za većim brojem nastavnika i saradnika u naučno-nastavnom procesu, pokreće se postupak za izbor nastavnika i saradnika.
(2) Postupak izbora nastavnika i saradnika, u isto ili više zvanje, pokreće se u zadnjoj godini izbora a najkasnije 6 šest mjeseci prije isteka izbornog perioda.
(3) Ukoliko kandidat ne podnese zahtjev za izbor/napredovanje u roku iz stava (2) ovog člana, dekan je dužan u narednih 30 dana dostaviti pisani akt o statusu radnika u kadrovsku službu Univerziteta.

Član 196.

(*Inicijativa za raspisivanje konkursa za izbor u zvanje*)

(1) Izbor nastavnika i saradnika vrši Senat.
(2) Dekan fakulteta, u roku utvrđenom u stavu (2) člana 195, pokreće inicijativu za raspisivanje konkursa za izbor nastavnika i saradnika na nastavni predmet ili naučnu, odnosno umjetničku oblast i istu dostavlja NNV-u fakulteta, koji utvrđuje prijedlog odluke za raspisivanje konkursa i istu dostavlja Senatu.
(3) Uz prijedlog odluke o raspisivanju konkursa za napredovanje saradnika u zvanje docenta, dekan je dužan priložiti dokaz o osiguranoj osnovnoj normi.
(4) Dekan će pokrenuti inicijativu za napredovanje saradnika u zvanje docenta samo u slučaju kada postoji osigurana puna nastavna norma za nastavnika u radnom odnosu na Univerzitetu.

Član 197.

(*Raspisivanje konkursa*)

(1) Na osnovu dostavljenog prijedloga iz člana 196. ovog Statuta, Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor u zvanje.
(2) Konkurs se objavljuje na web stranici Univerziteta.
(3) Rok za podnošenje prijave na konkurs iz stava (1) ovoga člana je 15 dana, računajući od dana njegovog objavljivanja.

Član 198.

(*Pregled dokumentacije*)

(1) Zapisnik posebne komisije, koju imenuje NNV fakulteta na mandat od jedne akademske godine, za pregled dokumentacije, u smislu blagovremenosti, potpunosti i ispunjenosti uslova, u skladu s pravilnicima kojima su regulisani izbori u zvanja, razmatra i usvaja NNV fakulteta, u roku od tri dana po isteku roka za podnošenje prijava na konkurs.
(2) Dekan fakulteta pismeno obavještava one kandidate čije su prijave odbačene kao neblagovremene i/ili nepotpune u roku od sedam dana od dana usvajanja zapisnika iz stava (1) ovog člana.
(3) Na obavijest dekana iz stava (2) ovog člana, kandidat nema pravo prigovora.

Član 199.

(*Komisija za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje*)

(1) Radi pripremanja prijedloga za izbor kandidata prijavljenih na konkurs, imenuje se tročlana komisija iz reda nastavnika, od kojih je većina iz naučne/umjetničke oblasti, odnosno nastavnog predmeta na koji se kandidat bira.
(2) Ukoliko se kandidat bira u zvanje nastavnika, članovi komisije moraju biti u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

Član 200.

(*Provođenje postupka izbora u zvanje*)

(1) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor sačinjava zajednički izvještaj samo za one kandidate čije su prijave potpune i blagovremene, i dostavlja ga NNV-u fakulteta koje ju je imenovalo.
(2) Komisija priprema prijedlog iz stava (1) ovoga člana, u skladu sa metodologijom za izbor koja će biti sastavni dio pravilnika o izboru u zvanja.
(3) Na osnovu prijedloga komisije NNV fakulteta utvrđuje prijedlog za izbor i dostavlja ga Senatu.
(4) Senat je dužan je donijeti odluku o izboru ili neizboru u zvanje.
(5) O odluci o izboru se obavještavaju učesnici konkursa čije su prijave potpune i blagovremene, a kandidat koji nije zadovoljan istom, može podnijeti zahtjev za njeno preispitivanje Senatu, u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti o izboru.
(6) Odluka Senata po zahtjevu iz stava (5) ovog člana je konačna.
(7) Odluka o izboru u zvanje se dostavlja radnicima Univerziteta, a vanjskim saradnicima se ne dostavlja, već se ulaže u njhov personalni dosje.

Član 201.

(*Pristupno predavanje*)

(1) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na Univerzitetu, dužan je održati pristupno predavanje, koje, da bi izbor bio punovažan, mora biti pozitivno ocijenjeno.
(2) Komisija za pristupno predavanje se formira u skladu sa članom 104. Zakona.

Član 202.

(*Odgovornost za postupak izbora u zvanje*)

(1) Dekan fakulteta je odgovoran da se postupak za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje nastavnika, odnosno saradnika provede u rokovima utvrđenim ovim Statutom.
(2) Ako se započeti postupak izbora u akademsko zvanje ne okonča u roku od šest mjeseci, računajući od dana raspisivanja konkursa, Senat će konkurs poništiti.
(3) U slučaju da se konkurs poništi krivicom člana Komisije iz reda radnika, Senat pokreće postupak za utvrđivanje teže povrede radne obaveze.
(4) U slučaju da se konkurs poništi krivicom člana Komisije koji nije u radnom odnosu na Univerzitetu, odlukom dekana neće biti angažiran u nastavnom i drugim procesima naredne dvije godine.
(5) U slučaju nepoštivanja rokova propisanih ovim Statutom koji mogu rezultirati poništavanjem konkursa, Senat će na istoj sjednici pokrenuti pitanje odgovornosti dekana organizacione jedinice.

Član 203.

(*Prestanak radnog odnosa zbog neizbora u zvanje*)

Nastavniku i saradniku koji je u radnom odnosu na Univerzitetu, a koji ne bude izabran u isto ili više zvanje prestaje radni odnos, u skladu sa zakonom i općim aktima Univerziteta.

Član 204.

(*Obaveze nastavnika i saradnika*)

(1) Nastavnici i saradnici dužni su redovno izvršavati nastavne i druge obaveze u skladu sa opštim aktima Univerziteta, te ispunjavati obaveze u odnosu na naučni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju, u skladu sa rasporedom i strukturom 40-satne radne sedmice, utvrđene Standardima i normativima.

(2) Nastavnici i saradnici, odobrene oblike naučnog/umjetničkog i stručnog rada mogu obavljati i izvan Univerziteta.

Član 205.

(*Prava i obaveze nastavnika*)

U izvođenju naučno-nastavnog procesa nastavnici imaju prava i obaveze da:

a) U potpunosti održe nastavu prema rasporedu nastave, u predviđenom broju časova utvrđenim planom izvođenja nastave;
b) Vode evidenciju o prisustvu studenata nastavi, obavljenim ispitima i postignutom uspjehu studenata;
c) Organizuju i izvode naučno/umjetnički-istraživački rad;
d) Preporuče udžbenike i priručnike za nastavni predmet koji izvode;
e) Redovno održavaju provjere znanja studenata prema rasporedu, u propisanim rokovima i putem svih utvrđenih oblika provjere znanja;
f) Obavljaju konsultacije sa studentima, u svrhu savladavanja nastavnog programa;
g) Predlažu usavršavanje i preispitivanje studijskog programa i/ili silabusa predmeta;
h) Predlažu teme i mentori su studentima pri izradi završnog rada na svim ciklusima studija; i
i) Obavljaju i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktima Univerziteta.

Član 206.

(*Odgovorni nastavnik i odgovorni nosilac predmeta*)

(1) Ako na jednom predmetu nastavu izvodi samo jedan nastavnik, on se smatra odgovornim nosiocem predmeta.

(2) Na predmetima u čijem izvođenju učestvuje više izabranih nastavnika, svi se smatraju odgovornim za izvedeni dio nastave, dok je jedan od njih odgovorni nosilac predmeta.

Član 207.

(*Odgovorni nosilac predmeta*)

(1) Odgovorni nosilac predmeta potpisuje u indeksu izvršene obaveze studenata u nastavi i obavlja provjeru znanja studenata.

(2) Odluku o određivanju odgovornog nosioca predmeta donosi NNV.

Član 208.

(*Prava i obaveze saradnika*)

U izvođenju naučno-nastavnog procesa saradnici imaju prava i obaveze da:

a) Vrše pripreme i izvode vježbe pod stručnim nadzorom nastavnika;
b) Pomažu nastavniku u pripremi naučno-nastavnog procesa;
c) Vode evidenciju o prisustvu studenata na vježbama;
d) Sarađuje u organizaciji svih oblika provjere znanja studenata i vode evidenciju o uspješnosti studenata;
e) Obavljaju konsultacije sa studentima;
f) Rade na sopstvenom stručnom usavršavanju radi pripremanja za samostalan naučno - istraživački rad u svrhu sticanja višeg naučnog stepena i
g) Obavljaju i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktima Univerziteta.

Član 209.

(*Pokrivenost nastave*)

(1) Univerzitet, je obavezan raspisati javni konkurs za predmete koji nisu pokriveni akademskim osobljem u radnom odnosu, a ako se na isti ne prijave odgovarajući kandidati angažiraće se akademsko osoblje sa drugih univerziteta kao spoljni saradnici bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Fakultet može pozvati uglednog inozemnog nastavnika da, u svojstvu gostujućeg profesora, određeni period učestvuje u izvođenju nastave.

(3) Prava i obaveze lica angažovanih u izvođenju naučno-nastavnog i umjetničko-nastavnog i nastavnog procesa na Univerzitetu, u smislu stavova (1) i (2) ovog člana, bliže se uređuju ugovorom o angažovanju u izvođenju nastave, u skladu sa opštim aktima Univerziteta.

Član 210.

(*Povjeravanje nastave*)

(1) NNV će donijeti posebnu odluku o povjeravanju nastave radniku na predmetu za akademsku godinu, kada nije moguće osigurati pokrivenost nastave nastavnikom/saradnikom sa odgovarajućim izborom u zvanje.

(2) Nastavniku/saradniku kome je povjereno održavanje nastave iz stava (1) ovog člana, u slučaju povjeravanja nastave i u narednoj akademskoj godini, istovremeno se pokreće procedura izbora u zvanje za dati predmet/oblast.

(3) Istaknuti stručnjak iz prakse, bez izbora u zvanje, može učestvovati u ostvarivanju dijela nastave do 20% od ukupno predviđene nastave na nastavnom predmetu.

Član 211.

(*Profesor emeritus*)

(1) Univerzitet može svom penzionisanom redovnom profesoru dodijeliti zvanje profesor emeritus.

(2) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija, biti član komisije u postupcima izbora nastavnika i u postupcima sticanja naučnog stepena magistra odnosno doktora nauka, te biti mentor kandidatima za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka.

(3) Izuzetno, profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave i na prvom ciklusu studija, na predmete/oblast na koju ima posljednji izbor, te pod uslovom da nije moguće pokriti

nastavu raspoloživim nastavnim osobljem u zemlji i da nije angažiran na drugom i/ili trećem ciklusu studija.
(4) Obim angažmana profesora emeritusa, ukupno na Univerzitetu, ne može biti veći od 50% od semestralne nastavne norme.
(5) Kriteriji i postupak dodjele zvanja profesor emeritus bliže se uređuju općim aktom kojeg donosi Senat Univerziteta.

POGLAVLJE XV - RADNI ODNOSI

Član 212.
(*Zasnivanje radnog odnosa*)
(1) Radni odnos na Univerzitetu zasniva se putem javnog konkursa, odnosno javnog oglasa.
(2) Kriteriji, postupak i druga pitanja zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetu, utvrđeni su ovim Statutom i drugim općim aktima u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o visokom obrazovanju.
(3) Prilikom zasnivanja radnog odnosa sa Univerzitetom, radniku se istovremeno ugovorom o radu utvrđuje u kojoj će organizacionoj jedinici ostvarivati svoj radni angažman.
(4) Univerzitet može sa radnicima zasnovati radni odnos i sa nepunim radnim vremenom, radi obavljanja poslova u nastavi, naučno/umjetničko-istraživačkom radu i na drugim poslovima; na određeno vrijeme - dok traju takve potrebe; kao i primati lica sa visokom stručnom spremom u statusu istraživača, pripravnika ili volontera.

Član 213.
(*Prava i obaveze radnika*)
Radnici Univerziteta ostvaruju pravo i izvršavaju obaveze iz radnog odnosa u skladu sa Zakonom o radu, Statutom i općim aktima Univerziteta.

Član 214.
(*Angažiranje nastavnika i saradnika na drugim visokoškolskim ustanovama*)
(1) Zaključivanje ugovora o angažovanju radnika u statusu nastavnika i saradnika Univerziteta na drugim univerzitetima/fakultetima može se ograničiti ili usloviti, u skladu sa Standardima i normativima, te Pravilnikom o angažmanu.
(2) Odobrenje za zaključivanje ugovora, iz stava (1) ovog člana, daje rektor, na zahtjev radnika, uz pismeni prijedlog dekana matične organizacione jedinice.

Član 215.
(*Plaćeno odsustvo*)
(1) Akademskom osoblju Univerziteta, može se odobriti plaćeno odsustvo sa rada u trajanju do 2 (dva) semestra radi naučnog, stručnog ili umjetničkog usavršavanja, u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o stručnom usavršavanju.
(2) Odobrenje odsustva iz stava (1) ovog člana daje Senat Univerziteta.

Član 216.

(*Neplaćeno odsustvo*)

(1) Pored razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i saradniku Univerziteta se može odobriti neplaćeno odsustvo sa rada, u trajanju do jedne godine za koji period mu miruju prava i obaveze iz radnog odnosa.

(2) Neplaćeno odsustvo sa rada u smislu stava (1) ovog člana odobrava Senat Univerziteta, a može se odobriti nastavniku i saradniku u slučajevima i u trajanju utvrđenim Zakonom, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o stručnom usavršavanju.

Član 217.

(*Mirovanje prava i obaveza*)

(1) Nastavnik i saradnik tokom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran, odnosno radi čijeg je obavljanja zaključio odgovarajući ugovor o radu, može izvoditi nastavu i baviti se naučnim radom na Univerzitetu, na osnovu ugovora o angažovanju koji zaključuje sa Univerzitetom.

(2) Nastavnik i saradnik koji vrši javnu dužnost ima se pravo vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu dužnost, ili na drugo odgovarajuće radno mjesto, u skladu sa ugovorom koji je zaključio sa Univerzitetom.

Član 218.

(*Produženje ugovora o radu i angažman penzionisanog nastavnika*)

(1) Nastavniku koji je navršio 65 godina života može se produžiti ugovor o radu do dvije akademske godine, a angažman do navršene 72 godine života.

(2) Uslovi, kriteriji i postupak produženja ugovora o radu, kao i angažmana nakon 65 godina života biće uređeni posebnim pravilnikom.

Član 219.

(*Radni odnos nenastavnog osoblja*)

(1) Prijem u radni odnos nenastavnog osoblja na Univerzitetu vrši se u skladu s važećim propisima koji regulišu postupak prijema u radni odnos.

(2) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa nenastavnog osoblja na Univerzitetu, primjenjuju se odredbe Zakona o radu ako nije drugačije uređeno općim aktom.

(3) Zaštita prava nenastavnog osoblja na Univerzitetu ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima Univerziteta.

Član 220.

(*Stručno usavršavanje, obuke, međunarodna razmjena i evaluacija rada nenastavnog osoblja*)

(1) U cilju redovnog obavljanja djelatnosti, poboljšanja i povećanja nivoa znanja za izvršavanje zadataka u okviru djelatnosti, Univerzitet osigurava stručno usavršavanje, obuke, međunarodnu razmjenu i evaluaciju rada nenastavnog osoblja.

(2) Oblici i način ostvarivanja prava na stručno usavršavanje i obuku nenastavnog osoblja se preciznije uređuju ovim Statutom i općim aktima Univerziteta.

(3) Evaluaciju rada nenastavnog osoblja, odnosno realizacije radne uspješnosti, provodi Univerzitet nakon završetka svake kalendarske godine. Na osnovu analize rezultata evaluacije utvrđuje se plan jačanja sposobnosti nenastavnog osoblja, a u cilju osiguranja dostizanja zacrtanog nivoa kvaliteta i izgradnje kulture kvaliteta.

(4) Način evaluacije i metodologija vrednovanja rezultata evaluacije rada nenastavnog osoblja uređuju se općim aktima Univerziteta.

Član 221.

(*Penzionisanje radnika Univerziteta*)

(1) Radniku Univerziteta prestaje radni odnos ispunjenjem uslova za starosnu, prijevremenu ili invalidsku penziju propisane Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH.
(2) Na vlastiti zahtjev, nastavnik Univerziteta će biti penzionisan na kraju kalendarske godine u kojoj ispunjava uslove za starosnu penziju.

POGLAVLJE XVI - EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE

Član 222.

(*Evidencije*)

(1) Univerzitet vodi matične knjige studenata i lica koja su stekla visoko obrazovanje, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata, o izdatim diplomama i dodacima diplome, kao i druge evidencije utvrđene opštim aktima Univerziteta, u skladu sa Zakonom.
(2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplome čuvaju se trajno, u skladu sa opštim aktima Univerziteta.

Član 223.

(*Javne isprave*)

(1) Na osnovu službene evidencije, Univerzitet izdaje javne isprave.
(2) Javne isprave su: diploma o stečenom stepenu stručne spreme i zvanju, dodatak diplome o stepenu stručne spreme, diploma o stečenom naučnom stepenu doktora nauka, diploma o stečenom stepenu magistra, uvjerenje o diplomiranju, indeks, ispisnica, uvjerenje o položenim ispitima, uvjerenje o uspjehu u toku studija, uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i necikličnog obrazovanja, kao i druge isprave u skladu sa zakonom i ovim Statutom.
(3) Sadržaj javnih isprava mora biti usklađen sa posebnim propisom.

Član 224.

(*Posebne vrste javnih isprava*)

(1) Ukoliko se nastava izvodi i na stranom jeziku, javna isprava se izdaje na obrascu koji se štampa dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave i odvojeno.
(2) Na zahtjev studenta, Univerzitet izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koji sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignutim rezultatima.

Član 225.

(*Izdavanje diplome i dodatka diplome*)

(1) Diploma i dodatak diplome izdaju se i na engleskom jeziku, ukoliko to student zahtijeva.
(2) Troškove izdavanja diplome i dodatka diplome snosi student.
(3) Diplome svih nivoa studija se uručuju na promociji koja se, u pravilu, organizuje na Dan Univerziteta ili drugi datum koji odredi Senat Univerziteta.

(4) Izuzetno, Diploma i dodatak diplome mogu se izdati na zahtjev studenta i prije promocije, u skladu s troškovnikom.

Član 226.

(*Oglašavanje diplome ništavnom*)

Univerzitet će diplomu koju je izdao oglasiti ništavnom, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.

Član 227.

(*Utvrđivanje plagijata*)

Postupak utvrđivanja plagijata radova utvrdiće se posebnim pravilnikom.

Član 228.

(*Priznavanje inostranih diploma i stepena*)

Postupak priznavanja inostranih diploma stečenih van BiH, vrši se na način i u proceduri utvrđenoj posebnim zakonom.

POGLAVLJE XVII - JAVNOST RADA UNIVERZITETA

Član 229.

(*Javnost rada Univerziteta*)

(1) Rad Univerziteta i njegovih organa je javan.
(2) O ostvarivanju javnosti rada brinu se: Rektor, prorektori, dekani, Generalni sekretar i predsjednik Upravnog odbora.

Član 230.

(*Obavještenja javnosti*)

(1) O svim značajnijim događanjima na Univerzitetu obavještavaju se sredstva javnog informisanja.
(2) Rektor i druga lica koje on ovlasti, mogu putem radija, televizije, štampe i drugih vidova javnog informisanja, davati zvanična saopštenja za javnost o pitanjima važnim za rad Univerziteta.
(3) Rukovodilac organizacione jedinice i druga lica koja on ovlasti mogu davati zvanična saopštenja za javnost, po pitanjima važnim za rad organizacione jedinice.

Član 231.

(*Web stranica Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima web stranicu: www.unbi.ba.
(2) Organizacione jedinice Univerziteta mogu imati vlastite web stranice, koje su poddomene Web stranice Univerziteta.
(3) Na web stranici se objavljuju svi značajni podaci o radu Univerziteta, a posebno: konkursi, studijski programi svih ciklusa studija, značajne posjete i drugi važniji događaji na Univerzitetu,

opšti akti Univerziteta, kao i drugi podaci utvrđeni Statutom i drugim opštim aktima Univerziteta.
(4) Na web stranici se objavljuju obavještenja o javnoj odbrani doktorskih i magistarskih radova.

Član 232.

(*Pristup informacijama*)

U skladu sa propisom o slobodi pristupa informacijama, na Univerzitetu će se određeni podaci i dokumentacija smatrati povjerljivim, što će se bliže regulisati posebnim opštim aktom, kojeg donosi Senat.

POGLAVLJE XVIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 233.

(*Prava studenata imatrikulanata*)

Studenti koji su u statusu imatrikulanta na dan stupanja ovoga Statuta, kao i studenti koji su izgubili status imatrikulanta, mogu okončati svoj studij do 30.9.2028. godine.

Član 234.

(*Stečena naučna i stručna zvanja*)

(1) Lica koja su stekla određena naučna i stručna zvanja zadržavaju pravo njihovog korištenja u skladu sa propisima prema kojima su ih stekli.
(2) Lica koja su stekla naučna i stručna zvanja po predbolonjskom sistemu obrazovanja na Univerzitetu, mogu pismenim zahtjevom tražiti od Univerziteta da im izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskog naziva sa novim akademskim nazivom, u skladu sa Pravilnikom o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja.
(3) Akademskom osoblju u radnom odnosu koje ima izbor u zvanje na predmet(e), na lični zahtjev, Senat će na prijedlog NNV-a dodijeliti izbor u zvanje na oblast kojoj pripada(ju) predmet(i), u periodu trajanja već postojećeg izbora.

Član 235.

(*Obaveza usklađivanja*)

Univerzitet će uskladiti svoju unutrašnju organizaciju, rad, podzakonske i opšte akte sa ovim Statutom.

Član 236.

(*Mandat*)

Mandati organa Univerziteta izabranih prije stupanja na snagu ovog Statuta traju do isteka mandata na koji su birani.

Član 237.

(*Postupak izmjena i dopuna Statuta*)

Izmjene i dopune Statuta se vrše po postupku njegovog donošenja.

Član 238.

(*Autentično tumačenje*)

Tumačenje odredaba ovog Statuta daje Senat Univerziteta.

Član 239.

(*Prestanak važenja Statuta*)

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Univerziteta u Bihaću broj 01-1914/09 od 27.10.2009. i broj 06-7883/16 od 8.12.2016.

Član 240.

(*Stupanje na snagu Statuta*)

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Univerziteta.

Broj: 06-1344/2025
Bihać, 6. mart 2025.

Predsjednik Senata

_____

Prof.dr. Atif Hodžić

ANNEX 10B

UNBI: Statute of the University of Bihac (English version)

UNIVERZITET U BIHAĆU **UNIVERSITY OF BIHAC**

Statute of the University of Bihac

Bihać 2025.

Na osnovu člana 27. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 12. stav (2) i člana 16. stav (2) alineja 2) Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 59/07 i 59/09), člana 79. stav (2) tačka b), 81., 82. i 143. Zakona o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj 26/24), Senat Univerziteta na 102. redovnoj sjednici održanoj 6.2.2025. i 26. elektronskoj sjednici od 6.3.2025. godine donosi:

Statute of the University of Bihac

POGLAVLJE I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.
(*Predmet Statuta*)

Ovim Statutom uređuje se organizacija visokoškolske ustanove, organi i način rada, upravljanje i rukovođenje visokoškolskom ustanovom, organizacija i nadležnost organizacionih jedinica univerziteta, upravljanje osiguranjem kvaliteta na visokoškolskim ustanovama, zastupanje i predstavljanje visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica, način izbora članova upravnog odbora iz reda akademske zajednice, organizacija nastavnog, umjetničkog, naučno-istraživačkog i umjetničko-istraživačkog rada, kao i način organiziranja i realizovanja studijskih programa, način implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (European Credit Transfer System), kriteriji i postupak za izbor u akademska i naučno-istraživačka zvanja, obaveze visokoškolske ustanove prema osnivaču, akademska, finansijska i druga ovlaštenja visokoškolske ustanove i članica u pravnom prometu, način ostvarivanja prihoda, upravljanje sredstvima i imovinom, način realizacije statusnih promjena i osnivanja novih organizacionih i podorganizacionih jedinica, kriterije za provođenje procesa interne institucionalne evaluacije i interne evaluacije studijskih programa, kao i rada akademskog osoblja te vrednovanje i izvještavanje o rezultatima provedene evaluacije, vrste, djelokrug i način organizacije rada organa visokoškolske ustanove, oblik i nivo učešća studenata u radu organa visokoškolske ustanove, način izjašnjavanja i donošenja odluka organa visokoškolske ustanove, odgovornost studenata i akademskog osoblja prema društvenoj zajednici, vođenje evidencije i druga pitanja od značaja za rad Univerziteta u skladu sa Zakonom.

Član 2.
(*Obaveza usklađivanja akata*)

Ovaj Statut je osnovni opći akt Javne ustanove Univerziteta u Bihaću (u daljem tekstu Univerzitet) i svi akti koje donose organi Univerziteta i njegove organizacione jedinica moraju biti u saglasnosti s njim.

Član 3.
(*Osnovni ciljevi*)

(1) Univerzitet je javna visokoškolska ustanova, obavezna na pružanje jednakih uslova svima, bez direktne ili indirektne diskriminacije po osnovama spola, rase, spolnog određenja, bračnog statusa, boje, jezika, vjere, političkih ili drugih ubjeđenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, pripadnosti nacionalnoj zajednici, imovinskog statusa, rođenja, invalidnosti, ili po drugom sličnom osnovu, položaju ili okolnosti, ovlašćena za pružanje usluga visokog obrazovanja te usluga u oblasti naučno-istraživačkog i umjetničkog rada, sa ciljem da:

a) Stiče, čuva, prenosi i razvija kulturu i utemeljena naučna i umjetnička znanja i vrijednosti putem objedinjenog naučno-nastavnog, naučno-istraživačkog i umjetničkog rada;

b) Ostvaruje optimalnu saradnju sa univerzitetima i drugim visokoškolskim, naučno - istraživačkim i drugim subjektima u zemlji i inostranstvu, radi razmjene iskustava, saradnje u obrazovanju, nauci, umjetnosti i u drugim srodnim oblastima te ujednačavanja/maksimiziranja standarda visokog obrazovanja;
c) Stekne vodeću ulogu u oblasti unapređenja znanja i naučne misli;
d) Ostvari lidersku poziciju u naučnom, obrazovnom, umjetničkom, kulturnom, društvenom i ekonomskom razvoju; i
e) Ustanovi, kontinuirano održava i kritički preispituje najviše standarde u nastavi, kontinuiranom učenju i primjeni stečenih znanja.

(2) Ciljevi iz stava (1) ovog člana, kao opšti i primarni, usklađeni su i primjenjuju se sa ciljevima i principima sadržanim u pravnoj i drugoj regulativi na nivou Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Unsko-sanskog kantona, uz punu autonomiju, ostvarivanje akademskih sloboda, odnosno nepovredivost akademskog prostora, te puno ostvarivanje prava na visoko obrazovanje, a bez bilo kakvog pravno neosnovanog uticaja organa javne vlasti i bilo kojih drugih subjekata iz zemlje i inozemstva.

Član 4.
(*Sadržaj Statuta*)

Ovim Statutom, posebno se regulišu sljedeća pitanja:

a) Principi institucionalne autonomije Univerziteta i akademske slobode;
b) Organizacija i djelatnost;
c) Zastupanje i predstavljanje;
d) Organizacija i nadležnost organizacionih jedinica;
e) Akademska, finansijska i druga ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu;
f) Statusne promjene i formiranje novih organizacionih jedinica i studijskih odsjeka;
g) Finansiranje, ostvarivanje prihoda, upravljanje i raspolaganje sredstvima i imovinom;
h) Obaveze Univerziteta prema osnivaču - Skupštini USK (dalje: Osnivač);
i) Ovlaštenja Univerziteta i lica ovlaštenih za zastupanje u pravnom prometu;
j) Broj članova Senata Univerziteta (dalje: Senat), te postupak/način njihovog izbora;
k) Broj članova Nastavno naučnog vijeća fakulteta (dalje: NNV)
l) Organ upravljanja i drugi organi, njihove nadležnosti, način odlučivanja, te pravila izbora i imenovanja;
m) Način organizovanja i izvođenja studija;
n) Pravila studiranja, prava i obaveze studenata;
o) Učešće studenata u radu pojedinih organa Univerziteta;
p) Organizacija naučno-istraživačkog i umjetničkog rada;
r) Prava i obaveze akademskog i ostalog osoblja;
s) Kriteriji i postupci za dodjelu akademskih zvanja/titula, te izbora u naučno-nastavna i saradnička zvanja;
t) Načini implementacije Evropskog sistema prenosa i akumulacije bodova (*European Credit Transfer System* – dalje: ECTS);
u) Interna evaluacija i osiguranje kvaliteta;
v) Javne isprave i evidencije;
z) Javnost rada na Univerzitetu;
aa) Priznavanje stepena i diploma;
bb) Opšti akti Univerziteta i način njihovog donošenja, te
cc) Druga pitanja koja se, s obzirom na njihov značaj za rad Univerziteta i u skladu sa zakonskim propisima, regulišu odredbama ovoga Statuta.

POGLAVLJE II - PRINCIPI INSTITUCIONALNE AUTONOMIJE UNIVERZITETA

Član 5.
(*Autonomija Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima puni pravni subjektivitet i uživa potpunu autonomiju u obavljanju svoje djelatnosti, uključujući i ovlaštenja utvrđena Okvirnim zakonom o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (dalje: Okvirni zakon), kao što su:

a) Raspolaganje i upravljanje nepokretnom imovinom koja je u njegovom vlasništvu, u skladu sa zakonskim propisima i, kada je to neophodno, uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača;
b) Sticanje sredstava iz bilo kojih zakonitih izvora i upravljanje istima;
c) Raspolaganje finansijskim sredstvima iz vlastitih prihoda;
d) Predlaganje iznosa i ubiranje sredstva od participacije i školarine studenata i drugih naknada, u skladu sa zakonom i drugim pravnim propisima, te odlukama nadležnih organa;
e) Izbor upravnih i rukovodnih organa i utvrđivanje njihovih mandata, shodno zakonskim propisima;
f) Samostalno uređivanje organizacije rada i aktivnosti, na način utvrđen općim aktima;
g) Izbori u akademska i istraživačka zvanja;
h) Izbor i zapošljavanje akademskog, istraživačkog i drugog osoblja;
i) Donošenje kriterija za upis i prijem studenata na svim studijskim ciklusima,
j) Donošenje studijskih programa;
k) Ustanovljavanje pravnih odnosa sa studentima;
l) Samostalno kreiranje, razvijanje, donošenje i primjenjivanje nastavnih planova i programa, te naučno-istraživačkih projekata;
m) Osnivanje organizacionih jedinica (fakulteta, akademija, visokih škola, instituta, Studentskog centra) i podorganizacionih jedinica (zavoda, laboratorija, centara, instituta i dr.), u skladu sa važećim propisima;
n) Kreiranje, organizovanje i izvođenje studija i akumuliranja i transfera ECTS bodova kao i izdavanje odgovarajućih diploma i dodataka diplomama, odnosno drugih adekvatnih javnih isprava;
o) Utvrđivanje strukture i trajanja akademske godine;
p) Osnivanje komercijalnih preduzeća za obrazovne i istraživačke svrhe, u skladu sa zakonskim propisima;
r) Sklapanje sporazuma sa drugim visokoškolskim institucijama u BiH i inozemstvu:
s) Nabavka roba, radova i usluga, te
t) Druga ovlaštenja, neophodna za efikasno obavljanje djelatnosti/funkcija Univerziteta.

(2) Sindikalno i studentsko organizovanje na Univerzitetu se vrši u skladu s važećim propisima, bez ikakvog upliva univerzitetskih organa, organa organizacionih jedinica Univerziteta i rukovodnih lica, a učešće sindikalnih i studentskih predstavnika u radu pojedinih organa/tijela se ostvaruje u skladu sa važećim pravnim propisima.

Član 6.
(*Nepovredivost prostora*)

(1) Prostor Univerziteta je nepovrediv i, bez odobrenja Rektora Univerziteta (u daljem tekstu: Rektor) ili rukovodioca organizacione jedinice te drugih lica koja Rektor ovlasti, pristup njemu nemaju policijski i drugi organi za gonjenje i sprečavanje krivičnih djela.

(2) Izuzetno, u cilju sprečavanja izvršenja krivičnog djela ili zaustavljanja izvršenja krivičnog djela, može se odstupiti od stava (1) ovog člana i preduzeti neophodne mjere, s tim da se o tome odmah obavijesti Rektor, odnosno rukovodilac organizacione jedinice.

Član 7.
(*Odgovornost Univerziteta*)

(1) Univerzitet svoju djelatnost obavlja na način kojim pokazuje odgovornost državi, građanima, studentima i zaposlenom osoblju.
(2) Odgovornost podrazumijeva naročito:
a) Donošenje i dosljednu primjenu ovoga Statuta;
b) Objavljivanje godišnjih izvještaja, sa prikazom njegovih aktivnosti, te statističkim podacima koji omogućavaju da se rad Univerziteta može evaluirati;
c) Objavljivanje godišnjih revizorskih finansijskih izvještaja, u obliku koji je u skladu sa računovodstvenim standardima, koje propisuju važeći propisi iz te oblasti, i
d) Davanje javnosti na uvid, u štampanom ili elektronskom obliku, svih informacija i dokumentacije, vezanih za rad Univerziteta, osim onih koji su zakonom zaštićeni.
(3) Univerzitet je obavezan provoditi i pratiti politike:
a) Transparentnog i pravovremenog postupanja
b) Kvalitetnog i potpunog informiranja, te pravovremene komunikacije
c) Ostvarivanja minimalno 60% prolaznosti na svakom ciklusu studija
d) Etičkog ponašanja osoblja i studenata
e) Podrške usavršavanju radnika
f) Implementacije Plana integriteta Univerziteta.
(4) Politike iz stava (3) ovog člana, kao i druge politike Univerziteta mogu se regulisati posebnim aktima koje donosi Senat.

Član 8.
(*Pristup visokom obrazovanju*)

(1) Pristup visokom obrazovanju imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu u Bosni i Hercegovini, kao i lica koja su završila srednju ili odgovarajuću školu u inostranstvu sa srednjoškolskom obrazovnom ispravom koja daje pristup visokom obrazovanju u zemlji u kojoj je stečena.
(2) Pristup visokom obrazovanju ne može biti ograničen direktno ili indirektno na osnovu spola, rodnog identiteta, rase, seksualne orijentacije, fizičkog ili drugog nedostatka, bračnog stanja, boje kože, jezika, vjeroispovijesti, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog, etničkog ili socijalnog porijekla, veze s nekom nacionalnom zajednicom, imovine, broja godina ili nekog drugog statusa.
(3) Stavovi (1) i (2) ovog člana se u punoj mjeri, kao i na državljane BiH, bez ikakve diskriminacije, odnose i na strane državljane i lica bez državljanstva, shodno odgovarajućim načelima i principima u Evropskom prostoru visokog obrazovanja, u smislu afirmacije principa mobilnosti studenata i nastavnika.

Član 9.
(*Ostali oblici autonomije*)

Univerzitet ima akademsku i finansijsku autonomiju, a njegovo osoblje i studenti uživaju slobodu udruživanja i izražavanja, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

POGLAVLJE III - PRAVNI SUBJEKTIVITET

Član 10.
(*Svojstvo pravnog lica*)

(1) Univerzitet ima svojstvo pravnog lica i u okviru registrovane djelatnosti istupa samostalno, sa obimom ovlaštenja utvrđenim zakonskim propisima.
(2) U pravnom prometu sa trećim licima Univerzitet ima sva prava i obaveze, odgovarajući pri tome svojom imovinom (potpuna odgovornost).

Član 11.
(*Naziv i sjedište Univerziteta*)

(1) Univerzitet posluje pod nazivom: „Javna ustanova Univerzitet u Bihaću" - „Universitas studiorum Bihigiensis", dok skraćeni naziv glasi „Univerzitet u Bihaću".
(2) Sjedište Univerziteta je u Bihaću , ulica Pape Ivana Pavla II broj 2/2.
(3) Univerzitet može vršiti svoju djelatnost i organizovati rad i van svog sjedišta, u skladu sa zakonom.
(4) Univerzitet može vršiti promjene naziva i sjedišta, u skladu sa zakonskim propisima.

Član 12.
(*Zastupanje i predstavljanje*)

(1) Univerzitet zastupa i predstavlja rektor, bez ograničenja ovlaštenja, u okviru upisane djelatnosti.
(2) U slučaju odsutnosti ili spriječenosti, rektora zamjenjuje jedan od prorektora, kojega on pismeno ovlasti, pri čemu ima sva prava, obaveze i odgovornosti rektora.
(3) U slučaju spriječenosti, ako nije dato ovlaštenje, rektora, zamjenjuje, sljedećim redoslijedom, prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta, prorektor za nastavu i studentska pitanja, te prorektor za NIR i međuuniverzitetsku saradnju.
(4) Rektor može svoja ovlaštenja prenijeti i na druge radnike, putem generalnih i pojedinačnih punomoći/rješenja.
(5) Rektor, u skladu sa zakonom, budžetom i finansijskim planovima i u okviru redovne djelatnosti Univerziteta, samostalno odlučuje u pravnim poslovima čija vrijednost ne prelazi iznos od 100.000,00 KM.

Član 13.
(*Prijedlog Budžeta*)

(1) Univerzitet je obavezan da, u skladu sa zakonom utvrđenim rokovima, podnosi godišnji prijedlog budžeta, u skladu sa zakonom.
(2) Prijedlog budžeta predstavlja zahtjev za obezbjeđenje sredstava od strane Osnivača, potrebnih za rad Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica u sljedećoj budžetskoj godini.
(3) Univerzitet može u skladu sa dokumentom okvirnog budžeta srednjoročno planirati budžetske potrebe za planski period do 5 godina.

Član 14.
(*Pečat, žig i znak Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima pečat okruglog oblika prečnika 50 mm, sa sljedećim tekstom: “UNIVERZITET U BIHAĆU-UNIVERSITAS STUDIORUM BIHIGIENSIS MCMXCVII”, sa znakom Univerziteta u sredini pečata, ispisan latiničnim i ćiriličnim pismom.
(2) Univerzitet ima mali pečat, prečnika 20 mm, istog oblika i sadržaja kao i pečat iz stava (1) ovog člana.

(3) Univerzitet ima suhi žig za ovjeru diplome i drugih odgovarajućih dokumenata, sa oblikom, veličinom i sadržajem, iz stava (1) ovog člana.
(4) Univerzitet može imati znak, kao i druge simbole u skladu sa statutom.
(5) Bliže odredbe o broju pečata i načinu njihovog korištenja i čuvanja utvrđuju se općim aktom Univerziteta.
(6) Pečat, suhi žig i štambilj Univerziteta su pod punom zakonskom zaštitom.

Član 15.
(*Pečat organizacione jedinice*)
(1) Organizaciona jedinica Univerziteta ima pečat.
(2) Pečat organizacione jedinice sadrži tekst pečata Univerziteta iz člana 14. ovog Statuta i naziv organizacione jedinice.

Član 16.
(*Udruživanje Univerziteta*)
Radi ostvarivanja svojih osnovnih zadataka, Univerzitet se može udruživati u domaće i međunarodne univerzitetske i druge asocijacije.

Član 17.
(*Pridružene članice*)
(1) Univerzitet može zaključiti ugovore o pridruživanju sa pravnim subjektima (ustanove, zavodi, laboratorije, instituti, biblioteke, centri i dr.) u svojstvu pridružene članice za koju Univerzitet, prema mišljenju Senata, ima poseban interes.
(2) Pravni subjekti iz stava (1) ovog člana zadržavaju svojstvo samostalnog pravnog lica.
(3) Pravni subjekt koji dobije status pridružene članice stiče pravo da uz svoj naziv koristi oznaku „Pridružena članica Univerziteta u Bihaću“.
(4) Pridružena članica može koristiti informacioni i bibliotečki sistem Univerziteta, te istraživačku opremu i druge resurse, pri čemu se ova kao i druga pitanja bliže uređuju posebnim ugovorom između Univerziteta i pridružene članice u skladu sa zakonom i ovim statutom.
(5) Subjekti iz stava (1) ovog člana Univerzitetu dostavljaju odluku nadležnog tijela tog subjekta i obrazloženi prijedlog za sticanje statusa pridružene članice Univerziteta.
(6) Obrazloženi prijedlog iz stava (5) ovog člana obavezno sadrži sljedeće podatke:
a) ukupan broj radnika,
b) broj nastavnog ili naučnog osoblja,
c) prostor, oprema, biblioteka, nastavna i naučna sredstva od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti ustanove,
d) bilans stanja, bilans uspjeha i finansijski izvještaj za prethodnu godinu,
(7) Odluku o prihvatanju prijedloga za sticanje statusa pridružene članice donosi Senat i dostavlja na saglasnost Upravnom odboru i Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona.
(8) Na posebni ugovor između Univerziteta i pravnog subjekta saglasnost daju Senat i Upravni odbor Univerziteta, svako iz svoje nadležnosti.

Član 18.
(*Upis Univerziteta u registre*)
(1) Univerzitet je upisan u Registar, kojeg vodi nadležni sud u Bihaću, i u odgovarajući Registar Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona (dalje: Ministarstvo).

(2) U registre iz stava (1) ovog člana se upisuju i organizacione jedinice Univerziteta sa granicama ovlaštenja u pravnom prometu, koje su utvrđene ovim Statutom.

Član 19.
(*Izvori finansiranja*)

(1) Univerzitet, u skladu sa Zakonom, obezbjeđuje sredstva potrebna za obavljanje svoje djelatnosti, iz budžeta Kantona, sticanjem vlastitih sredstava, donacija i drugih izvora.
(2) Osnovu za budžetsko finansiranje iz stava (1) ovog člana predstavlja: potreban broj nastavnog i nenastavnog osoblja prema Standardima i normativima za oblast visokog obrazovanja na području USK, materijalni troškovi, kapitalna ulaganja i troškovi u skladu sa vizijom razvoja Univerziteta, te druge, od strane Univerziteta predložene, a od Skupštine Kantona prihvaćene Budžetske pozicije.
(3) Univerzitet i organizacione jedinice u njegovom sastavu raspolažu stečenim vlastitim prihodima, shodno propisima, ovom Statutu, te programskim i planskim dokumentima Univerziteta.

Član 20.
(*Djelatnost Univerziteta*)

(1) Djelatnost Univerziteta je:
a) Visoko obrazovanje;
b) Obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje na drugom mjestu nepomenuto (cjeloživotno obrazovanje);
c) Izdavanje knjiga;
d) Izdavanje novina;
e) Izdavanje časopisa i sličnih periodičnih izdanja;
f) Izdavanje zvučnih zapisa;
g) Ostale izdavačke djelatnosti;
h) Ostale konsultantske usluge i izrada softvera;
i) Obrada podataka, usluge hostinga i djelatnosti u vezi s njima;
j) Izrada i upravljanje bazama podataka;
k) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u tehničkim i tehnološkim naukama;
l) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim naukama;
m) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u humanističkim naukama;
n) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim naukama;
o) Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja;
p) Ostali pravni poslovi;
r) Tehničko ispitivanje i analiza;
s) Obrazovanje odraslih, ostalo obrazovanje i poučavanje;
t) Djelatnost sportskih objekata i stadiona;
u) Ostale sportske djelatnosti;
v) Zdravstveno-preventivna praksa;
z) Ispitivanje i kontrola prehrambenih proizvoda, naftnih derivata i voda;
aa) Umjetničko i književno stvaralaštvo i scenska umjetnost;
bb) Pružanje konsultantskih usluga u vezi sa računarskom opremom (hardver);
cc) Poslovni i menadžment konsalting;
dd) Ostale rekreativne djelatnosti;
ee) Djelatnost organizacija za zbrinjavanje invalida;

ff) Pomoćne djelatnosti za uzgoj životinja;
gg) Pomoćne usluge u šumarstvu;
hh) Ostala prerađivačka industrija;
ii) Ostali smještaj;
jj) Ostale djelatnosti pripreme i usluživanja hrane;
kk) Izdavanje imenika i popisa korisničkih adresa;
ll) Izdavanje računarskih igara;
mm) Emitiranje radijskog programa;
nn) Emitiranje televizijskog programa;
oo) Računarsko programiranje;
pp) Savjetovanje u vezi s računarima;
rr) Upravljanje računarskom opremom i sistemom;
ss) Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računarima;
tt) Internetski portali;
uu) Pravne djelatnosti;
vv) Odnosi s javnošću i djelatnosti saopćavanja;
zz) Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem;
aaa) Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji;
bbb) Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti;
ccc) Djelatnosti agencija za zapošljavanje;
ddd) Ostale rezervacijske usluge i djelatnosti povezane s njima;
eee) Tehničko i stručno srednje obrazovanje;
fff) Obrazovanje nakon srednjeg koje nije visoko
ggg) Obrazovanje i poučavanje u području sporta i rekreacije;
hhh) Obrazovanje i poučavanje u području kulture;
iii) Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju;
jjj) Djelatnosti opće medicinske prakse;
kkk) Djelatnosti specijalističke medicinske prakse;
lll) Djelatnosti socijalne zaštite bez smještaja za starije osobe i osobe s invaliditetom;
mmm) Izvođačka umjetnost; i
nnn) Pomoćne djelatnsoti u izvođačkoj umjetnosti.

(2) Organizacione jedinice obavljaju djelatnost u okviru registrirane djelatnosti Univerziteta iz stava (1) ovog člana.

(3) U skladu sa zakonom Univerzitet/organizacione jedinice mogu proširiti odnosno promijeniti djelatnost.

(4) U okviru djelatnosti visokog obrazovanja, Univerzitet u Bihaću obavlja naučno-istraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a može obavljati i druge poslove kojima se komercijaliziraju rezultati naučno-istraživačkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave.

(5) Univerzitet integrira funkcije svih organizacionih jedinica u svom sastavu, a posebno fakulteta, tako što provodi jedinstvenu politiku čiji je cilj stalno unaprijeđenje kvaliteta nastave, usavršavanje naučno-istraživačkog i umjetničkog stvaralaštva.

(6) Univerzitet obavlja djelatnost neposredno ili preko svojih organizacionih jedinica.

Član 21.

(*Promjena djelatnosti Univerziteta*)

Univerzitet može vršiti promjenu, odnosno proširivanje djelatnosti, na način i po postupku utvrđenom zakonskim propisima.

POGLAVLJE IV - ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

Član 22.

(*Unutrašnja organizacija Univerziteta*)

(1) Unutrašnja organizacija Univerziteta je uslovljena njegovim osnovnim zadacima, društvenim funkcijama i potrebom da se obezbijede optimalni uslovi za ostvarivanje registrovane djelatnosti.

(2) Unutrašnjom organizacijskom strukturom, odnosno zajedničkim i povezanim radom svih organizacionih jedinica, na Univerzitetu se prvenstveno obezbjeđuju optimalni uslovi za ostvarivanje osnovnih zadataka u obrazovnom, naučno-nastavnom, umjetničko-nastavnom, naučno-istraživačkom i umjetničkom radu.

Član 23.

(*Organizacijska struktura*)

(1) Unutrašnja organizacijska struktura Univerziteta, za obavljanje svojih djelatnosti, zasniva se na uspostavljanju organizacionih jedinica: fakulteta, visokih škola, akademija i instituta; i podorganizacionih jedinica.

(2) Objedinjene poslovne funkcije i podrška nastavi i naučno-istraživačkom i umjetničkom radu Univerziteta ostvaruju se u Rektoratu.

(3) Organizacijska struktura iz stavova (1) i (2) ovoga člana ima za svrhu da se pri ostvarivanju osnovnih zadataka, društvenih funkcija i djelatnosti dosljedno primjenjuju važeći pravni propisi i opšti akti, kao i provođenje programskih i drugih aktivnosti iz nadležnosti rada Univerziteta, te zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova od strane njegovih radnika.

Član 24.

(*Rukovođenje Univerzitetom*)

(1) Univerzitetom rukovodi rektor.

(2) Rektoru u radu pomažu:

a) Prorektor za nastavu i studentska pitanja;
b) Prorektor za naučno-istraživački rad i međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu;
c) Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta;
d) Generalni sekretar;

(3) Rektor, u skladu sa svojim ovlaštenjima, ima pravo na samostalno donošenje odluka iz domena rukovođenja Univerzitetom i odgovoran je za zakonitost i svrsishodnost istih.

(4) Rektorat čine: kabinet rektora, uredi prorektora, centri i zajedničke službe Univerziteta.

(5) Zajedničkim službama Univerziteta rukovodi generalni sekretar.

(6) Unutrašnja organizacija i raspored radnih mjesta će biti uređeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta

Član 25.

(*Grupacije nauka i umjetnosti*)

(1) Senat Univerziteta može donijeti odluku o formiranju Grupacija nauka i umjetnosti.

(2) Grupacije nauka i umjetnosti (dalje: Grupacije), formiraju se za određene oblasti nauke/umjetnosti, a u njihov sastav ulaze organizacione jedinice sa pripadajućim studijskim odsjecima i visokim školama.

(3) Odredbe kojima se bliže utvrđuju kompetencije Grupacija, način njihovog zajedničkog rada, angažiranja nastavno-naučnog kadra sadrži opšti akt kojeg donosi Senat, na prijedlog nastavno-naučnih vijeća organizacionih jedinica.

POGLAVLJE V - UNUTRAŠNJA ORGANIZACIJA UNIVERZITETA

Član 26.

(*Organizacione jedinice*)

(1) U sastavu Univerziteta ustanovljavaju se organizacione jedinice bez svojstva pravnog lica.

(2) Prava, obaveze i odgovornosti, broj i naziv organizacione jedinice, ovlaštenja u pravnom prometu i druga pitanja odnosa Univerziteta i organizacione jedinice utvrđuju se Zakonom i Statutom.

(3) Organizacione jedinice upisuju se u sudski registar.

(4) Organizacione jedinice koje su organizovane na Univerzitetu su:

a) Ekonomski fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-85/98 od 09. jula 1998.)
b) Pravni fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-86/98 od 09. jula 1998.)
c) Pedagoški fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-84/98 od 09. jula 1998.)
d) Tehnički fakultet (Mašinski fakultet osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-5/96 od 10. 02. 1996., transformiran u Tehnički fakultet Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-96/99 od 21. jula 1999.)
e) Biotehnički fakultet (osnovan Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-83/98 od 09. jula 1998.)
f) Fakultet zdravstvenih studija (osnovan kao Viša medicinska škola Odlukom Skupštine USK broj: 01-1-87/98 od 09. jula 1998. preimenovana u Visoku zdravstvenu školu uz Saglasnost Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK broj: 10-05-8923-UP-1-2/06 od 18. oktobra 2006. te je Odlukom Skupštine USK broj 01-02-4-560/17 od 19. juna 2017. transformirana u Fakultet zdravstvenih studija)

(5) Islamski pedagoški fakultet (Ugovor o udruživanju broj:15/1. 612-52/97 od 30. juna 1997.) ostaje u sastavu Univerziteta čiji je status regulisan navedenim Ugovorom.

(6) Univerzitet može ustanoviti i druge organizacione jedinice.

Član 27.

(*Osnivanje nove organizacione jedinice*)

(1) Univerzitet može, u skladu sa zakonskim propisima i odlukama nadležnih organa, ustanoviti i druge organizacione jedinice, kao i dijeliti ih, spajati, proširivati i ukidati.

(2) Elaborat iz stava (1) ovog člana priprema komisija od pet članova koju imenuje Senat.

(3) Senat utvrđuje prijedlog odluke i Elaborat iz stava (2) ovog člana upućuje Upravnom odboru.

(4) Upravni odbor donosi odluku na osnovu prijedloga Senata.

(5) Odluka o osnivanju organizacione jedinice se dostavlja Ministarstvu na licenciranje.

Član 28.

(*Ovlaštenja organizacionih jedinica u pravnom prometu*)

(1) Organizacione jedinice Univerziteta istupaju u pravnom prometu pod nazivom Univerziteta i svojim nazivom.

(2) U pravnom prometu sa trećim licima, organizacione jedinice imaju ograničena ovlaštenja u skladu sa upisanom djelatnošću, kao i poseban obračun rezultata poslovanja koji Finansijska služba podnosi Upravnom odboru jednom godišnje.

(3) Organizacione jedinice mogu preuzimati obaveze u pravnom prometu sa trećim licima isključivo u okviru sredstava koja se vode na njihovom podračunu i u skladu sa usvojenim finansijskim planovima.

Član 29.

(*Zastupanje organizacione jedinice*)

(1) U okviru upisane djelatnosti, u pravnom prometu, organizacione jedinice zastupaju njihovi rukovodioci - dekani i direktori.

(2) U slučaju spriječenosti ili odsutnosti, dekana zamjenjuje prodekan, a direktora radnik te organizacione jedinice, po posebnom pismenom ovlaštenju, pri čemu imaju sva prava, obaveze i odgovornosti dekana, odnosno direktora.

(3) U slučaju spriječenosti, ako nije dato ovlaštenje, dekana zamjenjuje, sljedećim redoslijedom - prodekan za nastavu i studentska pitanja, te prodekan za NIR.

Član 30.

(*Sredstva za obavljanje djelatnosti*)

(1) Univerzitet stiče sredstva za obavljanje svoje djelatnosti iz:

a) Sredstava osnivača;
b) Sredstava fondova, donacija i poklona;
c) Vlastitih prihoda u skladu sa zakonom i drugim propisima, i
d) Drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Pravilnikom o vrsti, načinu i rokovima raspoređivanja vlastitih prihoda utvrđuje se raspodjela vlastitih prihoda Univerziteta/organizacionih jedinica u procentima i iznosima.

(3) Prihodi koje organizacione jedinice ostvaruju u obavljanju naučno-istraživačkog rada, vode se na posebnom računu, a način raspolaganja tim sredstvima organizacionih jedinica utvrđuje se Pravilnikom iz stava (2) ovog člana i finansijskim planom Univerziteta/organizacionih jedinica.

(4) Svi prilivi i odlivi sredstava se vode na jedinstvenom računu Trezora USK, u skladu sa zakonskom i drugim propisima iz oblasti budžetskog i trezorskog poslovanja.

Član 31.

(*Subjektivitet organizacionih jedinica*)

(1) U organizacionim jedinicama se izvode naučno-nastavni, naučno-istraživački i umjetničko-istraživački i drugi programi obrazovanja.

(2) Organizacione jedinice nemaju pravni subjektivitet, ali imaju akademska i finansijska ovlaštenja utvrđena pravnim propisima i ovim Statutom, i preuzimaju odgovornost za ista unutar Univerziteta.

Član 32.

(*Podorganizacione jedinice*)

(1) Na Univerzitetu su uspostavljene podorganizacione jedinice:

a) Podorganizacione jedinice pri Rektoratu;
b) Jedinica za reviziju;
c) Centar za monitoring i osiguranje kvaliteta;
d) Institut Tehničkog fakulteta;
e) Računarski centar na Tehničkom fakultetu;
f) Centar za društvena i kineziološka istraživanja na Pedagoškom fakultetu;
g) Centar za istraživanja u humanističkim i prirodnim naukama na Pedagoškom fakultetu;
h) Laboratorija Biotehničkog fakulteta; i
i) Laboratorija Fakulteta zdravstvenih studija.

(2) Organizacione jedinice mogu imati podorganizacione jedinice za potrebe organizovanja svojih djelatnosti i to: studijske odsjeke i visoke škole sa jednim ili više studijskih programa, institute, klinike, centre, zavode, laboratorije, radionice, tv stanice, radio stanice, formativne centre, klubove i dr. u kojima se povezuje nauka, odnosno umjetnost i praksa sa visokim obrazovanjem, a u čijem radu mogu učestvovati i studenti, kao i naučno-stručni radnici i umjetnici koji nisu angažovani u nastavnom procesu.

(3) Odluku o osnivanju podorganizacionih jedinica iz stava (2) ovog člana, odnosno ukidanju podorganizacionih jedinica iz stava (1) i (2) ovog člana donosi Upravni odbor na prijedlog Senata a na osnovu utemeljenog zahtjeva NNV-a.

Član 33.

(*Saosnivanje samostalnih naučnih organizacija/ustanova*)

Univerzitet može biti saosnivač samostalnih naučnih organizacija/ustanova, pri čemu se međusobni odnosi Univerziteta i drugih saosnivača regulišu posebnim sporazumom.

Član 34.

(*Ovlaštenja u obavljanju naučno-istraživačkog rada i cjeloživotnog učenja*)

(1) Organizacione jedinice Univerziteta, u pravnom prometu sa trećim licima imaju posebna ovlaštenja u obavljanju naučno-istraživačkog rada i cjeloživotnog učenja.

(2) Naučno-istraživačka djelatnost obuhvata objavljivanje rezultata naučno-istraživačkog rada, osposobljavanje i usavršavanje naučnih radnika i obezbjeđenje uslova u naučno-istraživačkoj i umjetničkoj djelatnosti.

(3) Naučno-istraživački rad obuhvata fundamentalna, razvojna i primijenjena istraživanja.

(4) U oblasti cjeloživotnog učenja, organizacione jedinice Univerziteta, uz prethodno doneseni program od strane Senata, mogu obavljati stalne i povremene oblike stručnog usavršavanja za treća lica putem kurseva, seminara i drugih oblika povremenog obrazovanja, koja nisu definisana stepenima obrazovanja, uz izdavanje odgovarajućih uvjerenja.

Član 35.

(*Studijski odsjek*)

(1) Studijski odsjeci su podorganizacione jedinice organizacionih jedinica koje se formiraju ukoliko se na organizacionoj jedinici izvode studijski programi iz više obrazovnih ili naučnih područja.

(2) Na Univerzitetu su uspostavljeni sljedeći odsjeci:

a) na Biotehničkom fakultetu

- Prehrambeni odsjek,

- Poljoprivredni odsjek,
- Šumarski odsjek,
- Odsjek Zaštita okoliša,

b) na Pedagoškom fakultetu
- Odsjek za primarni odgoj i obrazovanje,
- Odsjek za predmetnu nastavu,
- Umjetničko-nastavnički odsjek,
- Odsjek za jezike i književnost,
- Odsjek Tjelesni odgoj i sport,

c) na Tehničkom fakultetu
- Mašinski odsjek,
- Drvnoindustrijski odsjek,
- Građevinski odsjek,
- Elektrotehnički odsjek,
- Tekstilni odsjek

d) na Fakultetu zdravstvenih studija
- Odsjek Sestrinstvo,
- Odsjek Sanitarno inženjerstvo,

e) na Islamskom pedagoškom fakultetu
- Odsjek Islamska vjeronauka,
- Odsjek Socijalna pedagogija i duhovna skrb.

Član 36.
(Nadležnosti odsjeka)

(1) Nadležnosti odsjeka u realizaciji nastavno-naučnog i nastavno-umjetničkog rada su:
a) predlaganje angažmana akademskog osoblja u cilju realizacije plana pokrivenosti nastave,
b) organizacija i izvođenje nastavno-naučnog ili nastavno-umjetničkog rada definiranog studijskim programom,
c) organizacija i izvođenje praktične nastave,
d) priprema i predlaganje studijskih programa i nastavnih predmeta i njihovo permanentno usavršavanje,
e) praćenje realizacije utvrđenih nastavnih programa i nastavnih predmeta,
f) praćenje rada i uspjeha studenata i predlaganje mjera za njihovo poboljšanje,
g) predlaganje NNV-u objavljivanja konkursa za izbor u akademska i naučnoistraživačka zvanja, kao i sastava komisija za izbor,
h) predlaganje angažiranja naučnih i stručnih lica i umjetnika za obavljanje eksperimentalne i praktične nastave,
i) rješavanje tekućih organizacionih i stručnih pitanja u okviru odsjeka,

(2) Senat donosi smjernice vezane za rad odsjeka, kao podorganizacione jedinice.

Član 37.
(*Matičnost fakulteta*)

Matičnost fakulteta za naučne oblasti utvrđuje se posebnim aktom Senata, na temelju relevantnih usvojenih dokumenata, akademske prakse i međunarodnih standarda.

POGLAVLJE VI - POSLOVNE FUNKCIJE I PODRŠKA NASTAVI

Član 38.
(*Rektorat*)

(1) Radi objedinjavanja poslovnih funkcija i podrške naučno-nastavnom procesu, rukovodnim, stručnim i izvršnim poslovima u okviru obavljanja osnovnih, stručnih, dopunskih i pratećih djelatnosti na Univerzitetu organizira se Rektorat, kao posebna organizaciona jedinica.
(2) Putem Rektorata organizira se rad i rukovodi radom Univerziteta, što se preciznije uređuje Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu sa važećim propisima.
(3) Rektorat kao posebna organizaciona jedinica ne upisuje se u sudski registar.

Član 39.
(Sub-organizational units at the Rectorate)

(1) *Sub-organizational units within the Rectorate are:*
a) Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa,
b) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava,
c) Centar za interdisciplinarne studije,
d) Centar za istraživanje i razvoj,
e) Centar za digitalizaciju i informisanje,
f) Centar za studentski standard,
g) *Center for Non-Cyclical Education,*
h) Centar za ravnopravnost spolova.

(2) Odluku o osnivanju centara iz stava (1) donosi Senat Univerziteta uz konsultacije sa Ministarstvom.
(3) Unutrašnja organizacija, način rukovođenja i upravljanja kao i druga pitanja od značaja za rad podorganizacionih jedinica iz stava (1) ovog člana utvrđuju se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Univerziteta, kao i posebnim općim aktom Univerziteta, zakonom i ovim statutom.
(4) Centrom rukovodi voditelj centra iz reda nastavnika u radnom odnosu s punim radnim vremenom, a bira se na period od četiri godine.
(5) Voditelje centara iz stava (1) ovog člana bira i razrješava Senat Univerziteta na prijedlog rektora.
(6) Senat može posebnim odlukama uspostaviti i druge centre pri Rektoratu.

Član 40.
(*Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa*)

(1) Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost proučavanje i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa Bosne i Hercegovine, s naglaskom na izučavanja jezika, književnosti i historije područja Unsko-sanskog kantona.
(2) Glavne oblasti izučavanja koje se tiču jezika u sklopu Centra su:
a) nove naučne spoznaje i pristupi proučavanja bosanskog jezika,
b) specifičnosti jezika u sjeverozapadnoj Bosni – zapadnobosanski dijalekt,
c) uticaji drugih jezika na bosanski, posebno jezički uticaji karakteristični za granična područja,
d) istraživanja historijskog razvoja bosanskog jezika na ovom prostoru.

(3) Glavne oblasti izučavanja koje se tiču književnosti u sklopu Centra su:

a) izučavanje književnih tokova i uticaja na ovom prostoru kroz prizmu teorije književnosti, historije književnosti ili književne kritike,
b) izučavanje usmene tradicije.

(4) Glavne oblasti izučavanja koje se tiču historije u sklopu Centra su:
a) dokumentacija i istraživanje historijskih perioda i događaja u BiH,
b) proučavanje uloge sjeverozapadne Bosne kao značajnog vojnog, kulturnog i političkog područja u historiji,
c) istraživanje migracija, trgovinskih ruta i kulturnih razmjena između Bosne i zemalja zapadno od Bosne kroz historiju.

(5) U okviru istraživačkog procesa, formira se saradnja s drugim institucijama u BiH – univerzitetima, istraživačkim centrima, muzejima, arhivima te se okuplja značajan broj stručnjaka iz navedenih oblasti – magistrante i doktorante (više asistente, docente, vanredne i redovne univerzitetske profesore).

(6) Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa organizira radionice, seminare i predavanja čineći važan obrazovni doprinos.

(7) Centar doprinosi očuvanju kulturno-historijskog identiteta regije te pruža doprinos naučnoj zajednici na nivou Bosne i Hercegovine i šire.

(8) Djelovanje Centar za istraživanje bosanskog jezika, književnosti, historije i kulturnog naslijeđa bliže se uređuje općim aktom Univerziteta

Član 41.

(*Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava*)

(1) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost obavljanje naučnoistraživačkih, razvojnih, stručnih, obrazovnih i informacijsko-dokumentacijskih poslova u oblasti zločina protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, s posebnim akcentom na aktualne teme, u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(2) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava je interdisciplinaran i pruža pomoć i podršku pri sticanju akademskog stepena iz oblasti prava na osnovu ponuđenih kurseva i drugih oblika saradnje zajedno sa članicama Univerziteta, djeluje i na osposobljavanju kadrova za naučnoistraživački rad iz oblasti istraživanja Centra, usavršavanja naučnih radnika i stvaranju uvjeta za sticanje novih, originalnih, naučno verificiranih i autentičnih spoznaja, znanja, pravila i metodologija njihove primjene, stvaranju dokumentacionog i literaturnog fonda kroz prikupljanje naučno-stručne literature i dokumenata, te njihovu sistematizaciju, klasifikacija i arhiviranje, provođenju edukacija o zločinima protiv čovječnosti i vrijednostima zaštićenim međunarodnim pravom.

(3) Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava svoju djelatnost ostvaruje i saradnjom sa drugim sličnim institucijama, nevladinim organizacijama, domaćim i međunarodnim tijelima koja se bave pitanjima ljudskih prava kao i programima nekičnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja.

(4) Radi obavljanja poslova iz ovog člana u Centar za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava organizira se Vijeće Centra za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava kao stručni organ, čiji se rad preciznije uređuje poslovnikom o radu.

(5) Djelovanje Centra za istraživanje zločina protiv međunarodnog prava bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 42.

(*Centar za interdisciplinarne studije*)

(1) Centar za interdisciplinarne studije je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu koja obavlja djelatnost interdisciplinarnog cikličnog obrazovanja i usavršavanja, realizira naučnoistraživačke, razvojne i stručne programe i aktivnosti u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(2) Univerzitet preko Centra za interdisciplinarne studije, a u saradnji sa organizacionim jedinicama Univerziteta te drugim visokoškolskim ustanovama i partnerskim univerzitetima, organizira i obavlja naučno-nastavnu djelatnost, kao i sticanje stručnog naziva specijaliste, akademskog zvanja, magistra i naučnog stepena doktora nauka iz interdisciplinarnih i multidisciplinarnih naučnih odnosno umjetničkih oblasti, a u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(3) Radi obavljanja poslova iz ovog člana u Centru za interdisciplinarne studije se organizira Vijeće interdisciplinarnih studija kao posebno stručni organ, čiji se rad preciznije uređuje općim aktom Centra za interdisciplinarne studije.

(4) U radu Vijeća interdisciplinarnih studija sudjeluju predstavnici organizacionih jedinica Univerziteta u skladu sa općim aktom Centra za interdisciplinarne studije.

(5) Organizacija i rad Centra za interdisciplinarne studije bliže se uređuju općim aktom Univerziteta.

Član 43.

(*Centar za istraživanje i razvoj*)

(1) Centar za istraživanje i razvoj je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu zadužena za koordinaciju i podršku osiguravanju sredstava za istraživanje i razvoj, kao i planiranje i razvoj infrastrukturnih i ljudskih potencijala na Univerzitetu.

(2) Posebne djelatnosti Centra za istraživanje i razvoj su djelatnosti koje se odnose na:

a) izgradnju, korištenje i održavanje objekata i zemljišta u vlasništvu Univerziteta, kao i druge uvjete za obezbjeđivanje i poboljšanje standarda boravka studenata i radnika na Univerzitetu,
b) planiranje, projektovanje, rekonstrukcija, obnova i razvoj objekata Univerziteta u skladu sa razvojnim potrebama Univerziteta,
c) prijedlog opremanja postojećih i novih objekata u skladu sa važećim Standardima i normativima za visoko obrazovanje na području USK,
d) izrada prijedloga investicionih ulaganja i planova održavanja objekata i opreme u vlasništvu Univerziteta u Bihaću,
e) koordinacija u izradi urbanističke i arhitektonske dokumentacije, pripreme konkursne dokumentacije i praćenje izrade projektne dokumentacije,
f) interni nadzor nad izgradnjom, rekonstrukcijom i održavanjem objekata.

(3) U nadležnosti Centra za istraživanje i razvoj su aktivnosti upravljanja intelektualnim vlasništvom Univerziteta u Bihaću, te obezbjeđivanje neophodnih preduvjeta za ostvarivanje transfera znanja, transfera tehnologija i poticanje inovacija na Univerzitetu u Bihaću, kao što su izgradnja kapaciteta, uspostavljanje mreža i slično.

(4) U nadležnosti Centra za istraživanje i razvoj su aktivnosti koordinacije istraživačkom infrastrukturom Univerziteta u Bihaću i obezbjeđivanja otvorenog pristupa istraživačkoj infrastrukturi Univerziteta.

(5) Djelovanje Centra za istraživanje i razvoj bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 44.

(*Centar za digitalizaciju i informisanje*)

(1) Centar za digitalizaciju i informisanje je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost planiranje, projektiranje, razvoj, izgradnja, održavanje i unapređenje računarske i komunikacione infrastrukture i servisa.

(2) Centar za digitalizaciju i informisanje je nadležan za:

a) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje digitalne opreme, te mrežne i sistemske infrastrukture Univerziteta,
b) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje integriranog informacionog sistema
c) Univerziteta,
d) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje autentifikacijske i autorizacijske infrastrukture Univerziteta,
e) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje naprednih računarskih sistema posebne namjene,
f) planiranje, razvoj, izgradnju i održavanje digitalnog akademskog arhiva i repozitorija objavljenih naučnih radova,
g) planiranje, razvoj i održavanje internet stranice Univerziteta i organizacionih
h) jedinica,
i) pristup bazama podataka,
j) e-biblioteku Univerziteta i članica,
k) razvoj, nabavku i distribuciju programa (softvera),
l) stručnu pomoć i edukaciju korisnika,
m) prikupljanje, uređivanje i objavljivanje informacija o radu Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica
n) prezentiranje i javno istupanje u odnosima sa javnošću u ime Univerziteta
o) prevenciju i zaštitu na polju sajber-sigurnosti,
p) sve ostale servise i usluge iz djelokruga primjene informacionih i komunikacionih tehnologija za potrebe Univerziteta i organizacionih jedinica.

(3) Centar za digitalizaciju i informisanje vrši stručno osposobljavanje osoblja Univerziteta iz informacionih tehnologija u skladu sa djelatnostima navedenim u stavu (2) ovog člana, a obavlja i ostale djelatnosti, koje su u službi ciljeva i osnovnih djelatnosti Centra i koje doprinose boljem iskorištavanju ljudskih i prostornih kapaciteta i opreme, te stručne poslove za potrebe Univerziteta.

(4) Organizacija rada i djelovanje Centra za digitalizaciju i informisanje bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 45.

(*Centar za studentski standard*)

(1) Centar za studentski standard je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je djelatnost pružanje pomoći i podrške studentima u skladu sa zakonom, Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.

(2) Nadležnosti Centra definirane su njegovom temeljnom orijentacijom ka stvaranju inkluzivnog okruženja i promoviranju obrazovanja za sve, a ogledaju se u pružanju pomoći i podrške u različitim oblastima:

a) karijerno savjetovanje;
b) podrška unapređenju pristupa obrazovanju;
c) osiguranje uslova za zadovoljavanje potreba i uživanje prava;
d) pružanje zdravstvenih usluga i psihološke pomoći;

e) informiranje i obrazovanje studenata,
f) poboljšanje uslova studiranja studenata s invaliditetom;
g) poboljšanje uslova stanovanja i prevoza studenata,
h) istraživačke aktivnosti studenata;
i) sudjelovanje u donošenju i izmjenama zakonskih i podzakonskih akata u vezi s obrazovanjem;
j) priprema i realizacija projektnih prijava i druge oblike usluga koje se realiziraju u saradnji sa članicama Univerziteta.

(3) Centar za studentski standard svoju djelatnost ostvaruje i saradnjom sa drugim sličnim institucijama, nevladinim organizacijama, domaćim i međunarodnim tijelima koja se bave pitanjima pružanja podrške studentima kao i programima necikličnog obrazovanja i cjeloživotnog učenja.

(4) Djelovanje Centra za studentski standard bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 46.

(Centre for non-cyclical education)

(1) The Center for Non-Cyclic Education is a sub-organizational unit within the Rectorate whose activity is the coordination, proposal and organization of lifelong education outside higher education cycles (first, second, third and integrated), which provides interested persons with education through courses, seminars and other forms, and the awarding of certificates.

(2) The University, through the Center, establishes various forms of non-cyclical education and the Center is responsible for:

a) proposing and implementing non-cyclical education programs,
b) proposing and implementing non-cyclical micro-qualification programs,
c) proposing and implementing summer/winter school programs,
d) education on behalf of companies, professional associations and third parties that express such needs,
e) proposing and implementing lifelong learning programs,
f) proposing and implementing adult education programs by the law.

(3) All programs proposed/organized by the Center for Non-Cyclical Education use the higher education ECTS credit system as a measure of the workload of participants.

(4) Non-cyclical education programs may be organized in cooperation with partners and using their resources, which is defined in a contract approved by the Senate.

(5) The Center for Non-cyclical Education uses the available infrastructure and engages the University staff.

(6) The organization of work and activities of the Center for Non-cyclical Education are regulated in more detail by the general act of the University.

Član 47.

(*Centar za ravnopravnost spolova*)

(1) Centar za ravnopravnost spolova je podorganizaciona jedinica pri Rektoratu čija je nadležnost borba protiv rodno zasnovanog nasilja, diskriminacije i seksualnog uznemiravanja, te osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću, integracija rodne ravnopravnosti u institucijska pravila, procedure i prakse, postizanje organizacijske kulture u kojoj je rodna ravnopravnost sastavni dio svih nivoa i procesa u životu Univerziteta u Bihaću, učestvovanje u stvaranju, provođenju i praćenju mjera za rodnu ravnopravnost na Univerzitetu u Bihaću, te doprinositi vidljivosti rodne ravnopravnosti u društvu.

(2) Centar za ravnopravnost spolova obavlja slijedeće osnovne djelatnosti:

a) uvođenje i promocija institucijska kulture rodne ravnopravnosti, kao i rodne ravnopravnost u procesima i sistemu donošenja odluka,
b) uvođenje i promocija rodne ravnopravnosti u naučnom i umjetničkom istraživanju, te snaživanje rodne ravnopravnosti u razvoju karijera,
c) uvođenje i promocija rodne ravnopravnost u učenju i podučavanju i integracija rodne perspektive u studijske programe i transfer znanja o rodnoj ravnopravnosti u akademsku zajednicu,
d) podrška u kreiranju normativnog i stvarnog ambijenta za usješnu harmonizaciju privatnog života i poslovnih obaveza, te unapređenje kvaliteta života i rada

(3) Za potrebe obavljanja osnovne djelatnosti, nadležnosti Centra za ravnopravnost spolova je i provođenje istraživanja među nastavnim i nenastavnim osobljem i studentskom populacijom o rodnoj ravnopravnosti i rodno zasnovanom nasilju.
(4) Djelovanje Centra za za ravnopravnost spolova bliže se uređuje općim aktom Univerziteta.

Član 48.
(*Jedinica za reviziju i Centar za monitoring i osiguranje kvaliteta*)

Na nivou Univerziteta uspostavljaju se Jedinica za reviziju i Centar za monitoring i osiguranje kvaliteta, kao samostalne podorganizacione jedinice, čiji djelokrug rada će biti utvrđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Član 49.
(*Zajedničke službe*)

(1) U okviru Univerziteta zajedničke službe obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove kojima se obezbjeđuje ekonomično i racionalno povezivanje organizacionih jedinica/fakulteta, efikasno provođenje programskih ciljeva i ostalih aktivnosti koji su od interesa za Univerzitet u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim općim aktima Univerziteta.
(2) Nenastavno osoblje visokoškolske ustanove čine lica koja obavljaju stručne, administrativne i tehničke poslove.

POGLAVLJE VII - ORGANI UNIVERZITETA

Član 50.
(*Organi Univerziteta*)

(1) Organi Univerziteta su:
a) Upravni odbor;
b) Senat;
c) Rektor

(2) Univerzitet može uspostaviti i druga stručna i savjetodavna tijela Univerziteta (Kolegij rektora, komisije, odbori i dr.).

ODJELJAK A. UPRAVNI ODBOR UNIVERZITETA U BIHAĆU

Član 51.
(*Upravni odbor*)

Upravni odbor je organ upravljanja Univerziteta.

Član 52.

(*Sastav Upravnog odbora*)

(1) Upravni odbor ima 9 (devet) članova, od kojih je predsjednik iz reda osnivača, a zamjenik predsjednika iz reda akademske zajednice.

(2) Strukturu Upravnog odbora čine:

a) Ukupno 5 (pet) članova iz reda Osnivača, koje imenuje Vlada USK i

b) Ukupno 4 (četiri) člana iz reda nastavnika u punom radnom odnosu na Univerzitetu, koje imenuje Senat.

(3) Izbor i imenovanje članova Upravnog odbora iz tačke b) stava (2) ovog člana vrši se po pravilima utvrđenim ovim Statutom.

Član 53.

(*Mandat Upravnog odbora*)

Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na mandatni period od 4 (četiri) godine.

Član 54.

(*Nespojivost funkcija*)

Rektor, prorektor, rukovodilac organizacione jedinice Univerziteta, prodekan, predsjednik Sindikata i članovi Senata ne mogu biti članovi Upravnog odbora.

Član 55.

(*Imenovanje članova Upravnog odbora*)

(1) Članove Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta imenuje Senat u transparentnoj proceduri javnog konkursa koji se objavljuje na web stranici Univerziteta, u skladu sa ovim Statutom.

(2) Postupak izbora i imenovanja predsjednika i članova Upravnog odbora Senat i Vlada USK, u pravilu, pokreću u isto vrijeme, a najkasnije 6 (šest) mjeseci prije isteka mandata aktuelnog sastava Upravnog odbora.

Član 56.

(*Uslovi za imenovanje članova Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta*)

(1) Za imenovanje članova Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta, potrebno je ispunjenje sljedećih općih i posebnih uslova:

(a) Opći uslovi su:

- Da su državljani BiH;
- Da su stariji od 18 godina;
- Da su zdravstveno sposobni za obavljanje poslova za koje se kandiduju;
- Da se ne vodi postupak za krivično djelo; i
- Za lica rođena prije 1.1.1980. da se na njih ne odnosi član IX.1., Ustava BiH.

(b) Posebni uslovi su:

- Da imaju izbor u jedno od nastavničkih zvanja;
- Da su u radnom odnosu na Univerzitetu sa punim radnim vremenom;
- Da nemaju funkciju u organima političke stranke ili organizacije koja je povezana sa političkom strankom, i
- Da nemaju vezani privatni i finansijski interes na Univerzitetu.

(2) Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa i imenuje Konkursnu komisiju za izbor članova Upravnog odbora iz reda akademskog osoblja Univerziteta (dalje: Konkursna

komisija za Upravni odbor) od 3 (tri) člana, od kojih se imenuju predsjednik i zamjenik predsjednika.

Član 57.

(*Konkurs za imenovanje članova Upravnog odbora*)

Konkurs za imenovanje članova Upravnog odbora objavljuje se na web stranici Univerziteta, s rokom za prijavljivanje kandidata od petnaest dana, računajući od dana objave, uz primjenu odredbi ovoga Statuta.

Član 58.

(*Lista kandidata koji ispunjavaju uslove utvrđene konkursom*)

Konkursna komisija za Upravni odbor, u roku od 5 (pet) dana od dana isteka konkursa, razmatra podnesene prijave te, po abecednom redu prezimena, sačinjava Listu kandidata koji ispunjavaju uslove utvrđene konkursom.

Član 59.

(*Postupak izbora članova Upravnog odbora iz reda akademske zajednice*)

(1) Po prijemu Liste kandidata, Senat tajnim glasanjem vrši rangiranje kandidata za članove Upravnog odbora po osnovu broja osvojenih glasova. Tajno glasanje na sjednici Senata provodi Konkursna komisija za Upravni odbor.
(2) Senat javnim glasanjem usvaja rang listu kandidata za članove Upravnog odbora.
(3) Za članove Upravnog odbora izabrani su oni kandidati koji imaju najveći broj glasova na rang listi.
(4) Ukoliko je više kandidata dobilo isti broj glasova prednost ima kandidat sa višim izbornim zvanjem, a ako su sa istim izbornim zvanjem onda kandidat sa većim brojem godina radnog iskustva na Univerzitetu.
(5) Za člana Upravnog odbora ne mogu biti imenovana dva kandidata iz iste organizacione jedinice.
(6) Odluka o izboru članova Upravnog odbora je konačna i ista se dostavlja učesnicima konkursa, u roku od 8 (osam) dana od dana donošenja iste.

Član 60.

(*Razrješenje člana Upravnog odbora iz reda akademske zajednice*)

(1) Senat može razriješiti člana Upravnog odbora, koje je imenovao, u sljedećim slučajevima:

a) Na njegov lični zahtjev;
b) Ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad Univerziteta;
c) Ukoliko utvrdi da ima lične ili druge interese koji su u suprotnosti sa interesima Univerziteta (sukob interesa);
d) Ako svojim radom povrijedi ugled dužnosti koju obavlja;
e) Ukoliko zbog odsutnosti ili spriječenosti ne obavlja dužnost člana Upravnog odbora u periodu dužem od tri mjeseca, i
f) U drugim slučajevima utvrđenim zakonom, osnivačkim aktom i drugim propisima.

(2) Inicijativu za razrješenje, u smislu stava (1), tačke b) do f) ovoga člana, mogu pokrenuti Upravni odbor, Rektor i najmanje jedna trećina članova Senata.

Član 61.

(*Nadležnost Upravnog odbora*)

(1) Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom, aktom o osnivanju i ovim Statutom, a naročito:

a) Daje mišljenje o Statutu;

b) Donosi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, Pravilnik o načinu utvrđivanja plaća na Univerzitetu, kao i druge opće akte koji nisu vezani za akademska pitanja, u skladu sa zakonom;

c) Donosi odluke o osnivanju drugih pravnih lica, osnivanju, statusnim promjenama ili prestanku organizacionih jedinica, u skladu sa zakonom i Statutom;

d) Utvrđuje planove finansiranja i razvoja;

e) Donosi, na prijedlog Senata, godišnji program rada Univerziteta;

f) Utvrđuje, uz pribavljeno mišljenje Senata i u skladu sa zakonom i ovim Statutom, kriterije za raspored sredstava na organizacione jedinice, koja Univerzitet stiče iz sredstava Osnivača i vlastitih prihoda;

g) Usvaja godišnji obračun i donosi finansijski plan, na prijedlog Senata, a uz prethodno utvrđene elemente istog od strane NNV-a;

h) Usmjerava, kontrolira i ocjenjuje rad rektora, dekana i direktora u domenu finansijskog poslovanja;

i) Rješava pitanja odnosa sa Osnivačem;

j) Odlučuje o korištenju sredstava u pojedinačnom iznosu preko 100.000,00 KM;

k) Odgovara Osnivaču za poslovanje Univerziteta;

l) Daje saglasnost na odluke Senata o visini participacije za studente koji obnavljaju studijsku godinu;

m) Donosi odluke po prigovorima radnika na odluke organa Univerziteta koji su u prvom stepenu odlučivali o njihovim pravima, obavezama i odgovornostima iz radnog odnosa;

n) Podnosi Osnivaču, najmanje jedanput godišnje, izvještaj o poslovanju Univerziteta, i

o) Daje prethodnu saglasnost na listu kandidata za izbor rektora Univerziteta i dekana/direktora organizacionih jedinica Univerziteta.

p) Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, aktom o osnivanju i ovim Statutom.

(2) Nadležni organi Univerziteta su dužni obezbijediti Upravnom odboru tražene i druge relevantne informacije i dokumentaciju, neophodne za obavljanje njegovih funkcija i nesmetan rad.

(3) Predsjednik Upravnog odbora donosi sva rješenja i potpisuje putne naloge rektoru Univerziteta.

ODJELJAK B. SENAT UNIVERZITETA U BIHAĆU

Član 62.

(*Sastav Senata*)

(1) Senat je najviše akademsko tijelo na Univerzitetu, koje broji 25 članova, a čine ga:

a) Rektor;
b) Prorektori;
c) Dekani fakulteta;
d) Po jedan predstavnik fakulteta iz reda nastavnika, sa punim radnim vremenom, kojeg tajnim glasanjem bira NNV fakulteta;
e) Direktor Instituta Univerziteta;

f) Predstavnik kojeg tajnim glasanjem biraju asistenti u radnom odnosu sa punim radnim vremenom Univerziteta iz reda asistenata sa punim radnim vremenom;
g) Predstavnik kojeg tajnim glasanjem biraju viši asistenti u radnom odnosu sa punim radnim vremenom Univerziteta iz reda viših asistenata sa punim radnim vremenom;
h) Predstavnici studenata: 4 (četiri) predstavnika studenata iz sva 3 (tri) ciklusa studija, na način da prvi ciklus ima dva predstavnika, uz uslov da imaju status redovnog studenta na Univerzitetu, a drugi i treći ciklusi po jednog predstavnika.

(2) Rektor, prorektori i rukovodioci organizacionih jedinica su članovi Senata po položaju u toku njihovog mandata, pri čemu se podrazumijeva i svojstvo vršioca dužnosti.
(3) S ciljem osiguranja zastupljenosti redovnih profesora u Senatu, u skladu sa Zakonom, svaka organizaciona jedinica dužna je osigurati najmanje jednog redovnog profesora.
(4) Članovi Senata iz reda nastavnika biraju se na mandatni period od 4 (četiri) godine, s mogućnošću reizbora, a ostali članovi Senat na period od dvije godine.
(5) Predstavnici studenata, asistenata i viših asistenata koji se biraju u Senat moraju biti sa različitih organizacionih jedinica.

Član 63.
(*Nadležnost Senata*)

(1) Senat Univerziteta odlučuje o svim akademskim pitanjima u okviru ovlaštenja utvrđenih Zakonom, a posebno:
a) o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti Univerziteta;
b) donosi Statut, u skladu sa Zakonom;
c) donosi pravila studiranja svih ciklusa studija;
d) donosi opće akte, u skladu sa zakonom i Statutom;
e) donosi Etički kodeks studenata, nastavnog i nenastavnog osoblja, u skladu sa zakonom i Statutom;
f) donosi, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe I i II ciklusa, programe cjeloživotnog i necjelikličnog obrazovanja, kratkim studijskim programima, ljetne/zimske škole te interdisciplinarne programe, kao i programe cjeloživotnog i necjelikličnog obrazovanja, uključujući „mikroakreditive“, zatim ljetne/zimske škole i „slobodne predmete“
g) bira i razrješava rektora Univerziteta;
h) imenuje članove upravnog odbora iz reda predstavnika Univerziteta;
i) bira akademsko osoblje na prijedlog nastavno-naučnog vijeća organizacione jedinice;
j) prati realizaciju razvoja visokoškolske ustanove sa stanovišta ostvarivanja nastavnog, naučno-nastavnog, umjetničkog, umjetničko-nastavnog, umjetničko-istraživačkog i stručnog rada putem analize izvještaja rukovodilaca organizacionih jedinica i na druge načine
k) predlaže Upravnom odboru godišnji program rada Univerziteta;
l) razmatra prijedloge organizacionih jedinica o realizaciji studija u saradnji sa domaćim i stranim visokoškolskim ustanovama koje mogu imati za rezultat izdavanje dvojnih ili zajedničkih diploma
m) imenuje komisije u postupku sticanja doktorata nauka na prijedlog nastavno-naučnog vijeća odnosno umjetničko-nastavnog vijeća i odlučuje o izvještajima tih komisija i imenuje mentora;
n) dodjeljuje počasno zvanje “profesor emeritus”, te “počasni doktor nauka”;

o) podnosi prijedlog Upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih organizacionih jedinica Univerziteta;
p) odobrava razvojne i organizacione planove;
r) imenuje svoja stalna ili privremena tijela, radne grupe, komitete, grupe za praćenje kvaliteta rada i slično;
s) propisuje odredbe kojima se regulira rad organa koja on imenuje;
t) predlaže upisnu politiku resornom ministarstvu;
u) obavlja druge poslove u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

(2) Senat Univerziteta odlučuje o akademskim pitanjima na prijedlog stručnih organa organizacionih jedinica kao i drugih organa i predstavničkih tijela studenata.

(3) Podloga raspravljanju i odlučivanju o akademskim pitanjima na sjednicama Senata predstavljaju pisani prijedlozi sa materijalima i dokumentacijom koju pripremaju i dostavljaju ovlašteni predlagači sa jasno navedenim pravnim osnovom.

(4) U slučaju izostajanja, odnosno neblagovremenog i/ili nepotpunog postupanja ovlaštenih predlagača iz stava (3) ovog člana, Senat može donositi odluke u skladu sa utvrđenim potrebama.

Član 64.
(*Predsjednik Senata*)

Rektor je po položaju predsjednik Senata.

Član 65.
(*Održavanje sjednica Senata*)

(1) Senat obavlja poslove iz svog djelokruga na sjednicama, koje se održavaju po potrebi, a najmanje jedanput mjesečno.

(2) Predsjednik Senata je dužan sazvati sjednicu Senata kada to, u pisanoj formi, zahtijeva najmanje polovina njegovih članova, većina članova Upravnog odbora i najmanje jedna polovina NNV-a.

(3) Ukoliko je predsjednik Senata spriječen da sazove sjednicu Senata, Senat saziva i predsjedava sjednicom najstariji prorektor po izbornom zvanju.

Član 66.
(*Kvorum*)

(1) Senat može raspravljati određena pitanja po kojima je nadležan i odlučivati kada sjednici prisustvuje natpolovična većina od ukupnog broja članova.

(2) Senat donosi odluke natpolovičnom većinom glasova od ukupnog broja članova, osim ako zakonom, ovim Statutom ili drugim opštim aktima za odlučivanje o pojedinim pitanjima nije određena druga kvalifikovana većina.

(3) Senat donosi odluke javnim glasanjem, osim za ona pitanja za koja je zakonom, ovim Statutom ili drugim opštim aktom utvrđeno da odlučuje tajnim glasanjem.

Član 67.
(*Poslovnik o radu Senata*)

Bliže odredbe o načinu rada Senata utvrđuju se Poslovnikom o radu.

ODJELJAK C. REKTOR UNIVERZITETA U BIHAĆU

Član 68.
(*Rektor*)

(1) Rektor je organ rukovođenja Univerziteta.
(2) Rektora bira i razrješava Senat tajnim glasanjem, natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova Senata, uz prethodnu saglasnost Upravnog odbora Univerziteta, na mandat od četiri godine i može biti ponovno izabran još jedan mandat.
(3) Rektor se bira na mandatni period od 4 (četiri) godine i može biti ponovo izabran na još jedan mandatni period.

Član 69.
(*Znaci rektorske časti*)

Znaci rektorske časti su rektorski lanac i rektorska toga, čiji se oblik/sadržaj, odnosno izgled utvrđuju općim aktom kojeg donosi Senat.

Član 70.
(*Uslovi za izbor Rektora*)

(1) Za Rektora može biti izabran kandidat koji ispunjava opšte i posebne uslove.
(2) Opšti uslovi, u smislu stava (1) ovoga člana, su:
a) Državljanstvo BiH;
b) Zdravstvena sposobnost za obavljanje poslova/funkcije Rektora;
c) Nepostojanje osude za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika;
d) Nepostojanje odluke, kojom je tom licu zabranjeno obavljanje datih poslova/funkcije i
e) Nepostojanje optužnice međunarodnog suda za ratne zločine za bivšu Jugoslaviju (član IX.1., Ustava BiH – osim za lica rođena nakon 1.1.1980.).

(3) Posebni uslovi, u smislu stava (1) ovoga člana, su:
a) Da je nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog profesora;
b) Da je u radnom odnosu na Univerzitetu sa punim radnim vremenom;
c) Rukovodno radno iskustvo u visokom obrazovanju od najmanje četiri godine (rektor, prorektor, rukovodilac organizacione jedinice ili prodekan);
d) Da nema funkciju u organima izvršne i zakonodavne vlasti, gradskim i općinskim vijećima, u organima političkih stranaka i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata, i
e) Da nema privatni finansijski interes na Univerzitetu.

(4) Način dokumentovanja ispunjenja uslova iz stavova (2) i (3), ovoga člana, utvrđuje se odlukom Senata o raspisivanju konkursa.
(5) Kandidat za Rektora dužan je, pored traženih dokaza o ispunjavanju utvrđenih uslova, uz prijavu na konkurs dostaviti i Program rada i razvoja Univerziteta za mandatni period iz objavljenog konkursa.

Član 71.
(*Pokretanje postupka izbora Rektora*)

(1) Postupak izbora Rektora pokreće se šest mjeseci prije isteka perioda na koji je izabran aktuelni nosilac te funkcije.

(2) Postupak izbora Rektora pokreće Senat donošenjem odluke o raspisivanju konkursa i imenovanjem Konkursne komisije za izbor Rektora (dalje: Konkursna komisija), te Sekretara Konkursne komisije iz reda radnika na Univerzitetu.
(3) Konkursna komisija se sastoji od 3 (tri) člana, a pri njenom imenovanju se određuju predsjednik i zamjenik predsjednika, svi iz reda akademskog osoblja Univerziteta.

Član 72.
(*Konkurs za izbor rektora*)

Konkurs za izbor rektora objavljuje se na web stranici Univerziteta, a rok za prijavljivanje kandidata je 15 (petnaest) dana od dana njegovog objavljivanja.

Član 73.
(*Lista kandidata*)

(1) Konkursna komisija, u roku od 15 (petnaest) dana od dana zatvaranja konkursa sačinjava Listu kandidata, koji ispunjavaju uslove konkursa po abecednom redu prezimena.
(2) Kriteriji na osnovu kojih se rukovode članovi Senata kod izjašnjavanja o kandidatima zasnivaju se na sljedećem:

a) Doprinos razvoju i afirmaciji Univerziteta
b) Komunikativne i organizatorske sposobnosti;
c) Nivo znanja o organizaciji i djelatnosti Univerziteta;
d) Sposobnost nepristranog donošenja odluka;
e) Osobine koje upućuju na sposobnosti upravljanja ljudskim i finansijskim resursima;
f) Sklonost timskom radu;
g) Pokazani rezultati u toku rada, i
h) Uspješno realizovana naučna i stručna usavršavanja u zemlji i inostranstvu, u toku radne karijere u oblasti visokog obrazovanja.

Član 74.
(*Predstavljanje programa rada i razvoja Univerziteta*)

U daljnjem roku od 15 (petnaest) dana Senat poziva sve kandidate sa Liste kandidata po abecednom redu, da na njegovoj sjednici javno predstave ponuđene programe rada i razvoja Univerziteta, nakon čega po istima vodi raspravu.

Član 75.
(*Izbor Rektora*)

(1) Nakon predstavljanja ponuđenih programa svih pozvanih kandidata i održane rasprave uz prethodni izbor Komisije za sprovođenje postupka glasanja te njenog predsjednika i zamjenika predsjednika, Senat bira Rektora tajnim glasanjem na istoj sjednici.
(2) Za Rektora je izabran kandidat koji je dobio većinu glasova od ukupnog broja članova Senata.
(3) U slučaju da ni jedan od kandidata, u prvom glasanju, ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje za 2 (dva) kandidata koja su dobila najveći broj glasova se ponavlja.
(4) U drugi krug glasanja ulaze dva kandidata sa najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja, odnosno ako je više kandidata izjednačeno po broju glasova, dva kandidata koji imaju najveći broj glasova i duži staž u izbornom zvanju redovnog profesora.
(5) Odluka o izboru Rektora je konačna i ista se dostavlja učesnicima konkursa, u roku od 8 (osam) dana od dana donošenja iste.
(6) U slučaju da se i u drugom krugu ne izabere rektor, konkursna procedura se ponavlja.

Član 76.

(*Vršilac dužnosti Rektora*)

(1) Ako je pozicija rektora, prije isteka perioda na koji je izabran, ostala upražnjena iz ličnih ili drugih razloga, odnosno ako se nije mogla dovršiti procedura izbora rektora na osnovu člana 64. ovog Statuta, Senat Univerziteta iz svojih redova bira vršioca dužnosti rektora.

(2) Vršilac dužnosti rektora mora ispunjavati uslove iz člana 70. stav (3) ovog Statuta.

(3) Vršilac dužnosti rektora obavlja dužnost do izbora novog rektora, na period do okončanja konkursne procedure, a najduže do 6 mjeseci, računajući od dana imenovanja.

(4) Prijedlog za vršioca dužnosti Rektora, u smislu stava (1) ovog člana, može dati svaki član Senata, s tim što se izbor vrši tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova Senata.

Član 77.

(*Ovlaštenja vršioca dužnosti Rektora*)

(1) Vršilac dužnosti Rektora ima sva prava i dužnosti izabranog Rektora.

(2) Istovremeno sa imenovanjem vršioca dužnosti Rektora, Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor Rektora.

Član 78.

(*Nadležnosti Rektora*)

(1) Rektor obavlja poslove utvrđene zakonom i statutom, a naročito:

a) Zastupa i predstavlja Univerzitet;
b) Organizuje i rukovodi radom Univerziteta i odgovoran je za zakonitost njegovog rada;
c) Imenuje i razrješava prorektore;
d) Predlaže opće i donosi pojedinačne akte, u skladu sa zakonom i ovim Statutom;
e) Predlaže Upravnom odboru i Senatu mjere za unapređenje rada Univerziteta;
f) Predlaže Upravnom odboru određene mjere iz njegove nadležnosti, u funkciji efikasnog i zakonitog obavljanja djelatnosti Univerziteta;
g) Predlaže Osnivaču, Senatu i Upravnom odboru osnove planova rada i razvoja Univerziteta;
h) Predlaže Upravnom odboru Pravilnik o radu i unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta;
i) Odobrava odsustva sa rada radnika, u svrhu stručnog usavršavanja, ili određenih oblika istraživanja u trajanju do 30 dana, na prijedlog dekana;
j) Izvršava odluke Senata, Upravnog odbora i drugih organa Univerziteta;
k) Odlučuje o korištenju finansijskih sredstava u pojedinačnom iznosu do 100.000,00KM;
l) Odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima radnika iz radnog odnosa, u skladu sa Statutom i opštim aktima;
m) Odobrava putne naloge radnicima Univerziteta u zemlji i inozemstvu;
n) Podnosi Upravnom odboru izvještaje o finansijskom poslovanju Univerziteta;
o) Naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana Univerziteta;
p) Vrši promociju doktora nauka, počasnih doktora nauka, redovnih profesora i profesora emeritusa;
r) Učestvuje u radu Rektorske konferencije BiH, i
s) Obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i Statutom.

(2) U vršenju poslova iz stava (1) ovog člana, rektoru pomažu rukovodeći i drugi radnici Univerziteta.

Član 79.

(*Ograničenja u poslovima*)

Rektor ne može bez prethodne saglasnosti Upravnog odbora sklapati poslove o sticanju, opterećenju ili otuđenju nepokretne imovine Univerziteta.

Član 80.

(*Odgovornost Rektora*)

(1) Rektor je odgovoran za zakonitost rada Univerziteta.

(2) Rektor za svoj rad, iz domena akademskih pitanja odgovara Senatu, a u domenu poslovanja Upravnom odboru.

(3) Rektor shodno stavu (2) ovog člana najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o radu Univerziteta.

Član 81.

(*Obaveza obustave akta od izvršenja*)

(1) Rektor je dužan obustaviti od izvršenja svaki opšti akt donesen na Univerzitetu, koji je protivustavan ili protivzakonit, ili je u suprotnosti sa drugim propisima, kao i pojedinačni akt kada se njime nanosi šteta Univerzitetu ili društvenoj zajednici, u roku od sedam dana, računajući od dana saznanja, te o tome odmah obavijestiti Senat i Upravni odbor u skladu s njihovim nadležnostima, kao i Ministarstvo.

(2) Rektor je, po saznanju, dužan upozoriti dekane i ostale rukovodioce na Univerzitetu na protivzakonitost ili protivstatutarnost njihovih planiranih ili donesenih odluka, te o tome obavijestiti Senat i NNV.

(3) Rektor je dužan po saznanju, u roku od sedam dana, protiv lica koja su postupala suprotno propisima na Univerzitetu poduzeti radnje propisane Pravilnikom o radu.

Član 82.

(*Razrješenje Rektora*)

(1) Pored slučajeva utvrđenih zakonom, rektor može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koji je imenovan

a) u slučaju ozbiljnog kršenja odredbi Statuta i drugih općih akata Univerziteta, kršenja zakona i drugih propisa,
b) ako ostvaruje loše poslovne rezultate,
c) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom, drugim propisom ili Statutom ili ih izvršava protivno njima ili prekorači ovlaštenja,
d) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo,
e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled i dužnost koju vrši,
f) ako izgubi sposobnost obavljanja dužnosti rektora,
g) ako zbog odsutnosti ili spriječenosti da u periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost rektora
h) ako mu Senat iskaže nepovjerenje, tajnim izjašnjavanjem natpolovičnom većinom od verifikovanog broja članova
i) i u drugim slučajevima predviđenim zakonom i Statutom.

(2) Prijedlog za razrješenje rektora Univerziteta može dati Osnivač, jedna trećina (1/3) članova Senata, najmanje tri nastavno-naučna, odnosno umjetničko-nastavna vijeća organizacionih jedinica i natpolovična većina ukupnog broja članova Upravnog odbora.

Član 83.
(*Postupak razrješenja Rektora*)
(1) O prijedlogu za razrješenje Rektora, u smislu člana 82. stav (1) ovog Statuta, Senat odlučuje tajnim glasanjem, a za donošenje pravovaljane odluke potrebna je natpolovična većina glasova od ukupnog broja njegovih članova.
(2) Odluka Senata o razrješenju Rektora je konačna.
(3) Nakon donošenja odluke o razrješenju Rektora, Senat na istoj sjednici donosi odluku o imenovanju vršioca dužnosti Rektora.
(4) Istovremeno, sa imenovanjem vršioca dužnosti Rektora, Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor Rektora.

PODODJELJAK A. PROREKTORI

Član 84.
(*Prorektori*)
(1) U svrhu obavljanja poslova, a u skladu sa odredbama ovoga Statuta i drugih općih akata Univerziteta, te pružanja pomoći u radu Rektoru, na Univerzitetu se ustanovljavaju sljedeće prorektorske pozicije:
a) Prorektor za nastavu i studentska pitanja;
b) Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu;
c) Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta.
(2) Prorektori u svom radu pristupaju realizaciji pripadajućih segmenata iz programa rada rektora, a za svoj rad odgovaraju rektoru.

Član 85.
(*Uslovi za imenovanje prorektora*)
(1) Za prorektora može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora.
(2) Za prorektore ne mogu biti imenovana dva lica sa istog fakulteta.

Član 86.
(*Imenovanje i razrješenje prorektora*)
(1) Prorektore imenuje i razrješava rektor, na period do isteka mandata rektora, s tim što mogu biti ponovo imenovani na istu prorektorsku poziciju još jedanput.
(2) O razrješenju i imenovanju prorektora, rektor je dužan pismeno obavijestiti Senat na prvoj narednoj sjednici.

Član 87.
(*Prorektor za nastavu i studentska pitanja*)
(1) Prorektor za nastavu i studentska pitanja organizuje rad, samostalno rukovodi Uredom i odgovoran je za obavljanje sljedećih poslova:
a) U skladu sa utvrđenom politikom u oblasti nastavnog procesa utvrđuje prijedloge i predlaže rektoru odgovarajuća rješenja, nalaže i preduzima mjere za realizaciju naučno-nastavnog procesa:
b) Utvrđuje i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču planova pokrivenosti nastave i njihove implementacije, te u tom smislu daje odgovarajuće prijedloge i izvještaje rektoru i Senatu.

c) Utvrđuje i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se odnose na kontinuiranu provjeru znanja studenata i raspored ispitnih rokova, te njihovu implementaciju za narednu akademsku godinu, dajući u tom smislu odgovarajuće prijedloge i izvještaje Senatu i Rektoru;
d) Koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču izrade i implementacije rasporeda nastave po organizacionim jedinicama, te prati redovnost i kvalitet odvijanja nastave i prolaznosti studenata, te po potrebi daje odgovarajuće prijedloge i izvještaje Senatu i rektoru:
e) Neposredno izrađuje materijale za odgovarajuće organe Univerziteta za koje je Ured za nastavu i studentska pitanja nadležan;
f) Utvrđuje i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču angažovanja spoljnih saradnika u nastavi, te daje odgovarajuće prijedloge Senatu i Rektoru;
g) Vrši koordinaciju aktivnosti na nivou Univerziteta koje se odnose na utvrđivanje nastavnih planova i programa te prati njihovu implementaciju, a po potrebi podnosi odgovarajuće prijedloge Senatu i Rektoru;
h) Koordinira aktivnostima na nivou Univerziteta koje se tiču priprema za upis studenata na sva tri ciklusa studija, te o tome informiše Senat i rektora;
i) Predlagač je općih akata, koji su u vezi s nastavom i studentskim pitanjima;
j) Učestvuje u pripremi sjednica Senata i
k) Obavlja i druge poslove, koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost Ureda, i po nalogu Rektora.

(2) U obavljanju poslova iz svog djelokruga rada, Prorektor za nastavu i studentska pitanja ostvaruje potrebnu saradnju sa drugim prorektorima/uredima, nadležnim rukovodnim i drugim organima, te nastavnim i drugim osobljem Univerziteta.

Član 88.

(*Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu*)

(1) Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu organizuje rad i samostalno rukovodi Uredom i odgovoran je za obavljanje sljedećih poslova:
a) Rukovodi i koordinira aktivnostima na nivou Univerziteta koje se tiču utvrđivanja Strategije razvoja naučno-istraživačkog rada Univerziteta i njene implementacije;
b) Prati realizaciju, predlaže i poduzima mjere za poboljšanje kapaciteta naučno-istraživačkog rada;
c) Na nivou Univerziteta usmjerava i koordinira realizaciju naučno-istraživačkih, istraživačko-razvojnih i drugih projekata;
d) Istražuje i iznalazi mogućnosti za apliciranje Univerziteta na naučno-istraživačke, istraživačko-razvojne i druge projekte i o tome pruža adekvatne i blagovremene informacije;
e) Preduzima radnje u svrhu stvaranja uslova za stimulisanje mladih istraživača, sa ciljem njihovog akademskog napredovanja i optimalnog osposobljavanja za uključenje u realizaciju naučno-istraživačkih, istraživačko-razvojnih i drugih projekata;
f) Rukovodi i koordinira aktivnosti na nivou Univerziteta koje se tiču utvrđivanja Strategije razvoja međuuniverzitetske saradnje u zemlji i inozemstvu i njenom implementacijom;
g) Preduzima aktivnosti i mjere na nivou Univerziteta radi uspostavljanja optimalne i poželjne saradnje sa drugim univerzitetima u zemlji i inozemstvu;

h) Inicira i koordinira, na nivou Univerziteta, izradu, usvajanje i implementaciju planova i programa stručnog usavršavanja nastavnika i saradnika na drugim univerzitetima u zemlji i inostranstvu;
i) Preduzima sve potrebne aktivnosti i mjere, na nivou Univerziteta kojima se obezbjeđuju uslovi za naučne i stručne kontakte koji za cilj imaju razmjenu naučno-nastavnih kadrova i studenata;
j) Uspostavlja saradnju sa ambasadama stranih zemalja u cilju realizacije interesa Univerziteta u oblasti nastavno-naučno i istraživačkog procesa;
k) Predlagač je općih akata, koji su u vezi sa međuuniverzitetskom saradnjom;
l) Realizira mobilnost studenata i akademskog osoblja;
m) Učestvuje u pripremi sjednica Senata i
n) Obavlja i druge poslove, koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost ureda, i po nalogu Rektora.

(2) U obavljanju poslova iz svog djelokruga rada, Prorektor za naučno-istraživački rad, međuuniverzitetsku saradnju u zemlji i inozemstvu ostvaruje potrebnu saradnju sa drugim prorektorima/uredima, nadležnim rukovodnim i drugim organima, te nastavnim i drugim osobljem Univerziteta.

Član 89.

(*Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta*)

(1) Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta organizuje rad samostalno rukovodi Uredom i odgovoran je za obavljanje sljedećih poslova:
a) Rukovodi i koordinira politiku razvoja Univerziteta u skladu sa programom rada Rektora i drugih organa Univerziteta;
b) Ostvaruje saradnju sa nadležnim institucijama vlasti u BiH, međunarodnim i drugim institucijama i subjektima, u svrhu osiguranja sredstava za razvoj Univerziteta:
c) Predlaže rektoru raspodjelu finansijskih sredstava za razvoj Univerziteta po organizacionim jedinicama;
d) Učestvuje u pripremi sjednica Senata;
e) Predlagač je općih akata, koji su u vezi sa razvojem Univerziteta i
f) Obavlja i druge poslove, koji po svojoj prirodi spadaju u nadležnost Ureda i po nalogu Rektora.

(2) U obavljanju poslova iz svog djelokruga rada, Prorektor za razvoj i osiguranje kvaliteta ostvaruje potrebnu saradnju sa drugim prorektorima/uredima, nadležnim rukovodnim i drugim organima, te nastavnim i drugim osobljem Univerziteta.

Član 90.

(*Razrješenje prorektora prije isteka mandata*)

Prorektor može biti razriješen po procjeni rektora i prije perioda na koji je izabran, a posebno iz sljedećih razloga:
a) Na lični zahtjev;
b) Ako se utvrdi da ima lične i druge interese koji su u suprotnosti sa interesima Univerziteta i u drugim slučajevima postojanja sukoba interesa;
c) Zbog kršenja odredbi Statuta, drugih opštih akata Univerziteta, zakona i drugih propisa;
d) Ukoliko se utvrdi da prorektor ne izvršava zadatke predviđene zakonom, drugim propisom ili Statutom, odnosno, izvršava ih protivno istima ili prekorači svoja ovlaštenja:

e) Ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo;
f) Kada svojim ponašanjem povrijedi ugled Univerziteta i/ili dužnosti koju vrši;
g) Zbog odsutnosti ili spriječenosti da u periodu dužem od 6 (šest) mjeseca obavlja dužnost.

PODODJELJAK B. KOLEGIJ REKTORA

Član 91.
(*Kolegij Rektora*)

(1) Kolegij Rektora (dalje: Kolegij) je izvršno tijelo koje pomaže Rektoru u njegovom radu, a kojeg čine: Rektor, prorektori, generalni sekretar, rukovodilac Službe za pravne, kadrovske i opće poslove i rukovodilac Ekonomsko-finansijske službe.
(2) Kolegij rektora u širem sastavu, pored nabrojanih, čine i rukovodioci organizacionih jedinica.
(3) U radu Kolegija mogu učestvovati i drugi radnici na poziv rektora, kao i predsjednik Unije studenata i druga lica.
(4) Rad Kolegija uređuje se Poslovnikom o radu, koji na prijedlog rektora donosi Kolegij.

Član 92.
(*Nadležnosti Kolegija Rektora*)

(1) Kolegij ima sljedeće nadležnosti:
a) Zauzima stavove po pojedinim pitanjima koje su u nadležnosti rektora;
b) Pomaže rektoru u pripremanju sjednica Senata, te zauzima stavove po pitanjima iz nadležnosti Upravnog odbora ili organa izvan Univerziteta, za koja je rektor predlagač;
c) Po zahtjevu rektora, zauzima stavove i o drugim pitanjima od značaja za rad Univerziteta;
d) Analizira materijale upućene Senatu i iste koji su nepotpuni ili nerazumljivi vraća na doradu predlagaču;
e) Obavlja i druge poslove utvrđene Poslovnikom o radu Senata.

(2) Kolegij učestvuje u pripremi prijedloga pojedinačnih akata čiji je predlagač rektor.

ODJELJAK D. DRUGI ORGANI UNIVERZITETA

Član 93.
(*Drugi stalni i ad hoc organi Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima i druge stručne i savjetodavne organe: komisije, odbore i komitete, a koje, kao stalna tijela, imenuje Senat.
(2) Osim stalnih tijela iz stava (1) ovog člana, Senat, Upravni odbor i Rektor mogu imenovati i ad hoc tijela, po ukazanoj potrebi, a što će bliže utvrditi svojim pojedinačnim aktima.

Član 94.
(*Etički odbor*)

(1) Etički odbor je stalni organ Senata, sa sljedećim nadležnostima:
a) Prati primjenu/poštivanje načela utvrđenih Etičkim kodeksom (dalje: Kodeks);
b) Provodi postupke za utvrđivanje postojanja povrede nekog od načela iz Kodeksa;

c) Izriče odgovarajuće mjere (lična opomena ili javna opomena), nakon što utvrdi da je učinjena povreda nekog od etičkih načela iz Kodeksa;
d) Razmatra sadržaj i suštinu Kodeksa koji je u primjeni i, u skladu sa utvrđenim potrebama, predlaže njegove izmjene i dopune i
e) Vrši i druge poslove koje su u skladu sa ovim Statutom i Kodeksom.

(2) Etički odbor čini po jedan predstavnik organizacionih jedinica i dva predstavnika iz reda studenata, koje imenuje Senat, na prijedlog vijeća organizacione jedinice i Unije studenata, na period od 2 (dvije) godine.

(3) Odredbe kojima se bliže uređuju pitanja o sazivanju, radu i načinu odlučivanja utvrđuju se Etičkim kodeksom i Poslovnikom o radu.

Član 95.

(*Odbor za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću*)

(1) Odbor za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću je stručno tijelo Senata u oblasti osiguranja kvaliteta, sa sljedećim nadležnostima:

a) Promovira izgradnju i razvoj kulture kvaliteta na Univerzitetu i njegovim fakultetima;
b) Podnosi izvještaj Senatu o stanju u oblasti osiguranja kvaliteta;
c) Prati i kontroliše sistem osiguranja kvaliteta Univerziteta i njegovih fakulteta;
d) Donosi odluke o smjernicama i postupcima osiguranja i unapređenja kvaliteta;
e) Predlaže Rektoru i Senatu konkretne projekte i aktivnosti te potiče inovacije i razvoj u svrhu osiguranja, unapređenja i promoviranja kvaliteta;
f) Obavlja i druge poslove od značaja za unapređenje i razvoj sistema osiguranja kvaliteta Univerziteta i njegovih fakulteta, a posebno u oblasti unapređenja kvaliteta studijskih programa, nastave, istraživanja, publicistike i uslova rada.

(2) Odredbe kojima se bliže uređuju pitanja sastava Odbora za osiguranje kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću, dodatne nadležnosti, odgovornost i metode rada utvrđuju se Pravilnikom o osiguranju kvaliteta na Univerzitetu u Bihaću.

POGLAVLJE VIII - ORGANI ORGANIZACIONIH JEDINICA

Član 96.

(*Organi organizacionih jedinica*)

Organi organizacionih jedinica su:

a) Vijeće organizacione jedinice (nastavno-naučno / naučno-istraživačko vijeće);
b) Dekan/Direktor.

ODJELJAK A. NASTAVNO-NAUČNO VIJEĆE

Član 97.

(*Nastavno-naučno vijeće*)

(1) Nastavno-naučno vijeće (u daljnjem tekstu NNV) je akademsko tijelo fakulteta nadležno i odgovorno za akademska pitanja, kojeg čine:

a) Dekan, koji je po položaju predsjednik NNV-a;
b) Prodekani;
c) Svi nastavnici, viši asistenti i asistenti koji su u radnom odnosu na fakultetu, koji učestvuju u naučno-nastavnom procesu na fakultetu sa punim radnim vremenom,

d) Najmanje 15% članova NNV-a su studenti, uz ravnomjernu zastupljenost predstavnika svih ciklusa studija, na prijedlog organizacije studenata fakulteta.

(2) NNV fakulteta odlukom o konstituisanju na početku svake akademske godine osigurava zastupljenost studenata.

(3) Mandat članova NNV-a iz reda studenata traje jednu akademsku godinu.

Član 98.

(*Prestanak članstva u NNV-u zbog izostanka*)

(1) Ukoliko član NNV-a na matičnom fakultetu u toku jedne akademske godine, neopravdano izostane sa sjednice 3 (tri) puta, prestaje mu status člana do kraja naredne akademske godine.

(2) Odluku o prestanku statusa člana, u smislu stava (1) ovog člana, donosi dekan, o čemu obaviještava NNV na prvoj narednoj sjednici.

Član 99.

(Competence of the Teaching and Scientific Council)

Teaching and Scientific Council:

a) proposes programs of cyclical and non-cyclical education;

b) usvaja plan izvođenja nastave;
c) donosi poslovnik o radu NNV-a;
d) utvrđuje prijedloge odluka o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou organizacione jedinice;
e) obrazuje komisije u postupku sticanja naučnog stepena magistra i imenuje mentora i predlaže Senatu komisiju i mentora u postupku sticanja naučnog stepena doktora nauka;
f) donosi plan održavanja sjednica NNV-a, prije početka akademske godine, za narednu akademsku godinu, uz obavezno održavanje najmanje jedne redovne sjednice mjesečno, koji dostavlja rektoru Univerziteta;
g) bira i razrješava dekana, uz prethodnu saglasnost Senata, u javnoj i transparentnoj konkursnoj proceduri koju sprovodi organizaciona jedinica;
h) bira predstavnika u Senatu, na prijedlog dekana, tajnim glasanjem natpolovičnom većinom svih članova vijeća;
i) imenuje Komisiju za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje nastavnika i saradnika;
j) imenuje Komisiju za pristupno predavanje;
k) utvrđuje prijedlog za izbor kandidata u akademska zvanja;
l) odlučuje o prigovorima studenata na odluku dekana o pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima studenata;
m) Utvrđuje prijedloge broja studenata za upis na sva 3 (tri) ciklusa studija;
n) Bira i razrješava predstavnike fakulteta u organe Univerziteta, na način utvrđen ovim Statutom i drugim opštim aktima;
o) Utvrđuje prijedloge za odsustvovanje sa posla radnika, zbog stručnog usavršavanja;
p) Bira studenta - saradnika (demonstratora) na stručnim studijskim predmetima;
r) Imenuje recenzente;
s) Donosi odluke o svim drugim akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou fakulteta koja nisu u nadležnosti Senata ili drugih organa Univerziteta i
t) Vrši i druge nadležnosti, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Član 100.

(*Održavanje sjednica nastavno-naučnog vijeća*)

(1) NNV fakulteta svoje nadležnosti vrši na sjednicama, koje se održavaju po potrebi, a najmanje jedanput mjesečno.

(2) Prije početka akademske godine NNV utvrđuje plan održavanja sjednica, koji je usklađen sa rasporedom održavanja sjednica Senata.

(3) Sjednicom NNV-a predsjedava i rukovodi dekan.

(4) U slučaju odsutnosti odnosno spriječenosti dekana, sjednicu saziva i njenim radom rukovodi prodekan za nastavu i studentska pitanja.

(5) Dekan, odnosno prodekan za nastavu i studentska pitanja, dužni su sazvati sjednicu NNV-a, u roku od 8 dana kada to, u pismenoj formi, zahtijeva najmanje polovina članova NNV-a, Senat ili rektor.

Član 101.

(*Kvorum*)

(1) NNV fakulteta raspravlja i odlučuje kada sjednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

(2) NNV donosi odluke većinom glasova, od ukupnog broja svojih članova, osim ako zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktom za odlučivanje o pojedinim pitanjima nije određena druga kvalifikovana većina.

(3) NNV svoje odluke donosi javnim glasanjem, osim za ona pitanja za koja je zakonom, ovim Statutom ili drugim opštim aktom utvrđeno da odlučuje tajnim glasanjem.

ODJELJAK B. DEKAN FAKULTETA/DIREKTOR INSTITUTA

Član 102.

(*Nadležnost dekana/direktora*)

(1) Dekan/direktor organizuje i rukovodi radom i predstavlja i zastupa organizacionu jedinicu Univerziteta, a posebno:

a) saziva i predsjedava sjednicama naučno-nastavnog vijeća odnosno naučno-istraživačkog vijeća organizacione jedinice;
b) dekan/direktor je odgovoran za zakonitost rada organizacione jedinice i izvršavanje odluka Upravnog odbora, Senata, vijeća, rektora, te drugih tijela Univerziteta u skladu sa zakonom i ovim Statutom;
c) odgovaran je za organizaciju i realizaciju nastavnog procesa na organizacionoj jedinici;
d) odgovaran je za evidenciju prisustva na poslu radnika organizacione jedinice;
e) donosi pojedinačna rješenja o godišnjim odmorima, rješenja o plaćenom odsustvu do sedam dana u skladu sa Zakonom o radu i rješenja o ostvarivanju prava na naknadu za prevoz, za radnike organizacione jedinice;
f) izdaje rješenja, potvrde, uvjerenja i sl. iz radnog odnosa, za radnike organizacione jedinice;
g) daje prijedlog unutrašnje organizacije organizacione jedinice putem vijeća.
h) odgovoran je za sadržaj i tačnost podataka kod zaključivanja ugovora o angažovanju vanjskih saradnika;
i) odlučuje u prvom stepenu o pojedinačnim pravima studenata;

j) donosi pojedinačne akte u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim općim aktima;
k) odlučuje i snosi odgovornost za korištenje sredstava kojima raspolaže organizaciona jedinica;
l) naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana koji se odnosi na organizacionu jedinicu u skladu sa Statutom;
m) provodi odluke, zaključke i druge akte nadležnih organa u skladu sa Zakonom, ovim Statutom i drugim općim aktima;
n) imenuje i razrješava prodekane i voditelje odsjeka/ciklusa;
o) raspolaže sredstvima organizacione jedinice do iznosa 20.000 KM;
p) obavlja druge poslove utvrđene Statutom.

(2) Dekan/direktor ima svojstvo subjekta nadzora i odgovoran je za nadzor koji se provodi i/ili odnosi na članicu, izvršenje i postupanje po naloženim upravnim i drugim mjerama u postupcima otklanjanja uočenih nepravilnosti.

(3) Dekan/direktor organizacione jedinice je obavezan da podnese izvještaj vijeću i rektoru o izvršavanju nastavnog i naučno-istraživačkog procesa i poslovanju organizacione jedinice za prethodnu akademsku, odnosno budžetsku godinu, najkasnije do 15. marta tekuće godine.

(4) Dekan je dužan obustaviti od izvršenja svaki opšti akt donesen na organima organizacione jedinice, koji je protivzakonit ili protustatutaran ili je u suprotnosti sa drugim propisima, kao i pojedinačni akt kada se njime nanosi šteta Univerzitetu ili društvenoj zajednici, u roku od sedam dana, računajući od dana saznanja, te o tome odmah obavijestiti rektora.

Član 103.

(*Izbor dekana/direktora*)

(1) Dekana/direktora bira naučno-nastavno, naučno-istraživačko vijeće organizacione jedinice sa liste kandidata a na koju prethodnu saglasnost daje Upravni odbor Univerziteta.

(2) Za dekana/direktora organizacione jedinice može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora koji je zaposlen sa punim radnim vremenom na Univerzitetu i član je vijeća te organizacione jedinice.

(3) Dekan/direktor se bira na četiri godine po proceduri javnog konkursa objavljenog na web stranici Univerziteta i fakulteta, te može biti ponovo izabran samo još jedan mandat.

(4) Za dekana/direktora ne može biti izabrano lice koje je osuđeno za krivično djelo podmićivanja i krivično djelo protiv odgovorne i druge službene dužnosti, kao i za krivična djela protiv spolnog integriteta i krivična djela na štetu djece i maloljetnika.

(5) Za dekana/direktora ne može biti izabrano lice koje ima funkciju u organima izvršne i zakonodavne vlasti, gradskim i općinskim vijećima, u organima političkih stranaka i sindikalnim organizacijama za vrijeme trajanja mandata.

Član 104.

(*Pokretanje postupka izbora dekana/direktora*)

(1) Postupak izbora dekana/direktora pokreće se šest mjeseci prije isteka perioda na koji je izabran aktuelni nosilac te funkcije.

(2) Postupak izbora dekana/direktora pokreće vijeće donošenjem odluke o raspisivanju konkursa i imenovanjem Konkursne komisije za izbor dekana/direktora (dalje: Konkursna komisija), te Sekretara Konkursne komisije iz reda radnika na organizacionoj jedinici.

(3) Konkursna komisija se sastoji od 3 člana, a pri njenom imenovanju se određuju predsjednik i zamjenik predsjednika, svi iz reda akademskog osoblja organizacione jedinice.

Član 105.

(*Konkurs za izbor dekana/direktora*)

Konkurs za izbor dekana/direktora objavljuje se na web stranici Univerziteta i fakulteta, a rok za prijavljivanje kandidata je 15 dana od dana njegovog objavljivanja.

Član 106.

(*Lista kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa*)

(1) Konkursna komisija, u roku od 15 dana od dana zaključivanja konkursa sačinjava Listu kandidata koji ispunjavaju uslove konkursa po abecednom redu prezimena kandidata i dostavlja Listu vijeću.

(2) Vijeće u narednih 15 dana razmatra i usvaja Listu i istu dostavlja na davanje prethodne saglasnosti Senatu.

(3) Senat u roku od 30 dana od prijema odluke vijeća daje prethodnu saglasnost na Listu.

(4) Senat može uskratiti saglasnost nekom od kandidata sa Liste u slučaju neispunjavanja uslova propisanih zakonom i ovim Statutom, uz pisano obrazloženje razloga.

Član 107.

(*Predstavljanje programa rada i razvoja organizacione jedinice*)

(1) U daljnjem roku od 15 (petnaest) dana nakon pribavljanja prethodne saglasnosti Senata na Listu kandidata, vijeće poziva sve kandidate sa Liste kandidata po abecednom redu, da na njegovoj sjednici javno predstave ponuđene programe rada i razvoja organizacione jedinice, nakon čega po istima vodi raspravu.

(2) Kriteriji na osnovu kojih se rukovode članovi vijeća kod izjašnjavanja o kandidatima zasnivaju se na sljedećem:

a) Doprinos razvoju i afirmaciji Fakulteta
b) Komunikativne i organizatorske sposobnosti;
c) Nivo znanja o organizaciji i djelatnosti Fakulteta i Univerziteta;
d) Sposobnost nepristranog donošenja odluka;
e) Osobine koje upućuju na sposobnosti upravljanja ljudskim i finansijskim resursima;
f) Sklonost timskom radu;
g) Pokazani rezultati u toku rada, i
h) Uspješno realizovana naučna i stručna usavršavanja u zemlji i inostranstvu, u toku radne karijere u oblasti visokog obrazovanja.

Član 108.

(*Izbor dekana/direktora*)

(1) Nakon predstavljanja ponuđenih programa svih pozvanih kandidata i održane rasprave vijeće bira dekana/direktora tajnim glasanjem na istoj sjednici.

(2) Za dekana/direktora je izabran kandidat koji je dobio većinu glasova od ukupnog broja članova vijeća.

(3) U slučaju da ni jedan od kandidata, u prvom krugu glasanja ne dobije potrebnu većinu glasova, glasanje za dva kandidata koja su dobila najveći broj glasova se ponavlja.

(4) U drugi krug glasanja ulaze dva kandidata sa najvećim brojem glasova iz prvog kruga glasanja, odnosno ako je više kandidata izjednačeno po broju glasova, ulaze dva kandidata koji imaju najveći broj glasova, sa višim izbornim zvanjem, a u slučaju da imaju isto izborno zvanje, ulaze kandidati sa dužim stažom u tom izbornom zvanju.

(5) Odluka o izboru je konačna i ista se dostavlja učesnicima konkursa, u roku od osam dana od dana donošenja iste.

Član 109.

(*Vršilac dužnosti dekana/direktora*)

(1) U slučaju isteka mandata ili upražnjenog mjesta po bilo kom osnovu, vijeće će, uz prethodnu saglasnost rektora na listu kandidata koju utvrđuje vijeće, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti dekana/direktora, iz reda svojih članova, koji su u naučno-nastavnom zvanju redovnog ili vanrednog profesora /naučno-istraživačkom zvanju (naučni savjetnik ili viši naučni saradnik) zaposlenog na organizacionoj jedinici.

(2) Prijedlog za vršioca dužnosti, u smislu stava (1) ovog člana, može dati svaki član vijeća, s tim što se izbor vrši tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova.

(3)Vršilac dužnosti dekana/direktora ima sva prava i dužnosti dekana/direktora.

(4) Istovremeno sa imenovanjem vršioca dužnosti dekana/direktora, vijeće organizacione jedinice donosi odluku o ponovnom raspisivanju konkursa za izbor dekana/direktora.

(5) Vršilac dužnosti imenuje se na period do okončanja konkursne procedure, a najduže do šest mjeseci, računajući od dana imenovanja.

Član 110.

(*Razrješenje dekana/direktora*)

(1) Pored slučajeva utvrđenih zakonom, dekan/direktor može biti razriješen dužnosti i prije isteka vremena na koji je imenovan, uz saglasnost Senata:

a) u slučaju ozbiljnog kršenja odredbi Statuta i drugih općih akata Univerziteta, kršenja zakona i drugih propisa,
b) ako ostvaruje loše poslovne rezultate,
c) ako ne izvršava zadatke predviđene zakonom, drugim propisom ili Statutom ili ih izvršava protivno njima ili prekorači ovlaštenja,
d) ako bude pravosnažno osuđen za krivično djelo,
e) ako svojim ponašanjem povrijedi ugled i dužnost koju vrši,
f) ako izgubi sposobnost obavljanja dužnosti dekana/direktora,
g) ako zbog odsutnosti ili spriječenosti da u periodu dužem od tri mjeseca obavlja dužnost dekana/direktora
h) ako mu vijeće iskaže nepovjerenje, tajnim izjašnjavanjem natpolovičnom većinom od ukupnog broja članova
i) i u drugim slučajevima predviđenim zakonom i Statutom.

(2) Prijedlog za razrješenje dekana/direktora organizacione jedinice može dati Osnivač, rektor, Senat, jedna trećina (1/3) članova vijeća organizacione jedinice.

Član 111.

(*Prodekani*)

(1) Dekanu u radu pomažu prodekani:

a) prodekan za nastavu i studentska pitanja i
b) prodekan za naučno-istraživački rad

(2) Prodekane imenuje i razrješava dekan iz reda nastavnika članova NNV-a.

(3) Prodekani se imenuju na period do isteka mandata dekana, s tim što mogu biti ponovo imenovani na istu poziciju još jedanput, a za svoj rad odgovaraju dekanu.

(4) O razrješenju i imenovanju prodekana, dekan je dužan pismeno obavijestiti NNV na prvoj narednoj sjednici.

Član 112.

(*Prodekan za nastavu i studentska pitanja*)

(1) Prodekan za nastavu i studentska pitanja obavlja sljedeće poslove:

a) Pomaže dekanu u njegovom radu;
b) Ostvaruje potrebnu/optimalnu saradnju sa Uredom za nastavu i studentska pitanja Univerziteta, te drugim organizacionim i podorganizacionim jedinicama;
c) Učestvuje u pripremi sjednica NNV-a;
d) Učestvuje u realizaciji odluka NNV-a, Senata i drugih organa koje se tiču nastavnog procesa fakulteta;
e) Predlaže plan pokrivenosti nastave na svim ciklusima studija;
f) Predlaže plan izvođenja nastave;
g) Prati realizaciju izvođenja nastave i održavanja ispitnih rokova i podnosi dekanu mjesečni izvještaj o tome;
h) Izrađuje i podnosi, nakon svakog semestra i na kraju akademske godine, NNV-u analizu prolaznosti studenata;
i) Najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o svom radu dekanu i
j) Obavlja i druge poslove iz djelokruga svog rada, po nalogu dekana.

(2) Prilikom obavljanja poslova iz stava (1) ovog člana i kada se za to ukaže potreba, nastavnici i saradnici fakulteta, kao i nenastavno osoblje, su obavezni pružiti potrebnu pomoć i dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju prodekanu za nastavu i studentska pitanja.

Član 113.

(*Prodekan za naučno-istraživački rad*)

(1) Prodekan za naučno-istraživački rad obavlja sljedeće poslove:

a) Pomaže dekanu u njegovom radu;
b) Ostvaruje potrebnu/optimalnu saradnju sa Uredom za naučno-istraživački rad Univerziteta, te drugim organizacionim i podorganizacionim jedinicama:
c) Učestvuje u pripremi sjednica NNV-a;
d) Prati realizaciju istraživačko-razvojnih projekata;
e) Prati i informiše akademsko osoblje o naučno-istraživačkim/umjetničko-istraživačkim projektima koji su na raspolaganju;
f) Preduzima mjere za usavršavanje nastavnika i saradnika u cilju sticanja novih i produbljivanju stečenih znanja putem postdoktorskih studija i drugih oblika usavršavanja;
g) Predlaže nadležnom organu program izdavačke djelatnosti fakulteta;
h) Obavlja poslove vezane za planiranje budžetskih pozicija i planova nabavki;
i) Najmanje jednom godišnje podnosi izvještaj o radu svom dekanu i
j) Obavlja i druge poslove iz djelokruga svog rada, po nalogu dekana

(2) Prilikom obavljanja poslova iz stava (1) ovog člana i kada se za to ukaže potreba, nastavnici i saradnici fakulteta, kao i nenastavno osoblje, su obavezni pružiti potrebnu pomoć i dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju prodekanu za naučno-istraživački rad.

Član 114.

(*Voditelj studijskog odsjeka*)

(1) Odsjekom rukovodi Voditelj studijskog odsjeka.

(2) Voditelja studijskog odsjeka, odnosno, voditelja ciklusa studija, imenuje i razrješava dekan, na period od 2 (dvije) godine, iz reda nastavnika izabranih u naučno-nastavna, odnosno

umjetničko-nastavna zvanja, koji su u radnom odnosu na Fakultetu/Univerzitetu sa punim radnim vremenom.

(3) O razrješenju i imenovanju voditelja iz stava (2) ovog člana dekan je dužan pismeno obavijestiti NNV na prvoj narednoj sjednici.

(4) Za svoj rad voditelji su odgovorni dekanu Fakulteta.

(5) Voditelj odsjeka obavlja sljedeće poslove:

a) Organizira i koordinira naučni, nastavni i stručni rad odsjeka,
b) Daje prijedloge za unapređenje i osiguranje kvaliteta nastave na odsjeku,
c) Utvrđuje prijedlog pokrivenosti nastave na odsjeku,
d) Koordinira aktivnosti vezane za mobilnost studenata,
e) Prati praktičnu nastavu studenata,
f) Obavlja i druge poslove iz djelokruga svog rada, po nalogu dekana.

POGLAVLJE IX - NAUČNO-ISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIONE JEDINICE

Član 115.

(*Institut*)

(1) Institut kao naučno-istraživačka organizaciona jedinica ima naučno-istraživačko vijeće i direktora.

(2) Vršioca dužnosti direktora na period do šest mjeseci imenuje rektor Univerziteta.

(3) Institut može imati i druge organe u skladu sa elaboratom o osnivanju i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta.

Član 116.

(*Druge organizacione i podorganizacione jedinice*)

Druge organizacione jedinice Univerziteta, kao i njihove podorganizacione jedinice, imaju svoje organe u skladu sa elaboratom o osnivanju.

Član 117.

(*Djelatnost, organizacija i ostala pitanja značajna za rad organizacionih jedinica*)

Osnivačkim aktom naučno-istraživačke organizacione jedinice uredit će se djelatnost, organizacija i ostala pitanja značajna za rad ovih organizacionih jedinica.

POGLAVLJE X - ORGANIZOVANJE I IZVOĐENJE VISOKOG OBRAZOVANJA

Član 118.

(*Sticanje visokog obrazovanja*)

(1) Visoko obrazovanje na Univerzitetu stiče se na univerzitetskim studijama, koji se organizuju i izvode na fakultetima, kao njegovim organizacionim jedinicama, odnosno na nivou Univerziteta, za multidisciplinarne i interdisciplinarne studijske programe.

(2) Organizacija i realizacija nastave za sve studijske programe, bliže se utvrđuje Pravilima studiranja.

Član 119.

(*Studijski program*)

(1) Univerzitetski studiji organizuju se i izvode u skladu sa studijskim programima, koje donosi Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta, u skladu sa Zakonom.

(2) NNV Fakulteta, mogu usklađivati svoje studijske programe sa organizacijom rada i dostignućima u oblasti nauke, odnosno umjetnosti, za šta nadležnost imaju NNV-a fakulteta, u skladu sa odredbama ovoga Statuta.

(3) Senat može odobriti izvođenje zajedničkog studijskog programa sa drugim akreditiranim univerzitetima, nakon čega se stiče zajednička diploma.

Član 120.

(*ECTS bodovi*)

Studijskim programima utvrđuje se i broj ECTS bodova za svaki nastavni predmet studijskog programa, u skladu sa Zakonom.

Član 121.

(*Ciklusi studija*)

Univerzitetski studiji se organizuju u 3 (tri) ciklusa:

a) Stepen prvog ciklusa, u kojem student ostvaruje najmanje 180, a najviše 240 ECTS bodova;
b) Stepen drugog ciklusa, u kojem student ostvaruje najmanje 60, a najviše 120 ECTS bodova, tako da ukupan zbir ostvarenih bodova, skupa sa prvim ciklusom iznosi 300 ECTS
c) Integrisani studij I i II ciklusa, u kojem student ostvaruje ukupno 300 ECTS; i
d) Stepen trećeg ciklusa vodi do akademskog zvanja doktora nauka ili ekvivalenta, traje tri godine i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

Član 122.

(*Semestri*)

(1) Akademska godina na Univerzitetu organizuje se u 2 (dva) semestra.

(2) Optimalni angažman studenta u toku jednog semestra akademske godine iznosi 30 ECTS bodova.

(3) Akademski kalendar sa sadržajem nastavnih aktivnosti utvrđuje Senat, prije početka svake akademske godine.

ODJELJAK A. ORGANIZACIJA NASTAVE I OCJENJIVANJE

Član 123.

(*Izvođenje nastave*)

(1) Nastava na Univerzitetu izvodi se u svim raspoloživim prostorima Univerziteta i prostorima nastavnih baza Univerziteta u toku radne sedmice.

(2) Nastavni sat (čas) traje 45 minuta.

(3) Dio nastave može se izvoditi i u odgovarajućim naučno-istraživačkim organizacijama, zdravstvenim i obrazovnim ustanovama, poslovnim subjektima, institucijama vlasti, pravosudnim institucijama/ustanovama, nevladinim organizacijama, medijskim subjektima, te u drugim institucijama, ukoliko za to postoje odgovarajući uslovi.

(4) Praktični rad i stručna praksa mogu se organizovati i izvoditi kao sastavni dio redovne nastave, ili kao zasebne nastavne aktivnosti.

Član 124.

(*Zajedničko izvođenje nastave*)

Na Univerzitetu se organizuje i zajednička nastava za određene predmete na više studijskih odsjeka/fakulteta, kod kojih su nastavni programi isti, ili su njihovi sadržaji u značajnoj mjeri usaglašeni, u skladu sa važećim standardima i normativima visokog obrazovanja.

Član 125.

(*Nastavni planovi*)

(1) Nastava na Univerzitetu izvodi se po usvojenim nastavnim planovima.

(2) Nastavni planovi objavljuju se u Pregledu predavanja.

(3) Sa nastavnim planovima i silabusima predmeta studenti se upoznaju na početku akademske godine, na prvom predavanju, putem oglasne ploče fakulteta, web stranice Univerziteta i fakulteta, te na drugi prigodan način.

Član 126.

(*Obaveza predmetnog nastavnika*)

(1) Predmetni nastavnik je odgovoran za izvođenje svih oblika nastave: predavanja, vježbi, praktičnog rada, konsultacija, mentorstva i dr., za pojedine predmete.

(2) Predmetni nastavnik obavezan je da, u skladu sa studijskim programom, za svaki nastavni predmet utvrdi plan rada, koji uključuje evaluaciju prisustva nastavi i vježbama, termine i način provjere znanja (testove, kolokvije, projekte i sl.), kao i ostale oblike individualnog rada studenta (seminari, projekti, zadaće i dr.), vodeći pri tome računa da svi navedeni oblici aktivnosti i obaveza studenata budu usaglašeni sa utvrđenim opterećenjem studenta.

(3) Predmetni nastavnik upoznaje studente sa planom rada i silabusom za nastavni predmet u prvoj sedmici semestra.

(4) Predmetni nastavnik je obavezan na kraju akademske godine za svaki nastavni predmet koji je izvodio, dostaviti prodekanu za nastavu izvještaj o prolaznosti studenata u odnosu na broj ukupno upisanih, kao i u odnosu na broj prvi put upisanih studenata u tu akademsku godinu najkasnije do 31. oktobra tekuće godine.

Član 127.

(*Konsultacije*)

(1) Nastavnik i saradnik dužni su da kontinuirano u toku nastave pružaju pomoć studentima organiziranjem konsultacija u skladu sa brojem sati definiranim Standardima i normativima visokog obrazovanja (dalje: Standardi i normativi).

(2) Termini za konsultacije usklađuju se sa terminima predviđenim za održavanje nastave za pojedine predmete i objavljuju se na kabinetu predmetnog nastavnika i na web stranici fakulteta.

Član 128.

(*Plan rada nastavnog predmeta*)

(1) Plan rada za nastavni predmet obavezno uključuje opis provjera znanja koje se realiziraju tokom semestra, kao i termine za provjere znanja.

(2) Provjere znanja studenata u toku trajanja semestra vrši se testiranjem, seminarskim i grafičkim radovima, kolokviranjem, zadaćama i drugim oblicima provjere znanja, a može se realizirati u pismenoj, usmenoj ili praktičnoj formi.

(3) Pismena ili praktična provjera znanja iz jednog nastavnog predmeta ne može trajati kraće od jedan, niti duže od dva nastavna sata.

(4) Uspješnost studenata u realizaciji obaveza na svim provjerama znanja tokom semestra izražavaju se poenima, koje sumarno ulaze u konačnu ocjenu na predmetu.
(5) Sistem skupljanja poena mora biti jasno naznačen u silabusu nastavnog predmeta.
(6) O izvršavanju obaveza studenata, u smislu ovog člana, vodi se evidencija koju vodi predmetni nastavnik, odnosno saradnik do kraja akademske godine.

Član 129.
(*Završni ispit*)

(1) Po završetku nastave, organizuje se završni ispit, na način koji će omogućiti studentu da u jednom danu polaže završni ispit iz samo jednog predmeta.
(2) Ukoliko je predmetni nastavnik objektivno spriječen doći na posao i obaviti ispit, dekan fakulteta može odrediti drugog nastavnika iz uže naučne, odnosne umjetničke oblasti, odnosno, ako nema nastavnika u radnom odnosu iz uže oblasti, imenovati komisiju od članova iz srodnih oblasti, da obavi završni ispit.
(3) Završni ispit može se realizirati u pismenoj, usmenoj ili praktičnoj formi ili kombinaciji svih navedenih, i moraju biti javni.
(4) Uspješnost studenata na završnom ispitu izražava se u poenima.
(5) Student koji nije zadovoljan završnom ocjenom, ili koji u tri pokušaja ne uspije položiti ispit, može podnijeti zahtjev za polaganje ispita pred komisijom, o čemu odluku donosi dekan fakulteta.
(6) Predmetni nastavnik ne može biti član Komisije iz stava (5).

Član 130.
(*Broj poena po predmetima*)

(1) Na osnovu poena skupljenih u toku semestra i poena završnog ispita, student za određeni predmet može ostvariti najviše 100 ukupnih poena.
(2) U strukturi ukupnog broja poena, koja mora biti opisana u planu rada odnosno silabusu za dati predmet, u skladu ovim Statutom, najmanje 50% poena predmetni nastavnik mora predvidjeti za obaveze u toku semestra.
(3) Predmetni nastavnik, odnosno saradnik, dužan je omogućiti studentu da obaveze iz stava (2) izvrši do kraja semestra, odnosno prije početka ispitnih termina na kojima student prijavljuje polaganje ispita.
(4) Premetni nastavnik / saradnik dužan je ocijeniti, odnosno dodijeliti bodove za aktivnosti studenta iz stava (2) u terminima utvrđenim silabusom predmeta.

Član 131.
(*Ocjene*)

(1) Uspjeh studenta za određeni predmet, izražava se brojnom i slovnom ocjenom i to u redoslijedu od najviše ka najnižoj:

a) 10 (A) - izuzetan uspjeh u postizanju ishoda učenja bez grešaka ili sa neznatnim greškama (95 do 100 poena);
b) 9 (B) - iznad prosjeka u postizanju ishoda učenja, sa ponekom greškom (85 do 94 poena);
c) 8 (C) - prosječan u postizanju ishoda učenja, sa primjetnim greškama (75 do 84 poena);
d) 7 (D) - općenito dobar u postizanju ishoda učenja, ali sa značajnijim nedostacima (65 do 74 poena);
e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove u postizanju ishoda učenja (55 do 64 poena);
f) 5 (F) - ne zadovoljava minimalne uslove (manje od 55 poena).

(2) Ocjena u smislu stava (1) ovog člana formira se na osnovu ukupnog broja poena za predmet.

(3) Ukoliko student ne ostvari potreban broj poena u ukupnoj strukturi, odnosno ne dobije pozitivnu/prolaznu ocjenu od šest (6) i više, smatra se da nije ostvario ECTS bodove za dati predmet.
(4) Ukoliko student ostvari ocjenu šest (6) i više, smatra se da je ostvario ECTS bodove za dati predmet, a dobivena ocjena upisuje se u indeks, odnosno ocjena 5 (F) se ne upisuje u indeks.

Član 132.
(*Ispitni rokovi*)

(1) Ispitni rokovi su: januarsko-februarski, aprilski, junsko-julski, septembarski i oktobarski.
(2) Januarsko-februarski, junsko-julski i septembarski ispitni rok sadrži dva ispitna termina.
(3) Aprilski i oktobarski ispitni rok se održavaju u jednom ispitnom terminu.
(4) Student koji ne pristupi završnom ispitu iz nekog predmeta ili ne ostvari ukupan broj poena dovoljan za pozitivnu/prolaznu ocjenu za neki predmet, može pristupiti ponovnom polaganju ispita iz datog predmeta u svakom ispitnom roku i terminu.

Član 133.
(*Prelazak u narednu godinu i obnova godine*)

(1) Student koji obnavlja studijsku godinu, može prisustvovati realizaciji nastave iz predmeta koje nije položio.
(2) Student zadržava pravo korištenja skupljenih poena iz predmeta koji nije položio tokom još jedne akademske godine.
(3) Ako se u slučaju iz stava (1), radi o predmetu iz grupe izbornih predmeta datog studija, student, u narednoj akademskoj godini, može ponovo upisati isti ili birati drugi izborni predmet koji nosi potreban broj ECTS bodova.
(4) Student ima pravo prenijeti u narednu godinu studija do 12 ECTS studijskih bodova ili dva nepoložena predmeta bez obzira na vrednovanje.
(5) Studentu koji obnavlja godinu studija, a minimalno je ostvario 40 ECTS studijska boda, dekan može dozvoliti unutar jednog ciklusa, u skladu sa kapacitetima i organizacionim mogućnostima, pohađanje nastave i polaganje nastavnih predmeta iz naredne studijske godine na maksimalno dva predmeta po semestru.
(6) Student koji je završio sve obaveze iz prethodne studijske godine može upisati do 80 ECTS bodova.

Član 134.
(*Pravila studiranja*)

(1) Pravila studiranja sadrže odredbe kojima se bliže i detaljnije regulišu:
a) Dužina trajanja sva tri ciklusa studija na svakom fakultetu, odnosno studijskom programu;
b) Uslovi za upis studenata u prvu godinu, kao i naredne godine ciklusa studija;
c) Obavezu, način i dužinu obavljanja stručne prakse na I ciklusu studija za pojedine studijske programe;
d) Obaveza izrade i odbrane završnog rada;
e) Način i postupak organizovanja studija II i III ciklusa,
f) Uslovi i način organizovanja multidisciplinarnog i interdisciplinarnog studija na svim ciklusima studija;
g) Druga pitanja od značaja za regulisanje specifičnosti kod pojedinih fakulteta, odnosno studijskih programa za sva 3 (tri) ciklusa studija.

(2) Pravila studiranja, za sva tri ciklusa studija, donosi Senat.

Član 135.

(*Apsolventski staž*)

(1) Student sva tri ciklusa studija koji je u posljednjoj studijskoj godini odslušao sve predmete, ovjerio posljednji semestar i položio sve predmete iz prethodnih studijskih godina stiče status studenta apsolventa.

(2) Student apsolvent ima pravo polagati nepoložene ispite svakog mjeseca.

(3) Apsolventski staž traje 24 mjeseca od isteka posljednje godine studija.

(4) Po isteku apsolventskog staža, student upisuje obnovu završne godine u statusu vanrednog studenta i završava svoje obaveze po studijskom programu koji je bio na snazi prilikom upisa u prvu godinu studija.

ODJELJAK B. STUDIJ PRVOG CIKLUSA

Član 136.

(*Vrste studija*)

(1) Studij I ciklusa na Univerzitetu izvodi se iz naučnih, umjetničkih i stručnih oblasti, u skladu sa studijskim programima, a organizuje se kao redovni, vanredni i studij na daljinu.

(2) Redovni studij znači model studiranja koji podrazumijeva potpuno prisustvo i izvršavanje svih obaveza propisanih studijskim programom.

(3) Vanredni studij znači model studiranja koji podrazumijeva nastavni proces prilagođen prema obavezama studenata, što se bliže uređuje studijskim programom ili planom izvođenja nastave.

(4) Studij na daljinu znači formalizovan sistem edukacije studenata kojima se korištenjem kompjuterskih tehnologija i interaktivnih nastavnih materijala osigurava pristup nastavnom procesu.

Član 137.

(*Vrste studenata*)

(1) Redovni student se finansira iz Budžeta USK.

(2) Redovni-samofinansirajući studenti participiraju u plaćanju troškova školarine.

(3) Vanredni studenti u cjelosti plaćaju troškove školarine, u skladu sa odlukom o visini troškova.

Član 138.

(*Upis u prvu godinu*)

(1) Upis u prvu godinu ciklusa studija vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat a čiji sadržaj utvrđuje Senat, u skladu sa Zakonom.

(2) Senat, na inicijativu NNV-a, utvrđuje prijedlog upisne kvote na koju saglasnost daje Vlada USK.

(3) Bliže odredbe o načinu provođenja postupka upisa studenata utvrđuju se Odlukom o kriterijima za prijem i upis studenata koju donosi Senat, u skladu sa Zakonom.

Član 139.

(*Indeks/upisnica i ugovor o studiranju*)

(1) Kandidatima upisanim u prvu godinu I ciklusa studija izdaje se indeks (upisnica) čime im se utvrđuje status studenta.

(2) Upisani studenti stupaju u ugovorni odnos sa Univerzitetom, zaključujući ugovor o studiranju u pismenoj formi.
(3) Ugovor iz stava (2) ovog člana, u ime Univerziteta, potpisuju dekani fakulteta.

Član 140.

(*Sticanje uslova za upis u narednu godinu studija*)

(1) Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija ostvarivanjem ETCS bodova za predmete iz prethodne godine studija.
(2) Student koji ne ispuni uslove za upis u narednu godinu studija obnavlja istu godinu studija.
(3) Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita tokom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju ponavlja u visini koju utvrdi Upravni odbor na prijedlog Senata.

Član 141.

(*Završni rad*)

(1) Student koji je izvršio sve obaveze utvrđene studijskim programom, ovim Statutom i drugim opštim aktima, nakon ostvarenih potrebnih ECTS bodova za predmete, brani završni rad za studijske programe na kojima je obavezan, a u skladu sa studijskim programom i opštim aktima.
(2) Završni rad je pismeno obrađena tema koju student bira nakon ovjere zimskog semestra završne godine studija.
(3) Izbor teme, izrada i odbrana završnog rada vrši se na način utvrđen Pravilima studiranja.
(4) Završni rad nosi određeni broj ECTS bodova koji je naznačen studijskim programom, a koji se ostvaruju uspješnom odbranom završnog rada.

ODJELJAK C. STUDIJ DRUGOG CIKLUSA – MAGISTARSKI STUDIJ

Član 142.

(*Studij drugog ciklusa – magistarski studij*)

(1) Univerzitet, odnosno fakulteti organizuju i izvode studij drugog ciklusa za sticanje akademskog zvanja magistra ili ekvivalenta iz naučnih, odnosno, umjetničkih oblasti za koje su matični.
(2) Studij drugog ciklusa se organizuje i izvodi za redovne (budžetske i samofinansirajuće) studente, ali i za vanredne studente, studente učenjem na daljinu, ili kombinovanjem sva tri načina studiranja.
(3) Studij drugog ciklusa se može organizovati i izvoditi kao jednogodišnji, za pristup kandidatima koji su u prvom ciklusu studija ostvarili 240 ECTS bodova.
(4) Studij drugog ciklusa se može organizovati i izvoditi kao dvogodišnji, za pristup kandidatima koji su u prvom ciklusu studija ostvarili 180 ECTS bodova.

Član 143.

(*Upis na studij drugog ciklusa*)

(1) Upis na studij drugog ciklusa vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta.
(2) Pravo upisa na studij drugog ciklusa imaju kandidati sa završenim prvim ciklusom studija.
(3) Procedure, ostali uslovi za upis kandidata i druga pitanja koja se odnose na studij drugog ciklusa, bliže se uređuje Pravilima studiranja na II ciklusu studija i studijskim programom.

Član 144.

(*ECTS bodovi na studiju drugog ciklusa*)

(1) Student jednogodišnjeg studija drugog ciklusa mora ostvariti 60 ECTS bodova, a dvogodišnjeg studija mora ostvariti 120 ECTS.

(2) Studijskim programom studija drugog ciklusa, kojeg utvrđuje Senat na prijedlog NNV-a fakulteta utvrđuje se broj ECTS bodova za svaki nastavni predmet i završni magistarski rad.

(3) Broj ECTS bodova za svaki predmet studija drugog ciklusa, ne može biti manji od pet, niti veći od osam.

Član 145.

(*Mobilnost studenata*)

Student ima pravo da u toku studija drugog ciklusa provede određeno vrijeme na srodnoj ustanovi visokog obrazovanja u zemlji ili inozemstvu, posredstvom međunarodnih programa za razmjenu studenata, na osnovu bilateralnih ugovora koje zaključuje Univerzitet ili na prijedlog studenta, po prethodno pribavljenoj saglasnosti fakulteta.

Član 146.

(*Zajednički studijski programi drugog ciklusa*)

(1) Univerzitet može učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog studijskog programa drugog ciklusa studija sa drugim visokoškolskim ustanovama, koje su matične za odgovarajući studijski program, o čemu odluku donosi Senat, na prijedlog Fakulteta koji je matičan za određeni zajednički studijski program.

(2) Zajednički studijski programi drugog ciklusa studija se mogu organizovati i izvoditi na Univerzitetu, iz naučnih odnosno umjetničkih oblasti za koje su fakulteti matični, na osnovu odluke Senata, po zajedničkom prijedlogu NNV-a fakulteta.

Član 147.

(*Odabir teme magistarskog rada*)

(1) Nastavnici koji učestvuju u izvođenju nastave na studiju drugog ciklusa predlažu NNV-u fakulteta teme za magistarske radnje studentima.

(2) Studenti drugog ciklusa studija mogu predlagati NNV-u teme za magistarske radnje.

(3) Prilikom razmatranja prijave teme, NNV fakulteta utvrđuje naučnu utemeljenost predložene teme, strukturu i obrazloženje.

Član 148.

(*Prijava teme magistarskog rada i mentor*)

(1) Student drugog ciklusa studija može podnijeti prijavu NNV-u za odobrenje teme za izradu završnog magistarskog rada i provoditi postupak u skladu sa Pravilima studiranja.

(2) Mentor kandidatu, u pravilu, može biti bilo koji nastavnik koji je učestvovao u realizaciji nastave na II ciklusu studija i iz čije naučne oblasti se predlaže tema za završni rad.

(3) U zahtjevu za odobrenje teme završnog magistarskog rada student prilaže i pisanu saglasnost nastavnika potencijalnog mentora.

Član 149.

(*Rok za odbranu magistarskog rada*)

(1) Završni magistarski rad se mora odbraniti najkasnije u roku od 3 (tri) godine računajući od dana odobravanja prijavljene teme magistarskog rada, uz uvjet da je kandidat ostvario sve ECTS bodove predviđene za predmete i izvršio sve finansijske i druge obaveze, predviđene studijskim programom i opštim aktima Univerziteta.

(2) Na molbu kandidata, NNV fakulteta može produžiti rok iz stava (1) ovog člana najduže još jednu godinu, iz opravdanih razloga (porodiljsko odsustvo, teža bolest i sl.).

(3) Ukoliko kandidat ne odbrani završni magistarski rad u rokovima utvrđenim stavovima (1) i (2) ovoga člana, postupak za sticanje naučnog stepena magistra po odobrenoj temi se obustavlja rješenjem dekana.

Član 150.

(*Okončanje studija drugog ciklusa*)

Kandidatu koji je odbranio završni magistarski rad izdaje se diploma i dodatak diplomi o stečenom stepenu magistra iz odgovarajuće oblasti, u skladu sa Pravilima studiranja i Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u USK.

Član 151.

(*Plagijarizam magistarskog rada*)

(1) Ako se nakon odbranjenog završnog magistarskog rada pojave opravdane sumnje i dostave pisani dokazi da završni magistarski rad nije samostalan rad kandidata, dekan je dužan pokrenuti postupak oduzimanja stečenog stepena magistra.

(2) U slučaju iz stava (1) ovog člana NNV fakulteta na prijedlog dekana imenuje komisiju od tri člana iz reda nastavnika, koja ispituje osnovanost sumnje u samostalnost izrade magistarskog rada.

(3) U sastav Komisije iz stava (2) ovog člana ne mogu biti imenovani nastavnici koji su bili u sastavu Komisije za ocjenu i Komisije za odbranu, kod odnosnog završnog magistarskog rada.

(4) NNV utvrđuje da li je završni rad plagijat.

(5) Postupak utvrđivanja plagijata završnog rada urediti će se posebnim pravilnikom koji donosi Senat.

ODJELJAK D. INTEGRISANI STUDIJ

Član 152.

(*Integrisani studij*)

(1) Studij se može organizovati i kao integrisani studij I i II ciklusa.

(2) Integrisani studij traje 5 godina i vrednuje se sa 300 ECTS bodova.

(3) Završetkom integrisanog studija stiče se zvanje magistra.

(4) Bliže odredbe o organizovanju, uslovima, načinu upisa i izvođenju nastave na integrisanom studiju propisat će se pravilima studiranja.

ODJELJAK E. STUDIJ TREĆEG CIKLUSA - DOKTORSKI STUDIJ

Član 153.

(*Studij trećeg ciklusa - doktorski studij*)

(1) Na Univerzitetu, odnosno fakultetima organizuje se studij trećeg ciklusa - doktorski studij (dalje: Doktorski studij).

(2) Doktorski studij se organizuje i izvodi za redovne studente, ali i za vanredne studente, studente učenjem na daljinu, ili kombinovanjem ova tri načina studiranja.

(3) Doktorski studij se organizuje i izvodi kao trogodišnji, i vrednuje se sa 180 ECTS bodova, od čega kandidat ECTS bodove stiče polaganjem ispita iz nastavnih predmeta predviđenih studijskim programom, istraživačkim studijskim radom iz uže oblasti doktorske disertacije, odnosno izradom i odbranom doktorske disertacije.

Član 154.

(*Upis na doktorski studij*)

(1) Upis na doktorski studij vrši se na osnovu javnog konkursa, kojeg raspisuje Senat, na prijedlog NNV-a fakulteta.

(2) Pravo upisa u I godinu doktorskog studija ima kandidat koji ima završen odgovarajući studij sa najmanje 300 ECTS bodova ili ekvivalent.

Član 155.

(*Završetak doktorskog studija*)

Doktorski studij se završava izradom i odbranom doktorske disertacije, a kandidat stiče naučni stepen doktora nauka iz odgovarajućeg područja/oblasti, u skladu sa Pravilnikom o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja na visokoškolskim ustanovama u USK.

Član 156.

(*Troškovi doktorskog studija*)

Student doktorskog studija snosi troškove studija prema visini i dinamici uplate u skladu s potpisanim ugovorom o studiranju.

Član 157.

(*Zajednički studijski programi doktorskog studija*)

(1) Univerzitet može učestvovati u organizovanju i izvođenju zajedničkog studijskog programa doktorskog studija sa drugim visokoškolskim ustanovama, koje su matične za odgovarajući studijski program, o čemu odluku donosi Senat Univerziteta, na prijedlog NNV-a fakulteta koji je matičan za određeni zajednički studijski program.

(2) Zajednički studijski programi doktorskog studija se mogu organizovati i izvoditi na Univerzitetu, iz naučnih odnosno umjetničkih oblasti za koje su fakulteti matični, na osnovu odluke Senata, po zajedničkom prijedlogu NNV-a fakulteta.

Član 158.

(*Pravila studiranja doktorskog studija*)

Procedure, bliži uslovi za upis kandidata, način prijavljivanja i polaganja ispita kao i druga pitanja koja se odnose na doktorski studij, bliže i detaljnije se uređuje Pravilima studiranja.

POGLAVLJE XI – STUDENTI

ODJELJAK A. VRSTE STATUSA STUDENATA

Član 159.

(*Sticanje statusa studenta*)

Status studenta stiče se upisom na redovni, vanredni ili studij učenjem na daljinu i kombinacijom ova tri načina studiranja.

Član 160.

(*Vrste statusa studenata*)

(1) Kandidati koji su upisani na Univerzitet, na prvu godinu I ciklusa studija, stiču status :

a) Redovnog studenta koji se finansira iz budžeta;
b) Redovnog studenta koji se samostalno finansira, ili
c) Vanrednog studenta, koji se samostalno finansira.

(2) Status studenta iz tačke a) stava (1) ovog člana, ima redovni student koji je upisan na studij a koji je po raspisanom konkursu, rangiran u broj koji se finansira iz Budžeta.

(3) Redovni student iz stava (1) tačke a), koji se finansira iz budžeta može obnoviti istu godinu i ostati redovni student. Ukoliko drugi put obnovi istu godinu, onda se mijenja njegov status u redovnog samofinansirajućeg studenta.

(4) Redovni student iz stava (1) tačke b), kao i vanredni student iz stava (1) tačke c) ovoga člana, koji u toku akademske godine koju sluša prvi put ostvari 60 ECTS bodova, ima pravo da se u narednoj akademskoj godini finansira iz Budžeta.

(5) Student koji u toku akademske godine koju pohađa, ne postigne odgovarajući uslov za upis u narednu godinu studija, obnavlja studijsku godinu.

Član 161.

(*Pohađanje dva studijska programa na Univerzitetu*)

Student koji je na Univerzitetu upisan na određeni studijski program kao redovan student, može istovremeno imati status samo vanrednog studenta na drugom studijskom programu, a u skladu sa odredbama ovog Statuta.

Član 162.

(*Prestanak statusa studenta*)

(1) Status studenta prestaje:

a) završetkom studijskog programa i dobijanjem zvanja za koje se student školuje;
b) ispisom iz visokoškolske ustanove prije završetka studija;
c) kada student ne upiše godinu studija, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
d) kad ne obnovi upis u istu godinu u propisanom roku, a ne miruju mu prava i obaveze studenta;
e) kada visokoškolska ustanova izrekne studentu disciplinsku mjeru isključenja sa visokoškolske ustanove.

(2) Status redovnog studenta, pored uslova iz stava (1) ovog člana, prestaje i kada student dva puta obnovi istu studijsku godinu i ne stekne uslov za upis u višu godinu studija.

(3) O prestanku statusa studenta iz stava (1) tačke c), d) i e) i stava (2) ovog člana dekan

odlučuje rješenjem u roku od 30 dana.

Član 163.

(*Ostale odredbe o statusu studenta*)

(1) Student kojem je prestao status studenta, može ponovno steći status studenta.

(2) Mirovanje statusa studenta, prelazak sa drugog univerziteta i način priznavanja položenih ispita, završetak studija prije utvrđenog roka, uključivanje studenata u NIR nagrađivanje studenata provodi se pod uslovima i u postupku utvrđenom Pravilima studiranja.

ODJELJAK B. MOBILNOST STUDENATA

Član 164.

(*Gostujući student*)

(1) Na Univerzitetu može studirati gostujući student sa drugih visokoškolskih ustanova iz zemlje i inozemstva, koji upisuje dijelove studijskog programa na Univerzitetu, u skladu s ugovorom između visokoškolskih ustanova i potpisanim ugovorom o učenju.

(2) Prava i obaveze gostujućeg studenta, način pokrivanja troškova njegovog studiranja i druga pitanja vezana za njegov status, uređuju se ugovorom iz stava (1) ovog člana, čije elemente predlaže Ured prorektora za NIR.

(3) Pohađanje nastave i položeni ispiti gostujućeg studenta evidentiraju se u Matičnoj knjizi stranih studenata po programima razmjene, i dokazuju uvjerenjem o položenim ispitima (u matičnim evidencijama).

(4) Ured za međunarodnu saradnju dostavlja informacije o gostujućim studentima studentskoj službi organizacione jedinice na koju dolaze studenti.

(5) Studentske službe fakulteta vode evidenciju o gostujućim studentima, a Ured za međuuniverzitetsku saradnju vodi zbirnu evidenciju o tim studentima.

Član 165.

(*Mobilnost studenta Univerziteta*)

(1) Student Univerziteta može pohađati i ostvariti dio studijskog programa i ECTS bodova na srodnoj visokoškolskoj ustanovi u zemlji i inostranstvu, kao gostujući student, u skladu s ugovorom između visokoškolskih ustanova i potpisanim ugovorom o učenju.

(2) Na studente iz stava (1), ovoga člana, analogno se primjenjuju odredbe stavova (2) do (4), člana 164.

ODJELJAK C. PRAVA I OBAVEZE STUDENATA

Član 166.

(*Prava studenata*)

(1) Studenti imaju pravo i obavezu da aktivno učestvuju u nastavi, umjetničkom i naučno-istraživačkom radu, u saradnji sa akademskim osobljem, a prema studijskim programima.

(2) Osim prava utvrđenih ovim Statutom i zakonom, pravo studenata je, naročito, da:

a) budu upoznati sa svojim pravima, obavezama i dužnostima na početku akademske godine;

b) učestvuju na izborima za studentska mjesta u studentskim predstavničkim organima i drugim organima ustanovljenim u skladu sa statutom visokoškolske ustanove, kao i da se bori za zaštitu autonomije i digniteta visokoškolske ustanove;
c) koriste biblioteku i druge usluge za studente koje se nalaze u visokoškolskoj ustanovi;
d) učestvuju u sistemu osiguranja kvaliteta visokoškolske ustanove;
e) im se omogući priznavanje i prenos bodova između akreditiranih visokoškolskih ustanova, u skladu sa Zakonom;
f) nastava bude organizovana u skladu sa studijskim programima, rasporedom nastave i rasporedom ispita;
g) završe studij u propisanom roku, uz redovno izvršavanje svojih obaveza;

(3) Za ostvarivanje prava studenata iz stavova (1) i (2) ovoga člana odgovorni su dekani fakulteta.

Član 167.

(*Pravo na okončanje studija*)

(1) Student ima pravo započeti studij završiti po studijskom programu koji je bio u primjeni prilikom upisa u prvu godinu studija, a najkasnije do početka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisana po novom studijskom programu.

(2) Student koji ne završi započeti studij u roku utvrđenom u stavu (1) ovog člana, može završiti studij po novom studijskom programu.

Član 168.

(*Obaveze studenata*)

Studenti imaju obavezu pridržavati se pravila utvrđenih zakonom, ovim Statutom, i opštim aktima Univerziteta.

Član 169.

(*Student saradnik - demonstrator*)

(1) Redovni student koji je u prethodnim godinama studija, koje nije obnavljao, ostvario najmanju prosječnu ocjenu osam, a koji je iz određenog nastavnog predmeta ima najmanje ocjenu devet, može biti izabran za studenta saradnika - demonstratora na tom nastavnom predmetu.

(2) Izbor studenata saradnika - demonstratora vrši NNV fakulteta, na osnovu internog oglasa i na prijedlog predmetnog nastavnika i dekana, pri čemu prednost ima student sa većom ocjenom na konkretnom nastavnom predmetu.

(3) Student demonstrator će u postupku izbora saradnika imati prednost u odnosu na druge kandidate pri istim uslovima.

(4) Student demonstrator može ostvariti pravo na naknadu za angažman.

Član 170.

(*Upoznavanje studenata sa pravima i obavezama*)

(1) Upoznavanje studenata sa pravima i obavezama vrši se:
a) Objavljivanjem rasporeda nastave na početku semestra putem oglasnih ploča i web stranica fakulteta;
b) Objavljivanjem ispitnih termina za svaki ispitni rok na početku akademske godine, sa datumom, satnicom i mjestom održavanja ispita;
c) Obavještavanjem o rezultatima postignutim na ispitima u roku od 48 sati od dana polaganja pismenog odnosno praktičnog dijela ispita, a najkasnije tri dana prije

usmenog ispita, uz bezuslovnu mogućnost studenata da izvrše uvid u svoje pismene radove;

d) Objavljivanjem informacija u publikacijama, informacionom sistemu i na web stranici Univerziteta.

(2) O ostvarivanju prava studenata iz stava (1), tačka a), b) i d) ovog člana brinu se prodekani za nastavu i studentska pitanja i dekani fakulteta, a tačke c) predmetni nastavnici.

ODJELJAK D. ODGOVORNOST ZA POVREDE OBAVEZA STUDENATA

Član 171.

(*Povrede obaveza studenata*)

(1) Studenti su odgovorni za povrede obaveza utvrđenih ovim Statutom, ako je učine namjerno ili iz krajnje nepažnje.

(2) Povrede obaveza studenata mogu biti: lakše i teže.

Član 172.

(*Lakše i teže povrede obaveza studenata*)

(1) Pod lakšim povredama obaveza studenata smatraju se:

a) Dolazak na predavanje, vježbe i druge obavezne oblike nastave sa zakašnjenjem ili neopravdanim napuštanjem prije određenog vremena;
b) Neprimjeren odnos prema studentima, nastavnicima, saradnicima i drugim radnicima Univerziteta;
c) Prouzrokovanje štete u manjem obimu, krajnjom nepažnjom ili namjerno;
d) Iznošenje netačnih informacija o radu i poslovanju Univerziteta i
e) Ostali vidovi ponašanja studenta koji su suprotni akademskim načelima ponašanja (u skladu sa Etičkim kodeksom), a koji se mogu svrstati u lakše povrede obaveza studenata.

(2) Kao teže povrede obaveza studenata utvrđuju se:

a) Falsifikovanje isprava uopšte, a naročito javnih isprava koje izdaje Univerzitet (indeks, prijave, uvjerenja i dr.);
b) Davanje neistinitih podataka nadležnim licima i organima Univerziteta, radi ostvarivanja prava koja im po važećem propisu ne pripadaju;
c) Korištenje nedozvoljenih sredstava na ispitu;
d) Otuđenje ili namjerno oštećenje imovine Univerziteta;
e) Dolazak na Univerzitet, za vrijeme izvođenja nastave, pod dejstvom alkohola ili drugih narkotičnih sredstava;
f) Izazivanje nereda ili tuče na Univerzitetu;
g) Namjerno ometanje i onemogućavanje kolektivnog rada ostalih studenata;
h) Učestvovanje u projektima drugih fakulteta, bez prethodne saglasnosti NNV fakulteta, ukoliko je Pravilima studiranja takva saglasnost utvrđena kao neophodna; i
i) Ostali vidovi ponašanja studenta koji su suprotni akademskim načelima ponašanja, a koji se mogu svrstati pod teže povrede obaveza studenata, odnosno imaju obilježja krivičnog djela.

Član 173.

(*Disciplinske mjere*)

(1) Za povrede obaveza, studentu se mogu izreći sljedeće mjere:

a) Opomena;

b) Javna opomena i
c) Isključenje sa Univerziteta.

(2) Mjera isključenja sa Univerziteta može se izreći samo za težu povredu obaveze, i to u trajanju do jedne akademske godine.

(3) Pri izricanju mjera zbog povrede obaveza studenta uzimaju se u obzir naročito težina povrede obaveza studenta, njene posljedice, stepen odgovornosti, visina nastale štete, kao i njegovo ponašanje poslije učinjene povrede.

Član 174.

(*Izvršenje disciplinskih mjera*)

(1) Izrečena mjera zbog povrede obaveza studenta ne može se izvršiti kada protekne rok od šezdeset dana od dana konačnosti odluke.

(2) Izrečena mjera opomene izvršava se na taj način što se konačna odluka uručuje studentu.

(3) Izrečena mjera javne opomene izvršava se isticanjem konačne odluke na oglasnoj ploči fakulteta.

(4) Izrečena mjera isključenja izvršava se isticanjem konačne odluke na oglasnoj ploči Fakulteta i evidentiranjem u matičnoj evidenciji.

Član 175.

(*Odgovornost za štetu*)

(1) Student odgovara za štetu koju namjerno ili iz krajnje nepažnje prouzrokuje Univerzitetu.

(2) Svaki student obavezan je da, usmeno na zapisnik ili pismenim putem, prijavi prouzrokovanu štetu dekanu fakulteta.

(3) Na osnovu podnesene prijave, ili na osnovu ličnog saznanja, dekan fakulteta rješenjem pokreće postupak za utvrđivanje štete i odgovornosti za prouzrokovanu štetu.

(4) Rješenje o pokretanju postupka za utvrđivanje štete sadrži podatke o šteti, o studentu koji je štetu prouzrokovao i dokaze kojima se utvrđuje postojanje štete.

Član 176.

(*Nadoknada štete*)

(1) Odluku o visini štete, odgovornosti za štetu i obavezu studenta da nastalu štetu nadoknadi, donosi dekan fakulteta.

(2) Ako student ne nadoknadi ili ne pristane da nadoknadi štetu Univerzitetu, podnijet će se tužba nadležnom sudu radi naknade štete.

Član 177.

(*Postupak za utvrđivanje postojanja povrede obaveza studenata*)

(1) Postupak za utvrđivanje postojanja povrede obaveza studenata pokreće se zahtjevom koji podnosi dekan fakulteta, na osnovu svog saznanja ili podnesene usmene ili pismene prijave.

(2) Postupak iz stava (1) ovog člana može se pokrenuti u roku šest mjeseci od dana saznanja za povredu obaveze i počinioca, a najkasnije 12 mjeseci od dana kada je povreda nanešena.

(3) Utvrđivanje postojanja povrede obaveze studenta u pokrenutom postupku i izricanje vrši Komisija za izricanje mjera zbog povrede obaveze studenata (dalje: Disciplinska komisija).

(4) Disciplinska komisija se sastoji od predsjednika koji se bira iz reda nastavnika i dva člana koji se biraju iz reda studenata, kao i sekretara, koji je po funkciji sekretar fakulteta na kojem je povreda učinjena i koji će osigurati zakonitost rada komisije.

(5) Predsjednik i članovi Disciplinske komisije imaju svoje zamjenike.

(6) Disciplinsku komisiju imenuje NNV fakulteta, na period od dvije godine.

Član 178.

(*Prvostepeni disciplinski postupak*)

(1) Disciplinska komisija, na osnovu usmenog i javnog raspravljanja u prvom stepenu, predlaže dekanu fakulteta izricanje mjere zbog povrede obaveze studenta.

(2) Disciplinska komisija može predložiti mjeru samo ako je počinilac saslušan na raspravi, ali, izuzetno, i bez saslušanja, kada je na raspravu uredno pozvan, ali se pozivu, bez opravdanih razloga, nije odazvao.

(3) Dekan izriče mjeru na prijedlog Disciplinske komisije.

Član 179.

(*Drugostepeni disciplinski postupak*)

(1) Protiv odluke dekana iz člana 178. stav (3) može se uložiti žalba, u roku od osam dana, od dana prijema iste.

(2) Žalba se podnosi NNV-u fakulteta.

(3) NNV fakulteta svojom odlukom može izrečenu mjeru ukinuti, preinačiti ili potvrditi.

(4) Odluka NNV-a fakulteta je konačna.

(5) O izrečenim mjerama vodi se evidencija.

POGLAVLJE XII - POSTUPANJE PO ZAKONU O UPRAVNOM POSTUPKU

Član 180.

(*Postupanje po Zakonu o upravnom postupku*)

Kod rješavanja o pojedinačnim pravima i obavezama studenata postupa se po odredbama Zakona o upravnom postupku FBiH (dalje: ZUPFBiH), kada se radi o:

a) Upisu kandidata u prvu godinu studija;
b) Upisu studenata u narednu godinu studija;
c) Pravu studenata na izdavanje diplome;
d) Mjeri isključenja;
e) Obavezi plaćanja troškova studija i
f) Drugim slučajevima utvrđenim zakonom.

POGLAVLJE XIII - STUDENTSKO ORGANIZOVANJE

Član 181.

(*Studentsko udruživanje*)

(1) Studenti imaju pravo organizovati svoje studentske asocijacije u sva 3 (tri) ciklusa studija, u kojima članstvo mogu ostvariti svi koji imaju status studenta Univerziteta.

(2) Studentske asocijacije se bave ostvarivanjem i zaštitom prava i interesa studenata u naučno-nastavnom, naučno-istraživačkom, stručnom, kulturnom, sportskom i drugom radu, kao i unapređenjem životnog standarda i društvenog života studenata.

(3) Studentske asocijacije se udružuju u Uniju studenata Univerziteta, u skladu sa Zakonom o studentskom standardu USK.

Član 182.

(*Unija studenata*)

(1) Unija studenata ima svoje organe, koji se biraju neposrednim izjašnjavanjem, ili u predstavničkim tijelima istih.

(2) Unija studenata ima sljedeće organe:

a) Skupštinu;
b) Upravni odbor i
c) Predsjednika.

Član 183.

(*Predstavnici studenata*)

(1) Studentske predstavnike u tijelima Univerziteta, bira Upravni odbor Unije studenata, iz reda studenata izabranih na posljednjim izborima, u skladu sa zakonom i Statutom Unije studenata.

(2) Prilikom raspravljanja i glasanja u organima i tijelima Univerziteta, o pitanjima od interesa za studente, studentski predstavnici imaju obavezu zastupati interese studenata.

(3) Pitanja u smislu stava (2) ovog člana su posebno ona koja se odnose na promjenu sistema studija, osiguranje kvaliteta studija, donošenje studijskih programa, utvrđivanje izvedbenih planova studija i studentski standard.

(4) Studenti aktivno uključeni u rad Unije studenata minimalno dvije godine, u postupku izbora saradnika imaće prednost u odnosu na druge kandidate pri istim uslovima.

(5) Studentima aktivno uključenima u rad Unije studenata minimalno dvije godine, a na prijedlog upravnog odbora Unije studenata, rektor može jednom godišnje dodijeliti posebno priznanje.

Član 184.

(*Osiguranje uslova za rad studentskih organizacija*)

Univerzitet, putem godišnjeg finansijskog plana, obezbjeđuje adekvatne uslove za rad studentskih asocijacija i Unije studenata, a ima obavezu i osigurati odgovarajući prostor i potrebnu opremu za njihovo funkcionisanje.

POGLAVLJE XIV - AKADEMSKO OSOBLJE

Član 185.

(*Akademsko osoblje*)

(1) Nastavnu, naučnu i umjetničku djelatnost na Univerzitetu obavlja akademsko osoblje i nastavnici vještina.

(2) Akademsko osoblje u svom radu, djelovanju i ponašanju, u okviru zakona, uživa slobodu da ispituje i testira stečeno znanje, nudi nove ideje, i kontraverzna ili nepopularna mišljenja, a da se time ne izlažu opasnosti od gubitka zaposlenja ili bilo koje druge privilegije koju eventualno u visokoškolskoj ustanovi uživa, pridržavanjem (poštivanjem) etičkih načela, načela naučne istine i kritičnosti, uz obavezu nenanošenja štete Univerzitetu.

(3) Izbor u naučno-istraživačka zvanja, vrši se na način, pod uslovima i po postupku utvrđenom Zakonom o naučno-istraživačkoj djelatnosti i Pravilnikom o procedurama za izbor u naučno-istraživačka zvanja.

(4) Način izbora i period na koje se bira nastavnik vještina će biti uređen Pravilnikom o izboru u zvanja.

Član 186.

(*Akademska zvanja*)

(1) Univerzitet dodjeljuje naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i saradnička zvanja i to: redovni profesor, vanredni profesor, docent, lektor, viši asistent i asistent.

(2) Akademska zvanja iz stava (1) ovog člana razvrstavaju se u nastavnička i saradnička zvanja.

(3) Nastavnička zvanja su: redovni profesor, vanredni profesor i docent, a lektor, viši asistent i asistent su saradnička zvanja.

Član 187.

(*Uslovi za izbor u naučno-nastavna i saradnička zvanja*)

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna zvanja na Univerzitetu su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5;

b) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, ili integrirani studij I i II ciklusa, odnosno kandidat koji ima naučni stepen magistra nauka, s najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5 na II ciklusu studija, ili integriranom studiju I i II ciklusa, odnosno postdiplomskom studiju i odbranjen završni rad (master ili magistarski rad) iz oblasti izbora;

c) za lektora može biti biran kandidat koji ima završen drugi ciklus studija, odnosno naučni stepen magistra nauka;

d) za docenta može biti biran kandidat koji:
   1) ima naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
   2) ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
   3) pokazane nastavničke sposobnosti;

e) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji:
   1) ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,
   2) ima najmanje pet naučnih radova iz oblasti za koju se bira, objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom nakon izbora u zvanje docenta,
   3) ima objavljenu knjigu (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) ili patent, odnosno originalni metod u odgovarajućoj naučnoj oblasti, priznat kao zaštićena intelektualna svojina, nakon izbora u zvanje docenta,
   4) ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja docenta,
   5) ima mentorstvo kandidata za stepen drugog ciklusa;

f) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji:
   1) ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,
   2) ima najmanje osam naučnih radova iz oblasti za koju se bira objavljenih u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom, nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   3) ima najmanje dvije objavljene knjige (naučnu knjigu ili univerzitetski udžbenik) nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   4) ima učešće u najmanje jednom domaćem ili međunarodnom projektu nakon sticanja zvanja vanrednog profesora,
   5) je uspješno realizirao mentorstvo kandidata za stepen trećeg ciklusa nakon sticanja zvanja vanrednog profesora.

(2) Ukoliko kandidat za napredovanje u zvanje vanrednog ili redovnog profesora iz objektivnih razloga nije ispunio uslov mentorstvo na drugom ciklusu, onda je dužan objaviti još jedan rad u citatnim bazama, a ukoliko nije ispunio mentorstvo na trećem ciklusu, onda je kandidat dužan objaviti još dva rada u priznatim publikacijama, kao prvi autor, koje su indeksirane u citatnim bazama ili još dva mentorstva na drugom ciklusu, računajući od posljednjeg izbora.
(3) Objektivni razlozi za neispunjavanje uslova mentorstva iz stava (2) ovog člana su:

a) ako na fakultetu nije organiziran studij drugog i trećeg ciklusa, odnosno postdiplomski studij;
b) ako nijedan kandidat nije prijavio temu magistarskog ili doktorskog rada iz naučne oblasti za koju se vrši izbor;
c) ako zbog broja kandidata u datom vremenskom periodu kandidat za izbor u određeno akademsko zvanje nije određen za mentora.

Član 188.

(*Uslovi za izbor u umjetničko-nastavna zvanja*)

Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u umjetničko-nastavna zvanja, na Univerzitetu su:

a) za asistenta može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen prvi ciklus umjetničkog studija sa najmanje 240 ECTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili 3,5,
   2) najmanje tri umjetnička ostvarenja na kolektivnim prezentacijama;
b) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija na najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili 3,5,
   2) javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva;
c) za docenta magistra može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   2) ima javno predstavljene oblike umjetničkog stvaralaštva,
   3) pokazane rezultate u nastavnom radu;
d) za vanrednog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   2) proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta magistra,
   3) veći broj javno predstavljenih oblika umjetničkog stvaralaštva koje predstavlja samostalan doprinos razvoju umjetnosti,
   4) priznanja za uspješno djelovanje u odgovarajućoj oblasti umjetnosti,
   5) pokazane rezultate u nastavnom radu;
e) za redovnog profesora magistra može biti biran kandidat koji:
   1) ima završen drugi ciklus umjetničkog studija,
   2) proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora magistra,
   3) javno predstavljena izuzetna umjetnička djela koja su značajno doprinijela razvoju kulture i umjetnosti u akademskoj i društvenoj zajednici,
   4) priznanja za uspješno djelovanje u određenoj oblasti,
   5) pokazane rezultate u nastavnom radu,
   6) koji je dao značajan doprinos podizanju nastavnog i umjetničkog kadra.

Član 189.

(*Rokovi postupanja u proceduri izbora u zvanja*)

(1) Rokovi postupanja u proceduri izbora u zvanja:

a) Po zaprimanju zahtjeva za pokretanje procedure izbora/napredovanja akademskog osoblja, dekan je dužan, u roku od najduže 15 dana zahtjev uputiti NNV-u fakulteta.
b) Dekan je dužan prijedlog odluke NNV-a uputiti Senatu u roku od pet dana na prvu narednu redovnu sjednicu.
c) Dekan je dužan osigurati raspisivanje konkursa, u roku od pet dana, po dobivanju odluke Senata.
d) Po zatvaranju konkursa, dekan je dužan putem NNV-a imenovati Komisiju za pisanje izvještaja o izboru u zvanje u roku od sedam dana.
e) Komisija u roku od 30 dana je dužna dostaviti potpisan izvještaj NNV-u fakulteta.
f) Dekan je dužan osigurati da se izvještaj o izboru u zvanje razmatra na prvoj narednoj sjednici NNV-a fakulteta, a najduže u roku od 15 dana.
g) Dekan je dužan prijedlog odluke NNV-a o izboru nastavnika/saradnika uputiti Senatu u roku od pet dana na prvu narednu redovnu sjednicu.
h) Predsjednik Senata je dužan osigurati da se predmetni izvještaj sa prijedlogom odluke NNV-a uvrsti u dnevni red prve naredne redovne sjednice Senata, a najduže u roku od 30 dana.

(2) Bliže odredbe postupka izbora i dodatnih kriterija za vrednovanje biće uređeni Pravilnikom o izboru u akademska zvanja.

Član 190.

(*Pokazana nastavnička sposobnost*)

(1) Pod pokazanom nastavničkom sposobnosti, kao uslov za izbor u nastavnička zvanja, podrazumijeva se iskustvo u nastavnom radu na Univerzitetu u trajanju od najmanje jednog izbornog perioda u saradničkom zvanju.

(2) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na Univerzitetu obavezan je pred studentima i komisijom održati pristupno predavanje iz nastavnog predmeta, odnosno naučne /umjetničke oblasti za koje je konkurisao.

(3) Pravilnikom o izboru u akademska zvanja će se pobliže regulisati način izvođenja pristupnog predavanja i izbor komisije.

Član 191.

(*Relevantnost objavljenih radova*)

(1) Kod izbora u naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja, kao relevantni, uzimaju se radovi objavljeni u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom (naučni časopisi, naučni radovi objavljeni na konferencijama, kongresima, simpozijumima i sl.).

(2) Ocjenu relevantnosti objavljenih radova vrši Komisija za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna zvanja.

(3) Relevantnim radom, u smislu stava (2) ovog člana, podrazumijeva se rad objavljen iz oblasti na koju se kandidat bira.

(4) Prilikom ocjene validnosti naučnog časopisa i zbornika, Komisija za izbor će voditi računa o ugledu, referentnosti, recenziranju radova i drugim relevantnim pokazateljima.

Član 192.

(1) Pod knjigom se podrazumijevaju objavljene knjige koje mogu biti: naučnog, stručnog i naučno-stručnog karaktera.

(2) Udžbenik (knjiga) relevantan za izbor, treba da je:

a) Recenzirana od strane najmanje 2 (dva) recenzenta izabrana u naučno-nastavno zvanje na istoj ili srodnoj naučnoj oblasti, na koju se publikacija odnosi;
b) Objavljena u punom obimu u štampanoj formi ili objavljena u punom obimu u elektronskoj formi na Web stranici Univerziteta ili elektronskom prenosivom mediju i;
c) Katalogizacija izvršena po međunarodnim i domaćim standardima (CIP katalogizacija).

(3) U postupku izbora u zvanje uzimaju se u obzir samo knjige iz oblasti izbora.

Član 193.
(*Period izbora*)

(1) Periodi na koji se bira akademsko osoblje na Univerzitetu su:
a) Asistent - na period od četiri godine, bez mogućnosti reizbora;
b) Viši asistent – na period od pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora, isključivo ako postigne stepen trećeg ciklusa studija;
c) Lektor - na period od pet godina s mogućnošću ponovnog izbora bez ograničavanja broja izbora;
d) Docent - na period od pet godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora;
e) Vanredni profesor - na period od šest godina, s mogućnošću jednog ponovnog izbora; i
f) Redovni profesor - trajno.

(2) Akademsko osoblje zaključuje ugovor o radu s visokoškolskom ustanovom na određeno vrijeme i to na period na koji je izabran, osim redovnog profesora koji zaključuje ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

(3) Sticanje prava na izbor u viša zvanja (vanrednog i redovnog profesora) može se steći i prije predviđenog izbornog perioda, ukoliko kandidat ispunjava sve uslove predviđene članom 91. stav (1) Zakona o visokom obrazovanju USK, s tim da kandidat mora provesti u zvanju iz kojeg se bira najmanje 50% izbornog perioda.

(4) Sticanje prava na izbor u viša zvanja (vanrednog i redovnog profesora) prije predviđenog izbornog perioda ne može se steći primjenom članom 91. stav (2) Zakona o visokom obrazovanju USK.

(5) Prilikom izbora u isto ili više zvanje uzimaju se u obzir samo objavljeni radovi, knjige i rezultati vlastitih istraživanja u primjeni, projekti te mentorstva, odnosno javno predstavljeni oblici umjetničkog stvaralaštva u vremenu od posljednjeg izbora.

(6) Prilikom izbora u isto zvanje nastavnik mora ispuniti minimalno 50% uslova koji su propisani za izbor u više zvanje.

(7) Akademskom osoblju u zvanju asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od dvije godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali drugi ili treći ciklus studija.

(8) Akademskom osoblju u zvanju višeg asistenta moguće je produžiti saradnički staž u trajanju od tri godine nakon isteka postojećeg izbornog mandatnog perioda, uz uslov da su upisali treći ciklus studija ili prijavili doktorsku tezu.

(9) Akademskom osoblju u radnom odnosu na Univerzitetu, koji su ispunili uvjete za napredovanje u više zvanje u toku izbornog perioda, a nije bilo moguće provesti proceduru napredovanja do isteka izbornog perioda, produžit će im se izbor u zvanje, kao i radni odnos, na period do okončanja procedure izbora u zvanje - napredovanje, a najduže do šest mjeseci.

(10) Akademskom osoblju u radnom odnosu na Univerzitetu koje je okončanjem doktorske disertacije steklo uvjete za napredovanje u nastavno zvanje docenta, moguće je produžiti izborni period višeg asistenta do osiguranja pune nastavne norme za odgovarajuću oblast izbora.

Član 194.

(*Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje*)

Prijedlog za pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje pokreće se na zahtjev nastavnika/saradnika, a dalje se provodi na način utvrđen ovim Statutom i pravilnicima.

Član 195.

(*Pokretanje postupka za izbor u više ili isto zvanje*)

(1) Zbog isteka perioda na koji su nastavnici i saradnici izabrani, ili zbog potrebe Univerziteta za većim brojem nastavnika i saradnika u naučno-nastavnom procesu, pokreće se postupak za izbor nastavnika i saradnika.
(2) Postupak izbora nastavnika i saradnika, u isto ili više zvanje, pokreće se u zadnjoj godini izbora a najkasnije 6 šest mjeseci prije isteka izbornog perioda.
(3) Ukoliko kandidat ne podnese zahtjev za izbor/napredovanje u roku iz stava (2) ovog člana, dekan je dužan u narednih 30 dana dostaviti pisani akt o statusu radnika u kadrovsku službu Univerziteta.

Član 196.

(*Inicijativa za raspisivanje konkursa za izbor u zvanje*)

(1) Izbor nastavnika i saradnika vrši Senat.
(2) Dekan fakulteta, u roku utvrđenom u stavu (2) člana 195, pokreće inicijativu za raspisivanje konkursa za izbor nastavnika i saradnika na nastavni predmet ili naučnu, odnosno umjetničku oblast i istu dostavlja NNV-u fakulteta, koji utvrđuje prijedlog odluke za raspisivanje konkursa i istu dostavlja Senatu.
(3) Uz prijedlog odluke o raspisivanju konkursa za napredovanje saradnika u zvanje docenta, dekan je dužan priložiti dokaz o osiguranoj osnovnoj normi.
(4) Dekan će pokrenuti inicijativu za napredovanje saradnika u zvanje docenta samo u slučaju kada postoji osigurana puna nastavna norma za nastavnika u radnom odnosu na Univerzitetu.

Član 197.

(*Raspisivanje konkursa*)

(1) Na osnovu dostavljenog prijedloga iz člana 196. ovog Statuta, Senat donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbor u zvanje.
(2) Konkurs se objavljuje na web stranici Univerziteta.
(3) Rok za podnošenje prijave na konkurs iz stava (1) ovoga člana je 15 dana, računajući od dana njegovog objavljivanja.

Član 198.

(*Pregled dokumentacije*)

(1) Zapisnik posebne komisije, koju imenuje NNV fakulteta na mandat od jedne akademske godine, za pregled dokumentacije, u smislu blagovremenosti, potpunosti i ispunjenosti uslova, u skladu s pravilnicima kojima su regulisani izbori u zvanja, razmatra i usvaja NNV fakulteta, u roku od tri dana po isteku roka za podnošenje prijava na konkurs.
(2) Dekan fakulteta pismeno obavještava one kandidate čije su prijave odbačene kao neblagovremene i/ili nepotpune u roku od sedam dana od dana usvajanja zapisnika iz stava (1) ovog člana.
(3) Na obavijest dekana iz stava (2) ovog člana, kandidat nema pravo prigovora.

Član 199.

(*Komisija za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje*)

(1) Radi pripremanja prijedloga za izbor kandidata prijavljenih na konkurs, imenuje se tročlana komisija iz reda nastavnika, od kojih je većina iz naučne/umjetničke oblasti, odnosno nastavnog predmeta na koji se kandidat bira.
(2) Ukoliko se kandidat bira u zvanje nastavnika, članovi komisije moraju biti u istom ili višem zvanju od zvanja u koje se kandidat bira.

Član 200.

(*Provođenje postupka izbora u zvanje*)

(1) Komisija za pripremanje prijedloga za izbor sačinjava zajednički izvještaj samo za one kandidate čije su prijave potpune i blagovremene, i dostavlja ga NNV-u fakulteta koje ju je imenovalo.
(2) Komisija priprema prijedlog iz stava (1) ovoga člana, u skladu sa metodologijom za izbor koja će biti sastavni dio pravilnika o izboru u zvanja.
(3) Na osnovu prijedloga komisije NNV fakulteta utvrđuje prijedlog za izbor i dostavlja ga Senatu.
(4) Senat je dužan je donijeti odluku o izboru ili neizboru u zvanje.
(5) O odluci o izboru se obavještavaju učesnici konkursa čije su prijave potpune i blagovremene, a kandidat koji nije zadovoljan istom, može podnijeti zahtjev za njeno preispitivanje Senatu, u roku od 15 dana od dana prijema obavijesti o izboru.
(6) Odluka Senata po zahtjevu iz stava (5) ovog člana je konačna.
(7) Odluka o izboru u zvanje se dostavlja radnicima Univerziteta, a vanjskim saradnicima se ne dostavlja, već se ulaže u njhov personalni dosje.

Član 201.

(*Pristupno predavanje*)

(1) Kandidat koji nije ranije učestvovao u realizaciji nastavnog procesa na Univerzitetu, dužan je održati pristupno predavanje, koje, da bi izbor bio punovažan, mora biti pozitivno ocijenjeno.
(2) Komisija za pristupno predavanje se formira u skladu sa članom 104. Zakona.

Član 202.

(*Odgovornost za postupak izbora u zvanje*)

(1) Dekan fakulteta je odgovoran da se postupak za pripremanje prijedloga za izbor u zvanje nastavnika, odnosno saradnika provede u rokovima utvrđenim ovim Statutom.
(2) Ako se započeti postupak izbora u akademsko zvanje ne okonča u roku od šest mjeseci, računajući od dana raspisivanja konkursa, Senat će konkurs poništiti.
(3) U slučaju da se konkurs poništi krivicom člana Komisije iz reda radnika, Senat pokreće postupak za utvrđivanje teže povrede radne obaveze.
(4) U slučaju da se konkurs poništi krivicom člana Komisije koji nije u radnom odnosu na Univerzitetu, odlukom dekana neće biti angažiran u nastavnom i drugim procesima naredne dvije godine.
(5) U slučaju nepoštivanja rokova propisanih ovim Statutom koji mogu rezultirati poništavanjem konkursa, Senat će na istoj sjednici pokrenuti pitanje odgovornosti dekana organizacione jedinice.

Član 203.

(*Prestanak radnog odnosa zbog neizbora u zvanje*)

Nastavniku i saradniku koji je u radnom odnosu na Univerzitetu, a koji ne bude izabran u isto ili više zvanje prestaje radni odnos, u skladu sa zakonom i općim aktima Univerziteta.

Član 204.

(*Obaveze nastavnika i saradnika*)

(1) Nastavnici i saradnici dužni su redovno izvršavati nastavne i druge obaveze u skladu sa opštim aktima Univerziteta, te ispunjavati obaveze u odnosu na naučni, umjetnički i stručni rad koji obavljaju, u skladu sa rasporedom i strukturom 40-satne radne sedmice, utvrđene Standardima i normativima.

(2) Nastavnici i saradnici, odobrene oblike naučnog/umjetničkog i stručnog rada mogu obavljati i izvan Univerziteta.

Član 205.

(*Prava i obaveze nastavnika*)

U izvođenju naučno-nastavnog procesa nastavnici imaju prava i obaveze da:

a) U potpunosti održe nastavu prema rasporedu nastave, u predviđenom broju časova utvrđenim planom izvođenja nastave;
b) Vode evidenciju o prisustvu studenata nastavi, obavljenim ispitima i postignutom uspjehu studenata;
c) Organizuju i izvode naučno/umjetnički-istraživački rad;
d) Preporuče udžbenike i priručnike za nastavni predmet koji izvode;
e) Redovno održavaju provjere znanja studenata prema rasporedu, u propisanim rokovima i putem svih utvrđenih oblika provjere znanja;
f) Obavljaju konsultacije sa studentima, u svrhu savladavanja nastavnog programa;
g) Predlažu usavršavanje i preispitivanje studijskog programa i/ili silabusa predmeta;
h) Predlažu teme i mentori su studentima pri izradi završnog rada na svim ciklusima studija; i
i) Obavljaju i druge poslove utvrđene zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktima Univerziteta.

Član 206.

(*Odgovorni nastavnik i odgovorni nosilac predmeta*)

(1) Ako na jednom predmetu nastavu izvodi samo jedan nastavnik, on se smatra odgovornim nosiocem predmeta.

(2) Na predmetima u čijem izvođenju učestvuje više izabranih nastavnika, svi se smatraju odgovornim za izvedeni dio nastave, dok je jedan od njih odgovorni nosilac predmeta.

Član 207.

(*Odgovorni nosilac predmeta*)

(1) Odgovorni nosilac predmeta potpisuje u indeksu izvršene obaveze studenata u nastavi i obavlja provjeru znanja studenata.

(2) Odluku o određivanju odgovornog nosioca predmeta donosi NNV.

Član 208.

(*Prava i obaveze saradnika*)

U izvođenju naučno-nastavnog procesa saradnici imaju prava i obaveze da:

a) Vrše pripreme i izvode vježbe pod stručnim nadzorom nastavnika;
b) Pomažu nastavniku u pripremi naučno-nastavnog procesa;
c) Vode evidenciju o prisustvu studenata na vježbama;
d) Sarađuje u organizaciji svih oblika provjere znanja studenata i vode evidenciju o uspješnosti studenata;
e) Obavljaju konsultacije sa studentima;
f) Rade na sopstvenom stručnom usavršavanju radi pripremanja za samostalan naučno - istraživački rad u svrhu sticanja višeg naučnog stepena i
g) Obavljaju i druge poslove u skladu sa zakonom, ovim Statutom i drugim opštim aktima Univerziteta.

Član 209.

(*Pokrivenost nastave*)

(1) Univerzitet, je obavezan raspisati javni konkurs za predmete koji nisu pokriveni akademskim osobljem u radnom odnosu, a ako se na isti ne prijave odgovarajući kandidati angažiraće se akademsko osoblje sa drugih univerziteta kao spoljni saradnici bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Fakultet može pozvati uglednog inozemnog nastavnika da, u svojstvu gostujućeg profesora, određeni period učestvuje u izvođenju nastave.

(3) Prava i obaveze lica angažovanih u izvođenju naučno-nastavnog i umjetničko-nastavnog i nastavnog procesa na Univerzitetu, u smislu stavova (1) i (2) ovog člana, bliže se uređuju ugovorom o angažovanju u izvođenju nastave, u skladu sa opštim aktima Univerziteta.

Član 210.

(*Povjeravanje nastave*)

(1) NNV će donijeti posebnu odluku o povjeravanju nastave radniku na predmetu za akademsku godinu, kada nije moguće osigurati pokrivenost nastave nastavnikom/saradnikom sa odgovarajućim izborom u zvanje.

(2) Nastavniku/saradniku kome je povjereno održavanje nastave iz stava (1) ovog člana, u slučaju povjeravanja nastave i u narednoj akademskoj godini, istovremeno se pokreće procedura izbora u zvanje za dati predmet/oblast.

(3) Istaknuti stručnjak iz prakse, bez izbora u zvanje, može učestvovati u ostvarivanju dijela nastave do 20% od ukupno predviđene nastave na nastavnom predmetu.

Član 211.

(*Profesor emeritus*)

(1) Univerzitet može svom penzionisanom redovnom profesoru dodijeliti zvanje profesor emeritus.

(2) Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija, biti član komisije u postupcima izbora nastavnika i u postupcima sticanja naučnog stepena magistra odnosno doktora nauka, te biti mentor kandidatima za sticanje naučnog stepena magistra ili doktora nauka.

(3) Izuzetno, profesor emeritus može učestvovati u izvođenju nastave i na prvom ciklusu studija, na predmete/oblast na koju ima posljednji izbor, te pod uslovom da nije moguće pokriti

nastavu raspoloživim nastavnim osobljem u zemlji i da nije angažiran na drugom i/ili trećem ciklusu studija.
(4) Obim angažmana profesora emeritusa, ukupno na Univerzitetu, ne može biti veći od 50% od semestralne nastavne norme.
(5) Kriteriji i postupak dodjele zvanja profesor emeritus bliže se uređuju općim aktom kojeg donosi Senat Univerziteta.

POGLAVLJE XV - RADNI ODNOSI

Član 212.
(*Zasnivanje radnog odnosa*)
(1) Radni odnos na Univerzitetu zasniva se putem javnog konkursa, odnosno javnog oglasa.
(2) Kriteriji, postupak i druga pitanja zasnivanja radnog odnosa na Univerzitetu, utvrđeni su ovim Statutom i drugim općim aktima u skladu sa Zakonom o radu i Zakonom o visokom obrazovanju.
(3) Prilikom zasnivanja radnog odnosa sa Univerzitetom, radniku se istovremeno ugovorom o radu utvrđuje u kojoj će organizacionoj jedinici ostvarivati svoj radni angažman.
(4) Univerzitet može sa radnicima zasnovati radni odnos i sa nepunim radnim vremenom, radi obavljanja poslova u nastavi, naučno/umjetničko-istraživačkom radu i na drugim poslovima; na određeno vrijeme - dok traju takve potrebe; kao i primati lica sa visokom stručnom spremom u statusu istraživača, pripravnika ili volontera.

Član 213.
(*Prava i obaveze radnika*)
Radnici Univerziteta ostvaruju pravo i izvršavaju obaveze iz radnog odnosa u skladu sa Zakonom o radu, Statutom i općim aktima Univerziteta.

Član 214.
(*Angažiranje nastavnika i saradnika na drugim visokoškolskim ustanovama*)
(1) Zaključivanje ugovora o angažovanju radnika u statusu nastavnika i saradnika Univerziteta na drugim univerzitetima/fakultetima može se ograničiti ili usloviti, u skladu sa Standardima i normativima, te Pravilnikom o angažmanu.
(2) Odobrenje za zaključivanje ugovora, iz stava (1) ovog člana, daje rektor, na zahtjev radnika, uz pismeni prijedlog dekana matične organizacione jedinice.

Član 215.
(*Plaćeno odsustvo*)
(1) Akademskom osoblju Univerziteta, može se odobriti plaćeno odsustvo sa rada u trajanju do 2 (dva) semestra radi naučnog, stručnog ili umjetničkog usavršavanja, u skladu sa Zakonom, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o stručnom usavršavanju.
(2) Odobrenje odsustva iz stava (1) ovog člana daje Senat Univerziteta.

Član 216.

(*Neplaćeno odsustvo*)

(1) Pored razloga utvrđenih zakonom, nastavniku i saradniku Univerziteta se može odobriti neplaćeno odsustvo sa rada, u trajanju do jedne godine za koji period mu miruju prava i obaveze iz radnog odnosa.

(2) Neplaćeno odsustvo sa rada u smislu stava (1) ovog člana odobrava Senat Univerziteta, a može se odobriti nastavniku i saradniku u slučajevima i u trajanju utvrđenim Zakonom, Pravilnikom o radu i Pravilnikom o stručnom usavršavanju.

Član 217.

(*Mirovanje prava i obaveza*)

(1) Nastavnik i saradnik tokom obavljanja javne dužnosti na koju je imenovan ili izabran, odnosno radi čijeg je obavljanja zaključio odgovarajući ugovor o radu, može izvoditi nastavu i baviti se naučnim radom na Univerzitetu, na osnovu ugovora o angažovanju koji zaključuje sa Univerzitetom.

(2) Nastavnik i saradnik koji vrši javnu dužnost ima se pravo vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije odlaska na javnu dužnost, ili na drugo odgovarajuće radno mjesto, u skladu sa ugovorom koji je zaključio sa Univerzitetom.

Član 218.

(*Produženje ugovora o radu i angažman penzionisanog nastavnika*)

(1) Nastavniku koji je navršio 65 godina života može se produžiti ugovor o radu do dvije akademske godine, a angažman do navršene 72 godine života.

(2) Uslovi, kriteriji i postupak produženja ugovora o radu, kao i angažmana nakon 65 godina života biće uređeni posebnim pravilnikom.

Član 219.

(*Radni odnos nenastavnog osoblja*)

(1) Prijem u radni odnos nenastavnog osoblja na Univerzitetu vrši se u skladu s važećim propisima koji regulišu postupak prijema u radni odnos.

(2) U pogledu prava i obaveza iz radnog odnosa nenastavnog osoblja na Univerzitetu, primjenjuju se odredbe Zakona o radu ako nije drugačije uređeno općim aktom.

(3) Zaštita prava nenastavnog osoblja na Univerzitetu ostvaruje se u skladu sa zakonom, statutom i općim aktima Univerziteta.

Član 220.

(*Stručno usavršavanje, obuke, međunarodna razmjena i evaluacija rada nenastavnog osoblja*)

(1) U cilju redovnog obavljanja djelatnosti, poboljšanja i povećanja nivoa znanja za izvršavanje zadataka u okviru djelatnosti, Univerzitet osigurava stručno usavršavanje, obuke, međunarodnu razmjenu i evaluaciju rada nenastavnog osoblja.

(2) Oblici i način ostvarivanja prava na stručno usavršavanje i obuku nenastavnog osoblja se preciznije uređuju ovim Statutom i općim aktima Univerziteta.

(3) Evaluaciju rada nenastavnog osoblja, odnosno realizacije radne uspješnosti, provodi Univerzitet nakon završetka svake kalendarske godine. Na osnovu analize rezultata evaluacije utvrđuje se plan jačanja sposobnosti nenastavnog osoblja, a u cilju osiguranja dostizanja zacrtanog nivoa kvaliteta i izgradnje kulture kvaliteta.

(4) Način evaluacije i metodologija vrednovanja rezultata evaluacije rada nenastavnog osoblja uređuju se općim aktima Univerziteta.

Član 221.

(*Penzionisanje radnika Univerziteta*)

(1) Radniku Univerziteta prestaje radni odnos ispunjenjem uslova za starosnu, prijevremenu ili invalidsku penziju propisane Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju FBiH.
(2) Na vlastiti zahtjev, nastavnik Univerziteta će biti penzionisan na kraju kalendarske godine u kojoj ispunjava uslove za starosnu penziju.

POGLAVLJE XVI - EVIDENCIJE I JAVNE ISPRAVE

Član 222.

(*Evidencije*)

(1) Univerzitet vodi matične knjige studenata i lica koja su stekla visoko obrazovanje, stručni, naučni, odnosno umjetnički stepen magistra i naučni stepen doktora nauka, kao i evidencije o ispitima, o uspjehu studenata, o izdatim diplomama i dodacima diplome, kao i druge evidencije utvrđene opštim aktima Univerziteta, u skladu sa Zakonom.
(2) Matične knjige i evidencije o izdatim diplomama i dodacima diplome čuvaju se trajno, u skladu sa opštim aktima Univerziteta.

Član 223.

(*Javne isprave*)

(1) Na osnovu službene evidencije, Univerzitet izdaje javne isprave.
(2) Javne isprave su: diploma o stečenom stepenu stručne spreme i zvanju, dodatak diplome o stepenu stručne spreme, diploma o stečenom naučnom stepenu doktora nauka, diploma o stečenom stepenu magistra, uvjerenje o diplomiranju, indeks, ispisnica, uvjerenje o položenim ispitima, uvjerenje o uspjehu u toku studija, uvjerenje o učešću u pojedinim oblicima stručnog usavršavanja i necikličnog obrazovanja, kao i druge isprave u skladu sa zakonom i ovim Statutom.
(3) Sadržaj javnih isprava mora biti usklađen sa posebnim propisom.

Član 224.

(*Posebne vrste javnih isprava*)

(1) Ukoliko se nastava izvodi i na stranom jeziku, javna isprava se izdaje na obrascu koji se štampa dvojezično, s tim da student može zahtijevati izdavanje javne isprave i odvojeno.
(2) Na zahtjev studenta, Univerzitet izdaje javnu ispravu o savladanom dijelu studijskog programa, koji sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignutim rezultatima.

Član 225.

(*Izdavanje diplome i dodatka diplome*)

(1) Diploma i dodatak diplome izdaju se i na engleskom jeziku, ukoliko to student zahtijeva.
(2) Troškove izdavanja diplome i dodatka diplome snosi student.
(3) Diplome svih nivoa studija se uručuju na promociji koja se, u pravilu, organizuje na Dan Univerziteta ili drugi datum koji odredi Senat Univerziteta.

(4) Izuzetno, Diploma i dodatak diplome mogu se izdati na zahtjev studenta i prije promocije, u skladu s troškovnikom.

Član 226.

(*Oglašavanje diplome ništavnom*)

Univerzitet će diplomu koju je izdao oglasiti ništavnom, ako utvrdi da završni rad nije rezultat samostalnog rada kandidata.

Član 227.

(*Utvrđivanje plagijata*)

Postupak utvrđivanja plagijata radova utvrdiće se posebnim pravilnikom.

Član 228.

(*Priznavanje inostranih diploma i stepena*)

Postupak priznavanja inostranih diploma stečenih van BiH, vrši se na način i u proceduri utvrđenoj posebnim zakonom.

POGLAVLJE XVII - JAVNOST RADA UNIVERZITETA

Član 229.

(*Javnost rada Univerziteta*)

(1) Rad Univerziteta i njegovih organa je javan.
(2) O ostvarivanju javnosti rada brinu se: Rektor, prorektori, dekani, Generalni sekretar i predsjednik Upravnog odbora.

Član 230.

(*Obavještenja javnosti*)

(1) O svim značajnijim događanjima na Univerzitetu obavještavaju se sredstva javnog informisanja.
(2) Rektor i druga lica koje on ovlasti, mogu putem radija, televizije, štampe i drugih vidova javnog informisanja, davati zvanična saopštenja za javnost o pitanjima važnim za rad Univerziteta.
(3) Rukovodilac organizacione jedinice i druga lica koja on ovlasti mogu davati zvanična saopštenja za javnost, po pitanjima važnim za rad organizacione jedinice.

Član 231.

(*Web stranica Univerziteta*)

(1) Univerzitet ima web stranicu: www.unbi.ba.
(2) Organizacione jedinice Univerziteta mogu imati vlastite web stranice, koje su poddomene Web stranice Univerziteta.
(3) Na web stranici se objavljuju svi značajni podaci o radu Univerziteta, a posebno: konkursi, studijski programi svih ciklusa studija, značajne posjete i drugi važniji događaji na Univerzitetu,

opšti akti Univerziteta, kao i drugi podaci utvrđeni Statutom i drugim opštim aktima Univerziteta.
(4) Na web stranici se objavljuju obavještenja o javnoj odbrani doktorskih i magistarskih radova.

Član 232.

(*Pristup informacijama*)

U skladu sa propisom o slobodi pristupa informacijama, na Univerzitetu će se određeni podaci i dokumentacija smatrati povjerljivim, što će se bliže regulisati posebnim opštim aktom, kojeg donosi Senat.

POGLAVLJE XVIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 233.

(*Prava studenata imatrikulanata*)

Studenti koji su u statusu imatrikulanta na dan stupanja ovoga Statuta, kao i studenti koji su izgubili status imatrikulanta, mogu okončati svoj studij do 30.9.2028. godine.

Član 234.

(*Stečena naučna i stručna zvanja*)

(1) Lica koja su stekla određena naučna i stručna zvanja zadržavaju pravo njihovog korištenja u skladu sa propisima prema kojima su ih stekli.
(2) Lica koja su stekla naučna i stručna zvanja po predbolonjskom sistemu obrazovanja na Univerzitetu, mogu pismenim zahtjevom tražiti od Univerziteta da im izda dokument (potvrdu ili diplomu) o ekvivalenciji ranije stečenog akademskog naziva sa novim akademskim nazivom, u skladu sa Pravilnikom o ekvivalenciji ranije stečenih zvanja.
(3) Akademskom osoblju u radnom odnosu koje ima izbor u zvanje na predmet(e), na lični zahtjev, Senat će na prijedlog NNV-a dodijeliti izbor u zvanje na oblast kojoj pripada(ju) predmet(i), u periodu trajanja već postojećeg izbora.

Član 235.

(*Obaveza usklađivanja*)

Univerzitet će uskladiti svoju unutrašnju organizaciju, rad, podzakonske i opšte akte sa ovim Statutom.

Član 236.

(*Mandat*)

Mandati organa Univerziteta izabranih prije stupanja na snagu ovog Statuta traju do isteka mandata na koji su birani.

Član 237.

(*Postupak izmjena i dopuna Statuta*)

Izmjene i dopune Statuta se vrše po postupku njegovog donošenja.

Član 238.

(*Autentično tumačenje*)

Tumačenje odredaba ovog Statuta daje Senat Univerziteta.

Član 239.

(*Prestanak važenja Statuta*)

Stupanjem na snagu ovog Statuta prestaje da važi Statut Univerziteta u Bihaću broj 01-1914/09 od 27.10.2009. i broj 06-7883/16 od 8.12.2016.

Član 240.

(*Stupanje na snagu Statuta*)

Ovaj Statut stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Univerziteta.

Broj: 06-1344/2025
Bihać, 6. mart 2025.

Predsjednik Senata

_____

Prof.dr. Atif Hodžić

ANNEX 11A

UNBI: Decision on the appointment of the Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
e-mail kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAĆ
phone/fax 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
e-mail kabinetrektora@unbi.ba

R E K T O R

Broj: 02-5840/2024
Bihać, 02.12.2024. godine

Na osnovu člana 77. Statuta Univerziteta u Bihaću i člana 84. Zakona o Visokom obrazovanju Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik USK", broj: 26/24), rektor Univerziteta u Bihaću, prof. dr. Atif Hodžić, donio je sljedeće

R J E Š E NJ E
o imenovanju Komisije za izradu Pravilnika o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratkih studijskih programa i drugih oblika neformalnog obrazovanja

I

Imenuje se Komisija za izradu Pravilnika o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratkih studijskih programa i drugih oblika neformalnog obrazovanja u sljedećem sastavu:

1. Prof. dr. Halid Makić, predsjednik
2. Prof. dr. Aladin Crnkić, član
3. Doc. dr. Ermin Bajramović, član
4. Prof. dr. Šejla Bjelopoljak, član
5. Prof. dr. Belma Bajrić, član

(Dalje: Komisija)

II

Zadatak Komisije je da izradi Pravilnik o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratkih studijskih programa i drugih oblika neformalnog obrazovanja u roku od 60 dana.

III

Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Rektor
Prof. dr. Atif Hodžić

Dostavljeno:
- Komisiji x5
- a/a

ANNEX 11B

UNBI: Decision on the appointment of the Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihać
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAC
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihac
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

R E C T O R

Number: 02 – 5840/2024
Bihac, 02.12.2024.

Based on Article 77 of the Statute of the University of Bihac and Article 84 of the Law on Higher Education of the Una-Sana Canton ("Official Gazette of USK", number: 26/24), the rector of the University of Bihac, prof. Ph.D. Atif Hodzic, made the following

D E C I S I O N

on the appointment of the Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education

I

A Commission for drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, with the following members:

1. Prof. Dr. Halid Makić, president
2. Prof. Dr. Aladin Crnkić, member
3. Doc. Dr. Ermin Bajramović, member
4. Doc. Dr. Šejla Bjelopoljak, member
5. Doc. Dr. Belma Bajrić, member

(Further: Commission)

II

The Commission's task is to prepare drafting Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education it within 60 days.

III

The Decision enters into force on the day of its adoption.

Rector
Prof. dr. Atif Hodžić

Delivered to:
- Commission X5
- a/a

ANNEX 12A

UNBI: Decision of the Senate on adoption the Draft of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email:kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAĆ
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T

Broj: 06 - 1212/2025
Bihać, 27. 02. 2025.

Na osnovu člana 61. Statuta Univerziteta u Bihaću, razmatrajući tekst Pravilnika o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja, na CIII (stotrećoj) redovnoj sjednici Senata Univerziteta u Bihaću održanoj dana 27. 02. 2025. godine, donesena je sljedeća

O D L U K A
o usvajanju Nacrta Pravilnika o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja

I

Usvaja se u formi Nacrta Pravilnik o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja čiji su ciljevi omogućiti polaznicima stjecanje novih znanja i vještina usklađenih sa njihovim ličnim potrebama i potrebama tržišta rada; stvaranje kulture cjeloživotnog učenja kod studenata, bivših studenata, zaposlenika i šire zajednice i uspostava veze i saradnje između obrazovanja i privrede.

II

Zadužuju se fakulteti Univerziteta u Bihaću da Nacrt Pravilnika iz tačke I ove Odluke razmatraju na svojim nastavno-naučnim vijećima i eventualne primjedbe i sugestije na Nacrt Pravilnika dostave u pisanoj formi najkasnije do 15. marta tekuće godine Komisiji putem Rektorata.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Senata
Prof. dr. Atif Hodžić

Dostavljeno:
- Fakultetima 7X
- Komisiji (elektronskim putem)
- a/a

ANNEX 12B

UNBI: Decision of the Senate on adoption the Draft of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihać
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAC
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihac
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T E

Number: 06 – 1212/2025
Bihac, 27.02.2025.

On the basis of Article 61 of the Statute of the University of Bihac, considering the text of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, at the CIII (third) regular session of the Senate of the University of Bihac held on 27.02.2025, was made the following

D E C I S I O N

on adoption the Draft
of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and
non-cyclical education, short study programs and
other forms of informal education

I

The Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education are adopted **in the form of a Draft are adopted**, whose goals are to enable participants to acquire new knowledge and skills aligned with their personal needs and the needs of the labor market; creating a culture of lifelong learning among students, former students, employees and the wider community and establishing a connection and cooperation between education and the economy.

II

The faculties of the University of Bihac are obliged to consider the Draft of the Regulations from point I of this Decision at their Teaching-scientific council and to submit any comments and suggestions on the Draft of the Regulations in writing to the Commission via the Rector's office no later than March 15 of the current year.

III

The Decision enters into force on the day of its adoption.

President of the Senate
Prof. dr. Atif Hodžić

Delivered to:
- Faculties 75
- To the Commission (electronically)
- a/a

ANNEX 13A

UNBI: Decision of the Senate on adoption of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email:kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAĆ
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II
77000 Bihać
email: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T

Broj: 06 - 1782/2025
Bihać, 26. 03. 2025.

Na osnovu člana 79. stav (1) tačka a) i c) a u vezi člana 4. Zakona o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona („Sl. glasnik USK", broj: 26/24), 61. Statuta Univerziteta u Bihaću, razmatrajući tekst Pravilnika o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja, na CIV (stočetvrtoj) redovnoj sjednici Senata Univerziteta u Bihaću održanoj dana 26. 03. 2025. godine, donesena je sljedeća

O D L U K A
o usvajanju Pravilnika o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja

I

Usvaja se Pravilnik o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja čiji su ciljevi omogućiti polaznicima stjecanje novih znanja i vještina usklađenih sa njihovim ličnim potrebama i potrebama tržišta rada; stvaranje kulture cjeloživotnog učenja kod studenata, bivših studenata, zaposlenika i šire zajednice i uspostava veze i saradnje između obrazovanja i privrede.

II

Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na web stranici Univerziteta u Bihaću.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Predsjednik Senata
Prof. dr. Atif Hodžić

Dostavljeno:
- Fakultetima 7X
- a/a

ANNEX 13B

UNBI: Decision of the Senate on adoption of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version)

UNIVERZITET U BIHAĆU
telefon/faks: 387 (0) 37 222-022
adresa: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihać
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

UNIVERSITY OF BIHAC
phone/fax: 387 (0) 37 222-022
address: Pape Ivana Pavla II 2/II,
77000 Bihac
e-mail: kabinetrektora@unbi.ba

S E N A T E

Number: 06 – 1782/2025
Bihac, 26.03.2025.

Based on Article 79, paragraph (1) points a) and c) and in connection with Article 4 of the Law on Higher Education in the Una-Sana Canton ("Official Gazette of USK", number: 26/24), 61 of the Statute of the University of Bihac, considering the text of the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education, at the CIV (one hundred and fourth) regular session of the Senate of the University of Bihac held on 26.03.2025, was made the following

D E C I S I O N

on the adoption of the Regulations on the implementation of the programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education

I

It is adopted: the Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs, and other forms of informal education, aimed at enabling participants to acquire new knowledge and skills aligned with their personal needs and the needs of the labor market; fostering a culture of lifelong learning among students, former students, employees, and the wider community; and establishing a connection and cooperation between education and the economy.

II

The Regulations enters into force on the date of adoption and will be published on the website of the University of Bihac.

III

The Decision enters into force on the day of its adoption.

President of the Senate
Prof. dr. Atif Hodžić

Delivered to:
- Faculties 7X
- a/a

ANNEX 14A

UNBI: Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (Bosnian version)

Na temelju odredbe čl. 79. st. 1. tačka a) i c), a u vezi sa čl. 3. , čl. 4. st. 1. tačkama c), d) i f), čl. 5. st. 1. tačka i), čl. 8. st. 1. tačka c), čl. 30. st. 3., čl. 32., čl. 34. st. 1. tačka h), čl. 51. st. 2., 3. i 5. Zakona o visokom obrazovanju na području Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: USK) (Službeni glasnik USK, broj: 26/24.), kao i čl. 22. st. 1. tačka a) Zakona o Univerzitetu u Bihaću – prečišćeni tekst – (Službeni glasnik USK, broj: 24/17.) i čl. 61. st. 1. tačka a) i d) Statuta Univerziteta u Bihaću, broj: 01-1914/09 od 27.10.2009. godine, Senat Univerziteta u Bihaću na svojoj 104 sjednici dana 26.03.2025. donio je

Pravilnik o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja

OPĆE ODREDBE

Član 1.

1) Pravilnikom o provođenju programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja Univerziteta u Bihaću (u daljem tekstu: Pravilnik) regulira se:

a) Vrste i karakteristike programa obrazovanja,
b) Isprave koje se stiču nakon provođenja programa obrazovanja,
c) Tijela koja provode programe obrazovanja,
d) Postupak donošenja i revizije programa,
e) Sadržaj nastavnih planova i programa,
f) Posebne vrste programa *(short cycle i micro-credentials),*
g) Posebne vrste neformalnog obrazovanja,
h) Osiguranje kvaliteta programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja.

2) Ciljevi izvođenja programa cjeloživotnog i necikličnog obrazovanja, kratkih studijskih programa i drugih oblika neformalnog obrazovanja su:

a) Omogućiti polaznicima stjecanje novih znanja i vještina usklađenih sa njihovim ličnim potrebama i potrebama tržišta rada,
b) Stvaranje kulture cjeloživotnog učenja kod studenata, bivših studenata, zaposlenika i šire zajednice,
c) Uspostava veze i saradnje između obrazovanja i privrede.

Član 2.

Pojmovi koji se koriste u Pravilniku:

Cjeloživotno učenje je sveukupna aktivnost učenja tokom života, a s ciljem unapređenja kompetencija (odnosno znanja, vještina i stavova) unutar osobne i građanske, te društvene perspektive i/ili perspektive zaposlenja; obuhvata učenje u svim životnim razdobljima (od rane mladosti do starosti) u svim oblicima u kojima se ostvaruju (formalno, neformalno obrazovanje i informalno učenje), pri čemu se učenje shvata kao kontinuirani proces u kojem su rezultati i motiviranost pojedinca u određenom životnom razdoblju uvjetovani znanjem, navikama i iskustvima učenja stečenim u ranijoj životnoj dobi. Četiri su osnovna, međusobno povezana cilja koja se vezuju uz cjeloživotno učenje: lično zadovoljstvo i razvoj pojedinca, aktivno građanstvo, društvena uključenost i zapošljivost.

Formalno obrazovanje je učenje usmjereno od strane nastavnika ili instruktora koje se stiče u obrazovnim ustanovama, a prema nastavnim planovima i programima odobrenim od nadležnih obrazovnih vlasti i vodi do sticanja kvalifikacije.

Prethodno učenje *(engl. prior learning)* obuhvata kompetencije ili dijelove kompetencija stečene kroz prethodno obrazovanje ili iskustvo, a može biti ishod bilo koje forme učenja.

Informalno učenje je proces samostalnog sticanja kompetencija ili dijela kompetencija u životnom, radnom i socijalnom okruženju.

Neformalno obrazovanje je proces usmjeren ka sticanju, usavršavanju, specijalizaciji i dopunjavanju kompetencija ili dijela kompetencija prema posebnim programima koje izvode organizatori obrazovanja odraslih, a odvija se neovisno od službenog (formalnog) sistema obrazovanja i ne vodi sticanju službenih potvrda (diploma i kvalifikacija).

Program cjeloživotnog učenja odnosi se na inicijative i aktivnosti koje omogućuju ljudima svih dobnih skupina da kontinuirano razvijaju svoje vještine, znanja i sposobnosti tokom života. Ima nastavni plan i program usvojen od odgovarajućeg tijela, sadrži skup predmeta, ciljeve i ishode te ECTS bodove.

Obrazovanje odraslih je dio obrazovnog sistema koji je ravnopravan s ostalim dijelovima obrazovnog sistema, a ima za cilj zadovoljavanje obrazovnih potreba odraslih.

Kratki ciklus ***(Short cycle)*** u kontekstu obrazovanja i cjeloživotnog učenja odnosi se na obrazovni program koji traje kraće od tradicionalnih akademskih programa, ali i dalje pruža važna znanja i vještine koje omogućuju osposobljavanje za specifične poslove ili profesije. Ovaj ciklus obično ima trajanje od nekoliko mjeseci do dvije godine i može biti usmjeren na razvoj specifičnih kompetencija potrebnih na tržištu rada.

Necikličko obrazovanje odnosi se na obrazovne aktivnosti koje nisu organizirane u tradicionalnim obrazovnim ciklusima, kao što su akademski semestri, godine ili stupnjevi obrazovnih programa. Ovo obrazovanje može biti fleksibilno, bez formalnih rokova i obveza, te se često koristi u neformalnom i informalnom učenju, ali može obuhvatiti i specifične obuke na radnom mjestu ili kroz *online* tečajeve.

Mikrokvalifikacija ***(micro-credentials)*** odnosi se na na ishode učenja koje polaznik stječe specifične vještine, znanja ili kompetencije u kratkom vremenskom periodu. Ove kvalifikacije obično obuhvaćaju manji opseg sadržaja nego tradicionalni obrazovni programi, ali i dalje pružaju priznat dokaz o stručnosti u određenom području.

Certifikat je javna isprava, a predstavlja dokument koji se izdaje nakon završetak cjeloživotnog učenja i službeno je verificiran od strane nadležnog tijela ili organizacije.

Dodatak certifikatu u kontekstu cjeloživotnog učenja odnosi se na dodatnu dokumentaciju koja prati certifikat i pruža detaljnije informacije o postignućima, vještinama i kvalifikacijama koje je osoba stekla kroz program cjeloživotnog učenja. Takav dodatak može biti posebno koristan kako bi se olakšalo razumijevanje i priznavanje kvalifikacija, posebno u međunarodnim okvirima (vrsta programa, trajanje programa, ECTS bodovi, struktura programa , ishodi učenja i drugo).

Ishodi učenja predstavljaju iskaze očekivanih kompetencija ili dijelova kompetencija koje bi polaznik trebalo da pokaže/demonstrira nakon završenog procesa učenja.

VRSTE I KARAKTERISTIKE PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Član 3.

Vrste i karakteristike programa cjeloživotnog učenja su:

a) Programi cjeloživotnog učenja koji ima nastavni plan i program usvojen od strane nadležnog tijela, a koji sadrži skupinu predmeta, ciljeve i ishode učenja, te ECTS bodove;

b) Programi obrazovanja odraslih;

c) Aktivnosti cjeloživotnog učenja koji nemaju navedene karakteristike sa ostalim oblicima cjeloživotnog učenja (radionice, tribine, edukacije, seminari, okrugli stolovi i slično) i

d) Vrste cjeloživotnog učenja na Univerzitetu u Bihaću prema polaznicima:

- programi cjeloživotnog učenja za studente
- polaznici cjeloživotnog učenja za uposlene
- programi cjeloživotnog učenja za eksterne korisnike.

Član 4.

Programi cjeloživotnog učenja koji imaju nastavni plan i program usvojen od strane nadležnog tijela, a koji sadrži skupinu predmeta, ciljeve i ishode učenja, te ECTS bodove su:

a) Kratki studijski programi (*short cycle*),
b) Programi prekvalifikacije,
c) Mikrokvalifikacija (*micro-credentials*), i
d) Neciklično obrazovanje.

OBRAZOVANJE ODRASLIH

Član 5.

Poseban oblik cjeloživotnog obrazovanja čini obrazovane odraslih. Obrazovanje odraslih odnosi se na proces učenja i sticanja znanja, vještina i kompetencija od strane odraslih osoba. To je ključna komponenta cjeloživotnog učenja, koje omogućava ljudima da unaprijede svoje profesionalne, socijalne i osobne sposobnosti kroz različite obrazovne aktivnosti. Obrazovanje odraslih je vrlo fleksibilno i može se prilagoditi potrebama odraslih učenika koji, zbog svojih drugih obaveza, ne mogu pohađati tradicionalne školske ili univerzitetske programe.

Obrazovanje odraslih je propisano Zakonom o obrazovanju odraslih, kao i ostalim podzakonskim aktima kantonalnog Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: USK) kao što su: Standardi i normativi, te postupak utvrđivanja ispunjenosti uslova za osnivanje organizatora obrazovanja odraslih, Pravilnik o postupku utvrđivanja uslova za upis u Registar, sadržaj i način vođenja Registra, Pravilnik o sadržaju, oblicima te načinu vođenja i čuvanja andragoške dokumentacije i evidencije i izdavanju javnih isprava, Pravilnik o vođenju baze podataka o obrazovanju odraslih, Pravilnik o procesu i načinu provjere ispunjenosti uslova za rad i realizaciju novih programa obrazovanja. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencija o održanoj nastavi obrazovanja odraslih, Pravilnik o uslovima i načinu obuke u cilju odgovora na hitne potrebe tržišta rada, Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra poslodavaca kod koji se obavlja praktični rad, Pravilnik o nazivu, formi i sadržaju javnih isprava koje se stiču u sistemu obrazovanja odraslih, Pravilnik o načinu organizovanja i provođenja ispita, forma i sadržaj javnih isprava za certificiranje prethodno stečenih znanja.

KRATKI STUDIJSKI PROGRAMI (*Short cycle*)

Član 6.

Radi stručnog osposobljavanja studenata i lica sa stečenim srednjim obrazovanjem za uključivanje u radni proces, izvode se kratki programi studija koji imaju jasno definisanu strukturu, svrhu, ishode učenja i za koje se izdaje certifikat o završenom kratkom programu studija sa opisom posla za koji se osposobljava polaznik i stečenim kompetencijama.

Cilj uvođenja kratkih studijskih programa u obrazovni sistem na USK-a jeste da se u kratkom vremenskom periodu omogući efektno i efikasno obrazovanje i obuka stručnjaka za konkretan posao na osnovu iskazane potrebe poslodavca.

Kratki studijski programi koji po vrsti, nivou i obimu znanja i vještina za koje obučavaju polaznike odgovaraju visokom obrazovanju, jesu kratki programi studija.

Član 7.

Kratki studijski programi čini osmišljeni skup predmeta i prakse/obuke koji za cilj imaju da obezbjede sticanje užih i funkcionalno povezanih znanja i vještina, radi osposobljavanja polaznika za obavljanje konkretnog posla koji po vrsti i nivou kompetencija i složenosti odgovara visokom obrazovanju.

Kratki studijski programi za konkretno radno mjesto/zanimanje može riješiti akutne probleme u USK-a i okruženju u pogledu nedostatka obrazovanih radnika za pojedina radna mjesta i takođe može omogućiti stvaranje novih radnih mjesta za obrazovane osobe.

Kratki studijski program treba da pruži mnogo bolju i efikasniju obuku i pripremu za konkretne poslove na konkretnim radnim mjestima/zanimanjima.

Član 8.

Kratki studijski program je po pravilu usklađen sa zahtjevima tržišta.

Visokoškolska ustanova može donijeti i izvoditi kratke studijske programe samo ako ima podršku poslodavaca što se dokumentuje ugovorom o iskazanoj potrebi, izjavom poslodavaca o pozitivnom vrednovanju prijedloga kurikuluma i/ili izjavom o spremnosti bar jednog poslodavca da će svoje zaposlene upisati na kratke studijske programe ili će, poslije dodatnog testiranja i izbora, angažovati lica koja su stekla certifikat o završenom kratkom studijskom programu.

Član 9.

Kratki studijski program može da donese i realizuje akreditovana visokoškolska ustanova iz naučne, umetničke ili stručne oblasti u kojoj ima akreditovan najmanje jedan studijski program.

Kratki studijski program ne podliježe procesu akreditacije koji je propisan za studijske programe.

Član 10.

Kratki studijski program se organizuje u obimu nastavnog procesa od 300 do 600 časova aktivne nastave (30-60 ECTS), može trajati od tri do 18 mjeseci i obezbjeđuje sticanje odgovarajućeg certifikata.

Za organizaciju kratkog studijskog programa važe opšta pravila usvojena za visoko obrazovanje i to: opterećenje polaznika tokom radne nedelje od maksimalno 40 časova od čega je 20-30 časova konsultativne nastave.

Aktivna nastava obuhvata teorijska predavanja i praktične vježbe u obimu od 20-30 časova nedeljno (odnosno integrisana predavanja i vježbe) i dodatnu praksu/obuku na radnom mjestu u obimu od 10-30% od časova aktivne nastave.

Nastavni proces primjenjen za realizaciju kratkog programa mora biti usaglašen sa opštim principima rada visokoškolske ustanove.

Nastava na krakim studijskim programima može biti organizovana na tri načina i to: klasično u prostorijama visokoškolske ustanove u kojima ona izvodi akreditovane studijske programe, kao nastava na daljinu i kombinovanjem ova dva načina.

Nastava na krakom programu odvija se nezavisno od nastave na akademskim ili strukovnim studijama.

Član 11.

Pri upisu na studijski program osnovnih akademskih, odnosno osnovnih strukovnih studija može se vršiti priznavanje ECTS bodova stečenih u okviru kratkog studijskog programa.

Na zahtjev lica koje je završilo kratki studijski program i koje se upisalo u prvu godinu studijskog programa osnovnih akademskih, odnosno osnovnih strukovnih studija, visokoškolska ustanova može priznati predmete/dijelove predmeta koje je student položio u okviru kratkih studijskih programa, zavisno od stepena preklapanja sa predmetima upisanog studijskog programa. O izvršenom priznavanju visokoškolska ustanova donosi posebnu odluku o priznavanju sa obrazloženjem, u skladu sa aktom kojim na bliži način uređuje pripremu, donošenje i realizaciju kratkih studijskih programa, u kojoj se navode predmeti/dijelovi predmeta koji su položeni u okviru kratkog studijskog programa i odgovarajući broj ECTS koji mogu biti priznati na upisanom studijskom programu.

Član 12.

Kratke studijske programe može organizovati visokoškolska ustanova samostalno ili kao zajednički program koji organizuju dvije ili više visokoškolske ustanove iz zemlje ili iz inostranstva. Visokoškolska ustanova koje organizuju i izvode zajednički kratki studijski program zaključuju ugovor kojim se regulišu svi elementi neophodni za realizaciju kratkog studijskog programa.

Nadležni organi visokoškolske ustanove usvajaju dokument o realizaciji zajedničkog kratkog studijskog programa (u daljem tekstu: Dokument), u kome se definišu svi elementi koji obezbeđuju ispunjenje odgovarajućih standarda za izvođenje zajedničkih kratskih studisjkih programa u okviru visokoškolske ustanove ili na nivou univerziteta. Sastavni dio Dokumenta su i odluke stručnih organa visokoškolske ustanove o usvajanju istog.

Osnovni elementi sadržaja Dokumenta su: podaci o kratkom studijskom programu, odgovarajućih standarda za izvođenje zajedničkog kratkog studijskog programa i specifičnosti.

Specifičnosti obuhvataju:

- Angažovanje kadrovskih, materijalnih i prostornih resursa svake visokoškolske ustanove posebno,
- Obaveze svake visokoškolske ustanove u procesu izvođenja kratkog studijskog programa, i
- Izvori finansiranja i način pokrivanja troškova.

Zajednički kratke studijske programe mogu da organizuju i izvode dvije i više visokoškolske ustanove, koje imaju status pravnog lica i koje moraju imati dozvolu za rad ministarstva nadležnog za poslove visokog obrazovanja. Zajednički kratki studijski programi se ostvaruju u sjedištima visokoškolske ustanove, pri čemu se precizno definišu dijelovi kratskog studijskog programa koji se realizuju u pojedinim sjedištima.

Certifikat o završenom kratkom studijskom programu potpisuju ovlaštena lica visokoškolskih ustanova, koje učestvuju u realizaciji istog u slučaju zajedničkog certifikata, odnosno lica koja su ovlaštena da potpisuju dvostruki certifikat o završenom kratkom studijskom programu.

Član 13.

Polazniku koji je položio sve ispite ili je prošao verifikaciju stečenog znanja i vještina, tj. koji je uspješno stekao predviđene ishode učenja, visokoškolska ustanova izdaje certifikat o završenom kratkom studisjkom programu. Ova isprava predstavlja potvrdu da je polaznik obučen i osposobljen da obavlja konkretan posao.

Obrazac certifikata je jedinstven i propisuje ga ministar nadležan za poslove visokog obrazovanja.

U Dodatku certifikata navode se:

a) spisak predmeta, koje je student položio, sa pripadajućim ECTS i dobijenom ocjenom;
b) znanja i vještine, kao ishodi učenja, koje je stekao student, a koji su relevantni za posao za koji se izdaje sertifikat;
c) opis posla za koji je nosilac certifikata osposobljen.

Visokoškolska ustanova je dužna da vodi evidenciju o realizovanim kratkim studijskim programima i izdatim certifikatima u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje i svojim opštim aktima.

Evidencija se vodi u štampanoj formi, a može se voditi i elektronski.

Član 14.

Ovlaštena viskoškolska ustanova koja organizuje kratski studijski program u obavezi je da u svrhu evidentiranja kratkog studijskog programa dostavi Kantonalnom ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta USK slijedeća dokumenta:

- dokumentaciju o kratkom studijskom programu,
- uvjerenje o akreditaciji visokoškolske ustanove, i
- uvjerenje o odobrenom studijskom programu iz naučno-obrazovne ili umjetničke oblasti kojoj pripada kratki studijski program.

Dokumentacija o kratkom studijskom programu sadrži:
- naziv kratkog studijskog programa;
- cilj i ishod kratkog studijskog programa;
- opis posla za koji se pripremaju polaznici;
- informaciju o pravu upisa i neophodnim kompetencijama polaznika;
- odluku visokoškolske ustanove o donošenju kratkog studijskog programa;
- ugovor sa bar jednim poslodavcem koji je spreman da angažuje polaznike koji završe kratki studijski program (s tim što poslodavac ima pravo izbora lica koje zapošljava), ili sa poslodavcem koji je spreman da svoje zaposlene pošalje na dodatnu obuku kroz kratki program ili dokaz da je odobreno finanisranje kratkih programa iz Fondova;
- kurikulum sa podacima o predmetima, rasporedu predmeta i njihovoj uslovljenosti;
- broj ECTS koji obezbeđuje kratki studijski program (i svaki predmet), odnosno na drugi način jasno izražen obim nastavnog procesa;
- za svaki predmet jasno definisani: cilj, ishodi učenja i obuke, programski sadržaj, način i metode izvođenja nastave, način provere stečenog znanja i polaganja završnog ispita, nastavna literatura i obim izražen brojem ECTS, odnosno na drugi jasan način;
- spisak nastavnog osoblja sa osnovnim profesionalnim podacima i podatkom o načinu angažovanja;
- ugovor sa nastavnom bazom za realizaciju dijela praktične nastave, prakse/obuke.

Prilažu se ovjerene fotokopije dokumenata iz st. 1. i 2. ovog člana.

Organ visokoškolske ustanove garantuje za:
1) tačnost podataka u dokumentaciji za evidentiranje kratkog studijskog programa;
2) ispunjavanje obaveze dostavljanja informacije o broju izdatih certifikata na kraju svake školske godine.

Član 15.

Visokoškolska ustanova može početi sa upisivanjem polaznika i izvođenjem kratkog studijskog programa nakon evidentiranja od strane Ministartstva nauke, kulture i sporta USK.

Ministarstvo nauke, kulture i sporta USK evidentira kratki studijski program u roku od 30 dana od dana dostavljanja uredne dokumentacije iz člana 11. ovog Pravilnika.

Član 16.

Visokoškolska ustanova svojim aktima definiše način i postupak donošenja kratkog studijskog programa, broj polaznika, dinamiku realizacije, poštovanje odgovarajućih radnih standarda (organizacija rada i metodički aspekti studija), kontrolu kvaliteta, kontinuirano unapređivanje kvaliteta studija, vođenje evidencije o realizaciji kratkog studijskog programa.

Visokoškolska ustanova može svojim aktima da odredi postupanje u vezi sa priznavanjem predmeta/dijelova predmeta imaocima certifikata o završenom kratkom studijskom programu koji se upišu na odobreni studijski program studija.

Jednom donijet kratki studijski program može biti realizovan za potrebe i drugih poslodavaca po dinamici koja ne ugrožava kvalitet nastavnog procesa i ne ometa redovno izvođenje akreditovanih studijskih programa.

Broj polaznika koji su upisani na kratki studijski program treba po mogućnosti uskladiti sa potrebama koje su iskazane u ugovoru sa poslodavcem/poslodavcima, odnosno određen je u skladu sa postojećim kadrovskim, prostornim i organizacionim mogućnostima visokoškolske ustanove koje obezbeđuju potreban kvalitet nastavnog procesa i ne ometaju redovno izvođenje drugih akreditovanih studijskih programa ili onoliko kandidata koliko je odobreno finasiranjem iz Fondova.

Član 17.

Dokumentacija koju visokoškolska ustanova priprema prilikom pripreme i donošenja kratkog studijskog programa mora da sadrži:

A. Odluku odgovarajućeg organa visokoškolske ustanove o započinjanju procedure pripreme kratkog studijskog programa;

B. Ugovor sa bar jednim poslodavcem koji je spreman da zaposli polaznike koji završe kratki studijski program (s tim, što on ima pravo izbora lica koje angažuje) ili sa poslodavcem koji je spreman da svoje zaposlene pošalje na dodatnu obuku kroz kratki studijski program;

C. Obrazloženja;

Obrazloženja se odnose na sledeće:

1. Cilj i ishod kratkog studijskog programa;
2. Opis posla za koji se pripremaju polaznici;
3. Informaciju o pravu upisa i neophodnim kompetencijama polaznika;
4. Oglašavanje, način rangiranja i upisa polaznika;
5. Kurikulum;
6. Broj ECTS koji obezbjeđuje kratki studijski program, odnosno na drugi način jasno izražen obim nastavnog procesa;
7. Za svaki predmet jasno definisani: njegov cilj, ishodi učenja i obuke, programski sadržaj, način i metode izvođenja nastave, način provere stečenog znanja i polaganja ispita, nastavna literatura i obim izražen brojem ESPB, odnosno na drugi jasan način;
8. Spisak nastavnog osoblja sa osnovnim profesionalnim podacima;
9. Obaveze kandidata;
10. Veličinu nastavne grupe;
11. Plan realizacije nastave;
12. Procedure za upravljanje kvalitetom kratkog programa;
13. Podatke o visini školarine, tj. materijalne protuvrijednosti koja mora da bude uplaćena za pravo upisa i realizacije nastave kratkog programa, a koju izmiruje prilikom upisa i
14. Kratki program treba da uključi i stručnu praksu u nekoj firmi na poslu za koga se student kratkog programa obrazuje. Stručna praksa i obuka na radnom mjestu treba da traje od 10% do 30% u odnosu na vrijeme trajanja kratkog programa; može biti izražena i u ECTS.

Visokoškolska ustanova može svojim aktima detaljnije definisati sadržaj dokumentacije za donošenje kratkog studijskog programa.

Član 18.

Kurikulum kratkog studijskog programa sadrži spisak obaveznih i izbornih predmeta, njihov raspored po semestrima/blokovima, broj časova, obim i međusobnu uslovljenost.

U pripremi kurikuluma visokoškolska ustanova mora voditi računa o ravnomjernom opterećenju polaznika.

Kratki studijski program može imati izborne predmete kada je to potrebno i opravdano za bolju pripremu polaznika.

Predmeti koji čine kratki studijski program manjeg su obima i imaju konkretniji i kombinovani (multidisciplinaran) sadržaj i organizaciju u odnosu na predmete na studijskim programima, akademskog i strukovnog obrazovanja.

Po svom obimu i strukturi, predmeti u okviru kratkih programa predstavljaju jedinstvenu kombinaciju teorijskih i praktičnih znanja i veština (iz različitih naučnih/stručnih/umjetničkih oblasti) i prakse/obuke za njihovu konkretnu primjenu za rješavanje određenog problema/radnog zadatka/operacije u okviru konkretnog posla kome je posvećen kratki studijski program.

Nastava kratkog studijskog programa može biti organizovana kroz blok sistem, odnosno kao koncentrisana nastava samo jednog predmeta sa provjerom stečenih znanja i vještina, neposredno po završetku nastave predmeta.

Uspješnost studenta kontinuirano se prati tokom nastave i izražava poenima. Maksimalan broj poena iznosi 100 po svakom predmetu.

Polaznik stiče poene na predmetu kroz rad u nastavi i ispunjavanju predispitnih obaveza i polaganje ispita. Maksimalan broj poena koje polaznik može da stekne kroz predispitne obaveze tokom aktivne nastave i prakse iznosi 70.

Provjera znanja i stečenih vještina, kao i obučenost polaznika po završetku nastave iz jednog predmeta vrši se kroz ispit koji može biti organizovan na način koji najbolje omogućava sagledavanje ishoda učenja i obuke.

Način provjere ishoda učenja i obuke, sastavni je dio podataka koje visokoškolska ustanova navodi u dokumentaciji koja prati svaki predmet

Član 19.

U realizaciji nastave na kratkom studijskom programu mogu biti angažovana lica u zvanju: predavač, profesor strukovnih studija, docent, vanredni profesor, redovni profesor, asistent i saradnik u nastavi.

Za potrebe realizacije nastave na kratkom studijskom programu, visokoškolska ustanova može angažovati i predavače van radnog odnosa, nastavnike stranih jezika, nastavnike vještina, kao i saradnike van radnog odnosa.

Za potrebe realizacije dijela praktične nastave, ili prakse/obuke koja se realizuje van visokoškolske ustanove, visokoškolska ustanova može izabrati u zvanje saradnik van radnog odnosa (saradnik praktičar) lice zaposleno u ustanovi gdje se dio praktične nastave, ili praksa/obuka realizuje.

Visokoškolska ustanova svojim aktima precizira uslove koje treba da zadovolje stručnjaci iz prakse da bi bili uključeni u realizaciju kratkog studijskog programa kao nastavnici i saradnici van radnog odnosa: npr. visoko obrazovanje prvog stepena, objavljeni stručni ili umjetnički radovi/ostvarenja u

odgovarajućoj oblasti, radno iskustvo na poslovima za koje se studenti obučavaju, sposobnost za pedagoški rad i sl.

Visokoškolska ustanova može ugovorom o angažovanju ili ugovorom o dopunskom radu da angažuje predavače, saradnike i tutore (*online* studija) koji imaju neophodne kompetencije (znanja i vještine) i reference iz oblasti struke za koju se angažuju.

Broj nastavnika koji učestvuju u realizaciji nastave na kratkom studijskom programu odgovara potrebama programa i zavisi od broja predmeta i broja časova teorijske i praktične nastave. Angažovanje po nastavniku na kratkom studijskom programu ne može biti veće od prosječno 12 časova nedjeljno.

Samo nastavnici koji su stalno zaposleni u visokoškolskoj ustanovi mogu biti odgovorni nastavnici za određeni predmet iz kurikuluma kratkog studijskog programa.

Broj saradnika koji učestvuju u realizaciji nastave na kratkom studijskom programu odgovara potrebama studijskog programa i zavisi od broja predmeta i broja časova praktične nastave. Angažovanje po saradniku na kratkom studijskom programu ne može biti veće od prosječno 16 časova nedjeljno.

Član 20.

Visokoškolska ustanova svojim aktima određuje uslove, način i postupak imenovanja nastavnih baza u kojima su ostvareni uslovi za odvijanje dijela praktične nastave ili praksa/obuka za potrebe realizacije kratkog studijskog programa.

Međusobna prava i obaveze visokoškolske ustanove i nastavne baze mogu biti regulisani i ugovorom na osnovu koga se priprema i donosi kratki studijski program.

Član 21.

Prava i obaveze polaznika regulisane su pojedinačnim ugovorom zaključenim između visokoškolske ustanove, polaznika i poslodavca koji je svoje zaposlene upisao na kratki studijski program.

Polaznik ima pravo na:

1. kvalitetno obrazovanje i objektivnu ocenu znanja;
2. blagovremene i tačne informacije o svim pitanjima koja se odnose na kratki studijski program;
3. samoorganizovanje i pravo da izrazi svoje stavove;
4. jednake uslove studiranja koji važe za sve polaznike;
5. različitost i slobodu od diskriminacije.

Polaznik je dužan da:

1. potpiše ugovor o pohađanju kratkog studijskog programa;
2. poštuje opšte akte visokoškolske ustanove;
3. poštuje prava zaposlenih i drugih polaznika i studenata u visokoškolskoj ustanovi;
4. učestvuje u donošenju odluka u skladu sa zakonom.

Polaznik ima pravo na žalbu u skladu sa statutom ako visokoškolska ustanova prekrši neku od obaveza iz stava 2. tački 1-3. ovog člana.

Član 22.

Kriterijumi za utvrđivanje školarine određuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Visokoškolska ustanova je dužna da pre objavljivanja konkursa za upis novih polaznika utvrdi iznos školarine za kratki studisjki program.

Školarina obuhvata obrazovne usluge za cijeli kratki studijski program.

Školarina obuhvata naknadu za redovne usluge koje visokoškolska ustanova pruža polaznicima kratkog studijskog programa.

Redovne usluge iz stava 4. ovog člana utvrđuju se odlukom Univerziteta u Bihaću ili druge samostalne visokoškolske ustanove.

Kriterijumi za utvrđivanje i odluka o visini školarine treba da budu dostupni javnosti na zvaničnoj stranici visokoškolske ustanove.

Školarinu za kratki studijski program, po pravilu, snose sami polaznici ili poslodavci koji su svoje zaposlene upisali na kratki studijski program.

Član 23.

Visokoškolska ustanova svojim opštim aktima obezbjeđuje provođenje sistema kvaliteta u okvir.

PROGRAMI PREKVALIFIKACIJE KROZ CJELOŽIVOTNO UČENJE

Član 24.

Programi prekvalifikacije kroz neciklično obrazovanje fokusiraju se na omogućavanje osobama da steknu nove vještine i kompetencije koje im omogućavaju promjenu karijere ili prilagodbu novim zahtjevima tržišta rada, bez potrebe za ulaskom u tradicionalne obrazovne cikluse. Neciklično obrazovanje obuhvaća različite oblike učenja koji nisu povezani s formalnim obrazovnim sistemom, te pruža mogućnost brzo i fleksibilno sticanje vještina relevantnih za trenutne ili buduće radne uloge.

Član 25.

Programi prekvalifikacije kroz neciklično obrazovanje ključni su za prilagodbu radne snage dinamičnim promjenama na tržištu rada. Pružaju priliku za sticanje novih, specifičnih vještina u relativno kratkom vremenskom razdoblju, čime omogućuju ljudima da se prilagode novim industrijama, promijene karijeru ili napreduju u svom profesionalnom životu.

Član 26.

Programi prevalifikacije se uređuju isto kao i provođenje kratkih studijskih programa, što je opisano u članovima 8-20., s tim, da je za pokretanje dovoljna Odluka Senata Univerziteta u Bihaću i Odluke Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.

MIKROKVALIFIKACIJE I NECIKLIČNO OBRAZOVANJE

Član 27.

Mikrokvalifikacije i **neciklično obrazovanje** su dva koncepta koji se odnose na obrazovanje, ali imaju različite karakteristike i primjene. Iako oba omogućuju sticanje vještina izvan tradicionalnih obrazovnih sistema, postoji nekoliko ključnih razlika između njih.

Član 28.

MIKROKVALIFIKACIJE (*Micro-credentials*):

Mikrokvalifikacije predstavljaju **specifične, kratke obrazovne aktivnosti** koje polaznicima omogućuju stjecanje konkretnog skupa vještina ili znanja u određenom području i vrlo specijalizirani i obično pokrivaju **jednu vještinu ili kompetenciju.** Mikrokvalifikacije dolaze s **potvrdom ili certifikatom**, koji potvrđuje stjecanje tih vještina i često su prepoznate od strane poslodavaca ili obrazovnih institucija.

Član 29.

Mikrokvalifikacije predstavljaju **strukturirane programe** koji sadrže specifične **ciljeve učenja, učinke učenja** i jasno definirane vještine koje polaznik mora steći. Mikrokvalifikacije su usmjerene na **praktične vještine** koje su direktno primjenjive na tržištu rada. Njihov glavni cilj je **poboljšanje zapošljivosti** i pružanje specifičnih, traženih vještina. Mikrokvalifikacije mogu pomoći ljudima da brzo steknu potrebne vještine za **specifične karijere** ili napredovanje u svojoj trenutnoj profesiji. Primjeri mikrokvalidikacija su: *Digitalni marketing, Upravljanje projektima, Analitika podataka, Umjetna inteligencija i slično.*

Član 30.

Broj sati nastave u okviru mikrokvalifikacija može varirati u zavisnosti od konkretne oblasti, institucije koja ih nudi, i specifičnih ciljeva programa. Međutim, tipična mikrokvalifikacija traje između 10 i 100 sati nastave, dok se broj sati može ponekad i prilagoditi prema potrebama studenata i specifičnostima kurseva.

NECIKLIČNO OBRAZOVANJE

Član 31.

Neciklično obrazovanje odnosi se na **obrazovne aktivnosti koje nisu dio formalnih obrazovnih ciklusa** (kao što su akademske godine ili semestri). Neciklično obrazovanje uključuje širi spektar aktivnosti, koje mogu biti **neformalno obrazovanje**, obuke na radnom mjestu, obrazovni tečajevi ili čak *online* tečajevi koji nisu nužno povezani s formalnim sistemom obrazovanja.

Član 32.

Neciklično obrazovanje može biti **više neformalno i fleksibilno** u svojoj strukturi. Nema uvijek jasno definiranih ciljeva ili standarda, jer programi mogu biti prilagođeni potrebama polaznika. Može uključivati različite vrste obrazovnih aktivnosti, kao što su **radionice, seminari, predavanja**, kao i *online* tečajevi ili čak učenje na radnom mjestu.

Član 33.

Neciklično obrazovanje obično nije povezano s formalnim kvalifikacijama ili certifikatima, iako može ponuditi **potvrde o sudjelovanju** ili informalne diplome. Necikličko obrazovanje nije nužno prepoznato od strane formalnih obrazovnih sistema ili poslodavaca, osim ako je specifično akreditirano ili povezano s priznatim institucijama.

TIJELA KOJA PROVODE PROGRAME CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Član 34.

Programe cjeloživotnog učenja mogu provoditi:

a) Organizacione jedinice Univerziteta u Bihaću
b) Centar za cjeloživotno učenje, necikličnog obrazovanja, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja Univerziteta u Bihaću

Programi cjeloživotnog učenja mogu se provoditi zajedno s drugim obrazovnim ustanovama, institucijama i organizacijama, pri čemu se prava i obaveze svih partnera definiraju sporazumom ili ugovorom.

U slučaju izvođenja programa cjeloživotnog učenja zajedno s drugim obrazovnim ustanovama, institucijama i organizacijama, supotpisnici certifikata uz dekana, odnosno rektora, mogu biti i predstavnici partnera, što se definira sporazumom ili ugovorom.

CENTAR ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE, NECIKLIČNO OBRAZOVANJE, KRATKE STUDISJKE PROGRAME I DRUGE OBLIKE NEFORMALNOG OBRAZOVANJA UNBI

Član 35.

Centar za cjeloživotno učenje, necikličnо obrazovanje, kratke studijske programe i druge oblike neformalnog obrazovanja Univerziteta u Bihaću (u daljem tekstu: Centar) osnovan je radi razvoja i promoviranja sistema cjeloživotnog učenja kao i osiguravanja podrške osobama zainteresiranim za učenje i usavršavanje.
Centar nema svojstvo pravne osobe.
Tijela Centra su rukovodioc i stručno vijeće.
Rukovodioc Centra imenuje Senat na prijedlog rektora.
Stručno vijeće Centra čine voditelj Centra i predstavnici organizacionih jedinica Univerziteta u Bihaću, odnosno koordinatori za cjeloživotno učenje svake organizacione jedinice.
Koordinatora za cjeloživotno učenje imenuje Naučno-nastavno vijeće organizacione jedinice.
Prava i obaveze kao i način rada tijela Centra uredit će se njegovim općim aktima.

Član 36.

Poslovi i aktivnosti Centra obuhvaćaju sljedeće:

- Vođenje javno dostupnog Registra programa cjeloživotnog učenja na Univerzitetu u Bihaću
- Sudjelovanje u kreiranju programa cjeloživotnog učenja na nivou Univerziteta u Bihaću, uz razne oblike stručne i organizacijske podrške organizacionim jedinicama
- Izrada obrazaca (za upis, za vođenje evidencije o polaznicima, za evidentiranje položenih ispita i stečenih ishoda učenja, za potvrde/certifikate, za izradu nastavnog plana i programa i dr.)
- Sudjelovanje u pripremi potvrde/certifikata
- Izrada godišnjeg plana rada
- Sistemsko uvođenje modela e-učenja u programe cjeloživotnog učenja
- Ciljano informisanje studenata i alumnija o programima cjeloživotnog učenja na Univerzitetu u Bihaću,
- Organiziranje tribina i okruglih stolovas ciljem osvještavanja potrebe cjeloživotnog učenja, za različite ciljne skupine (studenti, alumni, zaposlenici Univerziteta u Bihaću, javni sektor, poduzetnici)
- Istraživanje potreba programa cjeloživotnog učenja za vanjske korisnike, održivosti Centra u cjelini te održivosti programa cjeloživotnog učenja za vanjske korinike na nivou Univerziteta u Bihaću
- Kreiranje i provođenje postupaka osiguranja kvaliteta programa cjeloživotnog učenja
- Saradnja s drugim tijelima Univerziteta u Bihaću, kao i drugim organizacijama i institucijama iz privatnog i javnog sektora.

Prava, obaveze i način rada Centra UNBI uredit će se općim aktima Centra.

(Provedba Pravilnika)

Član 37.

Upravni odbor, rektor, odnosno resorni prorektor, u okviru svojih nadležnosti, ovlašteni su da daju instrukcije u vezi provođenja ovog Pravilnika.

(Stupanje na snagu)

Član 38.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a isti će se objaviti na web-stranici Univerziteta u Bihaću.

Broj: [redacted]
OC-181-1/25
26.03.2025. g.

UNIVERSITAS STUDIORUM BIHACENSIS
UNIVERZITET U BIHAĆU
УНИВЕРЗИТЕТ У БИХАЋУ
MCMXCVII

PREDSJEDNIK SENATA:

ANNEX 14B

UNBI: Regulations on the implementation of programs for lifelong and non-cyclical education, short study programs and other forms of informal education (English version)

Based on the provisions of Article 79, Paragraph 1, Items a) and c), in connection with Article 3, Article 4, Paragraph 1, Items c), d), and f), Article 5, Paragraph 1, Item i), Article 8, Paragraph 1, Item c), Article 30, Paragraph 3, Article 32, Article 34, Paragraph 1, Item h), Article 51, Paragraphs 2, 3, and 5 of the Law on Higher Education in the area of the Una-Sana Canton (hereinafter: USC) (Official Gazette of USC, No. 26/24), as well as Article 22, Paragraph 1, Item a) of the Law on the University of Bihac – consolidated text – (Official Gazette of USC, No. 24/17), and Article 61, Paragraph 1, Items a) and d) of the Statute of the University of Bihac, No. 01-1914/09 dated 27.10.2009, the Senate of the University of Bihac, at its 104 session held on 26.3.2025, adopted the following:

REGULATIONS
on the implementation of lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of non-formal education

GENERAL PROVISIONS

Article 1

1) Regulations on the implementation of lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of non-formal education at the university of Bihac (hereinafter: the Rulebook) regulate:

a) Types and characteristics of education programs,
b) Certificates obtained upon completion of education programs,
c) Bodies responsible for implementing education programs,
d) Procedure for adoption and revision of programs,
e) Content of curricula and study programs,
f) Special types of programs (short-cycle and micro-credentials),
g) Special types of non-formal education,
h) Quality assurance of lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of non-formal education.

2) The aim of implementing lifelong and non-cyclical education programs, short study programs, and other forms of non-formal education are:

a) To enable participants to acquire new knowledge and skills aligned with their personal needs and the needs of the labor market,
b) To create a culture of lifelong learning among students, alumni, employees, and the broader community,
c) To establish connections and cooperation between education and the economy.

Article 2

Terms used in the Regulations:

Lifelong learning is the overall learning activity throughout life, aimed at improving competencies (i.e., knowledge, skills, and attitudes) within a personal, civic, and/or employment perspective; it encompasses learning at all stages of life (from early childhood to old age) in all forms (formal, non-formal education, and informal learning), where learning is understood as a continuous process in which the results and motivation of an individual at a certain life stage are conditioned by the knowledge, habits, and learning experiences acquired earlier in life. There are four main, interconnected goals associated with lifelong learning: personal satisfaction and development of the individual, active citizenship, social inclusion, and employability.

Formal education is teacher- or instructor-guided learning acquired in educational institutions, following curricula approved by the relevant educational authorities, and leads to the attainment of a qualification.

Prior learning encompasses competencies or parts of competencies acquired through previous education or experience, and it can be the outcome of any form of learning.

Informal learning is the process of independently acquiring competencies or parts of competencies in life, work, and social environments.

Non-formal education is a process aimed at acquiring, improving, specializing, and supplementing competencies or parts of competencies through specific programs conducted by adult education providers. It takes place independently of the formal education system and does not lead to the acquisition of official certificates (diplomas and qualifications).

A lifelong learning program refers to initiatives and activities that enable people of all age groups to continuously develop their skills, knowledge, and abilities throughout life. It has a curriculum approved by the relevant body, including a set of subjects, goals, outcomes, and ECTS credits.

Adult education is a part of the education system that is equal to other parts of the education system, and its goal is to meet the educational needs of adults.

A short cycle in the context of education and lifelong learning refers to an educational program that is shorter than traditional academic programs but still provides important knowledge and skills that enable individuals to be qualified for specific jobs or professions. This cycle typically lasts from several months to two years and can be focused on developing specific competencies required in the labor market.

Non-cyclical education refers to educational activities that are not organized into traditional educational cycles, such as academic semesters, years, or degree levels of educational programs. This type of education can be flexible, without formal deadlines or obligations, and is often used in non-formal and informal learning. However, it can also include specific workplace training or online courses.

Micro-qualification or micro-credentials refers to learning outcomes where a participant acquires specific skills, knowledge, or competencies in a short period of time. These qualifications typically cover a smaller scope of content compared to traditional educational programs but still provide recognized evidence of expertise in a specific area.

A certificate is a public document that is issued upon completion of lifelong learning and is officially verified by the competent body or organization.

The supplement to the certificate in the context of lifelong learning refers to additional documentation that accompanies the certificate and provides more detailed information about the achievements, skills, and qualifications acquired by an individual through the lifelong learning program. Such a supplement can be particularly useful in facilitating the understanding and recognition of qualifications, especially in international contexts (e.g., type of program, program duration, ECTS credits, program structure, learning outcomes, and more).

Learning outcomes represent statements of the expected competencies or parts of competencies that a participant should demonstrate after completing the learning process.

TYPES AND CHARACTERISTICS OF LIFELONG LEARNING PROGRAMS

Article 3

The types and characteristics of lifelong learning programs are:

a) Lifelong learning programs that have a curriculum approved by the competent body, which includes a set of subjects, goals, learning outcomes, and ECTS credits;
b) Adult education programs;
c) Lifelong learning activities that do not have the above-mentioned characteristics, along with other forms of lifelong learning (workshops, forums, training, seminars, round tables, etc.);
d) Types of lifelong learning at the University of Bihac according to participants:

- Lifelong learning programs for students
- Lifelong learning participants for employees
- Lifelong learning programs for external users.

Article 4

Lifelong learning programs that have a curriculum approved by the competent body, which includes a set of subjects, goals, learning outcomes, and ECTS credits are:

a) Short cycle programs
b) Requalification programs
c) Micro-qualification (micro-credentials)
d) Non-cyclical education.

ADULT EDUCATION

Article 5

A special form of lifelong education is adult education. Adult education refers to the process of learning and acquiring knowledge, skills, and competencies by adults. It is a key component of lifelong learning, which enables individuals to enhance their professional, social, and personal abilities through various educational activities. Adult education is highly flexible and can be adapted to the needs of adult learners who, due to other commitments, cannot attend traditional school or university programs.

Adult education is regulated by the Law on adult education, as well as other subsidiary acts of the Ministry of education, science, culture, and sports of the Una-Sana Canton (hereinafter: USK), such as: Standards and norms, the procedure for determining the fulfillment of conditions for establishing adult education providers, the Regulation on the procedure for determining conditions for enrollment in the register, the content and method of maintaining the register, the Regulation on the content, forms, and method of maintaining and storing andragogical documentation and records, and the Issuance of public documents, the regulation on managing the database on adult education, the regulation on the process and method of verifying the fulfillment of conditions for operating and implementing new education programs, the Regulation on the content and method of keeping records of adult education classes, the Regulation on conditions and methods of training to respond to urgent labor market needs, the Regulation on the content and method of maintaining the register of employers where practical work is performed, the Regulation on the title, form, and content of public documents acquired in the adult education system, the Regulation on the organization and implementation of exams, and the form and content of public documents for certifying previously acquired knowledge.

SHORT CYCLE STUDY PROGRAMS

Article 6

Short study programs are conducted for the professional training of students and individuals with a secondary education to integrate into the workforce. These programs have a clearly defined structure, purpose, learning outcomes, and provide a certificate upon completion. The certificate includes a description of the job for which the participant is trained and the competencies acquired.

The goal of introducing short study programs into the educational system in the USK is to enable effective and efficient education and training of professionals for specific jobs within a short period, based on the expressed needs of employers.

Short study programs that, by type, level, and scope of knowledge and skills for which they train participants, correspond to higher education, are short study programs.

Article 7

Short study programs consist of designed set of subjects and practical training aimed at providing narrower and functionally connected knowledge and skills, to prepare participants for performing a specific job, which, by type, level of competence, and complexity, corresponds to higher education.

Short study programs for specific jobs/occupations can address acute problems in the USK and its surroundings regarding the shortage of educated workers for certain positions and can also facilitate the creation of new job opportunities for educated individuals.

Short study programs should provide much better and more efficient training and preparation for specific jobs in particular workplaces/occupations.

Article 8

A short study program is generally aligned with the demands of the labor market.

A higher education institution can only develop and implement short study programs if it has the support of employers, which is documented through a contract regarding the expressed need, an employer's statement of positive evaluation of the proposed curriculum, and/or a statement from at least one employer indicating their willingness to enroll their employees in short study programs or, after additional testing and selection, hire individuals who have obtained a certificate for completing a short study program.

Article 9

A short study program can be developed and implemented by an accredited higher education institution in the scientific, artistic, or professional field in which it has at least one accredited study program.

A short study program is not subject to the accreditation process prescribed for study programs.

Article 10

A short study program is organized within a teaching process of 300 to 600 hours of active teaching (30-60 ECTS), can last from 3 to 18 months, and provides the appropriate certificate.

The general rules adopted for higher education apply to the organization of short study programs, which include: a maximum of 40 hours of student workload per week, with 20-30 hours allocated for consultative teaching.

Active teaching includes theoretical lectures and practical exercises ranging from 20-30 hours per week (or integrated lectures and exercises) and additional practice/training in the workplace, accounting for 10-30 % of the active teaching hours.

The teaching process applied for the implementation of a short program must be aligned with the general principles of the functioning of higher education institutions.

Teaching in short study programs can be organized in three ways: traditionally in the premises of the higher education institution where it conducts accredited study programs, through distance learning, and by combining these two methods.

The teaching in short programs takes place independently of the teaching in academic or professional studies.

Article 11

Upon enrolling in a bachelor's academic or professional study program, the recognition of ECTS credits earned within a short study program can be carried out.

At the request of an individual who has completed a short study program and enrolled in the first year of a bachelor's academic or professional study program, a higher education institution may recognize the courses/parts of courses that the student has passed within the short study programs, depending on the degree of overlap with the courses of the enrolled study program. The higher education institution shall issue a special decision on the recognition with justification, in accordance with the act that governs the preparation, adoption, and implementation of short study programs, specifying the courses/parts of courses passed in the short study program and the corresponding number of ECTS that can be recognized in the enrolled study program.

Article 12

Short study programs can be organized by a higher education institution independently or as a joint program organized by two or more higher education institutions from the country or abroad. The higher education institutions that organize and deliver a joint short study program shall conclude an agreement that regulates all the necessary elements for the implementation of the short study program.

The competent bodies of the higher education institution adopt a document on the implementation of the joint short study program (hereinafter: Document), which defines all the elements that ensure the fulfillment of the relevant standards for conducting joint short study programs within the higher education institution or at the university level. An integral part of the Document are the decisions of the expert bodies of the higher education institution on its adoption.

The basic elements of the content of the Document are information about the short study program, the relevant standards for the implementation of the joint short study program, and specific details.

The specifics include:

- Engagement of human, material, and spatial resources by each higher education institution individually.
- Obligations of each higher education institution in the process of delivering the short study program.
- Sources of financing and the method of covering costs.

Joint short study programs can be organized and delivered by two or more higher education institutions that have legal entity status and must have the authorization to operate from the ministry responsible for higher education affairs. Joint short study programs are implemented at the headquarters of higher education institutions, where the specific parts of the short study program delivered at each location are precisely defined.

The certificate for the completed short study program is signed by authorized representatives of the higher education institutions involved in its implementation. In the case of a joint certificate, it is signed by authorized individuals from each institution, or by individuals authorized to sign a dual certificate for the completed short study program.

Article 13

The participant who has passed all exams or undergone the verification of acquired knowledge and skills, i.e., successfully achieved the intended learning outcomes, will receive a certificate of completion for the short study program from the higher education institution. This certificate serves as confirmation that the participant has been trained and qualified to perform a specific job.

The certificate template is standardized and prescribed by the minister responsible for higher education affairs.

In the Annex to the certificate, the following are specified:

a) A list of the subjects completed by the student, along with the corresponding ECTS and the grades obtained;
b) Knowledge and skills, as learning outcomes, acquired by the student, which are relevant to the job for which the certificate is issued;
c) A description of the job for which the certificate holder is qualified.

The higher education institution is obligated to maintain records of the implemented short study programs and issue certificates in accordance with the law governing higher education and its general acts.

The records are kept in printed form, but they can also be maintained electronically.

Article 14

The authorized higher education institution that organizes a short study program is obligated to submit the following documents to the Cantonal ministry of education, science, culture, and sports of the Una-Sana Canton (USK) for the purpose of recording the short study program:

- Documentation about the short study program;
- Certificate of accreditation for the higher education institution; and
- Certificate of the approved study program in the scientific, educational, or artistic field to which the short study program belongs.

The documentation for the short study program includes:

The documentation for the short study program includes:

- The name of the short study program;
- The goal and outcome of the short study program;
- A job description for which the participants are being prepared;
- Information on the right to enroll and the necessary competencies of participants;
- A decision by the higher education institution to implement the short study program;
- A contract with at least one employer who is willing to hire participants who complete the short study program (with the employer having the right to choose the individuals they employ), or with an employer who is willing to send their employees for additional training through the short program, or proof of approved funding for short programs from Funds;
- A curriculum with details about the subjects, subject schedules, and their prerequisites;
- The number of ECTS credits provided by the short study program (and each subject), or the clear expression of the volume of the educational process in another way;
- For each subject, the following should be clearly defined: goal, learning and training outcomes, program content, teaching methods and approaches, assessment methods, final exam requirements, teaching literature, and the volume expressed in ECTS or another clear manner;

- A list of the teaching staff with basic professional details and information on the method of engagement;
- An agreement with the teaching facility for the realization of part of the practical teaching, practice/training.

Certified copies of the documents referred to in paragraphs 1 and 2 of this article must be attached.

- The accuracy of the data in the documentation for the registration of the short study program;
- The obligation to provide information about the number of certificates issued at the end of each academic year.

Article 15

The higher education institution may begin enrolling students and conducting the short study program after it has been registered by the Ministry of Science, Culture, and Sports of the Una-Sana Canton.

The Ministry of science, culture, and sports of the Una-Sana Canton registers the short study program within 30 days from the date of submission of the complete documentation specified in Article 11 of this Regulation.

Article 16

The higher education institution defines the method and procedure for adopting the short study program, the number of participants, the implementation schedule, compliance with appropriate labor standards (organization of work and methodological aspects of the study), quality control, continuous improvement of study quality, and the maintenance of records on the implementation of the short study program in its internal regulations.

The higher education institution may, through its regulations, determine the procedure for the recognition of subjects/parts of subjects for holders of certificates of completion of a short study program who enroll in an accredited study program.

Once adopted, the short study program can be implemented for the needs of other employers, following a schedule that does not jeopardize the quality of the teaching process or disrupt the regular execution of accredited study programs.

The number of participants enrolled in the short study program should, if possible, be aligned with the needs expressed in the contract with the employer(s), or determined in accordance with the existing staffing, spatial, and organizational capacities of the higher education institution, ensuring the required quality of the teaching process and not disrupting the regular execution of other accredited study programs or the number of candidates approved through funding from the Funds.

Article 17

The documentation that a higher education institution prepares when developing and adopting a short study program must include:

A. The decision of the relevant body of the higher education institution to initiate the procedure for preparing the short study program;
B. A contract with at least one employer who is willing to hire the participants who complete the short study program (with the right to choose the individuals they employ) or with an employer who is willing to send their employees for additional training through the short study program;
C. Explanations.

The explanations refer to the following:

- The goal and outcome of the short study program;
- The job description for which the participants are being prepared;
- Information on the admission rights and necessary competencies of the participants;
- Advertising, ranking method, and student enrollment process;
- Curriculum;
- The number of ECTS credits provided by the short study program, or another clear expression of the scope of the educational process;
- For each subject, clearly defined: its goal, learning and training outcomes, program content, methods and techniques of instruction, methods of assessing acquired knowledge and exam procedures, teaching materials, and scope expressed in ECTS credits, or another clear way;
- List of teaching staff with basic professional data;
- The candidates' obligations;
- The size of the teaching group;
- The plan for the realization of teaching;
- Procedures for managing the quality of the short program;
- Data on the tuition fee, i.e., the material equivalent that must be paid for the right to enroll and participate in the short program, which is paid upon enrollment; and
- The short program should include professional practice in a company for the job for which the student is being trained. The professional practice and training at the workplace should last from 10% to 30% of the total duration of the short program and can be expressed in ECTS.

The higher education institution may, through its regulations, further define the content of the documentation for the approval of the short study program.

Article 18

The curriculum of the short study program includes a list of compulsory and elective courses, their schedule by semesters/blocks, the number of hours, the scope, and their interdependencies.

In preparing the curriculum, the higher education institution must ensure a balanced workload for the participants.

The short study program may include elective courses when it is necessary and justified for better preparation of the participants.

The courses that make up the short study program are of smaller scope and have a more specific and combined (multidisciplinary) content and organization compared to the courses in academic and professional study programs.

In terms of scope and structure, the courses within short study programs represent a unique combination of theoretical and practical knowledge and skills (from various scientific/professional/artistic fields), as well as practice/training for their specific application to solve a particular problem/work task/operation related to the specific job for which the short study program is designed.

The teaching of the short study program can be organized through a block system, meaning that the instruction of a single course is concentrated, with the assessment of acquired knowledge and skills immediately after the completion of the course.

The students' performance is continuously monitored during the course and expressed in points. The maximum number of points is 100 for each course.

The participant earns points in the course through class participation, fulfilling pre-exam obligations, and taking the exam. The maximum number of points that the participant can earn through pre-exam obligations during active classes and practical training is 70.

The assessment of knowledge and acquired skills, as well as the participant's proficiency upon completion of a course, is carried out through an exam. The exam can be organized in a manner that best allows for the evaluation of the learning and training outcomes.

The method of assessing learning outcomes and training is an integral part of the information that the higher education institution includes in the documentation accompanying each course.

Article 19

In the implementation of the short study program, individuals holding the titles of lecturer, professor of professional studies, assistant professor, associate professor, full professor, assistant, and teaching associate may be engaged.

For delivering the short study program, the higher education institution may also engage external lecturers, foreign language teachers, skills instructors, as well as external collaborators.

For implementing part of the practical teaching or internship/training carried out outside the higher education institution, the institution may appoint a person employed at the organization where the practical teaching or internship/training takes place as an external collaborator (practical collaborator).

The higher education institution specifies in its regulations the conditions that must be met by industry professionals to be included in the implementation of the short study program as lecturers and external collaborators: e.g., higher education of the first level, published professional or artistic works/achievements in the relevant field, work experience in the tasks for which students are being trained, ability for pedagogical work, and so on.

Higher education institutions may engage lecturers, collaborators, and tutors (for online studies) through an employment contract or a supplemental work contract, provided they have the necessary competencies (knowledge and skills) and references in the relevant field for which they are being engaged.

The number of instructors involved in the implementation of the short study program should meet the program's needs and depend on the number of subjects and the number of hours for theoretical and practical teaching. The engagement per instructor in the short study program cannot exceed an average of 12 hours per week.

Only instructors who are permanently employed at the higher education institution can be responsible teachers for a specific subject within the curriculum of the short study program.

The number of assistants involved in the implementation of the short study program corresponds to the needs of the program and depends on the number of subjects and the number of practical teaching hours. The engagement per assistant in the short study program cannot exceed an average of 16 hours per week.

Article 20

The higher education institution defines the conditions, methods, and procedures for appointing teaching bases in which the conditions for conducting part of the practical teaching or practice/training for the implementation of the short study program are met.

The mutual rights and obligations of the higher education institution and the teaching base can also be regulated by an agreement based on which the short study program is prepared and adopted.

Article 21

The rights and obligations of the participants are regulated by an individual contract concluded between the higher education institution, the participant, and the employer who has enrolled their employees in the short study program.

The participant has the right to:

- Quality education and objective assessment of knowledge;
- Timely and accurate information on all matters related to the short study program;
- Self-organization and the right to express their views;
- Equal study conditions applicable to all participants;
- Diversity and freedom from discrimination.

The participant is obliged to:

1. Sign the contract for attending the short study program;
2. Comply with the general acts of the higher education institution;
3. Respect the rights of employees, other participants, and students at the higher education institution;
4. Participate in decision-making in accordance with the law.

The participant has the right to appeal in accordance with the statute if the higher education institution violates any of the obligations stated in paragraph 2, points 1-3 of this article.

Article 22

1. The criteria for determining tuition fees are established by the general act of the higher education institution.
2. The higher education institution is obliged to determine the tuition fee amount for the short study program before announcing the call for enrollment of new participants.
3. The tuition fee covers educational services for the entire short study program.
4. The tuition fee includes the fee for regular services provided by the higher education institution to participants of the short study program.
5. The regular services referred to in paragraph 4 of this article are determined by the decision of the University of Bihac or another independent higher education institution.
6. The criteria for determining and the decision on the tuition fee amount must be publicly available on the official website of the higher education institution.
7. The tuition fee for the short study program is generally covered by the participants themselves or by employers who have enrolled their employees in the short study program.

Article 23

The higher education institution ensures the implementation of the quality system within its framework through its general acts.

REQUALIFICATION PROGRAMS THROUGH LIFELONG LEARNING

Article 24

Requalification programs through non-cyclical education focus on enabling individuals to acquire new skills and competencies that allow them to change careers or adapt to new labor market demands without the need to enter traditional educational cycles. Non-cyclical education encompasses various forms of learning that are not tied to the formal education system, providing a fast and flexible way to acquire skills relevant to current or future job roles.

Article 25

Requalification programs through non-cyclical education are essential for adapting the workforce to dynamic changes in the labor market. They provide an opportunity to acquire new, specific skills within a relatively short period, enabling individuals to transition into new industries, change careers, or advance in their professional lives.

Article 26

Requalification programs are regulated in the same manner as the implementation of short study programs, as described in Articles 8-20. However, their initiation requires only a Decision of the Senate of the University of Bihac and Decisions of the Faculty's Teaching-Scientific Council.

MICROQUALIFICATIONS AND NON-CYCLICAL EDUCATION

Article 27

Micro-qualifications and non-cyclical education are two concepts related to education, but they have different characteristics and applications. Although both enable the acquisition of skills outside traditional educational systems, there are several key differences between them.

Article 28

MICRO-CREDENTIALS

Micro-credentials are specific, short educational activities that enable participants to acquire a concrete set of skills or knowledge in a particular area and are highly specialized, usually covering one skill or competency. Micro-credentials come with a certificate or certification that confirms the acquisition of these skills and are often recognized by employers or educational institutions.

Article 29

Micro-credentials represent structured programs that contain specific learning objectives, learning outcomes, and clearly defined skills that the participant must acquire. Micro-credentials are focused on practical skills that are directly applicable to the job market. Their main goal is to enhance employability and provide specific, in-demand skills. Micro-credentials can help individuals quickly acquire the necessary skills for specific careers or advance in their current profession. Examples of micro-credentials include Digital Marketing, Project Management, Data Analytics, Artificial Intelligence, and similar fields.

Article 30

The number of hours of instruction within micro-credentials can vary depending on the specific field, the institution offering them, and the goals of the program. However, a typical micro-credential lasts between 10 and 100 hours of instruction, with the number of hours sometimes being adjusted according to the needs of the students and the specifics of the courses.

NON-CYCLIC EDUCATION

Article 31

Non-cyclic education refers to educational activities that are not part of formal educational cycles (such as academic years or semesters). Non-cyclic education encompasses a broader range of activities, which can include informal education, workplace training, educational courses, or even online courses that are not necessarily linked to the formal education system.

Article 32

Non-cyclic education can be more informal and flexible in its structure. It doesn't always have clearly defined goals or standards, as programs can be tailored to the needs of the participants. It can include various types of educational activities, such as workshops, seminars, lectures, as well as online courses or even workplace learning.

Article 33

Non-cyclic education is typically not linked to formal qualifications or certifications, although it may offer participation certificates or informal diplomas. Non-cyclic education is not necessarily recognized by formal education systems or employers, unless it is specifically accredited or associated with recognized institutions.

BODIES THAT IMPLEMENT LIFELONG LEARNING PROGRAMS

Article 34

Lifelong learning programs can be conducted by:

a) Organizational units of the University of Bihac
b) The Center for lifelong learning, non-cyclical education, short study programs, and other forms of informal education at the University of Bihac

Lifelong learning programs can be conducted in collaboration with other educational institutions, organizations, and entities, where the rights and obligations of all partners are defined by an agreement or contract.

In the case of conducting lifelong learning programs in collaboration with other educational institutions, organizations, and entities, the co-signatories of the certificate, alongside the dean or rector, may also include representatives of the partners, as defined by an agreement or contract.

CENTER FOR LIFELONG LEARNING, NON-CYCLICAL EDUCATION, SHORT STUDY PROGRAMS, AND OTHER FORMS OF INFORMAL EDUCATION AT THE UNIVERSITY OF BIHAC

Article 35

1. The Center for lifelong learning, non-cyclical education, short study programs, and other forms of informal education at the University of Bihac (hereinafter: the Center) was established to develop and promote the lifelong learning system and to provide support to individuals interested in learning and professional development.
2. The Center does not have legal entity status.
3. The bodies of the Center are the director and the professional council.
4. The director of the Center is appointed by the Senate upon the proposal of the rector.
5. The professional council of the Center consists of the Center’s director and representatives of the organizational units of the University of Bihac, specifically the coordinators for lifelong learning from each organizational unit.
6. The coordinator for lifelong learning is appointed by the Scientific-teaching council of the respective organizational unit.
7. The rights, obligations, and operational procedures of the Center's bodies will be regulated by its general acts.

Article 36

The tasks and activities of the Center include the following:

- Vođenje javno dostupnog Registra programa cjeloživotnog učenja na Univerzitetu u Bihaću

- Sudjelovanje u kreiranju programa cjeloživotnog učenja na nivou Univerziteta u Bihaću, uz razne oblike stručne i organizacijske podrške organizacionim jedinicama
- Maintaining a publicly accessible Register of lifelong learning programs at the University of Bihac
- Participating in the creation of lifelong learning programs at the University of Bihac, along with various forms of professional and organizational support for organizational units
- Developing forms (for enrollment, tracking participant records, recording exams and learning outcomes, for certificates, for curriculum development, etc.)
- Participating in the preparation of certificates
- Preparing the annual work plan
- Systematically introducing e-learning models into lifelong learning programs
- Targeted information for students and alumni about lifelong learning programs at the University of Bihac
- Organizing seminars and round tables to raise awareness about the need for lifelong learning, for various target groups (students, alumni, University of Bihac staff, public sector, entrepreneurs)
- Researching the needs for lifelong learning programs for external users, the sustainability of the Center as a whole, and the sustainability of lifelong learning programs for external users at the University of Bihac
- Creating and implementing quality assurance procedures for lifelong learning programs
- Cooperation with other bodies of the University of Bihac, as well as other organizations and institutions from the private and public sectors.

The rights, obligations, and operational procedures of the Center at the University of Bihac will be regulated by the Center's general acts.

(Enforcement of regulations)

Article 37

The board of directors, the rector, or the relevant vice-rector, within their competences, are authorized to issue instructions regarding the implementation of this Regulation.

(*Entry into force*)

Article 38

This Regulation shall enter into force on the day of its adoption and will be published on the University of Bihac website.

Number:
06-1782-1/25
26.3.2025.

PRESIDENT OF THE SENATE:

ANNEX 15A

SVEHERC: Decision on the establishment of the Center for the Short study programs (Bosnian version)

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Višević Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

Broj: 2-62-1/24
Datum: 6. 7.2024.

Na temelju čl.60. i čl. 63. *Zakona o visokom obrazovanju u Hercegovačko-neretvanskoj županiji („Narodne novine HNŽ" br.4/12),* čl. 56. i čl. 81. *Statuta Sveučilišta Hercegovina* i *Pravilnika o izboru u znanstveno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna zvanja na Sveučilištu Hercegovina* Senat Sveučilišta Hercegovina na 15. sjednici, koja je održana 6. srpnja 2024. godine donio

O D L U K U

o osnivanju Centra za izvođenje kratkih programa

I.

Ovom Odlukom osniva se Centar za izvođenje kratkih programa na Sveučilištu Hercegovina

III.

Za realizaciju ove odluke zadužuje se Zajedničke službe.

IV.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja

Pouka o pravnom lijeku: *Protiv ovog prijedloga odluke može se izjaviti prigovor Senatu u roku od 15 dana od dana dostavljanja.*

REKTOR

Dr. sc. Ivica Radovanović, red. prof.

Dostaviti:

- Ustrojbenim jedinicama
- a/a

ANNEX 15B

SVEHERC: Decision on the establishment of the Center for the Short study programs (English version)

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Višević Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

Number: R-62-1/24
Date: July 6, 2024

Based on Articles 60 and 63 of the Law on Higher Education in Herzegovina-Neretva County ("Official Gazette HNC" nr. 4/12), art. 56 and 81 of the Statute of the University of Hercegovina and Regulations on selection for scientific-teaching, artistic-teaching and teaching positions at the University of Herzegovina the Senate of the University, at its 15th session held on July 6, 2024, adopted the following:

DECISION

On establishing the Center for Short Study Programs

I

This decision establishes the Center for short study programs at the University Herzegovina.

II

Joint services are responsible for the implementation of this decision.

III

This decision shall enter into force on the date of its adoption.

Legal remedy instruction: Against this decision, an objection can be filed with the senate within 15 days from delivery date.

Rector's signature

Prof.dr. Ivica Radovanović

Deliver to:

- Organizational units
- a/a

ANNEX 16A

SVEHERC: Regulations on work and operation of the Center for the Short study programs (Bosnian version)

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Višević Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

Broj: R-111-1 /24
Datum: 14. prosinca 2024. godine

Temeljem članka 36. Statuta Sveučilišta Hercegovina i Odluke Senata o osnivanju Centra za kratke programe br. R- 62-1/24 od 6. srpnja 2024. godine, Senat Sveučilišta je na 17. redovnoj sjednici održanoj 14. prosinca 2024. godine, donio:

PRAVILNIK
O RADU I ORGANIZACIJI
CENTRA ZA KRATKE PROGRAME STUDIJA

I. Opće odredbe

Članak 1.

Ovim Pravilnikom uređuju se organizacija, upravljanje, nadležnosti, način rada te ostala pitanja od značaja za rad Centra za kratke programe studija (u daljnjem tekstu: Centar)

Članak 2.

Puni naziv Centra je: *Centar za kartke programe studija.*

Uz puni naziv Centra na hrvatskom jeziku, Centar koristi i naziv preveden na engleski jezik, a glasi: Center for short study programs.

Članak 3.

Centar je posebna organizacijska jedinica Sveučilišta Hercegovina, bez pravne osobnosti.

Članak 4.

Centar je osnovan u skladu sa sudjelovanjem Sveučilišta Hercegovina u projektu Evropske komisije WBnet, s ciljem prilagođavanja i unaprijeđenja obrazovnih programa prema potrebama tržišta rada.

Članak 5.

Osnovna djelatnost Centra je organizacija i izvođenje kratkih programa studija u opsegu od 30 ECTS i 60 ECTS bodova, koji su u skladu sa standardima i preporukama Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA).

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Višević Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

Centar usklađuje obrazovne programe s potrebama tržišta rada, surađujući s poslovnom zajednicom kako bi se osiguralo da studenti stiču znanja i vještine koje su potrebne u praksi.

Članak 6.

Centar organizira kratke programe studija u različitim granama, u skladu s potrebama tržišta rada i zahtjevima poslovne zajednice, uz prethodno odobrenje Senata Sveučilišta Hercegovina.

Centar je odgovoran za kontinuirano praćenje i evaluaciju obrazovnih programa, te prilagođavanje sadržaja programa u skladu s aktualnim trendovima i inovacijama u privredi i obrazovanju.

Članak 7.

Ciljevi Centra su:

a) Unaprijeđenje kompetencija polaznika kroz stjecanje specifičnih znanja i praktičnih vještina u skladu sa zahtjevima tržišta rada i potrebama privrede;

b) Podrška cjeloživotnom učenju kroz kontinuirano obrazovanje, kroz fleksibilne programe koji su dostupni različitim ciljnim skupinama, uključujući zaposlene, nezaposlene i mlade profesionalce;

c) Povezivanje sa gospodarstvom i poslovnom zajednicom kako bi se prilagodili obrazovni sadržaji i povećale mogućnosti zapošljavanja polaznika;

d) Poticanje inovacija u obrazovanju kroz programe koji prate suvremene trendove i tehnologije, promovirajući inovativne metode učenja i primjenu digitalnih alata;

e) Osiguranje kvaliteta programa kroz kontinuiranu evaluaciju i nadogradnju sadržaja programa u skladu sa standardima Europskog prostora visokog obrazovanuja (EHEA);

f) Međunarodna prepoznatljivost kroz promociju programa koji doprinose međunarodnoj mobilnosti studenata i suradnji sa sveučilištima i organizacijama diljem svijeta.

II. Uprava Centrom

II. a. Voditelj Centra

Članak 8.

Čelnik Centra je voditelj Centra.

Voditelja Centra zamjenjuje zamjenik voditelja Centra.

Voditelja i zamjenika voditelja Centra na prijedlog Rektora Sveučilišta, bira Senat Sveučilišta na razdoblje od četiri godine.

Voditelj Centra brine se o cjelokupnom radu Centra, priprema godišnji izvještaj o radu Centra i za svoj je rad izravno odgovoran Senatu i Rektoru Sveučilišta. U slučaju spriječenosti, poslove voditelja preuzima zamjenik.

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Viševiča Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

II. b. Stručno Vijeće Centra

Članak 9.

Vijeće Centra ima pet članova, koje na prijedlog Rektora imenuje Senat Sveučilišta i njihov mandat traje četiri (4) godine.

Odlukom o imenovanju članova Vijeća Centra određuje se predsjednik Vijeća i njegov zamjenik.

Vijeće Centra sastaje se najmanje dva puta godišnje, a obavezno pred početak nove akademske godine.

III. Djelatnici Centra

Članak 10.

Centar inicijalno ima jednu osobu u stalnom radnom odnosu, koja je ujedno i voditelj Centra. Ovisno o opsegu poslova, može se zaposliti jednu osobu na radno mjesto tajnika i jednu ili više osoba na radno mjesto administrativnog asistenta na određeno vrijeme.

IV. Financiranje Centra

Članak 11.

Djelatnosti Centra financiraju se od neposrednih usluga, preko projekata, donacija, pojedinih programa za izobrazbu i drugim načinima ovisno o radu Centra i u skladu s propisima Sveučilišta.

Iz sredstava Centra financiraju se: voditelj Centra, nastavnici i suradnici angažirani na izvođenju programa te tajnik Centra i administrativni asistent ukoliko su zaposleni.

V. Obveze Sveučilišta prema Centru

Članak 12.

Sveučilište:

- osigurava Centru poseban prostor za nesmetan rad, samostalnu telefonsku/fax liniju, najmanje dva priključka na Internet i najnužniju uredsku opremu,

- izvršava sve popravke u prostoriji i na strojevima na način na koji je to uobičajeno u drugim jedinicama Sveučilišta,

- osigurava Centru pod-žiro-račun,

- omogućuje Centru izradu posebne Web-stranice povezane s Web stranicom Sveučilišta.

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Višević Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

VI. Obveze Centra prema Sveučilištu

Članak 13.

Centar je dužan:

- djelovati u skladu sa Statutom Sveučilišta, tradicijom i duhom Sveučilišta te raditi na širenju njegova ugleda u zemlji i svijetu,

- izvještavati o radu Centra na kraju svake kalendarske godine Rektora i Senat Sveučilišta

Izvješće iz podstavka 2. ovoga članka podnosi voditelj Centra. Izvješće mora obuhvatiti rad na projektima i financijsko izvješće o utrošenim sredstvima.

VII. Prijelazne i završne odredbe

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa danom donošenja.

Rektor Sveučilišta:

U Mostaru, 14.12.2024 god. **dr. sc. Ivica Radovanović, red prof.**

ANNEX 16B

SVEHERC: Regulations on work and operation of the Center for the Short study programs (English version)

SVEUČILIŠTE HERCEGOVINA
HERZEGOVINA UNIVERSITY
Kneza M. Višević Humskog bb
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
t: +387 36 650 355 e: info@hercegovina.edu.ba w: hercegovina.edu.ba
ID broj: 4227695370007 Broj računa: 3381202247568485 (UniCredit)

Number: R-111-1/24
Date: December 14, 2024

Based on Article 36 of the Statute of the University of Hercegovina and the Senate Decision on the establishment of the Center for Short Study Programs No. R-62-1/24 dated July 6, 2024, the Senate of the University, at its 17th regular session held on December 14, 2024, adopted the following:

REGULATIONS ON THE WORK AND ORGANIZATION OF THE CENTER FOR SHORT STUDY PROGRAMS

I. General Provisions

Article 1

These Regulations govern the organization, management, responsibilities, operations, and other matters relevant to the work of the Center for Short Study Programs (hereinafter: the Center).

Article 2

The full name of the Center is: *Centar za kratke studijske programe*. Alongside the full name in Croatian, the Center also uses its English translation: *Center for Short Study Programs.*

Article 3

The Center is a special organizational unit of the University of Hercegovina, without legal personality.

Article 4

The Center was established as part of the University of Hercegovina's participation in the European Commission's WBnet project, with the aim of adapting and improving educational programs to meet labor market needs.

Article 5

The primary activity of the Center is the organization and delivery of short study programs ranging from 30 to 60 ECTS credits, in line with the standards and recommendations of the European Higher Education Area (EHEA).

The Center aligns its educational programs with labor market needs by collaborating with the business community to ensure that students acquire the necessary knowledge and skills required in practice.

Article 6

The Center organizes short study programs in various fields, based on labor market demands and business community requirements, with prior approval from the Senate of the University of Hercegovina.

The Center is responsible for continuous monitoring and evaluation of educational programs, as well as adapting program content in accordance with current trends and innovations in industry and education.

Article 7

The objectives of the Center are:

a) Enhancing participants' competencies by providing specific knowledge and practical skills tailored to labor market demands and industry needs;
b) Supporting lifelong learning through flexible education programs available to various target groups, including employed individuals, the unemployed, and young professionals;
c) Establishing connections with the economy and business community to tailor educational content and improve participants' employability;
d) Promoting innovation in education through programs that follow contemporary trends and technologies, encouraging innovative learning methods and the use of digital tools;

e) Ensuring program quality through continuous evaluation and content updates in accordance with EHEA standards;
f) Achieving international recognition by promoting programs that contribute to student mobility and collaboration with universities and organizations worldwide.

II. Center Administration

II.a. Head of the Center

Article 8

The head of the Center is the Director of the Center.
The Director is substituted by the Deputy Director.

The Director and Deputy Director of the Center are elected by the Senate of the University, based on the Rector's proposal, for a term of four years.

The Director is responsible for overseeing all operations of the Center, preparing the annual report on the Center's activities, and is directly accountable to the Senate and the Rector of the University. In case of incapacity, the Deputy Director assumes these responsibilities.

II.b. Expert Council of the Center

Article 9

The Council of the Center consists of five members, appointed by the Senate of the University based on the Rector's proposal, with a mandate of four (4) years.
The decision on appointing Council members also determines the President of the Council and their Deputy.
The Council of the Center meets at least twice a year, with a mandatory meeting before the start of the new academic year.

III. Staff of the Center

Article 10

The Center initially hires one person, who also serves as the Director of the Center.
Depending on workload, additional staff may be employed, including a secretary and one or more administrative assistants on a temporary basis.

IV. Financing of the Center

Article 11

The Center's activities are financed through direct services, projects, donations, specific training programs, and other means in accordance with University regulations.
The Center's funds cover the salaries of the Director, instructors, and associates engaged in program delivery, as well as the Secretary and administrative assistant if employed.

V. University's Obligations Toward the Center

Article 12

The University is obliged to:

- Provide the Center with a dedicated space for uninterrupted work, an independent telephone/fax line, at least two Internet connections, and essential office equipment;
- Carry out repairs in the office and on equipment as is customary in other University units;
- Ensure that the Center has a sub-account;
- Enable the Center to develop a dedicated webpage linked to the University's website connected with University's website

VI. Center's Obligations Toward the University
Article 13

The Center is obliged to:

- Operate in accordance with the University Statute, tradition, and spirit, and work towards enhancing its reputation nationally and internationally;
- Report on the Center's activities to the Rector and Senate of the University at the end of each calendar year.

The report mentioned in the second paragraph of this article is submitted by the Director of the Center. The report must include project activities and a financial overview of expenditures.

VII. Transitional and Final Provisions
Article 14

These Regulations take effect on the date of adoption.

Mostar, December 14, 2024

Rector of the University:
Dr. Ivica Radovanović, Full Professor